༄༅། །འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།
2019

༄༅། །འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ིགསུང་འབུམ།

༼ཕ༽

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ། པོད། ༡༤
Je Yabse Sungbum Volume 14

པར་འགྲེམས་བྱེད་པོ།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

Published by:
JE YABSE SUNGBUM PROJECT

Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society‚ Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)
www jeyabsesungbum.org‚

པར་ཐེངས་དང་པོར།
དེབ་གྲངས་ ༧༥༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:

750 copies‚ 2019

པར་སྐྲུན་ཞུ་ཡུལ།
མ་ཎྀ་པཱལ་འཕྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:

Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆགདཀར་ཆག V

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འབྲིང་བ། 1
ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའ་ཆེ་བ་བསྟན་པ། ི

1

གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། 6
ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། 11
གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ། 18
ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ། 18
བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ། 36
དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ། 36
སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ། 40
ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ། 40
དེ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས། 47
སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། 47
ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་དངོས། 47
འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྐྱེད་པ། 47
འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ། 62
བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། 93
དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། 93
འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། 93
བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། 94

VI རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ངོས་གཟུང་བ། 94
དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས། 94
སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། 94
ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ། 103
དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། 110
དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། 111
ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། 112
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་རིམ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། ི

116

ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། 118
སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། 120
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ། 120
ཆོ་གས་གཟུང་བའི་ཚུལ། 134
སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། 144
བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ། 153
ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ། 153
བསྡོམ་པ་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བསླབ་ཚུལ། 153
སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ། 157
ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་ཚུལ། 178
ཞི་གནས་ལ་བསླབ་ཚུལ། 186
ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ། 222
དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ། 291
ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ། 295

དཀར་ཆག VII

དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། 299
མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས། 301
མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ། 301
དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། 318
སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ། 318
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ། 318
མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 318
སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། 340
དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ། 352
བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས། 357
མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོའ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ། ི

360

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ། 370
སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ། 370
ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ། 377
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ། 390
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ། 390
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། 390
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་བསྟན་པ། 405
བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། 406
ཕྱི་དོན་འཇོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། 412
རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། 417

VIII རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། 432
དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པ། 448
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 465
ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས། 483
ལམ་གྱི་གནད་རྗེ་རེད་མདའ་པ་ལ་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕུལ་བ། 489
བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས། 497
སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 525
ཐར་འདོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ། 525
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། 530
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 530
ཐར་པ་ཙམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ། 544
སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 551
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། 551
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། 558
དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་རིགས་པར་གདམས་པ། 579
ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 585
དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 646

༄༅། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་1
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མི་མཇེད་ཞིང་གི་དབང་ཕྱུག་བཅོམ་ལྡན་འདས། །རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ལ། །གུས་པས་བཏུད་ནས་ཟབ་མོ་ལྟ་བ་དང༌། །རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །བདེ་བླག་ཉིད་དུ་འཇུག་ཕྱིར་སླར་ཡང་ནི། །མདོར་བསྡུས་ཚུལ་གྱིས་འདིར་ནི་
བཤད་པར་བྱ།།

འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་
དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྡུས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་དཔལ་བི་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི། ཆོས་རྩོམ་པ་པོའ་ཆེ་བ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང༌། དེ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ ིསྔོན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ལ་བཞི། ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང༌། གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ ིཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང༌། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པའོ།།
དང་པོ་མཛད་པ་པོ་ནི། གདམས་ངག་འདི་སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འདིའི་གཞུང་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་

1 དབུ་སྡེབ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་

2 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཡིན་པས་དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཱི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་མཚན་གཞན་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བ་ལ་གསུམ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྙེས་པའི་ཚུལ། བརྙེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་ནི། ལོ་ཙྪ་བའི་བསྟོད་པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཧོར་ཡུལ་མཆོག་ན། །དེ་ན་གྲོང་
ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཡོད། །བི་ཀྲ་མ་ནི་པུ་ར་ཡིན། །དེ་ཡི་དབུས་ན་རྒྱལ་པོའ་ཁབ། །ཕོ་བྲང་ཤིན་ཏུ་ ིཡངས་པ་ཡོད། །གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ། །ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་འབྱོར་བ་ནི། །རྒྱ་ནག་སྟོང་ཁུན་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དཔལ། །བཙུན་མོ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྲས་གསུམ་མངའ། །པདྨའི་སྙིང་དང་ཟླ་བའི་སྙིང༌། །དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་འོ། །རྒྱལ་བུ་པདྨའི་སྙིང་པོ་ལ། །བཙུན་མོ་ལྔ་ཡོད་སྲས་ནི་དགུ། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བསོད་ནམས་དཔལ། །ད་ལྟའི་དུས་ན་མཁས་པ་ཆེ། །དྷ་ན་ཤྲཱི་ཞེས་བྱར་གྲགས། །ཆུང་བ་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་ནི། །དགེ་སློང་བིརྱ་ཙནྡྲ་ཡིན། །འབྲིང་པོ་ཟླ་བའི་སྙིང་པོ་ནི། །ད་ལྟ་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཡིན།1

།ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།
ཡོན་ཏན་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྙེས་པའི་ཚུལ།
ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་ཉེར་གཅིག་ཚུན་ལ་ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་རིག་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་སྒྲ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ། བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་བཞི་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱད་པར་དུ་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཚེ་རིགས་ཐིགས་ཚར་གཅིག་གསན་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གེ་བ་མཁས་པར་གྲགས་པ་གཅིག་དང་བརྩད་དེ་དེ་2

ཕམ་པར་མཛད་པས། སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་སོ་ཞེས་གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོ་
གསུང་ངོ༌། །དེ་ནས་རི་ནག་པོའ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་ ིགཟིགས་ཤིང༌རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་བླ་མ་རཱ་ཧུ་ལ་གུཔྟ་ལ་དབང་ཡོངས་སུ་

1 མཚོ་སྔོན་དེབ་ཤོག ༢༦ ཕྲེང་། ༣
2 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༦ བརྩོད་པས་དེ་ཕམ་པར་

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 3

རྫོགས་པར་ཞུས་ཤིང༌། གསང་མཚན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཏེ། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ཚུན་ལ་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་བླ་མ་དུ་མའི་སྤྱན་སྔར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྦྱངས་པས་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། གསང་སྔགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་ན། ཌཱ་ཀི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་གླེགས་བམ་སྔར་མཐོང་མ་མྱོང་བ་མང་པོ་མནལ་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་ཐུགས་རྒྱལ་བཅག་གོ །དེ་ནས་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་དང་རྨི་ལམ་ཅི་རིགས་པར། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཤཱི་ལ་རཀྵི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་རིག་པའི་སྡེ་སྣོད་གོང་འོག་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་བླ་མ་དྷརྨཱ་རཀྵི་ཏའི་སྤྱན་སྔར་ཨོ་ཏནྟ་པུ་རིར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསན་ནོ། །རྩ་བའི་སྡེ་བཞིའི་གཞུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སྡེ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་བླང་དོར་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་
འདུ་བས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་མར་བསྔགས་པས་ན། ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས་ནས་རྔ་རྩིད་ལ་ཆགས་པའི་གཡག་གིས། རྔ་མ་ཉག་མ་རེ་རེ་ཤིང་ལ་ཐོགས་པ་ན་རྔོན་པས་སྲོག་དང་འཕྲལ་བར་མཐོང་ཡང༌སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་རྔ་མ་མི་གཅོད་པར་བསྲུང་བ་ལྟར། ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲ་མོ་རེ་རེ་ཡང་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་བསྲུངས་པས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་

4 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལྡན་པ་ནི། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་གདམས་པ་མང་པོ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་གསེར་གླིང་པ་བསྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང༌། འཇམ་དབྱངས་ནས་ཐོགས་མེད་དང༌ཞི་བ་ལྷ་ལས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་མཆོག་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་པས། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཤིང༌། སྨོན་པའི་སེམས་དེས་དྲངས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་ཆེ་བ་ལ་སློབ་པར་ཁས་བླངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་མཛད་དོ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལྷར་གཟིགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང༌། རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བཅས་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བར་མཛད་དོ། །སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཙམ་མིན་པར་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་བསྲུང་ཞིང༌། བརྒྱ་ལ་ཅུང་ཟད་འདས་ནའང་མྱུར་བ་མྱུར་བར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོ་གས་དག་པར་མཛད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བརྙེས་ཤིང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མངའ་སྟེ། དེ་ཡང་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལོ་དྲུག་གམ་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་ཤིང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྙེས་པའོ།།
བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང༌། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེའི་གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའ་ཕོ་བྲང་དུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྨྲ་བ་ངན་པ་ལན་གསུམ་ ིདུ་ཆོས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་ཞིང༌། རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་གི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང༌ལོག་པར་རྟོག་པ་དང༌ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་ངན་པ་རྣམས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པས། སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་གཙུག་

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 5

གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏོ། །བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། ལྷ་བླ་མ་ཁུ་དབོན་གྱིས་ལོ་ཙྪ་བ་རྒྱ་བརྩོན་སེང་དང་ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་བརྫངས་ཏེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱན་འདྲེན་བཏང་བས། བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་རིང་ལ་སྤྱན་འདྲོངས་ཏེ་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ཕེབས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དག་ཏེར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་བའི་གཞུང༌། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ། སྙེ་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། དབུས་གཙང་གཞན་དུ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་བསྟན་ནས་བསྟན་པའི་སྲོལ་ནུབ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས། སྲོལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་མཛད། ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་སྦགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་མཛད་དོ།།དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་རྩོམ་པ་ལ་ཡང་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ། དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་དང༌། ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་ནས་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པའོ། །འདི་དག་རེ་རེས་ཀྱང་གཞུང་རྩོམ་པར་ནུས་ན་གསུམ་ག་ཚང་ན་ཆེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི་གསུམ་ག་མངའོ། །དེ་ལ་ཡི་དམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། དཔལ་ལྡན་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང༌། །དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། །དཔའ་བོ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང༌། །ཇོ་མོ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སོགས། །ཞལ་གཟིགས་གནང་བ་ཐོབ་པས་ན། རྨི་ལམ་ན་འམ་མངོན་སུམ་དུ། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །དམ་ཆོས་རྟག་ཏུ་གསན་པ་ལགས།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བླ་མ་བརྒྱུད་
པ་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བརྒྱུད་པ་གཉིས། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང༌། ིགསང་སྔགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟ་བའི་བརྒྱུད་པ་དང༌། སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་
1 མཚོ་སྔོན་ཤོག ༣༠ ཕྲེང་། ༧

6 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལ་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་དང༌། འཇམ་དབྱངས་ནས་བརྒྱུད་པ་སྟེ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་མོ། །གསང་སྔགས་ལ་ཡང་བརྒྱུད་པ་ལུགས་ལྔ་དང༌། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་བརྒྱུད་པ་དང༌། བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དང༌། གདམས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང༌། དངོས་སུ་གསན་པའི་བླ་མ་ནི། བསྟོད་པ་ལས། །རྟག་ཏུ་བསྟེན་པའི་བླ་མ་ནི། །ཤཱནྟི་པ་དང་གསེར་གླིང་པ། །བྷ་དྲ་བོ་དྷི་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མང་པོ་དང༌། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡི། །ཟབ་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི། །གདམས་པ་ཁྱོད་ལ་མངའ་བ་ཡིན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་བླ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས་
ཤིང༌གཞན་ཡང་མང་ངོ༌། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་བལ་པོ་བོད་རྣམས་ན་སློབ་མ་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་ན་ཇོ་བོ་དང་མཁྱེན་པ་མཉམ་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བི་ཏོ་པ། དྷརྨ་ཨ་ཀ་ར་མ་ཏི། དབུ་མ་སེང་གེ །སའི་སྙིང་པོ་སྟེ་བཞི། ཁ་ཅིག་བཤེས་གཉེན་གསང་བ་དང་ལྔར་བྱེད་དོ། །མངའ་རིས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། ནག་ཚོ་ལོ་ཙྪ་བ། ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད། གཙང་ནས་འགར་དགེ་བ་དང་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས། ལྷོ་བྲག་ནས་ཆགས་པ་ཁྲི་མཆོག་དང་དགེ་བ་སྐྱོང༌། ཁམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ། དགོན་པ་བ། ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། ཕྱག་དར་སྟོན་པ། དབུས་ནས་ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ་བྱུང་ངོ༌། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་ཆེན་པོ་ནི། སྒྲོལ་མས་ལུང་བསྟན་པའི་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོ། །འདི་དག་ནི་མཛད་པ་པོའ་ཆེ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་ ིརྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ནི་གདམས་ངག་འདིའི་གཞུང༌བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའོ། །ཇོ་བོས་
མཛད་པའི་གཞུང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ལམ་སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྡུས་ནས་སྟོན་པས་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། སེམས་འདུལ་བའི་
1 མཚོ་སྔོན་ཤོག ༢༨ ཕྲེང་། ༡༢

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 7

རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་ལག་ཏུ་བླང་བདེ་བ་དང༌། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་པས་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།གཞུང་དེའི་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་
དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ལམ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང༌བཅས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་མ་གཏོགས་པའོ།།
གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་ཕྱོགས་རེ་ཟད་པ་དང༌། ཡོན་
ཏན་ཕྱོགས་རེ་རྫོགས་པ་མིན་གྱི། སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱོན་མཐའ་དག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་ན། ཐེག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ ིལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། སྐྱོན་སྣ་རེ་ཟད་པར་བྱེད་པའམ་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཐུབ་པའི་གསུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པས་མི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང༌། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་པ་ལ་
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལྟར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་སྔགས་དང་མི་འདྲ་ཡང༌། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྤྱོད་

8 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་རགས་པ་ལ་འདྲ་བས་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། འཚོ་བའི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ།1

།ཞེས་དང༌།
ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་པ་ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱ་འོ།2

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གཞན་ཡང་
སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཁུངས་ཐུབ་དུ་མར་ཡང༌ཐུན་མོང་བ་དང༌ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་གཉིས་བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་སྔ་མ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང༌། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཤེས་པ་ངའི་བླ་མ།3

ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚིག་འདི་དཔྱད་
གཞི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་ནི། གང་ཡང་གཞུང་
ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མེད་པའི་བཤད་ཆོས་སུ་བྱས་ཤིང༌། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྙིང་པོའ་དོན་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་ཡོད་པར་གོ་ནས། དམ་པའི་ཆོས་རང་ལ་བཤད་པ་དང་ ིསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ལོགས་ལོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང༌། དེ་དག་ལ་ནང་གི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་གཅོད་པའོ་ཞེས་བརྙས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་མི་སླུ་བའི་གདམས་པ་མཆོག་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་བློ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་མི་ནུས་པས། དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མན་ངག་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་ལ། མན་ངག་རྣམས་ནི་ནང་གི་དོན་སྟོན་པས་མཆོག་གོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ༌།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༤༦༨ ཕྲེང་། ༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༩༥ ཕྲེང་། ༢
3 གསུང་བགྲོས།

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 9

རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། གདམས་ངག་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་
པ་ནི། བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཟེར་ཞེས་པ་དང༌། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའ་སློབ་མ་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་བླ་མས་ཀྱང༌། ིཨ་ཏི་ཤའི་གདམས་ངག་ལ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྡུལ་དུ་བརླགས་པས། ད་གཞུང་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་མང་དུ་བསླབས་ནས་ཆོས་བྱེད་ལུགས་གཞན་དུ་རྩད་གཅོད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནོར་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། ཡུན་རིང་པོར་ཆོས་མང་དུ་བསླབས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཡེ་མི་ཤེས་པར་ཆོས་བྱེད་འདོད་བྱུང་བ་ན་རྩད་གཞན་ནས་གཅོད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང༌། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གོ་བས་ནོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་
གཉིས་ལས་མེད་ལ། ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ན་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕེབ་2

པ་

ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟ་རྒྱུག་པ་ན་སྔོན་ལ་རྟ་ལ་དཀྱུ༌ས་སྟོན་པ་དང༌བསྟན་ཟིན་ནས་དེར་རྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དཀྱུ༌ས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱུག་ས་གཞན་དུ་བྱེད་ན་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲུབ་པ་ན་གཞན་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏུ་ག་ལ་རུང༌། དེ་ལྟར་ཡང་སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཡི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བསྟན་ནས་རྒྱུག་པ་བཞིན་ནོ།3

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་ན་གདམས་པ་འདིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༥༨ ཕྲེང་། ༡༦
2 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༣ ཕབ་པ་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༧༨ ཕྲེང་། ༡༢

10 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གི་བར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་བསྡུས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇོག་སྒོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འཇོག་སྒོམ་བྱེད། དཔྱད་སྒོམ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་དྲིལ་ནས་འཁྲིད་པས་ན། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་ནས་དེ་དག་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་རྣམས་གདམས་ངག་དངོས་མིན་པའི་ཆོས་རྒྱབ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ།།
གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པའི་ཆེ་བ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང༌། ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པས་ནི། དམ་པའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་རྙེད་ལ། རྙེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་ཚེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས་སོ། །བླ་མའི་མན་ངག་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།བཞི་པ་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་ནི། པདྨ་དཀར་པོ་དང་བདེན་
པ་པོའ་ལེའུ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མ་གོ་བར། འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང༌། འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་སུ་བཟུང་ནས་བཟང་ངན་དང་རིགས་མི་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་ཕྱེ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལ་སློབ་དགོས་ལ་འདི་ལ་སློབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དོར་བྱར་བཟུང་ན་ཆོས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཆོས་སྤོང་གི་ལས་སྒྲིབ་ནི་ཤེས་དཀའ་བའི་ཕྲ་བར་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།།
ཆོས་སྤངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་གིས་འཛམ་
བུའི་གླིང་འདིར་ནི། །མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤིག་བྱེད་པས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤོང་བྱེད་པའི། །སྡིག་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས། །གང་གིས་གང་གཱའི་བྱེ་སྙེད་ཀྱི། །དགྲ་བཅོམ་བསད་པར་གྱུར་པ་བས། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་སྤོང་བྱེད་པའི། །སྡིག་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཁྱད་འཕགས།1

།ཞེས་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༡༥༩ ཕྲེང་། ༡༠

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 11

གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཆོས་སྤོང་འབྱུང་བ་ལ་སྒོ་མང་དུ་སྣང་ནའང་སྔར་བསྟན་པའི་སྒོ་འདི་ཆེ་ཤོས་སུ་སྣང་བས་འབད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་སྤྱོད་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ངེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་པོའ་ལེའུ་དང་དམ་ ིཔའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་མང་དུ་བལྟས་པ་ལས་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང༌། ཆོས་སྤོང་གི་སྒོ་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྡུས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཉན་པའི་ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ། མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་པ། ཉན་ཚུལ་དངོས་སོ།།
དང་པོ་ནི། ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྡིག་
ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང༌། །ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ།1

།ཅེས་
པ་བཞིས། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་པ་དང༌། ཤེས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། དེ་ནས་དོན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བཅད་ནས་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ནས། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྐུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཁྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག །ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པས་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག །ཕོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛའ་བོ་ཡིན། །གནོད་པ་མེད་པ་མྱ་ངན་ནད་ཀྱི་སྨན། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའ་དཔུང་འཇོམས་དཔུང་གི་མཆོི ག།།གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༢ ཤོག ༦༤༧ ཕྲེང་། ༢༡

12 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བར་འགྱུར།1

།ཞེས་དང༌། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྫོང་ལས་ཚེགས་ཆུང་ཐར་བར་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བསམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་མོས་པ་བསྐྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། སའི་སྙིང་པོའ་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། །དེ་ལ་ ིའཕྱ་ཞིང་སྐུར་བར་མི་བྱ་འོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད།3

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ལ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་སོགས་
པའི་བཀུར་སྟི་དང་རྙེད་པས་མཆོད་དེ་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང༌། བྱང་ས་ལས། ཁེངས་པ་དང༌ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ལ་གུས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང༌། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང༌། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བལྟ། །ཚིག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། །གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩེ་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་དྲི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྨན་པའི་ཚིག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག4

།ཅེས་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ། འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྣོད་ཁ་སྦུབ་པ་དང༌། ཁ་གྱེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང༌། གཙང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞབས་བརྡོལ་ན། དེར་ལྷས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ནང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང༌། སོང་ཡང་མི་གཙང་བས་སྦགས་པས་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང༌། མི་གཙང་བས་མ་བསླད་ཀྱང་ནང་དུ་མི་གནས་པར་ཟགས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲྭར་བསྡད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྣ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང༌། གཏད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་བའམ་ཀུན་སློང་སྐྱོན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། སྐྱོན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བཟུང་བའི་ཚིག་དང་དོན་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན། ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༤ ཤོག ༢༩༡ ཕྲེང་། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༤ ཤོག ༢༩༢ ཕྲེང་། ༡༨
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༥ ཤོག ༥༤༡ ཕྲེང་། ༡༦
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༤ ཤོག ༢༩༩ ཕྲེང་། ༢

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 13

དག་དང་བྲལ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་ཚིག་གསུམ་གསུངས་ཤིང༌། བྱང་ས་ལས་ཀྱང༌། ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང༌རྩེ་གཅིག་པ་དང༌རྣ་བླགས་པ་དང༌ཡིད་བཏུད་པ་དང༌སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ནས་ཉན་པར་གསུངས་སོ།1

།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག །རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གཞག་པ། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་སྨན་པ་ལྟ་
བུའི་འདུ་ཤེས་གཞག་པ། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་གཞག་པ། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཡང༌། །སྨན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་ཀྱིས་རྟག་བཏབ་སྨོས་ཅི་དགོས།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུན་རིང་བ་
གསོ་དཀའ་བ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་ན་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། དོན་ལ་མི་ན་ན་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དུག་གསུམ་གྱི་གཅོང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་ནས་ནད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྐོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུང༌།3

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། རླུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་
པའི་ནད་ཚབས་པོ་ཆེས་བཏབ་པ་ན་སྨན་པ་མཁས་པ་འཚོལ། དེ་དང་ཕྲད་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ། ཅི་ཟེར་ཉན། གུས་པས་བསྙེན་བཀུར་བ་ལྟར། ཆོས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཚོལ་བ་དང༌། རྙེད་ནས་ཁུར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཏེ་ཅི་གསུང་བསྒྲུབ་ཅིང་གུས་པས་བསྙེན་བཀུར་བར་བྱེད་པའོ།།
གསུམ་པ་ནི། ནད་པས་སྨན་པས་སྦྱར་བའི་སྨན་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར། ཆོས་
སྨྲ་བས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གལ་པོ་ཆེར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༥ ཤོག ༩༡༡ ཕྲེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༠ ཕྲེང་། ༡༩
3 གསུང་བགྲོས།

14 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

མས་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་ཅིང་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆུད་འཛའ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ནད་པས་སྨན་པས་སྦྱར་བའི་སྨན་མ་འཐུངས་ན་ནད་ཞི་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་འཐུང་བ་ལྟར། ཆོས་སྨྲ་བས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་ཆགས་སོགས་གཞོམ་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཉམས་ལེན་མེད་པར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་པའི་ཚིག་ལྷུར་མི་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་མཛེ་ཅན་ལག་པ་དང་རྐང་པ་ཆད་པ་ལ་སྨན་ཐུན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འོ་སྐོལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ། གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་ཆོག་པས། ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང༌ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབད་འཚལ་ཏེ། བཤགས་བསྟོད་ལས། དེར་ཡང་རྒྱུན་ ིདུ་སེམས་ནི་རྣམ་རྨོངས་ལ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་ནད་གཞི་སྟེན་བྱེད་ཅིང༌། །མཛེ་ཅན་རྐང་པ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། །ཐང་འགའ་སྨན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱིར་མཆིས།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེ་ཚིག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་པའི་དོན་མི་བསྒྲུབ་པར་ཉན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྨན་པ་བཙལ་ནས་སྨན་མི་འཐུང་བར་སྨན་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ལྷུར་བླངས་ན་ནད་པ་ནད་ལས་མི་ཐར་བ་དང་འདྲ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་དེར། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའ་ཆོས་བཤད་ཀྱང༌། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྤྱད་ན། །ནད་པ་སྨན་གྱི་རྐྱལ་པ་ ིཐོགས་པ་དག །བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་ནུས་བཞིན།2

།ཞེས་དང༌། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང༌།
ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྨན་དཔྱད་ཀླགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ།3

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་ནན་ཏན་ལ་ནི་ནད་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༦༠༨ ཕྲེང་། ༢༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༣༣ ཕྲེང་། ༡༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༨༠ ཕྲེང་། ༡

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 15

ནན་ཏན་ནི། བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་པའི་བླང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང༌བྱེད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་དང༌ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང༌བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་ནུས་པ་དང་བསྟུན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཆི་བའི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེ་བ་དང༌། ཟློས་གར་མཁན་གཞན་གྱི་ལད་མོ་བྱེད་པ་དང༌། བུ་རམ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བུར་ཤིང་ཙམ་ཟ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། བདག་ནི་སྒྲུབ་ཉམས་ད་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་བའི་དུས་ཚེ་བྱིས་པ་མྱ་ངན་བྱེད། །གཏིང་རྙེད་མ་གྱུར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ1

།ཞེས་
དང༌། གར་ལ་ལྟ་བའི་ཁྲོད་ན་འདུག་པ་ཞིག །དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ2

།ཞེས་དང༌། བུ་རམ་
ཤིང་ཤན་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཟོས་པསའི་མིས་ནི་བུ་རམ་རོ། །ཞིམ་པོ་རྙེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤན་པ་དེ་བཞིན་སྨྲ་བ་སྟེ། །རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྨྲ་ལ་དགའ་སྤོངས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སོམས་ཤིག3

།ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ཆོས་གསུང་བ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་
གུས་པ་བསྐྱེད་པའོ།།
དྲུག་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ན་རིང་
དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་འཆད་པའམ་ཉན་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་བཞག །ཆོས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་དེས་ཅི་བཤད་ཀྱང་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བས། རང་གི་རྒྱུད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་ནག་ནོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཡོད་མེད་རྟོག་པར་འདོད་པ་ན། མེ་ལོང་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དྲི་མ་སེལ་བ་ལྟར། རང་གི་སྤྱོད་པ་སྐྱོན་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་ལ། དེའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༣ ཤོག ༤༠༢ ཕྲེང་། ༡༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༣ ཤོག ༤༠༢ ཕྲེང་། ༡༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༣ ཤོག ༤༠༣ ཕྲེང་། ༩

16 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཚེ་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུར་སོང་ངོ༌། །ཞེས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ནི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་སུ་ཏ་སའི་བུས་རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་ཞུས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེའི་བསམ་པ་ཆོས་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པར་མཁྱེན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པར་སྣང་བས། ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་སིང་བ་བྱས་ནས་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་མཉན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྲོ་
བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན།2

།ཞེས་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་
པར་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྙེད་པ་དང༌། བཀུར་སྟི་དང༌། གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།3

།ཞེས་
གསུངས་པས། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་མང་ར་སྒོམ་པས། ཁོ་བོས་ནི་མི་རྟག་པ་ཐུན་རེ་སྔོན་དུ་མ་བསྒོམས་པར་ཆོས་བཤད་མ་མྱོང་གསུང་བ་ལྟར། སྔོན་དུ་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་གནད་ཆེའོ། །རྙེད་བཀུར་སོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤ་པ་ཚན་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས་གསུངས་ལ། དྲག་ཤུལ་ཅན་ལས་ཀྱང༌། ཁྱིམ་པས་ཟང་ཟིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱིན་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༤ ཤོག ༢༩༨ ཕྲེང་། ༡༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༥ ཕྲེང་། ༡༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༥༥༤ ཕྲེང་། ༡༣

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 17

ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་སོ།།གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུང་བ་ན་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདན་བཤམ་པ་སོགས་མཛད་པ་ལྟར། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིའང་བཀུར་བའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཆོས་དང༌སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་དང༌། སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་
པ་ལས་གསུངས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྔ་བཞག་སྟེ། རང་ལ་སྨན་པ་དང༌། ཆོས་ལ་སྨན་དང༌། ཆོས་ཉན་པ་ལ་ནད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང༌། འཁོར་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམ། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་ཕྲག་དོག་དང༌། ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་དང༌། ཡང་ཡང་འཆད་པས་ངལ་བའི་སྐྱོ་བ་དང༌། བདག་ཉིད་སྒྲོགས་ཤིང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་གླེང་བ་དང༌། ཆོས་ལ་དཔེ་མཁྱུད་བྱེད་པ་དང༌། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་ལ་ལྟ་བ་སྤངས་ཏེ། རང་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲུས་བྱས་ཤིང་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པས་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་འཁོད་ནས། བདུད་ཚར་གཅོད་པའི་སྔགས་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ན་དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མི་འོང་ལ། འོངས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱ་མི་ནུས་པར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་སྔགས་དེ་གདོན་ལ། བཞིན་གྱི་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་བས་དོན་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང༌གཏན་ཚིགས་དང༌ལུང་དང་ལྡན་པར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་མི་འཆད་ཅིང༌། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཡང་སྣོད་བརྟག་པ་དང༌སྣོད་དུ་ཤེས་ན་མ་གསོལ་བར་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་ལ། ཀུན་སྤྱོད་གཞན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་མཉན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་ཅིང་

18 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཉན་ན་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཉན་བཤད་གནད་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྔར་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་1

དག་ཅིང༌། གསར་དུ་གསོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
འཕྲོ་འཆད་པ་དང༌། ཉན་པའི་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བས་བཤད་པའི་གདམས་ངག་གིས་ཀྱང༌རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས། སྤྱིར་ནི་དམ་པ་སྔ་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་ཅིང༌། ཁྱད་པར་དུ་གདམས་ངག་འདིའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ནན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་ངག་ཆེན་པོར་སྣང་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་ཅིང་བློ་སྣ་མ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང༌། ལྷ་བདུད་དུ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཆེས་མང་བར་སྣང་ངོ༌། །དེ་བས་ན་ཚེས་གཅིག་ནས་འཕྱུགས་ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལམ་དུ་གཏོང་ཚུལ་འདི་ལ་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་ནས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་མ་མཐའ་རེ་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྔོན་འགྲོའ་མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ིབཞི་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་
སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པ། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང༌སྐྱོན་སྣ་གཅིག་འགྲིབ་པ་ཡན་ཆད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེའི་བསྟེན་ཚུལ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་དྲུག།།བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ།།
དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའ་དབང་དུ་ ིབྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང༌། འདིར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྲིད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཁྲིད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༡༤ ན ༣ ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདག་ཅིང་

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 19

མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན།1

།ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སློབ་མས་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་མ་དུལ་བས་གཞན་འདུལ་བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས། གཞན་འདུལ་བའི་བླ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། གང་བྱུང་བྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་ཤིག་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། རྟག་ཏུ་འབད་པས་བདའ་བ་ཡི། །སེམས་རྟ་ཁ་བླན་དཀའ་བ་ལ། །མཐུན་པའི་གཟེར་རྣོན་བརྒྱ་2

པ་ཡི། །སྲབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་
འདི་ཡིན།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟ་དམུ་རྒོད་འདུལ་སྦྱོང་མཁན་གྱིས་སྲབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་
ལྟར། དབང་པོ་ལོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྟ་དམུ་རྒོད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ན་ཚར་གཅོད་ཅིང༌། འབད་པ་དུ་མས་བྱ་བར་འོས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབས་པས་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཐུལ་བར་བྱས་པའོ། །ཞི་བ་ནི་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པས་སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་སྐྱེས་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོ་4

དཔྱད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྐྱེས་པའོ།།
དེ་ལྟར་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བར་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་དང་ལྡན་
པས་མི་ཆོག་གི །ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་དགོས་པས། ལུང་གིས་ཕྱུག་ཅེས་པ་ནི། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༦༠ ཕྲེང་། ༡
2 ཞོལ། ཤོག ༡༤ ན ༢ བརྒྱབ་པ་
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༦༥ ཕྲེང་། ༡༥
4 ཞོལ། ཤོག ༡༤ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༥ སོ་སོར་

20 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གྱི་བླ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྱམས་ཀླས་པར་གོ་བ་སྐྱེད་ལ། ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང་། ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་སོ།1

།དེ་ཉིད་རྟོགས་
པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཙོ་བོར་གཟུང་སྟེ། དེ་མེད་ནའང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་སོ།2

།དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་དང་ལྡན་ཡང་སློབ་མ་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཆོག་
པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚོམས་ལས། དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང༌། །ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས། །གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང༌། །ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ལྡན་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན། །གཙོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཙོར་འགྱུར།3

།ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཕུ་ཆུང་བས། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསན་ཙ་ན་དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་ལྟ་བ་ཡིན་གསུང་
བ་དང༌། མཐའ་བཞིའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་ར་སྒྲེང་བའི་རྒད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག་རྟེན་བྱེད་གསུང་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ལ་མིག་ཡར་ལྟ་བ་ཞིག་4

དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་
ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང༌། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད།5

།ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། གཞན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བ་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྡིག་པ་ཆུས་འཁྲུ་བ་སོགས་བྱར་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་བཞི་ལས། སྨྲ་མཁས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་གདུལ་བྱའི་བློ་ལ་སྐྱེལ་བ་ལ་བཟོ་བའོ། །བརྩེ་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་དག་པ་སྟེ།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༡། གཙང་། ཤོག་༡༥ བ ༢ གསུང་ངོ་།།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༢། གཙང་། ཤོག་༡༥ བ ༣ གསུང་ངོ་།།
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༢ ཤོག ༦༥༥ ཕྲེང་། ༢
4 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༥ ཅིག་དགོས་སོ།།
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༡༨༨ ཕྲེང་། ༡༣ ནང་དུ་དྲངས།

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 21

རྙེད་བཀུར་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་སྟོན་པའོ།།
པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱན་སྔ་བ་ལ་ལི་མོའ་བུ་ཇི་ཙམ་པའི་ཆོས་བཤད་ཅིག་བྱས་ཏེ་ ིལེགས་སོ་ཞིག་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་མ་མྱོང༌། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མིན་པ་མེད་གསུང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གདའ། བརྩོན་བཅས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྲོ་བ་བརྟན་པའོ། །སྐྱོ་བ་སྤངས་པ་ནི་ཡང་ཡང་འཆད་པས་མི་ངལ་བ་སྟེ་འཆད་པའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། བསླབ་པ་གསུམ་དང༌དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང༌སྙིང་བརྩེ་བ་དང་ལྔ་གཙོ་བོ་ཡིན། ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞང་བཙུན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་མེད། སྐྱོ་བ་བཟོད་པ་ཡང་མེད་པས། གླ་འོ་དྲིན་དུ་གཅགས་པ་རེ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དེ། སྔ་མ་ལྔ་ཡོད་པས་དྲུང་ན་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་ལ་སྨྲ་མཁས་པ་ཡེ་མེད་ཡོན་བཤད་རེ་བྱེད་པ་ཡང་འདི་ཀུན་གྱིས་ད་རེས་མི་གོ་སྙམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་ལྔ་པོ་ཡོད་པས་སུ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གསུང་ངོ༌།1

།དེ་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ཚང་བ་དུས་ཀྱི་དབང་
གིས་རྙེད་དཀའ་ནའང༌། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་བ་དང༌སྐྱོན་ཡོན་ཆ་མཉམ་པ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པའི་བླ་མ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། བླ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཚོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང༌། སློབ་མ་བསྟེན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་པོ་སྣོད་
ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྨྲ་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན།2

།ཞེས་
ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང༌དེ་གསུམ་ཚང་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་པོའ་ཡོན་ ིཏན་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་གི་སྐྱོན་དུ་མི་སྣང་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉན་པ་པོའ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་ ིདེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་གི་སྐྱོན་དུ་མི་སྣང་བར་གསུངས་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མ་ཚང་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་པོའ་བཤེས་གཉེན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང༌ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཅན་ ི

1 ལུང་འདི་མ་རྙེད།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༠༩ ཕྲེང་། ༡

22 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དུ་འཛུད་ལ། འཆད་པ་པོའ་སྐྱོན་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པར་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ ིགཟུ་བོར་གནས་པ་ནི་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་དེས་བསྒྲིབས་ནས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན་མི་རྙེད་དེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུངས་པས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱོགས་ལྷུང་ནི་
རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང༌། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྡང་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་དོར་དགོས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་གཟུ་བོར་གནས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ལམ་ཡང་དག་དང༌། ཉེས་བཤད་ལམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་འབྱེད་པའི་བློའ་མཐུ་མེད་ན་སྣོད་དུ་མི་ ིརུང་བས་དེ་གཉིས་གོ་བའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའ་ཆོས་ཉན་ལྟར་སོང་ན་སྣོད་དུ་མི་རུང་བས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ ིདགོས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་དང༌ཡིད་གཏོད་པ་གཉིས་བསྣན་ཏེ་ལྔར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ཉན་པའི་ཚེ་ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་འཇོག་པ། ཉེས་བཤད་དོར་ནས་ལེགས་བཤད་འཛིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་པོ་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ནི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འགལ་རྐྱེན་འདོར་བ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའོ། །བླ་མས་བཀྲིར་རུང་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཚང་མ་ཚང་བརྟགས་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྒོམ། མ་ཚང་ན་ཕྱི་མ་ཚུན་ཆད་དུ་ཚང་བའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣོད་དང་ལྡན་པ་དེས་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སྔར་བཤད་
པ་ལྟར་བརྟག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་མནོས་པ་སྤྱི་དང༌ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་ངག་གིས་བློ་ལེགས་པར་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ། སྦྱོར་བས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་2

གཟུངས་ལས། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༦༦ ཕྲེང་། ༡༦
2 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༦ ཏ་ལ་ལའི་

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 23

ཏན་ཐམས་ཅད་སྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད།1

།ཅེས་དད་པས་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང༌། སྐྱེས་
ཟིན་གནས་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་གསུངས་ལ། ཆོས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་གིས་འདྲེན་པ་ངེས་འབྱུང་ལ། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་པའི་མིས། །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན། །མ་དད་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་པོའ་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་ ིབོན་མེ་ཡིས་ཚིག་པ་ལ། །མྱུ་གུ་སྔོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ།2

།ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་དད་པ་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་དང༌ལས་འབྲས་དང༌བདེན་བཞི་ལ་དད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་བླ་མ་ལ་དད་པའོ། །དེ་ཡང་བླ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བ་ནི། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ།3

།ཞེས་གསུངས་
ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་དང༌འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ།། ིདེ་དག་གི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་གི་བློ་མི་འབྱུང་
ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་བློ་འབྱུང་བ་ལྟར། བླ་མ་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་བློ་སྦྱོང་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་དེར། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང༌། །སྐྱོན་ནི་ནམ་ཡང་གཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། །སྐྱོན་རྣམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་གྲུབ།4

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བླ་མ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་
བ་ཡིན་ཡང༌དེའི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་ཡང༌སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དད་པ་སྦྱངས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བླ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡོད་ཀྱང༌། དེའི་ངོས་ནས་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་སྤོང་སེམས་མང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༦༤ ཕྲེང་། ༡༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༠ ཤོག ༤༦༤ ཕྲེང་། ༡༠
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༧ ཤོག ༣༣༥ ཕྲེང། ༡༨
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༣ ཤོག ༡༡༣༤ ཕྲེང་། ༧

24 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ནའང་བཤགས་བསྡམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་སྐྱོན་ཐན་ཐུན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང༌བློས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་དད་པ་ལ་གེགས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་དབུ་མ་འཛིན་ཅིང་གསེར་གླིང་པ་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་འཛིན་པས་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང༌ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཁོང་ལ་ ིབརྟེན་ནས་རྙེད་པས་གསེར་གླིང་པ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བཅུ་པ་ལས། བདག་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་འཚོལ་བར་
བྱེད་པ་དང༌། ཡུན་རིང་དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་ཤིང་གཉིད་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང༌། སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འབྱིན་བྱེད་དང༌། ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང༌། སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང༌། ཡུན་རིང་པོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྨན་པ་དང༌། བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤྲིན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང༌། འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་
བཤེས་ཆོས་སྨྲ་བ། །ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་སྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྡུད་པས་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན། །དགེ་བཤེས་འདི་དག་གནོད་པ་རྣམ་པར་ཟློག །རྒ་ཤི་ཐར་བྱེད་སྨན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་འདྲ། །ཟླ་ཉ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའ་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ ིཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དགྲ་དང་གྲོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འཁྲུག་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྐྱོང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ནོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་བློ་སྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྔགས་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབ་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༠ ཤོག ༤༧༥ ཕྲེང་། ༤

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 25

དགེ་བཤེས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་
དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ནོར་བཟང་ནི་རང་ལ་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སྨོས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། །བླ་མ་དགྱེས་
བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བླ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་བསྡུ་ན་མཉེས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་
མཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །མཉེས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དབུལ་བ་དང༌ལུས་ངག་གིས་བསྙེན་བཀུར་བ་དང༌བཀའ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཀུར་སྟི་རྙེད་པ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང༌། །སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ།3

།ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྔ་བཅུ་པ་ལས། རང་གི་དམ་ཚིག་སློབ་དཔོན་ནི། །སྦྱིན་མིན་བུ་དང་ཆུང་མ་དང༌། །རང་སྲོག་གིས་རྟག་བསྟེན་བྱ་ན། །ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བས་སྨོས་ཅི་དགོས།4

།ཞེས་
དང༌། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།5

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཁྲུས་བསྐུ་མཉེ་དྲིལ་ཕྱིས་དང་བསྙུན་གཡོག་སོགས་དང༌དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གདམས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ། དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྒོ་བའི་ཚིག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན།6

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང༌རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པ་དང༌། དགེ་བའི་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༨ ཤོག ༦༦༤ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༥༩༧ ཕྲེང་། ༡༤
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༦༠ ཕྲེང་། ༣
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༥༩༥ ཕྲེང་། ༢
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༥༩༥ ཕྲེང་། ༡༠
6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༤ ཤོག ༡༤༣ ཕྲེང་། ༡༠

26 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ་དང༌། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང༌ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཇེ་མཐོ་ཇེ་མཐོར་འགྱུར་ཞིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྙེན་བཀུར་བས་ནི་ངན་འགྲོ་མྱོང་བའི་ལས་རྣམས་ཚེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་མམ། རྨི་ལམ་དུ་མྱོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འདྲོངས་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན། ཚེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཚེ་བ་དང༌ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ནམ་ཡང་སློབ་ ིདཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དཀྲུག་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྨོངས་པས་བྱས་གྱུར་ན། །དམྱལ་བར་ངེས་པར་འཚེད་པར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་རུང་བའི། །དམྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྨོད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་བཤད།1

།ཅེས་དང༌།
དགྲ་ནག་གི་བཀའ་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་པ་ལ། །གང་གིས་བླ་མར་མི་འཛིན་པ། །ཁྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་སྐྱེས་ནས། །སྨེ་ཤ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།2

།ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགྲོ་ཞིང༌། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྡིག་གྲོགས་བསྟེན་ནའང༌ཡོན་ཏན་འགྲིབ་ཅིང་སྐྱོན་འཕེལ་ནས་མི་འདོད་པ་སྐྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།
དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྔར་
བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་ལ། སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ན་ནི་མ་ནོར་བར་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་ལ་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྟེན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས་བླ་མ་བསྟེན་བདོ་ཙ་ན་སྤངས་དོགས་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར། བསྟེན་ཚུལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༥༩༤ ཕྲེང་། ༡༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༣ ཤོག ༡༡༢༦ ཕྲེང་། ༧

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 27

མ་ཤེས་ན་ནི་ཁེ་མེད་པར་གྱོང་འབྱུང་བས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྐོར་འདི་རྣམས་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བར་སྣང་ངོ༌། །འོ་སྐོལ་ཉོན་མོངས་རགས་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ལ་ཡང་བཤགས་པ་དང་སྡོམ་པ་སོགས་ཀྱི་བློ་འབྱུང་དཀའ་བས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། བསྟེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་བྱུང་བ་རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ཤིང་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྒྱལ་སྲས་རྟག་ཏུ་ངུ་དང༌། བཤེས་གཉེན་ཚོལ་བས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོང་ཚུལ་དངོས། སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱང་དགོས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟེ། གསེར་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་སྟེ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ངམ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ཕྱེད་དུ་ཡང་རུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་པ་ཞིག་བྱ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དང༌། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཉན་རང་བཀའ་སྡོད་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་བསག་པ་དང༌། འགལ་རྐྱེན་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་གཉིས་མེད་ན་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་དཀའ་བས་བསག་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྦྱང་བ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ལ་སྒོ་གསུམ་བསྡོམས་པའི་ཕྱག་ནི། ཇི་སྙེད་སུ་དག །ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཕྱོགས་རེ་བ་དང༌དུས་རེ་རེའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཅུ་ཁ་དང༌དུས་གསུམ་གར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །སྒོ་གསུམ་སོ་སོའ་ཕྱག་ལ་ ི

28 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་པ་ལྟར་དམིགས་ལ། རང་གི་ལུས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་གྲངས་མཉམ་པར་སྤྲུལ་ཏེ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་བཟང་པོའ་སྤྱོད་པ་ ིལ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི། རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེའི་སྟེང་ན་ཡང་རྡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་པ་སྐྱེད་པའོ། །ངག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བསྔགས་པ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང༌། མགོ་བོ་རེ་རེ་ལའང་ལྕེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྲུལ་ནས་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ། །འདིར་དབྱངས་ནི་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ནི་རྒྱུ་སྟེ་ལྕེའོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི་མང་པོའ་ཚིག་གོ། ིམཆོད་པ་ལ་བླ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་ནི། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་
གཉིས་ཏེ། མེ་ཏོག་དམ་པ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་མེ་ཏོག་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སིལ་མ་རྣམས་སོ། །ཕྲེང་བ་ནི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་ཏེ་བརྒྱུས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་དངོས་དང༌བཅོས་མ་ཐམས་ཅད་དོ། །སིལ་སྙན་ནི་རོལ་མོ་རྒྱུད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའོ། །བྱུག་པ་ནི་སྤོས་ཞིམ་པོའ་ལྡེ་གུའོ། །གདུགས་ ིམཆོག་ནི་གདུགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གོ །མར་མེ་ནི་སྤོས་མར་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་ལ་འོད་གསལ་བ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་འོད་གསལ་བའོ། །བདུག་པ་ནི་བདུག་སྤོས་སྦྱར་བ་དང༌སྣ་གཅིག་པའོ། །ན་བཟའ་དམ་པ་ནི་གོས་ཀྱི་མཆོག་གོ །དྲི་མཆོག་ནི་སྟོང་གསུམ་དུ་དྲི་ངད་ལྡང་བའི་དྲིས་བསྒོས་པའི་ཆུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱེ་མ་ཕུར་མ་ནི་སྤོས་ཞིམ་པོའ་ཕྱེ་མ་གཏོར་ཞིང་བདུག་ཏུ་རུང་བ་ཐུམ་པོར་ ིབྱས་པའམ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་པའི་ཚོན་ཕྱེ་སྤེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱ་དང་རྔམས་རི་རབ་དང་མཉམ་པའོ། །བཀོད་པ་ནི་གོང་མ་ཀུན་གྱི་མཐར་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཕལ་ཆེ་བ་དང༌སྤྲས་པ་དང༌སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བྱའོ། །མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི། མཆོད་པ་གང་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བླ་ན་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 29

མཐུ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྤྲུལ་པའོ། །ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གོང་མ་དེ་གཉིས་མ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་ཡུལ་སྟོན་པའོ།།
སྡིག་པ་བཤགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱུ་དུག་
གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས། རང་བཞིན་ནི་བདག་གིས་བགྱིས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རང་གིས་དངོས་སུ་བྱས་པ་དང༌། གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་བའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྡུས་པ་ནི་ཅི་མཆིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་སྔ་མ་ལ་འགྱོད་ཅིང་ཕྱི་མ་བསྡམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ན་སྔར་བྱས་འཕེལ་བ་འཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕྲོ་ཆད་1

དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་
རྒྱལ་བ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གང་ཟག་ལྔ་པོ་དེའི་དགེ་བའི་ཕན་ཡོན་དྲན་ནས་དགའ་བ་སྒོམ་པའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་ནི། གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་མ་ཆགས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་བརྙེས་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་རྣམས་ལ། ལུས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་སྐུལ་མ་གདབ་བོ།།
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། མྱ་ངན་འདའ་སྟོན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ།
ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པར་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །བསྔོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱག་འཚལ་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། གོང་གི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དགེ་བས་མཚོན་ནས་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྔོས་པས་ནམ་ཡང་མི་འཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚིག་དེ་དག་གི་དོན་གོ་བར་བྱས་ལ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་དལ་བུས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱག །མཆོད་པ། བསྐུལ་བ། གསོལ་གདབ། ཡི་རང་ལྔ་ནི་ཚོགས་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༥ འཕྲོ་འཆད་དོ།།

30 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བསག་ཡིན་ལ། བཤགས་པ་ནི་སྒྲིབ་སྦྱོང་དང༌། ཡི་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པ་ནི་དགེ་བ་སྤེལ་བ་དང༌། བསྔོ་བས་ནི་བསགས་པ་དང་སྦྱངས་པ་དང༌སྤེལ་བའི་དགེ་བ་རྣམས་ཉུང་ངུ་ཡང་མང་པོར་སྤེལ་བ་དང༌། གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང༌ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྡུ་ན་བསག་པ། སྦྱང་བ། སྤེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་མཎྜལ་ཕུལ་ལ། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྣ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང༌། བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་སྣ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང༌། ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་འདུན་པ་དྲག་པོས་ལན་མང་དུ་གསོལ་བ་གདབ་བོ།།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་སྐྱོང་ཚུལ། སྐབས་འདིའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་
པར་འགྱུར་བ་ལྟར་གྱི་ལམ་སྒོམ་པ་འདི་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་པ་ལ་བསྐྱངས་ན་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གྲངས་འདི་ཙམ་དང༌གོ་རིམས་འདི་བཞིན་བཏང་སྙམ་ནས་བཏང་ཡང་འགྲོར་མི་ཉན་ཅིང༌། དང་པོ་ནས་ལང་དུ་སོང་བས་ཚེ་ཧྲིལ་པོའ་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོན་ཅན་དུ་ ིའགྲོའོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་གང་བསྐྱང་རྒྱུའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང༌གོ་རིམས་ངེས་ངེས་བྱ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བཏང་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་1

ལ། ཇི་
ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བསྐྱང་བར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་
བསམ། དེ་ནས་བླ་མའི་སྐྱོན་རྟོག་པའི་བློ་ཡེ་མ་ཤོར་བ་བྱ་སྙམ་པའི་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བཏང་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་གང་རྟོགས་པ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སེམས་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་རང་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་སྔར་མདོ་སྡེ་དྲངས་པ་ལྟར་བསམས་ཏེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གུས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༡ བ ༥ གཏང་ལ།

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 31

དང༌། སྨོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྨོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྔོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེས་ཐོ་རངས། སྔ་དྲོ། ཕྱི་དྲོ། སྲོད་དེ་ཐུན་བཞི་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ཡུན་རིངས་ན་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སླ་ཞིང༌། དེ་ལ་གོམས་ན་བློ་འཆོས་དཀའ་བས། ཐུན་ཆུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱ། སྒོམ་འདོད་པའི་འཕྲོ་ལ་བཅད་ཀྱིན་བྱས་ན་ཕྱི་མ་རེས་ཀྱང་འཇུག་སྙིང་འདོད། གཞན་དུ་ན་མལ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྐྱུག་ལོག་ལོག་འོང་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཅུང་ཟད་བརྟན་དུ་སོང་བ་ན་ཐུན་བསྲིང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཧ་ཅང་དམ་དྲགས་པ་དང་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བསྐྱང་སྟེ། དེས་ནི་གེགས་ཉུང་ཞིང་ཧ་ཅང་དུབ་པ་དང་བྱིང་རྨུགས་སོགས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་དང་ཁ་ཏོན་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི།
ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འབད་ནས་ཐུན་བཏང་བའི་མཚམས་སུ་བསྐྱང་རྒྱུའི་དམིགས་རྣམ་ལ་དྲན་ཤེས་མ་བསྟེན་པར་རྒྱ་ཡན་ཏུ་བཏང་ན། སྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་དེ་སྟོན་པའི་ཆོས་རྣམས་བལྟ་བ་དང༌ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་གསོག་ཅིང༌འགལ་རྐྱེན་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ཡང་སྒོ་དུ་མ་ནས་བྱ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་བཞི་ལ་བསླབ་སྟེ། དེ་ལ་དབང་པོའ་སྒོ་སྡོམ་པ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ ིལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་སྐྱེས་པའི་མཇུག་ཏུ། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དྲུག་དང་མི་འོང་བ་དྲུག་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྲུང་བའོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པ་ན་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་པའོ།།
ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ནི། ཟས་ཧ་ཅང་མང་ཉུང་དུ་ཟ་བ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གནོད་
པའི་ཚོད་ཙམ་དུ་ཟ་བའོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཟས་ལ་སྲེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༩ ཕྲེང་། ༢༠

32 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

མ་ཡིན་པ་དང༌། སྦྱིན་པ་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ་ད་ལྟ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུས་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་སྙམ་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་སྙམ་པའི་བསམ་པས་བཟའ་བར་གསུངས་པ་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། །བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང༌། ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ། །རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྙེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །མཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར།1

།ཞེས་གསུངས་
སོ། །མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང༌། །མཚན་མོའང་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྨད་བཟླས་ནས་ནི། །མནལ་ཚེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དྲན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མནོལ།2

།ཞེས་གསུངས་པས་ཉིན་མོ་ཧྲིལ་པོ་དང་མཚན་མོའ་ཆ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ ིདང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བསྟན་པས་འཆག་པ་དང༌འདུག་ནས་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ལས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་དོན་ལྡན་དུ་བྱའོ། །ཉལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ནི། ཐུན་མཚམས་ཡིན་པས་དེ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་ངོ༌། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ནི། མཚན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་བར་པའི་ཚེ། གློ་གཡས་པ་ཕབ་སྟེ་རྐང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་བའོ། །དྲན་པ་ནི། ཉིན་པར་གང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་དྲན་པ་གཉིད་དུ་མ་སོང་གི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བསྟེན་པའོ། །དེས་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་ཡང་གཉིད་མ་ལོག་པ་དང་འདྲ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ནུས་སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི། དྲན་པ་བསྟེན་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་གང་རུང་བྱུང་ན་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྤོང་བའོ། །ལྡང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། འདི་ཙམ་ཞིག་ན་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གང་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༣ ཕྲེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༣ ཕྲེང་། ༢༠

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 33

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་འབྱུང༌། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང༌།1

།ཞེས་
ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང༌། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒོམ་པའི་ལམ།2

།ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྒོམ་
ལམ་ཡིན་པའི་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང༌འཇལ་བ་དང༌ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟ་བས་ན་ལུས་དང༌ལོངས་སྤྱོད་དང༌བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཏང་བ་དང༌བསྲུང་བ་དང༌དག་པ་དང༌སྤེལ་བ་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།3

།ཞེས་ལུས་
ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་བཏང་བསྲུང་དག་སྤེལ་བཞི་བཞི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྒོམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བའི་དཔྱད་སྒོམ་དང༌། མི་དཔྱོད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ།།
འོ་ན་ལམ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་ལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་འཇོག་སྒོམ་ཡིན་ཞེ་ན།
བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་སྒོམ་པ་དང༌དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང༌ལས་འབྲས་དང༌འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང༌བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་བློ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡིད་འཁུལ་ནུས་པ་རེ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་དེ་དག་གི་ཟློག་ཕྱོགས་མ་གུས་པ་སོགས་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བློ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ཆགས་ཡུལ་ལ་སྡུག་པའི་མཚན་མ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྒོམ་པ་མངས་ན་འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་དང༌། དགྲ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་མཚན་མ་མང་དུ་བསམས་ན་ཞེ་སྡང་དྲག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༠༧ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༢༠ ཕྲེང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༣༤ ཕྲེང་། ༡༠

34 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་དེ་དག་སྒོམ་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་འདྲ་ཡི། བློའ་འཛིན་སྟངས་ ི ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་དགོས་པས་དཔྱད་སྒོམ་བྱའོ། །སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་སུ་མི་བཏུབ་པ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཡང་ཡང་དཔྱད་ན་སེམས་གནས་སྐྱེ་མི་ཉན་པས་དེ་ལ་ནི་འཇོག་སྒོམ་བྱ་དགོས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་མཁས་པ་ཡིན་ན་དཔྱད་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱ་ལ། ཀུ་ས་ལིས་ནི་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས་སོགས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། ཀུ་ས་ལིས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་ཤགས་དྲག་པ་སོགས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་
པས་འཚང་1
རྒྱ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་བདེན་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པ་དང༌། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ནོ། །གདམས་ངག་འདིར་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་དགོས་ལ། སྔ་རོལ་དུ་དཔྱད་སྒོམ་མངས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན། གསེར་དང་དངུལ་ནི་མགར་བ་མཁས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ཆུར་བཀྲུས་ན་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཉེན་ཅིང་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ནས་རྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཆ་ཅི་འདོད་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ། སྔོན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང༌ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ནག་པོའ་ིལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་སྒོམ་པ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་བའམ། སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གསེར་མེར་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་ནག་ཕྱོགས་རྣམས་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དྲི་མ་དེ་དག་སྦྱོང་ལ། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༤ ན ༦ སངས་རྒྱ་བ་

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 35

དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དཀར་པོའ་ལས་འབྲས་དང་ ིབྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སྒོམ་པ་སེམས་བརླན་པར་འགྱུར་བའམ་དད་པར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས། གསེར་ཆུར་འཁྲུ་བ་ལྟར་དཀར་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཡིད་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་བརླན་པར་བྱེད་དོ།།
དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཞི་ལྷག་གང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ན་ཚེགས་མེད་པར་
འགྲུབ་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱད་སྒོམ་ནི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དཔེར་ན། མགར་བའམ་མགར་བའི་སློབ་མ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་གང་གི་ཚེ་གསེར་རམ་དངུལ་ཞིག་དྲི་མ་དང་སྙིགས་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། དུས་དུས་སུ་མེར་བསྲེགས་ཤིང་ཆུས་བཀྲུས་ན་རྒྱན་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱ་བ་མཉེན་ཅིང་ལས་སུ་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མགར་བའམ་མགར་བའི་སློབ་མ་མཁས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ཤེས་པ་དེས་མགར་སྤྱད་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདོད་པ་དེར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གང་གི་ཚེ་སེམས་དེ་བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་སྙིགས་མ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་བྱས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང༌། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དག་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འབྱོར་པ་དང༌ཤིན་ཏུ་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང༌། མི་གཡོ་བ་དང༌མི་འགུལ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཆགས་པར་གནས་པའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིང་བ་དང༌རྒོད་པའོ། །དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བློ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ན་བྱིང་བ་གཅོད་པར་ཤིན་ཏུ་སླ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༣༧༣ ཕྲེང་། ༣

36 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡིན་པར་ཚད་ལྡན་དུ་མས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་བློ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ན་རྒོད་པ་གཅོད་པར་ཤིན་ཏུ་སླ་སྟེ། རྒོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་གཡེང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་སྐྱོ་ཤས་བསྔགས་པར་གཞུང་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ་དང༌། སྙིང་
པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང༌། རྙེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང༌། འབྱོར་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུད་པ་ལས། ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོའ་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང༌། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤོང་དེ་ ིཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྙེད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བའོ། །མི་
ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པ་དང༌། གླེན་ལྐུགས་དང༌ཡན་ལག་དང་རྣ་བ་སོགས་མ་ཚང་བའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང༌། ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང༌། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ནི་མིའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པའོ། །ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་འགྲེལ་པར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེའོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་པའི་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྷ་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་འབྱོར་ལྔ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང༌། །ལས་
མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད།།ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱུ་བ་ཡོད་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི་གླེན་ལྐུགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་མིག་རྣ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༤ ཤོག ༤༤ ཕྲེང་། ༡

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 37

སོགས་ཚང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི་མཚམས་མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ག་ལ་བྱའོ། །ལྔ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་རང་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ།།
གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་
རྗེས་འཇུག།།གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བ་འོ།།ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའམ་འབྱུང་བ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་བསགས་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དམ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མ་ཉམས་པའོ། །ཆོས་གནས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གཞན་གྱིས་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་སོགས་སྟེར་བའོ། །དེ་ལྔ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་གཞན་འབྱོར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཏན་གྱི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་རྣམ་དག་སྒྲུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མ་ཤི་ཚུན་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཙམ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་དང་འདྲ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རྟེན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སློབ་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང། བདེར་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང༌། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་རྙེད་མིན་ལྷ་མིན་དང༌། །མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔོན་
མིའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་འཐུག་པའི་འདོད་ལྷ་ཁ་ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང་། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང༌། འདོད་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༩༥ ཕྲེང་། ༡༩

38 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལྷ་ཕལ་ཆེར་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས། ལམ་དང་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་མི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཡང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་གླིང་གསུམ་གྱི་རྟེན་བསྔགས་ལ་དེའི་
ནང་ནས་ཀྱང་འཛམ་བུ་གླིང་པ་བསྔགས་སོ། །དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱ། འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ན་ནི་རང་གིས་རང་བསླུས་པ་དང་རྨོངས་ཚབས་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་འཕྲང་མང་པོ་ལ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་ནས་ལན་གཅིག་ཙམ་ཐར་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་བཏང་ན། གནས་དེ་དག་ཏུ་ལོག་ནས་འགྲོ་ན་ནི་རིག་སྔགས་ཀྱིས་རྨོངས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་སེམས་མེད་པར་གྱུར་པའོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་པ། །འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྨོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ།1

།ཞེས་དང༌། ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཕན་པའི་ས། །ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་
རྙེད་གྱུར་ནས། །བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་དེར་ཁྲིད་ན། །སྔགས་ཀྱིས་རྨོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་ཟད། །ཅིས་རྨོངས་བདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། །བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད།2

།ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་
ཆེ་བར་མ་ཟད་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མངོན་མཐོའ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ ིཀྱི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་སོགས་རྟེན་འདིས་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་ལུགས་ཀྱང་བསམ་མོ། །དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་མ་འབད་ན། རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ནས་ལག་སྟོང་དུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ༌།།
གསུམ་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
བ་ནི་ས་ཆེན་པོ་དང༌། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་རྡུལ་དང་འདྲ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༧ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༧ ཕྲེང་། ༡༣

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 39
བར་1
གསུངས་པས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀ་ནས་རྙེད་དཀའོ། །དེ་ཙམ་དུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཕལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། མི་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་མང་ལ་དེས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐལ་པར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྐྱེ་བ་དུ་མར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་འབྲས་བུ་མ་ཕྱུང་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་བསྐལ་པ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། དེ་ལྟ་ནའང་ངན་འགྲོའ་རྒྱུ་སྔར་བསགས་འདག་ངེས་ ིསུ་སྦྱོང་ཞིང༌གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྡོམ་པར་བྱེད་ན། བདེ་འགྲོ་མི་དཀོན་ནའང༌དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་དཀོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ། ངན་སོང་དུ་སོང་ན་དགེ་བ་མི་བྱེད་ལ་སྡིག་པ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བདེ་འགྲོའ་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་པར་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ ིགསུངས་སོ། །པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། འཕན་ཡུལ་ན་རྨའི་ཕྱྭ་མཁར་བྱ་བ་གདོས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དགྲས་ཕྲོགས་ནས་ཡུན་རིང་ཁ་ཉེན་པོར་སོང་བས། རྒད་པོ་གཅིག་མཁར་དེས་གདུངས་ཡོད་པ་ལ་ལན་ཅིག་མཁར་དེ་ཐོབ་ཟེར་བ་ཐོས་པས་འགྲོ་མི་ནུས་བཞིན་དུ་མདུང་ཞིག་བཟུང་ནས་བཤལ་དྲུད་བྱེད་ཅིང༌རྨའི་ཕྱྭ་མཁར་ཐོབ་པ་འདི་རྨི་ལམ་མིན་ན་རུང་སྟེ་ཟེར་བ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་རྙེད་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་དགོས།3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བློ་དེ་ལྟ་བུ་རྙེད་རྙེད་
དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་བཞི་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་ནུས་པ་ནི། ཕྱིའི་རྐྱེན་བཤེས་གཉེན་དང་ནང་གི་རྐྱེན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༢༠༤ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༩༨ ཕྲེང་། ༡
3 གངས་ཅན་རིག་མགོའ་ལྡེ་མིག་དེབ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག ༡༥༨ ཕྲེང་། ༡༧ ི

40 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚེ་འདིར་སྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། འདིར་མ་བསྒྲུབས་ན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ནི། ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་པས་ནི་སྐྱེ་བ་རྟིང་མ་རྣམས་སུ་ཆོས་བྱའོ་སྙམ་ནས་འདོར་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་ལ། བཞི་པས་ནི་ཚེ་འདིར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང༌ལོ་ཟླ་བ་ཞག་སྔ་མ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསྒྲུབས་པས་ཆོག་སྙམ་ནས་མི་འཇུག་པའི་ལེ་ལོ་འགོག་པས། དེ་གཉིས་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་པར་བསྡུས་ནས་གསུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་ན་འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་འདིར་ཡང་འབྲེལ་མོད། འོན་ཀྱང་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བས་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསམས་ན་བློའ་འཁུལ་ཆེ་བས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བསམ། ིདེ་ཙམ་མི་ནུས་ན། དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང༌གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒོ་ནས་དོན་ཆེ་ལུགས་དང༌། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་སྔར་བཤད་པ་ནས་བླངས་ལ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་ནི། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་དག་སྣ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཚང་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང༌། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་དགེ་རྩ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན། རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་བས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའ་རྟེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྙེད་དཀའི་བར་སེམས་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ངན་འགྲོ་རྣམས་ལ་བལྟོས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྣང་ལ། རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆེས་དཀོན་པར་སྒོམ་པའོ། །དགེ་བཤེས་དོལ་པས་འདི་ལ་ནན་ཆེར་མཛད་པས་ཆོས་གཞན་ཀུན་དེས་སྣ་དྲངས་ནས་བྱུང༌གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ། དེ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་ཚུལ་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་ཚུལ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 41

རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང༌བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང༌མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང༌། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སོ། །དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དངོས་སམ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཚེ་འདི་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པར། ཚེ་ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང༌། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མར་ཤེས།1

།ཞེས་སོ།།
ངེས་ལེགས་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་པ་དང༌ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའོ། །དེ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཐབས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང༌། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་ལྡོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ།2

།ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གསང་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་
གྱི་ཐེག་ཆེན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ཆོས་སྐོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ནི་སྙིང་རྗེ་ ིཆེན་པོའ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ ིདུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་3

བྱས་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༤༡ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༤༡ ཕྲེང་། ༩
3 ཞོལ། ཤོག ༢༩ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༣༢ ན ༡ ཐོབ་བྱར་

42 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌།
སྐྱེས་བུ་དེས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་ཕར་ཕྱིན་དང་སྔགས་གཉིས་ཀ་འོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང༌མཛོད་འགྲེལ་སོགས་མང་པོར་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ལ་ཚེ་འདི་ལྷུར་ལེན་པ་དང༌ཕྱི་མ་ལྷུར་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང༌འདིར་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོན་མཐོའ་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་གཟུང་ངོ༌།། ིགཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཁྲིད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ།
རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང༌སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡང་འདུ་བས་དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ ིཡན་ལག་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང༌། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཙམ་རང་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་སྔོན་འགྲོར་བྱས་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ ིབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་དངོས་དང༌། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང༌།2

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་ནས་རྟེན་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་ལ། དེ་ཉམས་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ནས་འཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དེ་སྒོ་དུ་མ་ནས་འབད་དེ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྒོམས་ནས་ཕན་ཡོན་ལ་སྤྲོ་ཤགས་འཕེལ་བ་ཞིག་དང༌། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་དགོས་པར་བསླབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༤༡ ཕྲེང་། ༡༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༢ ཕྲེང་། ༡༢

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 43

དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་བསྡུ་ན་གཉིས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང༌བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་སྔར་བསགས་འདག་པ་དང༌ཕྱིས་གསོག་པ་རྒྱུན་འཆད་ལ། བདེ་འགྲོའ་ིརྒྱུ་སྔར་བསགས་རྣམས་དེས་ཟིན་པས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་དང༌གསར་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཀུན་ནས་སློང་བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་དོ། །མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ། སྔོན་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལ་ཐོབ་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་མེད་ན། ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་སྔོན་དུ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྐྱོང་དགོས་སོ།།
དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་ནས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ན།
སེམས་དེའི་རྩ་བ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་བསམས་པ་ན། བ་སྤུ་གཡོ་འགུལ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་འོང་ས་མེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྔོན། །རང་གི་དོན་དུའང་འདི་འདྲའི་སེམས། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྨིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང༌། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཞིང༌ཞི་བདེ་མེད་ཚུལ་བསམས་ནས། དེ་ནས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་བསྒོམས་པས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་བསམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༤ ཕྲེང་། ༢

44 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

སྦྱང་གི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འབད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་རྒྱུད་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་བར་བྱའོ།།
འདིར་ཆུང་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་ལུགས་
རྣམས་བླ་མས་ཀྱང་བརྡ་སྤྲད། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱས་ལ་སྐྱོང་རེས་ཀྱིས་དེ་དག་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་དང༌ལམ་ ིསོ་སོ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་དངོས་ལ་མ་སླེབ་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ ིསེམས་ལ་ངེས་པ་མི་རྙེད་པས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སམ། དེའི་བར་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ནས་འགྲོ་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱ། དེ་ནས་སེམས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྨོན་པའི་ཆོ་ག་བྱ། སྨོན་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་བསླབ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞི་སོགས་ལ་སློབ་འདོད་པའི་སློབ་འདོད་མང་དུ་སྦྱང་ལ། སྙིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་འདོད་བྱུང་བ་ན། འཇུག་སྡོམ་རྣམ་དག་ཅིག་བླང༌། དེ་ནས་རྩ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྲོག་བསྡོས་བྱ། ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང༌། ཅི་སྟེ་གོས་ནའང་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱང༌། དེ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཅིང༌། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་བསློབ་བོ། །ལམ་སྒྲོན་ལས་མངོན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་གཞན་དུ་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་བས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ལ་སྒོམ་ཚུལ་མ་ནོར་བར་བསྐྱངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་ལྷག་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཇུག་སྡོམ་གྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་མན་ཆད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང༌། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང༌། ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པར་ལམ་

སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 45

སྒྲོན་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་མན་ཆད་ཐབས་དང༌བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང༌ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་དང༌རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་སྐྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང༌ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང༌དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌ཟབ་མོའ་ལམ་རིམ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་གྱིས་བྱང་ ིཆུབ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་ནི་ངེས་པར་སྔགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་
ཞུགས་ན་མྱུར་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ལས་མི་ལྕོགས་པའམ་རིགས་ནུས་ཆུང་བས་མི་སྤྲོ་ན་ལམ་རིམ་དེ་ཉིད་ཇེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ཙམ་བྱའོ། །སྔགས་ལ་འཇུག་ན་ནི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང༌ཁྱད་པར་དུ་སྔགས་ནས་ནན་ཆེར་གསུངས་པས། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྔོན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་དག་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཚིག་དང༌སྡོམ་པ་སྲོག་བསྡོས་བྱས་ཏེ་བསྲུང༌། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་ལྟུང་ཕོག་ན་སླར་བླང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དཀའ་བས་དེས་མ་གོས་པར་བྱེད། ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱེད་ཅིང༌གོས་ནའང་ཇི་མི་སྙམ་པར་མི་འཇོག་པར་བཤགས་བསྡམ་གྱིས་དག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཚན་བཅས་དང༌། གོང་མ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ཞིག་ལ་འཁྲིད། དེ་ལ་1

བརྟེན་
ནས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། གོང་མ་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ལ་བསླབ་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་ལུས་ནི་ལམ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་ཏེ་ལམ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་སྔོན་ ིའགྲོ་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་རིམ་དུ་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ ིལམ་རིམ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ཁྲིད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བློ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང༌རང་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༢ ན ༥། གཙང་། ཤོག་༣༤ ན ༢ དེ་བརྟེན་ནས་

46 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པ་དང༌། བློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་ཕན་ཆེ་བའོ། །ཆེ་ལུགས་ནི་སྐྱེས་བུ་གོང་མ་གཉིས་ལའང་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་དགོས་པས་བཀྲི་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ལ་ཡང༌དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་བསྟན་པ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གང་ཟག་ཐ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གོང་མ་ནས་སྦྱངས་ཀྱང་བསམ་པ་གོང་མ་མི་སྐྱེ་ལ། འོག་མ་དོར་བས་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གོང་མའི་སྐལ་བ་ཅན་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་ཏེ་སྦྱངས་པས་སྔར་སྐྱེས་ཟིན་པའམ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མྱུར་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འོག་མ་འོག་མ་སྐྱེས་པ་ན་གོང་མ་གོང་མར་ཁྲིད་པས་ཆོག་པས་རང་ལམ་ལས་འགྱང་བ་མེད་དོ། །བློ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་ནོར་བུ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང༌། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འོང༌།1

།ཞེས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཁྲིད་པར་གསུངས་
པ་དང༌། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང༌། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རིམ་གྱིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སླ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། སླ་བའི་གདམས་ངག་དང༌རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་འབྲིང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་འབྲིང་དང༌གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་འབྲིང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་ཅིང༌གདམས་ངག་དང༌རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྲ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་སྤྱོད་པ་གོ་རིམས་སུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང༌། སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་
མེར་སྔོན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་སྦྱངས་ནས། དེ་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་རིམ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༨༨ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༨༡༧ ཕྲེང་། ༡༣

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 47

ཅན་དགོས་པར་བསྒྲུབས་ཤིང༌། དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་པོའ་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་ ིཔའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།1

།ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་
དང༌། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་དང༌། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་ ིཔ་ལ་བློ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་དངོས། བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྐྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་བློ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ། འཆི་བ་དྲན་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ད་གཟོད་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྙམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང༌། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་རིང་མི་འཆི་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྙམ་དུ། བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ལ་འབྱུང་ངོ༌། །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེས་བསྒྲིབས་ན། ཚེ་འདིར་སྡོད་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐབས་འབའ་ཞིག་སེམས་སེམས་ནས། ཚེ་ཕྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ལ། བརྒྱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཚེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་ཆུང་ཞིང༌། དེ་ཡང་ཉེས་སྤྱོད་སྡིག་ལྟུང་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའ་རྒྱུ་དང་མ་འདྲེས་པ་དཀོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་ ིདམིགས་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང༌། ཕྱི་ནས་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་པའི་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་མི་ནུས་ཤིང༌གཉིད་རྨུགས་དང༌བྲེ་མོའ་གཏམ་དང༌། བཟའི་བཏུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་འདའ་བས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་འོང་ངོ༌། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༧༠ ཕྲེང་། ༡༧

48 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལྷུར་བླངས་པས་ཉོན་མོངས་དང༌དེས་དྲངས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལས་མ་རུངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོད་དེས་རྣལ་བཞིན་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་མ་རུངས་གཞན་ཅི་ཡོད།1

།ཅེས་གསུངས་
པ་དང༌། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང༌། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས།2

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། འཆི་བ་དྲན་པའི་བློ་རྣལ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན། དཔེར་ན། དེ་རིང་སང་རང་འཆི་
བར་ཐག་ཆོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲོགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་ཅིང༌གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་ཕལ་ཆེར་ལ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྙེད་བཀུར་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་ཅིང༌། སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཟང་པོ་གསོག་པས་གོ་འཕང་དམ་པར་རང་ཉིད་འཛེགས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་འཁྲིད་པས་ན། དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དུ་མས་ཀྱང་བསྔགས་ཏེ། མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། ཞིང་རྨོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་གྱི་ལོག་མཆོག་གོ །རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྗེས་མཆོག་གོ །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང༌མ་རིག་པ་དང༌ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏོ།3

།ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
འཇོམས་པའི་ཐོ་བ་དང༌། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་པའི་སྒོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་བསྔགས་པའོ། །མདོར་ན་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་དུས་ནི། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འོ་སྐོལ་ཕལ་ཆེར་ངན་འགྲོར་བསྡད་ཅིང༌བདེ་འགྲོར་ལན་རེ་ཙམ་འོངས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༨༣ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༩ ཕྲེང་། ༡
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༤ ཤོག ༦༦ ཕྲེང་། ༡༣

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 49

གནས་སུ་ཤས་ཆེ་བས་དེར་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མ་རྙེད་ལ། བསྒྲུབས་པས་ཆོག་པའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུབ་པ་ནི། ད་དུང་མི་འཆི་སྙམ་པ་འདི་ལ་ཐུག་འདུག་པས་ན། བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་རྒུད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་དང༌། འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་གཞན་སྒོམ་རྒྱུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ་སྙམ་པ་དང༌། བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ཡང་དང་པོར་ཅུང་ཟད་སྒོམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་ཉམས་ལེན་དུ་མི་འོས་སོ་སྙམ་དུ་མི་བཟུང་བར། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྐྲག་པ་ནི། ལམ་ལ་མ་
སྦྱངས་པའི་འཆི་བ་ལ་སྐྲག་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་སྙམ་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལུས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་སྐྲག་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལ་དགག་མི་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་ངན་འགྲོའ་རྒྱུ་འགོག་པ་དང༌མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ ིརྒྱུ་མ་བསྒྲུབས་པར་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དེས་སྐྲག་པ་བསམས་ན་དེ་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་འཆི་ཁར་མི་སྐྲག་པར་བྱར་ཡོད་ལ། དོན་དེ་མ་བསྒྲུབས་ན་སྤྱིར་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་ཞིང༌། ཁྱད་པར་དུ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བས་འཇིགས་ནས་འཆི་བའི་ཚེ་འགྱོད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྩ་བ་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་དགུ་ཐག་གཅད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང༌། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་དང༌། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྐྱེན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་པ། ཚེ་ལ་སྣོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ། གསོན་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བླངས་པ་དང༌། ཡུལ་གང་དུ་བསྡད་པ་དང༌། དུས་ནམ་ཡང་འཆི་བས་འཇོམས་པར་ཚོམས་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་འོང་བ་དེ་ཡང༌མགྱོགས་པས་འབྲོས་པའམ་སྟོབས་དང་ནོར་དང་རྫས་དང་སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས།

50 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འཆི་ཁར་མི་འཚེར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འོ་སྐོལ་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ད་ལྟ་མི་འཇིགས་འཆི་ཁར་བྲང་ལ་སེན་མོ་འདེབས་གསུང་ངོ༌།1

།

གཉིས་པ་ནི། མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ནི་སྲིད་མཐར་
སྣང་ལ། དེ་ཐུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ལོ་ནི་ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་ཞག་དང་ཞག་ཉིན་མཚན་སོང་བས་འཛད་ལ། དེ་ཡང་སྔ་དྲོ་སོགས་སོང་བས་འཛད་པས་ན། ཚེའི་སྤྱི་ཚད་དེ་ཡང་སྔར་དུ་མ་ཞིག་ཟད་སྣང་ཞིང༌། ལྷག་ལ་ཡང་སྣོན་པ་མེད་པར་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྡོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང༌། །སྣོན་པ་གུད་ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར།2

།ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་ག་པ་ཐགས་འཐག་པ་དང༌།
གསད་བྱ་གསོད་སར་གོམ་པ་རེ་རེས་ཉེར་སོང་བ་དང༌། ཕྱུགས་རྫིས་ཕྱུགས་རང་དབང་མེད་པར་རང་གནས་སུ་སྐྱེལ་བ་སོགས་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསམ་ཞིང༌། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང༌། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་མྱུར་མགྱོགས་འགྲོ།3

།ཞེས་དཔེ་དུ་མས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནང་དུ་བསམས་པའི་འཕྲིག་ཚུད་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་མི་སྟོན་པ་མེད་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྒོ་དུ་མ་ནས་ལན་མང་དུ་བསམས་ན་ངེས་པ་སྐྱེ། ཅུང་ཟད་རེ་ལ་མ་བྱུང་བྱས་པས་མི་ཕན་ཏེ། ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། བསམས་པས་མ་བྱུང་ཟེར་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་བསམས་ཉིན་མོ་ནི་ཡེང་ཡེང་བྱེད། མཚན་མོ་ནི་གཉིད་ལོག་ཀྱིན་འདུག་ན་རྫུན་མ་ཟེར་4

གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཚེའི་མཐར་འཆི་བདག་གིས་བཅོམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་
མ་ཟད་དེའི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཚེ་བྲི་ནས་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡེ་མེད་པས། མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྡོད་པར་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་ཁ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བར་གྱི་གསོན་པ་ཡང་ན་རྒའི་ཕོ་ཉས་ཁྲིད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་གསོན་ 1 གསུང་བགྲོས།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༩ ཕྲེང་། ༡༡
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༦ ཤོག ༢༡༢ ཕྲེང་། ༧
4 གསུང་བགྲོས།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 51

པའི་སྐབས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་སྡོད་པར་བཟུང་ནས་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བྲག་མཐོན་པོའ་རྩེ་མོ་ནས་ལྷུང་བའི་ཚེ་ས་ལ་མ་ལྷུང་བའི་བར་སྣང་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་དགའི་བར་མི་འོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ་ལས། མི་ཡི་དཔའ་བོ་ཐོག་མའི་མཚན་མོར་ནི། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་ནི་ཉིན་རེ་ཞིང༌། །འགྲོས་བཤོལ་མེད་པར་འཆི་བདག་དྲུང་དུ་འགྲོ།1

།ཞེས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ཙམ་ཐུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ལོང་ཡོད་བྱར་མི་རུང་སྟེ། མངལ་འཇུག་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་བྱིས་པའི་དུས་ལོ་བཅུར་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་མི་རྙེད་ཅིང༌། མཐར་རྒས་པའི་སྐབས་ལོ་ཉི་ཤ་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་ལ། དེའི་བར་གྱི་དུས་སུ་ཡང་གཉིད་ཀྱིས་ཕྱེད་འཁྱེར་ཞིང༌། ནད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་དུ་མ་ཞིག་ཟད་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་རྨི་ལམ་ཐུན་གཅིག་ན་བདེ་བ་སྤྱད་པ་སད་ནས་དྲན་པ་ལྟར། འཆི་བའི་དུས་སུ་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་དགྲ་ནི་ངེས་པར་འོང་ན། ཚེ་འདིའི་བསླུ་བྲིད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་བར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་སྟེ། ཆོས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཐག་གཅད་ཅིང་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས། ཀྱེ་མའོ་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་དགའ་མི་འགྱུར། །ཀུ་མུ་ད་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང༌། །དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།2

།ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་རིང་ཕན་བརྒྱ་ཚུན་ལ་འཆི་བ་འོང་བར་ངེས་ཤིང་དེའི་བར་དུ་ཞག་གང་
ལ་འོང་མ་ངེས་པས། དེ་རིང་ལྟ་བུ་འཆི་མི་འཆི་གང་དུ་ཡང་ཐག་མི་ཆོད་མོད། འོན་ཀྱང་བློས་འཆི་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་རིང་འཆི་སྙམ་པའི་བློ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་རིང་མི་འཆི་སྙམ་དུ་བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ན། ཚེ་འདིའི་སྡོད་གྲབས་བྱེད་བྱེད་ནས་ཕྱི་མའི་གྲབས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས། དེའི་བར་དུ་འཆི་བདག་གིས་བཟུང་སྟེ་མྱ་ངན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་སོ། །ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་འཆི་གྲབས་བྱས་ན་ཕྱི་མའི་དོན་མང་པོ་འགྲུབ་པས་མ་ཤི་ཡང་དེ་བྱས་པ་ལེགས་ལ། ཤི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༠༡༤ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༤ ཤོག ༣༠༧ ཕྲེང་། ༩

52 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དེ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྐྱེན་ཉུང་བ་བསམ་པ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཆུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པའོ།།
དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྒྲ་མི་སྙན་པའི་ཚེ་ནི་ངེས་ཀྱི། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཚེ་ཚད་ཐུབ་
པའི་ངེས་པ་མེད་ནའང་ཕལ་ཆེར་ངེས་པ་མང་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའང་བྱུང་ལ། ད་གདོད་ལོ་བཅུ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་ཡང་རྒན་གཞོན་བར་མ་གང་ལ་འཆི་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།1

།ཅེས་སོ། །བླ་མའམ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ཚེ་མཐར་མ་ཕྱིན་
པར། གློ་བུར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་འཆི་རྐྱེན་གྱིས་ཤི་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲོག་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནོད་པ་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་གདོན་རིགས་ཀྱིས་འཚེ་བ་དང༌། དུད་འགྲོའ་རིགས་ ིལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པ་དུ་མས་འཚེ་ཚུལ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ནད་དང་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ལུས་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གནོད་པ་བྱེད་པས་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཆ་མ་སྙོམས་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་གྱུར་ན་ནད་སྐྱེད་དེ་སྲོག་འཕྲོག་པས། དེ་དག་ནི་རང་དང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པས་ལུས་སྲོག་བརྟན་བརྟན་ལྟར་སྣང་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། འདས་ཆེན་ལས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྲོག་འདི་རྟག་ཏུ་དགྲ་སྡང་བ་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ།2

།ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། འཆི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ནང་
གནས་པ། །རླུང་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན།3

།ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གསོན་པ་ཉིད་འཆི་བའི་
དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་གསོན་རྐྱེན་མང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༢༢ ཕྲེང་། ༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༣ ཤོག ༦༢༥ ཕྲེང་། ༡༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༡༧ ཕྲེང་། ༡༢

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 53

ལས། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཡང༌། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག1

།ཅེས་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཆུའི་དབུ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་
པར་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་སྙད་འདོགས་བྱས་ནས་སྲོག་འཇིག་པས་ན། འཆི་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོམ་པར་ཡང་ཤིན་ཏུ་སླ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ས་དང་ལྷུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྲེགས་པས་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང༌། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྨོས་ཅི་འཚལ།2

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པའི་མཐར་
འཆི་བདག་གིས་ལུས་སྲོག་ནམ་འཇོམས་ངེས་པ་མེད་པས་ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་པའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། ཤྲཱི་ཛ་ཀ་ཏ་མི་ཏྲས། ས་བདག་ཇི་ལྟར་གཡར་པོའ་ལུས། །ནད་མེད་རྒུད་མེད་བདེར་གནས་པ། །དེ་ཉིད་ཚེ་ན་སྙིང་པོ་བླང༌། །ན་འཆི་རྒུད་པས་ ིའཇིགས་མེད་བགྱི། །གང་ཚེ་ན་རྒས་རྒུད་སོགས་ན། །དྲན་ཡང་དེ་ཚེ་ཅི་བགྱིར་མཆིས།3

།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན། དེའི་ཚེ་གཉེན་ནམ་བཤེས་བརྩེ་ཞིང་གདུང་བ་ཆེ་བས་མཐར་སྐོར་ཡང་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་ས་མེད། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་འཁྱེར་དུ་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་ཀྱང་འདོར་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་འདོར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ངེས་པར་འོང༌། དེ་ཡང་དེ་རིང་འོང་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། གཉེན་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་ཆོས་བྱ་བར་ཐག་གཅོད་མང་དུ་བྱའོ།།
དེས་ན་སྐྱེ་དཀའ་སེ་བྱུང་ཡང་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འབད་དགོས་ཏེ། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༡༢ ཕྲེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༩༧༦ ཕྲེང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༧༦༥ ཕྲེང་། ༥

54 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ནས། ངེད་ཀྱི་སྣང་སེལ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉེ་འབྲེལ་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ཚེ་འདིའི་སྣང་བ་ཀུན་བསལ་ནས་རང་གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཚེ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱད་ཀྱིས་འགྲོ་བར་ཤེས་ནས་ཆོས་མིན་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྙམ་དུ་ཚེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་གདོད་འོང༌། འདི་བློ་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་འགགས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་གསུང༌། དོལ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང༌། ཞར་ལ་ཚོགས་བསག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང༌། ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང༌རུས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྙམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་སྡོད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་1

གསུང་ངོ༌། །ཀ་མ་པ་ལ་དམིགས་པ་སྤོ་བར་ཞུས་
པ་ན་སྔ་མ་སྐྱོར་སྐད། འཕྲོ་ནས་ཞུས་ཙ་ན་འཕྲོ་ཡེ་མ་ཐོད་པ་ཞེས་གསུང་ལོ།2

།དེ་ལྟར་ན་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པ་དང༌དལ་འབྱོར་དང༌མི་རྟག་པའི་སྐོར་རྣམས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ན་འདུག་ཀྱང་། སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་ནས་བསྐྱངས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མྱུར་དུ་འཆི་བར་ངེས་པས་ཚེ་འདིར་བསྡོད་ལོང་མེད་ཅིང་ཤི་བའི་
འོག་ཏུ་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་བླང་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་སྐྱེ་ས་མེད་པས་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོར་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། ལས་དཀར་ནག་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་བདག་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྙམ་དུ་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་སྟེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཚ་ཞིང་ ིགྲང་བ་ཡི། །དམྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དྲན། །བཀྲེས་སྐོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། །ཡི་དྭགས་དག་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ། །རྨོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མང་བའི། །བྱོལ་སོང་ལྟ་ཞིང་དྲན་པར་བྱ། །དེའི་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་བདེ་རྒྱུ་སྤྱད། །ཐོབ་དཀའ་འཛམ་གླིང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་ངན་སོང་རྒྱུ། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་གཅད་པར་བྱ།3

།ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ངན་འགྲོའ་སྡུག་ ི

1 གསུང་བགྲོས།
2 གཙང་། ཤོག ༤༠ ན ༤ གསུངས་སོ།།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡༤ ཤོག ༡༣༣༨ ཕྲེང་། ༢༠

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 55

བསྔལ་སྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚོར་ལྷུང་ཚུལ་བསམས་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་དྲེགས་པ་ལྡོག་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དེ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་སྡིག་ལྟུང་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་ནི་བདེ་བ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མཐོང་ནས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང༌། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་ཞིང་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཤགས་དྲག་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་སྡོམ་ཆེན་པོའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང༌། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དམྱལ་བ། དུད་འགྲོ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ ིསྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ། གྲང་བའི་དམྱལ་བ། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཚོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྣུན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འགྱེལ་བ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཏེ་སྔར་བཞིན་བསྣུན་པས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ༌། །ཐིག་ནག་ནི། སེམས་ཅན་དེར་སྐྱེས་པ་རྣམས་དམྱལ་སྲུངས་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བཞི་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མཚོན་གྱིས་གཤེག་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ངོ༌། །བསྡུས་འཇོམས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཚེ་དམྱལ་སྲུངས་རྣམས་ཀྱིས་ལྕགས་ཀྱི་རི་ར་ལ་སོགས་པའི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཚང་ངོ༌། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཚིར་ལ་དེའི་ཚེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་ཀླུང་འབབ་བོ། །ངུ་འབོད་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོལ་ཞིང་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཇུག་གོ །ཞུགས་པ་དང་མེ་ཀུན་ཏུ་འབར་ནས་སྲེག་གོ །ངུ་

56 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འབོད་ཆེན་པོ་ནི། སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་ལྕགས་ཁང་ཉིས་རིམ་མོ། །ཚ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་དམྱལ་སྲུངས་རྣམས་ཀྱིས་ལྕགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་འབར་བར་བཅུག་སྟེ་ཉ་བཞིན་བསྲེག་ཅིང༌། ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་ཕུག་སྟེ་སྤྱི་བོར་འབྱིན་པ་དང༌། ཁ། མིག །སྣ། རྣ་བའི་བུ་ག་གཉིས་གཉིས་དང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་བ་ལ་གན་རྐྱལ་ལམ་ཁ་སྦུབ་ཏུ་བཞག་སྟེ་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་རྡུང་ཞིང་དམྱལ་བར་བྱེད་དོ།།
རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་པ་འཕོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་རྩེ་གཡས་
གཡོན་གཉིས་ཕྲག་པ་གཉིས་དང༌དབུས་མ་སྤྱི་བོ་ནས་འབྱིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་རྣམས་སུ་མེ་ལྕེ་འབར་བ་འབྱུང་ངོ༌། །ལྕགས་གླེབས་པ་ཚ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལུས་དཀྲི་ཞིང་ལྕགས་ཟངས་འགྱུར་བྱེད་འབར་བས་གང་བའི་ནང་དུ་སྤྱིའུ་ཚུགས་བྱས་ནས་བསྐོལ་བ་ན་སྟེང་འོག་ཐད་ཀ་རྣམས་སུ་འགྲོའོ། །དེའི་ཚེ་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་རྣམས་ཞིག་ནས་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཚེ། ཡང་ཕྱུང་ནས་ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་འགྲེམས་སོ། །དེ་ནས་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་ནང་དུ་འཇུག་གོ །ལྷག་མ་ནི་ཚ་བ་དང་འདྲའོ། །མནར་མེད་ན་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ནས་ས་གཞི་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་མཆེད་པ་ལས་མེ་འབར་བའི་ཤགས་འོང་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་པགས་པ་ཤ་རྒྱུས་པ་རུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཤིག་ནས་རྐང་ལ་ཐུག་པར་བྱེད་དོ། །མར་མེའི་སྙིང་པོ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་མེ་ལྕེ་འབར་བས་ཁྱབ་བོ། །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་མེ་འོངས་པ་དེར་འདྲེས་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་ཆད་དུ་མྱོང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་འབྱིན་པས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །ལྕགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྕགས་ཀྱི་མེ་མདག་རབ་ཏུ་འབར་བར་འཁྲབ་ཏུ་འཇུག་གོ །ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྕགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འབབ་འཛེག་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང༌། ཁ་ནས་ལྕེ་ཕྱུང་སྟེ་ཕུར་པ་བརྒྱས་བརྒྱངས་ནས་གླང་གི་ཀོ་བ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་ཐང་བཅད་དེ་གཉེར་མ་དང་ཁམ་ཁུམ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྕགས་ཀྱི༌ས་གཞི་ལ་གན་རྐྱལ་དུ་བཞག་ནས། ལྕགས་ཀྱི་འབྱེད་སྤྱད་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང༌། ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 57

བླུགས་ནས་ཁ་དང་ལྐོག་མ་དང་རྒྱུ་མ་རྣམས་ཚིག་སྟེ་རོ་སྨད་ནས་འབྱུང་ངོ༌། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་རབ་ཏུ་ཚ་བ་བཞིན་ནོ།།
སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་ཡུན་ཇི་ཙམ་དུ་མྱོང་བ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དེ་ལྟར་སྡུག་
བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ནི། །ཇི་སྲིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྲོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ལོ་ལྔ་
བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཞག་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞག་གཅིག །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཚེ་ཚད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་དང༌། ཉིས་བརྒྱ་དང༌། བཞི་བརྒྱ་དང༌། བརྒྱད་བརྒྱ་དང༌། སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚེ་ཚད་ནི་ལྷའི་ལོ་སྟོང༌། ཉིས་སྟོང༌། བཞི་སྟོང༌། བརྒྱད་སྟོང༌། ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་བོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཐིག་ནག་ནས་ཚ་བའི་བར་གྱི་ཞག་རེ་རེར་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ནས་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་ཐུབ་ལ། རབ་ཏུ་ཚ་བ་བས་ནི་བར་བསྐལ་ཕྱེད་དང༌། མནར་མེད་པས་ནི་བར་བསྐལ་གཅིག་ཐུབ་པར་མཛོད་དང་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩིག་ངོས་བཞི་བཞི་དང་སྒོ་བཞི་བཞི་
ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ལྕགས་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་ཞིང་ར་བ་དེ་ལ་ཡང་སྒོ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །སྒོ་དེ་རེ་རེ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལྷག་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ་མམ་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྟར་མནམ་པ། སྤུ་གྲིའི་ལམ་སོགས་དང༌། ཆུ་ཀླུང་རབ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མེ་མུར་པུས་ནུབ་ཙམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་དེར་རྐང་པ་བཞག་པའི་ཚེ་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་ཀུན་འཇིག་ལ་བཏེག་པའི་ཚེ་དེ་དག་སླར་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་ཕྱི་སའི་འདམ་རོ་ལྟར་མནམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་གིས་བརྒལ་བ་དང་དེར་འགྱེལ་ནས་མགོ་མན་ཆད་བྱིང་སྟེ་འདུག་གོ །འདམ་དེ་ན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༩ ཕྲེང་། ༩

58 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འབུ་མཆུ་རྣོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་གིས་པགས་པ་དང་ཤ་དང་རྒྱུས་པ་དང་རུས་པ་རྣམས་འབིགས་ཤིང་རྐང་ལ་གཏུགས་ཤིང་འབྲུ་བར་བྱེད་དོ།།
གསུམ་པ་ནི། འདམ་དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་སྤུ་གྲིའི་སོ་གཏམས་པའི་ལམ་ཡོད་
དོ། །སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་རྐང་པ་བཞག་ན་ནི་པགས་པ་དང་ཤ་དང་ཁྲག་གཅོད་ལ་བཏེག་ན་དེ་དག་སླར་སྐྱེའོ། །དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་ནགས་ཚལ་རལ་གྲིའི་ལོ་མ་ཅན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་སྟེ་དེའི་གྲིབ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འཁོད་པ་ན་ཤིང་ལས་རལ་གྲི་ལྷགས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གཤེག་གོ །དེ་དག་དེར་འགྱེལ་བ་ན་ཁྱི་སྲེ་བོ་དག་འོངས་ནས་རྒྱབ་ནས་འཐོག་ཅིང་ཟའོ། །དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་ལྕགས་ཀྱི་ཤིང་ཤལ་མ་ལིའི་ཚལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་སོང་བ་དང་དེ་ལ་འཛེག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། འཛེག་པའི་ཚེ་ཚེར་མའི་རྩེ་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་ལ། འབབས་པའི་ཚེ་ཁ་གྱེན་དུ་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གཤེག་གོ །དེ་ན་ཁྭ་ལྕགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེས་ཕྲག་པའམ་མགོ་བོ་ལ་བསྡད་ནས་མིག་འབྲས་འཐོག་ཅིང་ཟའོ། །དེ་དག་ནི་མཚོན་ཆའི་གནོད་པར་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ།།
བཞི་པ་ནི། ཤལ་མ་ལི་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་ཆུ་ཀླུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་བྱེད་
ཀྱི་ཆུ་བསྐོལ་བས་གང་བ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གནས་འཚོལ་བ་དག་དེར་ལྷུང་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འཚེད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཟངས་ཆུས་བཀང་བ་མེ་ཆེན་པོ་སྤར་བའི་ནང་དུ་སྲན་མ་སོགས་བླུགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་ཀླུང་དེའི་འགྲམ་གཉིས་ན་ལག་ན་དབྱུག་པ་དང་མཆིལ་པ་དང་རྒྱ་བཟུང་བ་དག་བསྡད་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་དུ་ཡང་མི་སྟེར་ལ། མཆིལ་པའམ་རྒྱས་ཕྱིར་ཕྱུང་ནས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་གན་རྐྱལ་དུ་བཞག་སྟེ་ཅི་འདོད་ཅེས་འདྲིའོ། །དེ་དག་གིས་བདག་གིས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཀྲེས་སོ། །སྐོམ་མོ་ཟེར་བ་ན་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང༌། ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་ལྡུགས་སོ། །ཉེ་འཁོར་བ་དང་ཉི་ཚེ་བ་གཉིས་ལ་ཚེ་ཚད་ངེས་མེད་དུ་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མྱོང་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ།།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 59

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐད་སོ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་རེའི་
ཕ་རོལ་ན་ཡོད་ཅིང༌། འདི་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཆུ་བུར་ཅན་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བརྒྱད་ལས་ཆུ་བུར་ཅན་ནི། ལྷགས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འཁུམས་པའོ། །ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ནི། ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་བཞིན་དུ་འཁུམས་པའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང༌། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་དང༌། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་ནི། ཚིག་འདོན་ལུགས་ལས་བཏགས་པའོ། །ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་ནི། ལྷགས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ཁ་དོག་སྔོ་ཞིང་ཁ་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་གས་པའོ། །པདྨ་ལྟར་གས་པ་ནི། སྔོན་པོ་ལས་འདས་ཏེ་དམར་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་བཅུའམ་དེ་ལས་མང་བར་གས་པའོ། །པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་ནི། པགས་པ་ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བར་གས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་དོ། །ཚེ་ཚད་ནི། མ་ག་དྷའི་ཏིལ་གྱི་སྦྱང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཞིག་ཏིལ་གྱིས་བྱུར་བུར་བཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཏིལ་རེ་རེ་ཕྱུང་བས་ཏིལ་དེ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལས་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཆེས་རིང་བ་དང༌། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཉི་ཤུ་འགྱུར་དུ་གསུངས་སོ། །ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་ནི། ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་ཅིང་མིའི་ཡུལ་ནའང་ཡོད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ཤིང༌། མཚོ་ཆེན་པོའ་འགྲམ་དང་ཉེ་བ་ ིན་ཡོད་པར་ཡང་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་ཏེ། དགེ་འདུན་སྲུངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་མང་པོ་གསོག་ལ། སྔར་བསགས་ཀྱང་ད་དུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཡིད་བདེ་བར་སྡོད་པ་མི་རིགས་པས་དེ་དག་བསམས་ལ་འཇིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དང་བར་ན་དབུགས་གྱུ་གྱུ་བ་འདི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས།1

།ཞེས་དང༌། བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང༌། སྡིག་ཅན་དབུགས་འབྱུང་
འགག་པ་ཙམ་ཞིག་གི །དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་རྣམས་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ། །མི་འཇིགས་གང་ལགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དམྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༩༣ ཕྲེང་། ༡༥

60 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དང་ཐོས་པ་དང༌། །དྲན་དང་ཀླགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་རྣམས་ཀྱང༌། །འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་གྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་མྱོང་རྣམས་སྨོས་ཅི་འཚལ།1

།ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་
དྲག་པོ་ཡང་བཤེས་སྤྲིངས་ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྲེད་ཟད་པ། །བདེ་བའི་བདག་པོ་བགྱིད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མི་བཟད། །འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལའང༌། །འོལ་ཡང་མི་དབྱི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ།2

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རང་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱས་ལ། ཉེས་སྤྱོད་ཆུང་ངུས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད།3

།ཅེས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། དུད་འགྲོ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་གསོད་པ་དང༌། ལྷ་མིའི་ཡོ་བྱད་དུ་
གྱུར་ཏེ་རང་དབང་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་གསོད་པ་དང་རྡེག་པ་དང་གནོད་པ་བྱེད་ལ་ལྷ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བས་གནས་གཞན་མེད་པར་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད། དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང༌། གཞན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མུན་པ་དང་ཆུར་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དག་ཏུ་རྒས་ཏེ་འཆི་བ་དང་ཁུར་ལྕི་བས་ངལ་བ་དང་རྨོ་བ་དང་སྤུ་བྲེག་པ་དང་བདའ་བ་དང༌། གསོད་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་ཏེ་གསོད་པ་དང༌། བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཉི་ལྷགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང༌རྔོན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་དུ་མ་ནས་གཙེ་བས་དེ་དག་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འཇིགས་ཡེ་རེ་བས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ཏེ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཚེ་ཚད་ནི་མཛོད་ལས། དུད་འགྲོ་རྣམས། མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ།4

།ཞེས་ཚེ་རིང་བས་བསྐལ་པ་ཙམ་ཐུབ་ཅིང་ཐུང་བ་ངེས་མེད་དུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༩ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༡ ཕྲེང་། ༤
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༩ ཕྲེང་། ༡༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༢༢ ཕྲེང་། ༡༡

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 61

ནི། སེར་སྣ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་པ་རྣམས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ལྡན་པ། པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་སྐམས་པས་སྡོང་དུམ་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་གདོང་སྐྲས་ཁེབས་པ། ཁ་ཤིན་ཏུ་སྐམས་ཤིང་ལྕེས་ལྡག་པའོ།།
འདི་ལ་གསུམ། ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱི་ན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ། ཟས་སྐོམ་ལ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ།
ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ཆུ་མིག་དང་མཚོ་དང་མཚེའུ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་བ་ན་དེར་སེམས་ཅན་རལ་གྲི་དང་མདུང་དང་མདུང་ཐུང་བཟུང་བ་དག་གིས་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཆུ་ཡང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་ནས་འཐུང་བར་མི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཁ་འབར་བ་དང༌ལྦ་བ་ཅན་དང༌གསུས་པ་ཆེ་བ་སྟེ། གཞན་གྱིས་གེགས་མ་བྱས་པར་རང་གིས་ཟས་སྐོམ་རྙེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བཟའ་བཏུང་མི་ནུས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མེ་ལྕེའི༌ཕྲེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་ནས་འཚིག་ལ། ལྗན་ལྗིན་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བཤང་གཅི་ཟ་ཞིང་འཐུང་བ་དང༌མི་གཙང་ཞིང་མནམ་ལ་དྲི་ང་བ་དང་གནོད་པ་དང་སྨད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ལ་བཟའ་བཏུང་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ཤ་ལ་བཅད་ཅིང་ཟ་ལ་གཙང་མ་དང་བཟང་པོའ་བཟའི་བཏུང་སྤྱོད་མི་ནུས་སོ། །གནས་ནི་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་ ིའོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་ཅིང༌། གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཚེ་ཚད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་དང་མཛོད་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་ལ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། བར་ཆད་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན་གྱུར་པ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། །སྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ལྔ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆི་མི་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡི་དྭགས་ཁ་ཅིག་
གི་ཚེ་ཚད་ལོ་ལྔ་སྟོང་དང༌། ཁ་ཅིག་གི་ལོ་ཁྲི་ཡིན་པར་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །ངན་སོང་གསུམ་ག་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པ་མེད་དེ། །མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་སུ་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་བསམས་པ་ན། ད་ལྟ་མེ་མ་མུར་ ིདུ་ལག་པ་བཅུག་ནས་ཞག་གཅིག་སྡོད་པ་དང༌། དགུན་ལྷགས་སྒང་ལ་འཁྱགས་སྦུབས་སུ་གོས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༥ ཤོག ༢ ཕྲེང་། ༤

62 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

མེད་པར་དེ་ཙམ་དུ་སྡོད་པ་དང༌། ཞག་ཁ་ཡར་བཟའ་བཏུང་མེད་པ་དང༌། ལུས་ལ་སྦྲང་བུ་སོགས་ཀྱིས་སོ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན། ཚ་དམྱལ། གྲང་དམྱལ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོན་པོར་མིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་སྙམ་དུ། ད་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ད་ལྟ་རྟེན་བཟང་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་སྔར་བསགས་སྦྱོང་བ་དང༌ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། དགེ་བ་སྔར་བསགས་འདུན་པ་དྲག་པོའ་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བས་མང་ ིཔོར་སྤེལ་བ་དང༌། གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་པས་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ་བ་དོན་ཅན་དུ་བྱར་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དེ་རྣམས་མ་བསམས་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དེ་དག་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་བཙལ་ཡང་མི་རྙེད་ཅིང༌དེའི་ཚེ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདོར་ལེན་ལ་བློའ་མཐུ་མེད་པར་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ།། ིགཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྦྱང་བ། བདེ་ལེགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། ཅི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱུ་མང་ཡང་འདིར་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཚེ་འདིར་མི་སྡོད་པར་མྱུར་དུ་འཆི་བ་དང༌། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་ལ་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་མུན་ནག་སྤྲིན་རུམ་ན། །གློག་འགྱུ་སྐད་ཅིག་རབ་སྣང་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང༌། །དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་པོའ་ིལས་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་ནག་པོའ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཚུལ་བསམས་ ིཔས། ངན་འགྲོས་འཇིགས་ཤིང་དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚིག་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དེ་གཉིས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༢ ཕྲེང་། ༢

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 63

ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོང་1

ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་ཡིད་འཁུལ་བ་ཞིག་འོང་བས་རྒྱུ་གཉིས་ལ་
འབད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང༌། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང༌། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང༌། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པའི་བློ་ཞིག་
ཡོད་ན་ནི་སླུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་རིགས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས།3

།ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་
བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་སྐྱབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་མེད་པས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །དེས་ན་བསྡུ་བ་ནས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་རྩེ་གཅིག་པའི་བློ་ལྟོས་འཆའ་ནུས་ན་མི་སྐྱོབ་པ་མི་སྲིད་པས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྟོན་པས་བསྒྲུབས་ཟིན་ཀྱང་ནང་གི་རྒྱུ་བློ་བཀལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་མ་བྱུང་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།གསུམ་པ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། ཁྱད་པར་ཤེས་པ། ཁས་བླངས་པ། གཞན་དུ་
མི་སྨྲ་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་དགོས་པས་དེ་ལ་གསུམ།

1 ཞོལ། ཤོག ༤༤ ན ༥ ཅིག་ཡོད་ན་ གཙང་། ཤོག གཙང་། ཤོག ༤༦ ན ༨ ཞིག་ཡོད་ན་ ཞོལ་ནང་ཅིག་དང་གཙང་སྐུ་ཞིག་མང་ 2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༣༤༦ ཕྲེང་། ༤
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༥ ཤོག ༦༨༥ ཕྲེང་། ༤

64 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐུའི་ཡོན་ཏན། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་དྲན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་སྐུ་མཚན་གྱིས་སྤྲས་གྱུར་པ། །མཛེས་གྱུར་མིག་གི་བདུད་རྩི་ནི། །སྤྲིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་འདྲ། །ཐུབ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྡན་པ། །ཆོས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་མཛེས་གྱུར་པ། །གསེར་གྱི་རི་བོའ་རྩེ་མོ་ནི། །མཚམས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་དཀྲིས་པ་འདྲ། །མགོན་ཁྱོད་རྒྱན་ ིགྱིས་མ་བརྒྱན་ཡང༌། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མདངས་གང་ཡིན། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་གྱུར་པ། །སྤྲིན་དང་བྲལ་ལའང་དེ་མ་མཆིས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་པདྨ་དང༌། །པདྨ་ཉི་མས་ཁ་ཕྱེ་བ། །བུང་བས་མཐོང་ན་པད་མར་ནི། །ཐེ་ཚོམ་དཔྱང་ཐག་ལ་འཇུག་འགྱུར། །ཁྱོད་ཞལ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྡན་པར། །ཚེམས་དཀར་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ནི། །གསེར་གྱི་རི་གསེབ་སྟོན་ག་ཡི། །ཟླ་ཟེར་དྲི་མེད་ཞུགས་པ་འདྲ། །མཆོད་འོས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ནི། །འཁོར་ལོའ་མཚན་གྱིས་མཛེས་གྱུར་ ིཔ། །འཁོར་བས་སྐྲག་པའི་མི་རྣམས་ལ། །ཕྱག་གིས་དབུགས་འབྱིན་མཛད་པ་ལགས། །ཐུབ་ཁྱོད་གཤེགས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། །ཞབས་གཉིས་དཔལ་གྱི་པད་མ་འདྲས། །ས་གཞི་འདི་ནི་བྲིས་གྱུར་པ། །པདྨ་ཅན་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཛེས།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱའོ།།གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲི་བ་མི་
འདྲ་བ་རེ་རེ་ནས་དྲིས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་ནས་གསུང་གཅིག་གིས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་ཅིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་སེམས་པ་སྟེ། བདེན་པ་པོའ་ལེའུ་ལས། འདི་ལྟར་ ིསེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཚིག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཞུ་ཞུས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདྲེན་པ་འཇིག་རྟེན་ན། །ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གསུང་སྒྲོག་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ནི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༣༠༡ ཕྲེང་། ༤

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 65

ལྷ་མི་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་མཛད།1

།ཅེས་གསུངས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་པའོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས།2

།ཞེས་དང༌། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀུན་
གཏོགས་པའི་ཆོས། །རྣམ་ཀུན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ཕྱག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་བུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱུར། །ཆོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས། །གཅིག་དང་སྣ་ཚོགས་སོ་སོ་ལ། །མཁའ་ལ་རླུང་དག་རྒྱུ་བ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དག་ཐོགས་མི་མངའ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བསམ་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པ་བཞིན་
དུ། ཐུབ་པ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་གཟིགས་པ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག །དགྲོལ་སླད་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྡམས། །དང་པོར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་བགྱི་འམ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་ཁྱོད། །སྐྱོན་མཁྱེན་ཡུན་རིང་དེ་ལྟ་བུར། །བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བགྱི།4

།ཞེས་དང༌། བདེན་པ་པོའ་ལེའུ་ལས་ཀྱང༌། གཏི་མུག་མུན་པ་མུན་ནག་གིས་རྟག་ ིཏུ། །སེམས་ནི་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང༌། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཆུད་པར་རྣམ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༡༡ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༢༧༦ ཕྲེང་། ༡༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༢༧༥ ཕྲེང་། ༧
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༣༥༢ ཕྲེང་། ༢

66 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གཟིགས་ན། །དྲང་སྲོང་དམ་པ་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པའོ།།
བཞི་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་བཀྲིར་རུང་ན་ཐུབ་པས་གདུལ་བྱ་དེ་ཕུན་ཚོགས་དང་མ་སྤྲད་པ་དང་རྒུད་པ་ལས་མ་དྲངས་པ་མེད་པས་བགྱི་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཡིད་ཇེ་ཆེས་དང་རྒྱུད་ཇེ་དག་ཏུ་སོང་ནས་བྱིན་རླབས་འབྱུང༌། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་རྙེད་པས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་ཙམ་ན་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་སྐོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་མོ་མ་རྣོ་ཤོས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རྩི་གསུང་ངོ༌།།མོ་མ་རྣོ་ཤོས་གཅིག་གིས་ད་ལོ་ཁྱོད་ལ་རྩུབ་ཆགས་མེད་ང་ཤེས་ཟེར་ན་བདེ་འབོལ་གྱིས་འགྲོ། དེ་ན་རེ་ད་ལོ་ཆགས་ཆེ་འདི་ཙུག་2

གྱིས་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་ན་
འབད་ནས་སྒྲུབ། མ་གྲུབ་ན་འདི་སྐད་ཟེར་བ་ངས་མ་གྲུབ་སྙམ་ནས་བློ་མི་བདེ་བ་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་གྱིས་འདི་དང་འདི་བསྒྲུབ་བོ་ཞེས་བཅས་པ་ལ་བློ་འགེལ་ལམ་མ་གྲུབ་ན་བློ་མི་བདེ་བ་འོང་ངམ། ཆོས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་དེ་ད་ལྟ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་དེ་ཙུག་མི་བཏུབ་འདི་ཙུག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རས་སུ་བོར་ནས་རང་ཤེས་ཤིག་གི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་ཡིད་ནང་དུ་ལོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་ངོ༌། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་ཅི་འདྲོངས་ལ་འབད་དེ། དེ་བྱུང་ན་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ངེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་རེ་འོང་བས་སྐྱབས་འགྲོ་གནད་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་མིན་ན་ནི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཞོག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིད་འཁུལ་བའང་འོང་ས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་འདི་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྐྱོན་སྤངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༡༨ ཕྲེང་། ༦
2 ཞོལ། ཤོག ༤༦ བ ༢ འདི་ཚུག་གྱིས་

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 67

ཅན་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ་སྙམ་དུ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཏེ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དྲན་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྡུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ།།
གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང༌ཆོས་མྱང་འདས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང༌།
དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ནང་པ་དང་ཕྱི་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམན་ཤེས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་གྱི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི༑ སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལ། གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆིས། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན།1

།ཞེས་དང༌། མུ་སྟེགས་
གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། །གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་གྱིས་བརླག་སེམས་ལྡན། །བསམ་བརླག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་པའི། །སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ༌།2

།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
བཞི་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོའ་བསླབ་བྱ། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ིདགག་པ་དང༌། བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། མྱང་འདས་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྙེན་ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །འཚེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༣ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༢༡

68 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །མུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་མིན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་
གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སྤོང་བ་དང༌། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དྲག་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ལའང་ཕུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་ན། ཡི་དྭགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞི་བདག་དང་ཀླུ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་དེ་དག་ལ་བློ་འགེལ་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་འཕྲལ་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་གྲོགས་འཚོལ་བ་མི་རུང་བ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྦྱིན་བདག་ལ་འཚོ་བའི་གྲོགས་འཚོལ་བ་དང༌། སྨན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་ལྟོས་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་རྡེག་པ་འཆིང་བ་གོ་རར་གཞུག་པ། སྣ་འབུགས་པ་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་འགེལ་བ་སོགས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་གནོད་འཚེ་སྤོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་སྐུར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་
ལའང་དཔྱས་མི་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་མི་གཞག །གཏའ་མར་འཇོག་པ་སོགས་མི་གུས་པ་དང་བརྙས་ཐབས་སྤངས་ནས། སྟོན་པ་ལྟར་བཀུར་བའི་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང༌། །བགྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཆོད།2

།ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེད་བུ་སེར་སྐྱས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་
དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གླང་པོའ་མགོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་སམ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས་ ི 3

ཞེས་པ་
སོགས་ངན་སྨྲས་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱས་པས། མགོ་བརྙན་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དུས་ནས་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའ་བར་དུ་དུད་འགྲོར་ ིབསྡད་པར་གསུངས་པ་དང༌། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས། སྟོན་པ་འཁོར་བ་འཇིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༥ ཤོག ༦༨༨ ཕྲེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༦༩ ཕྲེང་། ༥
3 ལུང་འདི་མ་རྙེད།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 69

རྗེས་སུ། རྒྱལ་པོ་མཛེས་ལྡན་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན་གླ་མི་ཞིག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ནམ་ཟིན་པར་འགྱུར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་འཕྱས་པ་ལ་ཕྱིས་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ན་འགྱོད་དེ། གླ་རྔན་གྱིས་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་མཆོད་རྟེན་ལ་བཏགས་པས། མདོག་ངན་ཞིང་ལུས་ཆུང་ལ་སྐད་སྙན་པའི་སྙན་པ་བཟང་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས།1

སྐུ་གཟུགས་ལ་འདི་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་མི་སྨྲ་ཞིང་སྐུ་གཟུགས་རྒྱུ་བཟང་པོ་དང་
ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཕྱ་བ་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཁ་གཏོགས་སོགས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ཇོ་བོ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་གཟིགས་སུ་ཕུལ་ནས་འདི་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ལེགས་ན་རོང་པ་འགར་དགེས་བྱིན་པའི་གསེར་ཞོ་བཞི་བྱིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཇོ་བོའ་ཞལ་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐུ་ལ་མི་ལེགས་པ་མེད་ལྷ་བཟོ་ནི་འབྲིང་གསུང་ནས་སྤྱི་བོར་ ིབཞག །བཟོ་ཟིན་པ་ཀུན་ལའང་དེ་ལྟར་མཛད་སྐད། ཆོས་ཚིག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་མ་གུས་པ་སྤང་ཞིང༌གླེགས་བམ་གཏའ་མར་འཇུག་པ། ཟོང་དུ་བྱེད་པ་ས་སྒྲེ་བོ་དང་འོ་བརྒྱལ་སར་འཇོག་པ། ལྷམ་དང་སྦྲགས་ཏེ་འཁུར་བ་དང་འགོམ་ཡུགས་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་དོ།།
དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་གསུང་རབ་གདན་དྲངས་པ་མཐོང་བ་ན་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ལྡང༌།
ཕྱིས་ལྡང་མ་ནུས་པ་ན་ཐལ་མོ་སྦྱོར་སྐད། ཇོ་བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པ་ན་སྔགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆོས་མི་ཉན་པ་ལ། ཡིག་མཁན་ཞིག་གིས་སོ་དྲེག་གིས་ཆོས་ལ་སྐུད་པ་གཟིགས་ནས་ཇོ་བོས་མ་བཟོད་པར་ཨ་ཙ་མ་མི་རུང་མི་རུང་གསུངས་པས་སྔགས་པ་དེ་དད་དེ་ཆོས་ཉན་སྐད། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་རང་ཅག་ཆོས་ལ་རྩེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན། རྨོངས་པ་ད་ལྟའི་འདིས་ཆོག་འདི་ལས་རྨོངས་པ་ན་ཅི་བཏུབ་

2

གསུང་ངོ༌། །དགེ་འདུན་ནམ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་མི་གཤེ་ཞིང་མི་བརྙས་པ་དང༌། ཁྱེད་དང་ངེད་ཀྱི་ཚོ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་ནས་དགྲར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ་བར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༡༠༨ ཕྲེང་། ༡
2 གསུང་བགྲོས།

70 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་དེ། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། །ཕ་རོལ་དག་གི་སྐྱོན་ལ་བརྟག་མི་བྱ། །བདག་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བདག་མཆོག་ཅེས། །དེ་སྙམ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱ་འོ། །རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །དགེ་སློང་དམན་ལ་བརྙས་པར་ཡོང་མི་བྱ། །བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན།1

།ཞེས་སོ། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཆེན་པོས་ལྷན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་པའི་སར་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགོམ་པར་སྤྲུགས་ནས་གཙང་སར་སྐྱེལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསླབ་སྟེ། རང་ཉིད་དཀོན་མཆོག་ལ་གུས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆེས་ཆེར་གུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར།2

།ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་དྲུག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་ཕུད་ཀྱང་དབུལ་བ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པ། བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ། ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྲོག་གམ་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་སྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། རང་ལ་བདེ་ལེགས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་དྲིན་དུ་ཤེས་
པར་བྱས་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བའི་བསམ་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །བཟའ་བཏུང་རྒྱུན་དུ་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མ་ཆག་ནའང་ཚོགས་མང་པོ་ཚེགས་ཆུང་ངུས་རྫོགས་པས་ཆུ་ཡན་ཆད་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕུད་ཀྱིས་ཀྱང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༣ ཤོག ༣༩༩ ཕྲེང་། ༡༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༢༠༥ ཕྲེང་། ༡༡

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 71

ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། ཐུད་ཀྱི་སྔོ་ས་དང་ལོ་མའི་སེར་ས་ལྟ་བུ་ནས་མ་ཡིན་གྱི་གང་བཟང་བ་ནས་བྱ་དགོས་ལ། ཇ་ཕུད་སུན་རེ་ལ་འབུལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་རྡུལ་སེལ་བ་འདྲ་བ་རེས་མི་འོང༌ཞེས་གསུངས་སོ།1

།དཔེར་ན། ཞིང་ས་གཤིན་པ་ཞིག་ལ་ས་བོན་འདེབས་དུས་སུ་མ་བཏབ་པར་ལྡུས་
པ་འདྲ་ན་དེ་འཇོག་མི་ཕོད་པ་ལྟར། འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྨེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པས། ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་མཐོང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་འདི་འོ་སྐོལ་སྟངས་བཟང་བར་མི་འདུག་པས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞིང་དམ་པ་ལ་དགེ་རྩ་བསྐྲུན་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་
བློའ་མཐུ་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བས། མཉན་ན་ཚིག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ །བསྒོམས་ན་རྒྱུད་ལ་ ིམི་སྐྱེ་བའི་བློ་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །མཆོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་འཐོགས་རང་གི་དད་པ་ལ་འཐོགས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། དད་པ་ཡོད་ན་མཎྜལ་དང་ཆུ་དང་བློས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པས་ཆོག་པས་ཟང་ཟིང་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ། ཡོད་བཞིན་དུ་གཏོང་མི་ནུས་པར། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན་ཏེ། །མཆོད་པའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས།2

།ཞེས་ཟེར་བ་ནི། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། དུང་
ཕོར་དྲི་མ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤང་སྤོས་རེ་བཏབ་ནས། ཙན་དན་ག་པུར་སྤོས་ཀྱི་ཆུ།།ཞེས་དམུས་ལོང་གིས་མིག་ལྡན་ལ་མགོ་སྐོར་བྱེད་གསུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ངས་དང་པོ་སྤང་སྤོས་སྣ་ཚ་ཏིང་ངེ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་རེང་བུ་བཞི་སྦྱོར་མངར་སིང་བ་དབུལ་རྒྱུ་བྱུང༌། ད་ལྟ་ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་3

སོགས་དྲི་བསུང་ཆིང་ངེ་བ་འབུལ་4

གསུང་བ་ལྟར། མཆོད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་བརྙས་ནས་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༥༢ ན ༥ གསུང་ངོ་།།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༦ ཕྲེང་། ༥
3 ཞོལ། ཤོག ༥༠ ན ༣ དུ་རུ་སྐ་སོགས་
4 གསུང་བགྲོས།

72 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

མ་ཕུལ་ན་ཚེ་རངས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ལ། ཆུང་རིམ་ནས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ན་ཇེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བས་ཁོང་གི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསླབ་སྟེ། ཁོང་གིས་རེས་གཅིག་ལ་གསེར་སྲང་ཉི་ཤ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྤོས་སྦྱར་སྐད། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་འབུམ་ཕྲག་དུ་མར་སྤྲུལ་པ་དང༌། ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་ཏེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐལ་པ་དུ་མར་མཆོད་པ་མཛད་ན། ཡོན་ཏན་ལྟར་སྣང་རེས་ཆོག་ཤེས་པ་དག་ཁོ་བོ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རེ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཅལ་ཅོལ་ལོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་མཆོད་པ་དང་རིམ་འགྲོ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཉན་ཅིང༌དེ་དག་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྔོའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་
པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྩེ་བས་འགོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་ཡི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་བློ་ཁེལ་བར་བྱའོ།།
ལྔ་པ་ལ་བརྒྱད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ།
སྔོན་བསགས་པའི་ལས་སྒྲིབ་རྣམས་བསྲབས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཕྱི་ནང་ལ་འཇོག་ཚུལ་མང་དུ་སྣང་ནའང་ཇོ་བོ་དང་ཤཱནྟི་པ་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པར་གྲགས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་མི་ཚུད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༦༧ ཕྲེང་། ༤

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 73

ཐམས་ཅད་ལ་སྒོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་དང༌། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། དགེ་བསྙེན་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་སྡོམ་བརྒྱད་རྩ་བ་ཡིན།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོས་མྱང་
འདས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། བསླབ་བཏུས་སུ་སྐྱབས་འགྲོས་སྡིག་པ་འདག་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་
སུ་འདིར་ཕག་གི་རྟོགས་བརྗོད་དཔེར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཕག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལྷའི་བུས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་དོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཐོབ་བོ།3

།ཞེས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྣོད་དུ་ཆུང། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། །ཕུལ་གྱིས་བཅལ་བར་གཞལ་མི་ནུས།4

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་
ནི། སྔ་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ནི། གོ་སླའོ། །བདུན་པ་ནི། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་དེ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སེང་གེས་ཞུས་པ་ལས། དད་པས་མི་ཁོམ་སྤོང་བར་འགྱུར།5

།ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་དལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྙེད་ཅིང་སྐྱབས་དང་མཇལ་ནས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སློབ་ལ། དེས་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱའོ།།
དྲུག་པ་ནི། ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་དཀོན་
མཆོག་བཏང་ན་ནི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བཏང་ངོ་སྙམ་དུ་དམ་འཆའ་ཞིང༌། བཞད་གད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྐྱབས་གཏོང་བའི་ཚིག་སྨྲ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༥༤ ཕྲེང་། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༥ ཤོག ༦༨༥ ཕྲེང་། ༣
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༤ ཤོག ༧༥༤ ཕྲེང་། ༡༩
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༥༨༥ ཕྲེང་། ༡༧
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༧༤ ཕྲེང་། ༡༠

74 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བར་མི་བྱའོ། །ཕྱོགས་གར་འགྲོ་ཡང་དེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ་ཅེས་པའི་བསླབ་བྱ་ཞིག་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ་ཁུངས་མ་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་དྲུག་ནི་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སོ་སོའ་བསླབ་བྱ་དང་པོ་གསུམ་ནི་མདོ་སྡེ་ ིལས་བཤད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལས་འབྱུང་ངོ༌། །བསླབ་བྱ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལ་ཉམས་པ་དང་གཏོང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སོགས་གསུམ་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱེད་ན་ཡང་གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བ་དང་འགལ་ཞིང་སྐྱབས་ལ་བློ་མ་ཁེལ་བས་གཏོང་ལ། དེ་དག་མ་བྱུང་ན་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཏོང་རྒྱུ་མིན་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང༌། སྐྱབས་འགྲོ་ཚིག་ཙམ་མིན་པ་ཡོད་ན་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་བརྫི་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བསྐྱེད་སླ་ཞིང་ཉམས་དཀའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་། དེའི་བསླབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་འབད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ། བསམས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་ལོ1

། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཚོར་ ིབ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་རླུང་བསིལ་བ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྔོན་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི །མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཚོར་བ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་སྔོན་མི་དགེ་བ་བསགས་
1 གཙང་། ཤོག ༥༤ བ ༥ བྱ་ཚུལ།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 75

པ་ལས་འབྱུང་གི །དགེ་བའི་ལས་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང༌། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག1

།ཅེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་སྡུག་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མེད་དང་
གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྤྱི་ལས་བདེ་སྡུག་སྤྱི་དང༌། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་ཅན་ནམ་མི་སླུ་བ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་བསྔགས་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ལས་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་ལ། ལས་
མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས། ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོམས་ལས། སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང༌། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང༌། །ཕུང་ཀྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང༌། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན།2

།ཞེས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། བདེ་སྡུག་མྱོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་མ་བསགས་ན་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་
བདེ་སྡུག་གཏན་མི་མྱོང་བ་སྟེ། སྟོན་པས་ཚོགས་གྲངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསག་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསག་དགོས་སོ།།
བཞི་པ་ནི། ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་
པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་དགེ་སྡིག་དག །བྱིན་པ་ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་སྨྲ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཆུད་མི་ཟ་དང༌། །མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་མེད་གསུངས།3

།ཞེས་དང༌།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༩༠ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༦༩ ཕྲེང་། ༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༧ ཕྲེང་། ༧

76 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའང་མེད།1

།ཅེས་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང༌། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་
ནི། །ཆུད་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྙེད་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད།2

།ཅེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་
དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང༌ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང༌། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་རིག་པ་དེས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐོག་མར་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས་བླང་དོར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལམ་བཅུར་མ་འདུས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ཆེ་ལོང་ངམ་རགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཆེ་བ་རྣམས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནད་བསྡུས་ནས་ནག་པོའ་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་དག་སྤངས་ ིན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདུ་བར་གཟིགས་ནས་དཀར་པོའ་ལས་ལམ་ ིབཅུར་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྡུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ།3

།ཞེས་དང༌། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། ངག་རྣམས་
བསྲུངས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྡམས་ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང༌། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྦྱངས་ན། །དྲང་སྲོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར།4

།ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ནས་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྔགས་པའི་དོན། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང༌། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང༌། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང༌། །མངོན་མཐོའ་རྒྱུ་ི

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༢༣༠ ཕྲེང་། ༡༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༦༡ ཕྲེང་། ༤
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༠ ཕྲེང་། ༩
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩ ཤོག ༧༨༣ ཕྲེང་། ༦

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 77

ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།1

།ཅེས་བསྡུས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྣ་རེ་ལ་
ཡང་སྡོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བསྟེན་ནས་སྲུང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ནི་ཐེག་ཆེན་པའོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ཤིན་ཏུ་སྨད་དེ། སའི་སྙིང་པོའ་མདོ་ལས། དགེ་བའི་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི། ིགང་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཐ་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་ཚིག་འདི་སྐད་དུ་ང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་སྟེ་ང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཚོལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་འཆོས་པ་བརྫུན་ཆེན་པོ་སྨྲ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འཇིག་རྟེན་ལ་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཆད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་རྨོངས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་ལོག་པར་ལྟུང་བར་འགྲོའོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོག་པར་ལྟུང་བ་ནི་
ཐམས་ཅད་དུ་ངན་འགྲོའ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གོ་བར་བྱའོ།། ིགཉིས་པ་ལ་གསུམ། ནག་པོའ་ལས་འབྲས། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས། ལས་ཀྱི་རྣམ་ ིདབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའ་ལས་ལམ་དངོས། ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར། ིདེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ་གཞི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་མིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་མིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་པོ་དང༌གསུམ་པ་ནི་མ་འཁྲུལ་པ་དང༌གཉིས་པ་དང༌བཞི་པ་ནི་འཁྲུལ་པའོ། །འདི་ལ་ཀུན་སློང་བྱེ་བྲག་པ་དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་ཁོ་ན་གསོད་སྙམ་ནས་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པ་ན་མཆོད་སྦྱིན་དུ་ནོར་ནས་བསད་ན་དངོས་གཞིའི་སྡིག་མེད་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་ཤིང༌སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གང་བྱུང་ཡང་གསོད་སྙམ་པ་ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་ཡོད་ན་མ་འཁྲུལ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ལྷག་མ་དགུ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ༌། །ཀུན་སློང་ནི་གསོད་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་རང་གིས་སམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་འདྲ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཚོན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༡༦ ཕྲེང་། ༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༥ ཤོག ༥༢༩ ཕྲེང་། ༡༩

78 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ནམ་དུག་གམ་རིག་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་གང་རུང་ངོ༌། །མཐར་ཐུག་སྦྱོར་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་དེའི་ཚེའམ་གཞན་གྱི་ཚེ་རང་གི་སྔ་རོལ་དུ་ཤི་བའོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྫས་གང་རུང་ངོ༌། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་མ་གནང་ཡང་ཕ་རོལ་ལས་དབྲལ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་པོ་ནི་སྔར་དང་འདྲ་ལ། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་འཇབས་ནས་རྐུ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་བུ་ལོན་དང་བཅོལ་བ་ལ༌གཡོ་བྱས་པ་དང་གཡོ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་རང་ངམ་གཞན་དོན་ནམ་ཕ་རོལ་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱེད་ནའང་མ་བྱིན་ལེན་ནོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པའམ་རྐུར་འཇུག་ན་དེ་ལ་སྐྱེས་པས་ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན། རང་གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་མངགས་པས་ཕ་རོལ་པོ་བསད་ན་དེ་ནམ་ཤི་བ་དང་གསོད་དུ་འཇུག་མཁན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྡིག་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།
ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ལ་བཞི་ལས་བགྲོད་བྱ་མིན་པ་ནི། མ་ལ་སོགས་པ་དང༌མས་
བསྲུངས་པ་སོགས་ཀྱི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ནིང་དང་རབ་བྱུང་མའོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་ནི་མངལ་སྒོ་མ་གཏོགས་པའི་ཁ་ལ་སོགས་པའོ། །གནས་མིན་པ་ནི་བླ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་སོགས་སོ། །དུས་མིན་པ་ནི་སྦྲུམ་མ་དང་བསྙེན་གནས་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི། བསྡུ་བ་ལས་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཆུང་མའི་གན་དུ་སོང་ན་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང༌། གཞན་ཞིག་གི་ཆུང་མ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆུང་མར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དོ།1

།ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་ངོ༌། །ཀུན་སློང་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པས་བགྲོད་
པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དེའི་དོན་ལ་རྩོལ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྲད་པའོ།།བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་གཞི་ལ་གཉིས་ལས་བརྗོད་པའི་གཞི་ནི་མཐོང་བ་ཐོས་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༥༠༢ ཕྲེང་། ༢༡

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 79

པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང༌དེ་ལས་ལྡོག་པ་བཞིའོ། །གོ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བར་བསྒྱུར་བ་སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་མོ། །ཀུན་སློང་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་སྨྲ་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་སྨྲ་བའམ་ཅང་མི་སྨྲ་བས་དང་དུ་ལེན་པའམ་ལུས་བསྒྱུར་བའི་མཚན་མས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་དགོས་པ་རང་གཞན་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྨྲས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་བརྫུན་ཕྲ་མ་ཚིག་རྩུབ་གསུམ་ལ་བཅོལ་བས་ཀྱང་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང༌། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དུ་ངག་གི་བཞི་ཁ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི་དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་གིས་སྨྲས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་གོ་བའོ། །མ་གོ་ན་ངག་བཀྱལ་པ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ཕྲ་མ་དང་ཚིག་རྩུབ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །ཕྲ་མའི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་ལ་དབྱེ་འདོད་དང༌། མི་མཐུན་པ་ལ་མི་འདུམ་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཚིག་གང་རུང་གིས་བརྗོད་བྱ་སྙན་མི་སྙན་གང་རུང་བརྗོད་པ་དང༌། དགོས་པ་རང་གཞན་གང་རུང་གི་ཕྱིར་སྨྲ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་འབྱེད་པའི་ཚིག་སྨྲས་པ་གོ་བའོ།།
ཚིག་རྩུབ་པོའ་གཞི་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ ིནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་ངག་རྩུབ་པོས་སྨྲ་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བདེན་མི་བདེན་གང་རུང་གིས་རིས་སམ་ལུས་སམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མི་སྙན་པ་སྨྲ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་གང་ལ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་དེས་དོན་གོ་བའོ། །ངག་བཀྱལ་པའི་གཞི་ནི་དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི་བརྗོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་གོ་བྱའི་ཡུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ༌། །ཀུན་སློང་ནི་མ་འབྲེལ་བའི་བྱུང་རྒྱལ་སྨྲ་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ངག་བཀྱལ་སྨྲ་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ངག་བཀྱལ་སྨྲས་ཟིན་པའོ།།

80 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བརྣབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་གཞན་གྱི་ནོར་དང་ཡོ་བྱད་དོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་
ཤེས་ནི་གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ༌། །ཀུན་སློང་ནི་བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བསམས་པའི་དོན་དེ་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ནོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་ནི་ཚིག་རྩུབ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་སློང་ནི་རྡེག་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་སྟེ་བསད་པ་དང་བཅིངས་པ་དང་གཞན་ནམ་རང་གི་ངང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་རྒུད་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་སོགས་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་རྡེག་པ་སོགས་བྱ་བར་ཐག་བཅད་པའོ།།
ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདུ་ཤེས་ནི་སྐུར་བ་
འདེབས་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ངོ༌། །ཀུན་སློང་ནི་སྐུར་བ་འདེབས་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ་རྒྱུ་ལ་སྐུར་བ་ནི་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ལ་གསུམ་ལས་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི་ཕས་ས་བོན་བཏབ་པ་དང༌མས་ས་བོན་བཟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འགྲོ་འོང་གི་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་ནི་སེམས་ཅན་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བར་དོ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྐུར་བ་གདབ་པར་ངེས་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཡིད་ལས་སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་མིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྣབ་སེམས་སོགས་གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་མིན་ནོ།།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུའི་ལྕི་ཡང་དང༌། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་
བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ལྕི་བའི་ཚུལ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མེད་པ་དྲག་པོས་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བའོ། །གོམས་

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 81

པ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོམས་ལན་གྲངས་མང་དུ་བྱས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ལུས་ངག་གི་བདུན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལྕི་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྕི་བའོ། །གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་བླ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་བླངས་ཏེ་འདུག་ལ། དགེ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སྦྱོང་བའོ། །བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང༌། རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགེ་བ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས།1

།ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་
དང༌ཕ་མ་སོགས་ཕན་འདོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ལྔའོ།།
གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། དངོས་
པོའ་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ ིདང་བླ་མ་དང་བླ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་ཕ་མ་སོགས་ཏེ། འདི་དག་ལ་ནི་བསམ་པ་ཤགས་དྲག་པོ་མེད་ཅིང་ཕན་གནོད་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྫས་ཆུང་ངུ་ཡང་མ་བྱིན་པ་བླངས་པ་ལས་སླར་ཕུལ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་ནི་འདག་ཅིང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ནི་ཚོར་བ་མ་མྱོང་བར་དུ་མི་འདག་ལ། དེ་ཡང་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ཡིན་ན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། གཞན་ཡིན་ན་མནར་མེད་ཀྱི་འཁོར་མུན་ནག་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།2

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་
སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་ཞིག་ཁྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་མུན་ནག་ཏུ་བཅུག་པ་བས་ཁྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་བལྟའོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྡིག་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༤ ཕྲེང་། ༧
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༨ ཤོག ༢༥༧ ཕྲེང་། ༨

82 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

སྐྱེད་པ་དང༌། མཆོད་རྟེན་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བཤིག་པ་དང་བསྲེགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དང་གནོད་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་མི་སྙན་པ་སྨྲས་ན་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་དང༌།1

ངེས་པ་

དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྱུང་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་སླར་སྐྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་སྔ་མ་རྣམས་བཙོན་ར་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་སྒྱུར་རམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དད་པས་ལྟ་བ་དང་དང་བས་ལྟ་འདོད་ཅིང་དེའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ན། བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང༌།2

རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང༌།
འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་བཅད་དམ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐ་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྦྱིན་པའི་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ན། སྡིག་པ་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་3

གནས་འདི་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ལྕགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་གཏིང་དུ་འབྱིང་ལ་དེ་ཉིད་སྣོད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆེ་
ཡང་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ། མི་མཁས་པ་དང་མཁས་པས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ཡང་ལྕི་བ་དང་ཡང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྔ་མ་ལ་འགྱོད་ལ་ཕྱི་མ་སྡོམ་ཞིང་སྡིག་པ་མི་གསང་བར་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ལ་ཡང་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་དག་མི་བྱེད་པར་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་མཁས་པར་རློམ་པ་ལ་ནི་ལྕི་བ་ཡིན་ནོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོའ་མདོ་ ིལས་ཀྱང༌། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་སྒྱུར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་དང་ལྡན་པས། རེ་རེས་ཀྱང་མར་མེའི་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ལ་སྙིང་པོ་རི་རབ་ཙམ་གྱི་མར་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བས། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་བས་མར་མེའི་སྙིང་པོ་འབྲུ་མར་གྱིས་བསྐུས་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་ཏེ།4

འདི་ནི་བསམ་པ་དང་ཞིང་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༤༡ ཕྲེང་། ༡༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༩༡ ཕྲེང་། ༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༥༡༠ ཕྲེང་། ༡༤
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༤༡༢ ཕྲེང་། ༡༤ ནང་དུ་གསལ།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 83

ཆེ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སུ་གསལ་ལོ། །འདིའི་རིགས་པས་སྡོམ་པ་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཅིག་ལྡན་དང་གཉིས་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྟེན་གྱིས་ལམ་སྒོམ་པ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ས་ཆོད་ཆེ་བར་གསལ་ཞིང༌། ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུས་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་བསྙེན་གནས་འདྲ་བའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་ནས་བྱེད་པ་དང༌། སྡོམ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དགེ་རྩ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བར་ཆད་མེད་པར་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་སྡིག་བསགས་པ་ལས། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བས་དྲང་སྲོང་གི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཡོགས་ནས་དད་པས་བྱིན་པ་ལ་ཞག་གཅིག་ལོངས་སྤྱད་ན་མི་དགེ་བ་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང༌། ལྕགས་གོང་མེ་ལྕེ་འབར་བ་དག །ཟོས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྡོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་མིན།1

།ཞེས་ཚུལ་འཆལ་དང་བསླབ་པ་ལ་ལྷོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོན་
པའི་གསུང་ནས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པའི་གམ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྡིག་པ་བྲུད་བྲུད་ཡིན་གསུང་སྟེ་མད་པར་སྣང་ངོ༌།།
གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང༌སངས་རྒྱས་མཆོད་
པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྙེད་དུ་བསྟི་སྟང་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟི་སྟང་དུ་བྱེད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ།2

དེ་བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱ་མཆོག་དམན་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་
སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་ཡང་ཤགས་དྲག་ཞན་དང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༥༡༠ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༤༡༢ ཕྲེང་། ༡༠ ནང་དུ་དྲངས།

84 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཤགས་དྲག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་བ་སྟོབས་ཆེ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེར་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང༌། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད།1

།ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་
དང༌། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཁྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྕི་སྟེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་གནོད་སེམས་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྐྱོབ་མི་ནུས། །བསམ་གཏན་མི་སྐྱོབ་དགོན་གནས་སྐྱོབ་མི་ནུས། །སྦྱིན་པས་མི་སྐྱོབ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་མིན།2

།ཞེས་སོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའམ་དབང་
གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དམྱལ་བ། འབྲིང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངན་འགྲོ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང༌རིམ་པ་ལྟར་ཚེ་ཐུང་བ་དང༌ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང༌ཆུང་མ་མ་བསྲུངས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྐུར་བ་མང་བ་དང༌མཛའ་བོ་དང་འབྱེ་བ་དང༌ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང༌གཞན་གྱིས་ཚིག་མི་ཉན་པ་དང༌། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྲོག་བཅད་པའི་ནི་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་དང་འབྲས་བུ་
སོགས་མཐུ་ཆུང་བ་སོགས་སོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ནི་ཐན་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་སོགས་སོ། །ལོག་གཡེམ་གྱི་ནི་འདམ་རྫབ་དང་ལྗན་ལྗིན་མང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བ་སོགས་སོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ནི་ཞིང་ལས་དང་གྲུ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །ཕྲ་མའི་ནི་ས་ཕྱོགས་འབར་འབུར་དང་མཐོ་དམན་དང་བགྲོད་དཀའ་བ་སོགས་སོ། །ངག་རྩུབ་པོའ་ནི་ས་ཕྱོགས་སྡོང་དུམ་དང་ཚེར་མ་དང་རྡོ་དང་གསེག་མ་དང་གྱོ་མོ་མང་བ་སོགས་སོ། །ཚིག་ ི

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༨༠ ཕྲེང་། ༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༣༠༠ ཕྲེང་། ༡༣

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 85

བཀྱལ་པའི་ནི་འབྲས་བུའི་ལྗོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་སོགས་སོ། །བརྣབ་སེམས་ཀྱི་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་པ་སོགས་སོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་ནི་ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཁྲུག་པ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་ལས་འཁྲུག་ལོང་མང་བ་སོགས་སོ། །ལོག་ལྟའི་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་ནུབ་པ་སོགས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའ་ལས་དང༌། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་ ིདང༌མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང༌ལོག་གཡེམ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས། དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྡོམ་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་དང་བསྡམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངག་གི་བཞི་དང༌ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི་ངག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པས། གཞི་དང༌བསམ་པ་དང༌སྦྱོར་བ་དང༌མཐར་ཐུག་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ཏེ། སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་ལ་སྦྱར་ན་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་སྤོང་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྡོམས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །རྒྱུ་མཐུན་དང༌། བདག་འབྲས་ནི། མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱར་རོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་དགེ་བ་
དང༌། ངན་འགྲོ་འཕེན་པའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། བདེ་འགྲོ་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་མདོག་མི་སྡུག་པ་དང༌ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་དང་དབུལ་བ་སོགས་ནི་མི་དགེ་བས་བྱེད་ལ། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་ཡང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་དང༌། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་

86 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཏེ་མུ་བཞིའོ། །མྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་མྱོང་ངེས་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པའོ། །མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། །བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བྱས་པ་ནི་བསམས་པའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་ངག་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་བའོ། །བསགས་པ་ནི་རྨི་ལམ་དུ་བྱས་པ་སོགས་བཅུ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ལས་སོ། །མ་བསགས་པ་ནི་རྨི་ལམ་དུ་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་པོའོ། །མྱོང་ངེས་ལ་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་ནི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཚེ་དེ་ལ་མྱོང་བའོ། །སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་ནི་ཚེ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མྱོང་བའོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བ་ནི་ཚེ་གསུམ་པ་ཕན་ཆད་དུ་མྱོང་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གིས་ཀྱང་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་རྙེད་མོད་ཀྱང༌རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་
པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་གྲུབ་ན་ལམ་སྒོམ་པའི་ས་ཆོད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་རྟེན་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཚེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་དོག་ཕུན་ཚོགས། རིགས་ཕུན་ཚོགས། དབང་ཕྱུག་ཕུན་ཚོགས། ཚིག་བཙུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད་དང༌། སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་གྱི་འཕེན་པས་ཚེ་རིང་དུ་འཕེན་ཞིང་འཕངས་པ་ལྟར་གནས་པའོ། །དེས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་མང་པོ་གསོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལེགས་ལ་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཆུ་ཞེང་གབ་པའོ། །དེས་ནི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དགའ་ནས་འདུ་ཞིང་དེའི་ཚིག་ཉན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་བཀུར་ཞིང་གྲགས་པའི་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེས་པའོ། །དེས་ནི་བསྒོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྒྲུབ་བོ། །བཞི་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་དང་གཉེན་དང་འཁོར་ཕལ་ཆེ་བའོ། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། ལུས་ངག་གིས་གཞན་མི་སླུ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་འཛིན་པའོ། །དེས་ནི་བསྡུ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྡུད་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་པས་བྱས་པ་གཟོ་ཞིང་བསྒོ་བ་མྱུར་དུ་ཉན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། ཕོ་དབང་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 87

ཀྱི་སྣོད་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བས་ཤེས་རབ་ཡངས་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ལ། འཁོར་དུ་མི་འཇིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའམ་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མེད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པ་ཆུང་ཞིང་ནད་མེད་ལ་ཚེ་འདིའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོ་བ་ཆེ་བའོ། །དེས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྤྲོ་ཤགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་མྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཚེ་བ་དང༌མི་འཚེ་བའི་བསམ་
པ་བསྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང༌། གསོད་སར་ཆུད་པ་ལེགས་བཏང་དང༌། །དེ་བཞིན་སྲོག་གིས་ཕན་བཏགས་ཤིང༌། །སྲོག་ཆགས་འཚེ་བ་ལས་ལྡོག་པས། །ཚེ་རིང་བ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ནད་པའི་བསྙེན་བཀུར་བྱས་སྨན་པ། །སྨན་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་དང༌། །སྲོག་ཆགས་བོང་བ་དབྱིག་སོགས་ཀྱིས། །འཚེ་བ་མེད་ལས་ནད་མེད་ཡིན།1

།ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་
བ་དང་གོས་གསར་པ་སྦྱིན་པའོ། །གཞན་ཡང༌། ཁྲོ་བ་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། །རྒྱན་བྱིན་པ་ཡིས་གཟུགས་བཟང་ཉིད། །ཕྲག་དོག་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐལ་བ་བཟང་པོར་རབ་ཏུ་བཤད།2

།ཅེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ལ་བྲན་ལྟར་གུས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཟས་གོས་སོགས་སློང་བ་ལ་སྦྱིན་ཞིང་མི་སློང་ཡང་ཕན་འདོགས་པ་དང༌སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ལ་ཕར་སྦྱིན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྤོང་བ་ལ་གོམས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང༌དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕ་མ་དང་ཉན་རང་དང་མཁན་སློབ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་བུད་མེད་ལ་མི་དགའ་བར་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ལ། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་བཟློག་པ་དང༌ཕོ་དབང་གཅོད་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཏན་མི་ནུས་པ་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་རང་དང་བསྡོམས་པས་ནུས་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༤༥༧ ཕྲེང་། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༤༥༨ ཕྲེང་། ༢

88 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྒྱུ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱུ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་
རོ། །རྒྱུ་གསུམ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རང་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ནི། རྒྱུ་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བའོ། །སྙིང་ཐག་པ་ནས་རྒྱུ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤགས་དྲག་པའོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་མཐོང་ན། ཕྲག་དོག་འགྲན་སེམས་བརྙས་པ་སྤངས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང༌། དེ་དག་ལྟར་མ་ནུས་ནའང་ཉིན་རེ་བཞིན་སྤྱད་བྱར་ལན་མང་དུ་རྟོག་པའོ། །སྦྱོར་བ་དག་པ་ལ་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། དུས་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པ་དང་ཤགས་དྲག་པའོ། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་མ་བླངས་པ་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་། བླངས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་འདོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞིང་དག་པ་ནི་བསམ་སྦྱོར་དེ་གཉིས་ཉིད་འབྲས་བུ་མང་ཞིང་བཟང་བ་སྟེར་བས་ན་ཞིང་དུ་འདྲ་བས་སོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱང་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང༌། །དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས།1

།ཞེས་
དང༌། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །དེའི་ཡང་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་སྒོམ་པས་སོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་ངེས་པ་ཆེས་རྙེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཟླ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་གནས་ལྟུང་ཞིང༌། །རི་དང་གྲོང་དུ་བྱས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཡང༌། །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚིག་མི་གསུང༌།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱང་སྟེ། འདི་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་ངེས་པ་མ་རྙེད་ན་ཆོས་གང་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༡ ཕྲེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༩༦ ཕྲེང་། ༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༡༡༣ ཕྲེང་།༢༡

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 89

ཡང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ངེས་པ་མི་རྙེད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་སྐད་ཟེར་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་མི་རྩི་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་གོ་ན་ནི་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྒྱུ་མ་ཆུ་བུར་སྨིག་རྒྱུ་གློག་འདྲ་ཞིང༌། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་བཞིན། །ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང༌། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དཀར་ནག་ཇི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་བྱེད། །རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །ཕྲ་ཞིང་མཐོང་དཀའ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན།1

།ཞེས་སོ།།
དེས་ན་ལས་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་ཅིང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་
སྒོ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་ངན་འགྲོ་གཅོད་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱང་སྒོ་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ངན་འགྲོའ་སྒོ་འབྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ིརྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཀླུའི་བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་གཅོད་དོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བདག་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཅིང་ཉིན་མཚན་རྣམས་འདའ་ཞིང་འདུག་སྙམ་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ།2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་ལས་
ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི་བདེན་པ་པོའ་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་སྲོག་གཅོད་མ་མཛད་ཅིག །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ ིལ་སྲོག་ནི་རབ་ཏུ་ཕངས། །དེ་བས་ཡུན་རིང་ཚེ་བསྲུང་སུ་འདོད་པས། །ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལའང་སྲོག་གཅོད་མི་བསམ་མོ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལ་
ཀུན་སློང་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བསྟེན་གོམས་པར་བྱའོ།།
ཕུ་ཆུང་བ་ལ་ཁམ་ལུང་པས། དགེ་བཤེས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་གསུང་བ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༡༧༠ ཕྲེང་། ༡༤
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༤༡༨ ཕྲེང་། ༢༠
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༦༤ ཕྲེང་། ༡༢

90 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལ། ད་ལྟ་བཤད་པ་དང་ཉན་པ་དང་སྒོམ་རིན་མེད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་བླང་དཀའ་འམ་སྙམ་གསུངས་པས། ཕུ་ཆུང་བ་ཡང༌དེ་ཙུག་ལགས་གསུང་བ་དང༌། སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཇོ་བོ་པ་སྙིང་ཁམ་ཆེར་མི་རུང་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ཕྲ་གསུང་བ་དང༌། ཕུ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་རྒས་ཁར་མཛངས་བླུན་ལ་ཁ་ལྷན་སོང་གསུང་བ་དང༌། ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་སྐྱོན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཕྱོགས་ངན་དང་མཁར་ལན་ལ་ལེ་ལན་མ་བདས་པར་ལས་འདི་བྱས་པས་འདིར་སྐྱེས་བྱ་བ་ཤ་སྟག་གསུངས་གསུང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཀྱང་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་
མང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཇི་མི་སྙམ་པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ནི་སྡོམ་པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། སྡིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་སྟོབས་བཞིས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོབས་དང་པོ་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་སྨིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་སྐྱེད་ཚུལ་སྒོམ་དགོས་སོ། །ལག་ལེན་གྱི་ཚེ་གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཀྱི་བཤགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱའོ།།
གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ལ་དྲུག །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ། སྟོང་
ཉིད་ལ་མོས་པ། བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་པ། སྐུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ། མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ། མཚན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེའི་ཚིག་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་ཀློག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་གདོད་མ་ནས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཆོ་ག་བཞིན་ཟློས་པའོ། །དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སོ་ཀ་ནགས་མེ་མཆེད་པའི་མེ་ལྕེ་ཡིས། །མ་བསྒྲིམས་བཞིན་དུ་ཚང་ཚིང་ཀུན་སྲེག་ལྟར། །བཟླས་བརྗོད་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རླུང་གིས་སྦར། །བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའ་མེ་ལྕེས་སྡིག་པ་སྲེག །ཇི་ལྟར་གངས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ ིགྱིས། །གདུངས་ན་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་འཇུ་བ་བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཟླས་

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 91

བརྗོད་ཀྱིས། །གདུངས་ན་སྡིག་པའི་གངས་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར། །མུན་ནག་སྨག་ལ་མར་མེ་ཕྱུང་བ་ཡིས། །མུན་ནག་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཚེ་རབས་སྟོང་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པའི་མུན། །བཟླས་བརྗོད་མར་མེས་མྱུར་དུ་སེལ་བར་བྱེད།1

།ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་སྡིག་པ་བྱང་བའི་མཚན་
མ་མཐོང་གི་བར་དུའོ། །མཚན་མ་ནི་རྨི་ལམ་ན་ཟས་ངན་སྐྱུག་པ་དང༌། ཞོ་དང་འོ་མ་སོགས་འཐུང་བ་དང་སྐྱུག་པ་དང༌། ཉི་ཟླ་མཐོང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང༌མ་ཧེ་དང་མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང༌། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང༌། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་གླང་པོ་དང་ཁྱུ་མཆོག་དང་རི་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་དུ་འཛེག་པ་དང༌། ཆོས་ཉན་པ་རྨིས་པ་ཡིན་པར་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་རྙེད་ནས་སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བའོ། །འདི་དག་ནི་བསླབ་བཏུས་སུ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་ཙམ་སྟེ་གཞན་ཡང་མང་ངོ༌།།
གསུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི། མི་དགེ་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྡོམ་པ་
སྟེ། འདིས་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཉོན་དང༌ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྔོན་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཀྱི་སྡོམ་སེམས་མེད་པའི་བཤགས་པ་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་མམ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་སེམས་གལ་ཆེ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་ལ་རག་ལས་སོ།།
བཞི་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་
རྒྱལ་བས་ལས་དང་པོ་པས་སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའོ། །སྡིག་པ་འདག་ལུགས་ནི་ངན་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའམ། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྡུག་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༤༨༤ ཕྲེང་། ༡༣

92 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བསྔལ་མི་མྱོང་བའམ་ད་ལྟའི་རྟེན་ལ་མགོ་བོ་ན་བ་ཙམ་གྱིས་དག་ནས་འགྲོ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་རིང་པོར་མྱོང་དགོས་པ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་ངུའམ་གཏན་མྱོང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོང་མཁན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་ཤགས་དྲག་མི་དྲག་དང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་ནས། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་1

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྟོབས་
བཞིའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོས་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱངས་ན་ནི་མྱོང་ངེས་ཀྱང་འདག་པར་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་པ་དང་བསྡམས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ནི། རྐྱེན་གཞན་དང་ཕྲད་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འདྲ་བར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་གསུངས་སོ། །བཤགས་བསྡམ་གྱིས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་འདག་ཏུ་ཆུག་ཀྱང༌། དང་པོ་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་དག་པ་དང༌། བཤགས་ནས་དག་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱང་ས་ལས་རྩ་ལྟུང་བྱུང་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་པས་ཕྱིར་འཆོས་ནུས་ཀྱང་། ཚེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང༌། རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྡུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མདོ་དེ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་སྤོང་གི་སྡིག་པ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་ཞིང་དུས་གསུམ་དུ་བཤགས་ན་སྡིག་པ་འདག་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་མྱུར་ཡང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མ་ལུས་པར་དག་པའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཆེས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་ནས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་། སྡིག་ལྟུང་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། བཤགས་པས་དག་པ་དང་། དང་པོ་ནས་མ་བྱུང་བ་གཉིས་ཁྱད་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཡང༌རྐང་ལག་སོགས་བསྣད་པ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་ཀྱང༌། དང་པོ་ནས་མ་བསྣད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ།།
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༡༠༧ ཕྲེང་། ༡༢

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 93

གཉིས་པ་ནི། སྔར་འཇིག་རྟེན་འདི་དོན་གཉེར་བཅོས་མ་མིན་པ་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་
མའི་དོན་གཉེར་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་གོ་ས་འཕོས་ཏེ། ཕྱི་མའི་དོན་གཉེར་གཙོ་བོར་སོང་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་སོང་ན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱུང་ནས་ཀྱང་འབད་དེ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་ལས། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་པ་ཁ་ཅིག །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མངོན་མཐོ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཉིས་ལས། འཁོར་བའི་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ནི། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གཉེར་དགོས་ཏེ། རྟེན་དེ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་མཐར་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་སྐུ་དང༌། དེའི་ཞིང་གི་འབྱོར་པ་དང༌། དེའི་འཁོར་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་བཞིས་ལུས། ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་རྩོམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང༌། གཞུང་མང་པོ་ནས། དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་བློ་ལོག་ནས། ཕྱི་མའི་བདེ་འགྲོ་དོན་གཉེར་སྐྱེས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བ་དང་། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་སྤོང༌། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པས། བདེ་འགྲོའ་གོ་འཕང་འཐོབ་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་ ིཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པ་དང༌། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྐྱེས་

94 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བུ་ཆེན་པོར་འཁྲིད་པས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྦྱང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས། ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མེད་ལ། སླར་ཡང་ངན་འགྲོར་ངེས་པར་ལྟུང་བས་མཐའ་ངན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་བཞི། བསམ་
པ་སྦྱང་བ་དངོས། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས། ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་དང༌། འགྲོ་བས་ཕྱེ་ན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྔའམ་དྲུག་དང༌། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་དེ་སྐོམ་པས་གདུངས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་དུ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའ་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ ིལ་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་བ་ཡང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་བློ་མ་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་མི་འབྱུང་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་འདིར་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད།1

།ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་དེ་ལ་གཉིས། སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་
བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ། སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ནི་རྒྱུ་དང་། སྡུག་བདེན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། ཀུན་འབྱུང་སྔ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འཕྱི་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༠༠ ཕྲེང་། ༢༠

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 95

ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིམ་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར། དགེ་སློང་དག །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་ལ་སྟོན་པས་
རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་གསུངས་པ་ལ་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན། རྩ་བ་ཆད་པས་དེ་ཐར་པར་ཇི་ལྟར་འཁྲིད། དེས་ན་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་མུན་པས་བསྒྲིབས་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླུས་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་དགོས་པས་སྡུག་བདེན་ཐོག་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་བཟློག་དགོས་པར་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་བཟློག་ན་མི་ལྡོག་པར་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པས། དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང༌། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཤིང༌། བདག་འཛིན་ཡང་བཟློག་ནུས་སུ་མཐོང་བ་ན། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཡི་དམ་འཆའ་བས། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྡུག་བདེན་བསྟན་པ་ན་ཐར་པ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་བས། སྡུག་བདེན་གྱི་འོག་ཏུ་འགོག་བདེན་སྟོན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་ན་སྙམ་པའི་ཐར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ངོས་མ་ཟིན་ཅིང་རྒྱུ་དེ་བཟློག་ནུས་སུ་མ་མཐོང་བས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ན། དེར་འགྲོ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༤ ཤོག ༥༡༩ ཕྲེང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ་མིན་ནམ
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༩༧ ཕྲེང་། ༡༢

96 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བའི་ལམ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་པས་ལམ་བདེན་ཐ་མར་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང༌། འཁོར་བར་
འཇུག་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་བསྡོམས་ཆེ་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སློབ་མ་འཁྲིད་དགོས་ཏེ། སྡུག་བདེན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་ཞིག་མེད་ན། ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས། ཅི་བྱས་ཀུན་འབྱུང་དུ་འགྲོ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་ཉོན་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། འབེམ་མ་མཐོང་བའི་མདའ་བརྡེག་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཆད་ཅིང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། སྤང་བྱ་སྡུག་ཀུན་མ་ཤེས་ན། དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཡང་ངོས་མི་ཟིན་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡང་རློམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། སོ་སོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་ ིཔའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་སྐོར་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་བླང་བར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོང་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི་བློའ་མཐུ་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་བྲིས་པ་ལྟར་བསྐྱང་ལ། བློའི་མཐུ་ཆུང་ན་ལུང་འདྲེན་དོར་ནས་ ིསྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །འདི་རྣམས་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་ཡང། སྒོམ་རྒྱུའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ལ་ཡང་མི་གཏང་

1

བར། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྒོད་པ་སོགས་དགག །གཉིད་རྨུགས་དང་བྱིང་བའི་དབང་དུ་མི་གཏང་2

བར། ཤེས་པ་ཆེར་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་ངང་ནས་བྲེང་ཆགས་སུ་བསྒོམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང༌། །སེམས་གཞན་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༧ ན ༣ མི་གཏོང་བར།
2 ཞོལ། ཤོག ༦༧ ན ༤ མི་གཏོང་བར།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 97

གཡེངས་བས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས།1

།ཞེས་ཡིད་གཞན་དུ་ཡེངས་པའི་
དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཆུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒོམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང༌། རིགས་ཀྱི་བུ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང༌འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་2

ཐམས་

ཅད་ནི་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ།3

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་
ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཆོས་ནི་དོན་དང་ཚིག་སྟེ། ཡང་དག་པར་བསམ་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་བློས་དཔྱད་ཅིང་སེམས་པའོ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་གཉིས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།།
དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་
དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་པར་གནས་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཞི་གནས་དངོས་སམ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཅིག་དང༌། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དངོས་སམ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱམས་པ། ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པའམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་རིག་པར་བྱའོ།4

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཞི་ལྷག་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་མ་བྱས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །འདིར་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྔ་ལས། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དང༌། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཡི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༡ ཕྲེང་། ༡༣
2 ཞོལ། ཤོག ༦༧ ན ༦ རུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༥ ཕྲེང་། ༡༡
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༨༡ ཕྲེང་། ༤

98 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དྭགས་རྣམས་དང༌། མངལ་སྐྱེས་རྣམས་དང༌། སྒོང་སྐྱེས་ཏེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེའོ། །སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པས་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཕེལ་བའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས། དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བཟོད་པའི་ལས་རུང་ཡང་མེད་ཅིང༌། འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྒྱུར་དུ་ཡང་མི་རུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ནི། འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ན། ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་དང་རྨོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ལས་ཀྱང་ལུས་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བས་སྡུག་བསྔལ་ནས་བདེ་བ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ལུས་སེམས་གདུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ།།
གཉིས་པ་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྔ་ལས། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པ་ནི། རྐེད་པ་གཞུ་ལྟར་དགུ་བ་དང༌། མགོ་སྤྲ་བའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀར་བ་དང༌། དཔྲལ་བ་དྲས་སྟན་ལྟར་གཉེར་མས་ཁེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལང་ཚོ་ཉམས་ཏེ་མི་སྡུག་པར་གྱུར་པའོ། །མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ་ནི། འདུག་ན་ས་སྒྱེ་ཐག་པ་ཆད་པ་འདྲ་བ་དང༌། ལྡང་ན་ཤིང་རྩ་གནམ་དུ་འདོན་པ་འདྲ་བ་དང༌། སྨྲ་ན་ལྡིབ་ཅིང་། འགྲོ་ན་འབུབ་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། །དབང་པོ་ཉམས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དང་། བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་བྲི་བའོ། །ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་ནི། བཟའ་བཏུང་སོགས་འཇུ་དཀའ་ཞིང་། གཞན་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་ནུས་པའོ། །ཚེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚེ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པས་འཆི་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །སྤྱན་སྔའི་ཞལ་ནས། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐུ་སྟེ། ཡུན་ཐུང༌། རྒས་པ་འདི་ཁ་ཐུ་གསུང་ངོ༌།།ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། རྒས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲག །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྲན་

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 99

ཐབས་མེད་གསུང་ངོ༌།།
གསུམ་པ་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྔ་ལས། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ནི།
ལུས་ཀྱི་ཤ་ཞུ་པགས་པ་བསྐམས་པ་སོགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པར་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་འཁྲུགས་པས་ལུས་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་ཅིང་། དེས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་དགོས་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འདོད་པ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནད་ལ་གནོད་ཟེར་ནས་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་གང་འདོད་པ་ཡང་བྱར་མེད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་ནི། སྨན་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནན་གྱིས་སྤྱད་དགོས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་མེས་སྲེག་པ་མཚོན་གྱིས་འབུགས་པ་སོགས་དཔྱད་རྩུབ་པོ་རྣམས་བསྟེན་དགོས་པའོ། །སྲོག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ནད་མི་འཚོ་བར་མཐོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའོ།།
བཞི་པ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྔ་ལས། ལོངས་སྤྱོད། རྩ་འཇིང༌། འཁོར། ལུས་
སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་དང་འབྲལ་བ་དང༌། འཆི་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །སྔ་མ་བཞི་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ལྔ་པ་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྔ་སྟེ། དགྲ་ལྟ་བུ་དང་ཕྲད་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བ་དང༌། དེས་ཆད་པས་གཅོད་པའི་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང༌། གཏམ་ངན་པས་འཇིགས་པ་དང༌། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་དང༌། ཆོས་དང་འགལ་བས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་སོང་དོགས་ནས་འཇིགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་སེམས་པའོ། །དྲུག་པ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཆེས་ཕངས་པའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་དེས་སེམས་ལ་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ་དང༌། ངག་ཏུ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང༌། ལུས་ལ་གནོད་པ་སྐྱེད་པ་དང༌། ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དང༌། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཚང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་སེམས་པའོ།།

100 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བདུན་པ་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་
བ་དང་འདྲའོ། །འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ནི་སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་མ་གྲུབ་པ་དང༌། ཚོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྤོགས་མ་ཐོན་པ་སོགས་ཏེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་འབད་ནས་བཙལ་ཡང་མ་རྙེད་པས་ཡིད་ཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །བརྒྱད་པ་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕུང་པོ་གྲུབ་ཟིན་ལ་བརྟེན་པའི་ན་རྒ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་སྐྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ཉོན་སྔ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའ་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་ ིབ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣལ་མ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་ས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།
གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ངེས་པ་མེད་པ་དང༌། ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང༌། ལུས་
ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བ་དང༌། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང༌། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་དྲུག་གསུངས་པ་ནི་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་མེད་པ་དང༌། དེའི་བདེ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང༌། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །ཕན་གནོད་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་ཕ་བུ་དང༌། མ་ཆུང་མར་འགྱུར་བ་དང༌། དགྲ་བཤེས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པ་

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 101

ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་ལྟུང་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི་གྲོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པའི་མཐའ་མི་མངོན་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ད་ལྟའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བ་དྲགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ན། བསྡད་པས་བདེ་བའི་བློ་འབྱུང་བ་དེ་སྔ་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས་པའི་ཚེ་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། སླར་ཡང་བསྡད་དྲགས་ན་སྔར་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འདུག་ཉལ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་། ཉི་མ་དང་། གྲིབ་མ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ཙམ་རིང་དུ་བསྟེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ། རིང་དྲགས་ན་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་སྣང་ངོ༌། །དེ་དག་ཀྱང་མངལ་འཇུག་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་བཞི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། མིའི་སྡུག་བསྔལ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་
སྡུག་བསྔལ། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བཀྲེས་སྐོམ་དང་། ཚ་གྲང་གི་རེག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཚོལ་འགྲོ་དང་། ངལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། གཞན་ཡང་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་བདུན་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ། །མི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྣང༌། །སྡུག་བསྔལ་ ིགཟིར་བས་དམྱལ་བ་མཚུངས། །དབུལ་བས་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པ། །འདི་ཡི་དུད་འགྲོའ་སྡུག་ ིབསྔལ་ཡང༌། །མཐུ་ལྡན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པ། །རྣམ་པར་གནོན་ཞིང་འཚེ་བ་དག །ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ཐ་མལ་
རྣམས་ལ་ལུས་སྐྱེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཇོམས་པར་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༤༧༧ ཕྲེང་། ༥

102 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བྱེད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་ཡིད་གདུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་གཅད་པ་དང་དྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་མྱོང་བ་དང༌། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ།།
བཞི་པ་ལ་གཉིས། འདོད་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ། ཁམས་གོང་གི་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ་སྟེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ། སྤ་གོང་བའི་སྡུག་བསྔལ། བཅད་པ་དང་དྲལ་བ་དང་གསོད་པ་དང་སྤྱུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆི་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ། གནས་འོག་མར་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ལྷའི་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་འཆི་ལྟས་ལྔ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱུང་བའོ། །འཆི་ལྟས་ལྔ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་པ་དང༌། སྟན་ལ་མི་དགའ་བ་དང༌། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་བརྙིངས་པ་དང༌། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ་དང༌། ལུས་ལ་སྔོན་མེད་པའི་རྔུལ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྷག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང༌། །དམྱལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ། འདོད་ཡོན་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྷའི་བུ་བསོད་ནམས་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་སྤ་གོང་བར་འགྱུར་ཞིང་གཞི་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོ་མྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅད་པ་དང༌། ལུས་དྲལ་བ་དང་། གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་སྟེ། མགོ་བཅད་ན་ནི་འཆི་ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལྷག་མ་བཅད་ཅིང་དྲལ་བ་རྣམས་ཕྱིར་སྐྱེ་ཞིང་འཚོའོ། །སྤྱུག་པ་ནི། ལྷ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཁྲུགས་ན། ལྷའི་བུ་ཆེས་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྐྲོད་པར་བྱེད་པའོ།།གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཀྱང་།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༨༦ ཕྲེང་། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༨༠ ཕྲེང་། ༢༠

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 103

ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་པ། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདས་ཤིང༌། །ཏིང་འཛིན་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐལ་པར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངེས་གྲོལ་མིན། །དེ་ལས་སླར་ཡང་ལྟུང་བར་འགྱུར། །ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་རྦ་ཀློང་ལས། །འདས་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་གྱུར་ལ། །འབད་ཀྱང་ཇི་ ིལྟར་རིང་མི་གནས། །མཁའ་ལ་ལྡིང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས། །བྱིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་ལྟར། །དེ་ནི་ལྟུང་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། །མར་མེ་རིང་དུ་འབར་བ་དག །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པ་ལྟར། །འདུ་བྱེད་ཡོངས་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཙེས།1

།ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་2

ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་
དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་དགོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་སྔར་བསགས་ཀྱི་ལས་བགྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རླན་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ལས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མྱུ་གུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་སྔར་བསགས་མེད་ཀྱང༌། དེ་མ་ཐག་གསར་དུ་བསགས་ནས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་ཕྱིར༌རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲེད་ལས་རྣམ་བརྒལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ།3

།ཞེས་དང༌། སྲེད་པ་ནི། ཡོད་ན་སླར་ཡང་འབྱུང་
ཕྱིར་རོ།4

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ།
དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།
འདི་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། ཕྱིའམ་ནང་གི་ཡུལ་སྡུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༤༧༨ ཕྲེང་། ༢
2 ཞོལ། ཤོག ༧༡ བ ༤ དེས་ལས་སོག་ཚུལ།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༧ ཕྲེང་། ༡༨
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༥ ཕྲེང་། ༢

104 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རས་ལ་སྣུམ་ཞུགས་པ་དབྱུང་དཀའ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྲལ་དཀའ་བའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། མཚོན་དང་། ཚེར་མ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ། སེམས་རྩུབ་མོ། ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི། འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱིའམ་ནང་གི་མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་། ལས་འབྲས་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ལ་བློ་མི་གསལ་བས་མི་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི། བདེན་པ་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པའོ།།
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི་ཞེས། བདག་
དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང༌། ཚོགས་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་པས། འདིས་གང་ལ་བལྟ་བའི་གཞི་ནི་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མའི་ཆོས་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་དང་གཅིག་པུའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། འཇིག་ལྟས་གང་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་པའམ། འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང༌། དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་པོའ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ ིཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། འཆལ་ཚུལ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་དང་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང༌། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྡིག་པ་འདག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལོག་ལྟ་ནི། ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་དང་། གཙོ་བོ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཤེས་

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 105

རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ངོས་འཛིན་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།གཉིས་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་
བསྡོགས་པ་ལ་མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབས་ཏེ། ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ན། དེ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཕུང་པོའ་གནས་ལུགས་གསལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ལས་ ིཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེའོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ན་རང་གཞན་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བཅད་ནས་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་འབྱུང༌། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་པ་ཡང་སྐྱེ་ལ། བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་ཞིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་དང༌། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དང༌། དེས་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་དང་། བདེན་བཞི་དང་། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ལོག་ལྟའམ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང༌། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་
འཇོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇོམས། །ཉམས་བཅས་རྙེད་པས་དམན་ཞིང་བསྲུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྨད། །རྩོད་པ་མི་སྙན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཐོབ།2

།ཅེས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང༌། ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དགྲ་རྣམས་
ནི། །རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཇི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགུར་བདག་ལ་གནོད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༠ ཕྲེང་།༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༦༡ ཕྲེང་། ༡༣

106 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བྱེད་པ། །དེ་ལའང་1

མི་ཁྲོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྨད་པའི་གནས། །གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་
མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང༌། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དགྲ་འདིས་ནི། །གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང༌། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་དགྲ་བོ་གང༌། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དགྲ་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྲོ་བསྟེན་བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཕྱིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གནོད་པ་བྱེད།2

།ཅེས་གསུངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ། །དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གཉེན་པོ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་དགོས། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱོན་དུ་བལྟ། དགྲར་གཟུང༌། ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་ན་དགྲར་མི་གོ་བས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང༌། སྤྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཉན། མ་མཐའ་ནའང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་མཉན་ལ། རྩ་བ་དང་། ཉེ་ཉོན་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙ་ན་འདི་དེ་ཡིན་ཨང༌། ཁོ་བྱུང་ངོ༌སྙམ་དུ་ངོས་བཟུང་ཡིན། ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུང་བ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསག་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་པའི་ལས་ནི་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །བསམ་པ་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བཞེད་པས། ལས་གཉིས་ཀ་སེམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༣ བ ༢ དེ་ལ་མི་ཁྲོ་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༧ ཕྲེང་། ༡༧

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 107

པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པས། འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དེས་སྒོ་གསུམ་པོས་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱིན་གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང༌། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་སྒོམ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་གོ།
གསུམ་པ་ལ་ལྔ། འཆི་བའི་རྐྱེན། འཆི་བའི་སེམས། དྲོད་གང་ནས་སྡུད་པ། ཤི་ནས་བར་
དོ་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚེ་ཟད་པས་འཆི་བ་ནི། སྔོན་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་དུས་ལ་བབ་སྟེ་འཆི་བའོ། །བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་ནི་ཡོ་བྱད་མེད་དེ་འཆི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བ་ནི་འཆི་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁ་ཟས་ཚོད་མི་ཟིན་པར་ཟ་བ་སོགས་དགུ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་སོགས་དགེ་བ་དང༌། ཆགས་སོགས་མི་དགེ་བའི་སེམས་གཉིས་ནི་རང་གིས་སམ། གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་རགས་པ་འཇུག་པའི་བར་དུ་སེམས་ལ་འབྱུང་ལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་གཉིས་རང་གིས་མ་དྲན་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་མུན་ཁྲོད་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་བདེ་བར་འཆི་ལ་གནད་གཅོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆུང་ངོ༌། །མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་ནས་མུན་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་འབྱུང་ལ། གནད་གཅོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེའོ། །གནད་གཅོད་

108 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ནི་ལྷ་དང་དམྱལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །འཆི་བའི་ཚེ་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་གཉིས་ནི་གང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་གྱི་སེམས་གཞན་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་གོམས་པ་མཉམ་ན་ནི་དང་པོར་གང་དྲན་པ་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ་གཞན་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་གོ །སེམས་ཆ་ཕྲ་མོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་གཉིས་ལྡོག་ཅིང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚེ་ན་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལ་མ་སླེབ་པའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་པའི་བདག་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་ངོ༌། །དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའོ། །རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་ཡང་བདག་ཆགས་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྤོང་གི་དང་དུ་མི་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྟོབས་ཆུང་ངུ་བརྡུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་བདག་ཆགས་དེ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །གསུམ་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མར་རོ་སྟོད་ནས་དྲོད་བསྡུས་ཏེ་སྙིང་ག་བར་དུ་འདོར་ལ། དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི་དང་པོར་རོ་སྨད་ནས་དྲོད་བསྡུས་ནས་སྙིང་ག་བར་དུ་འདོར་ལ་སྙིང་ག་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོའོ། །དང་པོ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞུགས་པ་དེ་སྙིང་གར་འགྱུར་ཞིང༌། ཐ་མར་ཕྱོགས་གང་ནས་འཕོ་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།
བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གང་ནས་འཕོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་བར་མ་
ཆད་པར་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་ཤི་བ་དང་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། བར་དོ་དེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ཚང་བ། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་བར་དུ་མིག་ནི་ལྷའི་མིག་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ལུས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་དོ། །བར་དོ་རིས་མཐུན་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་སྐྱོན་དང་བྲལ་བས་མཐོང་ལ། འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའི་བར་དོ་གྲུབ་ན། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་མཛོད་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱང༌། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ལྡོག་པ་ཡང་བཤད་དོ།།
མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི། ཕྱར་བ་ནག་པོའམ་མཚན་མོ་མུན་ནག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 109

དང༌། དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་སྲིད་ནི་སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ་ཟླ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའ་ིསྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བར་དོ་དང༌། དེ་དང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་མཐོང་ངོ༌། །དམྱལ་བའི་བར་དོ་ནི་སྡོང་དུམ་ཚིག་པ་དང༌། དུད་འགྲོའ་བར་དོ་ནི་དུ་བ་དང༌། ཡི་དྭགས་ ིཀྱི་བར་དོ་ནི་ཆུ་དང༌། འདོད་ལྷ་དང་མིའི་བར་དོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་དང༌། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་ནི་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ན་བར་དོ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དོ་མེད་དོ། །ལྷའི་བར་དོ་ནི་གྱེན་དུའོ། །མིའི་ནི་ཐད་ཀར་འགྲོའོ། །ཉེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མིག་ཐུར་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །ཚེ་ཚད་ནི། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་རྙེད་ན་རེ་ལྟར་ཐོགས་ནའང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ། །རྐྱེན་རྙེད་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །མ་རྙེད་ནའང་ལུས་བརྗེས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་གནས་ཀྱི། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྙེད་པས་དེ་ཕན་ཆད་མི་གནས་སོ། །ལྷའི་བར་དོ་ལྟ་བུ་དེ་ཞག་བདུན་གྱིས་ཤི་འཕོས་ནས་ལྷའི་བར་དོ་དེའམ། ཡང་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། ལས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འགྱུར་བས་བར་དོའ་ས་བོན་འགྱུར་བར་བྱེད་ ིཔའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ།།
ལྔ་པ༌ནི། མངལ་དུ་སྐྱེ་ན་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཕ་མ་
ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པར། ས་མང་པོ་པ་ལས་གསུངས་ལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མོར་སྐྱེ་ན་བུད་མེད་དང་འབྲལ་འདོད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་འདོད་དོ། །ཕོར་སྐྱེ་ན་ནི་སྐྱེས་པ་དང་འབྲལ་འདོད་ཅིང་བུད་མེད་ལ་ཆགས་ཏེ་ཉལ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་སྐྱེས་ནས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྣང་བར་ཕོ་མོའ་མཚན་མ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ལ་ཁྲོས་ཏེ་བར་སྲིད་དེ་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྐྱེའོ། །དེ་ ིཡང་ཕ་མ་གཉིས་ཆགས་པ་དྲག་པོའ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་མཇུག་ཁོ་ནར་ཁུ་བ་སྐ་བ་འབྱུང་ལ། དེའི་ ིརྗེས་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་མའི་སྐྱེ་

110 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གནས་སུ་འདྲེས་ནས། དཔེར་ན། འོ་མ་སྐོལ་བ་གྲངས་པའི་སྤྲིས་མ་བཞིན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བར་སྲིད་དེ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོའ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཆ་ཕྲ་ ིབ་དང་འདྲེས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁུ་ཁྲག་འདུས་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀུན་གཞིར་འདོད་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ།།
སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་འདོད་མེད་ན་མི་འགྲོ་ལ་མ་སོང་ན་དེར་མི་སྐྱེ་བས། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་
ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ལུག་གསོད་པའམ་བྱ་པའམ་ཕག་འཚོང་སོགས་སྡོམ་མིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ན་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་སྔོན་གོམས་པའི་དགའ་བས་དེར་རྒྱུག་གོ །དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ལྦ་བ་ཅན་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དུད་འགྲོ། ཡི་དྭགས། མི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷར་སྐྱེ་ན་ནི་སྐྱེ་གནས་སུ་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཞིང༌། དེ་ནས་དེར་དགའ་བ་དང་འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ་སོང་བ་དང༌། སྐྱེ་གནས་ལ་ཁྲོས་ནས་བར་སྲིད་འགག་ཅིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་སོ། །སྡོམ་མིན་ཅན་བྱ་པ་དང་ཕག་འཚོང་སོགས་མིན་པའི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །མཛོད་དུ། དྲི་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་བཞིན། །ཞེས་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་ན་དྲི་དང༌། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་འདོད་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་དྲོ་བ་དང༌། གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་བསིལ་བ་འདོད་ནས་བར་སྲིད་འགྲོ་བར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྒོང་སྐྱེས་ཀྱང་མངལ་སྐྱེས་དང་འདྲ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱས་པ་ན་དེ་འདོར་འདོད་པ་དང༌། དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱུང་བ་ཙམ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། མེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་དུ་ཚུད་པ་དང༌། བཙོན་རར་ཚུད་པའི་བཙོན་གནས་དེ་ལ་མི་འདོད་ཅིང་དེ་ནས་ཐར་བར་འདོད་པའི་བློ་ཅི་

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 111

ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བློའ་ཚོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཇེ་འཕེལ་དུ་གཏང་དགོས་ ིསོ། །བསམ་པ་འདི་ཤ་ར་བ་གསུང་བ་ལྟར་སེང་སྐྱུར་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱེ་བཞིན་ཁ་ན་ཕར་ཡམ་མེ་བ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་པར་ལྟ་བ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འོང༌། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་ཀུན་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡང་དེ་དང་འདྲ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་འོང་ས་མེད་ལ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བཅོས་པ་ཡིད་བསྐུལ་ནུས་པའི་ཤགས་ཅན་ཡང་མི་སྐྱེ་བས། ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བ་བསྒོམས་ན་ཉན་ཐོས་
ལྟར་འཁོར་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་མཐར་ལྟུང་བས་སྐྱོ་བ་སྒོམ་པ་ཐེག་དམན་ལ་མཛེས་ཀྱི། བྱང་སེམས་ལ་ནི་དེ་སྒོམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་བཤད་པས་སོ་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྲག་པར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་འཁྱམས་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མི་བྱ་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་སྐྲག་པར་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་འཁྱམས་ན་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་མནར་ནས་རང་དོན་ཡང་མི་ནུས་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ནི་རྒུད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བར་བྱས་ལ་དགག་དགོས་ཤིང༌། སྨོན་ལམ་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལགས་སོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཕྱེད་པར་སྔར་ལྟར་
སྨྲ་ན་ནི་སྨྲ་བ་པོ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན་ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱང་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༥༠༠ ཕྲེང་། ༧

112 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ས་ལས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རང་གི་གཉེན་དུ་མཐོང་སྟེ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང༌། གསལ་བར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དེའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ།།
བཞི་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་
པར་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་དེས་འཁོར་བ་བཟློག་དགོས་པས། དེ་ལ་གཉིས། རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བཟློག་པ། ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྒོམས་པས་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྙེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་འབད་པར་མཛོད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བཟློག་དགོས་
ཏེ། མི་ཁོམ་པར་ནི་བཟློག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའ་ཞལ་ནས། ད་རེས་ཕྱུགས་ལས་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་གསུང༌། ི 2

པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་
ནས་ཀྱང༌། སྔར་དེ་ཙམ་ཞིག་འཁྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་ན་ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བཟློག་དགོས། བཟློག་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་གསུང་ངོ༌།།དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་མང་ཞིང་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ཆགས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པས་ན། འཁོར་བ་བཟློག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བྱུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས། མཁས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་རབ་བྱུང་ལ་སྨོན་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་གཙོ་བོར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྨོན་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་ལྟས་སྡོམ་བརྩོན་ཁྱིམ་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཁྱད་འཕགས།3

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་
པ་ལ་རབ་བྱུང་བསྔགས་པར་མ་ཟད། ཕར་ཕྱིན་དང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༦ ཕྲེང་། ༡༨
2 གསུང་བགྲོས།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༨༤ ཕྲེང་། ༣

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 113

རབ་བྱུང་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ལ། རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ནི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གུས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། མགོ༌འམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་
བཟློག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང༌། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སླད་འབད་འཚལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེ་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །མྱ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་དྲི་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་རྒ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བྲལ་ཐོབ་མཛོད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་དགོས་
སོ། །འདིར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བ་ལ་འཁྲིད་ན་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འཁྲིད་ལུགས་རྒྱས་པར་དགོས་ནའང་དེ་མིན་པས་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་དང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཞི་གནས་སྐྱེད་ལུགས་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་སྐབས་སུ་འཆད་པས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་ཚུལ་མདོར་ ིབསྡུས་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྤྲོ་ཤགས་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་དང༌། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྐྱོན་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག །སྙིང་རྗེའི་ཆུས་བརླན་པས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ།།
ཁས་བླངས་ནས་བསྲུངས་ན་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་མ་བསྲུངས་ན་ཡང་
ཉེས་དམིགས་ཆེ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། །ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ།3

།ཞེས་དང༌། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། ཟློས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༨༡ ཕྲེང་། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༧༠ ཕྲེང་། ༨
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༢ ཤོག ༣༣༩ ཕྲེང་། ༡༩

114 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཉམས། །དེ་ལ་གྲུབ་པ་མཆོག་མེད་ཅིང༌། །གྲུབ་པ་འབྲིང་ཡང་ཡོད་མེད་དེ། །གྲུབ་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྔགས་འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །མྱ་ངན་འདས་གྲོང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་ངན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྔགས་འགྲུབ་པ་ནི་ག་ལ་ཡོད། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་འདི་ལ། །དེ་ལ་བདེ་འགྲོ་ག་ལ་ཡོད། །མཐོ་རིས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང༌། །བདེ་བ་མཆོག་ཏུའང་མི་འགྱུར་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྔགས་རྣམས་ནི། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཅི་དགོས།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་བསྲུངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ།།
ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཁྱིམ་པ་སྐྱ་2

བོའ་གོས་གྱོན་ལ། །ངས་ནི་བསླབ་པ་གང་བཤད་ ིཔ། །དེ་ཚེ་དགེ་སློང་དེ་དག་ལ། །བསླབ་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་
བསྙེན་ལ་གསུངས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྲུང་བ་དགེ་སློང་ལ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་དུས་འདིར་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ལྷག་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་དུ། །དད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཟས་དང་སྐོམ་རྣམས་དང༌། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྲོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དང༌། བདེར་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསླབ་པ་གཅིག་སྤྱོད་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་འཕགས།4

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལས། མི་
ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བསླབ་བྱ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བག་མེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བླང་དོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང༌། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་སྒོ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ལེགས་ཉེས་གང་ལ་འཇུག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང༌། བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཛེམ་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་སྨད་དུ་འོང་སྙམ་ནས་འཛེམ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༨ ཤོག ༥༡༩ ཕྲེང་། ༡༨
2 ཞོལ། ཤོག ༧༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༨༤ བ ༤ སྐྱེ་བོའ་ི
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༢༠༤ ཕྲེང་། ༨
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༣༠༧ ཕྲེང་། ༡༦

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 115

པའི་ཁྲེལ་ཡོད་དང༌། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་ནས་བག་འཁུམས་པ་སོགས་ལ་བསླབ་བོ། །མ་གུས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་སྟོན་པ་དང༌། དེའི་བཅས་པ་དང༌། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་མང་བའི་གཉེན་པོར་ནི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་འབད་ནས་བསྟེན་ནོ།།
དེ་ལྟར་མི་འབད་པར་འདི་ཙམ་ལས་འགལ་ཡང་སྐྱོན་ཆུང་ངོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ། བཅས་
པ་ལ་བག་ཡངས་སུ་འཇུག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་འཐོབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དབང་འཐོབ། །སྨིག་ཚལ་བྲེགས་པས་ཨ་མྲའི་ཚལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའ་ཚིག་ཆེན་ཡང༌། །འདས་ན་ལན་འགའི་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདས་བྱས་ན། །དུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀླུ་བཞིན།1

།ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང༌། བརྒྱ་ལ་གོས་ན་ཡང་ཇི་མི་སྙམ་པར་མི་འཇོག་པར་ལྟུང་བ་དང་སྡིག་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྲུང་བ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་སྔགས་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤང༌། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ།2

།ཞེས་སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་སྐོར་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་
དང༌། བཅས་པ་རྐྱང་པའི་ཆོ་ག་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་ན་སྔགས་པ་རབ་བྱུང་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང༌། མུ་གེ་བྱུང་ཙ་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འོང༌། དེ་བཞིན་
དུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀོར་ཀོར་འོང་བས་འདི་ལ་འབུངས་ཤིག །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའང་ལས་འབྲས་མ་བསམས་པ་ལ་མི་འོང་བས། དེས་ན་འདི་སེམས་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༦༣ ཕྲེང་། ༢༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༤༣༨ ཕྲེང་། ༢

116 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དང༌།1

ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང༌། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་བལྡབ་རྐྱང་མི་དགོས་པ། ཞེ་གཙང་པ། བརྟག་ཐུབ་པ། ཉམས་དགའ་བ། མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུང་བ་དང༌།2

དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་
ཀྱང༌། ཚན་གཅིག་གིས་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་ཅ་འབྱིད། སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱིད་དེ། འདུལ་བ་སྔགས་ཀྱི་གྲོགས། སྔགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ངའི་བླ་མའི་བཀའ་རྒྱུད་མིན་པ་ལ་མེད་གསུང་བ་དང༌།3

ཇོ་བོའ་ཞལ་ནས་ཀྱང༌། ངེད་རྒྱ་གར་ན་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ། ིབྱ་བ་གློ་བུར་བ་བྱུང་ན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་རྣམས་འཚོགས་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནས་མ་བཀག་གམ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ། ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན། ངེད་བི་
4

ཀྲ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་བ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནས་མ་བཀག་གམ། དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། འདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌།5

།སྐྱེས་
བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པ་ལས། སྲིད་
པ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བའི་རླུབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པ་དེས། ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསླབས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང༌། དེ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལྟར་སླར་ལྡོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་དོན་མ་རྫོགས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དོན་ཡང་ཉི་ཚེ་བར་ཟད་ཅིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན། བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་རིགས་

1 གསུང་བགྲོས།
2 གསུང་བགྲོས།
3 གསུང་བགྲོས།
4 ཞོལ། ཤོག ༨༠ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༨༦ ན ༤ བྲི་ཀ་མ་
5 གསུང་བགྲོས།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། 117

ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤངས་བྱས་ཤིང༌། །ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྙིང་རྗེས་བསྟན་པ་ལ། །གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག1

།ཅེས་སོ། །འདི་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། བརྗིད་བག་དང་། སྐྱེས་
བུའི་རྩལ་ནི། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བ་ལ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རང་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དུད་འགྲོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་སྤྲིངས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྙེད་སླའི་རྩྭ་ཁམ་འགའ་ལྟ་ཕྱུགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཟ། །ཤིན་ཏུ་སྐོམ་པས་གདུངས་པའང་ཆུ་ཞིག་རྙེད་ན་དགའ་མགུར་འཐུང༌། །འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྗིད་བག་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་དེ་འཕགས། །ཉི་མ་རླབས་ཆེན་རྟ་ཞོན་རྒྱུ་བ་སྣང་བྱེད་གང་ཡིན་དང༌། །ཁུར་ལ་མི་རྩེག་ས་ཡིས་འཇིག་རྟེན་འདེགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཕན་དང་བདེ་བའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ།2

།ཞེས་སོ།།
དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས། དེའི་དོན་དུ་བྲེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་ལ། མཁས་པ་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་དུད་སྤྲིན་འཁྲིགས་པས་འགྲོ་བ་འཁྲུགས་གྱུར་པ། །སྡུག་བསྔལ་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་ལྷུང་མཐོང་ནས། །ཐོད་ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་བྲེལ་བརྩོན་པ་གང༌། །འདི་ན་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཁས་པའང་དེ་དག་ཡིན།3

།ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འབྱུང་གནས། རྒུད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྨན། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་གྱུར་པ། གཞན་དོན་དུ་ཞུགས་པས་རང་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཞར་ལ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ་བདག་གིས་རྙེད་པ་ལེགས་པར་རྙེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། སྐྱེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༣༤ ཕྲེང་། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༧༠༡ ཕྲེང་། ༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༧༠༡ ཕྲེང་། ༩

118 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཐེག་པའི་མཆོག་འདིར་འཇུག་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་ ིསྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་དགོས་ན་འཇུག་སྒོ་གང་ནས་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་ཕར་ཕྱིན་དང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་ནི་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འཇོག་ལ། དེ་དང་ནམ་བྲལ་བ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་སྲས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང༌། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཟློག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཟློག་གོ1

།ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ་
མ་བསླབས་ཀྱང་སེམས་དེ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་ཆོས་ཐེག་ཆེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་
པ་ཞིག་གལ་ཆེའོ། །ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་ན། སེམས་དེ་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་རྣམ་དག་ཅིག་འོང་བས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྡོང་པོ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༣ ཤོག ༡༡༨༠ ཕྲེང་། ༡༢

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 119

བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པར་རྙེད་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆུ་ལུད་དྲོད་
དང༌། ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ན་འབྲས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། གྲོ་དང་སྲན་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དང་ཚོགས་ན་ཡང་དེ་དག་གི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྐྱེན་སུ་དང་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཟིན་པའི་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུའི་ནང་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆུ་ལུད་སོགས་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ།།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་བླ་ལས་ཀྱང༌། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེད་མ་དང་2

ཞེས་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་ནི་ཕའི་ས་བོན་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ཕ་བོད་ལ་བུ་རྒྱ་ཧོར་སོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་ཕ་ནི་བུའི་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མ་བོད་ལ་ནི་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བས་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང༌། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པ། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁྱོད། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས།3

།ཞེས་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ལ། དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡུམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྲས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་འབྱེད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང༌། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར།4

།ཞེས་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༨ ཤོག ༦༨༦ ཕྲེང་། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༣༩ ཕྲེང་། ༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༧༨ ཕྲེང་། ༢༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༢༤ ཕྲེང་། ༣

120 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལྟ་བས་མི་ཕྱེ་ཞིང་སྤྱོད་པས་ཕྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་སྦྱོང་དགོས་སོ།།གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ། སྐྱེས་པའི་ཚད། ཆོ་གས་
གཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མ་དང༌། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་བ་གཉིས་སྣང་ངོ༌། །རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་ལ། སེམས་དེ་ལྷག་བསམ་ལས་དང༌། བསམ་པ་དེ་སྙིང་རྗེ་ལས་དང༌། སྙིང་རྗེ་བྱམས་པ་ལས་དང༌། བྱམས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལས་དང༌། དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དྲིན་དྲན་པ་ལས་དང༌། དྲིན་དྲན་པ་ནི་མར་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་སྟེ་བདུན་ནོ།།འདི་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་བསྟན་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གདོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་ལ། སྙིང་རྗེ་དམན་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་འཁྱེར་བ་ནི་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁུར་དེ་མི་འཛིན་ན་ཐེག་ཆེན་པར་མི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ནི་ཐོག་མར་གལ་ཆེའོ། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ནི་མིའི་སྲོག་གི་དབང་པོའ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ ིཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་དང༌། གཱ་ཡ་གཽ་རི་ལས་ཀྱང༌། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་ཅི། གནས་ནི་གང༌། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༣༣༢ ཕྲེང་། ༥

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 121

ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ནོ།1

།ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་གཅིག་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ནས་ཞུགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་
གྲངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པ་དང༌། བསླབ་བྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དུས་ཀྱང་དཔག་མེད་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཞུམ་ནས་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྟུང་བ་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལན་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མིན་པར་ཇེ་འཕེལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། རང་གི་བདེ་སྡུག་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཞན་དོན་ལ་མི་སྐྱོ་བས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་བརྙེས་པའི་ཚེ་ཡང་ཐེག་དམན་བཞིན་ཞི་བར་མི་གནས་པར་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་མཐུ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་ ིའགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ལོ་ཏོག་ལ་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་། བར་དུ་ཆུ་དང་། ཐ་མར་སྨིན་པ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་ཞང་སྣ་ཆུང་སྟོན་པས། ཇོ་བོ་ལ་གདམས་ངག་ཞུས་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་བློས་ཐོང།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམས་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མི་འོང་བྱས་པ་ལ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཁྲེལ་ནས། དེ་ཇོ་བོའ་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་ཕྱུང་བ་ ི 2

གསུངས་ཏེ་3

ཆོས་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་
རྙེད་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་དཀའ་བས། ཡང་ཡང་བསག་སྦྱང་དང༌། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བལྟས་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཙལ་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ས་བོན་དེ། །དཔའ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྙིང་པོར་མཁྱེན། །དེ་གཞན་སྐྱེ་བོས་འོལ་མི་དབྱི།4

།ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ། ལྷག་བསམ་
དང་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་འདོད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༧༥༢ ཕྲེང་། ༦
2 ཞོལ། ཤོག ༨༤ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༨༩ བ ༦ ཕྱུང་བ་ལ།
3 གསུང་བགྲོས།
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༥༣༦ ཕྲེང། ༡

122 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཙམ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྐྱེ་མོད་ཀྱང༌། བློ་དེ་སྐྱེ་སླ་བ་དང་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི། སྔོན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་ལ་ཕངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཉེན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་མི་བཟོད་ལ། དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང༌། དགྲ་གཉེན་བར་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་ཕལ་ཆེར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡིད་དུ་སྡུག་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ཙམ་གཅེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་སྟེ། གཅེས་པ་ཆུང་འབྲིང་ལ་མི་བཟོད་པ་ཤས་ཆུང་ལ། ཤིན་ཏུ་གཅེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བས་སོ། །དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ན་འབྲལ་འདོད་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད། ད་དུང་དེ་ལས་ཆེ་བ་དང༌། དེ་དང་མ་བྲལ་ན་སྙམ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ལན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གིས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དགྲ་གཉེན་བར་མའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡང་མེད་ལ་དགའ་བ་ཡང་མེད་པ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གང་ཡང་མེད་པས་ལན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གཉེན་དུ་སྒོམ་པ་ནི་ཡིད་འོང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས། མར་སྒོམ་པ་དང༌། དེའི་དྲིན་དྲན་པ་དང༌། དྲིན་ལན་གཟོ་བ་གསུམ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཅེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་སྙིང་དུ་སྡུག་པར་འཛིན་པའི་བྱམས་པ་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ༌། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་སྒོམ་པ་འདི་ནི། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་དང་། བཙུན་པ་ཟླ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བས། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། བར་དེར་ལྷག་བསམ་བཅུག་པས་ཅི་བྱ་སྙམ་ན། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཁུར་དུ་བཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས། སྙིང་སྟོབས་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 123

ཀྱི་བསམ་པ་ལྷག་པའི་ལྷག་བསམ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་རང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་ནི། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་རྫོགས་པར་བྱ་མི་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཉུང་ཟད་རེ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་ཐར་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དགོད་མི་ནུས་པས། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སུ་ཞིག་གིས་ནུས་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སྐྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་
སྦྱང་བ། སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བསྒྲུབ་པ་དང༌། བློ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྔོན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་བླངས་ལ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས། ཁ་ཅིག་ལ་སྡང་བའི་ཕྱོགས་རིས་སུ་གཅོད་པ་བཀག་ནས་སེམས་སྙོམས་པ་མ་བསྒྲུབས་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གང་སྐྱེ་བ་དེ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡི། ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བས་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང་། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་ནས་སེམས་སྙོམས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མའོ། །འདི་སྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི་སྐྱེ་སླ་བས་ཐོག་མར་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་བསལ་ཏེ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་གྲུབ་ན། དེ་ནས་མཛའ་བཤེས་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་མ་སྙོམས་པ་ནི་ཆགས་སྡང་གིས་རིས་སུ་གཅོད་པའམ། ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་མ་སྙོམས་པའོ། །དེ་ལ་སྙོམས་ན་དགྲ་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལ་

124 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

མ་སྙོམས་པ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་བལྟས་ནས་ཞེ་སྡང་བའོ། །དེ་ལ་སྙོམས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པས་ན། ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པའམ། ཕན་པ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་པ་དང༌། རང་གི་ངོས་ནས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས། གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ་ལ། གང་ལ་ནི་སྡང་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཞེས་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་ལ་ནི། བུ་མོ་ཟླ་བ་མཆོག་གིས་ཞུས་པ་ལས། བདག་གིས་སྔོན་ཆད་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསད། །བདག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྔོན་ཆད་གཤགས་ཤིང་གཏུབས། །ཀུན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དགྲ་དང་གསོད་པ་ཡིན། །ཁྱེད་ཅག་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྔར་ངེས་
མེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དགྲ་གཉེན་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། དེས་ནི་ཁྲོ་ཆགས་གཉིས་ཀ་ལྡོག་གོ །འདི་དགྲའམ་གཉེན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱེད་དགོས་པས། དགྲ་གཉེན་གྱི་བློ་ལྡོག་མི་དགོས་ཀྱི། དགྲ་གཉེན་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་སྡང་གིས་རིས་སུ་གཅོད་པའི་བློ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མར་བསྒོམ་པ། དྲིན་དྲན་པ། དྲིན་དུ་གཟོ་བ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པས་ན་སྐྱེ་ཤི་བརྒྱུད་མར་བྱས་ཏེ་འཁོར་བ་ན་ལུས་འདི་མ་བླངས་བྱ་བ་དང་། ཕྱོགས་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་མེད་ལ། མ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་དུ་ཡང་མ་གྱུར་པ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྔར་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བསམས་ལ། རང་གི་མ་བྱས་པ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བཙལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་སྐྱེ་སླ་ལ། འདི་མ་སྐྱེས་ན་དེའི་དྲིན་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོག་མར་ཚེ་འདིའི་མ་ལ་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༦༢༣ ཕྲེང་། ༡༦

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 125

བསྒོམས་ན་སྐྱེ་མྱུར་བར་པོ་ཏོ་བ་བཞེད་པ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། མདུན་དུ་མ་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཞིག་བསམས་ལ། ད་1

ལྟར་དུ་མ་ཟད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདིས་བདག་གི་མ་བགྲང་ལས་
འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་ལན་འགའ་ཞིག་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་དེས་མ་བྱས་པའི་དུས་སུ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས། ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས། ཁྱད་པར་དུ་ཚེ་འདིར་ཡང་དང་པོར་མངལ་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བཟུང༌། དེ་ནས་བཙས་པའི་དུས་སུ་སྤུ་སེར་ཟིང་ངེ་བ་ཞིག་ཤའི་དྲོད་ལ་བཅར། སོར་མོ་བཅུའི་ཁ་ལ་གཡེངས། ནུ་ཞོ་བསྣུན། ནོམ་བུ་ཁས་བསྙོད། སྣབས་ཁས་ཕྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱིས་ཀྱིན་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་གསོས། དེ་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་དུས་སུ་བཟའ་བཏུང་དང༌། འཁྱགས་པའི་དུས་སུ་གོས་དང༌། ཕོངས་པའི་དུས་སུ་ནོར་རང་གིས་སྤྱད་མི་བྲ་བ་རྣམས་བྱིན། ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་ནས་མིན་གྱི། སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་དང་བསྲེས་ཀྱིན་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་བཙལ་ནས་བྱིན་པ་ཡིན། བུ་ལ་ན་ཚ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་བུ་འཆི་བ་བས་རང་འཆི་བ་དང་། བུ་ན་བ་ལས་རང་ན་བ་སོགས་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འདམ་ཞིང༌། སྦྱོར་བས་དེ་བསལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། མདོར་ན་རང་གིས་ཤེས་ཚད་དང་ནུས་ཚད་ཀྱིས་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་སྒྲུབ། གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དྲིན་དྲན་པའི་བློ་ཚིག་ཙམ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ནས་ཕ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཞན་ལ་ཡང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་བར་མ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ། དེ་ལ་མཛའ་བཤེས་འདྲ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་དགྲ་རྣམས་ཀྱང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ། དེ་ལ་མ་དང་འདྲ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་བཏང་ལ་བསྒོམ་མོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་མ་
དྲིན་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་རྣམས་གཙིགས་མེད་དུ་དོར་ནས། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཅི་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་ཆུང་བ་མེད་དེ། སློབ་སྤྲིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །ཀློང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་
1 ཞོལ། ཤོག ༨༦ བ ༣ དེ་ལྟར་དུ་

126 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་མེད།1

།ཅེས་སོ། །དེས་ན་དེ་
ལྟ་བུའི་དྲིན་ཅན་འདོར་བ་ནི་མ་རབས་རྣམས་ལའང་མི་རིགས་ན། བདག་གི་ཚུལ་དང་ག་ལ་མཐུན་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དྲིན་ལན་བསྐོར་བའི་ཁུར་གཟུང་ངོ༌། །འོ་ན་ཕན་ལན་བྱེད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། མ་རང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསླུས་པ་མེད། དེས་ན་བདག་གིས་སྔོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བརླམས་པའི་དབང་གིས་རྨས་ནས་རྨ་དྲག་པོ་བྱུང་ཟིན་པ་ལ། བ་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སླར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དང༌། བྱམས་པས་ཕན་བཏགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཕན་ལན་བྱ་དགོས་སོ།།
མདོར་བསྡུ་ན་རང་གི་མ་དྲན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་སྨྱོ་ཞིང་མིག་ལོང་བ་ལོང་ཁྲིད་མེད་
པ། གོམ་པ་རེ་རེ་ནས་བརྡེག་འཆའ་ཞིང་གཡང་ཁ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ་ན་མ་དེས་ཀྱང་བུ་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། བུ་དེ་ལ་ཡང་མ་དེ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བ་མི་འབབ་ན་སུ་ལ་འབབ་པས་དེ་ལས་སྒྲོལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དཀྲུགས་པས་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་ནི་སྨྱོ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བའི་མིག་དང་ནི་བྲལ། ཡང་དག་པའི་བཤེས་ཀྱི་ལོང་ཁྲིད་ནི་མེད། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་ནི་བརྡེག་འཆའ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ངན་འགྲོའ་གཡང་ས་འགྲིམ་པ་མཐོང་ན། མ་དེ་ཡང་བུ་ལ་རེ་དགོས་ལ། ིབུ་ལ་ཡང་མ་དེ་འདོན་པ་འབབ་པས། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འདོན་པའི་དྲིན་གཟོ་བྱ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྨྱོ་གཏི་མུག་ལྡོངས། །གཡང་ས་མང་པོའ་ིལམ་དུ་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བརྡེག་འཆའ་བ། །བདག་དང་གཞན་རྟག་མྱ་ངན་གཞི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཚུངས།2

།ཞེས་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་གཞན་ལ་སྐྱོན་བཙལ་བར་མི་རིགས་ཤིང་ཡོན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༧༠༠ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༤༧༥ ཕྲེང་། ༡༨

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 127

ཏན་སྣ་རེ་མཐོང་ན་ངོ་མཚར་བར་གཟུང༌ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ཡང་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་སྦྱར་དུ་རུང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། ལྷག་བསམ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་
པའི་དམིགས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང༌། བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཀྲིགས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཇི་སྙེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཕོད།1

།ཅེས་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས། ཡུལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཞིང་ལ། དུས་
རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང༌། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་ཀྱང༌། བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་ན་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའ་རྒྱལ་པོའི་འཇིག་ ིརྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ན། དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །དེར་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱད་པ་བས་ནི་ཞིང་འདིར་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་སྔ་མ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་ན་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།2

ཞེས་བཤད་པ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། རྫེའུ་ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག།།ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྦྱིན་པས་ཀྱང༌། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྲུང་བ་དང༌། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང༌། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གནོད་མེད་དང༌། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཐོབ་དང༌། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང༌། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་བོ།3

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ཡོད་ན་ལྷ་མི་བྱམས་ཤིང་ངང་གིས་འདུ་བ་དང་། རྒྱལ་བས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༢༧༧ ཕྲེང་། ༧
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༨༡༠ ཕྲེང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༡༤ ཕྲེང་། ༦

128 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པས་སྲུང་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །བྱམས་པ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི་ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དགྲ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །སྒོམ་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། བདེ་བས་ཕོངས་ལུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ན་བདེ་བ་དང་ཕྲད་འདོད་ངང་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བདེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟབ་པར་བྱའོ།།གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྡུག་
བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པ་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །བསྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དགྲ་དང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཏང་སྙོམས་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོའ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ ིལས་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དང་པོ་ནས་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱངས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། རེ་རེ་ནས་བསམས་ན་གང་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྣང་ལ། རེ་རེ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བཏོན་ནས་ཇེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ། མཐར་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱངས་ན་ཚོགས་པ་དང་། སོ་སོ་བ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ཚུལ་ནི་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྲིད་པར་ལྷུང་ནས་སྤྱི་དང་སོ་སོའ་སྡུག་ ིབསྔལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རྣམས་སེམས་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྙིང་རྗེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་བུ་ཆུང་ངུ་སྙིང་དུ་ཆེས་སྡུག་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ལ། མ་ ི

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 129

དེ་སྙིང་རྗེ་ཇི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ཙམ་པའི་བློའ་ཚོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་རང་གི་ངང་ ིགིས་སྐྱེ་བ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་གསུངས་སོ། ི 1

།འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་
པའི་ཚད་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པའི་མཐར། ཀྱེ་མ་བདག་ལ་སྡུག་
ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང༌སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ན་འདི་དག་ཇི་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང༌། དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་འཁྱེར་བ་ལ་ཐ་ན་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བློ་སྦྱང་ངོ༌། །འདི་དྲིན་ལན་གཟོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱུང་མོད་ཀྱང༌། འདིར་བསྟན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེས་མི་ཆོག་གི །སེམས་ཅན་ལ་བདག་གིས་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་མིན་གྱི། ཐུན་རྗེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱང་བར་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རིམ་པས་བདས་ནས་གཞན་དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་དགོས་པར་མཐོང་ན། དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་སྔར་སྐྱབས་འགྲོའ་སྐབས་སུ་བཤད་ ིཔར་ལྟར། སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་དད་པ་ཅི་འཕེལ་བྱ། དེ་ནས་དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དེ། རང་དོན་ལ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་དྲང་ངོ༌། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།2

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་
ནི། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་ ིབ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༧༠ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༥ ཕྲེང་། ༨

130 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཤེས་པར་བྱ།1

།ཞེས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ན་ཡང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སེམས་ནི་སྨོན་སེམས་ཡིན་ལ། སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་བ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་བརྗེས་པ་དང་
མ་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། སེམས་དེ་གོམས་ན་བསྐྱེད་ནུས་སུ་བསྟན་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །མྱུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ།2

།ཞེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །བདེ་3

ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་
ལས་བྱུང༌། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང༌། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང༌། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།4

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བདག་གཅེས་འཛིན་ནི་རྒུད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་དང༌། གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་རང་གི་དགྲ་བྱེད་པ་མིང་ཐོས་ན་ཡང་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཕྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་མཛའ་བ་ན། དེ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། བློ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང༌། གཞན་ལ་བདག་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་གོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དཀའ་ལས་ཕྱིར་ཟློག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང༌། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར།5

།ཞེས་དང༌། བདག་གི་ལུས་ནི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༣ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༡༠ ཕྲེང་། ༡༩
3 ཞོལ། ཤོག ༩༠ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༩༦ བ ༡ དེ་ཀུན་
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༡༡ ཕྲེང་། ༡༦
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༡༠ ཕྲེང་། ༡༨

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 131

གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད།1

།ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་
ལུས་མིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་བློ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དུ་རུང་སྙམ་ན། ལུས་འདི་ཡང་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང༌། གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་སྔོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཞན་ལུས་ལ་ཡང་རང་གི་བཞིན་གཅེས་འཛིན་གོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གི །ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་གོམས་པར་གྱིས།2

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཉེས་
དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པས་ནི་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དེ་སྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤགས་སྐྱེ་ལ། གོམས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་ནུས་སུ་མཐོང་ནས་བསྒོམ་མོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གེགས་བསལ་བ་དང༌། སྒོམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདག་
གཞན་བརྗེ་ཞེས་པ་དང༌བདག་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་། གཞན་བདག་ཏུ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་དང་། དེའི་མིག་སོགས་ལ་ངའི་འོ་སྙམ་པའི་བློ་སྦྱོང་བ་མིན་གྱི། རང་གཅེས་འཛིན་དང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ། གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཞིང་། རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་སྐྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཀག་ནས། དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པའོ། །བློ་དེ་སྦྱོང་བ་ན་གེགས་གཉིས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་བདག་གཞན་གཉིས་སྔོ་སེར་ལྟར་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་བཅད་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཅིང་3

དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྡུག་ལ་ཡང་འདི་ནི་ངའི་ཡིན་པས་
བསྒྲུབ་པའམ་བསལ་བར་བྱའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༡༠ ཕྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༡༤ ཕྲེང་། ༩
3 གཙང་། ཤོག ༩༧ བ ༡ འཛིན་ཞིང་

132 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་སྙམ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བས། དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བདག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་བློ་སྐྱེ་ལ་གཞན་ལ་ཡང་བདག་གི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཕ་རི་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཕ་རི་ལ་འདི་ངོས་ནས་ཕ་རིའི་བློ་སྐྱེ་ཡང། ཕ་རིར་ཕྱིན་ན་ཚུ་རིའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སུ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྔོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ཡི། ཁ་དོག་གཞན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསླབ་བཏུས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྟོས་པ་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཇི་བཞིན་བརྫུན། །ངོགས་ཏེ་རང་གིས་ཕ་རོལ་མིན། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུ་རོལ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་གྲུབ་ན། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར།1

།ཞེས་བལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་དོ་སྙམ་པའི་གེགས་བསལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་རྒས་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བར་དོགས་ནས་གཞོན་དུས་སུ་ནོར་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ལག་པས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་སོགས་ལའང་སྦྱར་རོ།།
གལ་ཏེ་རྒན་གཞོན་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། རྐང་ལག་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རང་
གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དང་། ཚོགས་པ་ཅན་མང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་རྐྱ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ་རང་གི་བདག་དང་། གཞན་གྱི་བདག་ཀྱང་ཚོགས་རྒྱུན་དེ་ལ་འཇོག་དགོས་པས། བདག་གཞན་ལྟོས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅེས་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པས། གཞན་ལ་ཡང་གཅེས་འཛིན་གོམས་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༤༧༡ ཕྲེང་། ༡

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 133

གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་བཟུང་བ་འདིས་འཁོར་བ་
ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལ། རང་ཕུན་ཚོགས་ཤིག་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་དོན་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པས། བསྐལ་པ་བགྲང་ལས་འདས་པ་མང་པོ་སོང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བར་གྱུར། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤོས་ནས་ཞུགས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྔ་བར་སངས་རྒྱས་ནས། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པས་དུས་འདས་སོ། །ད་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དགྲའི་མཆོག་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་འབད་པ་དུ་མས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྒྱུན་འཐུད་དུ་མི་གཞུག་གོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ལན་དུ་མར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྤྲོ་ཤགས་བསྐྱེད་དེ། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང༌། སྐྱེས་པ་རྒྱུན་འཐུད་དུ་མི་གཞུག་ཅིང༌། གཞན་ལ་ཕངས་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་སྔར་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཇོ་བོའ་ཞལ་ནས། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་སྦྱོང་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསུང༌། འོ་ན་ཅི་ཙུག་བྱེད་ན། དང་པོ་ནས་གོ་རིམ་དུ་བསླབས་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་གསུང༌། གླང་རི་ཐང་བའི་ཞལ་ནས། ཤ་བོ་པ་དང་། ངེད་གཉིས་ལ་མི་ཐབས་བཅོ་བརྒྱད། རྟ་ཐབས་གཅིག་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད། མི་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སློབ་པ་དེ་ཡིན། རྟ་ཐབས་ནི་བྱང་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད། སྐྱེས་པ་མི་གནས་ཤིང་འཕེལ་དུ་མི་སྟེར་བ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཟུར་བསྟན་ནས་ཅི་གནོད་དུ་སྦྱོང༌། སེམས་ཅན་1

མཐིལ་བསྟན་ནས་ཅི་ཕན་དུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་གསུང༌། ཁམ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས།
རང་ཅག་གིས་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོལ་ལེ་ཕྱོད་དེ་བྱས་པས། སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་འུ་ཅག་ལ་དེ་ལྟར་འོང་གསུང་ངོ༌། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རྩ་བ་ཚུགས་མི་ཚུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ཏུ་ ི 1 ཞོལ། ཤོག ༩༢ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༩༨ བ ༦ སེམས་ཅན་ལ་ཐེལ་

134 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཚུད་མི་ཚུད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་པས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལ་བློ་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་བལྟས་ལ་སྐྱེས་ན་ནི་ལེགས། མ་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལྟར་མི་བསྡོད་པར་དེ་སྟོན་པའི་དགེ་བཤེས་བསྟེན་ནས། དེ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་བའི་གྲོགས་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བལྟ། དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག །སྒྲིབ་པ་སྦྱོང༌། རང་ཡང་དེ་ལྟར་བློ་སྦྱངས་ན་ས་བོན་ཚང་བར་ཐེབས་ངེས་པས། ལས་དོན་མི་ཆུང་ཞིང་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒོར་འཇུག་འདོད་པས། །མུན་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བསྐལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང༌།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ། ཉམས་
ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལས་བླང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། ཇི་ལྟར་བླང་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་མ་རྣམས་སྨོན་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཆོག་གི །འཇུག་སྡོམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཀླུ་སོགས་ལུས་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྨོན་སེམས་སྐྱེར་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང༌། འདིར་ནི་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར། འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་ལ་འཆི་བ་དྲན་པ། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ།2

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་རིམ་ལ་བློ་སྦྱངས་
པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཉམས་མྱོང་ཅུང་ཟད་རྙེད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག །མཇུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ། ཚོགས་བསག་པ། བསམ་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཅིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྫས་བཤམ་པ། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་བྱི་དོར་བྱས་པར་བ་བྱུང་ལྔས་བྱུག་པ་བྱས་ལ། ཙན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲིའི་ཆུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཀྱང་བྱུག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༨༡༣ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༦༥ ཕྲེང་། ༩

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 135

ཅིང་། དྲི་ཞིམ་པའི་མེ་ཏོག་སིལ་མ་གཏོར་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། པོ་ཏི་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་རྣམས་ཁྲིའམ་ཁྲིའུའམ་སྟེགས་བུ་བཟང་པོ་ལ་བཞུགས་སུ་གཞུག །བླ་རེ་དང་མེ་ཏོག་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཅི་འབྱོར་དང༌། རོལ་མོ་དང་ཞལ་ཟས་སོགས་སྟ་གོན་བྱ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞུགས་པའི་གདན་ཁྲི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཡང་བཤམ་མོ། །གོང་མ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་དང༌། འབྱུང་པོའ་གཏོར་མ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གསོག་པ་དང༌། མཆོད་པ་ཡང་མེད་ན་བསྐལ་བཟང་ ིལས་གསུངས་པ་ལྟར་རས་ཀྱི་ཁ་ཚར་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། ཡོད་ན་གཡོ་མེད་པར་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བཙལ་ནས་གྲོགས་པོའ་བློར་མི་ཤོང་བ་ཙམ་བཤམ་དགོས་ཏེ། ཇོ་བོ་ལ། བོད་ ིསྟོན་རྣམས་ཀྱིས་མང་ཡུལ་དང་བསམ་ཡས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་དུས་སུ་མཆོད་པ་ངན་པས་མི་སྐྱེ་གསུང་སྐད། རྟེན་ཡང་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའ་སྐུ་རབ་གནས་ཅན་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད། གླེགས་ ིབམ་ཡང་སྡུད་པ་ཡན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱ་གསུང་ངོ༌། །དེ་ནས་འཕགས་པའི་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས། སློབ་
མ་ཁྲུས་བྱས།1

གོས་བཟང་པོ་བགོས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ་བླ་མས། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དང་བ་སྐྱེད་དུ་བཅུག་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རེ་རེའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་འདུག་པར་བསམས་ནས། དལ་བུས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བླ་མ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཡོན་དང་མཎྜལ་ཕུལ་ལ། པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ༌ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང༌། སློབ་དཔོན་གྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་དོ།།
དེ་ནས་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང༌། ཆོས་འགོག་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལམ་བདེན་དང༌། དགེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༩༣ བ ༣ ཁྲུས་བྱ།

136 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འདུན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང༌། ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང༌། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཞུ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྡོག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱས་ལ། སྤྱོད་ལམ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དཀོན་མཆོག་རེ་རེའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་དགོངས་གསོལ་རེ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའ་ཚིག་གཞན་དང་མི་ ིའདྲ་ཡང་། ཇོ་བོས་མཛད་པའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྔར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་འདིར་ཡང་
སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་དང༌། སྔར་བཤད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་སྤྱན་སྔར་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྔར་བཞིན་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་གདབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་པའམ་ཙོག་པུ་ཡང་རུང་བས་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མིན་གྱི། སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་བཏང་ངོ༌སྙམ་དུ་དམ་འཅའ་བ་ཡིན་པས། དེའི་བསམ་པ་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་མི་ནུས་ན་མི་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 137

ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །སྙམ་པ་ཙམ་ཆོ་གས་སྐྱེད་ན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་ནུས་མི་ནུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གོ །སྨོན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་རུང་གི་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པ་ལ་བསླབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་ན་བྱར་མི་རུང་བས། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པ་སྡོམ་པའི་ཆོ་ག་མང་པོ་ལ་བྱར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང༌། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་མི་ནུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འགྲུབ་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། གང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློབ་པར་མི་ནུས་པ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།1 ཞེས་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པས། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བྱར་རུང་བ་དང༌། སྡོམ་པ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་ཆེས་གསལ་ལོ།།
སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་བའི་ཆོ་ག་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ། སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌། བསྒོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང༌། བགྱིད་དུ་བསྩལ་བ་དང༌། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང༌། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བར་བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༧༡ ཕྲེང་། ༡༢

138 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །སྐྱབས་འགྲོའ་ཆོ་ ིག་དང༌། འདི་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟླས་དགོས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཇོ་བོས་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང༌། ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང༌། མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སྤངས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་སྔ་མ་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ། སྐྱེ་བ་གཞན་
དུ་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྲོ་ཤགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ལ་བསླབ་པ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤོང་བ་ལ་བསླབ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བལྟ་བའམ་བླ་མ་ལས་མཉན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་སེམས་པ་སྟེ། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བལྟ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལས་ཀྱང་སྔར་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། མདོར་བསྟན་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས། མདོར་བསྟན་དེ་དེའི་སྡོམ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པའི་སྡོམ་དུ་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་ནི་སྨོན་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པས། དེ་ལས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཞིང་དམ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། གནོད་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 139

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མའམ་གོང་མར་འགྱུར་བ་དང༌། བསོད་ནམས་བྱ་བ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་སྲུང་བའི་སྲུང་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྲུངས་
པས་གཉིད་ལོག་གམ། མྱོས་སམ། བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་། གནོད་སྦྱིན་ནམ། མི་མ་ཡིན་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙེ་1

མི་ནུས་པའོ། །གསང་སྔགས་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་
ཡམས་དང་། གནོད་པ་དང་། ནད་འགོ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ལག་ན་འདུག་པ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་།་འདིའི་ལག་ཏུ་འོངས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་གྲུབ་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདིས་ནི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཚོགས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ན་འགྲུབ་སླ་བར་བསྟན་པས། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་ན་མྱུར་བའོ། །གང་ན་གནས་པ་དེར་ཡང་འཇིགས་པ་དང་། མུ་གེ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་སོགས་དང༌། ཚེ་འཕོས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་གནོད་པ་ཉུང་ཞིང་། ནད་མེད་པ་སོགས་དང༌། བཟོད་པ་དང་། ངེས་པ་དང་ལྡན་པས་ཚུར་གནོད་པ་བྱས་པ་བཟོད་ཅིང༌། ཕར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སོགས་དང༌། ངན་སོང་དུ་ཡང་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་། སྐྱེས་ནའང་མྱུར་དུ་ཐར་བ་དང༌། དེར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ཞིང་། དེས་རྐྱེན་བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེའོ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁར་ཡང་མི་ཤོང་བ་དང༌།
སངས་རྒྱས་ཟང་ཟིང་གིས་མཆོད་པས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་ཆོག་པ་ནི། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང༌། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །གངྒཱའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། །སངས་
1 ཞོལ། ཤོག ༩༦ བ ༡ གཙེས་མི་ནུས་པའོ།།

140 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བགྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ།1

།ཞེས་སོ། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་སྐོར་
བ་མཛད་ནས། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་མྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དགོངས་པ་ན། སྐུ་གཟུགས་ཆུང་བ་རྣམས་བཞེངས་ནས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་པ་དང༌། གནྡྷོ་ལའི་སྟེང་གི་
ནམ་མཁའ་ལ་བུད་མེད་རྒན་པ་ཞིག་ལ་གཞོན་པ་ཞིག་གིས་དྲིས་པ་ལ་ཡང་ལན་སྔར་ལྟར་མཛད་པ་གསན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་ངེས་ཆེར་སོང་སྐད། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐུལ་བའི་རྟེན་དམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་སྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤགས་ཇེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་སྐོམ་པས་ཆུའི་གཏམ་ཐོས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བསྐལ་པ་དུ་མའི་བར་དུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་ཕྲ་བར་བྱས་ཏེ། ལམ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས།3

།ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང༌། སྤེལ་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བཤེས་གཉེན་དཔང་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྤྱན་སྔར་སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་བསྒྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཞིང་བྱེད་ངན་པའམ། བསྐལ་པ་དུ་མར་འབད་དགོས་པའི་དུས་རིང་པོའམ། ཚོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་བསླབ་དགོས་པར་མཐོང་བས་ཞུམ་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁུར་བཞག་ན་སོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༤༢ ཕྲེང་། ༢༡
2 གསུང་བགྲོས།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༢ ཕྲེང་། ༧

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 141

ཐར་གྱི་ཕམ་པ་ལས་ཀྱང་སྡིག་ཆེ་བར་སྡུད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁས་བླངས་པའི་སེམས་དོར་ན་ངན་འགྲོར་རིང་དུ་འཁྱམ་དགོས་པར་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལོང་བས་ཕྱག་དར་ཕུང་པོ་ལས། །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྙེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྐྱེས།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་འདྲ་བ་བདག་གིས་རྙེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ་
སྙམ་དུ་བསམས་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཏང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་བའི་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་
གསུམ་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྤེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་བྱ། མ་གྲུབ་ན་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་སྦྱངས་ཏེ་ལན་དྲུག་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཆོ་ག་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་2

གསུམ་མོ། །གསུམ་
པ་ནི། སེམས་ཅན་བློས་སྤངས་པའི་ཚད་ནི། མི་འཐད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ནི་དུས་ནམ་ཡང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྙམ་པ་སྐྱེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་པའོ།།
གཉིས་པ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནག་པོའ་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་དང༌། མི་ཉམས་པར་ ིབྱེད་པ་དཀར་པོའ་ཆོས་བཞི་བླང་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ནག་ཆོས་བཞི་ལས། མཁན་ ིཔོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། བླ་མ་དང་། སྦྱིན་གནས་སླུ་བ་ལ་ཡུལ་ནི། མཁན་སློབ་གོ་སླ་ལ། བླ་མ་ནི་ཕན་པར་འདོད་པ་དང༌། སྦྱིན་གནས་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ནག་ཆོས་སུ་འགྲོ་སྙམ་ན། ཡུལ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་རང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༥ ཕྲེང་། ༡༢
2 ཞོལ། ཤོག ༩༨ ན ༡ ལན་གསུམ་མོ།།

142 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་དབུ་སྐོར་ཐབས་བྱས་ན་ནག་ཆོས་སོ། །འོན་ཀྱང་བརྫུན་མིན་པའི་གཡོ་སྒྱུ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་བརྫུན་གྱིས་དབུ་བསྐོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསླབ་བཏུས་སུ་ནག་པོའ་ཆོས་ ིརྣམས་སྤོང་བ་དཀར་པོའ་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འདིའི་གཉེན་པོ་ནི་དཀར་ཆོས་བཞིའི་དང་ ིཔོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཞན་འགྱོད་པ་མེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡུལ་ནི། གང་ཟག་གཞན་དགེ་
བ་བྱེད་པ་འགྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི་འགྱོད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་སླུ་ཐུབ་མ་ཐུབ་དང་འགྱོད་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ནི་འདྲའོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་བསྔགས་པ་སོགས་སྨྲ་བ་ལ་ཡུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ད་ལྟ་དེ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པའོ། །ཡུལ་གང་ལ་སྨྲས་པ་ནི་དོན་གོ་བ་ལའོ། །འདི་འབྱུང་ཡང་ཉེ། ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྔར་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་ཟིན་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་བརྙས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཡང༌། དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་བྱང་སེམས་དེ་དམྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པ་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་མི་ནུས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང༌། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ཏེ་རྩོད་པ་བྱེད་ན། ཁོང་ཁྲོའ་སེམས་ ིཅི་ཙམ་སྐྱེས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་ཅིང༌། བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་བཤགས་པ་དང་སྡོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་ཡང༌དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ།།
སྒྱུ་དང་གཡོས་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་
གཞན་གང་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ནི། གཡོ་སྒྱུས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ནི་བྲེ་སྲང་ལ་སྒྱུ་བྱེད་པ་སོགས་དང༌། རྒྱལ་བ་ཡེ་འབྱུང་གིས་རག་མར་གཏོང་བ་ལ། སྟོད་ལུངས་སུ་གཏོང་བྱས་ནས། ཕྱིས་རག་མ་ཅི་བདེར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་ངོ༌། །སྒྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 143

མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གཡོ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཆོས་དང་པོའ་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གོ །བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་ ིསྲོག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་མཁན་སློབ་སོགས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྫུན་གྱིས་མགོ་བསྐོར་བ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །དཀར་ཆོས་གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་སྟེ་བསམ་པ་དྲང་པོས་གནས་པའོ། །འདི་ནི་ནག་ཆོས་བཞི་པའི་གཉེན་པོའོ། །དཀར་ཆོས་གསུམ་པའི་ཡུལ་ནི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དོན་གནས་ཀྱི་བསྔགས་པ་ཕྱོགས་བཞིར་བརྗོད་པའོ། །ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐོལ་དགེ་བ་འདྲ་བ་བྲད་བྲུད་བྱེད་པར་འདུག་ཀྱང་། འཕེལ་རྟགས་མེད་པར། ཟད་རྟགས་མང་བ་དེ། བྱང་སེམས་དང་། གྲོགས་ལ་ཞེ་སྡང་དང་། བརྙས་པ་བྱས་ཤིང་རྨ་ཕྱུང་བས་ཟད། དེས་ན་འདི་དང༌བྱང་སེམས་ལ་རྨ་འབྱིན་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ཐུབ་ན། བསླབ་བཏུས་ནས་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་གནོད་འགྱུར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འོང་གསུང་སྟེ། བྱང་སེམས་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། དག་སྣང་སྦྱོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཡང་ཉན་པ་པོ་སྐབས་ལ་བབ་པ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་བཞིར་སོང་ནས་མ་བརྗོད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་ནག་ཆོས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོའོ།།
དཀར་ཆོས་བཞི་པའི་ཡུལ་ནི་རང་གིས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ནི་
ཉི་ཚེ་བའི་ཐེག་པ་མི་འདོད་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་རང་ངོས་ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དགོས་ཀྱི། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བསམ་པ་དེ་མ་སྐྱེས་ན་ཉེས་པར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནག་ཆོས་གཉིས་པ་སྤོང་སྟེ། གཞན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འཇོག་འདོད་ཡོད་ན། གཞན་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འགྱོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཆེད་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

144 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

སེང་གེས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་
འདི་ནི། །འདོར་མི་འགྱུར་ན་མ་ཉལ་ཚེ། །སྨོས་ཅི་འཚལ་བར་གང་གིས་འགྱུར། །བཀའ་སྩལ་པ། གྲོང་ངམ་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་འམ། །གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་འཛུད། །དེས་ན་སེམས་འདོར་མི་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ང་རྒྱལ་དང༌། ཕྲག་
དོག་དང༌། སེར་སྣ་སྤངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་བ་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྨོན་ལམ་མི་འདོར་བར་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ལས་གསུངས་པ་དང༌། དཀོན་བརྩེགས་ལས། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་བྱས་ན། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མང་དུ་མིས་བརྟགས་ན།2

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྨོན་སེམས་མི་
3

གཏོང་བ་དང༌། སེམས་ཅན་བློས་མི་གཏོང་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་དང་འགལ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྡན་གྱི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟུང་བ་མེད་ཀྱང༌། བར་མ་དགེ་བ་ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡོད་པས་ཉེས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བས། སྟོབས་བཞིས་བཤགས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཐབས་
ཤེས་རེ་རེ་བ་ལ་བསླབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་མི་སློབ་པ་དེ་ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལུང་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར། ཕན་ཡོན་ཆེ་མོད་ཀྱང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པས་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞོན་ནུ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྙེད་དཀའ་བ་མ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༧༦ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༨༧ ཕྲེང་། ༤ ནང་དུ་དྲངས།
3 ཞོལ། ཤོག ༡༠༠ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༠༧ ན ༢ སྨོན་སེམས་གཏོང་བ་དང་།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 145

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་དང༌། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བདག་མ་དུལ་བར་གཞན་མི་འདུལ་བར་ཤེས་ནས་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །སྒྲུབ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་བོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པ་
ཡང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ཐབས་མ་ནོར་བ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། ནོར་བའི་ལམ་ལ་ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འོ་མ་བཞོ་བར་འདོད་པས་རྭ་ལ་འཐེན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ནོར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆ་མ་ཚང་ན་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ས་བོན་དང་། ཆུ་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བར་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན།3

ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང༌། ཐབས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ངན་རྟོག་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་བཟང་རྟོག་ཡིན་ན་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་བས། དེའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གསེར་སྒྲོག་དང་ཐག་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། སྤྲིན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁྱི་དཀར་ནག་གང་གིས་ཕུག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་སྒོམ་མི་ནུས་པའི་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོའ་དོན་དུ་གསུངས་པ་ ིཡིན་པས། ངེས་དོན་རྙེད་ནས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་4

འཇུག་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དམངས་སུ་བབས་པའམ། གླང་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༧༤ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༧༣ ཕྲེང་། ༡༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༢༠ ཕྲེང་། ༡༥ ནང་དུ་དྲངས།
4 ཞོལ། ཤོག ༡༠༠ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༠༨ ན ༣ དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི།

146 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པོ་རྙེད་ནས་གླང་པོའ་རྗེས་ཚོལ་བ་དང་འདྲ་བར་སྨྲའོ། །དེ་ལ་ཧྭ་ཤང་གིས་ནི། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ ིལ་བསྔགས་པ་མཛད་པའི་མདོའ་ཁུངས་བརྒྱད་ཅུ་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ།། ིའདིས་ནི་ཐབས་ཆ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྣལ་མ་མིན་ནོ་ཞེས་སྐུར་པ་ཆེན་པོ་
བཏབ་ཅིང༌། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་བདག་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཀག་པས། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འདི་ནི། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་མཛད་མོད་ཀྱང༌། ད་དུང་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བསྲུང་སྡོམ་སོགས་སྤྱོད་ཕྱོགས་རྣམས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། ལམ་སྒོམ་པའི་ཚེ་དེ་དག་འདོར་བ་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་བྱེད་ཅིང༌། ལ་ལ་ནི་ཐབས་ཆ་ལ་སྐུར་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བའི་གོ་ལུགས་དང༌། གཞན་དག་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཚོལ་བ་དོར་ནས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སྒོམ་དེ་ལེགས་པར་འདོད་པར་སྣང་ངོ༌། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཕྱོགས་ནའང་མི་སྣང་ལ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་སྒོམ་མི་དགོས་ཞེས་པ་ནི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང༌། རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་དང་། ཟབ་མོའ་ལམ་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ ིཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་མྱང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 147

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ།1

།ཞེས་
དང༌། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང༌། ཐར་པ་ནི་གང༌། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ།2

།ཞེས་དང༌། ག་ཡ་གཽ་རི་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་བོ།3

།ཞེས་སོ།།
དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང༌། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྦྱོར་དང༌། །བྲལ་བས་
སྒྲིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣལ་འབྱོར། །རྟག་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང༌། །ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང༌། །གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ།4

།ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྤངས་པའི། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་
སོགས། །དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། །ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་སྒོམ་པ། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་པུ་བསྒོམས་པས་མིན། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད།5

།ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༢༩༧ ཕྲེང་། ༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང་། ༧
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༧༥༧ ཕྲེང་། ༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༤༥ ཕྲེང་། ༡༡
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༤༥ ཕྲེང་། ༡༨

148 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བླུན་པོ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཡི། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སུན་འབྱིན་པར་སེམས་སོ།1

།ཞེས་དང༌། ཡང་མི་བླུན་པོ་
དག །ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ།2

།ཞེས་སོ།།
གལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སློབ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་
པོ་མེད་ན་ཡིན་གྱི། ཡོད་ན་དེས་ཆོག་གོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ས་དང་པོ་སོགས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་སྲས་ལ་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱིན་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རེ་རེ་ཡིན་ཡང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པས། ས་རེ་རེ་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དྲུག་གམ། བཅུ་བཅུ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པས། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་འཐོབ་པས་སོ། །ངེད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག །ངེད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁྱེད་ལ་མེད་ཀྱི། དེའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །སེམས་ཅན་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་ལ་སོམས་ཤིག །བཟོད་པ་འདི་ཡང་མ་འདོར་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དགོས་པར་བཤད་ན། གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོའ་སྐབས་སུ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། སྤྱིར་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་བྱང་ ིཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཐུན་མོང་བ་རགས་པ་ཞིག་ལ་འདྲ་བར་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་དེ་ལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༣ ཤོག ༤༩༨ ཕྲེང་། ༡༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༣ ཤོག ༤༩༩ ཕྲེང། ༣

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 149

དེ་དག་ཚང་སྟེ། སྦྱིན་བྱ། སྦྱིན་བྱེད། སྦྱིན་རྫས་སུ་མི་ཞེན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཚང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚང་ཞིང༌། མདོ་ལས་ཀྱང་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚང་བར་འགྱུར་ན། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་རྣམས་ལ་ཡང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ན་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར་བས་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུས་པར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་ན། མཎྜལ་དབུལ་བ་ལ་ཡང༌། བ་ཡི་ལྕི་བ་ཆུར་བཅས་སྦྱིན་པ་སྟེ།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲུག་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་ན་
བྱ་བར་རིགས་སོ།།
དེས་ན་ལྟ་བས་ཟིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང༌། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དཔེར་ན། བུ་
སྡུག་པ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་གྱིས་མནར་བའི་མ་དེ་གཞན་དང་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བློ་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་། མྱ་ངན་གྱི་ཤགས་ཀྱིས་མ་བཏང་ཡང་བློ་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་གྱི་བློ་མིན་པ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཤགས་དྲག་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཕྱག་དང་། སྐོར་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ཡང་། དེའི་ཤགས་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ཐུན་འགོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤགས་དྲག་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྩིས་ཟིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཐབས་ཤེས་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཚེ་རིང་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེས་ཟིན་ན་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༩༥༦ ཕྲེང། ༡༡

150 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལུང་
མཐའ་ཡས་སོ། །གཞན་ཡང༌། ཁྱེད་རེས་འགའ་ནི། ངན་འགྲོའ་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་དང་། ི ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་སྒྱུར་ནུས་པར་སྨྲ་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་མཐོའ་ིརྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཟེར་བར་སྣང་བས་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་སྨྲོས་ཤིག །ཡང་མདོ་ལས། སྦྱིན་སོགས་དྲུག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ།2

།ཞེས་དང༌། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་
ལས་ཀྱང༌། དམིགས་པར་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་སོ་སོར་བཤགས་པར་བགྱིའོ།3

།ཞེས་བཤད་པ་དང༌། ཚངས་
པས་ཞུས་པ་ལས། སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ།4

།ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོའ་དོན་ནི་བདག་གཉིས་སུ་ཕྱིན་ ིཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྦྱིན་སོགས་ནི་མ་དག་པས་བདུད་ལས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྦྱིན་སོགས་བདུད་ལས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པར་ལྷུང་ནས་སྦྱིན་པ་སྩལ་བ། ཞེས་དམིགས་པར་ལྷུང་བ་མི་དགོས་པར་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་བཤགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ལན་འདེབས་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ།
འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ནས། སྤྱོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་མཚན་འཛིན་དུ་བྱས་ནས། མཚན་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫས་འདི་གཏོང་ངོ་སྙམ་པའི་གཏོང་སེམས་དང༌། ཉེས་སྤྱོད་འདི་བསྡམ་མོ་སྙམ་པའི་སྡོམ་སེམས་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༠༧ ཕྲེང་། ༡༩
2 ལུང་འདི་མ་རྙེད།
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༨ ཤོག ༡༤༦ ཕྲེང་། ༡༣
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༩ ཤོག ༡༤༦ ཕྲེང་། ༢༡

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 151

པར་རིགས་ཀྱི། དེ་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །འདི་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ན། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་སོགས་སེམས་པ་དང་། འཆི་བ་དྲན་པ་དང་། ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་སེམས་ ིཔ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ལས་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་དང་། འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ནི་འདིའོ། །འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ངོ༌། །འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དང་། ཉེས་དམིགས་འདི་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། ངེས་པ་དྲང་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ལ། ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་ཇི་ཙམ་ཆེ་བར་བསྐྱངས་པ་ལས།་ལམ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བས། སྤྱོད་པ་དང་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་འདུར་སོང་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་ཤེས་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་ས་མེད་པར་འགྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བྱར་འཇོག་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལྟར། ལམ་དུས་སུ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་དང་། འདི་ལ་སྐྱོན་ཡོན་འདི་ཡོད་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ།།
དེ་ཡང་གཞིའི་ལྟ་བ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པས། ལུང་རིགས་
ཀྱིས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སམ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། གཅིག་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ན། དེ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། མདོ་དེའི་སྐབས་དེ་སྐྱེ་བ་སོགས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། སྦྱིན་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའོ་ཞེས་

152 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་གྱི། དེ་དག་མི་བསྟེན་པར་དོར་བྱར་སྟོན་པ་མིན་པར་སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །ལམ་ཕྱོགས་རེ་བས་མི་ཆོག་པ་ནི། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་མི་བྱའོ།1

།ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང༌། རིགས་ཀྱི་
བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་ནི་རྒྱུ་ལས་འབར་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་འབར་གྱི། དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཡང་ཤེས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པའང་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་པའང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལའང་འཇོག་པར་བྱེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་པ་ལའང་ལྟའོ།2

།ཞེས་དམིགས་པ་མེད་ལུགས་དང༌། དམིགས་པ་ཡོད་ལུགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱེད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང༌མཚན་མར་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལྷོད་དགོས་ལ། བསླབ་པའི་ཐག་པས་དམ་དུ་བསྡམས་དགོས་པ་དང༌། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཞིག་དགོས་ལ། དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཞིག་དགོས་པས་བསླབ་པས་བསྡམས་པ་དང༌། མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་ཅིང༌བསྲུང་སྡོམ་ལྷོད་པ་དང༌། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ལྷོད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག་པས་ཞིག་པོ་དང་། རང་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བཀག་པའི་ཚུལ་ནི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒོམ་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ལ་འཇོག་རྒྱུ་མེད་པར་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ཙོམ་3

འཇོག་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་སྒོམ་དུ་བྱེད་པ་འགོག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༨༦ ཕྲེང་། ༡༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༤༤༠ ཕྲེང་། ༡༤
3 ཞོལ། ཤོག ༡༠༥ བ ༥ རྩོམ་འཇོག་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 153

ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་སོགས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ། ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསླབ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྦྱང་བ་དང༌། སྦྱངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ། བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་དང་སྔགས་གཉིས་ལ། དང་པོར་རང་རང་གི་སྡོམ་པ་མ་བཟུང་བར་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཉན་དུ་མི་རུང་ཡང་། འདི་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྔོན་དུ་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། དེ་ནས་འཛིན་པར་སྤྲོ་བ་ན་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སློབ་འདོད་སྦྱངས་ཏེ་སྡོམ་པ་བླངས་ན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས། འདི་ནི་ཐབས་བཟང་པོའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་པར། དང་པོར་ཇི་ལྟར་ལེན་ལུགས་དང༌། དེ་མ་ཐག་ནས་རྩ་ལྟུང་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟུང་བ་རྣམས་བསྲུང་ཚུལ་དང༌། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལུགས་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས། སྡོམ་པ་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསླབ་པའི་གཞི། དེར་བསླབ་པ་རྣམས་འདུ་ཚུལ། དེ་ལ་ཇི་
ལྟར་བསླབ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། རིགས་བསྡུ་ན། ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བས། ཕྱིན་དྲུག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ཆེན་པོའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྲངས་ངེས་པ། ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྡོམ་ཙམ་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གནད་རྣམས་དགོངས་པ་བཞིན་བཀྲལ་ནས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཡིན་པས། འདི་དག་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ངེས་པ་རྙེད་ན། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ནོ། །འདི་ལ་དྲུག །མངོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་པའི་དང༌། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང༌། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་

154 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང༌། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང༌། ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་དང༌། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་པའོ།།དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་ལ་ཚེ་རབས་མང་པོར་
བརྒྱུད་དགོས་ལ། དེར་ཡང་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་འོང་བ་ལ་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རེ་མེད་པར། ད་ལྟའི་རྟེན་འདི་འདྲ་བ་ཆ་རེ་རེ་ཙམ་ཡོད་པས་བསྒྲུབས་ཀྱང་བོགས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་པས། རྟེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕུན་ཚོགས་ཤིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད། གང་གིས་སྤྱོད་པའི་ལུས། གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་དང༌། ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བརྩམས་པ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ཕུན་ཚོགས་བཞི་ལྡན་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་བ་མང་བས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང༌། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་པས་བླང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པའི་དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྨིག་མ་དང་ཆུ་ཤིང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་། དྲེའུ་མོ་སྦྲུམ་པས་བརླག་པ་ལྟར། ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརླག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྔར་གྱི་བཟང་པོའ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་ནས་སླར་ཡང་རྒྱུ་རྣམས་ ིལ་འབད་དེ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ལ། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྔར་བསགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱད་པས་ནི་ཟད། གསར་དུ་ནི་མི་སྤེལ་བས། ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བའི་འགོ་ཚུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་དྲུག་འབྱུང་བ་ཡང་། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང༌། རྗེས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་སོ། །ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ཡིན་ལ། ལུས་ཕུན་ཚོགས་སོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་མཐོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། །འཁོར་རྩོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང༌། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྲོ་དང༌། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།1

།ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༠ ཕྲེང་། ༡༣

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 155

བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་ཟད་དེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་དང་བཅས་པའི་སྦྱིན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་ལས་ལེགས་པར་ལྡོག་པ་ཉིད་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་སོ། །དེ་མཐར་འབྱིན་པ་ལ་ཡང་ཚུར་གནོད་མ་བཟོད་པར་གཅིག་ལན་དང་གཉིས་ལན་བྱས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་མི་འོང་བས་ཚུར་གནོད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་དགོས་སོ། །འདིས་ལན་མ་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་སྡིག་གསོག་པ་དུ་མ་ཁེགས་ཤིང་། དེས་འདུན་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པས་གཞན་དོན་ཆེན་པོའོ། །རང་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སེམས་གཡེངས་པ་ལ་མི་འོང་བས་བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་གནས་པའི་ལས་རུང་ཐོབ་དགོས། དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པས་དེ་ནི་དེ་དག་གི་གཞིའོ། །དེས་ན་དོན་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གནོད་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད།1

།ཅེས་ཏེ། འདི་ལ་གཞན་དོན་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པ་མེད་དོ། །གནས་དང་གྲོལ་བ་ཞེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལག་རྗེས་དང༌། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་ན་ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་མི་འཁྲུལ་ལོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་བཏང་བས་དེའི་ཕོངས་པ་སེལ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གང་
ལ་ཡང་ཕར་གནོད་མི་བྱེད། དེར་མ་ཟད་ཚུར་གནོད་བཟོད་པར་བྱས། ཁོའ་གྲོགས་བྱས་པས་མི་སྐྱོ་ ིབའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང༌། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་སྣོད་རུང་དུ་སོང་བ་ན། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་དེ་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། མི་ཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཚེ་དང༌། །རྣམ་འཚེ་བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་དང༌། །དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༠ ཕྲེང་། ༡༦

156 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འདི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་པ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་མ་རྙེད་
པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བ་དང༌། དེ་ཡོད་ན་བསླབ་པ་བསྲུང་ནུས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་གུས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཟོད་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང༌། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ལ་སྦྱོར་ཡང་སྤྲོ་བས་དེས་མི་སྐྱོ་བ་དང༌། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་དྲུག་གིས་ནི། འདིས་འགྲོ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་གིས་རིམ་པར་སྒྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང༌། །རབ་གུས་གཉིས་ལ་མི་སྐྱོ་དང༌། །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ།2

།ཞེས་སོ།།
ལྔ་པ་ནི། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པའི་ལམ་མམ་ཐབས་ནི་སྦྱིན་པ་
སྟེ༑ གཏོང་བ་ལ་གོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པའི་དོན་དུ་རྩོལ་བའི་རྣམ་གཡེང་སྡོམ་པའི་ཐབས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའི་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་དེ་འཕེལ་བས་སོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལམ། །དེ་ཐོབ་རྣམ་གཡེང་སྡོམ་པ་གཞན། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང༌། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་གཞན།3

།ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསླབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བའི་སྦྱིན་པ་ཡོད་ན་ལེན་པས་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །བླངས་པ་ཡང་གཤེ་བ་ལ་སླར་མི་གཤེ་བ་སོགས་བཟོད་པས་སྲུང་བས་དེ་ནི་དེའི་འཁོར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༠ ཕྲེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༠ ཕྲེང་། ༢༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༡ ཕྲེང་། ༡

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 157

རོ། །བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་ག་ལ་གཏོགས་པས་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། བསླབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས།1

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་
ཕུན་ཚོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐེག་པ་གང་ལ་གནས་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་དང་ལྡན་པས། བསླབ་པ་གང་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་དང་། ཐབས་དང་། བསླབ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྡུད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིན་དྲུག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོམ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་མ་རྙེད་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ། ཕྲ་རགས་ཀྱི་རིམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་མ་ཆགས་པའི་སྦྱིན་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅིང༌། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་ལྡོག་རྐྱེན་ཉུང་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ནུས་སོ། །ཉིན་མཚན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེའོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ༌། །གཉིས་པ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མ་དམན་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་གོ །གསུམ་པ་ནི། སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་བ་སླ་བས་རགས་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མ་རྣམས་ལས་འཇུག་པ་དང་བྱ་བ་དཀའ་བས་ཕྲ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང༌། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན།2

།ཞེས་སོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ། ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་
བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན། གཞན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༡ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༡ ཕྲེང་། ༡༨

158 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བཞི་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། དེ་ནི་ལུས་ངག་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ནི་སྦྱིན་བྱའི་རྫས་གཞན་ལ་བཏང་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱི། སེར་སྣའི་འཛིན་པ་བཅོམ་ནས་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བློ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་རོ།།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། སྦྱིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའ་རབ་ ིདབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ཁྱིམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ལ། བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱ་ཡི། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་མི་བྱ་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པར་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱུང་གིས་ཟང་ཟིང་ཆེད་དུ་བསྒྲུབས་ནས་སྦྱིན་གཏོང་བྱེད་པ་བཀག་གི །རང་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་གནོད་པར་སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་མང་དུ་རྙེད་ན་ཟང་ཟིང་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས།1

ང་ནི་ཁྱེད་ལ་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་མི་བརྗོད་
ཀྱི། འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། རབ་བྱུང་གིས་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་ནོར་བཙལ་ཞིང་བསགས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྨ་མང་དུ་ཕྱུང་སྟེ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་མ་དགྱེས་པའི་གཏམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རིགས་པར་སྟོན་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་སོགས་མིའི་འཇིགས་པ་དང་། སེང་གེ་དང་སྟག་སོགས་མི་མ་ཡིན་དང་། ཆུ་དང་མེ་སོགས་འབྱུང་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གཞན་ལ་གཏོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྣ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཏུ་མི་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༩ བ ༥ ཞལ་ནས་ཀྱང་།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 159

འགྱུར་ཏེ། སེར་སྣ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏོང་བའི་གེགས་སེར་སྣའི་ཀུན་འཛིན་བསལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ།།
དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྒོམ་པ་གཉིས་
དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་ཟླ་བ་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་མི་གཙང་བ་དང༌། སྲོག་རི་གཟར་གྱི་ཆུ་ལྟར་གཡོ་བ་དང༌། ལུས་སྲོག་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་དང༌། རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བརྫུན་པར་བལྟས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དགག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ལོག་ན་ཆགས་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང༌། གཉིས་པ་ནི་བསླབ་བཏུས་ལས། འདི་ལྟར་བདག་གིས་ལུས་དང་སེམས། །སྐད་ཅིག་རེ་རེས་འགྲོ་བ་ཉིད། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་དྲི་འབབ་པའི། །ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཅིང་དྲི་མེད་པའི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ནི་རིན་མེད་རྙེད་མིན་ནམ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཕངས་པ་མེད་པར་
གཏང་བར་བྱ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱའོ། །ད་ལྟ་མོས་པ་མ་སྨིན་ཞིང་སྟོབས་ཆུང་བས་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པས་ལུས་བྱིན་ཟིན་ཡང་ཤ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མི་སྟེར་མོད། འོན་ཀྱང་ལུས་སྲོག་གཏོང་བའི་བསམ་པ་མ་སྦྱངས་ན་གོམས་པ་མེད་པས། ད་གཟོད་ཀྱང་ལུས་སྲོག་གཏོང་མི་ནུས་པར་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པས། ད་ལྟ་ནས་བསམ་པ་སྦྱང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བའི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་ན། གཞན་དོན་དུ་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་བརྗེད་ནས་རང་དོན་དུ་སྲེད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༤༧༤ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༢ ཕྲེང་། ༢༠

160 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པས་སྤྱོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང༌། སྲེད་པ་ནི་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྗེད་པའམ། སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཆགས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བའོ། །གཞན་ལ་བསྔོས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྫས་སུ་འདུ་ཤེས་ནས་རང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་ན་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རིན་ཐང་ཚང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་ལ་ཁོའ་དོན་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྤྱོད་ན་ཉེས་མེད་དུ་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་ ིསོ། །ཕམ་པ་འོང་ཚུལ་ནི་མིའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྔོས་ཤིང་དེས་ཀྱང་དེ་རིག་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རང་དོན་དུ་ལེན་པ་ལ་རིན་ཐང་ཚང་ན་ཕམ་པ་འོང་ས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དང་བས་སྦྱིན་བྱའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་དཔག་མེད་རྟོག་པས་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་པར་མོས་པའི་མོས་པ་སྦྱོང་བ་ནི་ཚེགས་ཆུང་ངུས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འཕེལ་བ་དང་། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱས་ཏེ་སློབ་པ་བྱུང་ན་སྟོབས་ཆེའོ། །དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་ལ། གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་བཟོད་པ་དང༌། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་བ་དེ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་བསམ་གཏན་དང༌། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དྲུག་ཚང་བར་བྱེད་པའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །སེམས་པ་དེའི་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་གནོད་འཚེ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤོང་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 161

བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད།1

།ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་ལས། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཀུན་སློང་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བ་བདུན་སྤོང་བའི་ལུས་ ིངག་གི་སྤོང་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་བྱང་ས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་ནི། ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དངོས་དང༌། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྤོང་སྡོམ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང༌བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྤོང་བའི་སྤོང་སྡོམ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དངོས་མིན་ལ། ལྷག་མ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྲུབ་པའོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ནི་འཇུག་ལྡོག་ལ་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་
པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་སྲུང་འདོད་ཤགས་དྲག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མ་བསྲུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་རིང་དུ་སྒོམ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་སྔར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་རང་དོན་མི་ནུས་ན། །གཞན་དོན་ཚུལ་ལ་མཐུ་ཡོད་ག་ལས་འོང༌། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་ལེགས་པར་བརྩོན་པ་ཡིས། །འདི་ལ་རིམ་གྲོ་གློད་པར་རིགས་པ་མིན།2

།ཞེས་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་ཁྱད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༡ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༥༩༨ ཕྲེང་། ༧

162 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པར་འཐོབ་པའི་ལམ། །སྙིང་རྗེའི་ངང་ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་སྒྲུབ། །ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་ཕུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྐྱོན་བྲལ་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་འོང་དྲི་བསུང་སྟེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་དང་མི་འགལ་བྱུག་པ་ཡིན། །ཆ་ལུགས་མཐུན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་གྱུར་ན། །མི་ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་དུ་
འགྲོ་བ་དང༌། སྙིང་རྗེའི་ངང་ཅན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་བསླབ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་འཐོབ་པ་དང༌། རྒྱན་གཞན་ནི་ཧ་ཅང་གཞོན་པ་དང་རྒན་པ་ལ་མི་མཛེས་ཀྱང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྒན་གཞོན་བར་མ་སུ་ལ་ལྡན་ཡང་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་སྐྱེད་པས་རྒྱན་མཆོག་དང༌། དྲི་བཟང་པོ་གཞན་ནི་རྫི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཡང་རྫི་ཕྱོགས་མིན་པར་མི་འགྲོ་བས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དྲི་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་བ་དང༌། ཚ་གདུང་སེལ་བའི་ཙནྡན་སོགས་ཀྱི་ལྡེ་གུའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་འགལ་ཡང༌། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚ་གདུང་སྐྱོབ་པའི་བྱུག་པ་ནི་རབ་བྱུང་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང༌། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་ལྡན་པར་འདྲ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པ་ནི་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚིག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཚེགས་སུ་མ་གྱུར་ཀྱང༌། །ཉམས་སུ་མཁོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རིམ་གྲོ་འདུ། །བསྡིགས་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འདུད་དེ། །ཆགས་མེད་མ་བསྒྲུབས་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བརྗོད་དུ་མ་འོས་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང༌། །ཕན་ཞིང་དབེན་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཤིང༌། །སྔོན་ཆད་མི་བཤེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །རྐང་པས་བཀྲ་ཤིས་གྱུར་པའི་རྡུལ་དག་ཀྱང༌། །སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་བླངས་ཤིང་ལྷ་དང་མི། །ཕྱག་འཚལ་མགོས་གཏུགས་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁྱེར།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་པ་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་བསྲུངས་ན་གཞན་དག་ཀྱང་བསྲུངས་པར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༥༩༩ ཕྲེང་། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༠༠ ཕྲེང་། ༣

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 163

འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྲུངས་ན་གཞན་དག་ཀྱང་མ་བསྲུངས་པར་འགྱུར་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་ཡིན་པར་བསྡུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས་དེའི་འཇུག་ལྡོག་གི་བཅས་པ་རྣམས་དོར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་གཞན་ཞིག་ལ་སློབ་དགོས་ཟེར་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གནད་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་གནད་བསྡུས་པ་ནི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཀུན་སློང་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བའི་སྡོམ་སེམས་ཡང་ཡང་བྱ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། མཐོ་རིས་ཐར་པའི་བདེ་ལམ་གྱུར་པ་སྟེ། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱ། །འདི་ལ་གནས་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བསམས་པའི། །བསམ་པའི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །ངག་ལུས་ཡིད་རྣམས་ཡང་དག་བསྡམ་1

བྱ་བ། །མདོར་བསྡུས་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས། །དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་གྱིས།2

།ཞེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་རང་གིས་གང་
ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་སྡོམ་སེམས་སོགས་ཡང་ཡང་སྦྱོང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནོད་
པ་བྱེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བས་མི་བརྫི་བར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང༌། ཆོས་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པའོ། །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་ཞེ་སྡང་དང་། སྲོ་ཤི་བ་དང་། མ་མོས་ཤིང་མི་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་ནི་རང་གི་ཁྲོ་བ་སོགས་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་མི་བསྲུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༣ ན ༥ བསྡོམ་བྱ་བ།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༥༩༣ ཕྲེང་། ༡༦

164 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་དང་ལེན་དང༌། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་དགོས་པས་དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་དགྲ་ཉུང་བ་དང༌། མཛའ་བོ་དང་མི་འབྱེ་བ་དང༌། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་མང་བ་དང༌། འགྱོད་པ་མེད་པར་འཆི་བ་དང༌། ལུས་ཞིག་ནས་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། གཞན་དོན་འདོར་བའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཚུལ་གྱི་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །འཇིག་རྟེན་ལེགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག །ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་ལ་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་འཆང་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ཕུལ། །གནོད་སེམས་འབྲོག་གི་མེ་ལ་ཆུ་ཡི་རྒྱུན། །འདི་དང་གཞན་ལ་གནོད་དགུ་བཟོད་པས་སེལ། །སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ། །མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོའ་ཚིག་གི་ ིམདའ་རྡུགས་པས། །དེ་དག་བསྟོད་པའི་མེ་ཏོག་བཟང་གྱུར་ཅིང༌། །གྲགས་པའི་ཕྲེང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར།1

།ཞེས་དང༌། ཡོན་ཏན་མཛེས་ལྡན་མཚན་རབ་བརྒྱན་པ་ཡི། །གཟུགས་སྒྲུབ་བཟོ་ཡི་གནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕན་ཡོན་ལ་ངེས་པ་ཤགས་དྲག་ལ་བརྟན་པར་
མ་རྙེད་བར་དུ་བསྒོམ་མོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེར་
གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང༌། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད།3

།ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་དཔའ་བོས་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་
པར་སྣང་ངོ༌། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ལ་ནི། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་དགོས་པར་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ཡུལ་སྤྱི་ལ་བཞེད་པའི་སྔ་མ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །སྦྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༠༡ ཕྲེང་། ༡༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༠༡ ཕྲེང་། ༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༨༠ ཕྲེང་། ༥

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 165

1

ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁྲོས་ན་ཡང་དགེ་རྩ་འཇོམས་ན། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང༌། ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་མ་ངེས་དང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་བ་བདེན་མི་བདེན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་འཇོམས་པ་ལ་འདྲ་བར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་མི་དགོས་ཏེ། བསླབ་བཏུས་སུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་གཞུང་དྲངས་པ་ལས། དགེ་སློང་གིས་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའ་མཆོད་རྟེན་ལ་སེམས་དང་བས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ ིཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་ན། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ས་ཇི་ཙམ་ནོན་པའི་རྡུལ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཁོར་སྒྱུར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་དགེ་རྩ་དེ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་རྨ་ཕྱུང་བ་དང་། རྨས་པར་བྱས་ན་འཛད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་མགལ་དུམ་ལ་ཡང་མི་ཁྲོ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས།2 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་ནི། སྔར་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་
པ་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་རྒྱང་བསྲིངས་ཏེ། སྔོན་ལ་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། ད་གདོད་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་ན། ཉོན་མོངས་པས་ས་བོན་སྤོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གསུང་ངོ༌། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སོ་སྐྱེས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྦྱངས་པའི་དག་པ་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མིན་ཡང་། ད་གཟོད་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་མི་སྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་དང་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོའ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཀྱང་། རྐྱེན་དང་ཕྲད་ ིནའང་ལོག་ལྟ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྕི་གང་དང༌།3

།ཞེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༡༧ ཕྲེང་། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༢༠༣ ཕྲེང་། ༢༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༩༠༨ ཕྲེང་། ༢༠

166 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་སྔོན་ལ་སྨིན་པ་དེས་རེ་ཞིག་1

ལ་ལས་གཞན་དེ་སྨིན་
པའི་གོ་སྐབས་2

བཀག་ཀྱང། དེ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་འཇོམས་པར་གཞག་མི་ནུས་
ཤིང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་3

རྣམ་སྨིན་རྒྱང་བསྲིངས་པ་ཙམ་དགེ་རྩ་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་མི་
རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དགེ་རྩ་འཇོམས་བྱེད་དུ་གསུངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས་པ་དང༌། ལོག་ལྟ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་ས་བོན་ཉམས་པ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ད་གདོད་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྡིག་པ་བསགས་པ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས་པས་འདག་ཀྱང༌།
ལམ་གོང་མ་སྐྱེ་བ་བུལ་དུ་སོང་བ་མི་འགལ་བ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཅོམ་ཡང༌། གཏོང་བ་དང་སྤོང་སེམས་ལ་གོམས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་སླར་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་སླ་བ་འཇོམས་མི་ནུས་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ནང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་བཅོམ་ནས། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་བ་མི་འཇོམས་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མ་སྐྱེས་ན། བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བགྲོད་ནུས་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོང་ཁྲོའ་བསམ་པ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་བཏང་ཡང་བསྐལ་པ་ ིགཅིག་གིས་ལམ་བགྲོད་པ་བུལ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་འདག་པ་ལ་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདག་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་དགེ་བ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་མི་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གལ་ཆེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༤ བ ༦ རེ་ཤིག་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༡༤ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༡༢༣ ན ༡ གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་།
3 ཞོལ། ཤོག ༡༡༤ ན ༡ རེ་ཤིག་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 167

ཉག་གཅིག་གི་ལུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བས། ལེགས་པར་གསུང་རབ་བལྟས་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ན་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེས་དྲག་པ་འཕེན་པ་དང༌། གཞན་གྱི་རྣམ་སྨིན་
ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པ་འགག་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཡིད་ཞི་ཞིང་ངེས་པ་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་བ་དང༌། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྔར་ཡོད་འཇིག་ཅིང་ཕྱི་མ་མི་འཐོབ་པ་དང༌། གཉིད་མི་ཕེབས་ཤིང་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་དང༌། ཞེ་སྡང་ཆེ་ན་སྔར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་དྲིན་བརྗེད་ནས་གསོད་པ་དང༌། མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སུན་ནས་སྤོང་བ་དང༌། སྦྱིན་པས་བསྡུས་ཀྱང་མི་སྡོད་པ་སོགས་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་
དམིགས་བསམས་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་འབད་དོ། །རྣམ་སྨིན་ཚབས་ཆེ་བ་དང་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ནི་ཞེ་སྡང་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་དང༌། དམ་ཆོས་སྤོང་བ་དང༌། བྱང་སེམས་དང་བླ་མ་སོགས་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་ང་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། གནོད་བྱེད་དེས་གནོད་པ་མི་བྱེད་
པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་ན་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་གནོད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔོན་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་སྐྱེད་ལ། དེས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྐྱེད་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་བྲན་ལྟར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། གདོན་གྱིས་བརླམས་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་འགའ་ཞིག་རང་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཕན་འདོགས་མཁན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཅིང༌། བརྡེག་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༥༠༥ ཕྲེང་། ༡

168 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འདི་ནི་གདོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ་སྙམ་ནས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྲོ་བར་གདོན་དེ་དང་ཅི་ཕྲོལ་ལ་འབད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལ། །སྨན་པ་འཁྲུག་པ་མིན་དེ་ལྟར། །ཐུབ་པས་ཉོན་མོངས་དགྲ་གཟིགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན།1

།ཞེས་དང༌། སློབ་
དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང༌། འདི་འདིར་སེམས་ཅན་སྐྱོན་མིན་གྱི། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱོན་ཞེས། །རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་མཁས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་འཁྲུག་མི་བྱེད།2

།ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ནི། རང་གིས་སྔར་བསགས་པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དེ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམས་ན་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་གསར་དུ་མི་གསོག་ཅིང༌། ཁྲོས་ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་སོ། །དེས་ན་ནད་ཆེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་སུ་གཏར་སྲེག་བྱེད་པ་བཟོད་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལ་བཟོད་པར་ཤིན་ཏུ་རིགས་སོ།།
སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་དེ་སླར་བཅོས་སུ་
འདུག་ན་ནི་ཡིད་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་ལ། བཅོས་སུ་མི་རུང་ན་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་པས་དགོས་ནུས་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བཟེ་རེ་ཆེ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོའང་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་ལ། བཟེ་རེ་ཆུང་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྲན་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་མི་སྐྱེ་བས། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བསྐུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཐེབས་ན་རློམ་པས་མཐོ་བ་འཇིག་པས། དྲེགས་པ་སེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མྱོང་ན་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བས་འབྲས་བུ་དེ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་དགོས་པས། སྡིག་ལ་འཛེམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གདུངས་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད་པས་དེ་དགོས་ན་དགེ་བ་སྒྲུབ་དགོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༩༣ ཕྲེང་། ༡༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༡༦༣ ཕྲེང་། ༥

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 169

པས། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ་སྙམ་ནས་འཁོར་བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་འདོད་པའི་གནས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བློ་སྦྱང་ངོ༌། །དེ་ཡང༌། གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གནོད་པ་ཆུང་གོམས་པས། །གནོད་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བཟུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་རིམ་དང་བསྲེས་ཀྱིན་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་སྟོབས་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། དང་བའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང༌། མངོན་དུ་བྱ་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དང༌། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང༌། བླང་དོར་གྱི་ཡུལ་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་དང༌། བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང༌དེ་འཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ལམ་དང༌། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་མོས་པ་སྦྱོང་བའོ།།
བཞི་པ་ལ་གསུམ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། དགེ་བ་བསྡུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། དེས་བསླངས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གཡོ་བ་ལ་བྱང་སར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བྱང་སེམས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་སྦྱོར་བའི་སྔ་རོལ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་སྤྲོ་བར་བྱེད་དེ། རྫོགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མི་གཏོང་ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང༌སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཕྱིན་དྲུག་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༨༡ ཕྲེང་། ༩

170 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

སྔར་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག།།འདི་ལྟར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྗེས་འཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཆོག །དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་འཇིག་རྟེན་གཏོགས། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྤྱོད་འདོད་པ་འཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དག་པ་རབ་འགྱུར་ལྡན། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འཚང་རྒྱས།1

།ཞེས་དང༌། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་
མེད་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ལྡན་ན། །མི་འཐོབ་མི་འགྲུབ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད།2

།ཅེས་དང༌། མི་མིན་ཀུན་
ཀྱང་དེ་ལ་ཕན་པར་དགའ། །ཏིང་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཉིན་མཚན་དུས་རྣམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདའ། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་བ་མེད། །མི་ཡི་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །མེ་ཏོག་ཨུཏྤ་ལ་བཞིན་རྣམ་པར་འཕེལ།3

།ཞེས་སོ།།
མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ༌། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ།4

།ཞེས་དང༌། དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་ལས་ཀྱང༌། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན།5

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་མོ། །བརྩོན་
འགྲུས་སྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མཐོང་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང༌། བདག་གིས་དེ་འདྲ་སྒྲུབ་ག་ལ་ནུས་སྙམ་སྟེ་ཞུམ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ད་དུང་ལོང་ཡོད་སྙམ་སྟེ་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པ་དང༌། དེ་མིན་ཡང་བྱ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །དང་པོའ་གཉེན་པོར་ནི་ལུས་ཐོབ་པ་མྱུར་དུ་འཇིག་པ་དང༌། ཤི་བའི་འོག་ ི 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༧ ཕྲེང་། ༡༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༠༤ ཕྲེང་། ༢༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༠༩ ཕྲེང་། ༨
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༩༢ ཕྲེང་། ༡༧
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༨ ཤོག ༣༤༠ ཕྲེང་། ༤

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 171

ཏུ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་དང༌། སླར་ཡང་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་རྙེད་དཀའ་བ་གསུམ་སྒོམ་པ་སྟེ་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། དམ་ཆོས་ནི་འདི་ཕྱིར་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང༌། དོན་མེད་ཀྱི་ཅལ་ཅོལ་སྨྲ་བ་དང༌རྒོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་ནི། འདིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས་འགོག་པའོ། །ཞུམ་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པས། དེ་བདག་གིས་འཐོབ་པར་མི་ནུས་སྙམ་པ་དང༌། ཐབས་རྐང་ལག་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས། དེ་བདག་གིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་སྙམ་པ་དང༌། གནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལེན་དགོས་ལ་དེའི་ཚེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པས་སྙམ་དུ་ཞུམ་པའོ། །དང་པོའ་གཉེན་པོར། སྔར་ ིསངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་1

ནས་ལམ་མཐོན་པོ་ཐོབ་ཟིན་མིན་གྱི། བདག་འདྲ་བ་ཞིག་ཁོ་ན་
ལམ་ཇེ་མཐོར་གཤེགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང༌། བདག་ལས་ཆེས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་གསུངས་པས། བདག་གིས་ཀྱང་བརྩོན་པ་མ་བཏང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐོབ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར། ལུས་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་ཡང་བྱ་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རིང་ལ་མི་གཏོང་ལ། གཏོང་བའི་ཚེ་ཚོད་མ་སོགས་སྟེར་བ་དང་འདྲ་བར་མི་དཀའ་བས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ།།
གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྡིག་པ་སྤངས་པས། དེའི་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་
སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་ལ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་བརྟན་པས། སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཅིང༌ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱས་ན་འཁོར་བར་སྡོད་ཀྱང་སྐྱོ་དོན་མེད་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཞུམ་པ་འགོག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པ་ལ་བཞི་ལས། མོས་པའི་སྟོབས་ནི། ལས་འབྲས་བསྒོམས་ཏེ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའོ། །བརྟན་པའི་སྟོབས་ནི། མ་བརྟགས་པར་ཅི་རུང་རུང་དུ་མི་འཇུག་ལ། བརྟགས་ནས་ཞུགས་པ་དེ་མཐར་འབྱིན་པའོ། །དགའ་བའི་སྟོབས་ནི། བྱིས་པ་རྩེད་མོ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་འཕྲོ་མི་གཅོད་པར་ངོམས་པ་མེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའོ། །དོར་བའི་སྟོབས་ནི། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་དུབ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༨ བ ༡ རྣམས་ཀྱང་ལམ་མཐོན་པོ་

172 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པ་ན་ངལ་བསོས་ཏེ་ཡང་སོས་མ་ཐག་ནས་རྩོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་འགལ་རྐྱེན་འགོག་པ་དང་མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ལྡང་བ་ཡང་བ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།
ལྔ་པ་ལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོའ་ིསྒོ་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཞི་གནས་དང༌། ལྷག་མཐོང་དང༌། དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་གསུམ་དང༌། བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། ཚེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས། རྣམ་ཐར། ཟད་པར། ཟིལ་གནོན་སོགས། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་སློབ་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་རང་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།
དྲུག་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
ཤེས་རབ་ནི་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བོ།།
གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་རྟོགས་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་འཇལ་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 173

བ་དང༌། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ།1

།ཞེས་སོགས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་སློང་བ་པོ་ལ་ཤ་བྱིན་ཡང་། སྨན་གྱི་སྡོང་པོ་ལས་བླངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་ཞུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཡིན་ལ། སྲིད་ཞིའི་རྒུད་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་དང༌། མི་བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་སེམས་བརྟུལ་བས། ལོག་སྒྲུབ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་གཞི་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྩོན་པས་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་ཆེ་བ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་མཆོག་ནི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་སོ།།
འགལ་བར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི།
བྱང་སེམས་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྒྱུར་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་འདོད་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མཐུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཤགས་དྲག་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདྲེ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཡོད་ཀྱང་། མྱ་ངན་གྱིས་ནོན་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང༌། དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་ལྡན་ཡང་། སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བའི་ཡ་ཡ་པོ་མེད་པ་དང༌། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུན་དུ་ལྡན་ཡང། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་དག་སྟོབས་མཚུངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡༤ ཤོག ༡༢༩༢ ཕྲེང་། ༩

174 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གེགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཆོས་ཉིད་འདོར་བར་མི་མཛད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་འཛིན་གྱི་
དམིགས་གཏད་བྱ་ས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྙེད་པའི་ཆོས་ཉིད་འདོར་མི་དགོས་པ་དང༌། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཐག་པ་ནས་རྙེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། བློའ་མཐུ་མེད་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ ིའགལ་བ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པ་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གནང་བ་དང་ནི་བཀག་པ་ལ། །ཁྱོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག་ཏུ་ངེས། །ལ་ལར་ངེས་པ་མ་ལགས་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བའང་མ་མཆིས་སོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གོང་འོག་དང༌། མདོ་སྔགས་གཉིས་
ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་བ་ལ་བློའ་མཐུ་མེད་པ་ལ་འགལ་ཡང་། ིམཁས་པ་ལ་མི་འགལ་བ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཉེས་དམིགས་ནི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་སྦྱིན་སོགས་ལྔ་དང་། ལྟ་བ་དག་པར་མི་འགྱུར་
བ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་ལ། །སྦྱིན་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མི་འགྱུར། །གཞན་དོན་བཏང་བ་སྦྱིན་པའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །ལྷག་མ་ནོར་སྤེལ་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན།3

།ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་སྣང་བས་མུན་པ་མ་བསལ་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་
དག་དང་ལྡན་པར་དེ་མི་འགྱུར། །ཕལ་ཆེར་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག །ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྙོག་བཅས་འགྱུར།4

།ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་ལོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སེམས་བརྙོགས་
ན། །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གནས་མི་མོས། །ལེགས་ཉེས་རྟོག་ལ་མི་དགེའི་ཚུལ་འཆང་ཞིང༌། །ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན།5

།ཞེས་དང༌། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཕུལ་དུ་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༢༨༡ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༢༧༩ ཕྲེང་། ༡༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༧ ཕྲེང་། ༡༠
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༨ ཕྲེང་། ༥ 5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༨ ཕྲེང་། ༩

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 175

བསྔགས་གྱུར་ཅིང༌། །དེ་ལས་ཕྲ་ཞིང་ཟབ་པ་གཞན་མེད་པ། །འདོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བསྒྲིབས་པའི། །ཡིད་ལམ་དྲང་པོར་ཤེས་རབ་མེད་མི་འགྲོ།1

།ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་ཚུལ་ལ་བརྩོན་
མེད་བློ་འཆང་ན། །དེ་ཡི་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་མི་འགྱུར།2

།ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་ནི།
ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལན་ཅིག་བྱུང་ཡང་ཉམས་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུང་ལ་བློ་ནུས་དང་བསྟུན་ནས་ཐོས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། ཐོས་ཉུང་དམུས་ལོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་ཀོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱུ་ལས། །བསམ་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང༌།3

།ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང༌། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་གང༌། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང༌། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག4

།ཅེས་གསུངས་སོ། །བསླབ་བཏུས་ལས་
ཀྱང༌། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་གཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང༌།5

།ཞེས་སོ།།
དམ་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང༌། སྔར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་བློ་ལ་རུག་གེ་ཡོད་
པར་བྱས་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད། འཇལ་བར་བྱེད། རྟོག་པར་བྱེད་དགོས། ཆོས་བརྗེད་དུ་བཅུག་ནས་སེམས་འཛིན་རྐྱང་པ་རེ་ལ་སློབ་པ་དེ་ལ་གྲོག་མེད། སྒོམ་ཆེན་རབ་ལ་སྟོན་པ་རབ། སྒོམ་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྟོན་པ་འབྲིང་འོང་བ་ཡིན། ཇི་ཙམ་བསྒོམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཤེས་པ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་བསམས་པས་ངེས་ཤེས་བརྟན་ན། དགེ་མི་དགེའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། ཞེས་སྡིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེར་བ་ན། ཆོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༨ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༩ ཕྲེང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༢༢ ཕྲེང་། ༡༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༧༧ ཕྲེང་། ༧
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང་། ༨

176 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གསུངས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་སྙམ་ནས་ཁོའ་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང༌། ིདེ་མེད་ན་དད་པ་ནི་བག་རེ་ཡོད། ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་ངུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་ངུ་བྲོ། དགོད་པའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དགོད་བྲོ། ཆུ་སྣ་བཞིན་དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྙམ་ནས་གར་ཁྲིད་སར་འགྲོ་གསུང་ངོ༌།1

།ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ནི། སྔར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། སྙན་སྨྲ་
ནི། གདུལ་བྱ་ལ་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྤྱོད་ནི། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པའམ། ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །དོན་མཐུན་ནི། གཞན་རྣམས་དོན་གང་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་རང་གནས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང༌། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མཐུན་རྣམས་ཀྱིས། །སྙན་པར་སྨྲ་དང་དོན་སྤྱོད་དང༌། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན།2

།ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྡུ་བཞིར་ངེས་ཤེ་ན། འཁོར་
དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་སྡུད་པ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དེ་དགའ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་དགའ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོག་མར་དེས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྙན་པར་སྨྲ་བས་ཆོས་བཤད་པས། མི་ཤེས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དོར་ནས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་དོན་སྤྱོད་པས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བསྒྲུབས་ན་གཞན་ལ་འཇུག་ལྡོག་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། ཁྱོད་རང་ཡང་དོན་དེ་མི་སྒྲུབ་ན་གཞན་ལ་དེ་སྒྲུབས་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྨྲ། ཁྱོད་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་གྱིས་བཅོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་ཉན་ལ། རང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བདག་གང་ལ་བཙུད་པའི་དགེ་བ་དེ་ལ་ཁོང་རང་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པས་ན། འདི་བསྒྲུབས་ན་བདག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་ངེས་སྙམ་ནས་གསར་དུ་འཇུག་ཅིང༌། ཞུགས་ཟིན་རྣམས་ཀྱང་མི་ལྡོག་པར་བརྟན་པས་དེ་ལ་ནི་དོན་མཐུན་དགོས་

1 གསུང་བགྲོས།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༨ ཕྲེང་། ༧

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། 177

སོ། །གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པ་དང་། ཐབས་བཟང་པོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན། འཁོར་སྡུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། འཁོར་སྡུད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན། །ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་བྱེད་ཅིང༌། །ཐབས་བཟང་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྔགས།1

།ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་མཉམ་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཇོ་བོ་ཆེན་
པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི། །རླབས་ཆེན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སོགས། །མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཚོགས་ཀྱི་ལམ་འདི་བརྟན་པར་བསྒྲུབ།2

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་རྗེས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱང་ཞིང་། ལ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་འགའ་ཞིག་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་ལ། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱང་ངོ༌།།
བརྩོན་འགྲུས་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་འོང་ལ། བཟོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་
ངེས་པར་སེམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་ངོ༌། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། མཉམ་གཞག་ལངས་པའི་དུས་དག་ཏུ། །སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟ་བུར་ནི། །ཆོས་ཀུན་ལྟ་བ་གོམས་བྱས་པས། །རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྦྱང་བ་དང༌། །ཐབས་ལ་སློབ་པ་གཙོ་བོར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་ཞིང༌། །དེ་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ།3

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་
པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བྱ་དཀའ་བ་བློ་མ་སྦྱངས་པས་ཐོས་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་ཉམས་སུ་བཞེས་མི་ནུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྨོན་ཡུལ་ཚུན་ཆད་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ན། ཕྱིས་ནི་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་འོང་བས་གོམས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དངོས་སུ་འཇུག་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་བློ་སྦྱོང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༥༨ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༧༨༩ ཕྲེང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༨༡༤ ཕྲེང་། ༤

178 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བའི་གོམས་པ་ཡང་དོར་ན་ལམ་རྣམ་དག་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར་ནའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་དང༌། །གང་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སྐུ་ཉམས་བཞེས་པར་མི་སྤྱོད་པའི། །སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གོམས་པས་དུས་སུ་རང་གི་ངང་ཉིད་འགྱུར། །དེ་སླད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཡོངས་གོམས་མ་བགྱིས་སྤེལ་བར་དཀའ་བ་ལགས།1

།ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཐབས་མེད་ལ། འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་འདོད་སྦྱོང་བ་ལ་འབད་ནས། སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲོ་ཤགས་འཕེལ་བ་ན་སྡོམ་པ་བཟུང་ན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་རིམ་ལས་སྨོན་སེམས་སྦྱང་བ་དང་རྒྱལ་སྲས་ ིཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་པའི་ལམ་རིམ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ནི། ཞི་ལྷག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་
རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དྲུག །ཞི་ལྷག་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྡུད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་སྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ། སོ་སོའ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ ིནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞི་ལྷག་ནི་བསྒོམས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ནམ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་འཐད་སྙམ་ན། ཞི་ལྷག་དངོས་ནི་འཆད་པར་ལྟར་2

དང་བསྒོམས་བྱུང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་ཡང༌། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་ལ། ཇི་ལྟ་བའམ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བས། དེ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༥༨༢ ཕྲེང། ༥
2 ཞོལ། ཤོག ༡༢༣ ན ༤ འཆད་པ་ལྟར་སྒོམ་བྱུང་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 179

དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་པོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་དང༌། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང༌། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།1

།ཞེས་
པའི་དོན། གནས་ངན་ལེན་ནི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང༌། མཚན་མ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེན་པ་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་བག་ཆགས་དེ་གསོ་བ་དང༌། སྔ་མ་ལྷག་མཐོང་དང་། ཕྱི་མ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤོང་བར་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་གྱི། ཞི་ལྷག་གི་ཐ་སྙད་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཞི་ལྷག་གིས་བསྡུས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྩད་གཅད་མི་ནུས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་ཞི་ལྷག་གི་སྐྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་རྩད་གཅད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ།2

ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་
ཡིད་ལ་བྱས་པས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་གནས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་བདེ་སྐྱེས་པ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ ི

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༢༡ ཕྲེང་། ༡༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༦༡ ཕྲེང་། ༤

180 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས། དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས། ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་སོ།།
དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་དང༌། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་འབྱེད་
པ་དང༌། རྟོག་པ་ནི་རྩིང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་པར་དཔྱོད་པའོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ།2

།ཞེས་དང༌།
རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང༌། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྡོམས་པའང་འདི། །ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ།3

།ཞེས་དང༌། ཡང་དག་
གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཇོག་ཕྱིར་དང༌། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན།4

།ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
འཇོག་པ་ཞི་གནས་དང༌། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང༌། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་ནས། ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང༌། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༦༡ ཕྲེང་། ༡༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༢༢༤ ཕྲེང་། ༢༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༦
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༧༢ ཕྲེང་། ༥

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 181

ཏེ།1

ཞེས་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས། ས་སྡེ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་ལྷག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ།།
དེ་ཡང་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུག་པ་ཞི་ནས། ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པས་
ན་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། ལྷག་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་བས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་རིག་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ཞི་གནས་དང༌། གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་པ་ལྷག་མཐོང་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཁྱད་པར་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བྱིང་བ་སངས་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ངེས་པར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་མིན་ནི་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་བློ་དེས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོས་གཟུང་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཟུང་བས་ཆོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པས། སྟོང་ཉིད་མ་གོ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་རིང་དུ་ཟིན་ན་སེམས་ཟིན་པའི་མཐུས་རླུང་ལས་རུང་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཞིང༌། དེ་སྐྱེས་པ་ན་དགའ་བདེའི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་མཐུས་སེམས་ལ་གསལ་ཆ་འོང་བས་ན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཇོག་མི་ནུས་སོ།།
དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འོང་ལ། སྟོང་
ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་མང་བས། དེ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༡ ཕྲེང། ༡༩

182 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེད་དགོས་སོ།།
བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རེ་རེ་བ་བསྒོམས་པས་མི་ཆོག་པར་
གཉིས་ཀ་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་སྙམ་ན། དཔེར་ན། མཚན་མོ་ལོགས་རིས་བལྟ་བའི་དོན་དུ་མར་མེ་སྦར་བ་ན་མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་བྲིས་སྐུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ལ། མར་མེ་མི་གསལ་བའམ་གསལ་ཡང་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ན་གཟུགས་རྣམས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཟབ་མོའ་དོན་ལྟ་བ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ ིམ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་གི །སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང༌ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། བདག་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་ན། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། རླུང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རླུང་མེད་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་གིས་མི་ཕྱེད་དེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ།།
དེ་ལྟར་སེམས་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་ལྡན་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༢༧ ཕྲེང་། ༡༡

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 183

ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། སེམས་ཆུ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར། ཞི་
གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གནས་པ་མེད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་སོ།2

།ཞི་གནས་གྲུབ་ན་
བདག་མེད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་སྐྱོན་ལྡོག་པར་མ་ཟད་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བའི་སྐྱོན་ལོག་ནས་རང་རང་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པས། དགེ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཞི་གནས་མ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་ནི་ཤས་ཆེར་དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡེང་བས་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྲག་ན་གནས། །ཞེས་དང༌། བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་སོགས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང༌། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
ལྔ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་
རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་4

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་
ལ་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ།5

།ཞེས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་
མེད་པར་གསུངས་ཤིང༌། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༥ ཤོག ༡༢༢ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༨༧ ཕྲེང་། ༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༡ ཕྲེང་། ༡༠
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༠༠ ཕྲེང་། ༥
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༨༩ ཕྲེང་། ༡༩

184 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་བདག་མེད་པའི་དོན་གོ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་པས། སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་ཞི་གནས་དང༌། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་སྔོན་ལ་ཞི་གནས་བཙལ་ནས། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་གོ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔྱད་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཡིད་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་ལ་ཡང་ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འདིར་ལྷག་མཐོང་
སྐྱེད་པ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་སྔར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་མ་གཏོགས་པ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བའི་དཔྱད་སྒོམ་མ་བྱས་པར་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བས་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ནི་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་བཙལ་ནས་དེའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་ནི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་ལ། མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་སྒོམ་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་ཚུལ་མེད་པས་ཕྱི་ནས་ལྷག་མཐོང་བཙལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བཙལ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་ཚུལ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེད་པ་ལ་མི་བྱེད་ན། ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བཙལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མེད་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 185

ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་སྔར་ལྟར་གསུངས་ཤིང༌། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །ཞེས་ཕྱིན་དྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པ་དང༌། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བསྒོམས་ནས་ལྷག་མཐོང་ཕྱིས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང༌། དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་། སྤྱོད་འཇུག །སྒོམ་རིམ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ། ཤཱནྟི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བཙལ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཞི་གནས་ཟུར་དུ་མི་འཚོལ་བར་དང་པོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པར་བཞེད་པ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ༌། །ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་དེ་ཡང་དང་པོར་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིས་ནི་ལྷག་མཐོང་སྔོན་དུ་བསྒོམས་ནས་ཞི་གནས་སྒོམ་པ་ཡང་བྱེད་པས་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་དོ།།
འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་
པ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་མིན་ ིགྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའ་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་ ིབཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡང༌། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་འཇོག་སྟེ། སེམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༦ ཤོག ༢༤༩ ཕྲེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༢ ཤོག ༡༠༤༢ ཕྲེང་། ༡༡

186 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་དང༌། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་ལྷག་དངོས་ནི་འཆད་པ་ལྟར་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེས་པ་ནས་གཞག་དགོས་སོ།།
དྲུག་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསླབ་ཚུལ། ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་
དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཟས་གོས་སོགས་ཚེགས་མེད་དུ་རྙེད་པས་རྙེད་སླ་བ་དང༌། གཅན་གཟན་སོགས་སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་པ་དང་དགྲ་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པས་གནས་བཟང་བ་དང༌། ནད་མི་སྐྱེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་མཚུངས་པའི་གྲོགས་དང་ལྡན་པས་གྲོགས་བཟང་བ་དང༌། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྒྲ་ཆུང་བས་ལེགས་པར་ལྡན་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། བློ་ལྡན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྙེད་དང་གནས་བཟང་དང༌། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང༌། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
འདོད་པ་ཆུང་བ་ནི། ཆོས་གོས་སོགས་བཟང་པོའམ་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་
པའོ། །ཆོག་ཤེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་སོགས་ངན་ངོན་ཙམ་རྙེད་པས་རྟག་ཏུ་ཆོག་ཤེས་པའོ། །བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། ཉོ་ཚོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ངན་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་ཧ་ཅང་འདྲིས་བཤེས་བྱེད་པ་དང་། སྨན་བྱེད་པ་དང་། སྐར་མ་རྩི་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སོ་ཐར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསླབ་པའི་གཞི་མི་འདྲལ་བ་དང༌། བག་མེད་པས་རལ་ན་ཡང་སྐྱེན་པར་འགྱོད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པའོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་སོགས་ཚེ་འདི་དང༌། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སོགས་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་ནས་སམ། ཡང་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༢ ཕྲེང་། ༧

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 187

ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་སྟེ། ངེས་པར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་བར་འགྱུར་ན། བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསྒོམས་ལ། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང༌། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་སྒོམ་བྱས་ཀྱང༌། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང༌། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་
པས། ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲུབ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པའི་བཅུ་གསུམ་སོགས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་སྒོམ་ཞིང་། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱང་བར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཅི་འདྲ་བས་སྒོམ་པ། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྐང་པ་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །མིག་ནི་ཧ་ཅང་ཕྱེ་བ་དང་བཙུམས་པ་མིན་པར་སྣ་རྩེར་གཏད་དོ། །ལུས་ནི་ཧ་ཅང་དགྱེ་བ་དང་དགུ་བ་མིན་པར་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཕྲག་པ་ནི་ཐད་ཀར་མཉམ་པར་བཞག་གོ །མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་ཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྣ་ནས་ལྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ །སོ་དང་མཆུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ །ལྕེ་ནི་ཡ་སོའ་དྲུང་དུ་གཞར་རོ། །དབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་ ིརྒྱུ་བ་སྒྲ་ཅན་དང་རྔམས་པ་དང་རྒོད་བག་ཅན་དུ་མི་བཏང་2

གི །ཅི་ནས་ཀྱང་ཕར་རྒྱུ་ཚུར་རྒྱུ་མི་ཚོར་
བར་དལ་བུ་དལ་བུས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་ཁྱད་པར་དུ་རླུང་ཆམ་ལ་དབབ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༤༥ ཕྲེང་། ༦
2 ཞོལ། ཤོག ༡༢༩ ན ༥ མི་གཏང་གི།

188 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གཉིས་པ་ནི། ལམ་རིམ་ཕལ་མོ་ཆེར་དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་
འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་ལ། དགེ་བཤེས་ལག་སོར་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས། དེའི་སྟེང་དུ་ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་སྟོབས་དྲུག་དང༌། ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་། སེམས་དགུས་སྒྲུབ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་དབུས་མཐར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང༌། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གསུངས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། ཤཱནྟི་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། དེ་རྣམས་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་རྣམས་རྒྱས་པར་སྣང་ངོ༌།།འདི་ལ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་
སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་འགོག་མ་ནུས་ན། དང་པོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ཞིང་ལན་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱུན་འཐུད་མི་ནུས་པས་མྱུར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལེ་ལོ་འགོག་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ལུས་སེམས་དགའ་བདེས་རྒྱས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་ན་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སྐྱོ་དུབ་མི་འབྱུང་བས་ལེ་ལོ་ལྡོག་གོ །དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་རྩོམ་ནུས་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དྲག་པོ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱུར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་དགོས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་དད་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང༌། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ།1

།ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་རྩོལ་བའི་གནས་སོ། །གནས་པ་ནི་རྩོལ་བའམ་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༩ ཕྲེང་། ༡

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 189

བརྩོན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། །རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་སོ། །འདིར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཞི་གནས་གྲུབ་ན་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་ལུས་ལ་བདེ་བ་རྒྱས་པས། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང༌། ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་རྙེད་པས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་དང༌། རང་དབང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བས་ཉེས་སྤྱོད་མང་པོ་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་གང་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མྱུར་དུ་གཅོད་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་བསམ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ་སྟེ། འདི་སྐྱེས་ན་ནང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་བསྐུལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སླ་ཞིང༌། ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཡང་ཡང་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཉམས་པར་དཀའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་གང་ལ་འཇོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་
སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །སྐབས་སུ་བབས་པའི་དམིགས་པ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ། གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་པ་དང༌། དཔྱོད་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་དང༌། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དངོས་པོའ་མཐའི་དང༌། སྒོམ་ཚུལ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་གནས་སྒྱུར་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །སྤྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་ལ་ནི། ཚེ་སྔ་མར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྣམ་རྟོག་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མི་སྡུག་པ་དང༌། བྱམས་པ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སྒོམ་པའི་དམིགས་པ་ལྔའོ། །མཁས་པའི་དམིགས་པའང་ལྔ་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་

190 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

མཁས་པའི་དམིགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་གོང་འོག་གི་ཞི་རགས་དང༌། བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་ལ་སྤྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཆགས་སོགས་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ལྡོག་སླ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སླ་བས་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཟང་ཞིང༌། ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བས་དོན་ཆེའོ། །ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་སྔ་མ་དེ་དག་ལས་ཟུར་ན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་དགོས་པས་རྡེའུ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པར་གསལ་ལོ།།
གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
ན་ནི་ནམ་གྲུས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་སྡུག་པ་ནས་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཀྱི་བར་ལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཆ་མཉམ་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་དགའ་བ་ཞིག་ལ་སེམས་བཟུང་བས་ཆོག་གི་ངེས་ཅན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་ལྔ་ཤས་ཆེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་ཆགས་སོགས་ལྔ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ལྔའི་ཡུལ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྔ་རྒྱུན་རིང་སྐྱེ་བའོ། །ཆ་མཉམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་ཆགས་སོགས་གོམས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མ་བལྟས་པས། དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེན་པོ་རྒྱུན་རིང་མི་སྐྱེ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའོ།1

།ཉོན་མོངས་ཆུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་
དུ་ཆགས་སོགས་གོམས་པར་མ་བྱས་ཤིང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་སོགས་བྱས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ཆགས་སོགས་བུལ་བར་སྐྱེ་ལ། ཡུལ་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུ་ལ་མི་སྐྱེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༡ ན ༦ མིན་ནོ།།

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 191

བའོ། །དེ་ཡང་ཆགས་སོགས་ལྔ་ཤས་ཆེ་བས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་དང༌། ཆ་མཉམ་པར་སྤྱད་པས་ནི་ཧ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་མིན་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཆུང་བས་ནི་མྱུར་བར་སེམས་གནས་འགྲུབ་བོ།།གཉིས་པ་ནི། འདིར་དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་སྙམ་ན། སྤྱིར་ནི་
གང་ཟག་སོ་སོའ་དམིགས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་ནི་ ིརླུང་སྒོམ་པ་གནད་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒོམ་རིམ་བར་པ་དང་ཐ་མ་ལས། དེ་ ིབཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར་དྲངས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྐུ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་ན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་། བཤགས་བསྡམ་སོགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་དང༌། འཆི་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་ལས་མི་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་ན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་སྣང་ངོ༌། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ།།
དེ་ཡང་བློས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་
གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཞིང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་མཐུན་པས་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱའོ། །སྔོན་དུ་སེམས་གང་ལ་འཛིན་པའི་གཞི་དམིགས་རྟེན་འཚོལ་བ་ན་བྲིས་སྐུ་དང་ལུགས་མ་སོགས་སྟོན་པའི་སྐུ་ལེགས་པ་ཞིག་བཙལ་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་དེའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག །ཡང་ན་བླ་མས་བརྡ་སྤྲད་པ་ཐོས་པའི་དོན་བསམ་ཞིང་ཡིད་ངོར་འཆར་དུ་བཅུག་ལ་དམིགས་རྟེན་བཙལ་ལོ། །དམིགས་རྟེན་ཡང་བྲིས་སྐུ་དང་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༥༠ ཕྲེང་། ༡༤

192 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལུགས་མ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་བོ། །ཁ་ཅིག་སྐུ་གཟུགས་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་ཧར་སྒོམ་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བཀག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུབ་ཀྱི། ཡིད་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱིའམ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུའི་ཆ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀྱང་དང་པོ་རགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་ཕྱིས་ཕྲ་བ་ལ་དམིགས་དགོས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་ཤིང༌། མྱོང་བ་ལ་ཡང་རགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཆར་སླ་བས་སྐུའི་རགས་རིམ་1

ནས་དམིགས་རྟེན་བྱ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་
མ་གྲུབ་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་མང་པོ་ལ་སྤོས་ནས་བྱེད་པ་མི་རུང་སྟེ། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་འཕོས་ཀྱིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །དམིགས་པ་མང་པོ་བརྒྱུད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འཁྲུག་པར་འགྱུར།2

།ཞེས་དང༌། ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང༌། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་གཞག་པར་བྱ།3

།ཞེས་གཅིག་དག་ལ་ཞེས་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་གིས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་ཐོག་མར་སེམས་གང་ལ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྟེན་རྙེད་པའི་ཚད་ནི། དབུ་དང་ཕྱག་
གཉིས་དང་སྐུའི་ཁོག་གཞན་དང་ཞབས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལན་འགའ་ཟུང་གསལ་གདབ་ལ། དེའི་མཐར་སྐུའི་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཡིད་ངོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འོད་དང་བཅས་པའི་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་སེམས་མི་འཛིན་པར་དེ་ལས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༢ བ ༡ རགས་རེགས་ནས་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༠ ཕྲེང་། ༡༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༤༥ ཕྲེང་། ༩

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 193

ཀྱང་གསལ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་ན་དམིགས་པ་གསལ་དུ་འགྲོ་ཡང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་རྙེད་པར་མ་ཟད་རྙེད་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། དམིགས་པ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་མྱུར་དུ་རྙེད་ཅིང་དེ་ནས་གསལ་བ་ལ་བོགས་བཏོན་པས་གསལ་ཆ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གདམས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་བྱུང་ཚད་ཀྱིས་སྐུའི་སྤྱི་ལ་གཟུང་ཞིང་། སྐུ་དེའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་སྣང་ན་དེ་ལ་གཟུང༌། དེ་མི་གསལ་བར་སོང་ན་ཡང་སྤྱི་ལ་གཟུང་ངོ༌། །དེའི་ཚེ་སེར་པོ་སྒོམ་འདོད་པ་ལ་དམར་པོ་ཤར་བ་སོགས་ཁ་དོག་དང༌། བཞུགས་པའི་དབྱིབས་ཅན་སྒོམ་འདོད་པ་ལ་བཞེངས་པ་སོགས་དབྱིབས་དང༌། གཅིག་སྒོམ་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཤར་བ་སོགས་གྲངས་དང༌། ཆེ་བ་སྒོམ་འདོད་པ་ལ་ཆུང་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་པ་བྱུང་ན། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་དུ་མི་རུང་བས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་སྒྲུབ་དགོས་པས་དེ་མ་ཤར་བར་དུ་ཐབས་དུ་མས་དེ་སྐྱེད་ཐབས་བྱ་དགོས་ཀྱི། འདིར་ནི་ལྷའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དཀའ་ན་སྔར་བསྟན་པའི་དམིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་གམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་སེམས་བཟུང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་མེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་
བསལ་བ། ཐུན་གྱི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང༌། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་དང་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་བསྣན་ནས་གསུམ་དུ་བྱེད་ལ། གཞན་དག་དྭངས་པ་བསྣན་ཏེ་བཞིར་བྱེད་ཀྱང་། དྭངས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དྭངས་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེལ་གྱི་སྣོད་དུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུས་བཀང་སྟེ། སྤྲིན་མེད་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཕོག་པ་ལས་ཀྱང་དྭངས་པ་སྙམ་བྱེད་པ་དང༌། ཀ་བ་སོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་དེ་དག་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཐུག་གི་བར་བགྲད་ཐུབ་པ་སྙམ་

194 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བྱེད་པའི་དྭངས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་ནས་བཅད་པའི་གསལ་ཆའི་ངར་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱངས་པ་ལས་འབྱུང་བས་དང་པོ་ལས་ཟུར་དུ་སྨོས་མི་དགོས་ལ། ཚོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུང་ཡང༌། བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་ ིབས་འདིར་མ་བགྲངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཆའི་ངར་ཐོན་པ་ལ་ནི་བྱིང་བས་བར་དུ་གཅོད་ལ། རྩེ་གཅིག་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི་རྒོད་པས་བར་དུ་གཅོད་པས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་དག་འགྲུབ་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ནི་དེའོ། །དེས་ན་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ཞིག་དང༌། དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་རྣམ་དག་ཅིག་མི་ཤེས་ན་ལྷག་མཐོང་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞི་གནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཡིན་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་ངོས་འཛིན་པ་དང་འགོག་ཚུལ་དངོས་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་འདིར་ནི་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
འདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྡོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ནི་སེམས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་དང༌། གཡེང་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་གཉིས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་དྲན་པ་དང༌། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་པ་ལས། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་
གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཉམས་ནས་དམིགས་པ་བརྗེད་ན་ཡེངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟོར་བར་འགྱུར་བས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་ཚུལ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་གསལ་བཏབ་ནས་མ་མཐའ་ཞིག་ཤར་བྱུང་བ་ན་དེ་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཤགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། སེམས་འཕང་མཐོ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༡༣༧༡ ཕྲེང་། ༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 195

བར་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་གོ །དྲན་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དྲན་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ།1

།ཞེས་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་
མ་འདྲིས་པའི་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་མི་སྐྱེ་བས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་སྔར་ངེས་པར་བྱས་པའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའོ།།
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་སེམས་ཀྱིས་མ་
བརྗེད་པའི་ཆ་སྟེ་སྐབས་འདིར་ནི་དམིགས་རྟེན་མ་བརྗེད་པའོ། །མ་བརྗེད་ཚུལ་ནི་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་དང་། རང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་བཅུག་པ་ན། དམིགས་རྟེན་དེ་ནི་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བླ་མས་བསྟན་པ་དྲན་ཐུབ་པ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེ་ཐུར་རེ་དྲན་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཡེངས་པ་སྟེ། ཡེངས་ན་དེ་བྱུང་ཙམ་གྱིས་དྲན་པ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་ཟིན་པ་དང་འདི་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་སོ་སྙམ་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་གསར་དུ་མི་རྟོག་པར། བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤགས་མ་ཆད་པར། རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ནི་དྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དམིགས་པ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པའོ།།
དེ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་འདུལ་བ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་དཔེས་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྡོང་པོའམ་ཀ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་ཐག་པ་སྲ་བ་དུ་མས། མི་བསྲུན་པའི་གླང་པོ་བཏགས་ཏེ། གླང་རྫིས་ཇི་ལྟར་བསླབས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་ལེགས། མི་བྱེད་ན་ལྕགས་ཀྱུ་རྣོན་པོས་ཡང་ཡང་བཏབ་ནས་ཚར་བཅད་དེ་འདུལ་བ་ལྟར། སེམས་གླང་པོ་ཆེ་མ་དུལ་བ་དང་འདྲ་བ་འདི་ཡང་། སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ་དྲན་པའི་ཐག་པས་བཅིང་ཞིང་། དེ་ལ་སྡོད་དུ་མ་བཏུབ་ན། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་གཙགས་ནས་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ལོག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ། །དྲན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༦ ཤོག ༡༢༦ ཕྲེང་། ༥

196 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྕགས་ཀྱུས་རིམ་དབང་བྱ།1

།ཞེས་དང༌། སྒོམ་རིམ་
བར་པ་ལས་ཀྱང༌། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས། ཡིད་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྡོང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་སོ།།
དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང༌། དྲན་པ་ཐག་པ་ལྟར་
སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འདོགས་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི་དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དྲན་པ་ཡང་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་ ིསྟངས་ཅན་ཡིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོང་བ་ན་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དམ་པོ་མེད་པར་འཇོག་པ་ལ་སེམས་དྭངས་པའི་གསལ་ཆ་འོང་ཡང་། ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་མི་ཐོན་པས་དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་མི་སྐྱེ་ཞིང༌། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་མི་ཁེགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་སྐུ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་གཞན་མི་འཇོག་པར་སེམས་མི་རྟོག་པ་ཙམ་སྐྱོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲན་ནས་དེ་ནས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱ་ལ། མ་ཡེངས་པ་ཡང་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤགས་ཐོན་པའི་དྲན་པ་བསྟེན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་འཕང་
བསྟོད་དེ་བསྒྲིམས་ནས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ན་བྱིང་བ་མེད་ཀྱང་རྒོད་པ་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་རྒྱུན་འཐུད་ཐུབ་པ་མི་འོང་བ་མཐོང་སྟེ། རིག་པའི་གཟེངས་ཡང་སྨད། བསྒྲིམས་པ་ཧ་ཅང་གློད་པས་གནས་ཆ་མྱུར་པོར་སྐྱེ་བ་མཐོང་སྟེ་ཐབས་བཟང་པོའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས་གློད་རབ་ལ་སྒོམ་རབ་ཅེས་སྨྲ་བ་མང་ཡང༌། འདི་ནི་བྱིང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། སྒོམ་སྐྱེས་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་དགོས་ཀྱི། སེམས་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་གཅིག་པུས་མི་ཆོག་གོ །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོར་སོང་བའི་ཐིབས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༤ ཕྲེང་། ༡༥

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 197

པོ་ཡོད་ན་བྱིང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་མེད་པར་སེམས་དྭངས་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རྨུགས་པ་དང་བྱིང་བ་མ་ཕྱེད་པར་སྣང་བས་འདི་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་བསྒྲིམས་དྲགས་པའི་རིག་པ་ངར་ལྡན་དུ་བྱས་པ་ན་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་རྒོད་ཤས་ཆེ་བས་གནས་ཆ་སྐྱེ་དཀའ་ལ། དེ་ཧ་ཅང་གློད་ནས་བསྐྱངས་པ་ན་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་བྱིང་ཤས་ཆེ་བས་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་བ་མེད་དོ། །གྲིམས་ལྷོད་རན་པའི་མཚམས་ཟིན་པའང་དཀའ་བས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཙནྡྲ་གཽ་མིས། བརྩོན་པ་བསྟེན་ན་རྒོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང༌། །དེ་སྤངས་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡིས་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྙེད་དཀའ་ན། །བདག་གིས་སེམས་དཀྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི།1

།ཞེས་དང༌། འབད་
པས་འཇུག་ན་རྒོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང༌། །དེ་གློད་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདི་ཡི་དབུ་མར་སྒྲུབ་པའང་རྙེད་དཀའ་ན། །བདག་གིས་སེམས་དཀྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི།2

།ཞེས་འབད་པས་
བསྒྲིམས་ཏེ་བརྩོན་པ་བསྟེན་ན་ནི་རྒོད་པ་འབྱུང་ལ། དེ་མཐོང་ནས་འབད་པས་འཇུག་པའི་སེམས་གློད་ཅིང་རྩོལ་བ་སྤངས་ན་ནི་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་པའི་བྱིང་བ་སྐྱེ་བས། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་སྟེ་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་སེམས་མཉམ་འཇུག་རྙེད་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གློད་པ་རབ་བྱེད་ན་དཀའ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ཚུལ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་སོ། །གྲིམས་ལྷོད་རན་པའི་མཚམས་ནི་རང་གིས་བརྟགས་པ་ན་རིག་པ་འཕང་འདི་ཙམ་ཞིག་བསྟོད་ན་རྒོད་པ་སྐྱེ་ངེས་པར་འདུག་སྙམ་པའི་ཚད་དེ་ལས་ནི་ལྷོད་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་བཞག་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་སླ་བར་འདུག་སྙམ་པའི་ཚད་དེ་ལས་ཀྱང་འཕང་མཐོ་བའི་འཇོག་ཚུལ་ལ་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང༌། དེ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ།3

།ཞེས་སེམས་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཤིང༌། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་བྱིང་བ་བསལ་ལ། དམིགས་པ་དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༦༠༧ ཕྲེང་། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༦༠༨ ཕྲེང་། ༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༣༢༨ ཕྲེང། ༡༥

198 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཉིད་དམ་དུ་གཟུང་ངོ༌ཞེས་བཤད་དོ།།
དྲན་པའི་བསྟེན་ལུགས་སྔར་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བསྐྱངས་ན་སྒོམ་ཇི་ཙམ་མང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་
དུ་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་དང༌། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྟུལ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མང་པོ་འབྱུང་ངོ༌། །འོ་ན་དྲན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ལེགས་པར་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན་གྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་དུ་རུང་ངམ་སྙམ་ན། འདི་ནི་བྱ་དགོས་པར་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་མིན་གྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྔར་བཞག་པ་ལྟར་གནས་མི་གནས་དང༌། མི་གནས་ན་བྱིང་རྒོད་གང་དུ་སོང་ལྟ་བ་ཙམ་བྱེད་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་ནས་ཧ་ཅང་ཐུང་བ་དང་། ཧ་ཅང་རིང་བ་མ་ཡིན་པར། བར་བར་དུ་བྱ་ར་བྱེད་དོ། །བློ་སྔ་མའི་ཤགས་མ་ཟད་ཙམ་ནས་འདི་བྱས་པ་ན་བློ་དེའི་ངར་སྐྱེས་ནས། ངར་ལྡན་ལ་གནས་པའི་ཡུན་རིང་བ་དང༌། བྱིང་རྒོད་མྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་བར་དུ་དམིགས་པ་སྔ་མ་དྲན་ཙམ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ཡང་དྲན་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་དགོས་པས། དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་དེ་ནི་ཉན་ས་ལས་གསུངས་ལ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ།1

།ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།2

དྲན་པ་བསྟེན་པ་ནི་དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་ནས་དམིགས་པ་བརྗེད་
པ་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པས། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཡང་ཡང་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན། ཤེས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བརྗེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ན་བརྗེད་དཀའ་བ་དང་འདྲའོ།།
གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་དྲན་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ལ་འདི་ཙམ་བར་དུ་
འཇོག །ཅེས་པའི་ཐུན་ཚད་ངེས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་ཐུན་ཚད་གསལ་བར་བཟུང་བ་མི་སྣང་ཡང་། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༡ ཤོག ༧༠༡ ཕྲེང། ༧
2 ཞོལ། ཤོག ༡༣༦ བ ༢ བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ནི། གཙང་། ཤོག ༡༤༦ བ ༥ བརྗོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 199

པ་འདིས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གམ་མེལ་ཚེ་ཐུན་ཕྱེད་དམ། ཐུན་གཅིག་གམ་ཇི་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཞི་གནས་གྲུབ་ཟིན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་
ཐུན་ཚད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སྣང་ཡང༌། ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་ཤེས་སྐྱོང་ལུགས་བར་བར་དུ་དམིགས་པ་དྲན་པ་དང་། བར་བར་དུ་བྱ་ར་བྱེད་ན་ཐུན་ཅུང་རིང་ཡང་སྐྱོན་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐུན་རིངས་ན། ཡང་ན་བརྗེད་ངས་སྐྱེས་ཏེ་ཡེངས་ནས་འགྲོ་ཞིང་དེའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་གང་བྱུང་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་མྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟིན་ལ། དྲན་པ་མ་བརྗེད་ཀྱང་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་སླ་ཞིང༌། བྱིང་རྒོད་བྱུང་བ་མྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མས་ནི་དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ལ། ཕྱི་མས་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་བྱིང་རྒོད་གཅོད་པ་དཀའོ། །ཁྱད་པར་དུ་དམིགས་པ་བརྗེད་ནས་ཡེངས་ཏེ་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟིན་པ་ནི། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བ་མྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟིན་པ་ལས་ཆེས་ངན་པས། ཡེངས་ནས་དྲན་པ་ཉམས་པ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་གལ་ཆེའོ། །ཡེངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་དང་། བྱིང་རྒོད་མྱུར་པོར་ངོས་མི་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་མཐུ་ཆུང་ན་ཐུན་ཆུང་དགོས་ལ། བརྗེད་ངེས་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་བྱིང་རྒོད་མྱུར་པོར་རྟོགས་ནུས་པར་སྣང་ན་ཐུན་ཅུང་རིང་ཡང་། སྐྱོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚད་མ་ངེས་པར་གསུངས་ཤིང༌། མདོར་ན་རང་གི་བློ་ནུས་དང་བསྟུན་དགོས་པས་ཇི་སྲིད་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་ལ་གློ་བུར་བའི་གནོད་པ་མ་བྱུང་ན་མཉམ་པར་འཇོག་ལ། བྱུང་ན་ཨུ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་མི་སྒོམ་པར་ཁམས་ཀྱི་བར་ཆད་བསལ་ཏེ་སྒོམ་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་ཐུན་ཚད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྒོད་བྱུང་དུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་དུས་ཇི་ལྟར་
བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྒོད་ངོས་མི་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ། ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤོང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༩ ཕྲེང། ༡༩

200 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྒོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྒོད་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྒོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྡུག་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའོ། །སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྒོད་པས་དབང་མེད་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་འདྲེན་ཞིང་གཡེང་སྟེ། བཤགས་བསྟོད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ལ་དམིགས་ཤིང༌། །དེ་དང་དེར་ཡིད་ཡང་ཡང་གཏད་པ་ན། །དེ་དང་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཞགས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཐག་པས་དབང་མེད་དྲངས།2

།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
བྱིང་བ་ནི། འགྱུར་མང་པོ་ལས་ཞུམ་པར་ཡང་བསྒྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་གཞན་ལ་
འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གསལ་དྭངས་མེད་པའི་སེམས་རྨུགས་པ་ལ་བྱིང་བར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྨུགས་པ་ལས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། བྱིང་བ་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྣམ་གཡེང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང༌། དེར་བཤད་པའི་རྣམ་གཡེང་ལ་དགེ་བ་ཡང་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ངེས་སོ། །དེས་ན་རྨུགས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གཏི་མུག་གི་ཆ་ཤས་ལུས་སེམས་ལྕི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ལ་གསུངས་སོ། །བྱིང་བ་ནི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལྷོད་ནས། དམིགས་པ་གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པས་དྭངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྲོ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༦ ཤོག ༡༣༢ ཕྲེང་། ༡༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༦༠༧ ཕྲེང་། ༡༧

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 201

ཚེ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའམ་མི་མུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བཙུམ་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་སོ།།
གཞུང་ཆེ་བ་གཞན་ནས་བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བཟུང་བ་མ་མཐོང་ངོ༌། །བྱིང་བ་
ལ་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་ལ། རྨུགས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཆ་ཤས་ཁོ་ནའོ། །གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་བྱིང་བ་སེལ་བ་ལ་སྐུ་གཟུགས་སོགས་དགའ་བའི་ཡུལ་དང་། སྣང་བ་བསྒོམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དགོས་པར་གསུངས་པས། སེམས་ལ་མུན་པ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་། བློའ་འཛིན་ ིསྟངས་དམའ་རུ་སོང་བ་བཀག་ནས། དམིགས་པ་གསལ་བ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གྲིམས་ཆ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །རྒོད་པ་རིག་སླ་ལ། བྱིང་བ་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་ལས་གསལ་བར་ངོས་མ་བཟུང་བས་ཤེས་དཀའ་ཞིང་གལ་ཡང་ཆེ་སྟེ། འདི་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དུ་འཁྲུལ་ས་ཆེ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་ཞིབ་མོས་ཉམས་མྱོང་གི་སྟེང་ནས་སྒོམ་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གོ་བ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །སྒོམ་པའི་ཚེ་ན་བྱིང་རྒོད་
བྱུང་མ་བྱུང་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ངོས་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྒོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་ན། ཞེས་དང༌། སེམས་རྒོད་པའམ་རྒོད་དུ་དོགས་པར་མཐོང་བ།2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་ཤེས་བཞིན་ཞིག་མ་སྐྱེས་བར་དུ་འདི་ནས་འདིའི་བར་ལ་བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་སྒོམ་སྐྱོན་མེད་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྟེང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། བྱིང་རྒོད་བྱུང་ཡང་ངེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། བྱིང་དང་རྒོད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༤ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༤༠ ཕྲེང་། ༡༤

202 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྟོགས་པ་དང༌།1

།ཞེས་བྱིང་རྒོད་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་བྱིང་རྒོད་བྱུང་ན་མི་རིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བཞིན་མ་སྐྱེས་ན་དུས་རིང་པོར་སྒོམ་ལོ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བཞིན་དུ་མི་ཚོར་བར་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོས་དུས་འདའོ། །འོ་ན་ཤེས་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྔར་བསྟན་པའི་དྲན་པའི་སྐྱོང་ལུགས་དེ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲན་པ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དེ་སྐྱེད་ནུས་ན་དམིགས་པ་བརྗེད་ནས་ཡེངས་འགྲོ་བ་དགག་ནུས་པས། བྱིང་རྒོད་སྐྱེས་པ་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཚོར་བ་ལྡོག་པས་བྱིང་རྒོད་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲན་པ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་རྒོད་རིག་པ་དང༌། མ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིང་རྒོད་རིག་པའི་དུས་རིང་ཐུང་གཉིས་མྱོང་བ་ལ་བསྐོར་ནས་བལྟས་ན་ཆེས་གསལ་ལོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང༌། གང་ཚེ་དྲན་པ་ཡིད་སྒོ་ནས། །བསྲུང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང༌།2

།ཞེས་དང༌། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང༌དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་
རྒྱུར་གསུངས་སོ།།
རྒྱུ་གཅིག་ནི་སེམས་ལྷ་སྐུ་སོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའམ་མྱོང་བ་རིག་
ཙམ་གསལ་ཙམ་སོགས་འཛིན་རྣམ་ལ་དམིགས་ནས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པ་བསྟེན་པའི་ངང་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་མི་འཕྲོ་ལ་བྱ་ར་ཐུ་རེ་བྱས་ནས་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གནད་དུ་གཟུང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་སྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་བྱིང་རྒོད་སྐྱེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་
པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེད་ལ་དྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཡེངས་ནས་འགྲོ་བའི་བརྗེད་ངས་འགོག་པས་ལེགས་པར་དམིགས་ཕྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་ལེགས་པར་བྱས་པས་དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེས་ཏེ་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་ཡང་ཤེས་བཞིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༩ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༣ ཕྲེང་། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༩ ཕྲེང་། ༢༠

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 203

གྱིས་རིག་ནུས་པས། བྱིང་རྒོད་བྱུང་བ་ངོས་མི་ཟིན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་བྱུང་མ་ཐག་ནས་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་མི་བསྟེན་པར་དང་དུ་ལེན་པའི་མི་རྩོལ་བའམ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་བ་ཞེས་བཏགས་པའི་སེམས་པ་བསྒོམ་མོ།།
འདི་ལ་གཉིས། སེམས་པ་ངོས་གཟུང་ཞིང་བྱིང་རྒོད་འགོག་པའི་ཚུལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱིང་རྒོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།1

།ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྡོ་ཁབ་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལྕགས་
རང་དབང་མེད་པར་གཡོ་བ་ལྟར། སེམས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་གཡོ་ཞིང་བསྐུལ་བའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་བྱིང་རྒོད་གང་རུང་བྱུང་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་གཟུང་ངོ༌། །འོ་ན་བྱིང་རྒོད་འགོག་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བྱེད་ཅེ་ན། སེམས་བྱིང་བ་ནི་ཧ་ཅང་ནང་དུ་བསྡུས་དྲགས་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤོར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དགའ་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉི་འོད་སོགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ནས་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་དམ་པར་བྱས་ལ་བསྐྱང་བར་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྐྱོ་བའི་དམིགས་པ་བསྒོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱོ་ཤས་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ལ་དཔྱོད་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དཔྱད་ནས་སྤྲོས་ན་ཡང་བྱིང་བ་ལྡོག་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས། །ཞུམ་པར་གྱུར་ན་གཟེངས་ཀྱང་བསྟོད།2

།ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་
བྱིང་བའམ་ཞུམ་པ་ནི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་འཕང་དམའ་རུ་སོང་བས་བྱིང་བ་དང༌། ཧ་ཅང་ནང་དུ་བསྡུས་པས་ན་ཞུམ་པ་ཡིན་པས། འཛིན་སྟངས་བསྟོད་པ་དང་། དམིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༦ ཤོག ༡༢༥ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༠ ཕྲེང་། ༢༡

204 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

སྤྲོས་པས་ལྡོག་སྟེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག །བསྒོམས་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ།1

།ཞེས་དང༌། ཞུམ་པ་ཡང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་གཟེངས་བསྟོད་
བྱ།2

།ཞེས་སོ།།
བྱིང་བ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི།དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པ་ན། གཉིད་ཡུར་བའི་གདོང་དུ་ཆུ་གྲང་བཏབ་ན་རིག་པ་སིང་ཡེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟར་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་དང་། དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཆོས་
སེམས་3
མུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྣང་བ་སྒོམ་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིང་
བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལྡོག་གོ །འདི་ལ་སྤྱོད་ལམ་འཆག་པ་དང་སྣང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་གང་རུང་ངམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང༌། རྨུགས་གཉིད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པའི་ཆོས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་ཕྱོགས་དང་ཟླ་སྐར་ལ་ལྟ་བ་དང་གདོང་ཆུས་འཁྲུ་བ་སོགས་བྱ་བར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ།།དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པ་དང་ལན་རེ་ཙམ་ལས་མི་འོང་ན་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་
གྲིམས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་ལ། བྱིང་བ་འཐུག་པ་དང་ཡང་ཡང་འོང་ན་སྒོམ་པའི་འཕྲོ་བཤོལ་ཏེ་གཉེན་པོ་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་བསྟེན་ལ་བྱིང་བ་སངས་པ་དང་བསྒོམ་མོ། །སེམས་གང་ལ་བཟུང་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་སེམས་ལ་མུན་པ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྲབ་འཐུག་གང་རུང་བྱུང་ན། དེའི་གཉེན་པོར་མར་མེ་དང་མེ་དང་ཉི་འོད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ན་སེམས་ཀྱི་གསལ་དྭངས་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །རྒོད་པ་ནི་ཆགས་པའི་སྒོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༨ ཕྲེང་། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༡༢
3 ཞོལ། ཤོག ༡༤༠ ན ༣ འདྲེན་པའི་སེམས་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 205

ནས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་ལ། དེས་རྒོད་པ་ཞི་མ་ཐག་ཡང་མཉམ་པར་འཇོག་གོ །དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྒོད་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ།1

།ཞེས་དང༌། ཡེངས་
པ་གཡེངས་པའི་2

མཚན་མ་ལ། །ཉེས་དམིགས་བལྟ་བས་བསྡུ་བར་བྱ།3

།ཞེས་སོ། །རྒོད་པ་ཤགས་
དྲག་པའམ་རྒྱུན་རིང་བྱུང་ན་རེ་ཞིག་སྒོམ་པ་གློད་ལ། སྐྱོ་ཤས་སྒོམ་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་འཕྲོ་རེས་ཀྱིས་བཀུག་ཅིང་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །རྒོད་པ་དེ་ཙམ་ཤས་མི་ཆེ་བ་ལ་ནི་འཕྲོས་པ་དེ་བཀུག་ནས་དམིགས་པ་ལ་གདགས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། རྒོད་པར་གང་ཚེ་གྱུར་པའི་ཡིད། །ཞི་གནས་ཚུལ་གྱིས་བཟློག་པར་བྱ།4

།ཞེས་སོ། །སེམས་རྒོད་པ་ལ་ནི་དང་ཞིང་དགའ་བའི་
ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ནི། དབང་པོའ་སྒོ་མ་བསྲུངས་པ་དང༌། ིཟས་ཀྱི་ཚོད་མ་ཟིན་པ་དང༌། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་བརྩོན་པ་དང༌། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་ཡིན་ཞིང༌། བྱིང་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིད་ཆེ་བ་དང༌། སེམས་དམིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་ཧ་ཅང་གློད་པ་དང༌། ཞི་ལྷག་ཆ་མ་མཉམ་པར་ཞི་གནས་བསྟེན་དྲགས་པ་དང༌། སེམས་མུན་པ་ལྟར་འདུག་པ་དང༌། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་མི་དགའ་བའོ། །རྒོད་པའི་རྒྱུ་ནི་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བ་དང༌། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཧ་ཅང་དམ་དྲགས་པ་དང༌། བརྩོན་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་དང༌། ཉེ་དུ་ལ་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་བྱིང་རྒོད་ཆ་ཕྲ་མོ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་དགོས་པས་རྒོད་པ་དང་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཐོག་མའི་དུས་སུ་བཅད་ཀྱང་མི་ཆོད་པས་སྙམ་ནས་འདོར་བ་དང༌། དེ་རྣམས་ཤགས་དྲག་པ་དང་ཧ་ཅང་རྒྱུན་རིང་བའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་མེད་ན་རྒྱུན་ཐུང་ངེ་བ་དང་ཤགས་ཞན་པས་ལས་མི་གསོག་པས་བཅད་མི་དགོས་སོ་སྙམ་པས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༡༠
2 ཞོལ། ཤོག ༡༤༠ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༥༡ བ ༢ གཡེངས་པ་གཡེངས་བའི་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༡༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༡ ཕྲེང་། ༡

206 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དག་སྒྲུབ་མི་ཤེས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕྲོ་རྒོད་ལས་སེམས་བླན་1

ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་
གཏགས་ལ་གནས་ཆ་བཙལ། གནས་ཆ་བྱུང་རེས་ཀྱིས་བྱིང་ཟོན་བྱས་ཏེ་གསལ་བའི་ངར་གདོན། དེ་གཉིས་རེས་མོས་སུ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྒྲུབ་ཀྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པའི་དྭངས་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་ཡང་བཅད་དེ་བསྒོམས་པས་ཡང་ན་
བྱིང་བ་དང་ཡང་ན་རྒོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་པའམ་རྩོལ་བ་བྱས་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལུགས་ནི། སེམས་ནང་དུ་འགུགས་པ་དང་བྱིང་ན་གཟེངས་བསྟོད་དེ་བསྒོམས་པས་ཐུན་འཚམ་པ་རེ་ལ་བྱིང་རྒོད་མི་འོང་བའི་གདེངས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མའི་དུས་བཞིན་བྱིང་ཟོན་དང་རྒོད་ཟོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་གཡེང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་གློད་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྩོལ་བ་གློད་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་གཏོང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བཏང་སྙོམས་སྒོམ་པ་འདི་བྱིང་རྒོད་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབལ་ཆོགས་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབལ་མ་ཆོགས་པའི་དུས་སུ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཏང་སྙོམས་དེ་གང་སྙམ་ན། ཚོར་བ་དང༌། ཚད་མེད་དང༌། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལས་འདི་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ས་ལས། ཞི་ལྷག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྣལ་དུ་འབབ་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ན་བྱིང་རྒོད་མ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་བཏང་སྙོམས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་རྩོལ་བ་མི་དྲག་པར་གཞག་གོ།
དེ་རྣམས་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་
ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར། །ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་འོ། །ལེ་
1 གཙང་། ཤོག ༡༥༢ ན ༤ སེམས་གླན་ཏེ་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 207

ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང༌། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང༌། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང༌། །བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་དང༌། །དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང༌། །ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་འོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དེར་གནས་ནི།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའམ་གནས་ཡིན་པས་དོན་རྣམས་འབྱོར་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བ་དང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའོ།།
ཉེས་པ་ལྔ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་པའི་ཚེ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་བརྗེད་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ལས་རུང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་རྒོད་བྱུང་བའི་ཚེ་མི་རྩོལ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཞི་བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཉེས་པ་སྟེ། བྱིང་རྒོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ལྔ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དྲུག་ཏུ་ཡང་སྒོམ་རིམ་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་ལེ་ལོའ་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་ཤིན་སྦྱངས་སོ། །དེ་ནས་བརྗེད་ངས་ ིདང་བྱིང་རྒོད་དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་ལྟར། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྙོམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྒོས་ཆོས་ཡིན་གྱི་སྔགས་ལ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༨ ཕྲེང་། ༡༨

208 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་
ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྡུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས།1

།ཞེས་སོ། །རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ནི། དང་
པོར་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡེངས་བར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་སྟེ། དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ།2

།ཞེས་སོ། །གླན་ཏེ་འཇོག་པ་ནི། བརྗེད་ངས་ཀྱིས་ཡེངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་གཡེངས་ན་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སླར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོགས་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་མྱུར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སླར་ནི་གླན་པར་བྱ།3

།ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་འཇོག་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་
མན་ངག་ལས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྡུས་ཏེ་ཕྲ་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇོག་པ་ལ་བཤད་དེ། བློ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང༌། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་
བྱ།4

།ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ།5

།ཞེས་སོ། །ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་
དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ།6

།ཞེས་
སོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ།7

།ཞེས་སོ། །རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༡༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༡༣
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༡༤ 5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༡༥ 6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༡༦ 7 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༡༧

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 209

སྟེ། དེ་ནས་སྡོམ་བརྩོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ།1

།ཅེས་སོ། །མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྙོམས་
སུ་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གོམས་པས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང༌། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད།2

།ཅེས་སོ། །སེམས་དགུའི་མིང་འདོགས་དེ་དག་ནི་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་
ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་དེ་ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྟོབས་ནི་དྲུག་སྟེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་
བརྩོན་འགྲུས་དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་གང་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་ཐུད་ནུས་པ་ཐོག་མར་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་གླན་ཏེ་འཇོག་པ་དང༌ཉེ་བར་འཇོག་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་ནས་གཡེང་བ་ན་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་དྲན་ནས་ནང་དུ་སྡུད་པ་དང༌། དང་པོ་ནས་དྲན་པའི་ཤགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་བྱུང་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༢༡

210 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྩོལ་བས་སྤོང་བས་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱིང་རྒོད་ལ་སོགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་རྣམས་ལ་
གོམས་པ་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཉན་སའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ན་ནི། དཔེར་ན། གཞུང་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གོམས་ན། དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་སློང་བྱུང་ནས་བཏོན་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཞན་དུ་ཡེངས་ཀྱང་ཁ་ཏོན་དེ་ཉིད་མི་ཆད་པར་རྩོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར། དང་པོར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དྲན་པས་ལན་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན། དེ་ནས་དྲན་ཤེས་ན་རེ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཕྲོ་མི་འཆད་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་རྒྱུན་རིང་པོར་འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ༌། །དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་ན་རེ་བསྟེན་པའི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྔོན་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་རྩོལ་བས་ན་རེ་བསྟེན་ན། བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོ་འཁྱོངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སེམས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དང་དགུ་པ་གཉིས་བྱིང་རྒོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་འདྲ་ཡང༌། འདི་ལ་དྲན་ཤེས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟེན་དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱིང་རྒོད་སོགས་ཕྲ་མོ་ཡང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་འགོག་པ་ཞིག་
དགོས་པས་སེམས་བདུན་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤེས་ནས་དེ་དག་ལ་མི་འཕྲོ་བར་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པས་སེམས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་སུ་གྱུར་བས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་ན་ཡང་དམིགས་པ་མྱུར་དུ་དྲན་པ་དང༌། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དགོས་པས་སེམས་གསུམ་པ་དང་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 211

བཞི་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དྲན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་དང་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་མི་གཡེང་བ་དགོས་པས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྡུ་ན་དང་པོར་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་པར་བྱ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་ཐུད་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་བསྐྱང༌། དེ་ནས་དྲན་པ་ཉམས་ནས་གཡེངས་ན་མྱུར་དུ་བསྡུས་ལ་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་མྱུར་དུ་དྲན་པ་དང༌། དེ་ནས་ཀྱང་དྲན་པ་ཤགས་ཅན་བསྐྱེད་ལ། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡེངས་པའི་དྲན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་གྲུབ་པ་དང་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དྲག་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་བརྗེད་ངས་ཕྲ་མོས་གཡེངས་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རིག་ནས་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང༌། བཅད་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་ཇེ་རིང་དུ་གཏོང་བའི་རྩོལ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འབད་ནས་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་ཀློང་དུ་གྱུར་ནས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་དགུ་པ་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་སེམས་དགུ་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇོག་པའི་རྩོལ་བ་ཕར་བྱ་དགོས་ལ། སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཧྲིལ་ཧྲིལ་འགྲོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དགུ་པ་འདི་ཐོབ་ཀྱང་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ད་དུང་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འཇོག་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ས་ལས། སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་འབད་པས་སྒྲིམ་དགོས་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ནས་སེམས་ལྔའི་སྐབས་སུ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་མི་ནུས་པས་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ནས་སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་ཐུབ་པས་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ནས་སེམས་དགུ་པ་ལ་ནི་བར་ཡང་མི་འཆད་ཅིང་རྩོལ་བ་ཡང་རྒྱུན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་

212 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཡིད་བྱེད་འཇོག་གོ།
འོ་ན་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། སེམས་བར་པ་
ལྔའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲིམ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལ། དང་པོ་གཉིས་ལ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་དང༌། བར་པ་ལྔ་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེར་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཕྱི་མ་ཆེས་རིང་ལ། བར་པ་ལྔ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཆེས་རིང་བས་ཕྱི་མ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅད་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ལ་སྔ་མ་ལ་མ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་འདྲ་མོད་ཀྱང་སྐབས་སུ་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བས། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་སེམས་ལྔ་པོ་དེ་མ་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། རྒྱུན་མི༌འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་གསོ་ན། །གཙུབས་པས་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་གཏང་མི་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ། ཞི་
གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤིན་སྦྱངས་རྫོགས་པར་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང༌། ཤིན་སྦྱངས་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ལུགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དགུ་པ་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་དང་བྲལ་བར་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་ནུས་ཤིང༌། དེ་ཡང་དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་པའི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་མིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༡༠ ཕྲེང་། ༡༦

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 213

དཔའ་

1

ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་
བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ།3

།ཞེས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་སོ།།
སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་
སེམས་གང་གི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།4

།ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་
སོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌། འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་གནས་བཅས་ལ་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ།5

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དེ་ས་གང་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་སོ། །དེ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ཡིན་གྱི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་མི་འཇོག་པ་ནི་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བདེ་མཆོག་དང་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་དྲན་པ་ནར་མར་མ་བསྟེན་ཡང་སེམས་མི་རྟོག་པར་རང་ཤགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང་དེ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༥ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༥༧ ན ༦ སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༦༡ ཕྲེང། ༡༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༤༥ ཕྲེང་། ༢༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༤ ཕྲེང་། ༡༩
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༤༠༩ ཕྲེང་། ༡༤

214 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲེ་ཐུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་མིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་
སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱང་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྙམ་ན་དེ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང༌ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ན། ལུས་ལྕི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་ལྡང་བ་ཡང་བ་ནི་ལུས་ལས་རུང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོལ་བ་ན། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་ལ་དགའ་མགུར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལས་རུང་ངོ༌།།
དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། དེ་ལ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་
བ་རྣམས་ལ་ལྡང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའོ། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་དང་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་ན་
ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་ཀྱང༌། ལས་ལ་ངན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མཚེར་སྣང་གིས་འཇུག་པར་དཀའ་བའི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལོག་ནས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༤༡༤ ཕྲེང་། ༦

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 215

བཀོལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ལས་རུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོག་མ་རྙེད་པ་ནས་ཆ་ཕྲ་མོ་རེ་འབྱུང་བས། ཇེ་ཆེར་སོང་བ་ལས་མཐར་ཤིན་སྦྱངས་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་ཕྲ་བས་རིག་དཀའ་ཞིང་ཕྱི་ནས་ནི་རིག་སླ་བ་འབྱུང་བར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་སོ།།
མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་བརྟག་པར་སླ་བའི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་ནི།
ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཀླད་པ་ལྕི་བེམ་པ་སྙམ་བྱེད་པ་སྐྱེ་སྟེ་མི་བདེ་བའི་ལྕི་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྔོན་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། ཇི་ཙམ་ན་དེའི་རགས་ཤིང་བརྟག་པར་སླ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་དེའི་ཀླད་པ་ལྕི་བར་སྣང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གནོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རླུང་ལུས་ལ་རྒྱུའོ། །རླུང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་བརྒྱུས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་རླུང་གི་མཐུས་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་སྐྱེས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའ་རླུང་དག་ལུས་ལ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་བའི་དུས་ན་སྤོང་ ིབ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༤༠༣ ཕྲེང་། ༡༣

216 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྒྱས་ཏེ་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་
རེག་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་མིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།2

།ཞེས་སོ།།
དེ་ལྟར་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་རླུང་གི་མཐུས་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་
པོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་ངོ༌། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཤགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིན་སྦྱངས་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་མིན་གྱི། རགས་པ་དེས་སེམས་ཧ་ཅང་གཡོ་བས་དེ་ལོག་ནས་གྲིབ་མ་ལྟར་སྲབ་པའི་ཤིན་སྦྱངས་མི་གཡོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་ངོ༌། །སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་ལོག་ནས་དེ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་ཤིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པའི་མ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། དང་པོར་དེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་སེམས་དགའ་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཤགས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།3

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཡིད་བྱེད་དང་བསམ་གཏན་དང་
པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་ ིཆུང་ངུ་ཐོབ་པར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་དངོས་དང༌། དོགས་གཅོད་བཤད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༤༠༣ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༤༡༤ ཕྲེང་། ༡༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༤༠༤ ཕྲེང་། ༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 217

པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གྱིས་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་རིག་པར་བྱ་བའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་། ལུས་དང་། སེམས་ཤིན་སྦྱངས་དང༌། རྩེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པ་དང་ཞི་རགས་སམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བ་ལ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་དང༌། ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་མྱུར་བ་མྱུར་བར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བ་དང༌། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ཕལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བ་དང༌། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འགའ་རེ་དང་ལྡན་པར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་སོ། །རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོབ་ནས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་དག་པར་འགྱུར་བ་སླ་སྟེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཇུག་ཏུ། མྱུར་པོར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ནུས་པས་ཤིན་སྦྱངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཤིན་སྦྱངས་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་འཕེལ་བས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤེལ་བར་ཉན་སར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ན་རླུང་ལས་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་ཞིང་དེ་བྱུང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་དང༌། དེས་ཀྱང་རླུང་ལས་རུང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ནོ།།
གཞན་ཡང་ཉན་ས་ལས། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཕྱོགས་ཤིང༌། རྣམ་པར་གཡེང་བ་
མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་ཉེ་བར་གཏོད་པས་ནི་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ།1

།ཞེས་དང་པོར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཚེ་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་
གང་ཡང་མེད་པར་འཇོག་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་ན། ཉན་ས་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དང༌། ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་རིམ་གྱིས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་དང༌། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སེམས་གཏད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ན། གལ་ཏེ་བརྗེད་ངས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་ཉེས་པས་མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང༌། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་སྣང་བར་འགྱུར། སྒོ་སྟོན་པར་འགྱུར།
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༨ བ ༦ མེད་པར་བྱའོ།།

218 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དམིགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེས་དམིགས་སྔར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཤིག་ཅིང་རྣམ་པར་བསལ་ན་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟང༌དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕྲ་བ་དང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་འབད་པ་དྲག་ཏུ་བྱའོ།1

།ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་ཚུལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡན་གྱིས་ནི་སྔ་མ་
ལྟར་བསྐྱངས་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་སོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་ནི་ཞི་གནས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་གོམས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ལ་མཚན་མ་སོགས་སྣང་བར་གྱུར་ན། སེམས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་འཇོག་དགོས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་གང་བྱུང་བ་དེ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པའི་གོམས་ཤགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཏད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཞིར་སོང་ནས། གསུམ་པོ་དེ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་གནས་ནས། དེ་དག་གིས་མི་འཕྲོགས་པར་བཤད་ལ། ལྷག་མས་ནི་ཞི་གནས་དེ་ཕྲ་བ་དང༌དེའི་བཤད་པ་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་ཏོ།།
དེ་ལ་མཚན་མ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་དང་། སྐྱེས་པ་དང་
བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་བཅུ་ལ་བཤད་ལ། དེ་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་དང་པོར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འཆར་ལ། ཤར་མ་ཐག་རང་ཞི་རང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། མཐར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མི་འཆར་བར་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་བ་དང་བདེ་སེང་ངེ་བ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་འཆར་རོ། །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྔར་ལྟར་དྲན་པ་དང་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་བཞག་པས་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཆུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༣༨༠ ཕྲེང་། ༡༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 219

ལས་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འཕྲོ་ཆེར་འཐུད་1

མི་ཐུབ་པར་རང་ཞིར་འགྲོ་ཞིང༌། དེ་ནས་སྔར་ལྟར་
བསྐྱངས་པས་མྱོང་རིག་དང་བདེ་བདེ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བཀག་པ་མིན་པར་ཤར་མ་ཐག་ནས་ཤན་པ་བུད་པ་བཞིན་དུ། གཏད་མི་བཟོད་པར་རང་ཞི་རང་དག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་བདེ་བ་དང་མྱོང་རིག་རྣམས་ཕྲ་རུ་སོང་བའོ། །དེའི་དུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་ལ། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་དབྱེར་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང༌། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་ལུས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་རོ། །རྗེས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བར་ཤུགས་ཞན་པ་དང་རྒྱུན་ཆེན་པོ་འཐུད་མི་ཐུབ་བོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཉམས་ཆེ་བ་ལ་ཁང་པའི་ཀ་བ་དང་རྩིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་བགྲང་ཐུབ་པ་སྙམ་བྱེད་པ་དང༌གནས་ཆ་འཐུག་པས། གཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་སྔར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པའི་དུས་བཞིན་གྱི་གཉིད་མི་འོང་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འདྲེས་པ་སྙམ་འབྱུང་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་མང་པོ་དག་པ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཐོབ་ན་ལམ་ལྔའི་སྐབས་གང་དུ་
འཇོག་སྙམ་ན། སྔར་བཤད་པ་དེ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ནས། ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བསྒོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན། སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐར་ལམ་དུ་འཇོག་ནུས་ཀྱང༌། དེ་འདྲ་བ་དེ་མིན་པར་བསྐྱངས་པའི་སྒོམ་ཡིན་ན་ནི། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའ་ིདངོས་གཞི་སྒྲུབ་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་དགོས་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་ངོ༌། །གཞན་ཡང་བདག་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང༌། སྲིད་པ་མཐའ་དག་གི་སྐྱོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང༌། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ངེས་འབྱུང་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༩ བ ༥ མཐུད་

220 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གི་བསམ་པས་ཟིན་ན་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྟེར་བའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྣ་གཅིག་བསྲུང་བ་ཡང་བསམ་པ་དེས་ཟིན་ན། རིམ་པ་ལྟར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་ལམ་གཞན་ཞིག་གིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དཔྱོད་པ་མིན་གྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དྲན་པ་མེད་པ་དང༌། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ ིཔའི་སྒོམ་ལ་བློས་མ་བཅོས་པ་དང༌། འཛིན་མེད་དུ་མིང་བཏགས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལའང་རྟོགས་པར་འཁྲུལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཕྱེད་ན་ནི་ཆོས་འདི་པ་དང་གཞན་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་འོང་པས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་
དེས་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མི་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱང་བར་བྱའམ་ཞེ་ན། འདི་འདྲ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་འཇོམས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་མ་སྐྱེས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང༌། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ནི་ས་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། ཕྱི་མ་ནི་བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་སྒོམ་གཉིས་ཉན་སར་གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའོ།།

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 221

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་
གྱུར་སྤོང་བ་དང༌། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བ་གང་ཡིན་ཡང་། ཐོག་མར་སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་གཞིར་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང༌། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཡང་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པས། ཞི་གནས་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་གཞིར་གལ་ཆེའོ།།
སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ནི་མེད་མི་རུང་མིན་ལ། ཕྱི་མ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཞིག་ཐོབ་ན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ ིནམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ནུས་ལ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་ཤིང་མ་བསྒོམས་ན་སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་ཕྱོགས་པའི། །སྐྱེ་བོ་གཏི་མུག་གིས་ལྡོངས་པ། །སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང༌། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་སྒྲུབ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང༌། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་ནི་ཟློག་པར་བགྱིད།1

།ཅེས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང༌། དེས་བསྒྲུབ་པའི་ཞི་གནས་མི་སྐྱེད་ཀྱང་ཞི་གནས་ཤིག་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱེ་མཚམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། འདིར་སེམས་དགུ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ནི་ཡིད་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༩༢ ཕྲེང་། ༡༡

222 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་འདོད་པས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་སྒོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་ལས་དང་པོ་པར་ཉན་སར་བཤད་དོ། །ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་འདི་ལེགས་པར་མ་ངེས་ན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམའ་ཤོས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དྲུག་བཤད་པའི་ ིཐོག་མ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་པས། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཟུང་ན་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་སྐྱེ་ས་མེད་ ིལ་ཉེར་བསྡོགས་དེ་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་པས་དེ་བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་སྔར་མ་ཐོབ་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེར་བསྡོགས་དང་པོའ་ཡིད་བྱེད་དྲུག་གི་ཐོག་མ་ནི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ ིལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་འགོ་1

ཡིན་གྱི། ཉེར་བསྡོགས་དང་པོ་ཙམ་གྱི་ཐོག་མ་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་
ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་འགྲོ་དགོས་པས་སོ། །ཉེར་བསྡོགས་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་ངོ༌། །འདིར་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དྲུག་གིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ།། །།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ། ལྷག་
མཐོང་གི་རབ་དབྱེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། ཁྱད་པར་དུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་བཙལ་བ་དང༌། ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་གསུམ་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༢ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡༦༤ བ ༣ མགོ་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 223

དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
དྲི་མ་མེད་པའི་གཞུང་ཉན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་མེད་མི་རུང་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་མེད་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་ཡང་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན། ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་བཙལ་དགོས་པས། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ལ། འདི་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་ན། དམུས་ལོང་ལོང་ཁྲིད་མེད་པར་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བས། དགོངས་འགྲེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་སྙམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོའ་དོན་འགྲེལ་ ིཔར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཙལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང༌། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་། ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་དང་འདྲ་བར་ཚད་མར་མཛད་པས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་ཡིན་པས། སྔ་རབས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའ་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང༌། གཞན་རྣམས་ལ་ ིཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ།།
སྔ་རབས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་
པའི་དབུ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་ཚོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང༌། སྣང་བ་ལ་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཡོངས་གཅོད་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་སྨྲ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ནི་

224 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང༌། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སོགས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དོ། །དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་རྨོངས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །ཞེས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ༌། །འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ན་རེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུན་ཕྱུང་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་བཞག་གོ །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་དབུ་མ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཞིང་སྔ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱུང་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང༌གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་དང་སྒོ་མི་བསྟུན་པས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ།།
གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
བྱེད་པ་ནི་ཚིག་གསལ་དང་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ན་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་དེ་དག་སུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་སྙམ་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གདམས་ངག་འདིའི་བླ་མ་གོང་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་དེ་གཙོ་བོར་འཛིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བཀྲལ་བར་གཟིགས་ནས་ལུགས་དེ་གཞིར་འཇོག་ཅིང༌། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིའང་ལེགས་བཤད་མང་པོ་བླངས་ལ། ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པར་སྣང་བ་རྣམས་སུན་ཕྱུང་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་འདི་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 225

གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་འཆད་པ་ལ་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་བས་ན། འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་བོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་འཁོར་བར་འཁོར་
བའི་རྩ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་དེ་སྤོང་བར་འདོད་པས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཙལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་རེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བས་མ་རིག་པ་ནི་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་ཡི་སྡེ་སོགས་བདེན་པ་གཉིས་བརྟེན་བསྟན་པ་རྣམ་པ་དགུ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ངོར་རྒྱ་ཆེ་གང་ཞིག་འདིར་ནི་ཡང་དག་བསྒྲགས་གྱུར་པ། །དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཞེ་སྡང་ཟད་པར་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་བསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་འགྱུར་མིན། །གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་སོགས་ཟད་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་དྲི་མ་གཞན་མི་འཇོམས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་གསུང་དེ་དག་དང་དེ་དག་དོན་ཆེན་མིན། །གཏི་མུག་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས། །ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏི་མུག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།1

།ཞེས་སོ།།
དེ་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ངོས་
མ་ཟིན་ན་དེའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་མི་ཤེས་པས་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་རིག་པའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། རིག་པ་ཡང་གང་རུང་རུང་ལ་མི་བྱ་ཡི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ནི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པ་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བས་དེའི་འགལ་ཟླའོ། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པའོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༤༨༠ ཕྲེང་། ༣

226 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དེས་སྒྲོ་འདོགས་ལུགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
སམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང༌། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ།1

།ཞེས་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་
པ་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང༌། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད།2

།ཅེས་
གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཅིང༌། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན།3

།ཞེས་གསུངས་
ཤིང༌། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང༌། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྡོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ།4

།ཞེས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་ཆགས་
སོགས་རྣམས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དེ། དེ་དང་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ནི་མིན་ནོ།།
རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ན་དགག་བྱ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་
རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ ིལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང༌། མིག་རྣ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པས། རང་བཞིན་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༣ ཤོག ༣༥༨ ཕྲེང་། ༡༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༤ ཕྲེང་། ༡༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༠༠ ཕྲེང་། ༣
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༢༤༩ ཕྲེང་། ༡༧

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 227

གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པར་ཤགས་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།1

།ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་
ལ་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་དང༌། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་པུ་བདག་ལྟའི་རྟེན་ནམ་དམིགས་པར་འདོད་པར་འཇུག་པ་ལས་བཤད་ཅིང༌། སེམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང༌། དེ་མི་འདོད་པའི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང༌། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་མང་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པར་འདོད་པ་ཡོད་ལ། འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་དང༌། འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན་ནི། ང་ཙམ་དང༌ང་དེའི་མཚན་གཞིར་ཀུན་གཞི་སོགས་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ།།
བདག་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ནི། འཇུག་པར་ཕུང་པོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་
ཅིང་འགྲེལ་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་གསུངས་ལ། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་བདག་མིན་པར་གསུངས་པས། དུས་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་དང༌། དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཕུང་པོའ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་གང་ཡང་དམིགས་པ་མིན་གྱི། ངའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དམིགས་ ིཔའི་ང་ཙམ་དང༌། གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པར་བྱ་ལ། ང་དེའི་མཚན་གཞིར་ནི་ཕུང་པོ་ཁ་ཡར་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇོག་གོ །འདི་ཡང་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་དགོས་པས། རྒྱུད་
གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཡང༌། གང་ཟག་དེའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མིན་ནོ། །བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། ང་ཡིའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ང་ཡི་བ་ཉིད་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༨༡ ཕྲེང་། ༡༦

228 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་གཟུང་ངོ༌། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་དང༌། མིག་རྣ་སོགས་དང༌། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་སྣོད་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཏི་མུག་སྟེ་མ་རིག་པ་དངོས་པོའ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ། རང་བཞིན་ ིམཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས།1

ཞེས་གསུངས་པས།
ཡུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མ་རིག་པ་དང༌དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ།།
དེ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་
ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང༌། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང༌། །ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་སྟོང་པར། །ལེགས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག2

།ཅེས་གསུངས་
ཏེ། དངོས་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་འཛིན་པའོ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།3

།ཅེས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ལོག་བར་དུ་འཇིག་ལྟ་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་འདྲའོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༣ ཕྲེང་། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༡ ཕྲེང་། ༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༩༡ ཕྲེང་། ༡༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 229

འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྙད་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་ལ།
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གཏི་མུག་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་གཏི་མུག་ངོས་འཛིན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང༌། མ་རིག་པ་དེ་ལྡོག་པ་ལ་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའ་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས། ི ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཏི་མུག་ནི། གཞུང་དེའི་འགྲེལ་པར་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཡང་། ཕྱི་
ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང༌། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང༌། དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་དང༌། འཛིན་པ་ནང་ཤེས་རིག་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང༌། དེ་འཐུད་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང༌ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མིན་གྱི། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་བསླད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གཟུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ངེས་པ་དམིགས་ཕྱེད་པར་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ནི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༩༦ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༣ ཕྲེང་། ༨

230 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུན་འབྱིན་པ་མི་ཤེས་པར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་འབྱིན་པ་དོར་ནས། བདག་གཉིས་འགོག་པ་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པས། སྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་ཏེ། ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། གོམས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ན་ཡང་དེ་ཙམ་
ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གཉིས་མེད་པར་མཐོང་བས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྡོག་པར་འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང༌། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་འདི་
ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རང་ཁྱིམ་རྩིག་ཕུག་སྦྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ལ་གསུངས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་ཀུན་བཏགས་བདག་སྤོང་ཞིང༌། །འདི་ནི་མ་རིག་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་མ་རིག་པ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཞེས་སྦྱར་རོ།།
གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་
ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།3

།ཞེས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༥ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༧༩༧ ཕྲེང་། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༩༡ ཕྲེང། ༡༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 231

གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་ལ། འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང༌།1

།ཞེས་འཇིག་ལྟ་འཁོར་
བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཇོག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཚན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ན་རང་དང་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་ལ་སྒོས་སུ་མ་རིག་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཡང༌། གང་ཟག་དང་ཆོས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་ཤིང༌། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པར་བཞེད་ལ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མང་དུ་བཤད་པ་དང༌། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བཞེད་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཇོག་པ་འགལ་བས་གཉིས་ཀ་མ་རིག་པར་བྱའོ།།
སྔར་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་
དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་བཟུང་ནས་འཇུག་པས། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་བཞི་ཁ་2

ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཀྱི། དེ་ལས་ཡུལ་
རང་དབང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༡༧
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥༨ ན ༦ བཞི་ཀ་

232 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པས་གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ།1

།ཞེས་པའི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོའ་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། སྡུག་པ་ ིདང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང༌། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་གཏི་མུག་གིས་ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་ན།
གཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང༌། གལ་ཏེ་རང་གི་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ན་ནི་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་ལ། ཅི་སྟེ་ཡུལ་དེ་ཡིད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གང་དུ་ཡང་མི་སྣང་བ་ཐ་མལ་པ་བར་མར་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གཉིས་མི་སྐྱེ་ཡང་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང༌། །གང་ཚེ་ཐ་མལ་འདུག་པ་ཡང༌། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར།3

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་
པར་སྔར་བཞིན་བཤད་དོ། །ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལས་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་བ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ཡང་དགོངས་པར་སྣང་ཞིང༌། ཉོན་མོངས་ལྷག་མའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྲེད་འགྱུར་ཏེ། །སྲེད་པས་སྐྱོན་རྣམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྲེད་པ། །ང་ཡི་4

ཞེས་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ལེན། །དེས་ན་བདག་ལ་
མངོན་ཆགས་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།5

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༩༦ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༢༠༠ ཕྲེང་། ༢༠ 3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༦ ཕྲེང་། ༥ 4 ཞོལ། ཤོག ༡༥༩ ན ༡ ངའི་ཞེས་དེ་ཡི་
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༩ ཕྲེང་། ༢༠

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 233

འདིའི་ལུགས་དང་སྔར་བཤད་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱར་ཡོད་དོ།།
དེ་ཡང་དང་པོར་ངའོ་སྙམ་པའི་དམིགས་པ་ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་
བ་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ། དེས་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེད་ལ། བདག་གི་བདེ་བ་ཡང་བདག་གི་བ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་མེད་པས་བདག་གི་བ་ལ་སྲེད་ལ། དེ་ནས་ནི་དེའི་སྐྱོན་བསྒྲིབས་ནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ནས་ནི་བདག་གི་བ་རྣམས་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ནི་ལམ་1

འདུ་བྱེད་ལ། ལས་ཀྱིས་
ཀྱང་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་མཚན་ཅན། །འདུ་བྱེད་ཉོན་མོངས་ལས་བདག་ཉིད། །ལུས་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན། །གསུམ་གའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རིམ་པ་ལ་
ངེས་པ་རྙེད་རྙེད་དུ་སྦྱང་ངོ༌།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མ་རིག་པ་དེ་སྤོང་འདོད་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འཚོལ་
དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་སྤངས་ཏེ་ཟད་པ་ཞིག་ནི་འདོད་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ་འདོད་ཀྱང་འདོད་པར་སྣང་ངོ༌། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་མི་འབད་པ་དང༌། དེའི་ཕྱོགས་མཐོང་ཡོད་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས། བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མི་འབད་པ་ནི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་སྲོག་སྟོར་ཡང་ཇི་མི་སྙམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྡང་སོགས་སྤོང་བ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༩ ན ༤ ལས་འབུ་བྱེད་ལ།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༦༨ ཕྲེང་། ༢༠

234 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གྱི་ཕྱི་ཚུལ་དག་གིས་མིན།1

།ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདོན་པ་ན། དེས་ཇི་
ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཁབ་ལྟ་བུས་རྩ་བ་ནས་འདོན་པ་ལྟར། ནང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་དེས་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དེ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།
དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། སྐྱེ་རྒ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་
ཅད་བདག་འཛིན་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན་དེ་འགོག་ཅིང་སྤོང་འདོད་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་བདག་འཛིན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་རྣལ་འབྱོར་པས་རིགས་པས་འགོག་པར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང༌། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།2

།ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་པོས་བྱ་
དགོས་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིའང་དགོངས་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱང༌། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འགྱུར་སྙམ་ན། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་སྟེ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མཁྱེན་པའི་མཆོག་གིས་གསུངས།3

།ཞེས་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང༌ཉོན་མོངས་གཞན་ཀུན་གྱི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོའ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་སྤོང་བར་བསྟན་ལ། རང་བཞིན་ ིདེ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།
འདི་དང་མཐུན་པར་འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་དྲངས་ཟིན་ལ། ཡང་བཞི་བརྒྱ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༠ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༡༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༥ ཕྲེང་། ༡༦

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 235

པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་བདག་
འཛིན་གྱིས་གཟུང་བའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་གཅོད་པར་གསུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང༌། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ༌།2

།འཕགས་པ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཞི་བའི་བློ་གྲོས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་བ་ནས་ཆད་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་ཕྲ་མོ་ཐམས་ཅད་བསྐམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བའི་བློ་གྲོས། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ཞི་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གང་ཟག་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་4

རྟོགས་པ་བསྒོམས་པས་འཇིག་ལྟ་ལྡོག་པ་དང༌། དེ་ལོག་ན་
ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་གསུངས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དེས་ནི་འཇིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་མ་རིག་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་མ་རིག་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཟབ་མོའ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ ིའགྲེལ་བའི་མཁས་མཆོག་དུ་མས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ལུང་རིགས་དུ་མས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་བདག་དེ་མེད་པ་དང༌། བདག་དེས་སྟོང་པར་མ་མཐོང་བར་བདག་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་ནུས་པར་གཟིགས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་གལ་ཆེའོ།།
འདི་ལྟར་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་བཀག་པའི་དོན་མ་བསྒོམས་
ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཟབ་པར་འདོད་པ་བསྒོམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་དེ། བློ་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ་མ་ཞུགས་པར་བདག་འཛིན་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༡༥ ཕྲེང། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༢༨ ཕྲེང། ༡༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༤༣༩ ཕྲེང་། ༢
4 ཞོལ། ཤོག ༡༦༠ བ ༢ སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་

236 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཕྱིར་དང༌། བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བས་1

དེའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཕར་འགྲོ་བ་ཚུར་བསྡུས་པ་
ཙམ་བྱས་ཀྱང་དེས་ནི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དམིགས་པ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དང༌། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་དང༌། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་ཞིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་མེད་དུ་མ་བཟུང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་། བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ། བློ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པས། གང་ལ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྐུན་མ་ནགས་ལ་སོང་བའི་རྗེས་སྤང་ལ་རྩད་གཅོད་པ་དང་འདྲའོ།།
དེས་ན་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྒོམས་པས་འཁྲུལ་པ་ཟད་པར་བྱེད་པས། དེ་
འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཆོག་ཡིན་གྱི། དེ་དོར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། འདོད་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་ཟུངས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་སོགས་གང་ཟག་དང༌། གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་ནས་དེ་བསྒོམས་པས་ལྡོག་ལ། དེ་ལོག་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་མི་སྡུག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལྡོག་གོ །དེ་ལོག་ན་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ལྡོག་གོ །དེ་ལོག་ན་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་ལྡོག་གོ །དེ་ལོག་ན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པས། ཐར་པ་འཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་བཙལ་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་མཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦༠ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༡༧༤ བ ༤ མ་ཕྱུང་བར་དེའི་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 237

འགག་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལྡོག་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཤེས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་རྟོགས་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པའི་ཏོམ་འཇུག་གིས་མི་འོང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང༌། ལྟ་བ་གཉིས་
རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་དངོས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང༌། བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན། སྔོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང༌། །སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང༌། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན།2

།ཞེས་སྔོན་དུ་གང་ཟག་དང༌། དེ་ནས་དེར་བཏགས་པའི་གཞི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚིག་གསལ་དང་བུད་དྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་
མེད་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ཀྱང་། ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་སླ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་དཀའ་ཞིང་། གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་སླ་བས། དེ་རྣམས་སྔ་མའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། །ཆོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༦ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༩༥ ཕྲེང་། ༡༢

238 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང༌།1

།ཞེས་ངའོ་སྙམ་པའི་བདག་གི་འདུ་
ཤེས་གང་ལ་འཇུག་པའི་ངའི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ན། མིག་རྣ་སོགས་ནང་དང༌། བུམ་པ་སོགས་ཕྱིའི་ཆོས་ཀུན་ལ་དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན། ཆོས་གཅིག་གི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བས་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བར་ནུས་པར་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རིགས་དྲུག་གི་གང་ཟག་དང༌། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཀར་ནག་གི་ལས་གསོག་པ་པོ་དང༌། དེའི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དང༌། འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་དང༌། ཐར་པའི་དོན་དུ་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་པ་པོ་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་སོགས་སུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་འོ།2

།ཞེས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་
དོན་དམ་པར་གང་ཟག་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་ཏེ། རྐང་པ་དང་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བདུད་ཀྱི་སེམས་སུ་དང༌། གཉིས་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་མཁན་ལྟ་ངན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང༌། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་ལ། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་དང༌། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏོ།།མདོ་འདིས་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་གསུངས་ཤིང༌། གདགས་ ི

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༩༩ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༧༩༢ ཕྲེང་། ༡༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 239

གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ། ཕུང་པོའ་ཚོགས་པ་ནི་དུས་གཅིག་དང་སྔ་ཕྱི་བའི་ཚོགས་པ་ ིགཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་པས། ཕུང་པོའ་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། ཚོགས་ ིཔ་གདགས་གཞིར་འཇོག་པ་ན། ཚོགས་པ་ཅན་ཡང་གདགས་གཞིར་འཇོག་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན།1

།ཞེས་དང༌། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་
གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་སྦྱོང་
དང་བྲམ་ཟེ་གང་དག་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡོད་པ་ནི་ཁོ་ནའི་སྒྲས་བཀག་ལ། དེ་བཀག་ནས་ཕུང་པོ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་གཞག་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང༌། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་མེད་པར་གསུངས་པ་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་བྱ་ཡི། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་མི་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་ལུགས་བླ་ན་མེད་པ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། འདི་ལེགས་པར་ངེས་པ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཞིག་གོ།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། ང་ཡི་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༤ ཕྲེང་། ༡༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༤ ཕྲེང་། ༤

240 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་གནད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་ལུགས་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྔར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་ཐབས་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་བཅས་སུ་ཚུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། ཟླ་མེད་ཡིན་པ་ཕར་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང༌། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་མེད་དུ་ཚུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་ཕར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པས། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ལེགས་པར་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ཚང་ན་དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་བདག་ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པའི་གནོད་བྱེད་དང་པོ་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་པ་ནི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དབྱེ་བ་གཏན་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་བློ་གང་ལ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་འོང་བ་མི་འགལ་ཡང༌། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གང་ལ་སྣང་བའི་བློ་དེ་ལ་དེའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་ནི། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གང་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༤༣ ཕྲེང་། ༡

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 241

ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།1

།ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་
བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གམ་གང་ཟག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང༌། ཕ་རོལ་པོས་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྐྱོན་གསུམ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན།3

།ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། སྔ་ཕྱི་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་ན་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ན། ང་མཆོད་སྦྱིན་དུ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ།།
རང་གི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འགལ་
བས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་འཐད་དོ། །འདིའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ། མདོ་སྡེ་ལས་ང་ནི་སྔོན་འདིར་གྱུར་ཅེས་མང་དུ་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་དེའི་སྔོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་གཅིག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༧༦ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༥ ཕྲེང་། ༢༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༦༨ ཕྲེང་། ༡༤

242 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པའོ། །ཞེས་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ང་ཞེས་དྲན་པའི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་
པོ་གཉིས་གཞི་ང་ཙམ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུར་མི་རུང་བའོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པའི་ཉེས་པ་ནི། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱིས་གང་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཀུན་ཀྱང་རྒྱུད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཉེས་པ་འདི་གཉིས་འཇུག་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ ིའགྱུར།2

།ཞེས་པའི་སྐྱོན་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་
ན་ནི། ཕུང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རྟ་བ་ལང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པས་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་སྙམ་ན། འོ་ན་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་དམིགས་པར་མི་འཐད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གམ་མྱང་འདས་བཞིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་
དུ་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་དུ་དམིགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་སེམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པས་བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། རྩ་ཤེ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༤༣ ཕྲེང་། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༦ ཕྲེང་། ༡

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 243

ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད།1

།ཅེས་དང༌། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་
དེ། །ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་རྙེད་དུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་འདི་གཉིས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་རྣམ་དག་མ་འདྲོངས་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་རིགས་པས་བཙལ་བ་
ན། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་རྙེད་པས་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་དམིགས་ན་དེའི་བདག་གི་བ་མིག་སོགས་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།3

།ཞེས་དང༌། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་ཕྱིར་
བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར།4

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ངའམ་བདག་གམ་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེས། དམྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་དང་དེའི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། གདགས་གཞི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང༌། དེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༤༣ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༣ ཕྲེང་། ༡༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༦ ཕྲེང་། ༢
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༧ ཕྲེང་། ༡༩

244 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང༌། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ལྟར་སྣང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང༌། །སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུར། །མཚན་མ་སྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།1

།ཞེས་དང༌། རྒྱལ་བའི་
ཡུམ་ལས་ཀྱང༌། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང༌། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་ཕྱི་མའོ། །འདི་ལ་ནི་དེར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱི། རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང༌། སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པར་མི་འཆར་ན་ཡང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་བློ་ལ་མི་འཆར་རོ།།
དེས་ན་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྒྱུ་
མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མ་དེ་རྟ་གླང་གིས་གདོད་མ་ནས་སྟོངས་ཀྱང་། རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བསྙོན་མི་ནུས་པར་འཆར་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་སྟེང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་སྟོངས་ཀྱང༌། དེར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལ་བསྙོན་མི་ནུས་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ནི་གང་ཟག་དང༌། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་དོན་ནི་ཆོས་སུ་འཇོག་པས། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང༌བལྟ་བ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་དོ། །བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཆད་སྟོང་མིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཡེ་2

གདོད་མ་ནས་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༦༣ ཕྲེང་། ༡༡
2 ཞོལ། ཤོག ༡༦༦ བ ༥ ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གདོད་མ་ནས་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 245

ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པའང་མིན་ཞིང༌། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པའང་མིན་པས། དེ་བསྒོམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་མངོན་ཞེན་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཡང་འགྲོའོ།།
ཟབ་མོའ་དོན་དེ་བློ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་གཏན་ ིལ་ཕེབས་པ་དང༌། ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པའི་སྒོམ་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་པས། ལམ་དུས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་པ་དང་། རིག་རྒྱུ་དང་རྟོགས་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མིན་ནོ།།འོ་ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པར་ངེས་པ་འདི་དག་
གི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །མིན་ན་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། འདི་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང༌། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན།1

།ཞེས་དངོས་པོ་
གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་པོའམ་རྟོགས་པ་པོ་དེས་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་པར་བཤད་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་ནི། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་ཅིང༌། དེའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བ་མེད་པར་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བློ་དེས་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ནོ།།
འདིས་ནི་སྒྱུ་མ་རྟ་གླང་གིས་སྟོང་པ་དང༌། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་སོགས་གང་དུ་སྣང་བ་
དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱང༌། སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས། འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སླ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནི། ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བློ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས། དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་སྒྲུབ་པ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༠༡ ཕྲེང་། ༦

246 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་སུ་བཅུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ལ་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དགོངས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ན་རྟོགས་ནུས་པའི་དོན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་ལ་དེར་ཤེས་ནས་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པར་
རྟོགས་པ་དང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས།1

།ཞེས་རྨི་ལམ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་
མི་གཅིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ། བུམ་སྣམ་སོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་གང་དུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང༌། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་པས། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། སྒྱུ་མའི་རྒྱུས་མེད་པའི་ལྟད་མོ་བས་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་ལ་རྟ་གླང་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། རྨི་ལམ་ལ་དེར་མ་ཤེས་པས་དེར་སྣང་བའི་རི་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ལ་དེ་རྣམས་དངོས་ཡིན་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་ལ། ཡང་རྒན་པོ་བརྡ་ལ་བྱང་བ་དང༌། སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་མཁན་དང༌། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སུ་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་མིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པར་ཡུལ་ལ་རིགས་
པས་དཔྱད་དེ་གསིལ་བ་ན་ཡུལ་དེ་མི་འདུག་པ་སྙམ་པ་དང་པོར་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ནས་དཔྱོད་མཁན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ནས། མེད་པར་ངེས་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༢༡ ཕྲེང་། ༣

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 247

ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངེས་པ་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་ནས། སྣང་བ་བན་བུན་དུ་སོང་བའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང༌། ཡོད་མེད་ཙམ་མ་ཕྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཤིག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་རྟོགས་པས་དྲངས་པའི་སྣང་བ་བན་བུན་དུ་ཤར་བ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གང་ཟག་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྡོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བན་བུན་དུ་འཆར་བ་ཙམ་དཀའ་བ་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐན་ཐུན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཡང༌། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་ཁེགས་པ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཇོག་ཐུབ་པའི་གཉིས་ཚོགས་དེ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།།དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་
རྙེད་པས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་གི །སྐྱེ་འགག་སོགས་གང་ཡིན་ཀུན་མི་འགོག་པ་དང༌། དེ་བཀག་ན་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་འགྱུར་གྱི། སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར། །སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་འདྲ་མ་ཡིན།1

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་2

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་
བ་ན། སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༡༦ ཕྲེང་། ༡༨
2 ཞོལ། ཤོག ༡༦༨ བ ༤ འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་ནི་ གཙང་། ཤོག ༡༨༣ བ ༡ འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་ཇི་

248 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འཇིགས་པས་དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ།1

།ཞེས་དང༌། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ་སོ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྱུ་འཛིན་
མིན་གྱི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་འཛིན་ན་སྐྱོན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྙེད་དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །མི་འགའ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤི་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་མེད་ཀྱང༌། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྨིན།3

།ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
པས་བཙལ་བ་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་བཟོད་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་རྙེད་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཆགས་པ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡིན་ལུགས་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བསྐྱངས་པ་མིན་པར། སེམས་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཙམ་བརྟན་པོ་རྙེད་པའི་མཐུས། དེ་ལས་ལངས་ན་རི་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་རྣམས། སྔར་སྲ་འཐས་སུ་འཆར་བ་བཞིན་མིན་པར་འཇའ་ཚོན་ནམ། དུ་བ་སྲབ་མོ་བཞིན་དུ་བཀྲག་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡང་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཤར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐོགས་བཅས་རགས་པ་ཞིག་གིས་སྟོང་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྣང་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐོགས་བཅས་སྲ་འཐས་པར་མེད་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༤༦༢ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༤༧༢ ཕྲེང་། ༦
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༢༣༠ ཕྲེང་། ༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 249

རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇའ་ཚོན་སོགས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚེ་བདེན་འཛིན་སྐྱེར་མི་རུང་བ་དང༌། ཐོགས་བཅས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་སྒྱུ་མའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆར་སྙམ་ན།
དཔེར་ན། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང༌། སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྟ་གླང་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དེ་སྒྱུ་མའམ་རྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྙོན་མེད་དུ་སྣང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་སྒྱུ་མའམ་རྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡུལ་སྣང་འཆར་བ་ལ་བལྟས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མང་དུ་དཔྱད་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཤགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ། སྣང་བ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ལོགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱག་སྐོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་སྔར་ལྟར་དཔྱད་པའི་ངེས་པའི་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་སྟེ་དེའི་ངང་ནས་དེ་དག་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ནས་ནི་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་རོ།།
ངེས་པ་དེའི་འཚོལ་ལུགས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་
བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དམིགས་ཕྱེད་པར་བསམས་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་དྲང་ཞིང༌། མཐར་གང་ཟག་ལ་རང་

250 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེ་འདྲ་མང་དུ་སྦྱང༌། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བསྙོན་མི་ནུས་པར་སྣང་བ་རྣམས་བློའ་ཡུལ་དུ་འཆར་ ིདུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོར་འཇོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་ལུགས་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དཔེར་བླངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མིག་རྣ་སོགས་གང་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་། བྱད་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང༌རྐྱེན་དེ་དག་འགའ་ཞིག་ལོག་པའི་ཚེ་འཇིག་པ་གཉིས་བསྙོན་མི་ནུས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དང་། སྔོན་གྱི་ལས་ཉོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དྲུག་དང༌། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁ་སྤོས་ནས་འགོག་
པ་དང༌། སྔར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང༌ཆ་ཅན་གཉིས་དང༌། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང༌ཆ་ཅན་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་སྔར་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་སྔར་དྲངས་པའི་དོན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ། དེ་དང་རིགས་པ་སྔ་མས་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༡༠༦ ཕྲེང་། ༡༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 251

འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང༌། །དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད།1

།ཅེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །གང་ཞིག་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་སྟོང་གསུངས། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།2

།ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་
ངོ༌། །དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོས་མ་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྐང་པ་གཉིས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བཤད་པས། སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ཚིག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བཟུང་དོགས་ནས། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་བླངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།།དེ་ནས་རྐང་པ་གསུམ་པས་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལྟོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཙམ་བཀག་པའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི།3

།ཞེས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པས་ཞི་བའམ་སྟོང་པར་གསུངས་པས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། མ་སྐྱེས་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི། མུན་སྤྲུལ་གང་ཅིའང་རུང་སྨྲ་བ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན།4

།ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་ནི་
ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་འགྱུར་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༡༡ ཕྲེང་། ༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༥༩༨ ཕྲེང་། ༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༡ ཕྲེང། ༢༠
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༥ ཕྲེང་། ༡༩

252 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད།1

།ཅེས་རྟེན་འབྱུང་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་མཐར་
འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་དོན། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད།2

།ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གེགས་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་རྟག་ལྟ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པར་ཐལ་དྲགས་ནས། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་
པ་རང་ལུགས་ལ་དྲང་དུ་མེད་པར་སོང་ནས། འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་གཟུང་བྱ་ས་མེད་པ་ཆད་ལྟ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངེས་པས་ནི་ཆད་ལྟ་དང༌། དམ་བཅས་པའི་དོན་ངེས་པས་ནི་རྟག་ལྟ་རྩ་བ་ནས་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང༌། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང༌། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ནི། རང་ལ་རང་དབང་བའི་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།3

།ཞེས་སོ།།
འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༥༩༨ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༡༥ ཕྲེང་། ༡༤

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 253

པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སོ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུའང་མེད་དེ། ཡོད་ན་ནི་འབྲེལ་བ་འགོག་ནུས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན།1

།ཞེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང༌། སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང༌། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་རྟོག་གེ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུར་བར་གསུངས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །དངོས་པོ་རང་དབང་ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ།2

།ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང༌སྐྱེ་བའི་མཐའ་བཞིར་འཛིན་པ་འགོག་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་
པ་དྲངས་ནས། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ངེས་པ་མི་འདོར་བས་འདོར་ལེན་བསྟེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང༌། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང༌།3

།ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འོང་བ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་ཙམ་དང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང༌འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༦ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༩༧ ཕྲེང་། ༤
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༡༦ ཕྲེང་། ༡༩

254 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་མ་ཕྱེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་
ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང༌། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས། སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས། གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ།2

།ཞེས་སོ།།
དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང༌། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་ནུས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ།3

མཐའ་ལ་རྣམ་བཤད་རིགས་
པ་ལས། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང༌། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པ་ལའོ།4

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་གྱི་མཐའ་རྣམས་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང༌། མཐའ་བྲལ་ཞེས་པའི་ལྟ་བའི་གོལ་སའི་མཐའ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སེམས་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ ིདངོས་པོ་དོན་དམ་པ་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེའམ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའ་དེ་ིཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ལྟུང་བའི་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།5

།ཞེས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ནི། ལྟུང་བའི་གནས་མིན་པས་མཐར་འཛིན་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་དང༌། དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྷུང་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༩༠ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༤༧ ཕྲེང་། ༨
3 ཞོལ། ཤོག ༡༧༣ ན ༣ གྲོལ་ལོ།
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༩༥ ཕྲེང་། ༤
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༡༧༣ ཕྲེང་། ༡༦

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 255

བདེན་པར་འཛིན་པ་དང༌ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པར་འཛིན་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང༌། ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་མཐར་འཛིན་མིན་ཏེ། བཟུང་བ་ལྟར་དུ་ཡུལ་དེ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་ཟློག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར།1

།ཞེས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང༌།
ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །ངེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ།2

།ཞེས་དང༌། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་
ལས། འདི་བརྟེན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། །འཇིག་རྟེན་ཚུལ་འདི་འགོག་མི་མཛད།3

།ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང༌ཡོད་པ་གཉིས་དང༌། མེད་པ་མིན་པ་དང༌མེད་ཅེས་པའི་ཁྱད་འབྱེད་ནི། སྨྲ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གཉིས་ཀའི་དོན་བློ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལ་ཇི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་དེས་མཐར་ལྟུང་མི་ལྟུང་སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བར་ཟད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་ན། ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་ཚེགས་ཆུང་ངུས་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྩ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།4

།ཅེས་གསུངས་སོ། །འགྲུབ་སླ་ལུགས་ནི་འདུས་བྱས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྔར་ལྟར་བཀག་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་འཆིང་གྲོལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་སོགས་བྱ་བྱེད་བཞག་པས་ཆོག་པ་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཉིད་དང་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་དང༌། གདུལ་བྱའི་སྐྱབས་གནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འཇོག་པ་སོགས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༦ ཕྲེང། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༧ ཕྲེང་། ༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༡ ཕྲེང་། ༢༠
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༣ ཕྲེང་། ༡༠

256 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་བཞག་པས་ཆོག་པས། དེ་རྣམས་བདེན་པར་ཁས་མ་བླངས་ན། དེ་རྣམས་གཞག་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་མི་འཐད་ཅེས་གང་ཡང་སྨྲར་མེད་པས་དེ་རྣམས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་མེད་དོ།།
དེ་རྣམས་བདེན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་མཚན་མཚོན་དང༌། བྲལ་རྒྱུ་དང༌། བྲལ་
འབྲས་དང༌། ཚད་མ་འདིས་གཞལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འདོད་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ། འདོད་ཀྱང་འདོད་དོ། །དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་རང་གི་ཐོབ་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་དང་འཇལ་བྱེད་སོགས་ལ་མ་འབྲེལ་ན་ནི། འབྲེལ་མེད་ཐམས་ཅད་མཚན་མཚོན་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་བཟློག་མི་ནུས་ལ། འབྲེལ་བ་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་ལ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བས་འབྲེལ་བ་འཇོག་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་ཀྱང་དགག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་དཔྱོད་པ་འདིས་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དགག་མི་ནུས་ན། འདུས་བྱས་ལའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས། བདེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།།
གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
ཆོས་དེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གོལ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང༌། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྟག་ལྟ་མི་བཟད་པ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་ཁོ་རང་ལ་ཁོ་རང་མེད་པ་ཡིན་ན། རང་ལ་མེད་པ་ནི་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས་ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་དམ་འཆའ་མཁན་དང༌། དེ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་པ་ནི་མ་བརྟགས་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བའོ། །ཚུལ་འདིའི་རིགས་པའི་འགྲོས་རྣམས་ལེགས་པར་མཐོང་ནས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་རང་སྡེ་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བས་དེ་དག་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 257

ལ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྨྲ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་འདིའི་མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལས་ཆེས་ཆེར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྟགས་སུ་སྣང་ངོ༌།།
འདི་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང༌། ཀུན་རྫོབ་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བློ་མཐུན་བྱས་ནས། དོན་དམ་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དུ་སོང་བ་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པ་ཁེགས་ནས་དངོས་པོ་དང་ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང༌། སྟོང་པའི་གོ་ལུགས་ཉེས་པའི་ཆད་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དང༌ཆོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་སྨྲ་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་1

མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།2

།ཅེས་པའི་
དོན་སྔར་ལྟར་ཡིན་ན། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད།3

།ཅེས་མྱང་འདས་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི། གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་དེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་བཟློག །ཁམས་འདི་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན།4

།ཞེས་རང་བཞིན་
མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྙམ་ན། དེ་དག་ནི་ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུང་སྔ་མའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༧༥ ན ༢། གཙང། ཤོག ༡༩༠ བ ༢ མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༣ ཕྲེང། ༡༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༤ ཕྲེང་། ༡༥
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༨༠ ཕྲེང་། ༨

258 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དོན་ཡིན་ལ། མདོ་དེས་ཀྱང་མྱང་འདས་བདེན་པ་དང༌འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་གསུངས་ལ། བདེན་པའི་དོན་ནི་མདོ་སྔ་མས་མི་སླུ་བ་དང༌། རྫུན་པའི་དོན་ནི་མདོ་ཕྱི་མས་སླུ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བློ་དེའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སླུ་བ་མེད་ལ། ལྷག་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་བློའ་ིངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སླུ་བ་ཡོད་པས། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པས་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བསམས་པར་མིང་ཙམ་ལ་ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། སྲིད་པ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད།1

།ཅེས་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང༌། སྲིད་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་འཇོག་པར་བཤད་པས། འཁོར་བ་བདེན་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཆད་སྟོང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡིན། བསྟོད་པའི་ལུང་དོན་ཡང༌རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་གཉིས་བཀག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པས་ལུང་དེ་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤོང་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ལ་ཁུངས་སུ་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན་བསྟོད་པ་དེ་ཉིད་ལས། མི་རྟག་སྟོང་པ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྦྱོང་བྱེད། །མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན།2

།ཞེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༢ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༨༠ ཕྲེང་། ༡༦

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 259

དང༌། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།1

།ཞེས་ཆོས་འདི་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བསྒོམ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང༌། དེ་སྒོམ་པ་ཉིད་སེམས་སྦྱོང་བའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཆད་སྟོང་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་བསྒོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་དྲང་དུ་རུང༌། དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྦྲུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་འཇིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྦྲུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་ཡི། ནུབ་ཕྱོགས་ན་ཤིང་སྡོང་ཡོད་ཅེས་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་སེལ་བ་ལ་གང་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་ཡི། གཞི་གཞན་དོན་མེད་ཅིག་བདེན་པར་ཡོད་པར་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།།གསུམ་པ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་གང་ལས་འབྱེད་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་དུ་ཕྱེ་བའི་གྲངས།
དེ་ལྟར་དུ་ཕྱེ་བའི་དོན། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ ིལ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་བསླབ་བཏུས་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་བྱ་ནི་དབྱེ་
གཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་ཤེ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་དགོས་པས་ཐ་དད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་སྔ་རབས་པ་མང་པོ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང༌། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ནི། ཐ་དད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཐ་དད་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དེ་ཐ་དད་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༨༢ ཕྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༥༠ ཕྲེང་། ༡༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༦ ཕྲེང་། ༦

260 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་སྨྲ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་ཐ་དད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པ་དང༌། གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཅར་ལའང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་མི་འགལ་ལོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ།1

།ཞེས་
གསུངས་པས། ཆོས་ཅན་རེ་རེའི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་པས་དེ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་དུ་མར་ཡོད་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ།2

།ཞེས་
གསུངས་ལ། མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་དོན་དམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་བདེན་སྟོང་དང་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་མྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །མྱུ་གུ་ནི་རང་གི་བདེན་སྟོང་ཡིན་ཡང་རང་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ལ་དགོངས་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ལྡོག་པ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀར་མིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།།
བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། དོན་དམ་བདེན་པ་དང༌། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
གྲངས་ངེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་དང༌། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་བཤད་ཅིང༌། ཕྱི་མ་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང༌། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༠ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༡༥ ཕྲེང་། ༡

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 261

པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྗོད་ཙམ་མིན་ལ། ཤེས་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་གཟུང་ངོ༌། །དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པར་འཇོག་པ་ནི་བློའ་ངོར་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་མིན་པའི་བློའི་ངོར་ ིབདེན་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེ་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་བའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ།1

།ཞེས་སོ། །འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་
རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཇོག་
པ་རྣམས་མ་རིག་པས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་འཇོག་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།
དེ་ལ་དང་པོའ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ི ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདེན་
འཛིན་ཡིན་པས། དེས་བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་འཇོག་སའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་པ་དེ་མ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༤ ཕྲེང་། ༨

262 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཡིན་དགོས་སོ། །གཉིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དེ་དག་གི་ངོར་མི་བདེན་པར་བསྒྲུབས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་མ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ངོར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་ནི། དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ནི་བདེན་པ་གཅོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་གཅོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་
ལས། ཀུན་རྫོབ་དེས་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ།2

ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ལ་གསལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཡི། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་དང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདིས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པར་གནས་པར་བཤད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་བདག་གཉིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནི་མི་སྨྲ་ཡི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དེའི་ངོར་བདེན་ཚུལ་བཤད་པ་ཙམ་མོ།།
གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་
པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༤༤ ཕྲེང་། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༣ ཕྲེང་། ༢༡

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 263

ནའི་དོན་གཟིགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པའི་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་དང༌། ཤེས་བྱ་རྫུན་པ་སླུ་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་མྱུ་གུའི་ངོ་བོའོ། །དེའི་སྔ་མ་ནི་མྱུ་གུའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་མྱུ་གུའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས།1

།ཞེས་སོ།།
འདིས་ནི་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་དམ་ནི་ཤེས་པ་སྔ་
མ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་རྙེད་པར་སྟོན་གྱི། མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ།2

།ཞེས་
དངོས་པོ་རེ་རེའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པའི་ཤེས་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ནི་རྫུན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་དོན་ལ་མི་བདེན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་ལ་རྫུན་པར་ངེས་དགོས་སོ། །མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤེས་བྱ་རྫུན་པ་སླུ་བའི་དོན་དུ་ངེས་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སུན་ཕྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྙེད་དགོས་ཏེ། བདེན་པ་རིགས་པས་མ་ཁེགས་པར་རྫུན་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་བློས་གྲུབ་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་བློས་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་སྣམ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང༌། དེ་དག་གྲུབ་པའི་བློས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།
དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བུམ་སྣམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་དང༌། འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་འདིའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ི

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༡ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༠ ཕྲེང་། ༩

264 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཉིད། འཕགས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ་1

ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བཟློག་ནས་
སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བུམ་པ་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བུམ་སོགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ངོར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞི་བུམ་སོགས་རྣམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ན་བདེན་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པས་བུམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་དང༌། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་དོན་དམ་མོ་ཞེས་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། བུམ་སོགས་འཕགས་པ་ལ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་སོགས་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་
ནི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པས། ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྱེད་པར་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་འབྱེད་པ་རྣམས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག།།ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ལུགས་འདི་ནི་མ་
རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་སྣང་བར་བཞེད་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། །འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྫུན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༥ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༥༦ ཕྲེང་། ༡༢

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 265
མ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བརྡ་ལ་བྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བྱད་བཞིན་
གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཤེས་བྱ་རྫུན་པ་སླུ་བའི་དོན་མཐོང་བས་རྙེད་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡང་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མཚུངས་སོ། །གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཇོག་ན་དེ་ལྟར་འཁྲུལ་པ་དེས་འཇོག་པ་འགལ་ཡང༌། གཞལ་བྱ་རྫུན་པ་འཇོག་པ་ལ་དེ་ཉིད་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་མི་ནུས་པས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྫུན་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།།
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་དང༌།
དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་དང༌། ཤེས་པ་སྔ་མ་དྲུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དྲུག་དང༌། ཕྱི་མ་དྲུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དྲུག་སྟེ། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲུག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང༌། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲུག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་གི །འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པས། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང༌། སྔོ་སོགས་སྣང་བ་གཉིས་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག2

།ཅེས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་འཕྲལ་དུ་ཡིད་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་འཛིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༤ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང་། ༡

266 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

སྟངས་ཀྱི་བཟློག་ཕྱོགས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དམིགས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སློད་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཤར་བ་ཡང༌སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་དང་བདེན་པའི་དོན་བཤད་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
ཉིད་བཤད་པ། དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ།1

།ཞེས་
གསུངས་པས། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི་མི་སླུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་དང༌། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྒྲ་དོན་མི་འདྲའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བས་རྙེད་པ་ལ་གསུངས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱིས་རྙེད་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་གྱིས་རྙེད་པས་མི་ཆོག་གི །ཡེ་ཤེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༣༩༧ ཕྲེང་། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༠ ཕྲེང་། ༡༠

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 267

ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པར་སྟོན་པའོ། །རྙེད་པའི་དོན་ནི་ཤེས་པ་དེས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །ཡང་དེས་ཇི་ལྟར་རྙེད་པའི་ཚུལ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་བར་སྣང་གི་གཞིར་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་མཐོང་བ་ན་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་གཞི་དེར་སྐྲ་ཤད་འཛག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་དང༌། འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་བཞིན་དུ་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། ཕུང་པོ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་དོན་དམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་
དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་མྱང་འདས་དང༌། དེ་ཉིད་དྲི་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་གྱི་མྱང་འདས་གཉིས་ཡིན་པས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཅི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ།3

ཞེས་དང༌། དེའི་ཕྱིར་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།4

།ཞེས་གསུངས་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༦ ཕྲེང་། ༡༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༩༤༨ ཕྲེང་། ༡༦
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༩༤༩ ཕྲེང་། ༣

268 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པའི་དོན་ནི། མྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་གི །ལུགས་འདིས་མྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། བདེན་པ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། མྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་ཅིང༌། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་དང༌། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་བརྩད་པའི་ལན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལས། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་
གསུངས་ཤིང༌། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྙད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན།2

།ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང༌། དམན་མཆོག་འབྲིང་གསུམ་དང༌།
འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡང་དག་པའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་དོན་དམ་པར་བདེན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང༌། དེས་རིགས་ཤེས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་བཤད་པས། དེའི་ངོར་མི་སླུ་བ་ལ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དོན་དམ་དུ་མི་བདེན་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་
བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་སྔ་མར་མ་གྲུབ་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། བདེན་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༥ ཤོག ༤༡༥ ཕྲེང་། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༦༥ ཕྲེང་། ༣

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 269

བཀག་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པ་ནི་རྫུན་པར་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྣང་བ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་གཞི་རྣམས་རྫུན་པར་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་བཞིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གནས་པས་དེ་བཞིར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང༌། ཕུང་པོ་རྟག་སོགས་བཞིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་གནས་པ་མེད་པས་དེ་བཞིར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་ཅིང༌། འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བཏགས་པ་དང༌། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང༌། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད།1

།ཅེས་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དང༌། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པས། བློ་འཁྲུལ་པ་ཞིག་གི་ངོར་ཡོད་ཙམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ།།
འཇུག་པ་ལས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་ཡང་སྤྱིར་ཡོད་མེད་
ཙམ་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པའོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཡང༌དེའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱང༌ཙམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་གཅོད་པ་དང༌། འཇོག་པའི་དོན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་གཏན་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་འཇོག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང་། ༤

270 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པས་མ་ཚིམ་པར་དེ་ཙམ་མིན་པའི་བཏགས་དོན་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་ནས་རྙེད་ན་ཡོད་པར་འཇོག་ལ། མ་རྙེད་ན་མེད་པར་འཇོག་པ་ལྟར་ལུགས་འདིས་མི་བྱེད་ཀྱི། ཚོལ་ལུགས་དེས་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་བྱུང་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བཞེད་པས་དེ་འདྲ་བའི་དཔྱད་ནས་ཡོད་པར་རྙེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་མ་དཔྱད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཀྱང་དེ་ནས་འཇོག་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་རྙེད་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།1

།ཞེས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
གཟིགས་པར་བཤད་ཅིང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་བཤད་པ་དྲངས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པར་བཤད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་ན་སྟོབས་བཅུའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།
མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༦ ཕྲེང་། ༡༣

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 271

བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡུད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང༌། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང༌། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན།1

།ཞེས་མི་མཐོང་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌། མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སུས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་ངམ་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་སྒྲིབ་ཐོགས་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང༌མ་མཐོང་བ་ནི་སྒྲིབ་ཐོགས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པར་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་གོ །ཕུང་པོ་ལྔ་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་མཐོང་བ་མིན་པར་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་དག །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན། བློ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་
སྣང་བ་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་བཤད་པས་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་ཁུངས་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པའི་ཁུངས་མིན་ནོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ།3

།ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༦ ཤོག ༡༩ ཕྲེང་། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༥༩ ཕྲེང་། ༡༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༧༥༡ ཕྲེང་། ༩

272 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པའི་ངོར་གཞན་དབང་ལ་མ་རེག་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གསུངས་སོ།།སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།1

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མེད་
པར་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་གཏན་ལོག་པ་མིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་གཏན་ལོག་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང༌། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སུ་སྨྲ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་གསུངས་
ཤིང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།3

།ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། མཐར་ཐུག་གི་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚངས་
པའི་དོན་དུ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པ་དང༌གདུལ་བྱས་དེ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས། དེས་དེ་རྟོགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༢༩༣ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༢༧ ཕྲེང་། ༡༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༢༨ ཕྲེང་། ༡༣

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 273

པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དོན་མེད་པ་དང༌། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་མིན་པར་འགྱུར་བས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པའི་མདོ་སྡེ་དྲངས་པས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པ་དང༌། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ལོག་པར་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི །དངོས་སུ་ནི་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོའ་དོན་ནི་ཡེ་ཤེས་ ིདང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་ཙམ་དུ་འཇོག་གི །ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་མི་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་མི་འཇུག་པས། སྐུ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང༌། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་མཁྱེན་པ་པོའོ། །དེས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཀུན་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། སྐུ་གང་གིས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བཤད་པས་ཤེས་སོ།2

།སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དང༌། ཇི་སྙེད་
པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ལ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམས་སྣང་དགོས་ཤིང༌། རྣམ་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་འདི་པའི་ལུགས་མིན་པས་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སོ།།
སྣང་ཡུལ་ཇི་སྙེད་པ་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༥༧ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༧༠ ཕྲེང་། ༥

274 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

མཚན་དཔེ་སོགས་དང༌། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྡོག་པའི་དོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ས་དེར་རྒྱུ་ལོག་པས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྣང་བ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་ནི། ཡུལ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ངོས་ནས་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་སྣང་བ་མིན་པར་རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་ངོར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་དོན་རྣམས་སྣང་བ་ནི། མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་སྣང་བ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྣང་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ངོས་ནས་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེ་ལ་དེར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པ་མིན་པས། དེར་སྣང་བས་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསླད་པ་ཡོད་ནས་སྣང་བ་མིན་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རང་ངོས་ནས་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བས་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་གི །བདེན་པར་མི་སྣང་ལ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བ་ན། གང་ཟག་གཞན་དེ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བར་ཤར་བ་ཙམ་མོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སླུ་བའི་ཆོས། །གསོག་དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང༌།1

།ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང༌།
མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པར་གསུངས་སོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༣ ཕྲེང་། ༡༧

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 275

དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་
ཁོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས།1

།ཞེས་ཇི་
སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ས་ལེ་གཟིགས་པ་དང༌། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང༌། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ནི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བས། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ།2

།ཞེས་གཉིས་སྣང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་དུས་ནམ་ཡང་མི་བཞེངས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང༌། ཇི་བཞིན་དུ་མ་གོ་བ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མ་གཏོགས་པ། གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་སྣང་ཡང་འགལ་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དང༌། ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིགས་ཤེས་དང༌། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འགྲོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་གཞིའི་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྙེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་ཡང་། འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇལ་བ་ན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། འདིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞིབ་ཆའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྒྱས་
པར་ཕྱེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང༌། འབྲིང་དུ་ཕྱེ་ན་དངོས་པོ་དང༌། དངོས་མེད་དང༌། རང་དང༌། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཞི་དང༌། བསྡུས་ན་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་ནི་དོན་དམ་པ་དངོས་དང༌། མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ན་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༥༨ ཕྲེང་། ༡༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༥༨ ཕྲེང་། ༢༠

276 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

པའི་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་དང༌། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་
དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྤྲོས་པ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན།2

།ཞེས་
དང༌། བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང༌། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀུན་རྫོབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྔོན་གྱི་མང་པོས་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་བྱས་ནས། གཟུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་སྔ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ནི་བློ་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་ནུས་པས་ཤེས་བྱ་མིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མིན་པས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་རིགས་ཤེས་ལ་ཡང་དེར་བཤད་པ་མང་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སླུ་བ་མེད་པས་རིགས་པ་ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ།3

ཞེས་དང༌། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང༌། གང་ཡང་
དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་དེ་ལ་ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།4

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་དང༌། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་སོགས་པའོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང༌། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་བཤད་པའི་དགོངས་པ་དང༌། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་གཉིས་ནི་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པས། དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། བདེན་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཅིག་ཅར་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཅོད་ནུས་པས་དོན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༡༥༢ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༩༠༢ ཕྲེང་། ༡༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༩༩ ཕྲེང་། ༢༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༣༥༠ ཕྲེང་། ༨

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 277

དམ་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེའོ།།
གཉིས་པས་ནི་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་འགོག་ནུས་ཀྱང་། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་
པ་གཅོད་མི་ནུས་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པ་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་ནི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་ནི་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས། སྤྲོས་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་གྱི། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་བློ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་པ། བདེན་སྟོང་དེ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དང་བདེན་སྟོང་གི་སྣང་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ།།
བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྣང་བས་མྱུ་གུ་སོགས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བར་སྒྲུབ་པ་ཡང༌། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་པའི་གང་ཟག་རྟོགས་ལྡན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ལ་ནི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང༌། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང༌། གཅིག་དང་དུ་མ་མིན་པ་དང༌། དེ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་རྟགས་སུ་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི། མ་ཡིན་དགག་ལ་མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་པས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང༌། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའ་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །སྣང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྤྲོས་ ིཔ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །ཚུལ་འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་

278 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བྱའོ། །སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ནི་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ།1

།ཞེས་གཞན་དག་སེམས་ཙམ་པ་དགག་གཞི་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་
པའི་དགག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང༌། རང་ལུགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་དགག་པ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀུན་རྫོབ་པར་བཤད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་སོགས་དངོས་པོ་སྣང་བ་ན་མི་སྣང་བས། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་སྣང་བ་ན་མི་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའ་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ི 2

།ཞེས་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ན་
དེའི་བདེན་སྟོང་སྣང་བར་བཤད་པ་ནི། བདེན་པ་མེད་པར་བཀག་པའི་རྣམ་བཅད་ཙམ་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་སྣང་བ་མིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་ལ་དགོངས་པས། དེ་འདྲ་དེ་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འགལ་ལོ།།
དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་
པ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པས་དེར་བཤད་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པར་གསུངས་པའི་སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་ནི། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མིན། །མི་སྟོང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། །མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་སྐྱེ་མིན་ཞེས། །དེ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་གསུངས།3

།ཞེས་དང༌། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །དེ་ཁོ་ན་ནི་རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ།4

།ཞེས་རྟོག་པའི་དྲ་བ་ལ་སྤྲོས་པའི་དྲ་བར་བཤད་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༦༧ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༦༧ ཕྲེང་། ༧ 3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༨༡༩ ཕྲེང་། ༡༡ 4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༨༡༩ ཕྲེང་། ༡༦

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 279

པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར་ཟློག་པས་དེ་ནི་དོན་དམ་དངོས་དང༌། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་པའི་རིགས་ཤེས་ཡུལ་བཅས་ནི་སྔ་མའི་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པ་སོགས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ལ་ཡང༌། འདིས་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་དང༌། དེའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པས། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་ཚུལ་ཡང་དེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་དྲ་བ་དང་བྲལ་བར་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོའོ།།
གསུམ་པ་ནི། གཞི་གང་ཞིག་རྫུན་པ་སླུ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན། མི་སླུ་བའི་དོན་
ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས། སླུ་མི་སླུ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་འགལ་བའོ། །དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡང་ཟློག་གོ །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང༌། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ།1

།ཞེས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཟད་པར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།2

།ཞེས་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྨོངས་པ་དང༌། མི་ཤེས་ན་ནི་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དེ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང༌། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༡༤༧ ཕྲེང་། ༡༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༡༥༠ ཕྲེང་། ༤

280 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས།1

།ཞེས་གསུངས་པས། ཐར་
པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་པ་ལས་བདག་མེད་
གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ན་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ལྷག་མཐོང་དུ་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། འདིར་ནི་ས་མཐོན་པོའ་ལྷག་མཐོང་རྣམས་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་གྱི། སོ་སྐྱེའི་དུས་ཀྱི་བསྒོམ་པར་ ིབྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་གཙོ་བོར་2

སྟོན་ནོ། །དེའི་ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་རྫོགས་པར་བྱས་ན། ངོ་བོ་ཉིད་
བཞིའི་དང༌། སྒོ་གསུམ་གྱི་དང༌། ཚོལ་བ་དྲུག་གི་ལྷག་མཐོང་ངོ༌། །བཞི་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞིའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་རྣམས་འབྱེད་པའོ། །དེ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ནི་ཉན་ས་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །སྒོ་གསུམ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་གསུངས་པའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་ནི་བདག་མེད་ངེས་ཟིན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱི། གཏན་ལ་འབེབས་པ་མང་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྔར་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ།།
གསུམ་པ་ནི་ངེས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་སྔར་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཚོལ་བ་དྲུག་
ནི་དོན་དང་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་དང་ཕྱོགས་དང་དུས་དང་རིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་བཙལ་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ཚོལ་བ་ནི་ཚིག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །དངོས་པོ་ཚོལ་བ་ནི་འདི་ནི་ནང་གིའོ། །འདི་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོའོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༧༠ ཕྲེང་། ༡༢
2 ཞོལ། ཤོག ༡༩༠ ན ༥ གཙོ་ཆེར་སྟོན་ནོ།།

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 281

དོ། །ཞེས་པའམ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བའོ། །ཕྱོགས་ཚོལ་བ་ནི་ནག་ཕྱོགས་སྐྱོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང༌། དཀར་ཕྱོགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོལ་བའོ། །དུས་ཚོལ་བ་ནི་འདས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་བྱུང་ངོ༌། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ༌། །ད་ལྟར་བའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །རིགས་པ་ཚོལ་བ་ནི་རིགས་པ་བཞི་ལས། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའོ། །འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའ་སྒོ་ནས་ཚོལ་བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་ ིཔ་ནི་མེས་སྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་བྱེད་པའོ། །ཆོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ཡང་ཅི་འདི་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་དུ་ཚོལ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མེ་ཚ་བ་དང་ཆུ་རླན་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང༌། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང༌། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཚོལ་བའོ། །དེ་ལྟར་དྲུག་ཏུ་བཞག་པས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། སྨྲས་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོའ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོལ་བ་དང་ ིཔོའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཚོལ་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་བཞག་གོ །དང་པོར་བཤད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞིའི་སྒོ་ནི་གསུམ་ཡིན་ལ། ཚོལ་ལུགས་ནི་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པས་སྒོ་གསུམ་དང་ཚོལ་བ་དྲུག་ནི་སྔ་མ་བཞིར་འདུའོ། །སྔར་བཤད་པའི་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཉན་སར་གསུངས་པས། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་དོ།།
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་
དོན་བསྟན་པ། ལུགས་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ལམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་

282 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་དང༌། བྱང་ས་དང༌། ཉན་ས་དང༌། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང༌། ཞི་བ་ལྷ་དང༌། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་སྔོན་དུ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པར་དམིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ནས། ཕྱིས་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང༌། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བཤད་ཅིང༌། སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་སྔར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་སྒྲུབ་ན་ནི། དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔྱད་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། སྔ་མ་ལྟར་བྱས་ན་འགྲུབ་ཀྱི། ཕྱི་མ་ལྟར་བྱས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་སྔོན་དུ་གྲུབ་ཟིན་གྱིས་ནི། སྔར་བཞིན་འཇོག་སྒོམ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་སྲིད་པ་ལས། ཇི་ལྟ་བའམ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་སྐབས་སུ་གང་བབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ན། དེའི་མཐར་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲེན་ཐུབ་པས། དེས་ནི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་འགྲུབ་པ་འདྲ་བ་སྔ་མས་མི་ནུས་པས་དཔྱད་སྒོམ་བསྔགས་སོ།།
སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བཙལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། བདག་མེད་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྐྱོན་ཡོན་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 283

སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ནི། ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པས། སོ་སོའ་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ ིསྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་པར་མ་ཟད། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དཔྱད་སྒོམ་ཡང་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པའི་ལྷག་མཐོང་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ། ཇི་
སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བར་བཤད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་ཞི་བ་ལྷ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར། སྔོན་དུ་ཞི་གནས་གང་རུང་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་སྟོན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཞི་ལྷག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་ཚུལ་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་མདོ་
སྔགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉན་རང་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་དང༌། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་ལའང་འདྲ་བར་རྒྱུད་སོ་སོ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་མཛད་ཆེན་པོའ་བཞེད་པར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ ིབཤད་ཟིན་ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། རང་གི་སེམས་ནི་བརྟགས་པ་ན། །ཆོས་ཀུན་རང་གི་སེམས་ལ་གནས། །ཆོས་འདི་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེར་གནས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་འོ།1

།ཞེས་གསང་འདུས་ལས་གསུངས་པས་ཀྱང༌། ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་
ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ2

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་
དམིགས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང༌། སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་སྟོན་པར་འཆད་ཅིང༌། ས་དང་པོ་གཉིས་ལ་འཇོག་སྒོམ་དང་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ཞི་ལྷག་སྒྲུབ་ཚུལ་སྔར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༤༢༦ ཕྲེང་། ༡༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤༡༣ ཕྲེང་། ༢༡

284 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བཞིན་འཆད་པར་སྣང་བས། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་འདྲ་བར་བཞེད་དོ།།རང་གི་ལུགས་ནི། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་བའི་གོ་བ་སྐྱེད་ལུགས་དབུ་
མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། སྐྱོང་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོང་བ་ན་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒོམ་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གི་དཔྱད་སྒོམ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྐབས་དེར་དཔྱད་སྒོམ་འཇོག་པའི་ཞར་ལ་ལྟ་ཐོག་ནས་རྩེ་གཅིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་མ་འཇོག་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་འདིར་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པས། འདིར་ལམ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་བཤད་དོ།།
གསུམ་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ན་སྒོམ་ལུགས་གང་བྱས་ཀྱང་སྒོམ་དེ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པས་ལྟ་བ་དེ་རྙེད་དགོས་ལ། ལྟ་བའི་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚེ་ལྟ་བ་དྲན་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་མ་བསྒོམས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་ཚར་རེ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་མཐར་ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་འཇོག་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོང་བ་མིན་ནོ། །ལྟ་བ་དྲན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་ཡང་སྔར་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཟད་པས། དེ་ལས་ཟུར་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པའི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ།།
དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་དཔྱད་ནས་
བསྐྱང་བར་བྱའོ། །དཔྱད་པའི་སྒོམ་གཅིག་པུ་བྱས་ནའང་སྔར་བསྐྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། ཞི་གནས་ཀྱི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་དཔྱད་དེ་སྐྱོང་བ་དང༌། བར་བར་དུ་འཇོག་སྒོམ་སྤེལ་མར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔྱད་སྒོམ་མངས་པས་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་སོང་ན་འཇོག་སྒོམ་མང་དུ་བྱས་ལ་གནས་ཆ་སོར་གཞུག །འཇོག་སྒོམ་མངས་པས་དཔྱོད་སྙིང་མི་འདོད་པ་དང༌། དཔྱད་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཉན་པར་སེམས་གནས་ཆ་ལ་ཧྲིལ་ཧྲིལ་འགྲོ་ན་དཔྱད་སྒོམ་མང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 285

གྱིན་བསྒོམས་ན་སྟོབས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། ཡང་གང་གི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཆུངས་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་རླུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ། སེམས་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ན་ཡང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་ཚེའང་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་
ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་དུ་བཟུང་ནས་འགོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཡིན་པར་སྔར་མང་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་གང་དུ་བཟུང་བ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པར་མཐོང་བ་ནི། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཐལ་ཆེས་པའི་སྐུར་འདེབས་ཡིན་ཞིང་། ལུང་གི་དོན་ཡང་མིན་པར་བསྒྲུབས་ལ། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་བློས་གང་དུ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་གྱི་མཚན་འཛིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་འཛིན་ཚུལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩད་གཅོད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་མི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་
ནི་དེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་དྲུད་པ་དེ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྲེག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུངས། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་དོ།2

།ཞེས་སོ་སོར་
རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང༌། དེས་དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༩༧༨ ཕྲེང་། ༡༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༣༦༥ ཕྲེང་། ༡༡

286 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ངེས་པར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ ིཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྒོམ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་ཟློག་ཅིང༌། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ། རྟོག་པའི་ཤིང་སྲེག་གོ །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།1

།ཞེས་སོ།།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ལས་ཟག་མེད་འབྱུང་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ལས་སངས་རྒྱས་དང༌། སོ་སྐྱེ་ལས་འཕགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་དུ་རྣམ་རྟོག་སྣང་གྱུར་པ། །དེར་ནི་སྟོང་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །བརྟག་བྱ་རྟོག་བྱེད་རྣམ་པའི་སེམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས། །གང་ན་བརྟག་བྱ་རྟོག་བྱེད་ཡོད། །དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་མ་ཡིན།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བརྟག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་
པ་མེད་པར་སྟོན་གྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འགོག་པ་དང་། བརྟག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་ཙམ་འགོག་ན། གཞུང་དེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་པའི་སྒོ་དུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་ན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང༌། །བདག་མེད་ཅེས་བྱར་སྟོང་པ་ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པར་གང་སྒོམ་པ། །དེ་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མིན།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་མི་འགོག་གི །དེ་དག་ཏུ་བདེན་པར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༨ ཕྲེང་། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༡༢ ཕྲེང་། ༢༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༡༣ ཕྲེང་། ༨

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 287

བཟུང་བའི་བདག་ཉིད་དམན་པ་སྟེ། སྨད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་
དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བ་དག །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཟློག2

།ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་། བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས། དེ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ལྟ་བ་བཟློག་པ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་མི་འགོག་སྟེ། སྔར་རྩོད་ཟློག་དྲངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྡུད་པ་ལས། ཕུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན།3

།ཞེས་གསུངས་པ་
དང༌། ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པ་དང༌བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ།4

།ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྟོང་ཉིད་
སོགས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དད་པ་ཡང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན།5

།ཞེས་དང༌། གང་ཚེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་
རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགྲོ།6

།ཞེས་དང༌། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༧༩ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༩༧ ཕྲེང་། ༡༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༤ ཤོག ༤ ཕྲེང་། ༢༠
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༥ ཤོག ༡༣༦ ཕྲེང་། ༢༠
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༤ ཤོག ༧ ཕྲེང་། ༡༠
6 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༤ ཤོག ༡༤ ཕྲེང་། ༢

288 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

རྟོག །སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་ཞིག་དེ་སྒོམ་པ། །འབྲས་བུ་མྱ་ངན་འདས་འཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང༌། ཤཱ་རིའི་བུས། བྱང་སེམས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ།2

།ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་འཛིན་པས། །ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་རྣམ་བཏགས་པ། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར།3

།ཞེས་དང༌། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར།4

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་པ་དང་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པའི་རྒྱུན་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །འདིར་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྤོང་ངོ༌ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།5

།ཞེས་གསུང་རབ་ལས་ཡིད་
ལ་མི་བྱེད་པ་བསྒོམས་པས་མཚན་འཛིན་སྤོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་ལ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༦༦ ཕྲེང་། ༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༨ ཤོག ༢༩༨ ཕྲེང་། ༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༨༠ ཕྲེང་། ༡༧
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༧ ཕྲེང་། ༢༠
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༩༥ ཕྲེང་། ༧

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 289

ཀྱང༌། སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ།།
སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ1

།ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཙམ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ ིའཇུག་མི་སྲིད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དེས། སྔོན་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང༌། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བློ་ལས་འདས་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེར་ནི། ཟབ་མོའ་དོན་ཐོས་པ་དང་ ིསེམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་རློམ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། གཞན་གྱིས་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་དང༌། ཡང་ཟབ་མོའ་དོན་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ ིཀྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་འགོག་པ་མིན་པ་དང༌། དེ་འགོག་ན་རིགས་པ་དང་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོས་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།3

།ཞེས་སྨྲ་བ་འགོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།
སྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། པོ་ཏོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༩ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༩ ཕྲེང། ༡༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༧༨ ཕྲེང་། ༡༥

290 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བའི་བེའུ་བུམ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། །སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ཟེར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །ལོགས་སུ་བསྒོམས་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྒོམ་དུས་ཉིད་ནའང༌། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང༌། །ཅུང་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུའང་གནས་བྱ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་ན་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ། །ལྷ་ཅིག་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཅིང༌། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལུགས་སྤྱོད་པར་འདོད་པས། །ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོམས་པས། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ།1

།ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་ཇོ་བོས། སྟོང་ཉིད་གང་
གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང༌། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ཀླུ་སྒྲུབ་སློབ་མ་ཟླ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་འཁྲིད་ཚུལ་ཡང་ཇོ་བོས་དབུ་མའི་གདམས་ངག་ཏུ་
གསུངས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་དགོངས་པ་གཉིས་འདྲ་བར་སྣང་བ་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་བསྟེན་པ་དང༌། ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་དང༌། ཐུན་རྗེས་དང༌། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་སྐྱོང་ཚུལ་རྣམས་སྔར་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།
བཞི་པ་བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ནི། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བསྒོམས་པ་ན་སྔར་བཤད་པའི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་དུ་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་ནས་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱང་ཡོད་པས་ན། ཤིན་སྦྱངས་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྙམ་ན་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་དེའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང༌། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ 1 གངས་ཅན་རིགས་བརྒྱའི་སྒོ་འབྱེད་ལྡེ་མིག་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག ༢༨ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༣ ཤོག ༡༠༥༡ ཕྲེང། ༡༨

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 291

ལ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌།
དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་
སོ། །ཤིན་སྦྱངས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཐུབ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡང་འདྲེན་ནུས་པས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲེན་པ་འདི་ནི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་གི་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ན་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་འགྲོའོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ༌།།
གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཚད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་ཞི་ལྷག་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་རྒྱུ་མི་འོང་བས། ཟུང་འབྲེལ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་ནམ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཚུལ་ནི་སྔར་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པའི་མཐུས། སྔར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང༌། གང་གིས་ན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༦༢ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༣༣༩ ཕྲེང་། ༨

292 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དག་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའི་ལམ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང༌། ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དང༌། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ།1

།ཞེས་དང༌། སྒོམ་རིམ་
ཐ་མ་ལས་ཀྱང༌། ཇི་སྟེ་གང་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་པར་ཞུགས་ཤིང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རྩོལ་བ་གློད་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་
པའི་མཚམས་ནས་ཡིན་ནོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཚེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་བར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཟུང་ཡིན་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་ལྡན་པ་སྟེ་ཕན་ཚུན་བཅིངས་ནས་འཇུག་པའོ།3

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་མ་ཆད་པ་ནི་
དཔྱད་སྒོམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་བཞག་ནས། མི་རྟོག་པར་གཞག་མི་དགོས་པར་དཔྱད་སྒོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང༌རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༣༦༦ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༧ ཕྲེང་། ༡༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༣༣༩ ཕྲེང་། ༡༢

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 293
གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ།།
རྒྱུན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དཔྱད་མཐར་གནས་པའི་ཞི་གནས་
གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དངོས་དྲངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཞི་གནས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་གོ །དེ་འདྲ་བའི་ཚེ་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་འདྲེས་པ་སྟེ་མཉམ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པས། ཆུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་སྟེང་ན་ཕར་ཉེའུ་ཆུང་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ། གནས་ཆ་བརྟན་པོའ་མི་རྟོག་པའི་རྩི་མ་ཞིག་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་ ིཔས་ཆོག་པའི་གཉིས་ཚོགས་ལ་ཞི་ལྷག་རྗེས་མཐུན་པར་འཇོག་ན་མ་གཏོགས་པ་ཞི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་ཁུངས་མ་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རིགས་པའི་མཐའ་གཅོད་དང༌། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང༌། སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི། ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ད་ནི་ལམ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐུག་པས་དེའི་བདར་ཤ་བཅད་དེ། དེ་ནས་དལ་བ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེས་ན་དེས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐུལ་བས། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་རྣམས་སྒོམ། དེ་ནས་ཚེ་འདི་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མ་ལོག་ན་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དོན་གཉེར་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་བས། ལུས་ཐོབ་པ་རིང་དུ་མི་སྡོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང༌། ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་འཁྱམ་ཚུལ་སྒོམ་པ་ལ་འབད། དེའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དྲན་པའི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བས། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ལ་བརྟན་པར་བྱས་1

ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་འབད་ཅིང་སྟོབས་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༩ ན ༤ བྱ་སྟེ།

294 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

བཞིའི་ལམ་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསམས་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་ལས་བློ་ཅི་ལྡོག་བྱ། དེ་ནས་འཁོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྤོང་འདོད་བཅོས་མིན་བསྐྱེད། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པའི་སོ་ཐར་ལ་འབད་དོ།།
དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན། རང་སྲིད་མཚོར་ལྷུང་
བ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་སོང་བ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། བྱམས་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ལ་ཅི་སྐྱེ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཕྱིན་དྲུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་རྨང་མེད་པའི་ཐོག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལ་མྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཐན་ཐུན་སྐྱེས་ན་ཆོ་གས་བཟུང་ལ་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་འབད་དེ་སྨོན་སེམས་ཅི་བརྟན་བྱ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་མཉན་ལ་ལྡོག་འཇུག་གི་མཚམས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་འདོད་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འཇུག་སྡོམ་ཆོ་གས་བཟུང་ལ། རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཕྱིན་དྲུག་དང༌། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བཞི་སོགས་ལ་བསླབ། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་ལྟུང་ལ་སྲོག་བསྡོས་བྱ། ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད། གོས་ནའང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་འབད་དོ། །དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསླབ་དགོས་པས། བསམ་གཏན་སྐྱོང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱ་སྟེ་རྙེད་པ་དང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱང་ངོ༌། །དེ་འདྲ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཞི་ལྷག་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལས་ཟུར་པ་ཞིག་མེད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པའི་གསེབ་ནས་འོང་ངོ༌། །འདི་ཡང་ལམ་འོག་མ་བསྒོམས་ཀྱིན་གོང་མ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགྲོ་བ་དང༌། གོང་མ་མཉན་པ་ན་འོག་མ་ལ་སྒྲུབ་འདོད་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་རྟོག་པ་སྦྱང་བར་བྱས་ནས་བློ་ཆ་མཉམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ཆུང་བར་སྣང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འབད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤགས་ཆུང་ན་དལ་

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 295

འབྱོར་གྱི་སྐོར་དང༌། ཚེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེར་སོང་ན་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགྲོའ་ཉེས་དམིགས་ ིསྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ། ཁས་བླངས་པའི་བཅས་མཚམས་ལ་གཡེལ་བར་སྣང་ན་ལས་འབྲས་སྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཤགས་དྲག་མི་སྣང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་སྨོན་སེམས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱང༌། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ཤགས་དྲག་པར་སྣང་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཤིག་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱང༌། སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་སྡོད་པར་རྣམ་གཡེང་གི་བྲན་དུ་གྱུར་པར་སྣང་ན་རྩེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བར་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་རྒྱུད་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོལ་རུང་ཞིག་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མདོ་སྔགས་གཉིས་
ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་ཆེས་དཀོན་པ་དང༌། མྱུར་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཇུག་ན་ནི་ལམ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྔར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ལས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་པའི་དབང་ཞིག་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཟུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྲུང་སྟེ། རྩ་ལྟུང་ཕོག་ན་སླར་བླང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེས་འགྱངས་བས་དེས་མ་གོས་པ་ལ་འབད། སྦོམ་པོའ་ལྟུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ ིཅིང་། བརྒྱ་ལ་གོས་ནའང་སླར་འཆོས་པའི་ཐབས་རྣམས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ལམ་སྒོམ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་མེད་ན་འགྲམ་རྩ་ཟགས་པའི་ཁང་རུལ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྔགས་

296 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ།

འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར་
གསུངས་ཤིང༌། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དམ་ཚིག་མི་སྲུང་བ་དང༌། དབང་སྐུར་དམན་པ་དང༌། དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་ན། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་མེད་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འཁྱམས་པའོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་དེས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལྟར་ན་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་རིམ་གྱིས་དང༌། གོང་མ་ལྟར་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རིམ་ཅན་དུ་བསླབ་བོ། །འདི་དག་ནི་འདིར་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་ནི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབས་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསླབས་པར་འགྱུར་བས། དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། །།
ྋརྒྱལ་བས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ལམ་གྱི་ཚུལ། །རྣམ་གཉིས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེའི་
ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གསུང་རབ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལམ་ལ་ནི། །མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་བྱིན་པས་གཞུང་བཟང་རྣམས། །བདེ་བླག་ཉིད་དུ་གདམས་པར་འཆར་བ་དང༌། །རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་ལམ། །མ་ལུས་གསལ་བྱེད་རྒྱུད་ནི་སྦྱོང་བྱེད་མཆོག །ལྷག་པར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་དང༌། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐེག་ཆེན་རྣམ་གཉིས་དང༌། །རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་རིམ་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་འཛིན་ཐུན་མོང་བ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཁས་མང་གཞུང་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བཤད་པས་རྣལ་འབྱོར་ལྷུར་ལེན་གྱི། །ལམ་གྱི་གོལ་ས་ལེགས་པར་རྟོགས་འགྱུར་བའི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྡུས་པ་འདི། །སླར་ཡང་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར། །ཟབ་མོའ་ལྟ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ། །རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས། །མགོན་པོ་ ིཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞི་བ་ལྷའི། །བརྒྱུད་པའི་ཆུ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་འདྲེས་པ། །དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༨ ཤོག ༥༡༩ ཕྲེང་། ༢༠

ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་ཚུལ། 297

ཡི་གདམས་པ་མཆོག །འདིར་འབད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །དྲི་མས་མ་བསླད་རིང་དུ་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དགོན་པ་བ་ནས་སྣེའུ་ཟུར་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང༌། སྤྱན་སྔ་བ་ནས་བརྒྱུད་པ་གཉིས་དང༌། པོ་ཏོ་བ་ནས་ཤ་ར་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང༌། པོ་ཏོ་བ་ནས་དོལ་པ་ལ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན། ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་ལས་སླར་ཡང་བསྡུས་པ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་སྤོང་བ་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅། །དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་1

བསྟན་བཅོས་
ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་བཞུགས་སོ།།2

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། བདེ་འབྱུང་སྤྲིན་ལ་ཞོན་དང་གསེར་གྱི་མངལ། །ལུས་
མེད་བདག་པོ་ཐ་གུའི་ལྟོ་ལ་སོགས། །སྲིད་ན་དྲེགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་སྒྲོགས་པའི། །རློམ་པའི་འགྱིང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་གི་སྐུ། །མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཉི་མས་མེ་ཁྱེར་བཞིན། །མཛད་པར་གྱུར་ཚེ་མཛེས་པའི་ཅོད་པན་གྱིས། །གང་གི་ཞབས་པད་གུས་པས་སྟེན་བྱེད་པ། །ཐུབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཁྱེན་བརྩེའི་གཏིང་མཐའ་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་རླབས་ཆེན་ཆལ་ཆིལ་གཡོ། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱུར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་ཚབ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །བདེར་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། །ལེགས་པར་ཕྱེ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཆོག། །ས་གསུམ་འགྲོ་ན་ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་སྲོལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། །འཛམ་ ིགླིང་བློ་གསལ་བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད་པ། །འཕགས་པ་ལྷ་དང་དཔའ་བོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས། །དབྱིག་གཉེན་ཞབས་དང་བློ་བརྟན་ཕྱོགས་གླང་དང། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱན། །ཐུབ་བསྟན་མི་ནུབ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཆོག །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད། །གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ཡང༌། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང༌། །འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །འཇམ་མགོན་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་འདོད་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་

1 ཞོལ། དབུ་སྡེབ། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
2 གཙང་། དབུ་སྡེབ། བཞུགས།།

300 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འཁྱམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང༌། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུད་པར་མཛད།1

།

ཅེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང༌། མ་རྟོགས་ན་འཁོར་
བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གཟིགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཛུད་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གསུང་རབ་ལས་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་ལུང་གིས་དེ་ལྟར་གཞག་པར་ནི་མི་ནུས་ལ། དེའི་ཚེ་སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཁྱབ་པ་ན་བྱེ་བྲག་དྲང་ངེས་ལ་ཡང་འདི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་
དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཞིང་། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང༌། གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་འཚོལ་དགོས་པས། མཐར་གཏུགས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྨྲ་བ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ ིཉིད་ཀྱང་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༧༤༣ ཕྲེང་། ༡༧

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 301

དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་ན་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་
དང༌། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང༌། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་2

བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་ཟས་རྣམས་ཀྱི་བར་
ཡང་བཀའ་སྩལ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་དང་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དང་བསྒོམ་པ་དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཁམས་དུ་མ་དང་སྤོང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་མི་བསྐྱུད་པ་དང་སླར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་འཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་སྙམ་བགྱིད་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༦༢༧ ཕྲེང་། ༢ ལུང་འདི་མདོ་སྡེའི་ཁོངས་སུ་མ་རྙེད། སྟོབས་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་ནང་དུ་ཅུང་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་འདུགི
2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༥ ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་

302 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་སོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་
མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྒྲ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་དྲིས་ཏེ། དེས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ཞུས་སོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་ཀུན་བཏགས་2

ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌།
ཀུན་བཏགས་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་དུ་མ་ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་སྦྱར་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཁམས་དྲུག་ལ་བྱའོ། །མི་བསྐྱུད་པ་ནི་མི་བརྗེད་པའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པ་བཤད་པ་དང༌། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།3

།ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༨
2 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༡ ཀུན་བརྟགས་ ཞོལ་གཙང་གཉིས་ཀུན་བརྟགས་དང་སྐུ་འབུམ་ཀུན་བཏགས་མང་བས་རེ་རེ་ནས་བཀོད་མེད་
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༩ ཕྲེང་། ༡

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 303

གསུངས་སོ། །བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ།1

ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། སུམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌།
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན།2

།ཞེས་གསུངས་པས། གང་དག་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་
མདོ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ཀྱི། དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའོ།།
འདི་ལྟར་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དྲིས་པ་ནི་ཅི་ལ་བསམས་
ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་ན་གོ་སླ་བར་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་པ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་སྨོས་ནས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས། མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལས་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་དོ། །ཞེས་སེམས་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ། གཉིས་པ་ནི། གལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༦༨༢ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༥ ཕྲེང་། ༡༢

304 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྡུད་ན་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན།
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་པས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་སོ། །མདོ་ཡི་དམིགས་འབྱེད་པ་འདིས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཚོད་ནི་མིང་དང་བརྡ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། འཇོག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གཞི་འགའ་ཞིག་སྔ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ།།
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༩ ཕྲེང་། ༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༩ ཕྲེང་། ༡༠

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 305

བོའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ནི་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་
བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མིན་པའི་ལུགས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པས་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དབང་ནི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ནི་གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཞག་ཅེ་ན། རྣམ་
པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ན་བདེན་ཡང་། ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་གི་ཀུན་བཏགས་མ་བཞག་གོ །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཅན་གཞན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༧༨༣ ཕྲེང་། ༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༩ ཕྲེང་། ༡༤

306 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་པས་དོན་དམ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ། ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཟློག་ཀྱང་སྒྲ་ལ་དམིགས་པས་རྟག་འཛིན་མི་ཟློག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་གཞན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་
ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།2

ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དཔེའི་སྐབས་
སུ་ཡང་ནམ་མཁའ་གཟུགས་མེད་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་འཇོག་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཇོག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༩ ཕྲེང་། ༢༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༡༦ ཕྲེང་། ༡༤

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 307

བཅད་ལྡོག་ནས་མི་འཇོག་པར། བློའ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་ ིཔ་རང་དབང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ། །ཡོངས་གྲུབ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དགག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དཔེ་ཇི་དང་འདྲ་བ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།1

ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་བ་ནི་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མིན་ནོ། །གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དོན་ནི་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མེད་ལྟའམ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
འདི་ལྟར་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མི་རུང་
བས་དེ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་དངོས་པོའ་ིགཤིས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤༠ ཕྲེང་། ༦

308 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཞན་གཉིས་ལ་སྐུར་འདེབས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་འདོགས་པ་པོའ་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་ཡེ་ ིམེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། མ་འགགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐུར་བ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐུར་བ་བཏབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ།1

།ཞེས་སོ།།
དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤༨ ཕྲེང་། ༨

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 309

མཐོང་བ་ནི་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འགག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ལུགས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གང་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།1

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་
པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འགག་ཡོད་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ།2

།སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ་མྱ་ངན་ནི་འདིར་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤༠ ཕྲེང་། ༡༦
2 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༩ ན ༣ བསྟན་ནོ།།

310 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།1

།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ།2

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་
ཐེར་ཟུག་གི་དུས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ།།
འོ་ན་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་གསུམ་ག་ལ་མཛད་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པའི་གཞི་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་པ་ལ་མི་མཛད་པ་དང༌། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང༌ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་ཞིའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་ན། འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མ་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༩ ན ༥ བསྟན་ནོ།། ཞོལ་གཙང་ཕལ་ཆེར་ནོ་དང་སྐུ་འབུམ་ཏོ་འབྱུང་།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤༡ ཕྲེང་། ༧

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 311

མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་དགོངས་པ་མིན་ལ། གཞན་དབང་ཕལ་ཆེར་ཀུན་ཉོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་མ་མཛད་པ་ནི་མདོ་འདིའི་དགོངས་པའོ།།
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་རྒྱུ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་ལ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང༌། གདོད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་ཉིད་གང་
ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྡར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེའོ་ཞེའམ་འགག་པ་ཞེའམ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤང་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།1

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་
པའི་གཞི་བསྟན་ལ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། འདི་གཟུགས་ཕུང་ངོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་ཕུང་སྐྱེའོ་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
གདགས་གཞི་དང་གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༥༢ ཕྲེང་། ༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༥༢ ཕྲེང་། ༡༤

312 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་དགོངས་
འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ།1

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ལ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ངོས་བཟུང་ངོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་གང་ཞེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ཞེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལ་གསུངས་ནས་ཁོ་ནས་ཞེས་པས་ནི་གཞན་བཅོད་པས། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་གོང་མས་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བསྟན་ནས། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པས་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། མདོ་འདིས་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བའོ། །སྟོང་ལུགས་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་གྱི། གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང༌།2

ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་སྟོང་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་མདོ་འདིའི་ཀུན་
བཏགས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཀུན་བཏགས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུན་མཚན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༥༢ ཕྲེང་། ༡༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༥༢ ཕྲེང་། ༢༡

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 313

དེ་ལྟར་གཟུགས་ཕུང་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་
གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་ཟས་བཞི་དང་ཁམས་དྲུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྦྱར་བར་གསུངས་སོ། །སྡུག་བདེན་ལ་ནི་གདགས་གཞི་སྔར་བཞིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། སྡུག་བདེན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཀུན་བཏགས་དང༌། གཞན་དབང་སྔར་བཞིན་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་སྔར་དང་འདྲ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་གདགས་གཞི་སྔར་བཞིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་འོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་སྡུག་བདེན་བཞིན་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྔར་འགལ་སྤོང་དྲིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཟུགས་ཕུང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་བྱས་ནས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པར་བདག་གིས་གོའོ་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བའོ།།
བཞི་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ལྟར་ན་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་མ་ཕྱེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཕྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་བྱ་བས་ངེས་པའི་དོན་དང༌། མ་ཕྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པས་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པས་མདོ་སྡེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་བ་ར་ཎ་སིར་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་

314 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྔོན་ལྷར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོའ་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ ིབཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐོར་བ་ལ་གནས་ནི་ཚིག་དང་པོས་བསྟན་ལ། གདུལ་བྱ་ནི་གཉིས་པས་སོ། །འཕགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྐོར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོའོ་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་ནས་བསྟན་པའོ། །ངོ་མཚར་སོགས་ནི་དེའི་བསྔགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ནི་ངེས་དོན་མིན་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་བླ་ན་མཆིས་པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། །སྐབས་མཆིས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༥༧ ཕྲེང་། ༦

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 315

པ་ནི་འདི་ལས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་ཞིང་ཡོད་པར་སྟོན་པས་དྲང་བའི་དོན་ནོ། །རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་གྱི་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་སྨྲ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་ཝེན་ཚེག་གིས་བཤད་དོ། །མདོའ་དོན་ནི། དང་ ིཔོ་ནི་བླ་ན་སྟེ་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གཞན་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འདིའི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་མཆིས་པའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་རྒོལ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བསྒྱུར་བས་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་སྟོན་པས་གསལ་པོར་མ་ཕྱེ་བས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ནས་ཞེས་བའི་བར་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་གང་ལ་བསྐོར་བའི་གདུལ་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ་དེའི་དོན་ཡོད་པ་མཁྱུད་པ་ལ་བཤད་དོ། །འགྱུར་ནི་དེ་ལེགས་ལ་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་འདྲ་བ་ལ། སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བར་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྔར་ལྟར་མ་ཕྱེ་བས་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་གསུངས་ལ། ཐ་མས་ཕྱེ་བས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཝེན་ཚེག་གིས་གསུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བླ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ལས་མ་བཤད་ཅིང༌། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡང་དག་བདེན་པའི་བཤད་པ་བཀོད་མོད་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་སྣང་བས་མ་བྲིས་ལ། རང་གི་ལུགས་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ།།
འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པ་བར་པ་དང་འདྲ་ཞིང༌། གདུལ་བྱ་
ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྔ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་སྨོས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྨོས་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་

316 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དུས་ཐ་མར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་མ་ཕྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་དེའི་ཆེ་བ་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་མཆོག་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་དང༌། ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པ་དང་། ཡོད་མེད་རྗོགས་པར་བསྟན་པས་ངེས་པའི་དོན་དང༌། རྩོད་པ་སྨྲ་བའི་གཞིའི་གནས་མིན་པའོ། །ཞེས་ཝེན་ཚེག་གིས་བཤད་པ་ནི་སྐབས་མེད་པའི་སྔ་མ་མ་གཏོགས་པ་སྔར་བདག་གིས་བླ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །མདོ་སྡེ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་ལ་འདི་ལ་མེད་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། རྩོད་པ་ཡོད་མེད་ནི་མདོ་སྡེའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པས་བརྟགས་ན་རྩོད་ས་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི་རྩོད་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། གཉིས་
པ་1
མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང༌། གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཏགས་ལ། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དང་བསྟུན་ན་གསུམ་པ་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོ་འདིས་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི་ལེགས་པར་ཕྱེ་མ་ཕྱེ་གཉིས་ཡིན་ལ། དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་པའི་གཞི་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་དང་། དེའི་ལན་བཏབ་པ་དང༌། ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཚུལ་ཞུས་པ་དང༌། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་སྔ་ཕྱིར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་ཞུས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༤ གཉིས་པ་ལ་མཚན་

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 317

དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུས་དང་པོར་ཝ་ར་ནཱ་སིར་ལྔ་སྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ།།ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་བྱ་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།
དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བྱ་ཡི། དུས་
གཉིས་པར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་མ་བརྩམས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་དྲིས་པ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་མེད་པས་དེ་འདིར་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་མི་དགོས་སོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དཔེར་ན། མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་གསུངས་ཀྱང་དེ་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་འདིས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འདོད་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ཡིན་སྙམ་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བཟློག་ནས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང༌། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་
ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབས་ནས། གཞན་སྡེའི་རིགས་ཅན་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང༌། ཆོས་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བའི་བློས་རློམ་པ་མ་གཏོགས་པ། རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདེན་མི་བདེན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྔ་མས་སྨྲ་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འགོག་གོ །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་བྱུང་ལུགས་དང་། དེ་ལ་

318 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་རྩོད་པར་སྣང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་
ཚུལ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུ་བ་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ཤིང༌། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲིས་ལན་དང་དྲང་ངེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་སོ། །བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུ་དང་། དེའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་ལ་སོགས་པར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་ལུགས་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་རྩ་བར་སྣང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།2

སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་དགག་པ། དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང། བསྡུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོ་སྐུར་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་དང༌། དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༨༤༩ ཕྲེང་། ༡༡
2 གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༤ སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ།

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 319

ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ས་ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་སྤངས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་དེ།1

ཞེས་སྒྲོ་སྐུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་
འདེབས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང༌།2

ཞེས་པ་འདིས་
སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་གསུངས་ལ། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་། ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།3

།ཞེས་པ་སྔ་མས་ནི་སྐུར་བ་འདེབས་ཚུལ་བསྟན་ལ་ཆུད་གཟོན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་4

ཐེག་
པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་ ིཔའི་བར་གྱིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་མི་བྱ་སྟེ་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །བྱང་སའི་སྐབས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ནི་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་ཞེས་པས་བཤད་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་སོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༥༨༢ ཕྲེང། ༡༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༥༨༤ ཕྲེང། ༤
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༥༨༤ ཕྲེང། ༦
4 ཞོལ། ཤོག ༡༥ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༡༦ ན ༤ མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་

320 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་
གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་བཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐུར་འདེབས་སུ་བཤད་པའི་ཟླས་དྲངས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་བཤད་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་གསུངས་ཀྱི། དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཚིག་གིས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གསུངས་པས། གཞུང་འདིས་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་གཞན་དབང་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་དབང་ལ་སྐུར་
བ་འདེབས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པའམ་སྤྱིར་མེད་དོ་ཞེས་པ་མིན་གྱི། སྔར་གོང་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་པ་སྐུར་འདེབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོ་སྐུར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
སྙམ་ན། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི། ཆོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དེས་དེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པར་བསྟན་པས་འགོག་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐུར་འདེབས་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༥༨༤ ཕྲེང་། ༡༧

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 321

པོ་ཙམ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདོགས་པའི་ཚིག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཚིག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་1

ཞེས་
གསུངས་པས་བཀག་གོ །དེ་ལ་འདིར་སྐུར་འདེབས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྡེར་འོང་དོན་མེད་ལ། རང་སྡེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་མིང་དང་བརྡས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་བསྡུ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གྲུབ་མཐའི་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱིར་མི་སྲིད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་གཏན་མིན་པས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཙམ་མེད་ན་ཞེས་འགོག་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཡང་དག་གི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་མི་དགོས་ཀྱང༌། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་རང་གི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མིན་ན་བློས་སྐྱེ་བར་རློམ་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་བཏབས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ལུགས་འདིས་བསམས་སོ།།
དེས་ན་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་འགག་བློ་འཁྲུལ་པས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་ཞེན་པ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡིན་
པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པས་སྐུར་འདེབས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་ངོར་ཐག་པ་སྦྲུལ་ཡིན་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་སྦྲུལ་དུ་གྲུབ་མ་མྱོང་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ཁོ་རང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་ན་ནི་དེ་འདྲ་ཁས་བླངས་ཀྱང་དགེ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༥༨༤ ཕྲེང། ༡༩

322 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

སྡིག་ལས་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བའི་ལས་འབྲས་གཞག་ས་མེད་པར་སོང་བས་སྐུར་འདེབས་སྤོང་མི་ནུས་ལ། དེ་འདྲ་མིན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདོད་ན་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། གདགས་གཞི་མེད་ན་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས། བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་སུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྨྲའོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གདགས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པས་ན་མེད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་བླ་ཡི་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་རྨོངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་གཞི་དེས་དམྱལ་བར་མི་སྐྱེ་ལ། གཞན་ཆོས་འདོད་པ་ཡང་ཕུང་བར་མི་བྱེད་བསླབ་པའི་གཞི་ལ་ཡང་གཡེལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་དག་ལས་བཟློག་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ།།2
དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ཞིང་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་
ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༥༨༥ ཕྲེང། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༥༨༥ ཕྲེང། ༢༠

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 323

པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་ཚིག་སྔ་མའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་འདོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་སྟོང་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་། གང་སྟོང་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་སྔ་མས་ཕྱི་མ་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པས་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་སྐུར་འདེབས་སྤངས་པས་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང༌། འདི་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་དེ། བྱང་ས་ལས། དངོས་པོ་སྔ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།1

ཞེས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་དྲིས་ལན་བྱ་བ་དང༌། ལན་
བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བས་འདི་སྐད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་
སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དྲིེས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ནས་དེའི་ལན་བཏབ་པ་ཕྱོགས་སྔར་མཛད་པའོ། །དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༥༧༥ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༨༤༦ ཕྲེང། ༨

324 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ལ་འདིར་དོན་དམ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དྲིས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་མེད་ས་དྲིས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཡོད་པས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་འཇོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་དྲིས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་སའི་ཐ་སྙད་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ནི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང༌། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་
འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ་དེའི་ཚེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་པ་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུས་བསྐྱེད་པས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༨༤༦ ཕྲེང་། ༡༧

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 325

ཕ་རོལ་པོས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱི་སྤྱིར་མེད་ཅེས་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆོས་འདི་དག་ལ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་དམིགས་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཅེས་ཇི་ལྟར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་བློས་མི་གནོད་དེ་བློ་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཁྲུལ་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་ལ། མེད་ན་ནི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲ་ཞིང་བརྟག་པ་སྔ་མ་གོ་སླ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།
དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པ་ལ་སྐྱོན་མ་བསྟན་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་པ་པོ་དང་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༨༤༧ ཕྲེང། ༣

326 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་དང༌། སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་
སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་དེར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་པ་རང་མཚན་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ས་དང་འདི་གཉིས་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་གཅིག་གོ །ཀུན་བཏགས་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མིན་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་3

པ་དེ་དག་མིང་གང་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ་འོན་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ།4

།ཞེས་དང༌། དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་
ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ནས། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་5

ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་
བཏགས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གཞག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་ལས་ཀུན་བཏགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང༌། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༤༧༠ ཕྲེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༤༧༠ ཕྲེང། ༢༡
3 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༢༡ ན ༤ རྟོག་པ་
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༦༧༥ ཕྲེང། ༡༨
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༨༢༠ ཕྲེང། ༡༦

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 327

ཡང་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཐེག་བསྡུས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་དྲངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་དང་ཡང་འགལ་ལ། དེར་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་ཡང་དྲངས་པས། ཁ་ཅིག་དེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོའོ། །བསྡུ་བར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གླེང་གཞིའི་ལེའུ་མ་གཏོགས་པ་ལེའུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཕལ་མོ་ཆེ་དྲངས་ཤིང་དཀའ་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་འདུག་པས་སློབ་དཔོན་འདིས་འགྲེལ་པ་ཟུར་དུ་མཛད་དགོས་པར་ཡང་མི་སྣང་ངོ༌། །ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད། བར་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད། ཐ་མ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གཞན་དབང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འཁྲུལ་བའི་བློས་དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐུར་བ་བཏབ་པས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐུར་འདེབས་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་སྔར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་དུ་མེད་པའི་འགལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་ལས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང༌། དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་

328 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དོན་ནི་གཅིག་བུའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པུར་རིག་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། མདོ་སྡེའི་
རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་མེད་བྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན།3

།ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་
པར་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་པར་ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང༌། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང༌། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བརྗོད་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ།4

།ཞེས་དང༌། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང༌། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཞག་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།5

།ཞེས་མང་
དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།
འདི་ནི་དབུ་མ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྔར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༧ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༡ ཤོག ༦༤༣ ཕྲེང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༡༥ ཕྲེང་། ༡༣
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༦༩༨ ཕྲེང་། ༡༧
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༧༧༠ ཕྲེང་། ༡༠

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 329

མེད་པས། བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་ལས་སྔར་ལྟར་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་བསྡུ་བ་ལས། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། བདག་ཉིད་དེས་རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེས་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རྫས་བཏགས་ཀྱང་བསྡུ་
བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང༌། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། མདོར་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང༌། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། མདོར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཡི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།2

ཞེས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་སེམས་
ཅན་དུ་བཏགས་པ་དེའི་དཔེར་མཛད་དོ། །ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་ལྟོས་ནས་གཟུང་དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱང་སྔར་བཤད་བའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མི་འགལ་གྱི། མིང་དང་རྟོག་པས་གཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་ནི་འགལ་ལོ།།
འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི། །དོན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༨༢༠ ཕྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༤༨༢ ཕྲེང་། ༡༤

330 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད།1

།ཅེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས། དེའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནམ་དོན་དམ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན།2

།ཞེས་
དང༌། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།3

།ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡེ་
ཤེས་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།
དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་པ་ལ་མི་འགལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །བློ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས།4

།ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྔ་མ་ལ་དགོངས་སོ། །དབུ་མ་
པའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་རྩོད་པ་ན་གཞན་དབང་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ། །སློབ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ༌། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༧ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༧ ཕྲེང་། ༡༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༡ ཤོག ༣༠ ཕྲེང་། ༨
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༥༣ ཕྲེང་། ༡༥

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 331

ཚུལ་ནི། བསྡུ་བ་ལས། རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།1

ཞེས་གསུངས་པའི་དང་
པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་ཟླས་དྲངས་པ་ན། གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མཐུན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། མིང་དང་བརྡའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་
མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུན་མཚན་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་2

ཡུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་
བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །བརྗོད་པ་ནི་ཀུན་རྗོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བརྗོད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་རྐང་པའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། ཀོ་གྲུས་རྒལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་གྲུའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
བསྡུ་བ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སློང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༦༩༨ ཕྲེང་། ༡༧
2 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༢༤ བ ༢ ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་

332 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་དམིགས་སོ།1

།ཞེས་ཇི་
ལྟར་བརྗོད་ཅེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཤེས་ན་དེ་ལས་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྔ་མ་དང་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།
དོན་དམ་དེར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པས་འདི་པ་ལ་མི་འགལ་ལོ། །གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྫས་སུ་མེད། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྫས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ་དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་སྔར་གྱི་ཀླན་ཀ་དེ་འཇུག་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དབུས་མཐའ་ལས། བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང༌། །དེ་བཞིན་བརྗོད་པར་རགས་པ་ཡིན།3

།ཞེས་རགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་
བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱི་མ་ནི། མདོ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༧༢ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༧༢ ཕྲེང་། ༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༧ ཕྲེང་། ༨

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 333

རྫས་བཏགས་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གི་ཡང་དེ་དག་གི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་བར་ཕྱེད་ན། གྲུབ་མཐའ་གལ་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་ཤིང༌། དངོས་པོར་སྨྲ་བས་བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་མང་པོ་དབུ་མ་པས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་གྱུར་ལ། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང༌། དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། །མེད་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད།1

།ཅེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྱིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི། དེ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཆོས་རྣམས་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པས་རང་2

དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །འདིའི་དོན་ནི་རང་གི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དབུ་མ་སྣང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་གང་འགགས་པ་ནི་སླར་ཡང་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །མདོར་ན་མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་རང་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་མྱུ་གུ་འདས་པ་བསྐྱར་ནས་མྱུ་གུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་ལ་མྱུ་གུ་ད་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པས། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅེས་པའོ། །བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གམ་ཀུན་བཏགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །གཞན་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའོ།།
ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་ལ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་འགགས་ཞེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༣༦ ཕྲེང་། ༤
2 གཙང། ཤོག ༢༦ ན ༢ རང་མེད་པའི་ཕྱིར་

334 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

སོགས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཟོད་ནས་ཞི། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་གྲུབ།1

།ཅེས་གསུངས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་
དང༌། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད།2

།ཅེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་
གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང༌། དེ་ཉིད་ནི་སྔ་མ་སྟེ་ཆོས་གང་སྔར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སླར་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་སྔོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་འཁོར་བ་ན་སྔོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྔར་འགགས་པ་དང་རིགས་མཐུན་པ་སྐྱེ་བས་ཆོས་སྔོན་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དབུ་མ་སྣང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རང་མཚན་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་སྟེ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རང་མི་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་དབང་ལའོ། །གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལའོ། །ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལའོ། །ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་དང་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་འདི་བཞིན་འཆད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་པ་དང༌། བྱིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྔ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་མཐུན་མོང་བའོ།།
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་
བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང༌། རྒྱན་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དོན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་བདེན་པར་མི་སྟོན་པའི་ངེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༣༦ ཕྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༣༦ ཕྲེང་། ༧

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 335

པ་མེད་དེ། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རགས་ལས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། །སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་བརྗོད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་སྒྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་བསྟན་ཏེ། འཁྲུལ་
པའི་གཞི་བོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མའི་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དང་འདྲ་སྟེ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །ཡང་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་དམ་འདོད། །ཇི་ལྟར་དེ་ནི་དམིགས་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད།2

།ཅེས་སྒྱུ་མ་ལ་གླང་
པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་དོན་དམ་དང་སྒྱུ་མ་དེ་རྟ་གླང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པ་མིན་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་དམིགས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །རྒྱན་ལས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བདག་དང་སྲོག་ལ་སོགས་པར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་སྒྱུ་མ་དང༌། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པར་བཤད་ཀྱི། ཕྱི་ནང་གི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་དཔེར་མ་གསུངས་སོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེར་གཞན་དབང་བསྟན་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་བ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་དང༌། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་དང༌། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཤད་དོ། །སྒྱུ་མ་སོགས་མི་བདེན་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དབུ་སེམས་སོ་སོའ་མི་བདེན་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ།། ིགཉིས་པ་ནི། དབུས་འཐའ་ལས༌། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༣༢ ཕྲེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༣༢ ཕྲེང་། ༢༠

336 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་པས་
དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་དང་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡོད་མེད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་ལ། འདིས་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །གང་ན་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་གཞི་སྟེ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྟེ་གཞན་དབང་ངོ། །གང་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་སོ། །དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་ནི་སྔ་མ་དེ་ཕྱི་མ་འདིས་སྟོང་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མེད་ན་དེའི་ཤལ་དུ་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་དང། རྐང་པ་གསུམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ལ། རྐང་པ་བཞི་པས་ནི་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་གཅོད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གང་སྟོང་པ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་བློ་བརྟན་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི། འགྲེལ་བཤད་ལས། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་དགག་པའི་དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་རྫོགས་པས་
དེའི་ལྷག་མ་དབྱུང་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་འདིའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པའོ། །ཡོད་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་འདྲའོ།།
ཚིག་གཉིས་པས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་ན་མདོ་ལས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་མདོ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༢ ཕྲེང་། ༡༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༡ ཤོག ༥༠༥ ཕྲེང་། ༡༨

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 337

ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། རང་བཞིན་ཡེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་མི་འགལ་ལོ།1

།ཞེས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཀུན་རྟོག་དེ་ཕྱིའི་གཟུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པར་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོས་སྟོང་པར་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་མིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་པས། ལུགས་འདི་ལ་གཞན་དབང་རང་སྟོང་དུ་འཆད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གསུམ་པས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་ཡེ་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།2

།ཞེས་སོ། །ཀུན་རྟོག་
ཡོད་པ་དང་གཉིས་པོ་མེད་ཅེས་པས་ཡོད་པ་སྔ་མ་དང་མེད་པ་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་སྟོང་ཉིད་མེད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་བསལ་ལོ། །ཀུན་རྟོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་རྩོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བླངས་པ་སྟེ། ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་ལན་མཛད་དོ། །སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྫས་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང༌། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདི་རྣམ་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༡ ཤོག ༥༠༦ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༡ ཤོག ༥༠༦ ཕྲེང་། ༥

338 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཉིས་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་སོ།1

།ཞེས་སློབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྔར་བྱང་ས་དྲངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ།།
རྐང་པ་བཞི་པས་ནི་གཉིས་སྟོང་ཀུན་རྟོག་ལ་གཏན་དུ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་སྙམ་པའི་
དོགས་པ་སེལ་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པས་དེས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་དོན་དུ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མིན་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་འདུས་བྱས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །བཤད་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཡི། སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་མེད་པ་ནི་གཉིས་པོ་དང་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཡི། དེ་གཉིས་གཅིག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཤོས་སྟོང་པའོ་ཞེས་འདི་དག་ལས་བཟློག་སྟེ་འཆད་པ་དེ་དག་གི་བཞེད་པར་འཆད་པ་ལྟར་མི་བྱའོ། །འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་བཤད་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་དུ་བློ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ།།
དེས་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པས། དབུ་མ་
པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིག་གཉེན་དང་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༣༩༠ ཕྲེང་། ༡༡

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 339

སྐབས་སྐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་ཐེག་བསྡུས་དང་མཐུན་པར་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སུ་བཀྲལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང༌། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན།1

།ཞེས་གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འགྲེལ་ཏེ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསླད་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད།2

།ཅེས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་
རིག་པ་ཙམ་གྱིས་མིན་གྱི། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་དོ།།
གཉིས་སྣང་ཡང་བསླད་པ་སྟེ་བརྫུན་པ་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་བརྫུན་པར་
འགྱུར་ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིང༌། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ།3

།ཞེས་གཟུགས་ཕུང་ལ་སོགས་
པ་མཚོན་བྱ་དང༌། གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་གཞི་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན། །ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུག་སོགས་ལ། །ནུས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། །འདོད་ན་ཇི་ལྟར་དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༤༥ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༤༥ ཕྲེང་། ༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༤༥ ཕྲེང་། ༡༠

340 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ལྟར་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྔར་བསྡུ་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ །འདི་དག་
གི་བཀྲལ་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐུར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང༌། དེ་ཡང་རང་སྡེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་སུ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོ་འདོགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐས་ཆོས་བདག་བཏགས་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཆོས་བདག་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་གཞུང་མང་པོར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཇིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཤགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་ལ། བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་དང་ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས་པས། གཞན་དབང་ལ་ཆོས་བདག་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཆོད་པར་མི་ཤེས་སོ།།
ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་
པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བརྡར་བཏགས་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་ཕུང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༦ ཕྲེང་། ༡༣

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 341

པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་མིན་གྱི། ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྡའི་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་དོན་སྨྲ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པ་དང༌། དེས་སྟོང་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་མི་འགྱུར་བས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་། བྱང་ས་ལས་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།།
གཟུགས་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཞི་ལྡོག་རང་
མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྡོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ནའང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་
པས། དེ་ལས་ལྷག་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྣང་ངོ། །སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་རྗས་ཐ་དད་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཐད། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཚུལ་འདི་བྱང་ས་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་གོང་ན་མེད་པར་བཤད་ཅིང༌། ཐེག་བསྡུས་ལས་འདིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༣ ཤོག ༤༨༠ ཕྲེང་། ༡༧

342 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་ནོ།།
དེའི་ཕྱིར་འདིའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་གིས་བཏགས་
པ་དེར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟར་འདི་འགོག་པ་ན་1

བྱང་ས་ལས་ལུང་གིས་ཀྱང་བཀག་ཅིང་
གཞན་སྡེ་ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་ཡང་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་མ་དྲངས་པར་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་གསུམ་གྱིས་བཀག་གོ །དེ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ངོས་གཟུང་ན། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུ་ལྔས་མིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།2

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་
ཡིན་དྲིས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཀྱི། མིང་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་པོར་བཤད་དོ།།
དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་དེའི་ངོ་
བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ཡི། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བལྟས་པས་ན་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ། །སྔོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྔར་བཤད་པ་དེས་འགྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྟངས་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས། སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྡོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༠ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༣༡ བ ༦ འགོག་པར་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༧༩༣ ཕྲེང་། ༡༧

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 343

གཞི་ལྡོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་དང་ཆོས་གཞན་ལ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཤར་བ་ན་གཉིས་ཀ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །རྩོད་པ་ལྷག་མའི་ལན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་
འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་ལས་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ཤིང༌། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང༌། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན་ཞེས་དྲི་བ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། མིང་གི་སྔ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང༌། །བདག་འདྲས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་
བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འགྲུབ་ཚུལ་གོ་སླ་བར་བརྗོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ལྟོ་ལྡིར་བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། བརྡའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་བརྡའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པས། བུམ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྔ་རོལ་ནས་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།
དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་ལྟར་
ན་དོན་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཇོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་དངོས་པོའ་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་ ིགནས་པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཚེ་འདི་ཉེར་སྦས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོའ་ིདབང་གིས་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༦ ཤོག ༤༤ ཕྲེང་། ༡༣

344 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་ནའང་མིང་དུ་བཏགས་པའི་གནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བས། འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྡ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་ལ་དེ་དགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་འདྲའོ། །བྱང་སར་དོན་སྔར་ཡོད་ལ་འདི་འདིའོ་ཞེས་མིང་ཕྱིས་འདོགས་ན་དེ་ལྟར་མ་བཏགས་པའི་ཚེ་དོན་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་བཏགས་པའི་ཚེ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་འདོགས་ན་མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་གོ །གང་ལ་བརྡ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྡ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་1

མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། གཟུགས་
སོགས་བརྡ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་སྨྲ་མོད་ཀྱང་འདྲའོ།།
དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པའི་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་ནུས་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བར་འདི་པ་འདོད་དོ། །དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྡ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཏེ་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། བུམ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་ས་ཕྱོགས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་ཡང་མེད་དགག་དང་དངོས་པོ་གཉིས་འགལ་བ་མི་དགོག་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ།2

།ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༢ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༣༣ ན ༥ བྱས་པར་མི་ལྟོས་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༣ ཤོག ༤༨༠ ཕྲེང་། ༡༧

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 345

གིས་བཤད་པ་དང་དོན་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལུང་ལས་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།
སྔར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་སམ་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡང་འཐད་དོ། །རིགས་པ་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་སྙམ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་སའི་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིགས་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བརྩོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡི་གེའི་མིང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ །ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ །མིང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང༌མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང༌། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་བཞི་དང༌། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
གལ་ཏེ་འདི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ། བག་
ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རིགས་པས་ཁེགས་པ་མིན་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སྔོན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༦ ཤོག ༥༩ ཕྲེང་། ༢

346 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ན་སྔོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་སྔོ་འཛིན་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྣང་བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གྲུབ་ན་སྔོན་པོ་དེ་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ན་དེ་སྣང་བའི་རང་རིག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྣང་བ་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གྲུབ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྣང་ལ་སྔོ་འཛིན་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་ཞིང་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྔོ་འཛིན་ལ་སྣང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྣང་བ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བ་ན་ངེས་པར་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་འཆར་བ་ནའང་མྱོང་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ངེས་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྣང་ངོ་སྙམ་ན། སྒྱུ་མ་རྟ་གླང་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཕྱི་རོལ་དགག་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 347

ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། །དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བརྡས་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་འགོག་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་སུ་རྨི་ལམ་དང་གཟུགས་
བརྙན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉི་ཤ་པར་རྡུལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང༌། ཕྱོགས་གླང་གིས་རྡུལ་འདུས་པ་དང་ཕྲ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་འགོག་པ་ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་འགོག་ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བདག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྨྲ་དགོས་ལ། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་གཟུང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་འདིས་བཤད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དུ་ཡང་གཟུང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་གཞག་དང༌། འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཕྱེ་ནས་གཟུང་ས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་པའི་དུས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་དགོས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ་ཟེར་རྒྱུས་ཕོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་དང་ཐེག་བསྡུས་དང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་སོགས་པར་ཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིའང་གཞི་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་དགག་བྱའི་སྒྲོ་འདོགས་ཕྲ་མོ་ནས་ཤེས་དགོས་པར་སྣང༌། ཁྱད་པར་དུ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཁེགས་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་ཡང་དཔྱོད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་མཐོང་ནས་བློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ།།

348 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་ཅིང་དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ལྡོག་པར་གསུངས་ནས། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གསུམ་གས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང༌། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་གསུངས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མདོ་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་
མི་བྱེད། བྱེད་ན་སྔར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །མི་བྱེད་ན་མདོའ་ིདོན་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བྱང་སར་ཡང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྲོས་པའི་གནས་སྐྱེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། ཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིས་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ན་དེ་དག་ལྡོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྡོག་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་ལྡོག་པ་མིན་པས་འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 349

མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་མེད་པས་རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་གསུངས་སོ།།
ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀུན་
བཏགས་དང་དེ་དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའ་ིདོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཤགས་ཀྱིས། ཕུང་པོའ་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་ ིགི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའ་དོན་དུ་གོ་ནུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ ིདང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུངས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤགས་ཀྱིས་འགྲེལ་བས། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དབང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱ་དགོས་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ །མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གིས་སོ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་རྣ་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།1

།ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་པ་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། སྟོང་གཞི་གང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་གཟུང་ནས་སྐྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་འདོད་པ་ན་ཐག་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༧༧༠ ཕྲེང་། ༢

350 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དེ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དགོས་ཀྱི། ཐག་པ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཐག་པ་དང་སྦྲུལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་གཟུང་བ་དང༌། དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་དེས་འཐུད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་བསྟན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དགོས་ཤིང༌། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འགོག་པ་ཡང་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ།།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་འདི་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ཉིད་སྟོང་གཞིར་གཟུང་ནས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས་འཁྲུལ་བ་མིན་པས། ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཆོས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་སོ་སོ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་ནི་
1

ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་གྱི། གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་དུ་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་བཙུག་ལག་ཁང་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ལྟར་མིན་གྱི་ཐག་པ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འདྲེ་ཤར་སྒོར་གནོད་པ་ལ་གླུད་ནུབ་སྒོར་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༦ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༣༧ བ ༥ སྣང་བ་ན་

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 351

གཏོང་ཞེས་པ་ལྟར་མ་སོང་བར། གང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། ལུགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོང་པ་བསྒོམས་ན་ནི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་དོ།།
གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་སྤྱི་དང་བརྗོད་བྱ་དོན་སྤྱི་སྣང་
བ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང༌། གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང༌། སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱིར་གྱུར་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་མིག་གི་གཟུང་འཛིན་དུ་སོ་སོར་སྣང་བར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རིག་པའི་ངོ་1

ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་གཟུང་འཛིན་
དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་སྣང་སྔ་མ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ཕྱི་མ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་བཟུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནིཀུན་བཏགས་པའི་མིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་སོར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་གོ །དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ།2

།ཞེས་དང།
འདི་ལྟར་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒོམ་པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་མི་སྣང་བས་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་མེད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། །གནོད་འཇོམས་ལས་འཕགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༧ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༣༨ ན ༤ རེག་པའི་ངོ་ན་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༧༦༩ ཕྲེང་། ༡༧

352 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་ན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་གཏན་མི་འདོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་དགག་པ་དུ་མ་བརྗོད་པས་ཤེས་ཏེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པས། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་སྟོང་པ་མདོའ་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྣང་ངོ། །འདི་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ ིརྟོག་བརྒྱད་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཁ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཅིང༌། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་ཡོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང༌། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ ིབྱེད་དགོས་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛད་པ་མིན་ལ། སྔོན་གྱི་ཡི་གེ་རྙིང་པ་རྣམས་ལས་དཾཥྚ་སེ་ནས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སློབ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ ིབྱས་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཉི་ཤ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། །རྣམ་རིག་སྣང་ལ་
1

གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས།2

།ཞེས་གསུངས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༨ ན ༣ སྣང་བ་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༧

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 353

པ་དང༌། དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །བརྫུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུའོ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་མ་ཕྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞིས་ཡོངས་གྲུབ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོར་སྣང་བས། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དེ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་དོ།།
རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་སྒྲ་ཇི་
བཞིན་པར་འདོད་པ་བཀག་ཅིང༌། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ལ།2 ཞེས་གསུངས་པས། ཡུམ་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་བཞེད་དོ། །འདི་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྨིན་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་དང་སྣང་བ་ལ་དགོངས་ནས་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་མི་རུང་ལ། གང་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༦༢ ཕྲེང་། ༡༤

354 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་ ིདུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའ་དོན་དུ་འཆད་ལ་ངོ་ ིབོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་ཕྱེ་བར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་པར་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་ཡིན་པར་ ིམི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་ཕྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི། དེ་འདྲ་བ་དེ་ ིསྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱི་ད་དུང་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ།།
འཆད་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པ་དང༌། གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱར་མི་འདོད་པས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་མོས་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ནས་མདོ་དེའི་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཀག་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་མིན་པའི་མདོའ་དོན་ཡོད་པ་ ིདེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་འཆད་པས་དེ་ལ་ངེས་དོན་དང༌། ཡུམ་གྱི་མདོས་དོན་1

གསལ་

བར་མ་ཕྱེ་ཞིང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་དྲང་དོན་ཞེས་ཟེར་རོ།།
སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐུར་འདེབས་སུ་སྔར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལན་མང་དུ་བསྟན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པ་བྱང་ཆུབ་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༤༠ བ ༡ དོན་དེ་གསལ་

དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 355

སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྟན་པའོ།1

།ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་ནས། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བླང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འདི་ལས་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བླང་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟར་བླང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་བླང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་བླང་བར་སེམས། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚིག་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ནང་འགལ་སྟོན་ནོ།།
འགལ་ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་དང་འདི་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་
བྱ་ཞེས་པའི་བླང་བྱ་དང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང༌། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་ཞེས་སྨྲ་སྟེ་གཙོ་ཆེར་གཞན་དབང་མི་རུང་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བླང་དོར་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ལ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱི། སྤྱིར་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་མི་འདོད་ལ། མདོ་ནས་རེ་རེ་ལ་མ་སྦྱར་ཡང་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ཟིན་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་སྐུར་འདེབས་སུ་བཤད་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དོན་དམ་པ་ལ་བརྩམས་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་
བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ལ། འདིར་གནོད་པ་བསྟན་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལེགས་པོར་འགོག་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཁེགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འཇོག་ལེགས་པོར་ཤེས་ན་ལན་ཐེབས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་སོང་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་རློམས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༤༩ ཕྲེང་། ༡

356 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པའི་ངོར་སྐྱེ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི་གནོད་པ་སྤོང་མི་ནུས་པས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས་སོ། །དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་སྒོ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་འཇོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཝ་ར་ཎཱ་སིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ །དེ་ནས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ།
དེ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་གཉིས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་སྐོར་གཅིག་བྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། སྟོན་ཚུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཞན་རྣམས་འདིའི་དྲང་ངེས་དཔྱོད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནའོ། །དོན་དེ་ལ་ནི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདིའི་དོན་ངེས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བས་ན་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །གང་གིས་དོན་ངེས་ཤེ་ན་མདོ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངོ།1

།ཞེས་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི་ལང་གཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལ་
འདོད་དེ་དེ་དག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་ཕྱེའོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་ལ་འདོད་དེ་འདི་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་དགོངས་
འགྲེལ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བསམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉི་ཁྲི་ལ་སོགས་ལ་འདོད་དེ་འདིའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བ་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་དྲང་དོན་འགྲེལ་བས་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །བར་པ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༣༦༤ ཕྲེང་། ༧

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 357

ལ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡི་ལྟར་ན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུས་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་ཤིང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་འགལ་བ་བསྟན་གྱི། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུས་མ་བསྒྲུབས་པས་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །འདི་གཉིས་འདྲ་མོ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་དང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དགོངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་དཔྱད་གཞི་ ིཡང་ཤིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་སྟེ་དབུ་མ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་
གཉིས། མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་མདོའ་ཁུངས་དངོས་སུ་སྨོས་ནས་དྲང་ ིངེས་ཕྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མདོའ་དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་ལས་ནི་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ ིཚིག་གསལ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དང་དབུ་མ་སྣང་བ་རྣམས་སུ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་དྲང་ངེས་འཇོག་པར་གསུངས་པས་འདིར་མདོ་དེ་ཁུངས་སུ་བྱའོ།།
མདོ་སྡེ་དེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་
གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྗོབ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བལྟར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བུ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་

358 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྲོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་མཛད་དེ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་
ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའོ། །བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྗོབ་སྟོན་པ་ནི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་འཇོག་ཚུལ་ལོགས་པ་མིན་ནོ། །ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྗོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་བསྟན་ལུགས་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་རྗོབ་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ།།དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་
མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་མེད་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། སྟོན་ལུགས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་ཆོས་རྟག་པ་གཞན་ཞིག་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་མིན་གྱི། མདོ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་དང་གང་ཟག་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་དག་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ་གཞི་དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༣༧༤ ཕྲེང་། ༧

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 359

གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས།1

།ཞེས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ཡང་སྔ་
མ་དང་དོན་མཐུན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེས་གདུལ་བྱ་ཁ་དྲང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་དྲང་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། མདོའ་དོན་དེའམ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་ ིདགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དྲང་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །དོན་དྲང་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང༌།2

།ཞེས་ཕ་མ་བསད་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ཕ་མ་ལས་གཞན་དུ་
ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྲེད་པ་ལ་དྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གཅིག་གོ།
ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་དེ་དག་གི་ཡིན་ལུགས་མེད་པས། མདོ་དེའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེར་ངེས་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། དེའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དངོས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ངེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།3

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་དྲང་ངེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཀྱང་དེས་མི་ཆོག་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མའི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མིན་པས་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ་འདིའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་འདྲེན་ལུགས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་ཡང་ལྡན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་ཡང་དྲང་མི་ནུས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༤༩ ཕྲེང་། ༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༥༦༧ ཕྲེང་། ༡༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༡༥༡ ཕྲེང་། ༥

360 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲང་ངེས་འཇོག་པ་ན་གསུང་རབ་ཉིད་དྲང་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་ལ། གཞན་དུ་དྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ལ་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་པ་ན་ཀུན་རྗོབ་དང་དོན་དམ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་བྱ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་ཆོས་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་དང་དོན་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་དང་ངེས་དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང༌། ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ལ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་
དམ་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པ་དང་དེ་སྟོན་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ངེས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་ངོ། །དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་དེར་མ་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་ངེས་དོན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དཔེར་ན། འབུམ་ལས་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ན། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོའ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང༌། དེའི་རྗེས་ ིསུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཚུལ་དང། དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྙིང་པོར་བསྔགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་བཤད་ལ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དང། ཁ་ཅིག་ལས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པར་བཤད་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་ཤིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང། དེའི་ཚེ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཆོས་རྣམས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༧༨༠ ཕྲེང་། ༣

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 361

ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ལ་བཤད་ནས། དེ་དག་གིས་དབེན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པར་འཆད་པ་ཡང་རིགས་ན་གནོད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་
པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་བཅིངས་གྲོལ་དང་བླང་དོར་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་འདི་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱེས་པར་1

དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་
གྱི། བློ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། བློ་མཆོག་གི་གདུལ་བྱས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་གཞག་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས། དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་གཉིས་སྔ་མ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༤ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༤༥ ན ༢ སྐྱེ་བར་

362 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།1

།ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་སྐྱེ་འཇིག་མི་རུང་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་བརྩད་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།2

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་མི་
རུང་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།
སློབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་
འབེབས་པས་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཅུད་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་སྒོ་གཞན་ནས་དེ་དག་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་པས་དེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའ་རྣམ་ ིཔར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།3

།ཞེས་ཆོས་
རྣམས་ལ་འགག་པ་ནས་དོན་ཐ་དད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས་འདིར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། གང་ཞིག་བློ་ཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློབ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༥ ཕྲེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༧ ཕྲེང་། ༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༢༩ ཕྲེང་། ༡༩

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 363

དཔོན་གྱིས་འདི་བརྩམས་སོ།1

།ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།
མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། འབུམ་དང་རྡོ་
རྗེ་གཅོད་པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲངས་ཤིང༌། རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་ངེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ངེས་པའི་དོན་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྲག་པ་སྤང་དོན་དེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན།2

།ཞེས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་ལ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཀློག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྡིག་པ་ལས། །རྣམ་པར་བཟློག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར༌། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། །ཟབ་མོ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ།3

།ཞེས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྟོན་
པས་གདུལ་བྱ་ལ་བློ་དང་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་མངོན་མཐོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང༌། དེ་ནས་གཅིག་གིས་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་དང༌། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རིགས་ཅན་འགའི་ཞིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་བློ་རབ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་རྣམས་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་ཇི་སྲིད་དུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༣༠ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༡༡ ཕྲེང་། ༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༢༤ ཕྲེང་། ༡༡

364 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཆོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱོགས་རེ་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་དགོས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་བའི་གཞི་མེད་ན་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་ཕུང་པོ་ལ་ཕལ་ཆེར་མ་བཀག་པ་དང༌། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་ནས་གཉིས་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་མི་འགོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཚེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་དོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་བཀག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཉེན་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་ཀྱང་ཕྲ་མོ་ནས་མི་ཁེགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ཕྲ་མོ་ནས་འགེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་བས། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོར་སྣང་ངོ༌། །མདོ་1

དེ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། རང་གི་སྟོན་པ་སྨྲ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་བླ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་མང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང༌། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༦ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༤༧ ན ༡ མདོ་སྡེ་དེ་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 365

དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བརྟན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།1

།ཞེས་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་གིས་སྐྱེ་དང་
འཇིག་པ་དག། །ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུང་བ་ཡི། །ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།2

།ཞེས་དང༌། རྩོད་ཟློག་ལས་ཀྱང༌། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང༌། །དབུ་
མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།3

།ཞེས་དང༌། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་གིས་དངོས་པོ་རྟེན་
འབྱུང་རྣམས། །ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་ཁྱབ། །དཔེ་མེད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།4

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོས་རྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་
མཚུངས་5

པ་དེ། གཉིས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དང༌། གསུམ་
པས་རྟེན་འབྱུང་དང་དབུ་མའི་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང༌། བཞི་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་འགག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ།།སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
བརྩམས་ནས་འཇུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམསཀྱི། །རྟེན་འབྱུང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་ཟད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༡ ཕྲེང་། ༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༠ ཕྲེང་། ༡༨
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༢༢༨ ཕྲེང་། ༣
5 ཞོལ། ཤོག ༤༦ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༤༧ བ ༢ བྲལ་བར་གསུངས་པ་དེ།

366 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ནི། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བརྟེན་ནས་སུ། །སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཏགས།1

།ཞེས་སོ།།
དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཟད་དོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་
པ་བཞེད་པས། དགག་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པ་དགག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་གི་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས་མཐུན་པས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་འཇོག་པ་མི་རིགས་ལ། དེ་ཉིད་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།3

།ཞེས་
གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང༌། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད།4

།ཅེས་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ།།
ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མིན་པས་དེའི་དོན་ཆོས་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མེད་པར་མི་འགལ་མོད། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཡན་དགར་5

བ་ལ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུགས་སྔ་མས་ཀྱང་སྨྲ་ལ། ལུགས་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།6

།ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༡ ཕྲེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༢༥ ཕྲེང་། ༡༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༩ ཕྲེང་། ༡༩
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༩༧ ཕྲེང་། ༨ 5 ཞོལ། ཤོག ༤༧ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༤༨ ན ༦ ཡན་གར་བ་ 6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༣ ཕྲེང་། ༡༠

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 367

ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར།1

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀས་
ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ།2

།ཞེས་
དེ་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྗུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་བདེན་པ་རྗུན་པའི་དོན་སྐབས་འདིར་སླུ་བ་ལ་གསུངས་པས་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་བདེན་པའི་དོན་ཡང་མི་བསླུ་བ་ཡིན་གྱི། ཡིན་ལུགས་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་བདེན་པ་མིན་ནོ། །སླུ་བ་ནི་དཔེར་ན། ཕན་འདོགས་པ་མིན་ཡང་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་འདྲིད་པ་ལ་སླུ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་འདི་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་ནས་བྱིས་པ་སླུ་བས་བརྫུན་པའམ་སླུ་བ་ཟེར་ལ། མྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ངོར་སྔ་མ་ལྟར་སྣང་ནས་སླུ་བ་མེད་པས་མི་སླུ་བའམ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
གང་ཟག་དང་ཆོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པར་དེ་གཉིས་བདེན་པར་
འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་ལྟུང་ལ། དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའིདབང་དུ་འགྱུར་བས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པ་ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་བླང་ངོ་ཞེས་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྟག་ཆད་སྤོང་བའི་སྒོ་དམ་པར་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་ཀྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་ལྟ་བས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྐྱོན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༠ ཤོག ༤༠༦ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༤ ཕྲེང་། ༡༥

368 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

འཕྲོགས།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་ལྟ་སྤོང་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་
ནུས་པས་ཆད་ལྟ་སྤོང་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ལོག་པ་ཡང་མིན་ནོ།།
དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་འདོད་ལ། སྟོང་
པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཆད་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བར་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པར་རློམ་པ་ ིམང་པོ་ཡང་དེ་དང་རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་གཉིས་མཐུན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་སྟོང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞིང༌། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཆོས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་མིན་2

པས་མཚར་བའི་གནས་མིན་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་བླངས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཆེས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས། །དངོས་མཆོག་བཟུང་ནས་གནས་པ་ནི། །ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་ཆུང་ངུའང་མེད། །སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་མི་རྟག་སྨྲ་བ་རྣམས། །རྩོད་པས་དངོས་རྣམས་མཆོག་བཟུང་ནས། །གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་རྨད་དོ།3

།ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་བདེན་པར་
མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་སོ།།
རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས། སྟོན་པས་
ཀྱང་ངས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ན་དེ་དག་གིས་མི་རྟོགས་པས་རེ་ཞིག་མི་སྨྲ་བར་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིནཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞེན་པས་ཆོས་འདི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༥ ཕྲེང་། ༩
2 ཞོལ། ཤོག ༤༨ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༤༩ ན ༦ རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༥ ཕྲེང་། ༣

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 369

ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྲོལ་ཕྱེ་བ་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་དུ་མི་དཀའ་
འོ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལ་ལོག་པར་བཟུང་བས་ནི་ཕུང་བར་བྱེད་ལ་བློ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདིའི་ཚིག་དང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་དོན་སྤོང་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་གཞག་ས་མེད་པའི་མེད་ལྟ་སྤངས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། །དེ་བཞིན་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེས། །ཕུང་པོ་དག་ནི་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང། །ལེགས་པར་ཤེས་པས་བདེ་བ་དང། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པ་འཐོབ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་སྤོང་བ་དང། །མེད་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་ནས་ནི། །དོན་ཀུན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི། །ཤེས་ལ་ནན་ཏན་མཆོག་མཛོད་ཅིག2

།ཅེས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་
ཟབ་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་དབུ་མའི་དོན་ལ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །རིགས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གཞན་དུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཡང་བྱེད་པར་འདོད་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྤྲོའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་
ཡིན་ཏེ། འདིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་བར་སློབ་དཔོན་གྱི་སྲོལ་འདི་རྒྱས་པར་བཀྲལ་ཞིང། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་སུ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོ་ཞེས་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འདིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདི་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་བ་མི་སྣང་བས་དེ་ལས་གཞན་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༦ ཕྲེང་། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༩༩ ཕྲེང་། ༨

370 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཞུང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ།།
འདི་ལ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང༌། དབུ་མ་
ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང༌། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་དེ་བ་ཤར་མ་དང་གུ་ན་མ་ཏི་དང་གུ་ན་ཤྲི་དང་སྠི་ར་མ་ཏི་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་དེ་བ་ཤར་མའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང༌། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང༌།1

།སྨྲ་བོ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན།2

།ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་རང་འགྲེལ་
གྱི་དོན་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པར་འགྲེལ་པ་དེའི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་དོན་དམ་པ་བདག་མེད་
གཉིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་ཤེས་ན་གསལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོལ་མེ་3

ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་
དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ བ ༤ མཉན་བྱ་ལ།།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༩༧ ཕྲེང་། ༡༩
3 ཞོལ། ཤོག ༤༩ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༥༠ བ ༦ སྒྲོན་མེ་ལས།

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 371

སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་མིང་ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་ཕུང་པོར་གཏོགས་པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐུར་འདེབས་སུ་བཤད་པས། གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་འདི་དག་ཀྱང་མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ཀུན་བཏགས་མིང་དང་རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྔ་པོ་གང་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ2

།

3

།ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་བླངས་པ་ནི། བསྡུ་བ་ལས་དེ་ལྔའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་
པ་ཡིན་ལ། དེར་མིང་ལྡན་མིན་དུ་བཤད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བཤད་ཅིང་ཀུན་བཏགས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཆོས་བཞི་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དབུས་མཐའ་ལས་མིང་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ངོ་བོ་མིན་པར་བློ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེར་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བསྡུ་བ་ལས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ལྔར་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེར་མི་གཏོགས་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མིན་ནོ།།
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་དེའི་རང་གིས་མཚན་ཉིད་
སོགས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཡང་མང་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་གཞུང་ནའང་མང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༤༡༠ ཕྲེང་། ༢
2 ཞོལ། ཤོག ༥༠ ན ༥ མེད་པའི།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༤༠༩ ཕྲེང་། ༡༤

372 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བས་དབྱེ་དཀའ་བར་སྣང་ནའང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་འདིས་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པའི་ཁུངས་གསལ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་རྟོགས་པར་བཞེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཀག་པས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འཇོག་པའི་དགག་བྱ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་བློ་གྲོས་འཁྲུལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྦྲུལ་འཁྱིལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་ཀུན་བཏགས་
དེ་འདོགས་བྱེད་མིན་གྱི་བྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན་དཔེར་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་སྟོན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་མེད་པ་འཇོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྦྲུལ་འཁྱིལ་བ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་ཚོར་བའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འདིར་ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་ངོ་བོ་
དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་སྦྲུལ་འཁྱིལ་བ་ལ་སྦྲུལ་མེད་ན་ནི་གྲགས་པས་གནོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་སྦྲུལ་འཁྱིལ་བ་ལ་འདི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་ན་ཞེས་པའོ། །དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་སེལ་ན་དབུ་མ་པའི་རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྲུལ་འཁྱིལ་བ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༤༡༠ ཕྲེང་། ༥

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 373

བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་འདོད་པས་ནི་དབུ་མའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས།1

།ཞེས་པའོ། །དེ་
ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བརྡས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ལྐུག་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྡ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བུ་ཤེས་ནུས་པས། མིང་གི་བརྡས་བཞག་པ་དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ ིའདྲ་བར་བཤད་པས་སོ།།
དེས་ན་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་
ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའ་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །དེའི་ཚེ་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ ིམེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༦ ཕྲེང་། ༡༡

374 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་1

ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་མདོའ་དོན་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་བཤད་པ་ ིལྟར་མདོའ་དོན་མིན་པར་སྨྲ་བའོ།། ིདེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། མདོ་གཞན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་པོ་ལ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱོར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང༌། དེའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་བས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཞེད་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ད་2

ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་དུ་འདོད་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་མེད་ཕྱེ་ནས་གསལ་པོར་བཤད་པ་མེད་ལ་སློབ་དཔོན་འདིས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་དང་དབང་པོའ་ཤེས་པས་དོན་རྣམ་མེད་དུ་ ིམི་འཛིན་གྱི། རྣམ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་དང་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བར་བཞེད་དོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་སྡེ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་མདོའ་དོན་ཡིན་པས་དོན་འགོག་པ་མིན་ནོ།། ིལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༢ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༥༢ བ ༦ སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༥༢ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༥༣ ན ༤ དེ་ནི་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 375

འདྲ་བར། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་ན། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ང་སྨྲ་འོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས་
ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ལུང་དེའི་རྐང་པ་དང་པོའ་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་མིན་ ིཔའོ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་ཀྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་བཤད་དོ། །སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་པོའ་ཤེས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པས་དེ་དག་དེ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམག་དང་ ིནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྫས་སུ་མེད་ཀྱང་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་དོ།།
ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཟླ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེ་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེའོ། །ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མདོ་སྡེ་ལས་དབང་པོའ་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ིདོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་གང་དུ་ཡང་དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། དེ་འདོད་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བར་འཇོག་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་འཇོག་གོ །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་།3

།ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་རོལ་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང། རྣམ་པ་དེར་མི་སྣང་བར་འཛིན་རྣམ་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྣང་བས་རྣམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༦༣༧ ཕྲེང་། ༡༣
2 ལུང་འདི་མ་རྙེད།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༤༨ ཕྲེང་། ༡༣

376 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པར་ཤེས་པ་ཉིད་རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་སྔ་མས་མྱོང་བའི་རང་རིག་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་འཇོག་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འགོག་པས་རང་རིག་ཀྱང་མི་བཞེད་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་གསལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་དབུ་མའི་ཚུལ་བཀྲལ་བ་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགོགས་1

པ་དང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ།།
གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་བའི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་
གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དགག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འགའ་ཟུང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅིང༌། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་སླ་བ་ལ་བསམས་ནས། མིག་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང། སའི་ཁམས་ནི་དོན་དམ་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བོ།།
འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་འགོ་2

སྙོམས་མང་དུ་
མཛད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྲ་བ་དང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ན་འབྱུང་བར་མཚུངས་པ་ལ་སྲ་མི་སྲའི་ཁྱད་པར་དང་དབང་པོར་མཚུངས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་ཁྱད་པར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་གྱིས་བློའ་ིདབང་གི་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དེ་དག་དབྱེ་བར་ནུས་པའི་ཚད་མ་མེད་དེ། དཔེར་ན། དུ་བ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་ན་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་དང་ཡང་ན་མེ་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༥༣ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༥༤ ན ༤ མི་འགེགས་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༥༣ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༥༤ ན ༦ མགོ་སྙོམས་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 377

དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡན་དགར་1

བར་འབའ་ཞིག་པ་གནས་དགོས་ན། འབྱུང་བ་དང་
འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་ནི་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཕན་ཚུན་མེད་པར་མེད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དང་བྲལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རྫས་སུ་མེད་པར་འཆད་དོ། །འདུས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འབའ་ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི། སློབ་དཔོན་གཞན་བཞེད་པ་ལྟར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཤས་མི་ཆེའོ། །འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་གང་གཙོ་བོར་བཏོན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གོ་ན་རིགས་པ་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་ཕུལ་ཆེར་འགྲོ་བས། ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་འགོ་2

སྙོམས་བྱེད་
ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ལེགས་པོར་བསླབ་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་བཞི། དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་
པ་དང། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཞིན་དུ་དབུ་མ་སྣང་བར་བཀྲལ་བ་ཞི་བ་འཚོའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ། །ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། དང་
པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་བླངས་ནས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་ན་ཡང་། འདམ་རྫབ་ཀྱིས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༤ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༥༤ བ ༣ ཡན་གར་བར་
2 ཞོལ། ཤོག ༥༤ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༥༤ བ ༦ མགོ་སྙོམས་

378 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

སྦགས་ནས་འཁྲུ་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མི་རེག་པར་ཐག་སྲིང་བ་བཟང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དང་པོར་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་དགག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཁས་བླང་ལ། ཕྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ་2

ཞེས་འདོད་
པའི་ལུགས་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནི་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་ཕྱིས་དེ་བདེན་པ་འགོག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལེགས་ཏེ། དོན་བདེན་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པར་སྣང་བས། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གདུལ་བྱ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མངོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྒོམ་པར་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྔ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོམ་པ་ལ་སེར་སྣ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་མོད་ཀྱང་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ།།
དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་མོད་ཀྱང་གཞུང་རྒྱས་པར་བརྩམས་ནས་
ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་སྲོལ་ཕྱེ་བར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དམ་བཅས་པས་རྒོལ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཅི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའམ་ཅི་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ། །བྱེད་པོ་ཟ་པོ་དགག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༤༢༡ ཕྲེང་། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༩ ཤོག ༡༦༤༥ ཕྲེང་། ༡༩

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 379

ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་སེམས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་
ཡང༌། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། །རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན།2

།ཞེས་དབུ་མ་སྙིང་པོའ་ལུང་དྲངས་ནས་ཕྱི་རོལ་བཞེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སྔར་བཤད་ ིཔ་ལྟར་རོ། །གཞན་དག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་བཞེད་པའོ། །མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་གཞུང་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང༌།3

།ཞེས་བསྟན་པ་
འདི་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་
གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཚེགས་ཆུང་ངུས་རྟོགས་ལ། བློའ་མཐུ་མི་ ིཆུང་བ་དང་བརྩོན་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བས་སེམས་དེ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་དམ་པར་སྙིང་པོ་མི་མཐོང་བས་དོན་དམ་པར་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་རྟོགས་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང༌། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ།4

།ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདི་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ནི་རྣམ་ལོག་དང༌། །རྒྱུ་ཡང་ངེས་པར་བཀག་པ་དང༌། །སེམས་ཙམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་དངོས་མེད། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཟུང་མ་ཡིན། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།5

།ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པར་རྒྱན་དུ་བཤད་ལ། ཚིགས་
བཅད་སྔ་མས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་མེད་དང༌། གཉིས་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༤༩ ཕྲེང་། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༩༠༣ ཕྲེང་། ༡༢
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤༣༤ ཕྲེང་། ༡༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༩༠༣ ཕྲེང་། ༡༤
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤༤༣ ཕྲེང་། ༢༡

380 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཀྱི་སྐྱེ་མེད་བསྟན་པར་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སྟོང་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང༌། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །རིགས་པའི་སྲབ་སྐྱོགས་འཇུ་བྱེད་པ། །དེ་དག་དེ་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་དོན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་འཐོབ།1

།ཅེས་སོ།།
འོ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་དགོས་ན་དེའི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་ཅེ་ན། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འདིར་ཡང་གསུངས་པ། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །འགག་པ་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲལ་འགྱུར་ན། །ལོག་པར་རྣམ་བརྟགས་མ་ཡིན་ནམ།2

།ཞེས་པ་
འདི་དྲངས་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མས་དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་བཞག་པས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུའོ། །རྣམ་ཤེས་སམ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ཡང་རུང་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་ལོག་པར་བརྟགས་པའོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་ལང་གཤེགས་ལས་དྲངས་པར་བཤད་དོ།།
ཤཱནྟི་པས་འདི་གཉིས་ཀ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིན་པར་བྱས་ནས་འདིས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་
ལ་དབུ་མ་པ་3

དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་འདྲ་བར་བཞེད་དེ། ཞི་བ་འཚོས་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་དྲངས་པ་
ལ་བསམས་པར་མངོན་ཡང་དེར་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོས་མཛད་པ་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དྲངས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ལུགས་འདིས་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༩༠༣ ཕྲེང་། ༡༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༩༦༤ ཕྲེང་། ༡༦
3 ཞོལ། ཤོག ༥༦ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༥༦ བ ༥ དབུ་མ་དང་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 381

བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་ལ་ཀུན་གཞི་འཇོག་མི་འཇོག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལཱ་བ་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་པཎྜི་ཏ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་བཤད་དོ།།
གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ལུགས་འདིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་
དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང༌། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཛུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ། དོན་དམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་འཛིན་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་པས་ནི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པར་བསྟན་ལ། དེས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྐུར་འདེབས་སེལ་ལོ། །གཞན་དབང་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འདོད་པས། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།2

།ཞེས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༡༥༤ ཕྲེང་། ༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༥༩༨ ཕྲེང་། ༦

382 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པར་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་བརྫུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་པ་སྒྱུ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་དོན་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ་འདིས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ལོ།།གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཞན་དབང་མེད་པར་བསྟན་དགོས་པས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་ལོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདི་པ་འདོད་ཅིང། དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་སྐུར་འདེབས་སྤོང་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་དང་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི་འདི་པས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བའོ།།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཟུགས་སོགས་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
བཏགས་པའི་ངོ་བོར་གཞན་དབང་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདི་པས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བར། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 383

ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་མདོའ་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ་དེའི་ ིཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་གསུངས་པ་དྲངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་ཏེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་དོ།།དབུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་
བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཞེན་ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་མིན་པའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་མདོ་འདིས་བཤད་པ་འགལ་ཏེ། དེ་དག་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་འགལ་སྤོང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་མཛད་མོད་ཀྱང་དགོངས་པ་ནི། དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མོད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཙམ་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་གཅིག་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྦྱར་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་དྲངས་དགོས་པས་དྲང་དོན་ནོ། །འདྲེན་ལུགས་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་

384 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ཀྱང༌། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པ་མ་གསུངས་ལ། གོང་འོག་བསྒྲིགས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། མདོ་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བཀག་པ་ལ་བཞེད་ཅིང༌། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཆད་དོ།།
མདོར་བསྡུ་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་
ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དང་མ་སྦྱར་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་གཟུང་བར་སྔ་མ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པས། དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཛུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་གིས་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་སྙམ་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་གདུལ་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 385

བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཆ་ཕྱེ་ནས་མདོའ་དོན་དུ་འཇོག་གོ །སློབ་དཔོན་ཞི་ ིབ་འཚོའི་གཞུང་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་མདོའ་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱེ་ ིབ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་དེ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ།།བཞི་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་ཙམ་མིན་པའི་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགག་བྱ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྙམ་ན། འདིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལུགས་སམ་དེས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གཟུང་བའི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པོར་མ་ཤར་བར་དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་བརྡ་འཇགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གནོད་པ་འདི་ཡོད་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདིའོ་ཞེས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པོར་མི་གོ་བས་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེ་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དམ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྡུ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ།1

།ཞེས་
གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༤༩ ཕྲེང་། ༢

386 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དམ་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱང་དེར་འདོད་དགོས་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཁོ་ན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ།།
སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་གི་སྐོར་ནས་དེ་ལས་གསལ་བ་མ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་
སྙིང་པོའ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་དང་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་ ིངོས་བཟུང་བ་མི་སྣང་ངོ། །དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་ཐོས་པ་དང༌། བསམ་པ་དང༌། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ།2

།ཞེས་ཤེས་རབ་གསུམ་
ནི་ཡུལ་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་བཤད་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པས་དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང༌། བདག་མེད་གཉིས་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་འདོད་པས་རྟོགས་བྱའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་ཡང་རིགས་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༥༢ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༣༥༠ ཕྲེང་། ༡༠

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 387

ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་མིན་པ་དང༌། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དོ། །དངོས་པོའ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ ིདེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་འཇལ་བའི་བློས་འགྲུབ་དགོས་ན། དེས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འོ་ན་སྐྱེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། དཔེར་ན། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་པའི་གཞི་ཤིང་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མིག་བསླད་པ་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེར་མི་སྣང་ཞེས་སྨྲ་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ན་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌།།
འོ་ན་མྱུ་གུ་རང་ངོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བའོ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།
སྤྲུལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མིག་བསླད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གཉུག་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་དེར་སྣང་དུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མིག་མ་བསླད་པ་ལ་ཡང་དེར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་མྱུ་གུ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློའ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་མྱུ་གུ་ ིརང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའ་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་ ིགིས་དངོས་པོ་བརྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ།1

།ཞེས་དོན་དམ་
པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༣༤༧ ཕྲེང་། ༢༠

388 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བྱུང་བ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པས་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་འདི་དང་འདྲའོ།།
བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་ཀྱང༌། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དོན་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་སོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློའ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཞེས་ཁྱད་པར་སྨོས་སོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེས་ ིགཞི་དེ་དག་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་མོད་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པའོ། །འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་1

ལ། བརྡ་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
ཡང་དེ་དག་གི་མིང་དོན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེར་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སོགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕེན་ནུས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་བཀག་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དོན་ལེགས་པོར་ངོས་མ་ཟིན་པས་རིགས་ཤེས་ལ་གཞལ་བྱ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སོང་ནས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་འདོད་ལ། ལ་ལ་རིགས་ཤེས་ཡུལ་མེད་དང༌། གཞན་དག་རིགས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ལྡོག་པ་ཕྱེ་ནས་ཡུལ་ཡོད་མེད་དུ་འཇོག་གོ །མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་འགོག་པ་དངོས་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མཉན་པ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༦༡ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༦༢ བ ༦ བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ།

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 389

དང་བཤད་པ་དང་བསམས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཅི་ཙམ་ཞིག་གནོད་དུ་སོང་བ་ཡང་ཡང་བརྟག་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྡེའི་བདག་མེད་འཆད་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན།
ལུགས་འདིའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ནི་འགའ་ཟུང་མ་གཏོགས་པ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ལང་གར་གཤེགས་པ་དང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་བཤད་དེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ནི་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་གསུངས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །ཕ་རོལ་ལ་འགལ་འདུ་སྟོན་པའི་མཚམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རང་གཞན་སྡེ་པས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཁས་སླངས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་གཅིག་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ལ་མི་འགལ་མོད། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་བསྟན་ནས་ཆོས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཚིགས་ལས་སོར་མོ་གཞན་མེད་དེ།1

།ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་རིགས་པ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའོ།།
དཔེར་ན། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་རྟག་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་བཀག །མི་རྟག་པ་ལ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་དུས་མཉམ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག །མི་མཉམ་པ་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག །སྔ་མ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་སྟེ་དེ་རྣམས་འགོག་པ་ཅུང་སླའོ། །དེ་ནས་མ་ཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་ 1 ལུང་འདི་མ་རྙེད།

390 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པ་དང་ཕྱོགས་རེས་མ་ཆོད་པ་གཉིསསུ་བཅད་ནས་སྔ་མ་ལྟར་ན་དུས་ཅན་གཉིས་འདྲེས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདབ་ཆགས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་ན་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་འཆད་དེ། གནོད་པ་སྟོན་མཚམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཆ་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་འདིའོ། །དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་སྟོན་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་མང་ངོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བདེན་གཉིས་སུ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་དངོས་གཞི་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལ་མཛད་པའི་གནོད་པ་མཐར་གཏུགས་པ་ཡང་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་འདྲའོ། །འདི་དག་ཀྱང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་སྟེ་རིགས་པ་ལ་བློ་རྒྱས་པར་འདོད་པས་བསླབ་པར་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འདི་དག་གི་རིགས་པ་ཤེས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལ་
གཉིས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང༌། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་དང༌། ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང༌། དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་མང་པོ་བཟུང་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་མ་བརྗོད་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང༌། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 391

ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ་ཞེས་འཆད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་གཉིས་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་དང་རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་མ་བཤད་དོ།།
ཟླ་བ་གྲགས་པས་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་བཀྲལ་བས་དེ་དང་རང་གི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་ལ། རང་གི་ལུགས་ནི་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་བཀྲལ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྙད་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོ་བ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མཐར་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
རང་གི་ལུགས་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དོན་སྨྲ་
གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པས། དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ལ་དེ་དག་ནི་དེའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༩༠༥ ཕྲེང་། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༨༩༡ ཕྲེང་། ༡༤

392 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ལས་ཉམས་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། བདེན་གཉིས་གྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པས། འཕགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུན་མོང་བ་
1

མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །གཞན་གྱི་ཆུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན།2

།ཞེས་
ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་དེ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་ལས་འཆད་མོད་ཀྱང་དེ་མིན་པར་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །འགྲེལ་བཤད་དེ་རྩོམ་པ་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མིང་མཐུན་པའམ་ཁ་གཡར་བ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་མཁན་ནི་མིན་ཏེ། འདིས་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་པས་ཀྱང་གནོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྒྲ་སོར་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།3

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་རྒྱུ་འབྲས་བཀག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་རིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་དགོས། དེ་མི་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༤ ན ༦ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ།།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༧༨ ཕྲེང་། ༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༩༢ ཕྲེང་། ༡༩

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 393

ཏུ་ཡང་བདེན་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒོལ་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། འདི་ནི་དབུ་མ་པ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་1

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་
ཀྱི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལ་མིན་པས། དབུ་མ་པ་གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་ཅེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་སོ།།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་
ནས་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ། །འབྲས་བུ་འདི་མྱོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་བཙལ་ཏེ། དོན་གཅིག་པ་2

ལ་དོན་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཞིག་རྙེད་
ནས་གང་ཟག་དེ་འཇོག་ས་བྱུང་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་ནུས་ལ། མ་རྙེད་ན་འཇོག་མི་ནུས་པས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚིམ་པར་དེའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་ནས་འཇོག་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ།།
དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདུས་བྱས་དང༌། འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཆོས་ཐ་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་ནམ་མཁའ་
3

བཞག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འཇོག་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༥ ན ༡ རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
2 ཞོལ། ཤོག ༦༥ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༦༦ བ ༢ དོན་གཅིག་པའི་དོན་
3 ཞོལ། ཤོག ༦༥ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༦༦ བ ༦ ནམ་མཁར་

394 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ན་རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཙལ་བ་ན། དེས་རྙེད་པའི་དོན་མེད་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པས་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་ཡོད་པར་འཇོག་གོ །རྟོག་གེའི་གཞུང་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དང༌། མངོན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། །ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ནི། དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པས་རང་གི་ཐ་སྙད་འཇོག་ལུགས་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་བརྟགས་ན་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་པོ་མཆི་གུ་དང༌། མགོ་ཡི་རྟེན་ཅན་བརྟེན་པ་པོ་སྒྲ་གཅན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མཆི་གུའི་ལུས་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་ལུས་
དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྟོག་ངོར་གཞི་ཆོས་རུང་བ་བཞིན་དུ། སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྲ་བ་མིན་པའི་ས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལུས་དང་མགོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་གི་ལུས་དང་གང་གི་མགོ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། སྟོན་པ་པོས་ཀྱང་མཆི་གུ་དང་སྒྲ་གཅན་མིན་པའི་ལུས་དང་མགོ་ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཆི་གུ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་སྒྲས་ཉན་པ་པོའ་དོགས་པ་སེལ་ ིབ་ནི་རིགས་ན། སྲ་བ་མིན་པའི་ས་མེད་པས་ས་ཡི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྲ་བའོ་ཞེས་པ་ལ་དོགས་པ་དེ་འདྲ་བསལ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དོན་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་ལན་མཛད་ནས། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་ཏེ་ཁྱད་པར་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ལུས་དང་མགོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བརྟེན་པ་མཆི་གུ་དང་སྒྲ་གཅན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་བཙལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣ ཕྲེང་། ༡༡

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 395

ན་དོན་ཐ་དད་པ་མི་རྙེད་དེ། སྒྲ་གཅན་གྱི་མགོ་ལ་སྒྲ་གཅན་དུ་བརྡ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆི་གུ་དང་དེའི་ལུས་ཞེས་པའི་དོན་བཙལ་ན་སོ་སོར་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརྒལ་ལན་མཛད་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པས་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་སོ།།
ཉན་པ་པོའ་ངོར་གཞི་ཆོས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན་ལུས་ ིདང་མགོ་ལས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་མཆི་གུ་དང་སྒྲ་གཅན་མི་རྙེད་པས། དེ་དག་གཞི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་རྩོད་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་གཞན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་འཇོག་ལུགས་སོ། །ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་དཔྱད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་ལན་མཛད་དོ། །དཔྱད་ནས་འཇོག་ན་འཇོག་མི་ནུས་པ་དང་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་ལུགས་ཀྱང་། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་གཅན་དང་མཆི་གུ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་མེད་དོ།2

།ཞེས་གང་ཟག་འཇོག་ཚུལ་གསུངས་སོ།།
ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལྷས་བྱིན་གྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་གང་བཏགས་
པའི་གཞི་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་གཟུགས་དང་སེམས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་མིན་ལ། དེའི་གཟུགས་སེམས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་ལྷས་བྱིན་མི་རྙེད་པས་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་ནས་རྙེད་པའི་དོན་ལ་ལྷས་བྱིན་འཇོག་ས་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ལྷས་བྱིན་མེད་པ་མིན་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཉིས་ཀྱང་འཇོག་ཅེས་པའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣ ཕྲེང་། ༡༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣ ཕྲེང་། ༢༠

396 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་
པ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི་མེད་ལ། མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པར་རྟེན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ནའང་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་གཞག་པར་མཛད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་སྲ་བ་སོགས་མཚན་མཚོན་དུ་འཇོག་པ་
ལ་ཡང་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེ་སྔར་ལྟར་བཙལ་ནས་རྙེད་པའི་དོན་ལ་འཇོག་ན་དེ་གཉིས་འཇོག་མི་ནུས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་གོ །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཁས་བླང་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ནི། ལུང་དེའི་མཇུག་ཉིད་ནས། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་མཆི་གུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མཆི་གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་བཤད་ཅིང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་
དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་སྔར་ལྟར་དཔྱད་ནས་རྙེད་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བར་འཇོག་ན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་འཐད་པས་བཞག་པས། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་གྱི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའོ།།
འོ་ན་བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའ་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་ ིགོ །རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་དུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར།3

།ཞེས་གསུངས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༤ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༤ ཕྲེང་། ༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༥༧ ཕྲེང་། ༧

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 397

བཞིན་དུ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་རྙེད་པའི་དོན་ལ་འཇོག་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དཔྱད་དོན་ལ་མི་འཇོག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དཔྱོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྔར་ལྟར་དཔྱོད་པ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་བཞེད་དེ། སྔར་ལུང་དྲངས་པ་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ལན་མང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྔར་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཙལ་བ་ན་མི་རྙེད་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། མིང་ཡོད་ཅིང་དོན་མེད་པའམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློས་གང་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློའ་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་བཞེད་དོ།། ིདབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློའ་དབང་གིས་གཟུགས་ཚོར་ལ་ ིསོགས་པ་འཇོག་མི་ནུས་ལ། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣང་བའི་ ིདབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འཇོག་ནུས་པར་འདོད་པས་བློའ་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་ ིབློ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བློའ་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་རང་གི་ངོས་ ིཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱོད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱི། སྔར་བཤད་པའི་དཔྱོད་ལུགས་དེ་ཙམ་ནས་མི་འདོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ལས་ཀུན་རྫོབ་མིང་དང་བརྡ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་བའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་གང་གཅོད་པ་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་འོངས་སམ་མི་འོངས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་དཔྱད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དྲིས་པ་ལ་འོངས་བ་དང་སྐྱེས་ཞེས་སྨྲར་མི་རུང་ངམ་སྙམ་ན། འདིའི་འཚོལ་ཚུལ་དང་དཔྱོད་ལུགས་སྔ་མ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། འདིས་ནི་འགྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་དང་འགྲོ་འོང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་ཐ་སྙད་དེ་དག་བཏགས་པའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་དཔྱད་ནས་འགྲོ་འོང་དྲིས་པ་མིན་གྱི། འགྲོ་འོང་གི་ཐ་སྙད་རང་དགའ་བར་འཇུག་པ་ལ་རང་དགའ་

398 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བའི་བརྟག་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་བརྟག་པ་ཁས་བླང་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མིན་ལ། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགག་དགོས་པས་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟརཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའ་སྒོ་ ིནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་མིག་རྣ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་དེས་བདག་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བཟུང་བ་དེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་དཔྱད་ནས་བཟུང་བ་མིན་ཀྱང་འདིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་ས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རྙེད་དགོས་སོ།།
དེས་ན་མ་དཔྱད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིགས་པའི་དགག་
བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང༌། གཞུང་རྣམས་ནས་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བའང་མི་འགལ་བས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས་ཁོ་ན་འགོག་གོ་སྙམ་དུ་མི་བཟུང་ངོ༌། །གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་ཁ་ཅིག་དང་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློའ་དབང་གིས་ ིམ་བཞག་པར་ཡོད་པའི་མིང་དེ་ནི་སྦྱོར་མི་ནུས་ཀྱང་དེའི་དོན་ནི་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པའི་བདག་གཉིས་དང་དེར་ཞེན་ལུགས་དོན་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་མོད་ཀྱང༌། ལུགས་འདིས་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ལ་མི་འདྲ་བ་མི་བཞེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།1

།ཞེས་ཆོས་དང་
གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་ཡི་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བར་མ་གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༨༢ ཕྲེང་། ༡༩

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 399

ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ།1

།ཞེས་སོ། །རག་
མ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་སྡོད་ལུགས་ཡོད་པ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོའོ། །གལ་ཏེ་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ན། འོ་ན་སྔར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་མིང་དང་བརྡས་འཇོག་ནུས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་གི་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པར་མི་འདོད་པས་འདི་པས་བཤད་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དེ་མིང་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་། དེ་གཉིས་སྣང་བའི་བློ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པས་འདི་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲའོ།།
གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་ཅིང༌2

། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་མེད་པར་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྨྲ་བའི་དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར་སྒྱུ་མ་དང་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་དང་དབུ་བ་རྡོས་པ་དང་ཆུའི་ཆུ་བུར་དང་ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་དག་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི། འདི་དག་ནི་སྤྲོས་པ་ཡང་ཡིན་འདི་དག་ནི་རྫུན་པ་ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༣༨༡ ཕྲེང་། ༡༦
2 ཞོལ། ཤོག ༦༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༧༡ ན ༥ ཅིང་།

400 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་མེད་པའི་དཔེར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབུ་བ་དང་ཆུ་བུར་དང་ཆུ་ཤིང་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་སྒྱུ་མ་བསྟན་པ་དང༌། འདི་དག་རྫུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་བདག་གི་དོན་ནི་ངོ་བོའ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། ི 1

།

འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ།2

།ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ལ་
བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དྲངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། མེད་ལྟ་ཟློག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གསལ་བས་དེའི་རིགས་པ་མི་བཤད་དོ། །ཡོད་ལྟ་ཟློག་པ་ཡང་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ།3

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
གསུངས་མོད་ཀྱང། ལན་མང་དུ་དང་བར་མེད་པ་དང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་མ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་བཤད་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས། དཔེ་དེ་དག་གིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྣང་ཡང་མེད་པ་སྟོན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མིན་ནོ། །བདག་གི་སྒྲའི་དོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀག་གོ །འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་མི་སྟོན་གྱི། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྨོན་ལམ་དང་ཚོགས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྒྲུབས་སོ།།
སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པར་ཡང་། རྩ་ཤེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༩ ཤོག ༣༨༠ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༡༧ ཕྲེང་། ༡༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༩༤༡ ཕྲེང་། ༢༠

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 401

པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང༌། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད།1

།ཅེས་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །སླུ་བ་དེ་ནི་རྫུན་ཞེས་
གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྫུན་པ་ཡིན།2

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ཟླ་བས་བསྒྲུབས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད།3

།ཅེས་གསུངས་ལ། རྫུན་པའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་ནས་དོན་དེར་ངེས་པར་རྩ་ཤེ་ལས་བསྒྲུབས་པས། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་ངེས་པས་འདོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཆོས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་མང་ངོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ།།
དེའི་ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕུང་པོའ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་ ིདེའི་ཁོལ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། ངའི་གཟུགས་ང་ཡི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་སུ་འཛིན་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་དབང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྐྱ་བར་སྣང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་བཀག་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཙམ་གྱིས་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གཅོད་དོ།།
བཏགས་ལུགས་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༡ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༩ ཕྲེང་། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༤ ཕྲེང་། ༡༥

402 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའ་ཚོགས་ ི 2

ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་
ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་འཐོབ་པར་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དུལ་བས་མཐོ་རིས་འཐོབ་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཇོག་ཅེས་ལུང་དང༌། ཕུང་པོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྨྲའོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུན་ཉིད་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུང་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཟླ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཁེགས་ཀྱང་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཞིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་
གཞན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྔར་བདེན་པར་བཟུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་བྲི་བ་མེད་པས། ཕུང་པོ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པའི་དོན་མེད་པར་འཆད་དེ། འཇུག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང༌། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།3

།ཞེས་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༢༠༠ ཕྲེང་། ༡༨
2 ཞོལ། ཤོག ༧༡ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༧༣ ན ༡ ཚོགས་དག་ལ་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༧༦ ཕྲེང་། ༡༦

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 403

པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ།1

།ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གནས་བཅས་སེམས་དང་
ལྡན་རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང༌། །གང་ཚེ་བར་མར་འདུག་པ་ཡང༌། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་
འཛིན་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའོ། །གཞན་གྱི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།3

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མིན་
ཏེ། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཕུང་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་ཚོགས་ཙམ་དེ་ཉིད་ཤིང་
རྟ་ཡིན་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་ནས་སྔོན་པོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་གིས་མ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན།4

།ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་དག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་
ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསུངས་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༩༩༧ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༦ ཕྲེང་། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༧༩༢ ཕྲེང་། ༡༦ ནང་དུ་དྲངས་པ་ལས་མདོར་མ་རྙེད།
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༤ ཕྲེང་། ༡༢

404 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་སོ། །འདིས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་དག་གིས་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བས་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་བའོ། །རྣམ་པ་ནི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཕུང་པོ་མི་འཐད་ན། མདོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་མ་ཡིན།།ཞེས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་བདག་གཅིག་དང་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིག་ལྟས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དོན་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་དོ།།
དེ་དག་གིས་ནི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་གནོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ནས། རིགས་
པ་ནི་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་བླང་བྱ་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་སམ་གཞན་ཡང་རུང་། ཕུང་པོ་ནི་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་ཉིད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།1

།ཞེས་དང༌། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་བླང་བའི་རིམ་
པ་ཀུན། །བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།2

།ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ།3

།ཞེས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༥ ཕྲེང་། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༧ ཕྲེང་། ༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༤ ཕྲེང་། ༡༤

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 405

གཉིས་ཕན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཡོད་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་འཇོག་པར་གསུངས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་གཟུགས་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ལེགས་པར་འཇོག་ནུས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་མཆོད་སྦྱིན་མིན་ཞིང་གཟུགས་ལྟ་མཁན་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་ཡང་མིག་མིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ན་བ་དང་བསོས་པ་ན་ང་ན་བ་དང་བསོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་འཇོག་ནུས་ཤིང་ངའི་མིག་ན་ཞིང་བསོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལྟར་ཡང་འཇོག་ནུས་མོད་ཀྱང༌། མིག་དེ་ཉིད་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་འཇོག་པ་མིན་ནོ།།
ཚུལ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་དང་བདག་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་
ཤོས་ཐོས་པ་པོ་སོགས་སུ་འཇོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ཁས་བླངས་ཤིང༌། རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་རྫས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ནས་རྣམ་ཤེས་སམ་ཕུང་པོའ་ཆོས་གཞན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ ིཔར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་སོགས་ལེགས་པར་འཇོག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།
དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།1

།ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དགོངས་པ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན། རྣམ་པ་བདུན་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་གཞན་གྱིས་འཆད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་དངོས་གཞིར་སྣང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༧༩༢ ཕྲེང་། ༡༡ ནང་དུ་དྲངས།

406 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། ཕྱི་དོན་འཇོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཙལ་བ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་ལ། འོན་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་ནོ་མིག་གོ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང༌།
ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་
ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་པར། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྲག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་ཆོས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། སྟོང་
ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྙད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན།2

།ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་དགོས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཙལ་ནས་བདག་གམ་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འཇོག་པ་ཡིན་ཞིང༌། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ནི་སྔར་གང་ཟག་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ལུགས་འདིས་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་གི །ཕུང་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་དང་ཕུང་པོ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༥ ཤོག ༡༠༠ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༦༥ ཕྲེང་། ༣

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 407

ཚོགས་ཙམ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གང་ཟག་དང་ཆོས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བདག་མེད་
གཉིས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་དགོས་སོ། །འདི་ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ།1

།ཞེས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡོད་ལྟ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བར་མཐོང་བའི་མེད་ལྟ་གཉིས་ཇི་སྲིད་མི་འདོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་མ་གྲོལ་བ་དང༌། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་ཞེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དྲང་དུ་མི་རུང་སྟེ་སྲིད་པ་འདི་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེ་བཞིན་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཅེའམ་མེད་པ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་རྨོངས་པ་སྟེ། །རྨོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། །ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་བར་འགྱུར།2

།ཞེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་
གསུངས་ནས། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་དང་དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ངེས་དོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྲ་བའི་བདག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༡ ཕྲེང་། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༩༣ ཕྲེང་། ༡༠

408 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

མེད་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་འཛིན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་ལུགས་འདིས་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེན་པ་གཟིགས་ནས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་དངོས་པོའ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་རྩ་ཤེ་བརྩམས་ལ། ིཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་གཏི་མུག་གི་མུན་པས་བློའ་མིག་བསྒྲིབས་ཏེ་ ིདངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ན་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་དང༌། རྟེན་འབྱུང་ཤེས་པའི་སྣང་བས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་བསལ་ཞིང་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་གནས་མེད་པ་ལ་ཆགས་ ིསྡང་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྒྱ་པ་ལས། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་སོ།།
དེས་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་གཏི་མུག་དངོས་པོའ་བདེན་འཛིན་དང་སྲིད་ ིཔའི་ས་བོན་དུ་བཤད་ཅིང༌། དེ་ལྡོག་པ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་དགོས་པ་དང་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་གསུངས་པས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་དོ། །བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའ་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་ ིདབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང༌། འཁོར་བ་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ2

།ཞེས་དང༌། འཇུག་
འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། མ་རིག་པ་དངོས་པོའ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ ིརང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ།3

།ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༡༥ ཕྲེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༤༥༤ ཕྲེང་། ༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༣ ཕྲེང་། ༢༠

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 409

ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ1

།ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རེས་འགའ་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་ལ་རེས་འགའ་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་རྩ་བར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ།།
ངར་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་
གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཇིག་ལྟ་མིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོགས་པ་གང༌། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང༌།2

།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དངོས་
པོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ལས་མ་རིག་པ་འགག་ཅིང་དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་པར་གསུངས་སོ། །མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྙད་པར་བྱ།3

།ཞེས་དུག་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྡོག་པ་ལ་རྟེན་
འབྱུང་མཐོང་བ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ལུགས་འདི་ལས་ལན་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་དབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༨༤ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༡ ཕྲེང་། ༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༩༦ ཕྲེང་། ༢

410 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཡི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང༌གཤགས་འགྱེད་པ་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ།།
འོ་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
གཉིས་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རྐང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་ལ་མེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང༌། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཤིང་སྡོང་གི་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྡོང་བསྟན་ནས་འདི་བདག་གིས་བཙུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན་དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤག་སྡོང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤ་བའི་སྡོང་པོ་བཙུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྦྱར་ན། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལག་པ་ན་བ་ལ། །བདག་ནི་ནའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད།།ཅེས་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། བཙུགས་པའི་ས་བོན་དང་ན་བའི་ལག་པ་ཤིང་སྡོང་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་ཤིང་སྡོང་བཙུགས་པ་དང་གང་ཟག་དེ་ན་བར་འཇོག་མི་ནུས་ན་དེ་གཉིས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱའོ།།
དེ་ལྟ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ལ་བྱེད་སྙམ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང་། ༡༨

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 411

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་གསལ་བའི་
ངོས་འཛིན་ལུགས་འདིའི་སྐོར་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྩོད་མེད་ལས་མ་བྱུང་ངོ༌། །ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པ་སྤྲེའུ་ལྟར་མཆོང་བ་དང་གཞན་ལ་རྨངས་མོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟོན་པས་བཀག་ཀྱང་མ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་ཡང་བསྟན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྡུའོ།།
བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་
ཅིང་སྒོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་མུར་ཐུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་སོ།2

།ཞེས་སོ། །ཤེས་སྒྲིབ་
འདི་སྤོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྔར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་མ་ཚང་དང་དུས་རིང་པོར་གོམས་མ་གོམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བྱུང་ངོ༌། །གསུང་རབ་ལས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྲ་རགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས། བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འདྲ་ཞིང་བདག་མེད་མཐོང་བས་སྒྲིབ་པ་ཇི་འདྲ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྔར་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་འཇོག་ལུགས་དང་གནས་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཀའ་བས་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་ཉུངས་ན་མཐའ་མི་ཆོད་ཅིང་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་སྤྲོས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་གཞན་དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༩༥ ཕྲེང་། ༡༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༩༥ ཕྲེང་། ༤

412 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་བྱུང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་སྔར་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུན་ཞུགས་
ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ནི་མེད་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་བའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་པ་གཞན་དག་ཕྱི་རོལ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་མཉམ་དུ་སྨྲ་བ་དང་། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང་རྣམ་རིག་པ་ཤེས་པ་ཡོད་ཕྱི་རོལ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཁོ་ནའོ། །ལུགས་འདིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ཆོས་གང་རུང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇོག་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་རིགས་པ་ལེགས་པོར་གོ་ནུས་ལ་དེ་མེད་ན་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་བཀག་ནས་དེ་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་མེད་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ནི། ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་འགོག་ནུས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་འགོག་མི་ནུས་པས་དེ་ལ་ནི་ལུང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གནོད་པར་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ལུང་ཡང་ས་བཅུ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་དེ་དག་འགོག་པ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་མདོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལེགས་ལྡན་དང་འདྲའོ། །ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ།1

།ཞེས་སོགས་ནི། ལུང་དེས་ཕྱི་རོལ་མ་བཀག་ཅེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འཆད་པ་ལྟར་ཟླ་བ་མི་བཞེད་ཀྱི། མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ལོ།།
དེས་ན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་མདོའ་དོན་མིན་ཞེས་བཀག་ལ། ི
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༦༣༧ ཕྲེང་། ༡༣

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 413

ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་ལ་མདོའ་དོན་མིན་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱི་ལུང་དེ་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་བཤད་ ིདོ། །ཡུམ་གྱི་མདོར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁ་1

ཁྱད་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་ཅིང་2

མངོན་པ་
ལས་ལྔ་ཁའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡོད་ཚུལ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་རྒལ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཀྱང་རྒལ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་3

མིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའང་མིན། །དེས་ན་
འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ནུས་མ་ཡིན།4

།ཞེས་སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་
འདི་ཉིད་དོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ།5

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་རྣམས་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་མ་བཞག་པ་ནི་འགས་ཀྱང་ཡོད་པར་གཞག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་འགགས་ན་གཟུགས་བརྙན་འགག་པ་བཞིན་དུ། དེས་བཞག་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ལུང་དེས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་ནོ།།
ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ་འདི་ལྟར། ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་ཡུན་རིང་
1 ཞོལ། ཤོག ༧༨ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༨༡ ན ༡ ལྔ་ག་
2 ཞོལ། ཤོག ༧༨ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༨༡ ན ༡ བསྟན་ཞིང་མངོན་པ་ལས་ལྔ་གའི་
3 ཞོལ། ཤོག ༧༨ བ ༢ དེ་མིན་
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༢༠ ཕྲེང་། ༦
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༤ ཕྲེང་། ༡༣

414 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དུ་ལོན་ནས་སྐྱེད་ལ། ལས་ཀྱང་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ཅིང་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོར་འཇོག་ནུས་པ་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པས་ཀུན་གཞི་མི་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང༌། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་
མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲསའཇོག་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སླ་བར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་འཐད་པར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་
2

ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།3

།ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བར་དེའི་གོང་དུ་བཤད་པའོ། །ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པས་ཐ་མའི་འཆི་སེམས་དང་དང་པོའ་སྐྱེ་སེམས་མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གཞན་ཡང་སྤང་དགོས་མོད་ ིཀྱང་ཚུལ་འདི་ཤེས་ན་དེ་གཞན་རྣམས་ཤེས་ནུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཟླ་བས་མ་བཤད་ལ། མངས་པས་འཇིགས་ནས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།།
ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན་
དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད།4

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ཚུལ་ཚིག་གསལ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༣ ཕྲེང་། ༡༤
2 ཞོལ། ཤོག ༧༩ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༨༢ ན ༡ ལས་རྣམས་ཀྱི་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༩༦ ཕྲེང་། ༡༩
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༠༢ ཕྲེང་། ༡༨

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 415

ཏེ། རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འཇོག་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེའོ།།
རང་རིག་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་དེ་འགོག་པ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཏེ། སྔར་མ་མྱོང་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པས་དྲན་པ་ནི་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་སྔར་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པས་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་ན་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་མྱོང་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དང༌། ཤེས་པ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་མྱོང་བྱ་ཡིན་ན་ཕྱི་མའི་ཤེས་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་བས་རང་གིས་མྱོང་དགོས་ཏེ། མྱོང་བ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་བ་རང་རིག་ཏུ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདིར་རྫས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་དེ་འདྲའི་དྲན་པ་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེ་དང་དྲན་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་ཆུ་དང་མེ་ཡོད་པས་ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོད་པས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །འདི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རང་རིག་བཟུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དཔེ་མི་རྙེད་པས་སྔོ་འཛིན་ནི་མྱོང་བྱེད་ཡོད་དེ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་བཞིན། ཞེས་འགོད་ནའང་དཔེ་ལ་རྟགས་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་རང་རིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཏེ། མྱོང་བ་ཙམ་སྒྲུབ་ནའང་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བར་མ་སྨོས་སོ།།
རང་ལུགས་ཀྱིས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་བ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་
ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས། །དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྙམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན།1

།ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །རང་རིག་མེད་ན་
དྲན་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་བཤད་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔ་མ་རང་རིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་གོ །དེ་ཡང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༧༠ ཕྲེང་། ༣

416 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་ངས་སྔར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྔར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་བར་དྲན་པས་དྲན་ཚུལ་དེ་ནི་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་མྱོང་ན་སྐྱེ་བར་འགལ་བས་སྔ་མ་རང་རིག་གོ་སྙམ་པའོ། །འདི་ནི་རང་རིག་གི་དབང་གིས་མ་བྱུང་ཡང་སྔར་གྱི་ཡུལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྔར་ངས་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་སྒྲུབ་བོ། །དེ་ལ་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་གྱིས་མྱོང་བ་དང་བཅད་པའི་ཡུལ་ཕྱིས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་དྲན་པས་མ་མྱོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ངེད་ཀྱི་ལྟར་ན་མྱོང་དྲན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱམས་པས་མྱོང་བ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་དྲན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན་འདི་ནི་དེ་གཉིས་གཞན་གྱི་ལྟར་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློས་རྫས་
གཞན་དུ་འཛིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྔར་སྔོ་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཕྱིས་དྲན་པས་མཐོང་ཞེས་མི་འཛིན་པས་མྱོང་དྲན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་འགལ་བས་སྔར་ངས་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགལ་ལོ། །ངེད་ཀྱི་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་མིན་ཞིང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བློས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའང་མེད་པས་སྔ་མས་ཡུལ་དེ་བཅད་པ་ལ་དྲན་པས་ངས་བཅད་དོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡང་མི་འགལ་བར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་མྱོང་བ་སྔ་མས་དྲངས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་གི་རང་དབང་དུ་ཡུལ་བཅད་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་འདིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །མྱོང་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་མ་ཆོད་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་མ་ཆོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་མི་བཞེད་ཅིང་གསལ་བར་ཡང་བཞེད་པས་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ།།
གལ་ཏེ་མར་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ།
ཤེས་པ་རང་གིས་ཤེས་པར་མི་བྱེད་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་མར་མེ་དང་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མི་བྱེད་པས་གསལ་བར་མི་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 417

འགྲུབ་ཅིང་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་བུམ་སོགས་གསལ་བར་བྱེད་པས་གསལ་བར་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པ་ཉིད་རང་རིག་ལ་རག་ལས་པས་དེ་མེད་ན་ཡུལ་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་བོ་སྙམ་ན། མར་མེ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་སྨྲའོ་སྙམ་ན་མི་རིགས་ཏེ། མུན་པས་སྒྲིབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་མུན་པ་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་འདོད་ན་མུན་པ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ལ། ཤེས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པར་མ་ཟད་དོན་ཡང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་ཟློག་ལས་ཀྱང༌། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་འགྱུར་འདིར། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་འགྲུབ་འགྱུར།1

།ཞེས་རང་རིག་བཀག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་
ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ང་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་དེ་སྔོ་འཛིན་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། སྔོ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་སྔོན་པོ་མཐོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་ཤེས་པ་དེས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཇོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་དྲན་པ་དེས་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱུང་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་
གཞན་ལུགས་དང༌། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་དེ་འདོད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གསུང་རབ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་མོད་ཀྱང༌། རང་སྡེའི་གཞུང་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཐལ་རང་གང་འདོད་བརྟགས་ནས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྱུར་འཐད་ཅེས་པ་ནི་ཟླ་བའི་གཞུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་མིན་པ་ནས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ངོ། །བྱུང་ཚུལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༨ ཕྲེང་། ༣

418 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་
བཅད་ཀྱི་དོན་བཀྲལ་བ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བཟུང་བ་མི་འཇུག་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དང༌། དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཟློག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ལ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གི་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྙམ་པ་མི་འདུག་གི །རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྣང་ངོ། །དེའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་གྱི་རྒྱུས་འདུག་པས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་བཀག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བཤད་པ་འོང་རྒྱུར་སྣང་ཞིང༌། ཞི་བ་འཚོ་དཔོན་སློབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཟླ་བས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་རྒྱུར་སྣང་ཡང་མ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ལ་ཕྲ་བའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྣང་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་འདི་རིགས་པ་ཕྲ་བར་སྣང་ངོ༌། །འདི་ལ་པཎྜིཏ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འཐད་ནའང་དེ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ།།
དེ་ལ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་
རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྔ་རྒོལ་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣ ཕྲེང་། ༦

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 419

སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་སླུ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འགོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་པར་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞན་སེམས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རང་གིས་གནོད་བྱེད་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐག་བཅད་
ཀྱང་སླུ་བ་སྲིད་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་རྟོགས་ཀྱི། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མི་རྟོགས་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་ཁྱབ་བ་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚང་མང་གི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཚང་མང་གི་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚང་
མང་གི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལ་ལ་དུ་ཡོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ན་རྟགས་སུ་གང་བཟུང་བ་ལ་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་དེས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་སྔར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚང་མང་ནི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞི་དང་ཁྱབ་པ་ནི་དེར་ངེས་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁྱབ་པ་དེ་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ངེས་པའི་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཟུར་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་བུམ་པའི་བྱས་པ་ལ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། ཡུལ་དུས་འདིའི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ཞེས་སོགས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ཙམ་ལ་མེ་ཡོད་དང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཁྲུལ་བ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལོག་པར་

420 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

མ་འཛིན་ཅིག །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་དཔུང་འཕུལ་འདོད་པ་ནི་ཆུས་ཁྱེར་བས་རྩྭ་ཕུང་དྲུང་ཕྱུངས་ལ་འཇུ་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་སམ་འཛིན་སྟངས་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་བཀག་ནས་མ་དཔྱད་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མ་འཇོག་ཅིང༌། བཀག་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་ལུགས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་འདོད་ཅིང་ཕ་རོལ་པོས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་མོད་ཀྱང༌། ཐ་སྙད་པ་དང་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པ་ཡང་མི་སྣང་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བས་མི་རྙེད་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་འཇོག་མི་ཤེས་པར་སྣང་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་མེད་ཅེས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་སྨྲས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།ཡང་ཁ་ཅིག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་
པའམ་བླངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་འགོག་ལ། བདེན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བརྩམས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་སྨྲས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་མིན་ནོ། །དེ་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། འདི་ནི་སྔོན་གྱི་དུས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་རྣམས་ལ་མེད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་དག་གི་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཁས་བླངས་ལ། ཕལ་མོ་ཆེས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་པས་ལུགས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་གཙོ་བོར་སྣང་ངོ༌། །དེ་དག་གི་དགག་གཞག་རྒྱས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་པས་མི་སྤྲོའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཚུལ་དང༌། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུགས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ན་ནི་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 421

ཆོས་མི་འདོད་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས་འདི་ཡང་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ནས་འགོག་པ་འདི་ལ་ཐུག་གོ །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རྣམས་འཇོག་པ་འགལ་བར་མཐོང་ནས་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་བཀག་ཅིང༌། སྐྱོན་དེ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲེལ་པ་ལས་གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདོད་པ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་པའི་སྐྱོན་དེ་འཇུག་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་སུན་འབྱིན་ལ་འགོ་མཚུངས་བྱས་པའི་ལན་དུ། སུན་འབྱིན་པས་སུན་
དབྱུང་བྱ་མ་ཕྲད་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་ཕྲད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན།1

།ཞེས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་ལ་ཕྱོགས་མེད་
དོ་ཞེས་རྩ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། སུན་དབྱུང་བ་དང་སུན་འབྱིན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།2

།ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་མེད་པ་ནི་རང་མཚན་ནམ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།
སྐབས་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་བམ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དཔྱད་ནས་དྲིས་པ་ལ་ལན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ་3

ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཅི་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༨༡ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༡༩ ཕྲེང་། ༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༡༩ ཕྲེང་། ༡༤

422 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང༌། གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་འབྱིན་པ་དག་ཀྱང་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སུན་འབྱིན་པས་སུན་
དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱིན་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ།2

ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་
བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་དྲིས་ལན་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའོ། །དཔྱད་ནས་ཐོབ་བྱ་གང་འཐོབ་དྲིས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་ན་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་མེད་དམ་ཞེས་པ་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་ན་དེས་དེ་བཀག་པར་འཛིན་པའོ།།
ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི་བཀག་པ་མིན་པས་ཡོད་
ཅེས་པའོ། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་འཐོབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་དཔྱད་པའི་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡང་མི་འཐོབ་ཅེས་པའོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་མ་དཔྱད་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང་དཔྱད་མ་དཔྱད་ཀྱི་ས་ཚིགས་དཀའ་བས་དེ་ལ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དཔྱོད་ལུགས་བཞི་པོ་ཤེས་དགོས་སོ།།
གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའམ་ཐ་སྙད་
ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་ན། གཉིས་ཀྱི་དཔྱད་པ་རིགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༢༠ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༢༠ ཕྲེང་། ༢༠

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 423

ཀྱང་དངོས་པོའམ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དེའི་དཔྱད་པ་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཇོག་པར་གསུངས་ལ། རྩོད་ཟློག་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། །སྤྱིར། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་
འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དང་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་འཛིན་པ་རང་གི་བློ་གྲོས་ཡང་བར་སྟོན་པ་ཙམ་མོ། །གང་ཡང་རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེ་
2

ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད།3

།ཅེས་པའི་དོན་ནི་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ལ་4

སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན།5

།ཞེས་པའི་དོན་ཡང༌། བདག་ལ་
ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྲིད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམ་བཅའ་དང་ཕྱོགས་མེད་པའི་དོན་ནི་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་རིང་པོ་ནའང༌། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན།6

།ཞེས་ཕྱོགས་མེད་པས་སྐྱོན་གདགས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང༌།
འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྨྲ་བས། དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གླགས་མི་རྙེད་དོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བཏགས་ཡོད་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་འཐོབ་ཅེས་དཔྱད་ནས་སུན་འབྱིན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་དཔྱད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༦ ཕྲེང་། ༡༦
2 ཞོལ། ཤོག ༨༥ ན ༥ དེས་ནས་ང་ལ་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༧ ཕྲེང་། ༣
4 ཞོལ། ཤོག ༨༥ ན ༦ ང་ནི་
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༧ ཕྲེང་། ༣
6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༢༠ ཕྲེང་། ༨

424 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ནས་སུན་འབྱིན་པའི་ཀླན་ཀས་ནམ་ཡང་གླགས་མི་རྙེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁུངས་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ལུང་དེ་རྣམས་དྲངས་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའམ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའམ་མི་རིགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་རིགས་ཞེས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ཞེས་པ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་པ་དང་དེ་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡེ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་དང༌། སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མི་
སྲིད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་རྟགས་སུ་མ་ཟད་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་བཀག་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱ་བྱེད་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་དེ་ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཚུལ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་དེ་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ་1

ཞེས་བཀོད་པ་ལ། དོན་དམ་
པ་ཞེས་པ་དེ་དམ་བཅའི་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱོར་ན་རང་གིས་ནི་བདག་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པས་རང་ལ་ལྟོས་ནས་སྦྱར་མི་དགོས་ལ། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་མུ་སྟེགས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་རིགས་པས་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་བཀག་ན་ལེགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་དགག་མི་རིགས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༩༡༤ ཕྲེང་། ༥

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 425

ཞིག་འདོད་ཀྱི། བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་མི་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་འདོད་ནས་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་1

རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་དོན་དམ་
པར་མིག་སོགས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་སོགས་ཡོད་པས་སྐྱོན་
དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན། མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྨྲས་ནའང་གཞན་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀག་གོ །དེའི་སྐྱོན་སྤོང་ལ་ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་འཛིན་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་མིག་སོགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་དུ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས་བཀག་གོ །དེ་དག་གི་དོན་ནི་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཙམ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དེས་རྙེད་པའི་ཡུལ་ན་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་མཚན་གྱི་མེད་གཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་རྫུན་སྣང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རྟགས་སྔ་མ་དེ་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་
1 ཞོལ། ཤོག ༨༦ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༩༠ ན ༡ ཕྱོགས་མ་རྟགས་

426 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་བར་སོང་ན་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྙེད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མར་སོང་ས་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཐ་སྙད་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཞིག་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་འགལ་བས་རྟགས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པས་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་མ་1

རྟག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་
མ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་སོ།།
དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང་སྒྲ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་
སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མ་རྙེད་ཀྱང་སྒྲ་འཇལ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང་མིག་སོགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་རྙེད་ཀྱང་མིག་སོགས་འཇལ་བ་མི་འགལ་བས། མིག་སོགས་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། དོགས་པ་འདི་འདྲ་ནི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་དོན་མེད་པས། ཟླ་བས་ཀྱང་དེའི་སེལ་ཕྱོགས་མ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་འདྲ་བའི་རྒོལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་བཤད་ན། དོན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་དུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དེ་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དེ་རང་གིས་ངེས་པའམ་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གང་ལ་སྟོན་པའི་དུས་
1 ཞོལ། ཤོག ༨༧ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༩༡ ན ༡ ཚད་མ་ཞེའམ་རྟག་པའི་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 427

1

དེས་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དེ་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དང་རང་གི་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་འཇོག་གིས་བློ་དེ་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལམ་དེས་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བློས་འགྲུབ་པ་ལ་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་འཇོག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཡང་ལོག་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང་བློ་ངོར་མ་ཆོད་པ་ག་ལ་ཡིན། འདི་དག་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མས་འགྲུབ་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ལུགས་མིན་ནོ།།
དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་
འདྲ་བར་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་རྙེད་ཀྱང་བདེན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མི་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཆོག་པས་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ག་ལ་འཇུག་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཟླ་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་ག་ལ་སྲིད་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ །འདི་དག་གི་གནད་རྟོགས་ན་རང་རྒྱུད་པས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དང།2

།ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་
དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས།3

།ཞེས་བཤད་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཡུལ་
ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇོག་ལ། རང་ལུགས་ལ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་འཇོག་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༨༧ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༩༡ བ ༡ སྟོན་པའི་ཡུལ་དེས་
2 ཞོལ། ཤོག ༨༨ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༩༢ ན ༡ དོན་བྱེད་དག།།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༧༥༦ ཕྲེང་། ༡༢

428 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

རྒོལ་དུ་ག་ལ་རུང༌། དེས་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ།།
གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པས་རྙེད་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་
ན། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྙེད་པའི་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པར་མི་འདོད་པས་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་དགོས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱལ་བའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཙམ་གྱིས་སྒྲས་ནི་མ་འཁྲུལ་བས་རྙེད་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་དང་པོ་ནི་མེད་དེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་དེས་རྙེད་པ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་མིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཡང་ཡིན་ལ་བརྫུན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དུང་སྒྲ་རྙེད་ཀྱང་དུང་སྒྲ་རྫུན་པ་མ་རྙེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཙམ་གྱི་ངེས་གཟུང་སྦྱོར་ས་ལ་བལྟས་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཡང་སྨྲ་བ་པོའ་བརྗོད་འདོད་ནི་ཡོད་ཚུལ་ ིཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རྙེད་པ་དགག་པར་འདོད་ནས་ཙམ་སྨོས་ཀྱི། མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཅུག་པ་འདིས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྙེད་པ།1

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་
གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་དོན་བཀག་ནས་ད་ནི་དཔེ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། གང་ལ་ཚད་མར་སོང་སའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་སྨྲ་བ་ལ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇལ་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གཞལ་ལོ་ཞེས་ཕན་ཚུན་སྟོན་པར་མི་ནུས་པས་མི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༤ ཕྲེང་། ༡༩

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 429

འདྲའོ། །འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཕན་ཚུན་དུ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་བྱའི་ཚད་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲུབས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྒྲའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ནི་སྔ་
1

རྒོལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྔ་2

རྒོལ་བྱས་ཀྱང་
ཕྱི་རྒོལ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་དོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དེ་
ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་དང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་ངེད་ལ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྙེད་ཅེས་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས།3

།ཞེས་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་དང་
ཤེས་བྱ་བརྫུན་པ་སྟེ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་གཉིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །རྟགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན་རྟགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༨༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༩༣ ན ༤ དེ་ནི་སྔར་རྒོལ་
2 ཞོལ། ཤོག ༨༩ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༩༣ ན ༥ སྔར་རྒོལ་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༡ ཕྲེང་། ༡༧

430 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཙམ་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་དྲི་དགོས་སོ།།
དེ་འདྲའི་སྐྱོན་བརྗོད་རྣམས་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་རྒྱུད་
ཁས་མི་ལེན་པ་བཀོད་ནས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་ཟློག་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གང་རུང་ལ་གྲུབ་པས་མི་ཆོག་གམ་སྙམ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྩོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་དེས་ཆོག་པ་དང༌། སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པ་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཀྱང་ལུགས་སྔ་མ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་གི་གནོད་པ་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་གཞན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ་སུན་འབྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅེས་རང་དབང་ཞེས་བསྒྱུར་བ་འདི་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་དོན་གཅིག་པས། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མས་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་མ་ཟིན་གྱི་གོང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱ་མི་ནུས་པས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།
རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་དང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བཀོད་པ་ལ། རང་ཉིད་མྱུ་གུ་རྟེན་འབྱུང་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་གཞན་གྲགས་ཞེས་ཟེར་བ་མིན་གྱི། སྔར་ལྟར་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་བསྒྲུབ་ས་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཚད་མས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །མྱུ་གུ་དང་དེ་རྟེན་འབྱུང་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 431

རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་འདྲེས་ནས་ལྟ་བ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་མི་ཕྱེད་པས་སྔ་1

རྒོལ་གྱིས་ཕྱེད་ཀྱང་དེའི་
རིང་ལ་སྟོན་མི་ནུས་སོ།།
ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ལ་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་
དུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའ་རང་གི་ངོ་བོའི་ིདབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་རང་རྒྱུད་མི་རུང་ངོ༌། །མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་དེར་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། ལྟ་བ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། རྟོག་པས་འདིའོ་སྙམ་དུ་གང་བཟུང་ཐམས་ཅན་རིགས་པས་མི་འགོག་པ་དང༌། ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ནམ་མཚན་འཛིན་དུ་འདུག་སྙམ་ནས། ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་རློམ་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་རྩིས་མེད་པའི་ལོག་ལྟ་རྣམས་ལེགས་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རང་ངོས་ནས་གཞལ་ན་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ལ་ཁོ་རང་ཡང་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའམ་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ན་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དོན་དམ་པ་འཇལ་བའི་རྒྱུར་མེད་མི་རུང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་པ་ལྟར་ན་ལེགས་
ལྡན་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པར་མི་འཇོག་གམ་སྙམ་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ངེས་ཀྱང་གཞི་དེ་བུམ་པར་མ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མས་གདོད་སྒྲུབ་དགོས་པས་དེས་གཞི་དེ་བུམ་པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་མི་ནུས་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་
1 ཞོལ། ཤོག ༩༠ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༩༤ བ ༢ སྔར་རྒོལ་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༦ ཕྲེང་། ༩

432 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པས་བུམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྒོ་དུ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བཅས་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་གིས་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་མི་རིགས་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་དགེ་སློང་མིན་མི་དགོས་བ་བཞིན་ནོ།།གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང༌། དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་
ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཕྱེ་བ་དང་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཁུངས་མ་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད།1

།ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་ ིཔ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན།2

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་3

ལ། །སྨན་པ་

སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས།4

།ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༩ ཕྲེང་། ༡༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༡ ཕྲེང་། ༡༧
3 ཞོལ། ཤོག ༩༡ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༩༥ བ ༥ ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ།།
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤༢༧ ཕྲེང་། ༥

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 433

དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་དང་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་གཉིས་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་བཤད་པ་སྟེ་བཞི་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །ཕྱི་མ་འདི་དྲང་དོན་ཡིན་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་གོ་ནུས་པར་དགོངས་ནས། སྔ་མ་གསུམ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐབས་འདིར་ལུང་གིས་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་ནོ། །སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་འགོག་མི་འགོག་གཉིས་ལས་འགོག་པའི་མདོ། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ།1

།ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ནི་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྨན་སྟེར་བ་ནི་སྨན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ནད་པའི་ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པས་དྲང་དོན་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པའི་མཐར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་གསུངས་སོ།།
འདིར་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་
སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང༌། ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པས། ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ལ་གཉིས་གསུངས་པའི་གཅིག་ནི་སྐབས་འདིར་ལང་གཤེགས་ལས་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བསྟན་པ་དྲངས་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༦༣༧ ཕྲེང་། ༡༣

434 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་མིན་ནོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ནི་སྔར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ།།
རང་ལུགས་ནི་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དྲངས་པ་དེས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་
གཞི་བསྟན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས། ལང་གཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྨིག་རྒྱུ་ནི་ཆུ་མེད་པས་ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དྭགས་སླུ་བ་བཞིན་དུ། བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མགུ་བར་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་འགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཡི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང༌། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་དཀྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་ཤིང་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བརྗོད་ན་སྙིང་པོ་སྨྲ་བ་འདི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྨྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས། མུ་སྟེགས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིག་པ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྨྲའོ་ཞེས་ཞུས་སོ།1

།དེའི་ལན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
བྱིས་པ་བདག་མེད་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་བ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྣང་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་སྟོན་པས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྨྲ་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བར་ལྟུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ན་སྙམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་སྙིང་པོ་སྟོན་པས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༡༣ ཕྲེང་། ༡༦

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 435

ལྟ་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མངས་སུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་དྲངས་སོ། །དེས་ནི་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་བདག་མེད་ལ་སྐྲག་པ་སྤོང་བ་དང༌། བདག་སྨྲ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བདག་མེད་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྙིང་པོ་དང་བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྒྲུབས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྨྲས་པ་ནི་བསྟན་ཚོད་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་དང་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་དང༌། བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རྟག་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ངེས་པ་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་གསུངས་པ་ནི་རེ་ཞིག་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་ཕྱི་ནས་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་མཚུངས་པ་འབྱེད་དགོས་པས། སྙིང་པོ་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་ན་བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ།།
སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ནི་སྔར་སྨིག་རྒྱུའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་དོན་གྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཡི། བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། མདོ་འདིས་མདོ་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་མ་བསྒྲུབས་ལ་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་རྩོད། འོན་ཀྱང་འདིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་མི་འདོད་ན་འདིའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་བསྟན་ནས། འདི་ཉིད་དྲང་དོན་དུ་འཆད་པ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་ཡི། མདོ་སྔ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཞེས་བྱས་ན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་སྟོན་ཏེ།1

ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་སྔར་དྲངས་པའི་མདོ་རྣམས་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༥༧༡ ཕྲེང་། ༡༣

436 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དྲངས་ལ། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་ཞེས་ཉེ་ཚིག་གིས་སྨོས་པ་ནི་དེའི་གོང་ཉིད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་དྲངས་ནས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཤད་ཅེས་པ་སྟེ། སྔར་བྱིས་པ་མགུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།།
སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་ལུགས་ནི། སྟོང་ཉིད་དང་
མ་སྐྱེས་པ་དང༌བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན་ལ་བསམས་ནས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་སྒྲས་ཟིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ཡི་རྟག་པ་ཡང་དགག་བྱ་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་འཇིག་མེད་མིན་པས་དགག་བྱ་བཅད་པའི་ངོས་ནས་འཇོག་མི་དགོས་པར་སྔོ་སེར་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོར་འཆར་བའི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་རྟག་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་གཞན་སྡེ་འདོད་པའི་རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རང་སྡེ་གོང་འོག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །རྟག་པའི་དོན་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་རྣམ་བཅད་མིན་པའི་ཡོངས་གཅོད་ལ་འདོད་ཕྱིན་ཆད། བདག་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་བདག་མེད་གཉིས་གང་ཡང་རེ་ཞིག་བཤད་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བས། མདོ་སྡེ་དེ་དག་གིས་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བདག་མེད་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་བ་དང་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲང་དོན་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་བཤད་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་རང་སྡེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ནི་གནོད་བྱེད་སྟོན་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་སྡེ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དངོས་སམ་དེའི་ལྟ་བ་ལ་ཚེ་རབས་སྔ་མར་གོམས་པ་ཆེས་པས། རེ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཡང་རྫོགས་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་གཞན་སྡེའི་རིགས་ཅན་དྲང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 437

པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དྲང་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང༌། །བློ་ཞེན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ།།
དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་ལ་གཅིག་མི་རྟག་པར་བཤད་པས་སྒྲ་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་། གང་ལ་བསམས་ནས་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལྟར་ན་སྔ་མ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་འགྲུབ་བོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས། ཟླ་བའི་བཞེད་པ་ནི་དེ་
ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དགོངས་གཞིའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ནི་མི་གཅིག་སྟེ། ཀུན་གཞི་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ།3

།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་འཇོག་པ་ན་
ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྔར་ལྟར་དྲང་དོན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༠ ཤོག ༡༢༦ ཕྲེང་། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༧༠༡ ཕྲེང་། ༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༦༦ ཕྲེང་། ༡༤

438 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དུ་སྟོན་པའི་མདོ་དྲངས་པའི་འོག་ཉིད་དུ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ཞེས་དྲངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཆུད་པ་ཞེས་པའི་བར་སྔར་བཞིན་གསུངས་ནས། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཅེ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་
གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ལ་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཙམ་བཀག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མ་བཤད་པ་དང༌། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་ནོ། །དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །དགོས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྐྱེ་བས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དང་། རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་ཕྲ་བའི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་མཁོར་ལོ་གཉིས་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འཆིང་གྲོལ་སོགས་གཏན་མི་རུང་ཞིང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཁོ་ནས། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པའོ།།
ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བ་
ལ་ཡང་། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༧༤༩ ཕྲེང་། ༣

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 439

བལྟའོ།1

།ཞེས་མདོར་བསྟན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ཡང་ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ན་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ད་ལྟར་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་སར་འཁྱེར་དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རིགས་ཅན་ ིཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་བཞག་ས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་ཕྲ་བའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་དང༌། གཞན་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མིང་དང་བརྡས་བཞག་མ་བཞག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཞག་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་ནོ།།
གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། ནོར་བུ་མཁན་གྱིས་བཀྲུ་བ་གསུམ་དང་
ཕྱི་བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་དཔེས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་མི་སྡུག་པ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྨོན་མེད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའ་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་ ི 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༤ ཤོག ༤༠༣ ཕྲེང་། ༨

440 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དག་གི་གཏམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛུད་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྦྱིན་གནས་བླ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་འཁོར་ལན་
གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་ཁྲིད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཙུད་ནས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། མདོ་འདི་ཐེག་དམན་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ཐེག་དམན་དུ་ཁྲིད་པ་ཡིན་པས་དང་པོའ་སྐབས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ ིལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་རྒྱུད་སྦྱོང་བྱེད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའི་བདག་མེད་དང་འདྲ་སྟེ། བདག་གི་པ་རྣམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་དེར་ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།
གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པས་བཀྲལ་བ་དེ་མདོའ་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་དབུ་མ་པས་ ིབཀྲལ་བ་ཡང་མདོའ་དོན་ཡིན་པས། གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་མདོའི་དོན་ ིབཀག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་ལ་གནང་བ་མེད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་ལ་སྲོག་གཅོད་ལ་གནང་བཀག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིན་ན་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་སྲོག་གཅོད་ལ་གནང་བ་ཡོད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་གྱི་དོན་ཡིན་པས། གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་ལ་ནམ་ཡང་གནང་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནང་བ་ཡོད་པ་གསུང་བ་པོའ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དོན་ ིརྫོགས་པར་བཤད་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༤༨ ཕྲེང་། ༦

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 441

པ་ཡོད་ལ། ཟབ་མོའ་དོན་རྫོགས་པར་གོ་བའི་སྣོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ ིརང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་འགལ། ཕ་དང་མ་ནི་གསད་བྱས་ཤིང༌།1

།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲས་ཟིན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྨྲ་བ་པོའ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་སྲིད་སྲེད་ ིབརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ལ་བྱར་མེད་དེ། གསུང་བ་པོས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་ཞིག་བསྟན་དགོས་ལ་སྒྲས་ཟིན་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་གནོད་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་གསུང་བ་པོའ་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་ ིདགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་
སྤྱོད་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་ན། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་ནོ། །མི་འདོད་ན་མདོ་དེ་ལས། བྱམས་པ་གང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྫས་སུ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་རྫས་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ།2

།ཞེས་གཞན་དབང་རྫས་ཡོད་དུ་གསུངས་
ཤིང༌། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ན། མིང་གི་སྔ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་འདོད་པས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༨༣༧ ཕྲེང་། ༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༨ ཤོག ༧༧༧ ཕྲེང་། ༡༡

442 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དེ་དག་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་བསླབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་རྣམས་འདོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པར་དམིགས་ན། གཟུགས་ཞེས་སོགས་ནི་མིང་ཙམ་དུ་མི་རུང་བས་གཟུགས་སོགས་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཙམ་ཞེས་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དྲིས་ཏེ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཙམ་གྱི་སྒྲས་གཅོད་རྒྱུ་མེད་ལ། མེད་ན་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པས་མིང་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ།།
དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དངོས་པོ་ལ་
གློ་བུར་དུ་མིང་བཏགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི་གློ་བུར་བའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གློ་བུར་བ་ནི་འདིར་བཅོས་མའི་དོན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་འགོག་པའོ། །འདིས་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་མི་འགོག་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ན་ནི། སྔར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བར་མིང་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདོགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འོག་ནས་གཟུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་ང་མི་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་མཆིས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་པ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་སྔར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་པ་སྨྲ་བའོ། །དེས་ན་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་ཀྱི། སྤྱིར་མིང་འཇུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མིན་པས་དེ་ཡོད་པ་དང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་མི་འགལ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 443

ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་མི་སྐྱེ་ཡི། མིང་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གློ་བུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་དྲིས་ཏེ། གཟུགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ན་དེའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡོད་པས་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་བྱམས་པ་ཉིད་ལ་མིང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེའམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཚེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གློ་བུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པར་གསུངས་སོ།།
འདིས་རྒྱུ་མཚན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་བཟློག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་ལ་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་མིང་བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མྱུ་གུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ས་བོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཕེན་པ་དང་འདྲའོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་འདྲ་བ་དུ་མ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་གློ་བུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་གློ་བུར་བ་མིན་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་རང་མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་རྣམས་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པས་ཐེག་བསྡུས་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་འདྲེས་པའི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་རིགས་པ་
གསུམ་པོའ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ ིགཟུགས་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་བར་དུ་དངོས་པོ་གང་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། མིང་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་འདུག་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༢༨༩ ཕྲེང་། ༤

444 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་ན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་ཞུས་པའི་ཚེ། འོ་ན་དྲི་བ་སྔ་མ་ལྟར་སེམས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་མིང་གི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། སྔར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བས་ཀྱང་འདོགས་གཞི་དང་འདོགས་བྱེད་ཁས་བླང་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དགོས་པས་མི་འགལ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་དང་ཀུན་བྱང་ཡོད་དམ་གསུངས་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། འོ་ན་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདྲི་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དམ་ཞེས་པའི་དྲིས་
ལན་མཛད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་བཀག་པ་དོན་དམ་པར་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འཆད་ཚུལ་ག་ལ་མཐུན། སློབ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཞིང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མིང་1

ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་
བ་འདྲའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །གཞན་དབང་རྫས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བ་ནི། ཐོག་མར་མདོ་དེ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་གང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༠ ན ༤ མེད་ལ་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 445

འདི་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་རྣམས་སོ།1

།ཞེས་ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་ངོ༌། །བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི་མིང་
དུ་བཏགས་པའི་དོན་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་འདིས་རྟོག་པ་མིན་གྱི་གང་དུ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་སུ་སྟོན་ནོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བརྗོད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཚོར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ།2

།ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་མིང་དང་
འདུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པར་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་དག་གོ་ཞེས་རྣམ་བཏགས་ངོས་བཟུང་ངོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བརྗོད་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་སོ།།
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་བཏགས་སུ་བཤད་པས་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་བརྗོད་
བྱ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་རྣམ་བཏགས་སུ་བཤད་པར་གཟུང་སྟེ་འདིས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞི་གཉིས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དག་གོ་3

ཞེས་ཆོས་ཉིད་ངོས་བཟུང་ངོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཆོས་དེ་ཡང་རྣམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༡ ཤོག ༣༨༧ ཕྲེང་། ༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༡ ཤོག ༣༨༧ ཕྲེང་། ༡༥
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༡ ཤོག ༣༨༨ ཕྲེང་། ༦

446 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་རྒྱུའི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་བཏགས་སོ། །རྟག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེས་དེ་སྟོང་པར་སྟོན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྦྲུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་དང་སྦྲུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་བཅོས་མིན་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་འདིས་མདོའ་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས། དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད་ ིགསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་འདི་བཞིན་བྱའོ།། ིདེ་ལ་རྣམ་བཏགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་
ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་ ིཔ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤིས་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང༌། གཞན་དབང་དེར་ཡོད་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་བཞན་དབང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འཇོག་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེར་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་འགལ་བ་ནི་སྔར་ཡང་བཤད་དོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་གཞན་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 447

དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་བསམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་
དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་མི་འཐད་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་རྫས་སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་རྫས་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་རྫས་བཏགས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རྫས་ཀྱང་མིན་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་སུ་བཤད་པ་ཡང་མིན་པས་ཡོད་པ་ཙམ་མོ།།
དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བཏགས་རྫས་སུ་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་
ལ་དགོངས་ཀྱི། མིང་དང་བརྡའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་སྲིད་པ་རྣམས་མིན་ནོ། །རྣམ་བཏགས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་རྣམ་རྟོག་རྫས་སུ་ཡོད་པས་རྫས་ཡོད་དུ་བཞག་གི །རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་རྫས་ཡོད་མིན་པར་གསུགས་པས། རང་དབང་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པས། མདོ་གཞན་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །རྣམ་རྟོག་རྫས་སུ་ཡོད་པས་རྫས་ཡོད་དུ་བཞག་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པས་ཡོད་པར་བཞག་གི །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་དང་མི་འདྲའོ། །ཆོས་ཉིད་རྫས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྔར་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་དེ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ།།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོའ་ལེའུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ ིདུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་འཁྲུལ་ས་རྣམས་བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང༌། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བཙུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འདྲ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༧༥༡ ཕྲེང་། ༡༣

448 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བར་དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་འདུག་སྙམ་དུ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཆེ་ས་ནི། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་སྣང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་བ་ཡང་མི་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེས་རང་མཚན་འགོག་
ཚུལ་དང༌། བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་1

ཡིན་མིན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་
འདིས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བར་བཅིངས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རིགས་པས་གང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་འགོག་པར་འདུ་ཞིང༌། འཇུག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས། འགྲེལ་པར་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བསྡུས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང༌། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པས། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་སླ་བར་དགོངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།3

།ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༢ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༠༧ བ ༢ བསྒྲུབ་བྱ་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༧༥ ཕྲེང། ༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣ ཕྲེང། ༦

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 449

འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །འདི་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད།1

།ཅེས་གསུངས་པས། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་
དངོས་པོ་རྣམས་ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་འགོག་པས། ལྟ་ངན་གྱི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ།
གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་
འམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ནི། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན།2

།ཞེས་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་
ལག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་དང་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་ཚོགས་ཙམ་དང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཏེ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་མི་རྙེད་ཀྱང༌། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་འཇོག་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཟབ་མོའ་ལྟ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གི་ ིབདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་དེས་3

རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྙེད། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་
འཇུག་འགྱུར་བས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ།4

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་
གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༧༩ ཕྲེང། ༡༩
3 ཞོལ། ཤོག ༡༠༣ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༡༠༨ བ ༣ ཡོད་ཅེས་
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༨༠ ཕྲེང། ༢

450 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

འདི་གོ་སླ་བས་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་རྙེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་གོ །དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་པོར་ཟུངས་ཤིག།
གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགོག་པ་འདི་ལུགས་འདིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་ན་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་བར་རིགས་པ་གསུམ་དང་འགྲེལ་པར་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིས་བཀག་གོ །དེ་ལ་དང་པོ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའ་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་ ིབ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་ནི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་འཇིག་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེས་བྱས་པས་དེ་ནི་འཇིག་རྒྱུར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་པས་རང་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཁས་མི་བླང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟེན་གྱུར་ན། །དེ་ལ་བསྐུར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།1

།ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཡེ་ཤེས་དེས་དམིགས་མི་
དགོས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྐྱོན་སྤོང་དངོས་གཞི་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤང་མི་ནུས་ཏེ་རིགས་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དཔེར་ན་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༣ ཕྲེང། ༡

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 451

བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་ལ་ཅི་མྱུ་གུ་འདི་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རྙེད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཙལ་ཞིང་དཔྱད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་རྙེད་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་རྙེད་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ། །གནས་རྙེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ།1

།ཞེས་སོ།།
འདི་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱོད་ལུགས་ཅི་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་
པའི་རིགས་པའི་ས་མཚམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་འདིར་བཤད་པ་འདྲ་བའི་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་ཡང་། དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འདོད་པས་མི་གནོད་པར་སྨྲ་བ་སྐྱོན་སྤོང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ་སྐྱོན་སྤོང་སྔ་མ་དང་གནད་གཅིག་གོ །དེ་དག་གི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔར་མང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཟླ་བས་སྐབས་འདི་དང་གཞན་མང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡེ་མ་དཔྱད་པ་ཁོ་ནར་འཇོག་པས། དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་དཔྱད་ནས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དང་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་སོ།།གལ་ཏེ་དབང་པོའ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ ིབཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༣ ཕྲེང། ༤

452 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བརྡ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་པས་རྙེད་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཅི་ཞིག་གཅོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྡས་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་རིགས། འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་དོན་མི་འདོད་པས་སྨྲས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།
གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་བཙལ་ཞིང་དཔྱད་པས་རྙེད་པའི་དོན་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་
ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དཔྱད་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་རྙེད་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་དང༌། མྱུ་གུ་ས་བོན་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་འཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་གང་ལ་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བ་ན་མི་རྙེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་མི་གནོད་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་བས་སྔ་མ་གཉིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་རྙེད་པ་དང་མེད་པར་མཐོང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལེགས་པོར་ཕྱེད་པ་ལ་རག་སྟེ་དེ་དག་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་དཔྱད་པ་མ་རྫོགས་པར་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་རེས་དོན་དམ་དུ་
གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་རེས་ཡོད་པར་བཟུང་ན་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ནུས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་ན་ནི། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་གཉིས་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 453

ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་མི་འཐད་ནའང་མི་འཐད་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྔར་བཞིན་དཔྱད་ན་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་མི་རྙེད་ལ་འཁྲུལ་ངོར་ནི་སྔ་མ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད།1

།ཅེས་དང༌། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་
བཞིན་བརྟགས་པ་དང༌། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང༌། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད།2

།ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་མོང་མིན་པས་
བཏགས་པ་རྣམས་དང༌། སྒྱུ་མ་ལ་རྟ་གླང་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་འཁྲུལ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་རིགས་པས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །འཁྲུལ་པ་དེ་དག་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བའི་འཁྲུལ་བ་མིན་ལ། མ་དཔྱད་པ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བས་རྙེད་པ་འགལ་མོད་
ཀྱང༌། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་མིང་གི་ཐ་སྙདཀྱི་དབང་གིས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༣ ཕྲེང། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང། ༤

454 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བཞག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གཅོད་ཀྱི། གང་ཟག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་གཅོད་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཡང་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཅོད་སྙམ་ན། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སོང་གི །ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བས་དེ་གཅོད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཁེགས་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་མེད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པས་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་ལ། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་མེད་ཀྱི་འགྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་དེའི་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་སྨྲ་ཡི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མི་སྨྲའོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་འཇོག་ཅེས་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་བཟུང་བ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི་དེས་གྲུབ་ཅེས་པ་མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་དོ།།
རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ནི་སྣང་ཡུལ་
ལམ་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། འདི་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བས་དོན་འཇོག་ནུས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །འདི་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཆོས་དེ་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་གཏན་ནས་མིན་པས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཆིང་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡེ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་ལ་རྣམ་གཞག་མཚན་ཉིད་པ་འཇོག་ས་མ་

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 455

བྱུང་ན། རྒྱུ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱེར་བའི་གོམས་པ་ཆེས་བས་ལན་ཞིང༌། ད་དུང་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མ་ཤར་བ་ཡིན་པས་ལུགས་འདིའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །
དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་དཔྱད་ནས་འགོག་པས་མི་ཁེགས་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་འགོག་པས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་འགོག་པར་ནུས་སོ། །རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་གོ །དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་ནི།
རིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་།2

ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་གང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་གང་སྨོན་པ་མེད་
པ་དང་གང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་གང་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་མ་བྱུང་བས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་3

འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་
དྲངས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྒྲུབས་ཤིང༌། ལུང་དེས་རྣམ་རིག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པར་བཤད་དོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༦༥ ཕྲེང། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༦༩༡ ཕྲེང། ༢༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༡ ཤོག ༧༨༨ ཕྲེང་། ༡༥

456 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་
སྟོང་པར་མ་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ། རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་འདོད་ན་རང་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་གཞན་སྟོང་ལས་མི་འདའ་ལ། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་མི་ཁེགས་ཞེས་པའོ། །དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་གཞི་དེ་དགག་བྱས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པས་སྟོང་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྟོང་ཚུལ་སྔ་མ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་གྲུབ་མཐས་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ།།
གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
མ་བསྒྲུབས་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགག་པ་ནི་སྒྲས་འརྗོད་པ་ན་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པའམ་དེའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། དང་པོ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་འཆར་བ་ན་སྤྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡོད་དོ།།
དེ་ལྟར་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་གཉིས་ལས། མ་
ཡིན་དགག་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས།

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 457

མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་ ིཔོའ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འདྲ་ ིབ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།1

།ཞེས་སོ། །མེད་དགག་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་
གཞན་མི་འཕེན་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་ཙམ་ ིཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེས་ཆང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེའམ་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།2

།ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ནི་འཕེན་མི་འཕེན་དང་དོན་གཅིག་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མིན་པའོ། །མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་བཀག་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མིན་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་པ་མེད་དགག་ཏུ་ལེགས་ལྡན་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་དགག་པ་ལ་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་རང་མ་ཡིན་བཀག་པས་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་
པས་མི་ཆོག་གི །རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོགས་ན་མེད་དགག་མིན་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག་གཞི་དང་ཚོགས་ན་ཆོས་གཞན་འཕངས་པས་མེད་དགག་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྔར་བཤད་པ་ཁོ་ན་བཞིན་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོགས་ཀྱང་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་དེ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་རྩི་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི། འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༤༩ ཕྲེང། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༥༠ ཕྲེང། ༡

458 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

དེས་ན་ཆོས་གཞན་འཕངས་ཚུལ་ལ་ཤགས་དང་དངོས་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་སྐབས་ཀྱིས་
འཕངས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང༌། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི་བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་གཅིག་གིས་ཟིན་པའོ། །དེ་ལྡན་ནི་དངོས་ཤགས་ལ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཚིག་སྟེ་མཆོད་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིད་པར་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕེན་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་གང་བྱུང་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་འཕངས་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ལས་གཞན་མེད་དགག་གོ །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་བའི་དེ་གཉིས་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཞན་དག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱི་
ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མེད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།2

།ཞེས་དང༌། ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང༌། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༠༡༨ ཕྲེང། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༣༡༡ ཕྲེང། ༡༠

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 459

པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས།1

།ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་ལུགས་
བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་མིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང༌། ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་
དང་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ལོག་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ནི། རིགས་པའི་ཡུལ་དུ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་གཅོད་པས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་བཀག་ནས་མེད་དགག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཆོས་གཞན་མི་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་མཚོ་ལ་དུ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མ་འཕངས་ཀྱང་ཚིག་དེས་མཚོ་དུ་མེད་མ་བསྟན་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློས་ཀྱང་མཚོ་དུ་མེད་མ་ངེས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ། མྱུ་གུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ནའང་མྱུ་གུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྒྲ་དང་བློས་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། དེས་ན་མཚོ་ལ་དུ་བ་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཉིད། དུ་མེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་བློས་ཀྱང་དུ་བ་བཅད་པ་ཉིད་དུ་མེད་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དང་བཀག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཉིད་རང་
བཞིན་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཉིད་རང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༧༥ ཕྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༡༥༠ ཕྲེང། ༥

460 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབས་པར་འདོད་པར་བྱ་ཡི། ལུང་ལ་བརྗོད་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་དབུ་ཚད་གང་གི་ཡང་རིགས་པར་མི་སྣང་ངོ། །ས་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ན། མེད་དགག་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྒྲུབ་ཅེས་པས། དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོར་མེད་པ་མི་སྒྲུབ་ཅེས་པ་མིན་གྱི། བཀག་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནོ།།
དེས་ན་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་ཞིག་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་འདྲི་ན་བདེན་མོད། དགག་བྱ་
རྣམ་པར་གཅོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་དགག་པ་རྟགས་དང་སྒྲ་བློས་ཡུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་དཔྱོད་པ་ག་ལ་འཐད། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ན། འཕགས་པས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན། །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། །དཀར་པོ་མིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་
དྲང་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ནག་པོར་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་འདོད་པས་འདི་ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་ནག་པོ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མི་སྟོན་པ་བཞིན་དུ། མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ལ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ནག་པོ་མིན་ཞེས་པས་ནག་པོ་མིན་པ་མ་བསྟན་མི་ཟེར་བར་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བསྟན་ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།ལུང་འདི་འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་ན་ཡོད་ཅེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གསུང་
ངོ། །དོགས་པ་འདིའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། མྱུ་གུ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༩ ཤོག ༢༡༢ ཕྲེང། ༢

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 461

འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡི་ཚེ་མྱུ་གུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེའོ། །འདི་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ནི་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་པ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་པར་གོ་བས། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང༌གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་འགོག་གི་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་གསུངས་ལ། མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་བདེན་པར་བཟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་པའོ། །དེས་ན་མྱུ་གུ་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་ནུས་པས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། མྱུ་གུ་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པས་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་ནུས་ཏེ། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཇི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཟློག །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར།1

།ཞེས་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་ཀ་དགག་མི་ནུས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་ནུས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་མི་བདེན་ན་དེ་བཀག་པ་བདེན་ལ་བཀག་པ་མི་བདེན་ན་དགག་བྱ་བདེན་པར་འདོད་པས་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་འགོག་མི་ནུས་སོ།།
དབུ་མ་པ་རྣམས་ནི་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཟབ་མོ་དམིགས་པ་
མེད་པ་ངེས་པའི་དོན་ལུང་དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ད་ནི་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་ཚུལ་གཉིས་ ིཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༦ ཕྲེང། ༡༨

462 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཀྲལ་བའི་སྒོ་མང་དུ་སྣང་ན་ཁྱེད་ཅག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ངེས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདྲི་ན། འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་སྙིང་ནས་གུས་མོད་ཀྱང༌། །འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་མི་སླུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པ། །ཟླ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །བློ་མིག་ཀུན་དའི་ཚལ་རབ་ཕྱེ་བའི་ཚེ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་སུ། །ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ།།
དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བའི་པཎྜི་ཏ་དང༌། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་སོ།1

།དེའེི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་སྲོལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ ིན་ཉིད་འཚོལ་བ་ནི་ལོང་ཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུག་པ་དང་འདྲ་ལ། བརྟེན་པར་འདོད་ཀྱང་འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་རིང་དུ་མ་འདྲིས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདི་དག་གི་རིགས་པའི་གནད་ཕྲ་མོ་རྣམས་མི་ཤེས་པར། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་ཞིག་སྙིང་པོར་ཟད་པར་མཐོང་ནས། དོན་གྱི་གནས་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་ཡང་ཡིད་མི་ཚིམ་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རིགས་པའི་གནད་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདྲིས་པར་བྱས་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་བའི་ཟབ་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་ ི
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༢ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༡༨ ན ༢ ཤེས་པར་བྱའོ།།

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ། 463

ལྟར་རྩོམ་ཞིང༌། ཇི་ཙམ་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་བ་སྙིང་པོར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་འདི་གཏམ་དུ་བྱས་སོ།། །།
རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་མོའ་མདོ་ཡིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་འཛིན། །ཐུབ་ ིཔའི་རིང་ལུགས་ལུགས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང༌། །དེ་དོན་རྣམ་དཔྱོད་དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་འཕྲོག་རིགས་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པ་དང༌། །འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་གྲགས་པའི་ཕྲེང་བས་ཀུན་ཁྱབ་ཁྱབ་བདག་དེ་ཡི་ཞབས། །ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །སྙིང་གི་པད་མའི་ལྟེ་བར་གུས་བསྟེན་པས། །གསུང་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྨྲ་དེས། །རྨད་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་སོ། །ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དོན། །སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །ཇི་བཞིན་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། །དེ་བཞིན་འཆད་པའང་འདི་ལས་གཞན་ན་གང༌། །རླབས་ཆེན་སྤྱོད་ལ་རིང་ནས་ཞུགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་སྲས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པས་ཀྱང༌། །ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནས། །ཇི་བཞིན་རྙེད་ནས་ཚུལ་བཞིན་འདྲིས་བྱས་པས། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་དག་པའི། །དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་ཚིམ་གྱུར་ནས། །རེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དང་བའི་
1

དགའ་བ་རྒྱས། །སྐབས་འགར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་སྐུ་དྲིན་དྲན། །གཞན་ཚེ་མཁས་པའི་བཤེས་ ིལ་གུས་པ་དང༌། །ཉམ་ཆུང་འགྲོ་ལ་སྙིང་ནས་བརྩེ་བ་དང༌། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རིང་དུ་གནས་འདོད་པ། །འདི་དག་ཕན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་རིང་ནས་ཉམས་པའི་རྟོགས་དཀའི་གནས། །གང་གིས་བཙལ་བས་རྙེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ། །དེ་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་ཀྱེ་མའོ་ངོ་མཚར་ཞེས། །གཅིག་པུར་གནས་ཀྱང་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་འཆོར། །དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་ཡིས། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་གཏན་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་འགོ་ལ་འདུག་པ་པོ། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་ངེས་དོན་རྙེད་པ་ཞེས། །བསྟོད་པའི་ཕྲེང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྔགས། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྔགས་པ་གང་གིས་འདོད། །བློ་ལྡན་དེ་ཡིས་རྣམ་བཤད་འདིར་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༣ ན ༥ དད་པའི་

464 དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ།

ཞུགས་ནས། །བློ་མིག་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དག་པར་གྱིས། །ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་འདིར་འབད་པས། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཇི་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི། །དམ་ཆོས་མཐའ་དག་ཡུན་རིང་འཛིན་པར་ཤོག །ཚུལ་དེས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ། །རྒྱལ་སྲས་མཁས་པ་ཀུན་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང༌། །རླབས་ཆེན་སྤྱོད་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པར་ཤོག།
ཅེས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དང༌། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་སྲོལ་གཉིས་ཕྱེ་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་ ིདང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་སྡོམ་བརྩོན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་སོ།། །།མངྒལཾ།།

༄༅། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ལ་བཞི། ཆོས་ཁུངས་
བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའ་ཆེ་བ་བསྟན་པ། གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ ིཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང༌། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྙེས་པའི་ཚུལ། བརྙེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྙེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྙེས་ཚུལ་དང༌། ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྙེས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་གསུམ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ལོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བ་དང༌། ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང༌། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བའོ།།
གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཉན་པའི་
ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ་དང༌། མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ། ཉན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །འདི་ལ་

466 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གཉིས། སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་པ། འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པའོ། །འདི་ལ་དྲུག །རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རོ།།
བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་
བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང༌། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པ་དང༌། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། བསྟེན་བྱེད་སློབ་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་དང༌། སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང༌། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་དང༌། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་ཆོས། དངོས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱང་བ་དང༌། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། སྐབས་འདིའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བླང་
བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ་དང༌། སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང༌། རྙེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་དང༌། འབྱོར་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། རང་འབྱོར་དང༌། གཞན་འབྱོར་རོ། །གཉིས་པ་སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 467

སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཚུལ་དང༌། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཁྲིད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང༌། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་དངོས་དང༌། དགོས་པའོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་དང༌། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་དང༌། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་ ིབའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་དངོས། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་དྲན་པ་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་བློ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་པ། འཆི་བ་དྲན་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང༌། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་དང༌། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་བ་དེའང་རྐྱེན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་པ། ཚེ་ལ་སྣོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ། གསོན་པའི་ཚེ་ནའང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་འཆི་བ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་དང༌། འཆི་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྐྱེན་ཉུང་བ་བསམ་པ་དང༌། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པའོ། །གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ལུས། ལོངས་སྤྱོད། གཉེན་ནོ།།
གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དམྱལ་བ་དང༌། དུད་འགྲོ་དང༌། ིཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། ཉེ་

468 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་དང༌། གྲང་བའི་དམྱལ་བ་དང༌། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཡང་སོས། ཐིག་ནག །བསྡུས་འཇོམས། ངུ་འབོད། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཚ་བ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །གྲངས་བའི་དམྱལ་བ་ལ་བརྒྱད། ཆུ་བུར་ཅན། ཆུ་བུར་རྡོལ་བའི་ཁྱད་པར། སོ་ཐམ་པ། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་པ། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ། ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ། པདྨ་ལྟར་གས་པའི་ཁྱད་པར། པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོའ་ཁྱད་པར་རོ། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ ིགསུམ། ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ། ཟས་སྐོམ་ལ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ། ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའོ།།
གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་
པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྦྱང་བ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང༌། ཁས་བླངས་པ་དང༌། གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང༌། ཆོས་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང༌། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཐུགས་ལ་གཉིས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ལ་དྲུག །མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མོས་པའི་ཁྱད་པར། སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཁྱད་པར། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། བཞི་ཚན་དང་པོ་1

ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ། ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ལ།
1 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༦ བཞི་ཚན་དང་པོའ་སྐྱེས་བུ་ནི། ི

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 469

དབང་པོ་མི་རྒོད་པར་བྱ་བ། བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་བྱ་བ། དུས་དུས་སུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའོ། །མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོའ་བསླབ་བྱ་དང༌། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་ ིདང༌། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱའོ། །ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་དྲུག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བའི་ཕུད་ཀྱང་དབུལ་ལ། སྙིང་རྗེ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོད་པ། བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ། ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་ཞིང་བསྲུང་བར་བྱའོ། །ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང༌། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། བཞི་ཚན་དང་པོ་ལ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ། དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་པ། རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་པའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ལ། སྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ལོག་པར་མོས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྲབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་འཐོབ་པ། དམ་པ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བགྲང་བར་འགྱུར་བ། སྟོན་པ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བའོ། །མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་བརྒྱད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ། སྔོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བསྲབས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།

470 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།
ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང༌། བསམས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང༌། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང༌། ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ། ནག་པོའ་ལས་འབྲས་དང༌། དཀར་པོའི་ལས་ ིའབྲས་དང༌། ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའ་ལས་ལམ་དངོས་ ིདང༌། ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ།།
གཉིས་པ་ལྕི་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུའི་ལྕི་ཡང་དང༌། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་1

ཀྱི་སྒོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བཞི། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། རྟེན་གྱི་སྒོ་
ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། དངོས་པོའ་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ། གསུམ་པ་ ིདེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའ་འབྲས་ ིབུའོ། །དཀར་པོའ་ལས་འབྲས་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་ལས་དང་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་གསུམ། རྣམ་ ིསྨིན། རྒྱུ་མཐུན། བདག་པོའ་འབྲས་བུའོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། ིའཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། མྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་བཞིའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཚེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཚིག་བཙུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད། སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །གཞན་གཉིས་ཀྱང་བརྒྱད་རེ། གསུམ་པ་བསམས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་བཞི། སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ལ་དྲུག །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཀློག་པ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་
1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༢ སྟོབས་ལྡན་ལས་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 471

པ། གཟུངས་སྔགས་ལ་བརྟེན་པ། རྟེན་བཞེང་པ། མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ། མཚན་ལ་བརྟེན་པའོ།།གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་བཞི། བསམ་
པ་སྦྱང་བ་དངོས། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང༌། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བདེན་བདེན་བཞིའི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ། སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་དངོས། འདི་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། སོ་སོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ ིགསུམ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་

པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བའོ།།གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པ་ལ་དྲུག །ངེས་པ་མེད་པ། ངོམས་མི་ཤེས་པ། ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བ། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བ། གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་བསམ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའ་སྡུག་ ིབསྔལ་བསམ་པ་ལ་དྲུག །དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། མི། ལྷ་མ་ཡིན། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འདོད་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་གསུམ། འཆི་འཕོ་དང་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ། སྤ་བཀོང་བའི་སྡུག་བསྔལ། བཅད་པ་དང་དྲལ་བ་དང་བསད་པ་དང་སྤྱུགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཆི་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། གནས་འོག་མར་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ།།

472 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང༌། སོ་སོའ་ིམཆན་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བཅུ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། འཇིག་ལྟ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ལོག་ལྟའོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལ་དྲུག །རྟེན། དམིགས་པ། འདུ་འཛི། བཤད་པ། གོམས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསག་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་པའི་ལས་དང༌། བསམ་པའི་ལས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དོན་དུ་གསོག་པ་དང༌། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གསོག་པའོ། །གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་ལྔ། འཆི་བའི་རྐྱེན། འཆི་བའི་སེམས། དྲོད་གང་ནས་སྡུད་པ། ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་འཆི་སེམས་ལ་གསུམ། དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ། མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བའོ།།
གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ལ་བཞི། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ།
ཡན་ལག་གི་བསྡུ་བ། ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ལོ། །བཞི་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་ལྡོག་པ་དང༌། ལམ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལྡོག་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས། གོ་རིམ་ངེས་པ། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ།།
གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་ ིསྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ན་བསྟན་པ། སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 473

རིམ་པ། སྐྱེས་པའི་ཚད། ཆོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཚུལ། རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཚུལ། སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ཇོ་བོ་རྗེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ་དང༌། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིམ་པ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས། མར་ཤེས་ནས་བྱམས་པའི་བར་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་དང༌། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་དངོས་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ། སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བསྒྲུབ་པ་དང༌། བློ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། མར་བསྒོམ་པ། དྲིན་དྲན་པ་བསྒོམ་པ། དྲིན་དུ་གཟོ་བ་བསྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་བློ་དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། བྱམས་པ་བསྒོམ་པ། སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ། ལྷག་བསམ་བསྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་གོམས་ན་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པའོ།།
བཞི་པ་ཆོ་གས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་
བསྲུང་བ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་བླང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། ཇི་ལྟར་བླང་བའི་ཆོ་གའོ། །འདི་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག །མཇུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ། ཚོགས་བསག་པ། བསམ་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱན་ཞིང་རྟེན་བཀྲམ་ནས་མཆོད་རྫས་བཤམ་པ།

474 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ལ་བསླབ་པ། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དྲུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ་པ། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་ལ་བསླབ་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་དྲུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ་བ་ལ་གཉིས། སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་དང༌། སྤེལ་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནག་པོའ་ཆོས་བཞི་སྤང་བ། མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དཀར་ ིཔོའ་ཆོས་བཞི་བླང་བ་ལ་བསླབ་པའོ།། ིགསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་
བསླབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་ལ་བསླབས་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་འདོད་སྦྱང་བ། སྦྱངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ། བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གསུམ། གང་ལ་བསླབ་པའི་གཞི། དེར་བསླབ་པ་རྣམས་འདུས་ཚུལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་རིམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་གྲངས་ངེས་པ་དང༌། ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །མངོན་མཐོ་ལ་བལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ལམ་མམ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་གྲངས་ངེས། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་སོ། །ཞར་ལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ། རགས་ཕྲའི་རིམ་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 475

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང༌།
ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་དང༌། གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། སྦྱིན་པའི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་སྦྱིན་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། རྟེན་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ། སྦྱིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའ་རབ་ ིདབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་1

གཉིས། དམ་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱ་བའོ། །དང་
པོ་ལ་དྲུག །རྟེན་དམ་པ། དངོས་པོ་དམ་པ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ། ཐབས་མཁས་པ་དམ་པ། བསྔོ་བ་དམ་པ། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པའོ།།
གསུམ་པ་སྦྱིན་པ་རང་གི་ངོ་བོའ་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། མི་འཇིགས་པའི་ ིསྦྱིན་པ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཟང་ཟིང་དངོས་སུ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང༌། བསམ་པ་ཙམ་གྱི་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟིང་གཏོང་བའི་ཚུལ། གཏོང་མ་ནུས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། སྦྱིན་པའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་གཏོང་བའི་ཞིང༌། གང་གིས་གཏོང་བའི་བསམ་པ། ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ། གང་གཏོང་བའི་དངོས་པོའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྤང་བ་དགོས་པའོ། །འདི་ལ་བདུན། ལྟ་ངན་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། ཁེངས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། རྟེན་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། ཞུམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ། ལན་ལ་ལྟ་བའི་བསམ་པ་མེད་པ། རྣམ་སྨིན་ལ་ལྟ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་ཇི་འདྲ་བས་མི་བཏང་བ་དང༌། ཇི་ལྟ་བུས་གཏོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

1 གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༢ དང་པོ་གཉིས།

476 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འདི་ལ་གཉིས། ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་དང། ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏང་དུ་མི་རུང་བ། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་བཏང་དུ་མི་རུང་བ། སློང་བ་པོའ་སྒོ་ནས་བཏང་དུ་མི་རུང་བའོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་དང༌། ིཕྱིའི་དངོས་པོ་གཏོང་མི་གཏོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བའི་ཚུལ་དང༌། གཏོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ༌། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ། དངོས་པོའ་སྒོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བ། དགོས་པའི་ ིསྒོ་ནས་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་བའོ། །སྦྱིན་པའི་གེགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། མ་གོམས་པ། རྒུད་པ། ཆགས་པ། འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྔ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །
བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལྔ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བཟོད་
པའི་རབ་དབྱེ། དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །བཟོད་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང༌། གནོད་བྱེད་འབྱོར་པ་མི་དགའ་ཞིང་རྒུད་པ་ལ་དགའ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བའི་གེགས་བྱས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ། བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྙས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲོ་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང༌། བརྩེ་བར་བྱ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དང། ཡུལ་ཅན་དང༌། རྟེན་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། རང་དབང་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། གློ་བུར་བ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་གང་གིས་གནོད་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པ། གནོད་བྱེད་བསྐུལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་ཁྲོ་མི་རིགས་པ། ཡུལ་ལ་བརྟགས་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ། ཡུལ་ཅན་ལ་བརྟགས་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པ། རྟེན་

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 477

ལ་བརྟགས་ན་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གནོད་པའི་རྒྱུ་དང་སྐྱོན་ཅན་སྐྱོན་མེད་ལ་བརྟག་པ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟག་པའོ། །བཀུར་བ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་བརྙས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་དང༌། བརྙས་པ་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། དེ་ནས་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་དགའ་བའོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་ངེས་པར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། གཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དེ་དང་དུ་ལེན་པར་འོས་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་གཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ། ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་ན་མི་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པའོ། །གཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད། གནས་ལ་བརྟེན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ། སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པ། ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པ། སློང་མོས་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་པ། མངོན་པར་བརྩོན་པས་དུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་ཚུལ་ལོ།།
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྔ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་དངོས་དང། བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གཉིས་པ་བརྩོན་འགྲུས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བཞི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གེགས་འགལ་རྐྱེན་སྤང་པ། མཐུན་རྐྱེན་དཔུང་གི་ཚོགས་བསམ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་

478 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལྷུར་བླང་པ། དེ་ལས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཕྱི་ཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་པ་དང༌། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ། སྒྱིད་ལུག་པའམ་བདག་ཉིད་བརྙས་པ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་ལ་སྒྱིད་ལུག་པ་དགག་པ་དང༌། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་སྒྱིད་ལུག་པ་དགག་པ་དང༌། གང་དུ་གནས་ནས་སྒྲུབ་པའི་གནས་ལ་ཞུམ་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་དཔུང་གི་ཚོགས་བསག་པ་ལ་བཞི། མོས་པ། བརྟན་པ། དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ། དོར་བའི་སྟོབས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པ་ལ་ལྔ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ལྔ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་དབྱེ། སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་རྟོགས་པ། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ།།
གཉིས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བཞི་ལ་ལྔ། བསྡུ་བཞིའི་ངོ་བོ། བཞིར་
བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན། བསྡུ་བཞིའི་བྱེད་ལས། འཁོར་སྡུད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་སྨྲ། ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་སྨྲའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ལ་དྲུག །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ། གཉིས་ཀ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ། སོ་སོའ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ལ་བསླབ་ཚུལ། ལྷག་ ིམཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །མཐུན་པའི་ཡུན་ན་གནས་པ། འདོད་པ་ཆུང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 479

ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་དང༌། དངོས་གཞིའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཇི་འདྲ་བས་བསྒོམ་པ། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། སེམས་གང་ལ་འཇོག་པའི་གཞི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང༌། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ངོས་བཟུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ། གང་ཟག་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ། དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་མེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ལུགས་བསལ་བ། ཐུན་གྱི་ཚད་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྒོད་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྒོད་ངོས་མ་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ། ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། སྒོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ།།
གཉིས་པ་ངོས་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས།
སེམས་པ་ངོས་བཟུང་ཞིང་བྱིང་རྒོད་འགོག་པའི་ཚུལ་དང༌། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་རྒོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དགུ །དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ། གླན་ཏེ་འཇོག་པ། ཉེ་བར་འཇོག་པ། དུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་གྲུབ་

480 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང༌། ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང༌། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟན་པ། ལྷག་
མཐོང་གི་རབ་དབྱེ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུར་རབ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ། བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ།།
གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཧ་ཅང་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། ལུགས་དེས་དབུ་མ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཀག་པར་བསྟན་པ། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབུ་མའི་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ། ལུགས་དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་འབྱིན་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་བཟོད་བརྟགས་ནས་བཀག་པས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། 481

ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ། མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་ཁ་འགོག་པ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དགག་བྱ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གྱི་ཚུལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་རང་གི་དོན་ངོས་བཟུང༌། དེ་གཉིས་སུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་བཞི། ལུགས་དང་པོ་དགག་པ། ལུགས་གཉིས་པ་དགག་པ། ལུགས་གསུམ་པ་དགག་པ། ལུགས་བཞི་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སུན་དབྱུང་བ་དངོས་དང༌། དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང༌། སྐྱོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། དོན་མི་འཐད་པ་དང༌། དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ལྟ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས། དེས་བདག་གི་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་བཀོད་པ་དང༌། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུར་དུ་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་ཚུལ་དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། བདག་ཕུང་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། དེས་ཕྱོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལ་

482 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང༌། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་དང་བཞིའོ། །རང་ལུགས་གཞག་པ་ལ་གསུམ། འཇོག་སྒོམ་དཔྱད་སྒོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད་རྫོགས་སོ། །སརྦ་མངྒལཾ།།

༄༅། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཞི་ལྷག་གཉིས་རེ་རེས་མི་ཆོག་གི །གཉིས་ཀ་བསྟེན་དགོས་པའི་སྐབས་སུ།
ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་འཇོག་པ་ཙམ་ཞིག་
གོམས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་
པར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སྣང་བ་བྱུང་བས་མུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་དང་སྣང་བ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་དང་མུན་པ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་འཛིན་ནི་མུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞེ་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།2

།དེ་བས་ན་ཞི་གནས་བསྒོམས་པས་སེམས་བརྟན་
པོ་རྙེད་པ་ནི་སྣང་བ་དང་འདྲ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་མིག་དང་འདྲ་བར་བྱ་ཡི། ཞི་གནས་ནི་སེམས་མི་གཡོ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༥ ཤོག ༡༢༢ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༩༦ ཕྲེང་། ༡༨

484 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཡིན་པས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ༌། །ཡང་ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་རླུང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རླུང་མེད་པ་ན་གནས་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷག་མཐོང་ལ་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པའི་ལུགས་ལ་ཞི་གནས་གྲུབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་གིས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་ཁས་ལེན་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང༌སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཙམ་ལྡོག་པ་མིན་གྱི། གཡོ་བའི་སྐྱོན་ལྡོག་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཡོ་བའི་སྐྱོན་གང་སྙམ་ན། རང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་ན་རང་དབང་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་རྒྱུག་པའོ།།
གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ། ཞི་གནས་མི་སྒྲུབ་པར་དང་པོ་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་སེམས་
གནས་པ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པར་བྱེད་ན། དེ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་བྱུང་དུ་འགྲོ་སྲིད་ཀྱང༌། དེའང་ཞི་གནས་བསྒོམ་བྱུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་བྱུང་དུ་སོང་བ་མིན་པས། ད་དུང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་བྱུང་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དེ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དཔྱད་སྒོམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་བྱུང་སྐྱེད་དགོས་པས། སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམས་བྱུང་སྐྱེད་ནུས་ན། དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་སྐྱེད་ནུས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞི་གནས་སྔོན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་སྒོམས་གྱིས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ནུས་ནུས་སུ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་པ། ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་བྱུང་སྔར་མ་བསྐྱེད་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔྱད་སྒོམ་

ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནས་བཤད་པ། 485

གྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞི་གནས་འཇོག་སྒོམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ལྷག་མཐོང་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང༌། སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ལག་པས་སྟ་རེ་བཟུང་ནས་ཤིང་སྡོང་གཅོད་པ་ན། ལག་པ་ཤིན་ཏུ་འདར་ན་སྟ་རེ་ཤིང་སྡོང་ལ་ཇི་ཙམ་བརྒྱབ་ཀྱང༌ཤིང་སྡོང་གཅོད་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ཞི་གནས་སྔོན་དུ་མ་གྲུབ་ན། དཔྱོད་པའི་སེམས་ལ་གནས་པའི་རྩི་འབྱར་རྒྱུ་མེད་པས་ཇི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པའི་སྟོབས་མི་འབྱུང་ངོ༌། །སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལག་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོས་རྣོ་བའི་སྟ་རེ་བཟུངས་ནས་བཅད་ན་ཤིང་སྡོང་མྱུར་དུ་གཅོད་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ལག་པས་བཟུང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་རྣོན་པོ་ཐོགས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་གོམས་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལག་གིས་སེམས་བཟུང་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་ཟུག་རྔུ་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བསལ་བར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་བའི་ཤིང་དག་ས་ལ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་མེད་པས་ན་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལན་
ཉུང་ཤས་ཤིག་བརྒྱབ་པས་ཤིང་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ། ལན་དུ་མར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་དཔྱད་ན་ལྷག་མཐོང་ནུས་པ་ཅན་མི་འགྲུབ་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔྱོད་པའི་ཚེ། མི་དཔྱོད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་མོད་ཀྱང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩི་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ནས་དཔྱོད་པ་སྙམ་བྱེད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནས་ཆ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་རྩི་ན་རེ་འཇུག་པས། དེའི་ངང་ནས་ཞེ་སྡང་དང་ཆགས་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་ན། སྔར་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་དུས་བཞིན་དུ། ཤུགས་དྲག་པ་དང་བར་མ་ཆད་པ་སོགས་མི་སྐྱེ་བར། ཤུགས་ཞན་པ་དང་རྒྱུན་ཅུང་ཐུང་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༩༦ ཕྲེང། ༨

486 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བ་མཐོང་ནས། འདི་ནི་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་མིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཡིན་ཡང་ལས་གསོག་མི་ནུས་ཟེར་བ་དང༌། མཚམས་དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འཆིང་མི་ནུས་པས་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་འབྱུང་མོད་ཀྱང༌། འདི་ནི་ཕྱི་ནང་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཆ་སྙོམས་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་ན་ཡང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་ཚེ་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཞི་གནས་ཧ་ཅང་བསྟེན་དྲགས་
པས་དཔྱོད་སྙིང་མི་འདོད་པ་དང༌། དཔྱད་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཉན་པར་སེམས་གནས་ཆ་ལ་ཧྲིལ་ཧྲིལ་འགྲོ་ན། དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བ་རྣམ་རྟོག་སྒོམ་ཡིན་པས། དེ་ལས་མི་རྟོག་པ་ཐུན་རེ་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྙམ་ནས་དཔྱད་སྒོམ་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཟུགས་ན་དཔྱོད་པའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།2

།ཞེས་གསུངས་ལ།
དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། གང་གི་
ཚེ་དེ་དག་སེམས་པར་རྩོལ་བ་དེ་ཁོ་ནའི་ཚེ། དེ་དག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།3

།ཞེས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱང༌། བསམས་
བྱུང་གི་སེམས་པ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་པ་ན་བསམས་བྱུང་ལ་ཕར་ལ་མཆེད་མི་ཉན་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༦༧ ཕྲེང། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༢༢༤ ཕྲེང། ༢༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༤༥༨ ཕྲེང། ༡༦

ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནས་བཤད་པ། 487

དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་གྱུར་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
སོ་སྐྱེའི་སར་ཡང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་པར་མ་ངེས་ཏེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། དེ་ནས་ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འདི་དག་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལན་མང་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱས། ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱས་པས་ལྷག་མཐོང་རྫོགས་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོའ་དོན་དུའང་སྣང་ངོ༌། །ལྷག་ ིམཐོང་འདིས་ནི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་གྱི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་ཀྱང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཞན་མང་པོ་ཡང་རྟོགས་པར་ནུས་སོ། །ཞེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་འདི་ནི། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག །མངྒ་ལཾ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༤༠༩ ཕྲེང། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༤༡༥ ཕྲེང། ༨

༄༅། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྗེ་རེད་མདའ་

པ་ལ་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕུལ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །སྔ་ཕྱི་བྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་བཟུང་བ་འདི་དག་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་
རྟགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང། བྲིར་མ་ལང་བས། མདོར་བསྡུ་ན་བདག་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡོད་པར་བསྒོམ་ནའང༌། ཞུ་གཏུགས་ལེགས་པོ་བགྱིས་པས། ད་དུང་མ་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་ཡུན་རིང་པོའ་ིབར་དུ་བགྱིས་པས། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྟ་བ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ལ་སོགས་1

པ་དུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་བསྒྲིགས་
ནས་མཛད་པས་མ་གོ་བར་ཤེས་ནས། གོ་བའི་ཐབས་ཞུས་ནས། བསྟན་པ་རྣམས་བྱས་པས། ད་ལྟ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་སྔར་ཡེ་མ་གོ་བ་ཞིག་གསར་དུ་གོ་ནས་ངེས་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་ལགས། དེ་ཡང་སྤྱིར་སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་དང། སྣང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་འདི། རྒྱང་ཕན་གྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་དང༌། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང༌། སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞིང༌། མི་སླུ་བའི་ཚུལ་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་སྟོང་ཉིད་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའམ་ཞིབ་ཆ་དང། མདོར་ན་མ་དཔྱད་པ་ཞེའམ། གཞན་ངོར་ཞེའམ། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་བ་དང༌། དཔྱད་ན་ཞེའམ། རང་ལུགས་ལ་ཞེའམ། གནས་ལུགས་ལ་སླུ་2

བ་དང་མི་སླུ་བའི་རྣམ་གཞག་གང་
ཡང་མེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའང་མིན། མ་དཔྱད་པའི་དོན་སླུ་3

བར་མཐོང་ཞིང༌། དཔྱད་ན་འདི་ཡིན་མ་རྙེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡ ན ༣ ལ་སོགས་ལོག་པ་དུ་མ་
2 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༤ བསླུ་བ་
3 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༤ བསླུ་བར་

490 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ནས། ད་གཟོད་རྒྱུ་འབྲས་མཐོང་ནས། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བསམས་ནས། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པའང་མིན་པར་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སླུ་བར་མཐོང་བའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་སྟོང་པའང་འོང་བའི་ཚུལ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཡོད་མཐའ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་བ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ཤིང། དེ་ཁ་ནས་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་ཞེན་མེད་ཀྱང་འོང་བ་ཞིག་གདའ། སྔར་དུས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ཚིག་འགྲིག་ཕྱིས་དང༌ཁྱད་མེད་པ་བྱུང་འདུག་སྟེ། ངེས་ཤེས་ཡེ་མ་འདྲོངས་གདའ། ངེད་རང་གི་བསམ་པ་ལ་ངེད་ཀྱིས་མ་གོ་ན། ངེད་དང་སློབ་དཔོན་ཁྱད་མེད་པས་སློབ་དཔོན་པས་ཀྱང་མ་དགོངས་སྙམ་ནས་ཞུས་པས་རང་རེས་དགོངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་འགའ་ཡར་ནི་མི་ཤེས་གསུང༌།
དེས་ན་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང༌། སྤྱོད་པའི་གནད་ཕྲ་ཞིབ་རྣམས་དང༌།
ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དང༌། སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནད་ཆེས་དཀའ་བ་སོགས་ལ། དེ་གོང་དུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་ཡོད་ཅིང༌། དཔྱད་པ་མ་རྙེད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ལུགས་ལ་བལྟས་པས་གཏིང་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་དྲི་མ་ཡང་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་གདའ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་བཤད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་གཉིས་བཤད་ཉན་ལ་རྩིས་མཛད་ཅིང༌། སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང༌། ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ངེས་འབྱུང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ལྟ་བ་རྣམ་དག་གོ །ད་ལྟ་འདི་གསུམ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ལྟ་ཞོག །འདི་གསུམ་གྱི་གོ་བ་རྣམ་དག་ཡོད་པའང་དཀོན། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བས་ནི་ཐར་པའི་ས་བོན་འཇོག་མི་ནུས་ལ། ཕྱི་མ་སྟོབས་ཆེ་བས་འཇོག་ནུས། དང་པོ་གཉིས་གོ་བ་ཙམ་ལ་མ་ལུས་པའི་ཡིད་ཁྱུར་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་ཐོན་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཇོག །དེ་ཡང་འབད་པ་དྲག་པོས་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་གོམས་པའི་མཐུས་ཡིད་འགྱུར་བ་ན་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པས། དེས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཇོག་ནུས་ཀྱང་ལམ་གྱི་སྣར་མ་སླེབ། སྲིད་པའི་བདེ་འབྱོར་དང་སེམས་ཅན་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་པའི་མྱོང་བ་ཐོན་ན་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་འཇོག་པར་

རྗེ་རེད་མདའ་པ་ལ་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕུལ་བ། 491

གདའ། འཁོར་བའི་སྣང་ཤས་དང༌། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་དྲན་ཤེས་ནར་མར་བསྟེན་ནས། སྣང་ཤས་ལ་བློ་འགྲོར་མི་སྟེར་བར་སྲིད་པའི་འཚང་བཅར་ཞིང༌། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་དམིགས་རྣམ་གོམས་ནས་ངེས་འབྱུང་ལ་མྱོང་བ་མ་བཏོན་བར། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་གྱི་དགེ་རྩ་གོམས་ཀྱང་ཐར་པའི་རྒྱུར་གཏན་ནས་མི་འགྲོ་བས། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས། ངེས་འབྱུང་ལ་རྟོག་སྒོམ་བྱ་དགོས། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་དྲན་ཤེས་ཐུར་རེ་བསྟེན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་མྱོང་བ་འདོན་པའི་དམིགས་རྣམ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན། གཞན་གང་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་རྩ་རྣམས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ངེས་འབྱུང་ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།
དེས་ན་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཟེར་བ་རྣམས་བཞག་ནས། ཐོག་
མར་ངེས་འབྱུང་དང༌། བྱང་སེམས་ལ་མྱོང་བ་འཐོན་པ་རེ་བྱ་དགོས། དེ་སྐྱེས་པ་དང༌། དེ་ནས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་བས་དེས་ན་འདི་སྒོམ་རིན་མི་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུང༌། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཐོག་མར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་དྲན་ཤེས་ནར་རེ་བསྟེན་ནས། གནས་པ་བརྟན་པོ་འོང་བའི་ཞི་གནས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་དང་བསྲེ་ཐུབ་པའི་གནས་ཆ་ཞིག་བཙལ་ལོ། །དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཞིག་མ་རྙེད་པའི་གོང་དུ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་ཀྱང་འཕྲོ་དགོས་པས་མྱོང་བ་མི་ཐོན་གནས་ཆ་རྙེད་ཀྱང་ཐོས་པ་རྣམ་དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་མེད་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ཡགས་ཤིག་མེད་ན། ལྷག་མཐོང་གི་མྱོང་བ་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད། དེས་ན་གནས་ཆ་ནམ་རྙེད་པ་དང༌། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་མྱོང་བ་གདོན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཡུལ་སྣང་གཞན་ལའང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམས་ནའང་མྱོང་བ་འཐོན་པ་འོང་མོད། འོན་ཀྱང་

492 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གནད་དུ་ཆེ་བ་ནི། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ནས་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ལེགས་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་མ་རྙེད་པ་དང། དེ་ཁའི་1

ངང་ལ་དྲན་

ཤེས་བསྟེན་ནས་མཉམ་པར་བཞག །ནམ་འཕྲོ་བ་དང་སྔར་བཞིན་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་རྙེད་པ་དང་དེ་ཁའི་2

ངང་ལ་བཞག་སྟེ། འདི་ཉིན་རེ་ལ་ལན་བཅུ་གཉིས་རེ་ཙམ་ལས་མངས་ན། འཕྲོ་ཤས་
ཆེར་སོང་ནས་མྱོང་བ་མི་ཐོན། དེས་ན་ད་ལྟའི་གདམས་ངག་པ་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་ནས། དེ་ནས་ད་ལྟ་བས་གནས་ལུགས་ཅིར་ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་སྐྱོང་ལུགས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཇོག་པ་འདིས། ཞི་གནས་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་མྱོང་བ་འཐོན་པ་མི་སྲིད་གསུངས་པས། གནས་པ་རྙེད་ནས་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་དཔྱད་སྒོམ་མ་བྱས་ན། ལྟ་བ་ལ་མྱོང་བ་མི་ཐོན་པས་དཔྱད་སྒོམ་བྱ་དགོས། དཔྱད་སྒོམ་ཡང་སྔར་ལྟར་ཡིན་གྱི། འགའ་ཞིག་གི་ལྟར་རྒྱུན་པར་བསམ་བློ་གཏོང་བའང་མིན། གནས་ཆ་མ་བཙལ་བར་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའང་མིན། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་ཀྱི་གནས་པ་འདི་གཏན་ནས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མིན་གསུང༌། འདི་རྣམས་རང་རེ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བས་ཟུར་ཙམ་སྨོས་པ་དང་ངེས་ཤེས་རྔམས་ཅན་འདྲོངས་མཆི། ངེད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བསྒོམ་པ་དང་ལྟ་བ་ཁྱད་མི་སྣང་བས་རུང་ལ། རང་རྒྱུད་ཕྱིན་ལ་སྒོམ་ལུགས་འདི་ལམ་ངོ་བོའ་སྒོམ་ལུགས་སུ་འོང་ས་ཡེ་མི་འདུག་སྙམ་ནས་ ིཞུས་པས། ཕྱི་མ་དེ་ཁར་3

འདུག །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞི་གནས་སྒོམ་
པར་འགྱུར་གྱི། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་དཔྱད་སྒོམ་བྱ་དགོས་གསུང༌།
མདོར་ན་དངོས་པོའ་གནས་ལུགས་ཅི་ཡང་མིན་པ་དང༌། བློས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ ིགཉིས་མཐུན་པར་འདུག་བསམ་པ་དང༌། མདོ་རྒྱུད་རྣམས་སུའང་ཅི་ཡང་མི་སྒོམ་པ་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྒྲ་རྟོག་བཀག་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༤ ན ༢ དེ་ཀའི་
2 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༤ ན ༣ དེ་ཀའི་
3 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༢ དེ་ཀར་

རྗེ་རེད་མདའ་པ་ལ་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕུལ་བ། 493

པའི་སྒོམ་ལ། གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་འཁྲུལ་འདུག་པ་འདི་གཏན་མི་རིགས་ཏེ། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་བསྔགས་པ་དཔག་མེད་གསུངས་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་ཙམ་མིན་པར་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ནས། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དང་བློ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གསུངས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་དགོངས་ལ། སོ་སྐྱེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དུ་བློ་དོན་མཐུན་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སོ་སྐྱེ་ལ་གནས་ལུགས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རྟོག་བཀག་པའི་སྒོམ་གྱིས། དེ་ཡུལ་དུ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྟོག་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་སོ་སྐྱེས་མི་ནུས་པས་དེ་འཕགས་པ་ལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གནས་ལུགས་སུ་ཞེན་ནས་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ཞུགས་པས། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གསུང་། དེས་ན་སྒོམ་དུ་མ་ཟད། ལྟ་བས་གཏན་ལ་འབེབས་ནའང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལྟར་བྱེད་ན། གང་གིས་བཤད་ནས་གང་གིས་ཉན། སུས་གོ །འོན་ཀྱང་ལྟ་བའི་གོ་ཡུལ་ཡང་བཙལ་དགོས། དེ་མ་བྱས་ན་ལྟ་བ་གོ་བ་གར་སྲིད། དེས་མཚོན་ནས་དཔག་ཏུ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མཉམ་གཞག་ན་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཞིག་པས་མཉམ་གཞག་དང་ཁྱད་མེད། དེ་དག་གིས་རྗེས་ཐོབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དགག་ཏུ་མེད་པ་འཆར་བས། སོ་སྐྱེ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ངེས་པར་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས། དེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར། དེ་དགག་ཏུའང་མི་ནུས་པས། ཁས་བླངས་གཞན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་བསམ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེས་ཁས་བླངས་པའི་རིགས་པ་དང༌། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཁས་བླངས་ནས་ཁོའ་འདོད་པ་སུན་ ིདབྱུང་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱང་ཕན་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁས་འདི་ལེན་པ་དང་འདི་མི་ལེན་པ་མེད། དེ་ཡང་ཁོ་གང་འདོད་པའི་ལོག་ཕྱོགས་དེ་ཁས་བླང་མགོ་མཚུངས་སོགས་བྱས་པས་མཐར་ཁོའ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བ་དང༌། རང་ལུགས་བཞག་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བསྟན་ ིལ་རང་གི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་བླངས་པར་བསྟན་པས་གཉིས་ཀ་མཉམ་པོར་འགྲོ། དེ་ཡང་

494 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གཞན་ངོར་ཁས་བླངས་ཙམ་ཡིན་གྱི། ངེས་པར་ཁས་བླངས་ཟེར་མི་བཏུབ། ཕྱོགས་སྔ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁོས་སྐྱོན་མ་མཐོང་གི་བར་དུ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཡིན་པ་བཞིན་བྱ་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་མྱོང་བ་འཐོན་པ་དང༌། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དུ་མ་ལ་རྩལ་སྦྱོང༌། སྔགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་འདི་མེད་པས། ལྟ་བའི་གོ་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེས་ནས་སྒྲ་རྟོག་གཏན་མི་རྒྱུ་འམ། རྒྱུ་ཡང་གནས་ཆ་སྟོབས་ཆེ་བས་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་མཚམས་སྦྱོར་མི་ཐུབ་པར་དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་སྙམ་བྱེད་པ་དང༌། ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟར་འཆར་བ་ཡང་འོང་ཡང་སྒྲ་རྟོག་གནས་ཆ་ཆེ་བས་ཞི་གནས་ཀྱི་མཐུས་བཀག་པའི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་པས་འདི་འཇིག་མི་ཐུབ། དེ་འདྲ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ནའང་འོང་། ཡུལ་ལྔའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། ན་བུན་ལྟར་སྣང་བ་འོང༌། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་མེད་ཐོབ་ན་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་སྣང་བ་འགགས་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བ་འོང་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་མཐུས་མིན་གྱི། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་ནང་གི་མྱོང་རིག་ལ་བྲོད་པ་འདོར་མི་ནུས་ཏེ། ལྟ་བ་ལ་མྱོང་བ་མ་ཐོན་པས་སོ། །སྔགས་ཀྱི་ལམ་མྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས་མྱུར་བ་དང། ཞི་གནས་སྟོབས་ལྡན་བསྒྲུབ་ལུགས་མཚན་ཉིད་ན་མེད་པ་རྣམས་ཡོད་ལ། ཞི་གནས་ཅི་ཙམ་སྟོབས་ཆེ་བ་བཞིན་ལྟ་བ་ལ་མྱོང་བ་སྟོབས་ལྡན་འགྲུབ་པ་ཡོད་པས་མྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་གནད་གསུམ་གོང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས། སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གནད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཟླ་གྲགས་འདྲ་བ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་རྐྱང་པའི་གདུལ་བྱ་ལས་མྱུར་བ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཀྱི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལས་དམན་ཏེ། དེས་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་མི་རྒྱ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱ་བས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་མཆོག་དང༌། སྔགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་དྲགས་ནས་རྒྱུད་མ་

རྗེ་རེད་མདའ་པ་ལ་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕུལ་བ། 495

དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་མངོན་མཐོའ་རྒྱུ་ཙམ་གྱི་ཐབས་ཞི་གནས་སོགས་བསྟན་པས་དམན་པ་ཡིན་ ིགསུང༌། འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་སྒྲུབ་དཔག་མེད་བྱས་ནས་ཞུ་གཏུགས་བྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བྲིར་མ་ལང༌། དགེའོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གདམས་པ་ལས། འགག་བསྡུས་ཐོར་བུ་བ་མདོར་བསྡུས་ནས་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་ཁྱད་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་རེད་མདའ་བ་ལ་ཤོག་དྲིལ་དུ་ཕུལ་བའོ། །འདི་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཐུགས་ཡུལ་དུ་མི་མཚམ་པས་སྦ་བར་བྱའོ།། །།

༄༅། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྭ་སྒྲེང་དུ་བསླབ་བཏུས་རྒྱས་པར་གསུང་དུས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་
པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར། སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ། སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྙེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ།1

།ཞེས་
པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་དལ་འབྱོར་དགོས་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྙམ་པ་ཙམ་ལ་མ་ལུས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་པ་དང༌། ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ལ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང༌། དལ་འབྱོར་ཡང་2

མི་བརྟན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བས། འདིར་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་མ་བཟུང་ན་དོན་མེད་པ་
དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུད་དེ་དགེ་ལེགས་རྨི་ལམ་དུའང་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་བ་དང་རྙེད་དཀའ་བ་བསམས་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་མཐར་
འབྱིན་འདོད་པ་དང༌། །བདེ་བའི་མཐར་ཡང་འགྲོ་འདོད་པས།3

།ཞེས་ཏེ། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་
དག་ཟད་པར་འདོད་པ་དང༌། བདེ་བ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། རང་ཉིད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལའང་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་དང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་བློ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་ལ་འདོད་པ་མེད་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པས་འབྱེད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། འདི་ལྟར་གང་ཚེ་བདག་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༥༡ ཕྲེང། ༡༡
2 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡ ན ༤ དལ་འབྱོར་ཀྱང་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༥

498 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གཅིག་གོ །གལ་ཏེ་བདེ་སྡུག་ལ་འདོད་མི་འདོད་མཚུངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་དང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་རང་གིས་བྱེད་པར་རིགས་ལ། རང་ཉིད་ལ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་རིགས་སོ་སྙམ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་བདག་དང་གཞན་སྔོ་སེར་བཞིན་དུ་རིས་ཆད་དུ་བཟུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ་བདག་དང་གཞན་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་བཞིན་དུ་ལྟོས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལའང་རང་ཉིད་བཞིན་དུ་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འདིའི་ལན་ལ། རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་གྱི་དཔྱད་པ་ལ་ཐུག་མི་དགོས་གསུངས་སོ།1

།དེ་ལྟར་གོམས་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒུད་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་འདོད་
པ་དང༌། བདེ་བ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེས། དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱས་ནས།2

།ཞེས་པའོ། །དོན་དེ་ཉིད། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་
གཟུངས། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། སེང་གེས་ཞུས་པའི་མདོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཁུངས་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ།།
དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པར་གྱུར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
པས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་བློ་བརྟན་བྱ།3

།ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། ཕན་ཡོན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། སེང་གེས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་མོད། སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ ིམི་ནུས་སམ་སྙམ་པའི་ཞུམ་པ་བསལ་བ་ནི། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དང༌། དཀོན་མཆོག་ཟ་མ་ཏོག་གི་མདོ་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དང༌། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ། །ཕན་ཡོན་ཅན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༣ གསུང་ངོ་།།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༦

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 499

གྱི་སེམས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པའི་སེམས་དང༌། འཇུག་པའི་སེམས་གཉིས་སོ། །སེམས་དེ་གཉིས་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང༌། གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །དོན་དེ་ཉིད་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོས་བསྒྲུབས་སོ། །སྨོན་པའི་སེམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དམ་འཆའ་བ་ཙམ་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་ལ་བསོད་ནམས་མི་ཐོབ་པོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལའང་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་བརྗོད་པ་དང། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་ཙམ་ལ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ན་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་པར་དམ་འཆའ་བ་འཇུག་པའི་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་མོད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེའམ་སྙམ་པའི་ཞུམ་པ་སེལ་བ་ནི། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའ་མདོ་ལས་རྙེད་ ིཔ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་དང༌། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་རྩ་ལྟུང་མི་འཕོག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་མོད་རྟེན་བུད་མེད་ལྟ་བུ་ལ་མི་སྐྱེའམ་སྙམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དྲངས་ནས་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབས་སོ།།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་ན། གང་ལས་བླང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་
ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དགོས། ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ། ཁས་བླངས་པ་ལས་ཉམས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་སྙམ་ན། དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ལེན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གནས་ལ་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་བྱེད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྲུང་བར་བྱ་རྒྱུའི་སྡོམ་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྲུང་ཅི་ནུས་བརྟགས་ལ་བཟུང་ངོ༌། །གསུམ་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང༌། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་དང༌། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྒོམས་ནས་བླང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

500 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

སྡོམ་པ་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཀྱང་སྨོན་པ་ཙམ་ལ་མི་གནས་པར་དགེ་རྩ་སྣ་རེ་ཙམ་དང་དུས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་སོགས་སུ་དགེ་རྩ་གཟུང་བར་བྱ་ཡི་མ་བཟུང་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། སའི་སྙིང་པོའ་མདོས་བསྒྲུབས་ལ། བསླབ་བྱ་སྣ་རེ་ཙམ་དང་དུས་ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་སོགས་སུ་བཟུང་དུ་རུང་ ིབ་ནི། སྨན་བླའི་མདོ་ནས་དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བསྙེན་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །དགེ་རྩ་སྣ་རེ་ཙམ་དང་དུས་ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་སོགས་སུ་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པར་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྲུངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ཀྱང་ཤེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དཀའ་བའང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བར་འདོད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བློ་ལེགས་པར་ཁྲིད་དེ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བ་དང༌། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་སྡོམ་པ་ཉི་ཤ་པའི་འགྲེལ་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེའི་ཚིག་བཟླས་པའམ་ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཞེས་སྨོས་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ནས་འབྱུང་བའི་འགོའ་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་སམ། སྤྱོད་འཇུག་ ིནས་འབྱུང་བའི་ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་བཟུང་ངོ༌། །རྗེས་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱའོ། །ཆོ་གའི་ཚིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པས་ཆོག་པ་ནི་བྱང་ས་དང་མི་འདྲའོ་གསུངས་སོ།1

།དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བཟུང་ཡང༌། མ་བསྲུངས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་བསྲུང་དགོས་ལ། བསྲུང་བ་ལ་ཤེས་དགོས་པས། གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། བསླབ་བྱའི་ཁོག་སྤྱིར་བསྟན་པ། སྲུང་འདོད་བསྐྱེད་པ། སྲུང་ཚུལ་དངོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གང་གི་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་བསྲུང་བ་ལ་འཇུག་པ། དགོས་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་བསྲུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༤ ན ༦ གསུང་ངོ་།། ཞོལ་གཙང་གསུང་ངོ་དང་སྐུ་འབུམ་གསུངས་སོ་མང་ངོ་།

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 501

རང་བཞིན། དགག་དགོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསླབ་པ་བསྲུང་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཅས་མཚམས་ལས་འདས་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་སྒོ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྟེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང༌། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེའི་ཆེད་དུ་གཡོ་མེད་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བརྩོན་པས་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བསལ་བ་དང༌། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་འཚོལ་བ་དང་། དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་པས་ཏེ། མི་འབད་པར་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡལ་བར་འདོར་ན་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཕུགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟློག་པའི་ཆེད་དུ་འཕྲལ་
དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆུང་ངུ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཕུགས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འཕྲལ་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཆུང་ངུ་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཅི་ནུས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་མ་དཔྱད་ནས་ལེན་པའམ་ལྡོག་པའི་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་ན་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་ལྟུང་བར་འགྱུར་ལ། བརྟགས་ཏེ་བླང་བར་བྱ་བ་མ་བླངས་པ་དང་དོར་བྱ་མ་དོར་བ་སོགས་བྱས་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྲུང་འདོད་བསྐྱེད་པ་ནི། བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་དང༌། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོས་བསྒྲུབས་སོ།།
གསུམ་པ་སྲུང་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། བསླབ་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་ལ་བསླབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་པར་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་ཚིག་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་དག་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་ཁུངས་དྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་བདག་ལྟ་བུ་བློ་ཞན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཤེས་པར་དཀའ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བར་རིག་སྙམ་ན། གང་གིས་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བ། །གནད་

502 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཀྱི་གནས་རྣམས་འདིས་རིག་བྱ།1

།ཞེས་སྨོས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བསླབ་པའི་
གནས་ལ་སྲུང་མཚམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟུང་ན་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམས་འདིར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།
གནད་ཀྱི་གནས་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གི་ལུས་དང་ཞེས་པའི་ཚིགས་
སུ་བཅད་པ་གཅིག་གོ །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཤིང༌། དེ་ཉིད་བཏང་བསྲུང་དག་སྤེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་རྩ་བཏང་བ་གསུམ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་ལ། འཆལ་ཚུལ་གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྡོམ་པའི་སྲུང་བ་གསུམ་དང༌། སྔར་བྱས་སྦྱང་བའི་ལུས་ཀྱི་དག་པ་སྡིག་པ་སྦྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ། ལུས་དག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉོན་མོངས་དག་པ་ལ་གསུམ། གཉེན་པོའ་རང་བཞིན། ིགཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་འགལ་རྐྱེན་བསལ་བའོ། །དང་པོས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ། གཉིས་པས་བརྩོན་འགྲུས། གསུམ་པས་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་བོ། །དག་པ་གཉིས་དང་སྤེལ་བ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིན་དྲུག་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ལ། དེའང་ལོངས་སྤྱོད་དག་པས་སྤྱིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ལ། རང་དོན་གྱི་དྲི་མ་དང་མཚན་འཛིན་གྱི་དྲི་མའི་གཉེན་པོ་དགེ་རྩ་དག་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ།།
སྤེལ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤེལ་བ་དང་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྟེན་སྤེལ་
བ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་སྤེལ་བས་སྦྱིན་པ་སྤེལ་བ་དང༌། དགེ་རྩ་སྤེལ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤེལ་བ་དང༌། དགེ་བ་སྤེལ་བ་དངོས་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་པ་བསྐྱེད་པ། བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པ། སྙིང་རྗེ་མདུན་དུ་བཞག་པ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་རྩ་སྤེལ་བ་དང༌། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་སྒོམ་པ། བྱམས་པ་སྒོམ་པ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་དང་བདུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་རྩ་རྣམས་བཏང་བ་དང་བསྲུང་བ་དང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༨

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 503

དག་པ་དང་སྤེལ་བའི་བསམ་པ་དངོས་སམ། དེའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱ་ཞིང༌། གལ་ཏེ་ཆད་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་དང༌། འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོའ་ཁུངས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་ནི་བཏང་བསྲུང་དག་སྤེལ་ལ་དངོས་སུ་ ིའཇུག་པའི་བསླབ་པ་སྤྱིའི་ཆོས་སོ།།
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་བསླབ་པ་ལ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པ་དང། ཕྱིན་དྲུག་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་དང་དྲུག་གོ །དང་པོ་སྦྱིན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བཟུང་བའི་ཉེས་པ་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་འདོད་བསྐྱེད་པ་དང༌། གཏོང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་ལ་བདག་གིར་བཟུང་བའི་ཉེས་པ་དང་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་བཏང་བ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ། །སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ། དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །གཉིས་པ་གཏོང་བ་དངོས་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་རྩ་གསུམ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་བསམ་པའི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱེད་པ་དང༌། གནས་ཁང་དང་བཞོན་པ་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་ཅི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་དངོས་སམ། དེའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མ་དོར་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཁེགས་ལ། ཟས་གོས་སོགས་ལ་བདག་ལ་སྲེད་པས་ལོངས་སྤྱད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟུང་བ་དང༌། བདག་ལ་སྲེད་པ་མེད་རུང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་སྙམ་པའི་ནུས་པ་དོར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་ན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཇི་སྲིད་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་ནི་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ།1

།ཞེས་པ་དང༌། ཆོས་
གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་སྦྱིན།2

།ཞེས་སོ།
གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། བསྲུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༨ ཕྲེང། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༧ ཕྲེང། ༡༩

504 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བསྲུང་བ་ལ་འཇུག་པ། འཆལ་ཚུལ་གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་བསྡམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྲུང་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ། འཆལ་ཚུལ་སྔར་བྱས་འདག་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ལུས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ། །མ་བསྲུངས་ལོངས་སྤྱོད་ག་ལ་འོང༌། །གང་མི་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་སྦྱིན། །དེ་བས་སེམས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ལུས་ལ་སོགས་པ་བསྲུང་བར་བྱ།1

།ཞེས་སྨོས་སོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་བསྲུང་བར་བྱའོ། །ཅིའི་ཆེད་དུ་སྙམ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུའོ། །ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྲུང་དགོས་པ་ཅི་སྙམ་ན། གང་མི་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་སྦྱིན། །ཞེས་ཏེ། ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་མ་གྱུར་ན་སྦྱིན་པའི་དགོས་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །བསྲུང་བ་དང་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཅི་འབྲེལ་སྙམ་ན། མ་བསྲུངས་ལོངས་སྤྱོད་ག་ལ་འོང༌། །ཞེས་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་མ་གྱུར་ན་སྦྱིན་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ལུས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང། ཁྱིམ་བདག་དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་དང། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་ཞིང། །མདོ་སྡེ་དག་ལ་རྟག་བལྟ་
བས། །ལུས་ལ་སོགས་པ་བསྲུང་བར་བྱ།2

།ཞེས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་
བའི་ཕན་ཡོན་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །མདོ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་བཅས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་དང་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་མདོ་སྡེ་བལྟ་བ་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་བ་འདི་དང་མདོ་སྡེ་བལྟ་བས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བསྟན་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༥ ཕྲེང། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༢

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 505

ཡིན་ལ། དམ་པའི་ཆོས་བཟུང་བས་ཀྱང་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང༌། དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེ་སྒྲའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ།།
གསུམ་པ་ལ། ལུས། ལོངས་སྤྱོད། དགེ་རྩ་བསྲུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱི་མའི་ལུས་ལ་
གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ལུས་བསྲུང་བ་དང༌། ཚེ་འདིར་ཕན་པའི་རྐྱེན་བསྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་ལ་གནོད་པ་བསྲུང་བ་དང༌། གཞན་ལ་གནོད་པ་བསྲུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་གནོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བསྟེན་པ། ཐབས་དེས་གནོད་འགྱུར་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བཅུ་གསུམ། དམ་ཆོས་མི་འཛིན་པའི་གནོད་པ། བདུད་ལས་ཀྱི་གནོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗེད་པའི་གནོད་པ། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་གནོད་པ། འཁྲུལ་བ་བྱེད་པའི་གནོད་པ། མོས་པ་མེད་པའི་གནོད་པ། ཞལ་ཏ་པ་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་དྲི་མའི་གནོད༌པ། རྩ་ལྟུང་གི་གནོད་པ། རབ་བྱུང་གི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གནོད་པ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་གནོད་པ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པའི་གནོད་པ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གནོད་པ། དམ་ཆོས་སྤངས་པའི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ལུས་སྲུང་གང་ཞེ་ན། །གནོད་འགྱུར་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའོ།1

།ཞེས་ཏེ། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་བལྟ་བར་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོན་གྱི་མདོ་དང༌། གང་ལ་བརྟེན་ན་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྡིག་གྲོགས་སྤོང་བ་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའ་ཁུངས་དྲངས་སོ།། ིགཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང༌། འཕགས་པ་
ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མི་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང༌། དགེ་བའི་ཆོས་སྤོང་བའི་བདུད་ལས་དང༌། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ནག་པོའ་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་གསུངས་ ིཔ་དང༌། སེང་གེས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་དང༌། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ནས་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༤

506 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་དང། དགེ་རྩ་ཅི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་དང༌། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བདག་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་ག་ལ་ནུས་སྙམ་པའི་སྤྲོ་བ་མེད་པ་སྤང་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིད་རྟེན་པ་སོགས་བཞིའོ། །དྲུག་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། དེ་སྤོང་བ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །བདུན་པ་ནི། ཡུལ་གང་ལ་ཞལ་ཏ་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། ཞལ་ཏ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། དགེ་འདུན་སྲུངས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ། རྒྱལ་པོའ་རྩ་ལྟུང་ ིལྔ། དེའི་སྟེང་དུ་གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཇོམས་པ་གཅིག་དང༌དྲུག །ལས་དང་པོ་པ་ལ་རྩ་ལྟུང་བརྒྱད། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་ལྟུང་གཅིག །སྡོམ་པ་ཉི་ཤ་པ་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་ལྟུང་གསུམ། དང་པོ་དྲུག་གི་དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། །ཕས་ཕམ་པ་ཡི་ལྟུང་བར་འདོད།1

།ཅེས་ཏེ། ལུགས་སུ་བླུགས་པ་དང༌། འབུར་དུ་དོད་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་
རྟེན་དང༌། ཕྱོགས་རིས་སུ་བཅད་པའི་དགེ་འདུན་དང༌། ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་རྫས་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །གང་ཟག་གི་རྫས་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན།2

།ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་སྤོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་ ིའཇུག་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་རེ་སྤངས་ནའང་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ལ། སྤོང་ཚུལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་རེའི་ཕྱོགས་རེས་མི་ཆོག་པར་མཐའ་དག་འདོར་བའམ་འདོར་དུ་འཇུག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༢

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 507

འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་ལ་དགོས་པ་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་དགེ་སློང་ལ། །ངུར་སྨྲིག་འཕྲོག་དང་བརྡེག་པ་དང༌། །བཙོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང༌། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང༌།1

།ཞེས་ཏེ། གང་ཡང་ངའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་གོས་ངུར་སྨྲིག་གྱོན་པ་དགེ་
སློང་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་པ་བཟུང་ཡང་རུང༌། དེ་ལྟ་བུའི་བསླབ་པ་མ་བཟུང་བ་བར་མ་རབ་བྱུང་ཡིན་ནའང་རུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའང་རུང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའང་རུང༌། དེའི་གོས་ངུར་སྨྲིག་འཕྲོག་པ་སོགས་དང་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའོ། །བཞི་པ་ནི། མཚམས་མེད་ལྔ་པོ་བྱེད་པ་དང༌།2

།ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང༌།3

།ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་
ནི། གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་ཡང༌། །རྩ་བའི་ལྟུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས།4

།ཞེས་སོ། །ལས་
དང་པོ་བའི་ལྟུང་བ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། བློ་སྦྱང་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང༌།5

།ཞེས་ཏེ། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་མ་བྱས་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཟློག་པ་དང༌།6

།ཞེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱད་པར་མི་ནུས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་རིགས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་ནའོ།།
གསུམ་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌།7

།ཞེས་ཏེ།
སོ་སོར་ཐར་པ་དང་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབས་པས་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལྷོགས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་ནའོ། །བཞི་པ་ནི། སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༦
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༧
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༨
6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༩ 7 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༠

508 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཕ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང༌།1

།ཞེས་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་མ་ཉན་ཞིག །མ་ཀློག་ཅིག །གཞན་དག་ལ་ལུང་མ་འབོགས་
2

ཤིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་འཆོབས་ཤིག །དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐར་འབྱིན་པར་མི་ནུས་ཀྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་སོགས་སྨྲས་པ་ཕ་རོལ་པོས་གོ་ན་རང་ཉིད་ལ་དང༌། ཕ་རོལ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་བཞིན་གྱི་ལྟ་བ་བླངས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང༌། །རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང༌། །ཚིགས་བཅད་རྒྱུ་ཡིས་གཞན་སྨོད་དང༌།3

།ཞེས་ཏེ། སྡོམ་
པ་ཉི་ཤ་པའི་ཕམ་པ་དང་པོ་དང་འདྲའོ། །དྲུག་པ་ནི། བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྨྲ་བ་དང༌།4

།ཞེས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་དེ་དག་འཛིན་ཅིང་གཞན་དག་ལའང་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། ཆོས་ ིའདི་དག་ནི་ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བློས་རྟོགས་ནས་སྙིང་རྗེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ལ་བསྟན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྒོམས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱོད་ད་ལྟར་ཁོ་བོ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་ནའོ།།
བདུན་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང༌། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་
དང༌། །སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང༌།5

།ཞེས་ཏེ། འདི་ནི་མདོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་རྩ་
ལྟུང་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་ནི་ཆད་པས་གཅོད་པའི་བློན་པོ་དང་དགེ་སྦྱོང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང༌། །ཡང་དག་འཇོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམས།6

།ཞེས་ཏེ། མདོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༡
2 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༥ མ་འཕོགས་ཤིག །
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༢
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༤ 5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༥ 6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༦

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 509

ནི་ཁྲིམས་ངན་འཆའ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། ཁྱིམ་པའི་མདུན་དུ་དགེ་སློང་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང༌། ཡང་དག་འཇོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལེན་པའི་ཁ་ཏོན་པ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་མཁན་དང༌། ལེན་མཁན་གཅིག་པ་འདྲ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བྱུང་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་གང་ལ་འོང་དཔྱད་དོ། །འདི་དག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། དེ་དག་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོའ་རྒྱུ། །རྨི་ལམ་འཕགས་པ་མཁའི་སྙིང་པོའི ། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། ི 1

།ཞེས་
སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་2

དང༌།3

།ཞེས་བྱ་
བ་ལ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའ་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟུང་བ་འདི་ལ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུའང༌། རྩ་ ིབའི་ལྟུང་བར་མི་བཞེད་པ་དང་བཞེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་བརྟན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉེས་པ་ལྕི་བས་རྩ་ལྟུང་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་བཞག་གི །རྩ་ལྟུང་དངོས་མིན་པར་བཞེད། ཤཱནྟི་པས་དང་པོ་རྒྱལ་བློན་གྱི་དྲུག་པོ་རྩ་ལྟུང་མིན་ལ། ཕྱི་མ་ལས་དང་པོའ་བརྒྱད་ ིཔོ་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་བཞེད་དོ།།
གཉིས་པ་ལ། ཞི་བ་ལྷས་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་ལྟུང་བར་བཞག་ཅིང་བསླབ་བཏུས་ཉིད་དུ་རྩ་
བའི་ལྟུང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་བླང་ཞིང་བཟུང་བ་དང༌། ཞེས་མདོར་བསྡུས་པ་དང༌། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་རྩ་ལྟུང་དུ་བཞག་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་བཞེད་ཅིང༌། དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བྱེད་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སོ་ན་བཞག་གོ །གཞན་ཡང་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར། ནག་པོ་པ། དགེ་བའི་ལྷ། བི་བྷཱུ་ཏི་ཙནྡྲ་རྣམས་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་བཞེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོགས་པ། །ཕས་ཕམ་པ་ཡི་ལྟུང་བར་འདོད།4

།ཅེས་པ་འདི་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞི་ནི།
རྫས་ཀྱི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་དང༌། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་གསུམ་གའམ་གང་རུང་ལ། རང་ངམ་གཞན་གྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༨
2 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༡ ཡོངས་འདོས་དང་།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༢༠
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༢

510 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཕུལ་བ་ངེས་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་1

དབང་བའི་རྫས་ཡིན་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྟགས་2

ཡིན་པ། ཚད་འཇིག་རྟེན་ན་རྫས་སམ་དངོས་པོར་བགྲང་བ་ཡན་ཆད་
ཡིན་པ། བསམ་པ་རང་མི་དབང་བར་ཤེས་པ། སྦྱོར་བ་རང་ངམ་གཞན་བརྐུ་འམ། བརྐུར་བཅུག་པ། མཐར་ཐུག་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཉིད་དུ་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་འདུན་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་གྱིས་རྫས་བསྐུར་བ་དགེ་འདུན་ལ་མ་འཕྲོད་གོང་ལམ་དུ་བརྐུས་ནའང་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་པ།3

།ཞེས་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། མཐར་ཐུག་གསུམ།
དང་པོ་གཞི་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་མམ་གང་རུང་གི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པ། བསམ་པ་སྤོང་བའམ་འགོག་པར་འདོད་པ། མཐར་ཐུག་འདི་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞེས་སམ། འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པ་གཙོ་བོར་མི་དགོས་ཏེ་ཡི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ།།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་བཤད་པའམ། ཐེག་ཆེན་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་སྤོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་རེ་སྤང་ན་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ལ། སྤོང་ཚུལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་རེའི་ཕྱོགས་རེས་མི་ཆོག་པར་མཐའ་དག་འདོར་བའམ་འདོར་དུ་འཇུག་པ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་དགེ་སློང་ལ། །ངུར་སྨྲིག་འཕྲོག་དང་བརྡེག་པ་དང༌། །བཙོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང༌། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང༌།4

།ཞེས་པ་ལ།
གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞི་ནི། བར་མ་རབ་བྱུང་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་མྱོང་བ། ད་ལྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཡང་རུང༌། ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ལྡན་པ། བསམ་པ་རང་དགར་ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པ། སྦྱོར་བ་རང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༦ གསུམ་དབང་བའི་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༦ རྟགས་མ་ཡིན་པ།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༣
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༤

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 511

ངམ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་དང༌། བརྡེག་པ་དང༌། བཙོན་རར་འཛུད་པ་དང༌། འབེབས་པར་བྱེད་དམ། བྱེད་དུ་བཅུག་པ། འདི་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་ཕྲོགས་ཀྱང་རྩ་ལྟུང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མཐར་ཐུག་ཆོས་གོས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཕྲོགས་ཏེ་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པ་དང༌། བསྣུན་པ་དང༌། བཙོན་དུ་འཇུག་པ་དང༌། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཕྲལ་ཏེ། ཁྱིམ་པའི་གནས་སུ་བཞག་ཙམ་དང་། རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞིའོ། །མཚམས་མེད་ལྔ་པོ་བྱེད་པ་དང༌།1

།ཞེས་པ་ལ། འབྱུང་རིང་གི་
སླ་གསུངས་སོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང༌།2

།ཞེས་པ་ལ། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་
ཕ་རོལ་ལ་གཡེལ་བ། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་སྐྱེས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གསུང༌།གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་ཡང༌།3

།ཞེས་པ་ལ། གཞི། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་གཞི་ནི། གྲོང༌། ལྗོངས། གྲོང་ཁྱེར། ཡུལ་འཁོར་གང་རུང་ཡིན་པ། སྦྱོར་བ་རང་ངམ་གཞན་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། འཇིག་པའི་ཚད་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བཤིག་པར་གྲགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་རང་དགར་བཤིག་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ན་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དང་པོ་བཞི། རྒྱལ་པོ་དང༌། བློན་པོ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ། ལྔ་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བས་རྒྱལ་པོའ་རྩ་ལྟུང༌། དྲུག་པ་བློན་པོ་ལ་ཉེ་བས་བློན་པོའི་རྩ་ལྟུང་ཞེས་མིང་འདོགས་ཀྱང་དེ་ ིདག་ལེགས་པར་མ་མཐོང་གསུང༌། ལས་དང་པོ་པའི་བརྒྱད་ནི། བློ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང༌།4

།ཞེས་པ་ལ། གཞི། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་
གཞི་ནི། སྨོན་པ་ཡན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ། སྦྱོར་བ་གཞིའི་རྒྱུད་མ་བརྟགས་པར་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོར་ཙམ་ཉིད་ནས་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ།།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཟློག་པ་དང༌།5

།ཞེས་པ་ལ། གཞི།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༧
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༨
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༩

512 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞི་ནི། སྨོན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ། བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་ཟློག་ནས་ཐེག་དམན་དུ་སྦྱོར་བར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བར་མི་ནུས། དེ་བས་ཉན་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང༌། ཞེས་སོགས་སྨྲས་པ། མཐར་ཐུག་ཕ་རོལ་པོས་སེམས་བསྐྱེད་དོར་རམ་མ་དོར་ཡང་དོན་གོ་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །སོ་སོ་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌།1

།ཞེས་པ་ལ། གཞི། བསམ་
པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞི་ནི། བསྙེན་གནས་ཡན་ཆད་སོ་ཐར་ལ་གནས་པ། བསམ་པ་ཐེག་དམན་ལས་བཟློག་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སོ་ཐར་དང་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷོགས་ཤིག་དང༌། དེ་ནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་པ། མཐར་ཐུག་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ཉིད་ནས་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གོང་གི །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་པ། །ཞེས་པ་དང། འདི་གཉིས་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། གོང་དུ་ཆོས་མ་ཡིན། སྟོན་པས་མ་གསུངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་། སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། ཞེས་པ་གཉིས་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཡང༌། དོན་དང་མི་ལྡན། ཆོས་དང་མི་ལྡན། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཡིན་ནོ།།
སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཕ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་།2

།ཞེས་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞི་
ནི། ཡུལ་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ། བསམ་པ་ཐེག་དམན་ལ་སྨད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཛིན་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཏམ་མ་ཉན། མ་ཀློག །ལུང་མ་འབོགས། གཏམ་འཆོབས་ཤིག །གཞི་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཙམ་ཡང་ཟད་པར་མི་ནུས་ཀྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག །ལྷོགས། ཉོན། ལུང་ཕོགས་ཤིག་དང༌། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་པ། མཐར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༡

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 513

ཐུག་དེའི་ཚིག་ཉན་ཏེ། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བ་ན་སྡོམ་ལྡན་ཡིན་ན་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། རང་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་མ་བཟུང་ཡང་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་བཟུང་ཙམ་ནས་འགྱུར་གྱི། འདི་འབྲས་བུ་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ཡིན། གོང་མ་རྒྱུ་ཁྱད་དུ་བསད་པའོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང༌། །རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང༌། །ཚིགས་བཅད་རྒྱུ་ཡིས་གཞན་སྨོད་དང༌། །ཞེས་པ་འདིའི་ཡན་ལག་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་གསུང༌། བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྨྲ་བ་དང༌།1

།ཞེས་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞི་ནི། སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ། སྨྲ་བའི་ཡུལ་མིར་གྱུར་པ། བསམ་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་རྟོགས་ཞེས་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བ། སྦྱོར་བ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལ། བདག་གིས་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ལ་བསྟན་ཏོ།2

།ཞེས་སྨྲས་པ། མཐར་
ཐུག་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ཉིད་ནས་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྙེད་བཀུར་ཕྱིར་བདག་འཚོང་ཞིང༌། ལྕི་བ་ཆེན་པོའ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྦྱོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང༌། །དཀོན་མཆོག་ ིགསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང༌། །སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང༌།3

།ཞེས་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་
བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞི་ནི། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་དང༌། རྒྱལ་རིགས་དག་ལ། བསམ་པ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་མདུན་ན་འདོན་དང༌། བློན་པོ། བཤོར་བ་གདོལ་པ། དེ་དག་གིས། རྒྱལ་རིགས་དང༌། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་འབྱེད་པའི་དབྱེན་བྱེད་ཅིང༌། ཆད་པས་བཅད་དེ་ནོར་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་གདོལ་པ་དེས། དགེ་སྦྱོང་དེ་དག་གི །གང་ཟག་གིའམ། དགེ་འདུན་གྱིའམ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱིའམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དག །དགེ་སྦྱོང་རྣམས་བརྐུར་བཅུག་ནས། མདུན་ན་འདོན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཕུལ། དེ་དག་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་དུ་བླངས་པ། མཐར་ཐུག་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ། གཉིས་ཀ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་གི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ནས་རྒྱལ་པོ་དངོས་སུ་སྨོས་པས། རྒྱལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༢
2 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༤ བསྟན་ནོ།།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༥

514 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

པོ་དང༌། བློན་པོ་གཉིས་གསུང༌། འོ་ན་འདི་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འཕྲོག་རྐུ་བ། །ཞེས་པ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། གོང་མ་དཀོན་མཆོག་གི་རྫས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྐུས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཆད་པས་ནོར་ཁྱེར་ཤོག །རྐུས་ཤོག།།ཅེས་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། དཀོན་མཆོག་གི་ནོར་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གསུང༌། ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང༌། །ཡང་དག་འཇོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་བྱིན་པ་རྣམས།1

།ཞེས་པ་ལས་རྒྱལ་རིགས་དང༌། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཕྱེ་2

བས། དགེ་
སྦྱོང་རྣམས་ལ་བརྩེ་བའི་ཕྱིར། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་གནོད་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་བྱས་པར་འགྱུར། རྐྱེན་དེས་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བས་བྱེད་མཁན་ལ་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག །དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང༌བྲལ། ལྟ་བ་དང༌། ཆོ་ག་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང། སྒྱིད་ལུག་པར་གྱུར་ནས། རྒྱལ་པོ་དག་ལ། བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགེ་སློང་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་དེ། དགེ་སློང་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་བྱིན་ན། རྒྱལ་པོ་བློན་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོའ་རྒྱུ་རྨི་ལམ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདུན་དུ་འདུག་ ིསྟེ་བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས། འདི་རྣམས་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་པ་ལ་རང་དགར་སྤྱད་པ། སྦྱོར་བ་དངོས་གཞི་མཇུག་རྣམས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤ་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་ཤཱནྟི་པས་གསུངས་པས་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེས་མགུ་ཞིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང༌། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོས་ཏེ། ཟག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་ན་སྡོམ་པ་གཅོད་ཅིང་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ནས། སྨོན་སེམས་གཏོང་བ་རྩ་ལྟུང་དུ་གསུངས་ཤིང༌། ཞི་བ་ལྷའང་དེ་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །སྡོམ་པ་ཉི་ཤ་པ་ནས་འབྱུང་བ། ཆགས་དང་སེར་སྣ་མི་ཟད་པས། །སློང་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དང༌། །ཁྲོས་ནས་སེམས་ཅན་བརྡེག་པ་དང༌། །བསྒྲིམས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་དང༌། །ཉོན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༦
2 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༥ བྱེ་བས།

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 515

མོངས་པ་དང་གཞན་མཐུན་པས། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་བརྗོད་པའོ།1

།ཕམ་པ་དང་པོ་དང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་སྤོང་བྱེད་ཅེས་པ་གོང་དུ་སྨོས་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ།།
དགུ་པ་རབ་འབྱུང་གི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གནོད་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་
མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །བཅུ་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་དང་འདོད་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དང༌། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་དང༌། བུ་མོ་ཟླ་བ་མཆོག་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ། རིགས་ལ་གནས་པ། མཚན་མ་ཡོད་པ་གསུམ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་གནོད་པ་ནི། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་དང༌། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་དང༌། བཀུར་སྟི་དང་བཀུར་སྟི་མ་ཡིན་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་དབང་ ིདུ་བྱས་པར། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་དང༌། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་དང། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་དང༌། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལ་སོགས་ལས་བསྒྲུབས་སོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་མདོས་བསྒྲུབས་སོ།།
གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བསྟེན་པ་ནི། དམ་བཅའ་བཅུ་གཉིས་བྱ་བ། ལྷག་པའི་
བསམ་པ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ལ་མི་རྟོག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ་དང། སྨོན་ལམ་གདབ་པ། སའི་སྙིང་པོའ་མདོ་ ིལས་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དད་པ་དང་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། ཆོས་བཞི་ཚན་གཉིས་བསྟེན་པ་དང༌། དྲུག་ཚན་གཅིག་སྤང་བ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བའི་མདོས་བསྒྲུབས་སོ།།
བཞི་ཚན་དང་པོའ་ཐོས་པ་ཉུང་བའི་གང་ཟག་ནི། ཆོག་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདོར་ལེན་ ིཚུལ་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པ་ལ་བྱེད། འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་འགྲོགས་བཤེས་མང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བ་ནི། ཐོས་པའི་དོན་མི་སྒྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ཙམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༢༠

516 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ལྷུར་ལེན་པའོ། །ལས་ལ་དགའ་བ་ནི། ཞིང་ལས་སོགས་ལ་དགའ་བའོ། །སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ནི། རྩོད་པ་ལ་དགའ་བའོ། །གསུམ་པ་ཐབས་དེས་གནོད་འགྱུར་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང༌། གནོད་པ་རྣམ་པར་སྤང་བར་གསུངས་པ་ནི་མ་སྤངས་ན་ཚེ་འདི་ལའང་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཚེ་འདི་ལ་གནོད་འགྱུར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཀུན་གང་གིས་འཐོབ་ཅེ་ན། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱེད་སྤངས་པས།1

།ཞེས་ཏེ། གོང་དུ་སྨོས་པའི་གནོད་པ་རྣམ་པར་
སྤང་བར་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་སྤངས་པས་འགྲུབ་ལ། དེས་ན་དེ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་དང༌། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་དང༌། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་དང༌། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་དང༌། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །གཞན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་སྤངས་པ་གང་གིས་འགྲུབ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་
རྟག་ཏུ་དྲན་པས་འགྲུབ།2

།ཅེས་ཏེ། བསླབ་པ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པས་འགྲུབ་པས་
དྲན་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དྲན་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་གུས་ལས་བྱུང༌།3

།ཞེས་ཏེ། བསླབ་པ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གུས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ༌། །གུས་
པ་གང་གིས་འགྲུབ་ན། གུས་ནི་ཞི་བའི་ཆེ་བ་ཉིད། །ཤེས་པར་གྱུར་ན་བརྟུན་པ་སྐྱེ། །མཉམ་གཞག་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཕྱི་རོལ་གཡོ་བ་བཟློག་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་ཞི་ལས་མི་གཡོ་འགྱུར།4

།ཞེས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་རྒུད་པ་མཐའ་དག་བཟློག་པ་
དང༌། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་འགྲུབ་པ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་རག་ལས་པ་དང༌། དེའང་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བ་ལས་འགྲུབ་པ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་སོ།།
གཉིས་པ་གཞན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་བསྲུང་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་མི་རྒོད་འཇོམ་པ་དང༌། །རན་
ཅིང་མཉེན་པར་སྨྲ་བ་ཡིས། །སྐལ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་འདུན་པར་འགྱུར། །བཟུང་བར་འོས་པའང་སྐྱེ་བར་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༦
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༧

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 517

འགྱུར།1

།ཞེས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་བསྡམས་པ་ལས་དད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཚིག་བཟུང་དུ་འོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་སྙམ་ན། དེ་ནི་བཟུང་འོས་མ་ཡིན་ན། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་བརྙས། །ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་ལ་སོགས་པར་བསྲེག2

།ཅེས་ཏེ། ལུས་ངག་
ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བརྙས་པར་འགྱུར་ལ་བརྙས་པས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། དེའི་རྐྱེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པས་རང་ཉིད་ལའང་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ཉེས་པར་སྤྱད་ན་རང་གཞན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བས་སྤང་བར་གསུངས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་བསྡོམས་པའི་མདོར། །གང་གི་སེམས་ཅན་མ་དད་འགྱུར། །དེ་ནི་བསྒྲིམས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཞེས། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།3

།སྡོམ་པའི་འགག་སེམས་ཅན་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བ།
དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་སོ། །གཉིས་པ་ཚེ་འདིར་ཕན་པའི་རྐྱེན་བསྟེན་པ་ནི། སྨན་དང་གོས་ལ་སོགས་བཅས་
པས།4

།ཞེས་ཏེ། རྟག་ཏུ་བྱ་བའི་སྨན་དང་གློ་བུར་བའི་སྨན་ན་བའི་གསོས་སྨན་ལ་སོགས་པ་དང༌། གོས་དང་གནས་ཁང་དང་རིག་སྔགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྲུང་བར་བྱ་བ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནའང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྙམ་པས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །བདག་ལ་སྲེད་པས་ལོངས་སྤྱད་ན། །ཉོན་མོངས་བཅས་པའི་ལྟུང་བར་འགྱུར།5

།ཞེས་
སྨོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོས་བསྒྲུབས་སོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་བསྲུང་བ་ནི། ལེགས་སྤྱད་དག་ལ་བརྩམ་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཚོད་རིག་བྱ། །དེ་ལྟར་བསླབ་པའི་གཞི་འདི་ལས། །དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་བསྲུང་མི་དཀའ།6

།ཞེས་ཏེ། དང་པོར་གསོག་པ་དང་བསྲུང་བ་ན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༡༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༡༢
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༡༦ 5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༡༦ 6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༡༧

518 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

སྡིག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང༌། དགེ་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ལེགས་སྤྱད་ལ་བརྩམ་པར་བྱ་བ་དང༌། བསགས་པ་བདག་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་ངན་ཉུང་གིས་ཆོག་པ་བཟང་མང་ལ་ལོངས་མི་སྤྱོད་པའི་ཚོད་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་སོ།།གསུམ་པ་དགེ་རྩ་བསྲུང་བ་ནི། རང་དོན་རྣམ་སྨིན་སྲེད་སྤངས་པས། །དགེ་བ་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བར་འགྱུར།1

།ཞེས་ཏེ། དང་པོར་གསོག་པ་ན་རང་གི་ཆེད་དུ་དང༌། མཐའི་ཐོབ་བྱ་མངོན་མཐོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་དམིགས་ན་དགེ་རྩ་མཐུ་ཆུང་བས་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་དང༌། ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པས་དང་པོར་གསོག་དུས་སུ་དགེ་རྩ་མཐུ་ཆེན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པས་བསྒྲུབས་སོ། །ཡང་བསོད་ནམས་བསྲུང་བར་འདོད་པས། འགྱོད་པར་ཡང་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །བྱས་པར་འགྱུར་ཀྱང་བསྒྲག་མི་བྱ།2

།ཞེས་ཏེ། དགེ་རྩ་བསགས་ཟིན་པའི་རྟེན་དུ་འགྱོད་པ་
བྱས་པ་དང༌། དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་དགེ་རྩ་ངོམས་ན་མཐུ་ཆུང་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དང་བྱས་པ་མི་བསྒྲག་པས་བསགས་རྗེས་ལ་མཐུ་ཆེན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་ཁུངས་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་སོ། །ཡང་བསོད་ནམས་བསྲུང་བར་འདོད་པས། རྙེད་དང་བསྐུར་སྟིས་འཇིགས་བྱ་ཞིང༌། །ཁེངས་པ་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་དད་བྱ་ཞིང༌། །ཆོས་ལ་ཡིད་གཉིས་སྤང་བར་བྱ།3

།ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་
དགེ་རྩ་མཐུ་ཆེན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་དང༌། ཁེངས་པ་སོགས་བྱས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱང་བསྲིངས་པར་འགྱུར་བས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱ་བ་དང༌། ཁེངས་པ་རྟག་ཏུ་སྤང་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང། དམ་པའི་ཆོས་མི་སྤོང་པ་དང་བཞིས་དགེ་རྩའི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་4

བསྣུར་བ་ལས་བསྲུང་བའོ། །དེ་ཉིད་དཀོན་
མཆོག་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་སོ། །རྙེད་ལ་ཆགས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་ཞེས་མ་སྨོས་ལ་ཁེངས་པ་ལ་སྨོས་པ་ནི། རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་དགོས་པའི་དབང་གིས་གནང་བ་སྲིད་ལ། ཁེངས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༢༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༢༡
4 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༥ ཕྱིས་བསྣུར་བ་

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 519

པ་ལ་མི་སྲིད་པས་སོ།།
བཞི་པ་འཆལ་ཚུལ་སྔར་བྱས་འགེགས་པར་བྱེད་པ་ནི། དང་པོར་ལུས་འདག་དགོས་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ནི། ལུས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང་བྱས་ན། །ཕན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འགྱུར་བ་སྟེ། །འབྲས་ཆན་ལེགས་པར་ཚོས་པ་བཞིན། །གཟེགས་མེད་ལུས་ཅན་ཕན་པ་འདྲ།1

།ཞེས་ཏེ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་དྲངས་སོ། །ཡང༌། ཇི་ལྟར་ལོ་ཏོག་བཙས་ཁེབས་ན། །ནད་ཀྱིས་ཞུམ་ཞིང་རྒྱས་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མྱུ་གུ་ཡང༌། །ཉོན་མོངས་ཁེབས་ན་རྒྱས་མི་འགྱུར།2

།ཞེས་
ཏེ། ཉོན་མོངས་གཉེན་པོས་མ་3

བསལ་ན་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དག་པ་གང་ཞེ་ན།
སྡིག་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་ཡིན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་དུ། །འབད་པ་མེད་ན་ངན་སོང་འགྲོ།4

།ཞེས་ཏེ། སྡིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྦྱང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་
ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །སྡིག་པ་སྦྱང་བ་ལ་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང༌། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང༌། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐབས་དང༌། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་སྡིག་པ་སྤྱིར་བཤགས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཆགས་སྡང་གི་ལྟུང་བ་ལྕི་ཡང་སྤྱད་པ་དང། ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་བའི་ལྟུང་བ་ལྕི་བ་རྣམས་ཚོགས་པ་བཅུ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང༌། གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་ལྕི་བ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལྔ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང། བུད་མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་འཛིན་པ་དང༌། མིག་གིས་བལྟ་བ་དང༌། འདོད་སེམས་ཀྱང་ལྟུང་བ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་ལ་ལྕི་བ་བཤགས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ལས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དང༌། བུད་མེད་དང༌། ལག་པ་དང༌། ཁྱེའུ་དང༌། མཆོད་རྟེན་དང༌། དགེ་འདུན་ལས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༤
3 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡༧ ན ༦ གཉེན་པོས་བསལ་ན་
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༦

520 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

སྤྱོད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་སོ། །ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི། འཕགས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོའ་མདོ་ལ་སོགས་པས་སོ། །རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་ ིརྣམ་པར་ཐར་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་སོ།།
ལུས་དག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉོན་མོངས་དག་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཉེན་པོའ་གེགས་ ིསྤོང་བ་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང༌། བཟོད་པ་གཞན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་བྱ། ཞེས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བརྙས་དང་ཚིག་རྩུབ་བོ། །མི་སྙན་ཞེས་བྱ་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞི་བདག་གམ་བདག་གི་བཤེས་ལས་བྱུང་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་འདོད་པ་བཞི་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པ་དང༌། འདོད་པའི་གེགས་བྱས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལྡོག་ལ་དེ་ལོག་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེ་སྡང་ལོག་པའོ། །དོན་དེ་ཉིད། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་སོ།།
གཉིས་པ་བཟོད་པ་གཞན་གཉིས་ནི། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལ་སོགས་
པས་སོ། །བཞི་པ་གཉེན་པོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། ཞེས་ཏེ། དང་པོ་གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་བའི་མང་དུ་ཐོས་པའི་བསྔགས་པ་ནི། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ཐོས་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ཐོས་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། གང་འདིའི་དོན་ཉུང་བ་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐོས་པའི་གཞི། ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ལྔ་པ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོད་པའི་གཉེན་པོའ་རང་བཞིན་བསམ་གཏན་ནི། ིདེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང༌། །མི་སྡུག་ལ་སོགས་བསྒོམ་པར་བྱ།1

།ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ལ། མི་དབེན་པའི་ཉེས་
པ་དང༌། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན། དབེན་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེར་གནས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེའང་དབང་པོའ་སྒོ་སྡོམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་ ི 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༨

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 521

འདས་མ་ལས་གསུངས་ལ། ཡིད་ཞུམ་ན་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང༌། རྒོད་པར་གྱུར་ན་མི་རྟག་པས་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ལ་སོགས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་ལ། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ། །བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ནི། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ།།
རྟེན་འབྲེལ་སྒོམ་པ་ནི། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །དྲུག་པ་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་ནི།
དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྒོམ་པ་ལ། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནི། འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནི། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ཁམས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྒོམ་པ་ནི། ཡབ་སྲས་འཇལ་བའི་མདོ་སོགས་དྲངས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱིན་དྲུག་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་དག་པ་ནི། ཡང་དག་འཚོ་བ་སྦྱངས་པ་ཡིས། །ལོངས་སྤྱོད་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ།1

།ཞེས་ཏེ། ལོག་འཚོ་དང་དཀོར་དང་མ་འདྲེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པ་ནི། ཁྱིམ་བདག་
དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ། །དགེ་རྩ་དག་པ་ནི། སྟོང་པ་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །བསྐྱེད་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར།2

།ཞེས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགེ་
རྩ་གང་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ།།
ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་སྤེལ་བ་ལ། དང་པོར་སྤེལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།
གཟུང་བར་བྱ་བ་རབ་མང་ལ། །འདི་ནི་ཉུང་ན་འདིས་ཅི་བྱ། །ཤིན་ཏུ་ངོམས་པ་བསྐྱེད་མ་ཡིན། །དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༡༡

522 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཕྱིར་འདི་ནི་འཕེལ་བར་བྱ།1

།ཞེས་ཏེ། མ་འཕེལ་ན་ཤིན་ཏུ་ངོམས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་ནུས་
ཞེས་པའོ། །ལུས་འཕེལ་བ་ནི། ལུས་འཕེལ་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། །ལེ་ལོ་མེད་དང་སྟོབས་བསྐྱེད་ཡིན།2

།ཞེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་སྤེལ་བ་ནི། སྟོང་དང་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་འགྱུར།3

།ཞེས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ། །དགེ་རྩ་སྤེལ་བ་
ལ། གཞི་གང་ལ་གནས་ནས་དགེ་རྩ་སྤེལ་བ་ནི། བརྩོན་དང་བསམ་པ་བརྟན་པར་ཡང༌། །དང་པོར་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ནི། །སྙིང་རྗེའི་མདུན་དུ་བཞག་ནས་སུ། །དགེ་བ་སྤེལ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།4

།ཞེས་
ཏེ། བརྩོན་པ་བརྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་ནོར་བཟང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་སོ། །བསམ་པ་བརྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ། །སྙིང་རྗེ་སྔོན་དུ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་དགེ་རྩ་སྤེལ་བ་ལ། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤེལ་བ་ནི། དེ་ལ་རེ་ཞིག །བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་བཞིན། །ཕྱག་འཚལ་ལ་སོགས་གུས་པར་བྱ།5

།ཞེས་ཏེ། དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་
ནས་སོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་སྒོམ་པ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།6

།ཞེས་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་སོ། །བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ནི། བྱམས་དང༌། ཞེས་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྒོམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་དྲན་བྱ། ཞེས་ཏེ། །འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ།།སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དྲན་པ་ནི། དུས་རྣམས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་དོན། །ཞེས་ཏེ། བྱ་བ་གང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༡༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༡༤
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༡༥
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༡༧
6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༡༨

བསླབ་བཏུས་ཟིན་བྲིས 523

དང་གང་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་སྙམ་པས་བྱེད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱ་བ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད།1

།ཅེས་ཏེ།
ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲངས་ནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཟ་མ་
ཏོག་གི་མདོ་དྲངས་ནས་སོ། །བཞི་པ་སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ནི། འགྲུབ་པ་ཡང་དག་སྤོང་རྣམས་ཏེ། །བག་ཡོད་པ་དང་མ་བྲལ་ཞིང༌། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང༌། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་པས་སོ།3

།ཞེས་ཏེ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་བསྐྱེད་
ཅིང༌། འབད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏེ་ཡང་དག་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྲུང་བའོ། །སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་མོས་པ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་དང། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་འཕེལ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་འགྲུབ་ལ། བག་ཡོད་དང་ལྡན་པ་དེས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ལ། དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་དེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།
དེ་ཉིད་ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་དྲངས་ནས་
སོ། །དགེ་སྦྱོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང༌།4

།ཞེས་པའི་རྩ་ལྟུང་གི་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་དང༌། བློན་པོ་
གཉིས། ཞི་གནས་འདོར། ཞེས་པའི་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་གཉིས། ཡང་དག་འཇོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་བྱིན་པ་དང༌།5

།ཞེས་པའི་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་དང༌། དགེ་སྦྱོང་དབྱེན་བྱེད་
པ་གཉིས་ཡིན། །རྫོགས་སོ། །འདི་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་རྭ་སྒྲེང་དུ་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང༌། འགག་བསྡུ་བ་རེ་རྗེས་སུ་མཛད་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༢༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༧ ཕྲེང། ༢༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༥
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༡༠༦ ཕྲེང། ༡༧

524 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དུས་སྐུ་མདུན་དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་ཏེ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་གསུངས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་བྲིས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱི་མོ་ལས་བླངས་པའོ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་ཞི་བ་ལྷས། །ཐེག་ཆེན་དོན་ཀུན་ཐུགས་ཆུད་བཞིན། །འཇམ་དབྱངས་དང་མཚུངས་བླ་མ་ལས། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་ཇི་བཞིན་ནོ། །སྔ་མ་སྔ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་དང་དེ་འདྲར་འགྱུར་བར་ཤོག །དེ་དང་དེ་ཡི་ཉམས་ལེན་ནི། །དེ་དང་དེ་བཞིན་བྱེད་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཚོགས། །ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་མཱ་ར་ཡ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས། །ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཨཾ་ཀུ་ཤ །འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས།།

༄༅། །རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དུ་གསན་པའི་ཤེས་རབ་
ལེའུའི་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་
སོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་བརྩེ་བས་སྟོན་མཛད་པ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དེ་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན། །ཀླུ་སྒྲུབ་བཞེད་གཞུང་ཇི་བཞིན་འགྲེལ་མཛད་པ། །ཞི་བ་ལྷ་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་ཤེར་ཕྱིན་དོན། །ཕྱོགས་འདིར་མཁས་མང་དུ་མས་རྣམ་ཕྱེ་མོད། །དེ་དག་རྣམས་ལས་ཆེས་ཆེར་འཕགས་པའི་སྲོལ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་དྲིན་ལས་འདིར་བཤད་བྱ།།
དེ་ལ་འདིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་དལ་འབྱོར་
དོན་ཆེ་བ་དང༌། རྙེད་པར་དཀའ་བ་བསམས་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གིས་བསམ་པ་སྦྱང་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་སེམས་ལེན་པའི་ཆོ་གས་སྡོམ་པ་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་ལེའུ་འདིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང༌། དེས་ན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གྱི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་

1

དག་ཉེ་བར་ཞི་བར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུ་ཚོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཐུབ་པ་སངས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༥ སྡུག་བསྔལ་དག་

526 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཀྱང༌། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།1

།ཅེས་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་པས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་སུའང་མི་འདོད་ཅིང་དེ་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་པས། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དེ། འོག་ཏུའང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའ་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པའི་ ིདབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིའི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་དུ་མས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་གསལ་བར་རྟོགས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།
ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་པ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ནས་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་ལ་འཆད་པ་དང༌།
སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། ལེའུ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཙམ་གྱི་འབྲེལ་ལ་སྦྱར་ན་སྔ་མའང་རུང་མོད་ཀྱང་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་སོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཚོགས་བསག་དགོས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་དག་སྔོན་དུ་འགྲོ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༢༩༡ ཕྲེང། ༡༤

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 527

དགོས་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་མྱོང་ལའང་དེ་དག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་དག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའང་མིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་སྔོན་དུ་མ་སོང་ཡང་ཉན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ཅིང་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ། སྦྱིན་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་པས་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་རབ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཤེས་གོ་ལྡོག་ནའང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན། སྒྲིབ་གཉིས་གང་གིའང་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པ་ཙམ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པ་མི་དགོས་ཀྱང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པ་ལ་དགོས་ཤིང་འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་སློབ་དཔོན་འདིའང་དེ་ལྟར་དུ་མཛད་དོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང༌། མཉམ་གཞག་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་མཉམ་གཞག་ཞི་གནས་དང༌། ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ནས་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་འདིར་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང༌། ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་
ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང༌། མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་ངོས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༥༦༢ ཕྲེང། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༠༠༦ ཕྲེང། ༨

528 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསླབ་བཏུས་སུ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེའང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གཟིགས། རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་དང༌། འདིར་ཟད་
དོ་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང༌། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟན་ཏོ།།
དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང༌། བློ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་
འཇུག་གི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་དབྱེ་བའི་ངོ་བོའོ། །ཕྱེ་བའི་དོན་ལའང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་ཀྱང༌། འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་ཅན་རྣམས་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་གནོད་པ་དེ་དག་འཇུག་ལ། ཐ་མི་དད་ཡིན་ནའང་དེ་ནས་བཤད་པའི་གནོད་པར་འགྱུར་བས་བྱས་མི་རྟག་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་དེར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་དོ། །དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ་གཉིས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང༌། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྐང་པ་དང་པོ་དམ་བཅའ་དང༌། ཕྱི་མ་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་དྲི་མ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་ན་དྲི་མ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྐུར་འདེབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཁས་ལེན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དང༌། དེ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༤ ཤོག ༡༣༥༠ ཕྲེང། ༡༧

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 529
རྟོགས་པའི་བློ་མི་འདོད་པ་འགལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། དོན་དམ་མི་འཇལ་བས་ཁྱད་པར་འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པས་འཇལ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ན། བདེན་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྩོད་ཟློག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཟློག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། རྐང་པ་དང་པོས། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། གཉིས་པས་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བློ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་གྱི་བློ་ཙམ་མིན་ལ། དེའང་འཇལ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་མཚན་གཞི། དོན་དམ་བདེན་པར་མཚོན། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་གང་ཞིག་རང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས།2

།ཞེས་
བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་མཚན་གཞི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད3

། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་ནི་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །འདི་དག་གི་མཐའ་དཔྱོད་རྒྱས་པར་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་ཡང༌ཇི་ལྟ་བ་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང༌། ཇི་སྙེད་པ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༦ ཕྲེང། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང། ༡༡
3 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༦ ཡིན་པར་མཚོན།།

530 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བཅས་པས་མཁྱེན་པ་རྣམས་ལའང་ཁྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།
གསུམ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
དབྱེ་བ་དང༌། བློ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་ཕལ་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའོ། །གཙོ་བོའ་ིདབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང༌། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་དངོས་པོ་ཙམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གནོད་ཅིང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའང་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གནོད་དེ། དབུ་མ་པས་སེམས་ཙམ་པ་ཤེས་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་ལ། དེས་མདོ་སྡེ་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གནོད་དམ་སྙམ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའང་བློའ་ིཁྱད་པར་གྱིས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ནོ།།
རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བློ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་འོག་མར་སྒོམ་སྤང་
གི་ས་བོན་ལ་གནོད་མ་ནུས་པས་གོང་མར་གནོད་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། བློ་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་བློ་དང༌། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་མི་གནོད་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དུ་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློས་མཐར་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 531
གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་བཞིན་མེད་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སློབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་ལའང་ནི་བརྫུན་པར་གྲགས་ཤིང་འདོད་པའི་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་ན་སྦྱིན་སོགས་ལ་སློབ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་བརྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མིང་མི་འཐོབ་ཅིང༌། དེའི་དམིགས་བུ་དང་བཅས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བཙོ་སྲེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མེ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
འདི་ཁྱེད་ཀྱང་ཁས་ལེན་ན། ཁོ་བོ་ཅག་འདི་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་པས། འུ་བུ་ཅག་རྩོད་དོན་མེད་ལ། འདི་ཁས་མི་ལེན་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དུ་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་སྙམ་པ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་རྩོད་པའོ། །དབུ་མ་པ་དང༌། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཡང་། དངོས་པོར་སྨྲ་བས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིང༌ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མིན་ལ། དབུ་མ་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་འདིར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་དབུ་མ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་པ་སྔ་མ་དངོས་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་སྤྱིར་དགག་པ་དང༌། སེམས་ཙམ་པའི་

532 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་དགག་པ་དང༌། ལུང་གིས་གནོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་
པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་ཤིང༌། གྲགས་ནའང་ཇི་ལྟར་བརྫུན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཙང་བ་སོགས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པའི་ལུང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང༌།
ངེས་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང༌། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། མདོ་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི་མགོན་པོས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་དང༌། ཚོགས་གསོག་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་
དང༌། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང༌། དགེ་སྡིག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང༌། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྔ་དྲོའ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱི་དྲོ་ཡོད་པ་སོགས་རྟག་ ིཔར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཚད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༦༤ ཕྲེང། ༡༥

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 533

མས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་སོགས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་གཙང་བདེ་རྟག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཞེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཚད་ཚད་མ་ཡིན་ན་བུད་མེད་མི་གཙང་བར་ངེས་པར་རྟོག་པ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བུད་མེད་གཙང་བར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་ན་རྒྱལ་བ་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་རྒྱལ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །བདེན་རུང་མི་བདེན་རུང་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ན། སྒྱུ་མའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ནས་སླར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་དང་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བར་ཁས་མ་བླངས་ཀྱི། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་འདྲ་བར་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་དེ་འཇུག་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་བརྫུན་པར་ཁས་བླངས་པས་སྤྲུལ་གཞི་དེ་རྟར་སྣང་ན་བོང་བུར་ཇི་ལྟར་མི་སྣང་ཞེས་སྨྲས་ན་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་བརྫུན་པ་ལའང་ཇི་སྲིད་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་དུས་དེ་སྲིད་སྒྱུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ཚོགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་རིང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུན་རིང་བ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་སྒྱུ་མ་རྒྱུན་ཐུང་བས་བརྫུན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་སོགས་ལའང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་ཡོད་པས་བདེན་བརྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་བསྐལ་བ་དྲན་པ་དང་ཞག་གཅིག་དྲན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ན། སེམས་ཅན་བསད་པ་སོགས་ལ་སྡིག་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་སོགས་ལའང་མིར་

534 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འདུ་ཤེས་ཏེ་གསོད་འདོད་ཀྱི་མཚོན་བསྣུན་པ་སོགས་བྱས་ན་སྦྱོར་བའི་སྡིག་པ་ཡོད་ལ། སྲོག་གཅོད་དངོས་གཞིའི་སྡིག་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །མི་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པས་བསོད་ནམས་དང་ནི་གནོད་པ་བྱས་པས་སྡིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱུ་མའི་རྫས་སྨན་དང༌སྔགས་སོགས་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་སེམས་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལ་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །སྣ་ཚོགས་པའི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྱུ་མ་དེའང་སྣ་ཚོགས་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་གི་སྒྲས་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཟད་པའོ། །འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་ལ་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་དགོས་པ་ནི། རྐྱེན་གཅིག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་ཀུན་བསྐྱེད་ནུས་པ་གང་ནའང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ལྔ་པ་ནི། དབུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་སོགས་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་སུ་ཁས་བླངས་ཤིང༌། སྐྱེ་རྒ་སོགས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་རྣམས་འཁོར་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ན་རེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའམ་རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་མྱང་འདས་ཡིན་ཞིང༌། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་ཡང༌། འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་བ་དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་དང༌། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་མྱང་འདས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། ལམ་ལ་གོམས་པ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་གོམས་མ་གོམས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་མྱང་འདས་ནི་སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཡང༌། རྐྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་མ་ཆད་ན་འཁོར་བར་མ་ཟད་སྒྱུ་མའང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་པ་ན་འཁོར་བའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་མི་འབྱུང་ངོ༌། །སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་མྱང་འདས་དང༌། མྱང་འདས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 535

ལན་འདེབས་དགོས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མི་འཁོར་ལ། སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་འདོད་པས་སོ།།
གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌།
དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་སྒྱུ་མ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའང་ཡོད་པ་མིན་ན། སྒྱུ་མ་བློ་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སྒྱུ་མའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའང་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་སྙམ་པའི་རྩོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་མཚུངས་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ་གཟུང་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་དེ་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཁྱོད་ལྟར་1

གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། གཟུང་བྱ་དོན་དུ་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་མེད་
ནའང་དེའི་ཚེ་གཟུང་བྱ་ཅི་ཞིག་དམིགས་ཏེ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དང༌། དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་རང་རིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་དེའི་ཚེ་དོན་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཚད་མ་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་རང་རིག་དགག་པ་ལ། ཤེས་པ་འདི་ལ་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་
དང༌། ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས། དེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལུང་གིས་དགག་པ་དང༌། རིགས་པས་དགག་པ་དང༌། རང་རིག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང༌། བཏགས་ཡོད་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ 1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༥ ཁྱོད་ལྟར་ན་

536 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མྱོང་ཞིང་རིག་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང༌། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་བཅད་པར་མི་ནུས་པ་སོགས་དཔེར་བཞག་ནས་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན། རལ་གྲིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་གཅོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ཡིད་མི་མཐོང་ངོ༌།།གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང༌། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མར་མེའི་དཔེ་དགག་
པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མར་མེས་རང་གིས་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པས་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་རང་གི་རང་གསལ་བར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གིས་རང་གསལ་མི་དགོས་ཤིང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་མུན་པས་ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མུན་པ་ལ་མུན་པས་བསྒྲིབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲིབས་ན་བུམ་པ་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་བཞིན་དུ་མུན་པའང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི་རྩ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ཤེལ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤེལ་བཞིན་དུ་ཤེལ་དཀར་པོ་གཞིའི་དབང་གིས་
སྔོན་པོར་སྐྱེས་པ་ནི། གཞན་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ལ། བཻ་ཌཱུ་རྱའི་སྔོན་པོ་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་རིག་པ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ནི་ལྟོས་པ་དང་ཤེས་པ་ནི་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའང་མཐོང་ཞེ་ན། བཻ་ཌཱུརྱའི་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་རྒྱུ་གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དཔེ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པ་ལ་སྔོན་པོ་དེ་རང་གི་བདག་གིས་སྔོན་པོའ་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ ིམེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་མར་མེ་གསལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པས་ཤེས་ཞེས་དེ་ལྟར་རྗོད་པར་བྱེད་ན་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། བློ་ནི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 537

དུ་རྗོད་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ། །རྫས་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས། རང་གིས་ཀྱང་མི་རིག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་རིག་ན། གང་གི་ཚེ་རིག་བྱེད་འགས་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་བ་མིན་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་ཤེས་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་བུ་མོ་མི་སྲིད་ན་དེའི་འགྱིང་བག་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ལ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་དཔེ་དང༌། རང་རིག་མེད་ན་གཞན་རིག་
མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མྱོང་བ་དཔོག་ནུས་ན་དེའང་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ཚེ་དྲན་པ་མྱོང་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཡུལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། ཡུལ་མྱོང་དེ་ཉིད་སྔོ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ངས་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་དེ་ནི་རང་རིག་ཡིན་ལ། སྔོ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་གང་ཡིན་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཅན་དྲན་པས་རང་རིག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གཞན་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་ན་སྔར་སྔོན་པོ་འདི་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་པ་ལས་ཏེ། འབྲེལ་པར་དྲན་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་བའི་དུག་རྨུགས་པའི་དུས་མ་མྱོང་ཡང་ཕྱིས་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་རྨུགས་པ་ན། བྱི་དུག་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་རྨུགས་པ་མྱོང་གི་དུག་མ་མྱོང་ངོ༌། །དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་རྨུགས་པའི་ཚེ་དུག་ཞུགས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་ཀྱང༌། སྔར་གྱི་ཚེ་དུག་མ་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱི་བས་རྨུགས་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྨུགས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་དུག་ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་གཟུང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །དེའི་ཚེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་རང་མ་མྱོང་བ་ནི། རྨུགས་པའི་ཚེ་དུག་མ་མྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱིས་རྨུགས་པ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་མྱོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །ཡུལ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མ་མྱོང་ཡང་དྲན་པ་ནི། རྨུགས་པ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱི་

538 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

མཐུས་སྔར་ཞུགས་པའི་དུག་མ་མྱོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོས་མཛད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྣང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་འཐོན་པ་འདྲའོ། །འདི་ནི་སྤྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་རང་གིས་རང་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས། སྤྱོད་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་འགོག་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོའ་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ི 1

།རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་
གཞན་དགག་པ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་ནས་རྣམ་གནས་སྦྱངས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རང་གི་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིང་བའི་ཁབ་མཐོང་ན་ཉེ་བའི་རི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་སྨན་གྲུབ་པའི་རྫས་མིག་ལ་བྱུགས་པའི་མིག་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ས་འོག་གི་བུམ་སོགས་ཀྱི་གཏེར་མཐོང་ཡང་མིག་སྨན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ། རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། སེམས་ལས་སྒྱུ་མ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་མེད་པས་ཡུལ་མྱོང་བ་དང༌། མཐོང་ཐོས་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང༌། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀུན་རྫོབ་འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་དགག་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་མི་བསྐྱེད་ཅིང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་མི་ནུས་ཏེ། འགོག་ན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་དགོས་ན། དེ་འགོག་ན་ལུང་རིགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀག་ན་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཆད་ལྟ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡུལ་དེ་དག་བདེན་པར་རྟོག་པ་བཟློག་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ལོག་ན་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་ཅིང༌། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༡༢ བ ༤ གསུང་ངོ་།།

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 539
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་རག་པ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་ཙམ་དགག་བྱ་མིན་ལ། དེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་དང༌། ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུ་གཟུང་ཡང་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་སླར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་སེམས་ལས་སྒྱུ་མ་སྟེ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྫས་གཞན་མིན་ཞིང་སྔར། དེ་ཚེ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང༌།1

།ཞེས་པའི་
སྐྱོན་འཇུག་པས་དེ་གཉིས་གཞན་མིན་པར་ཡང་མི་བརྟག་གོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་ན། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་མིན་ཏེ་རྫས་གཞན་དུ་ཐལ་ལོ། །རྫས་གཞན་མིན་ཞེ་ན། བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་རྣམས་བརྫུན་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་སྟེ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་སེམས་ཀྱི་བལྟ་བྱ་དང་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན། ཤེས་པ་དྲུག་ལྟ་བྱེད་ཡིན་པའང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྔར། གལ་ཏེ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་མིན་ན།2

།ཞེས་པའི་སྐྱོན་ངེད་དབུ་མ་པ་ལ་མེད་ཅིང་ཁྱེད་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་
ན་མཛེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་སོགས་བརྫུན་པ་དང་བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་རེའི་རྟེན་ཅན་ནམ་གཞི་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞི་བདེན་པ་རེ་ཡོད་པས་སོ། །དཔེར་ན་སྡོང་དུམ་ལ་མིར་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡང་སྡོང་དུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་བརྟེན་ན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། རྩོད་པ་འདི་བསླབ་བཏུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་བཤད་པ་འདིའི་དོན་མིན་ནོ།།
འཁོར་བ་སོགས་དངོས་མེད་དེ་བརྫུན་པ་རྣམས་འཁྲུལ་གཞི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་
བརྟེན་པས་ན་འཆིང་གྲོལ་སོགས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༡༨ ཕྲེང། ༡༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༡༨ ཕྲེང། ༡༡

540 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟེན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་བསླབ་བཏུས་སུ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་པར་རང་རིག་རང་གསལ་གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའང་སྔར་བཀག་པས་ཤེས་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་བསླད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྫས་
ལ་1
སླད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གང་གི་ཚེ་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་བརྟགས་པ་སྟེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའང་ཡོན་ཏན་ཏེ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དབུ་མ་ལའང་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་
ལ། རྩོད་པ་དང༌། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཡང་དེས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་ན་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དགོས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ནའང་ཇི་ལྟར་དེས་ཉོན་མོངས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་སྒྱུ་མ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུད་མེད་ཀྱི་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱང་། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་འདི་ལོངས་སྤྱད་རུང་དུ་སོང་ན་སྙམ་དུ་སྒྱུ་མ་མཁན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་དང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ། སྒྱུ་མ་མཁན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་འཐད་པར་བསྟན་པ། སྤངས་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༤ རྫས་ལས་སླད་པ་ གཙང་། ཤོག ༡༤ ན ༥ རྫས་ལས་བླད་པ་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 541

པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུ་མ་མཁན་སྒྱུ་མ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྟེ་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཏེ་བདེན་འཛིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་ཤིང་། བདེན་པར་འཛིན་པ་དེས་ན་དེ་མཐོང་བའི་དུས་ན་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་ཉམས་ཆུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྔ་མ་དག་གིས་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་བུད་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པས་དེས་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་ལ། ངེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལན་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་བུད་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་དང་དེ་ཆོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ན་གཞན་ལའང་གོ་འོང་བ་སོགས་གཞན་ལས་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པས་སོ།།
དེས་ན་སྤྱིར་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་མཐོང་བ་
ལྟ་བུ་ལ། ཡིད་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་གོ་བས་འཁྲུལ་པ་དེ་མི་ལྡོག་གི་དེ་ལྡོག་པ་ལ་མིག་གི་རབ་རིབ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་སོ། །རྟོག་པ་འཁྲུལ་བ་ལའང་འཕྲལ་དུ་གློ་བུར་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་སོགས་ནི་ཐག་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་པ་དེ་ལྡོག་གི་དེ་ལྡོག་པ་ལ་གོ་བ་དེ་རིང་དུ་སྒོམ་པ་སོགས་མི་དགོས་སོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཟིགས་པའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འདྲིས་ཤིང་། དེས་རྒྱུད་ཚོས་པ་བཞིན་དུ་སོང་བས་དེའི་ས་བོན་ལྟ་ཞོག་མངོན་གྱུར་རགས་པའང་བདེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ག་ལ་ལྡོག །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་མི་སྤོང་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ་པའི་སྒོམ་ལམ་སོགས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལའང་མཐར་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་དེས་ཆོག་གི་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་སྤོང་དགོས་ཞེས་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་ལེན་ཡང་ག་ལ་དགོས་ཞེས་པ་ལན་བསྡུས་པའོ། །སྒྱུ་མ་མཁན་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་དེ་བྱེད་པས་ནི་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་སྟེ་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཏེ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ཤིང་། བདེན་པར་འཛིན་པ་དེས་ན་སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་བུད་

542 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

མེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་དེ་ཉམ་ཆུང་བ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མེད་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཞེས་པའི་བག་ཆགས་ནི། བདེན་འཛིན་ལ་བྱས་པ་དང་དེའི་ས་བོན་དང༌ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྔ་མའོ།།
གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་བག་
ཆགས་གོམས་པ་སྟེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་ན། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཅིའང་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་བདེན་མེད་ཉིད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ནི་བདེན་མེད་བདེན་འཛིན་དེའང་ཕྱི་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དགག་བྱ་རགས་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་ཕྱིས་དགག་དགོས་ཀྱང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་བདེན་ཚད་དུ་བྱས་པའི་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་འཛིན་ནི་དུས་དེའི་ཚེ་ཉིད་ན་འགོག་སྟེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ན། དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་བདེན་པའི་དངོས་མེད་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་བློ་དེའི་མདུན་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པས། བདེན་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་སྔར་ནས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དག་བདེན་གྲུབ་གང་ཡང་བློའ་མདུན་ན་མི་གནས་པ་ ིདེའི་ཚེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མཐའ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པའང་ཞི་ལ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་སྣང་མ་ཁེགས་ཀྱང་ངེས་ངོ་ན་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།གསུམ་པ་ལ། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བ་འཐད་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་
དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 543

ན་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའང་མེད་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མི་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང༌། ལྷ་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་འཕྲད་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མཐུ་དང༌། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས། རྒྱལ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་འདས་ནས་དུས་རིང་པོ་ལོན་པས་དེས་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། སྨོན་ལམ་འདེབས་མཁན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེས་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་མཆོད་སྡོང་བསྒྲུབས་ནས་བྲམ་ཟེ་འདས་པར་གྱུར་པ་དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་མཆོད་སྡོང་དེ་ད་ལྟར་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྡོང་བསྒྲུབ་པའང་སྒྲུབ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་མི་འགལ་ཞིང་འདི་ནི་རྒྱུན་འཇོག་མ་ཤེས་པའི་རྩོད་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྟོག་པའི་སེམས་མེད་པ་ལ་
མཆོད་པ་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོད་པ་ལེན་པའི་རྟོག་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང༌། མཆོད་པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བྱམས་པ་སེང་གེ་སྒྲའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོད་རྟེན་བསྐོར་བའི་ཕན་ཡོན་ལས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་དང༌། །མྱ་ངན་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་ལ། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་དང་བ་

544 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཡིས། །བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད།1

།ཅེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་སོགས་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུའང་རུང་སྟེ། དེར་མཆོད་པ་བྱས་པ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཁྱོད་རང་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་རེ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་བྱས་ནས་བདེན་ཡང་རུང་བརྫུན་ཡང་རུང་ངེད་ལ་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་དེས་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།
གཉིས་པ་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ།
རྩོད་པ་དང༌། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པས་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཅིང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ིམདོ་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་སྔའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་ ིཚད་མར་བཞེད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་ནས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་སྒྲུབ་བཞེད་ནས་གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་སྒྲུབ་
པ་དང༌། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་རིགས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་བཀར་ལུང་ ིགིས་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེའི་ལུང་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༢ ཤོག ༥༧༣ ཕྲེང། ༢

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 545

ནི་གོམས་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ག་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། དངོས་པོའ་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང༌། དུས་གསུམ་ ིགའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང༌། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྐྱང་པ་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ།། གཞན་ཡང་མདོ་ཕྱོགས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་དྲངས་སོ། །གཞུང་རྐང་པ་གཉིས་པོ་འདི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ངོར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་སྒྲུབ་པར་བཞེད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལུང་ཚད་མར་མི་འདོད་ན། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ ིབཀོད་པའི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དང་པོ་ནས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་ལ། འདིར་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་འདིའི་ཁྱབ་པ་འོག་ནས་འགོ་མཚུངས་དང༌། རྣལ་མའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་བཀར་མི་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་བཞེད་ནས། གཞུང་འདི་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། གཏན་ཚིགས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། འདིའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་པ་མིན་ཡང་1

ཐེག་ཆེན་
བཀར་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པར་སྦྱར་བ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།
གཉིས་པ་ལ། འགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང༌། རྣལ་མའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་ངེད་ལ་བཀར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་ ིངེད་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གིའང་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་ཁྱོད་རང་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་འདི་རྣམས་བཀའ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དྲིས་པས། དེ་དག་བཀའ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་འུ་བུ་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེག་པ་དམན་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་བཀར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང༌། ལུང་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའི་དང་པོ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༡༨ བ ༤ མིན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་

546 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཁྱོད་ལའང་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་འདི་ཚད་མར་མ་གྲུབ་ལ། དུས་ཕྱིས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་རྐྱེན་དེ་ཐབས་ངག་གང་1

འདུལ་བ་ལ་སྣང༌། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག །མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་
བར་འཇུག་པའི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སོགས་ལུང་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐབས་གང་གིས་ནི། ལུང་ཚད་མ་དེར་ཡིད་ཆེས་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གི་མདོ་སྡེ་ལའང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་འདོད་པས་ཚད་མར་བདེན་ན་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངེད་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་རྩོད་པ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ངེད་མི་འདོད་པས་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་རྩོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ནང་ཚན་གྱི་ལུང་གཞན་བར་སྲིད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ལས་བཀར་འདོད་ཀྱང་ལ་ལས་དེ་མི་འདོད་པས་སྡེ་པ་ནང་དུ་རང་དང་གཞན་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་པ་དོར་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།
གཉིས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་མྱང་འདས་
ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དང༌། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པ་དང༌། དེས་ན་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་བསྡུ་བ་མཛད་པ་ཡིན་པས། དགེ་སློང་དུ་མ་བཤད་པའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡིན་པ་ལ་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་པ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༥ ཐབས་འདུལ་བ་ལ་སྣང་།

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 547

སྟོང་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལ་དགྲ་བཅོམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའང་འདིས་སྟོན་ནོ། །ཀྱང་གི་སྒྲས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་མ་ཕྱུང་བར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་དམ་བཅར་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་རྟགས་སུ་བྱས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མྱང་འདས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་1

གོམས་པས་
ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་མཚུངས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་མི་ནུས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་བསྒོམས་པས། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བ་ཐོབ་ན་ཞེས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ཐོབ་ལ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་ནུས་པ་ཁས་བླངས་ནས། དེས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་དེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞག་པ་རྣམས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༢༠ ན ༤ ལམ་ཙམ་གོམས་པས་

548 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས། རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཚེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཇོག་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་པར་མི་ནུས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན།1

།ཞེས་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང༌། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འཕེན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བས་སོ་ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །གཞུང་དེ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི། འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་དང་བོད་རྣམས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་མཽངྒལ་གྱི་བུ་དང༌། འཕགས་པ་སོར་ཕྲེང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྔོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པ་མཐོང་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པའི་ནུས་པ་མིན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འཕེན་པའི་ནུས་པ་མི་ལྡོག་པས་གྲོལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་སྤངས་པ་རེ་
ཞིག་པ་ཙམ་མིན་པའི་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྲེད་པ་ནི། ལམ་དེས་ཟད་པར་སྤངས་པས་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་དགྲ་བཅོམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲེད་པ་འདི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་མངོན་པ་ནས་ཀུན་རྨོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སྲེད་པ་ལའང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་ཞིག་དང་མིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་འདོད་དགོས་སོ། །གཞུང་དེས་ནི། སྡེ་པ་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲེད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་སྲེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་2

ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་གཏན་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང༌། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟས་དྲངས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༡ ཤོག ༡༠༢༡ ཕྲེང། ༥
2 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༢༠ ན ༦ ཉོན་མོངས་ཅན་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 549

པའི་སྲེད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་པ་ལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་བའང་མི་ལྡོག་གོ །གལ་ཏེ་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ན། གཉིས་ཀའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པར་ནི་འདྲ་ལ། མངོན་གྱུར་ཡོད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་མ་བྱུང་ན། སྲེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ཚོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྲེད་པ་དང། སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་ཚོར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ཁྱོད་དགྲ་བཅོམ་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་མངོན་གྱུར་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་དེས་དྲངས་པའི་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་ཡང་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་དོ།།
བཞི་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགགས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སླར་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལའང་དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་ངེས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །རྩེགས་དབང་ཕྱུག་སེང་གེ་ལ་སོགས་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པ་སྤྱོད་འཇུག་གི་དགོངས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཞེས་པ་ལ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་སྐྱོན་འཛིན་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔའི་ནམ་མ་ལངས་ཤིང་ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་གཏམ་མོ། །གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་མཇུག་ཏུ་ངག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་འདུག་པ་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་འདོད་པར་འདུག་པ་ལ། བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོང་དུ་འོང་རྒྱུར་འདུག་པ་ལ། འཇུག་སའི་སྐབས་ཀྱང་མ་ཤེས་ཤིང་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་མིན་ནོ་ཞེས་

550 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འགྲེལ་ཆེན་མཁན་པོ་འཆད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་དོན་ནི་ངག་གང་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟོན་པས་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལ་སྣང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟོན་པས་མངོན་པ་དང་མི་འགལ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་ ིསྡེ་ཕལ་ཆེར་དུའང་བསླབ་པ་གསུམ་སྟོན་པས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་དེ་ཚང་བར་མ་རྟོགས་པའི་མདོ་གཅིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་ན། ཁྱོད་འདོད་པའི་བཀའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཅིག་མཐོང་བས་ཁྱོད་མདོ་སྡེར་འདོད་པ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བས་གསུངས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་བཀའ་ཡིན་ན། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་རིགས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པས་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་འདོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཀར་གཟུང་བྱ་མིན་པར་སུ་ཞིག་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་འགྲུབ་པ་ངེས་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རག་
ལས་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་རྨོངས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཆད་པ་ལས་བྱུང་བའི་མྱང་འདས་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས། དེས་སུན་ནས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པའི་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 551

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མུན་པའི་གཉེན་པོའང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས། མྱུར་དུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཟད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོད་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒོམ་1

མི་བྱེད་དེ་
དེ་དང་བྲལ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མཐར་ཐུག་པ་དང་མངོན་གྱུར་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཆ་སོགས་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་སྣང་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་ངོ༌།།
དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྲག་པས་དེ་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེ༌ན། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རིགས་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འཇིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟེ་འཇིགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འཇིགས་པ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་འགའ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ནི་དེར་ཞེན་པ་ལས་ཡུལ་ཅིའང་རུང་བ་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་རིགས་པར་འགྱུར་ན། བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་པོ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་བློས་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་སོམས་ཤིག་དང༌། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་པ་དང༌། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་དང༌། བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་དག་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱི་ངར་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༡ སྒོམ་པར་

552 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འཛིན་པ་མེད་པས་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མདོ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་དང་དོན་གཅིག་པས། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་དང་ང་ཡི་བའི་རང་ལྡོག་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇིག་ལྟས་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེའི་མཚན་གཞིར་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་དང་དེའི་ཡ་གྱལ་དང་ཆ་ཤས་དང༌། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་ ིབོ་ཐ་དད་པ་གང་རུང་ཞིག་ངའི་མཚན་གཞིར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལ། དེ་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོའ་ཡ་གྱལ་བདག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི། སོ་དང་ ིསྐྲ་སེན་བདག་མ་ཡིན་བདག་གི་མཚན་གཞི་ནི་རུས་པ་དང་ཁྲག་མ་ཡིན་སྣབས་མ་ཡིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཆུ་སེར་དང་ནི་རྣག་ཀྱང་ངའི་མཚན་གཞི་མིན་བདག་གི་མཚན་གཞི་ནི་ཞག་དང་རྡུལ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མའོ། །གློ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་གི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ཁྲོལ་གཞན་ཡང་བདག་གི་མཚན་གཞི་མིན་ཏེ། བདག་ནི་ཕྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན། ཤ་དང་པགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲོད་དང་རླུང་ཡང་བདག་མ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་བུ་ག་སོགས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ།།1
དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན། རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཕུང་པོ་འཛིན་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་གང་ཟག་རྗེ་བོ་དང་ཕུང་པོ་ཁོལ་པོ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་པ་འདི་དག་ནི། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཁམས་དྲུག་གང་ཟག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་བུ་ག་མིན་ཞེས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་ཟག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུའང་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པ་དང༌། ིརྒྱུན་དང་ཡ་གྱལ་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཟུང་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །འོ་ན། གང་ཟག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༡ ཤོག ༡༠༢༢ ཕྲེང། ༩

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 553

ཁྱོད་ལ་ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པ་འདིས་མི་ཆོག་གམ། གང་ཟག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་འདོད་ན་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་པ་བདག་
བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་བདག་རྫས་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་བེམ་རིག་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འདོད་པས་འདི་གཉིས་བཀག་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགོག་ནུས་པར་དགོངས་ནས་གཉིས་པོ་དགག་པ་འདིར་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པ་ལ། གཙོ་བོ་སོགས་ཉེར་བཞི་བེམ་པོ་དང༌། ཉེར་ལྔ་པ་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་མྱོང་བ་དང་སེམས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འདོད་ལ། གཙོ་བོས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་འབྱེད་1

ཤེས་ཀྱང་
ལོངས་སྤྱོད་མི་ཤེས་ལ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་ཤེས་ཀྱང་འབྱེད་2

མི་ཤེས་པའི་
རྟག་དངོས་སུ་འདོད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། བློ་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཕྱི་ནས་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་ཡང་སྣང༌། ནང་ནས་སྐྱེས་བུའང་སྣང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང༌། བློས་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ལས་འཁོར་བར་འདོད་དོ། །འདིར་ཞིབ་ཏུ་མ་སྤྲོས་ཤིང་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འདི་ལ་མིང་གཞན་བཏགས་ནས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་འདོད་པ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དང་ཤེས་པ་རྟག་པར་འདོད་མི་འདོད་མུ་བཞི་འོང་ཡང་གྲངས་ཅན་གཉིས་ཀ་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རྟག་དངོས་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་དེས་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན་སྒྲ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ནས་ཡུལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་པར་རྗོད་པར་བྱེད་དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༢ གཙོ་བོས་རྣམས་འགྱུར་རྣམས་བྱེད་ གཙང་། ཤོག ༢༥ ན ༣ གཙོ་བོས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་བྱེད་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༥ ན ༣ འབྱེད་

554 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བརྗོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་སྒྲ་སོགས་ཉེ་བར་གནས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས་ཏེ་དེ་མེད་ན་ཤེས་པར་འཇོག་བྱེད་མེད་པས་སྐྱེས་བུས་སྒྲ་མི་འཛིན་པའི་དུས་མེད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ།།གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་མེད་པ་དེའི་
ཚེ་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་སྒྲ་ཐོས་པའང་ཇི་སྟེ་མིན་ཏེ་ཐོས་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྔ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་སྒྲ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་མེད་པས་སྒྲ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་སྒྲ་མེད་པ་དེས་ན་སྒྲ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྐྱེས་བུ་རྟགས་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ལེགས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་བལྟོས་ནས་ཕ་དང་བུར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྱུར་དང་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚེ་སྒྲའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲའི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེའང་སྒྲའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ནི་ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཕ་དང་བུ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་ནི་མུན་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་གཙོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ལ། བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བུ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཕའང་མིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་ཏེ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གསོག1

།ཅེས་རང་བཞིན་ནམ་ཡང་མཐོང་བའི་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༩༦༦ ཕྲེང། ༢ ནང་དུ་དྲངས།

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 555

ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཕ་དང་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྫུན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ན། ཕ་དེ་ཉིད་བུ་དང་བུ་དེ་ཉིད་ཕར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཕ་བུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕ་དང་བུའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བཞག་ས་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་ནི་ཚད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གོས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་བྱད་སྔ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་གར་མཁན་ལྟ་བུར་གཟུང་
འཛིན་གྱི་ཚུལ་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་གྱིས་སྒྲ་འཛིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་རིག་དེ་རྟག་དངོས་མིན་པར་ཐལ། ཚུལ་ལུགས་གཞན་བཏང་ནས་གཞན་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་འཛིན་ལས་ཚུལ་གཞན་གཟུང་འཛིན་དེ་ཉིད་སྒྲ་འཛིན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སྔོན་མེད་ཅིག་སྟེ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཕྱིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྔར་གྱིས་ཚུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་གཅིག་པུ་དེ་ནི་སྔོན་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་གཞན་སྐྱེས་པའི་ཚེའང་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གཅིག་སྔོན་མེད་ཅིག་སྟེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེའི་རང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྨྲོས་ཤིག་སྟེ་སྨྲར་མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་གང་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཀུན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཁྱབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཅན་ཤེས་རིག་དང་སེམས་མེད་བེམ་པོ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཁྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྫུན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲ་བའི་སྟེ་མཚུངས་པའི་རྟེན་སྤྱི་གཙོ་བོ་བདེན་པར་

556 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་བརྫུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་བདག་སེམས་མེད་དང་བེམ་
པོར་འདོད་པའང་བདག་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སོགས་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་བེམ་པོ་ཡིན་ཡང་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཤེས་པར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་དེ་ཡུལ་སྔར་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་འཇིག་པར་ཐལ། ཕྱིས་རྐྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་ཡུལ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན། སེམས་པས་བདག་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་ཡུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་འགྱུར་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དེ་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་བྱ་བ་དང་བྲལ་བར་ཁས་བླངས་པས་ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཕན་གནོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ལ། ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤངས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང༌། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱས་ནས་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པས་ན་ཕྱིས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་སུའི་ལས་སུ་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་མྱོང་དུས་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་དུས་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་གང་ཟག་རྫས་ཐ་དད་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་དུས་དེར་བདག་སྟེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཡང་འུ་བུ་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩད་པ་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་བྱེད་དུས་ན་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་མེད། མྱོང་དུས་ན་ལས་བྱེད་པ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ན་ཁྱོད་རང་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱུན་ལྡན་ཏེ་རྒྱུ་གསོག་དུས་ན་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་དང་བཅས་ཞེས་མཐོང་བ་འདི་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 557

པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕུང་པོའ་རྒྱུན་གཅིག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ ིསུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་སྟེ་གདགས་སོ། །རྒྱུན་ཞེས་པ་ནི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་ཉེ་བར་བླང་བྱར་ཡོད་པའི་ཆ་ཅན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་སྟེ། མདོར་ན། གང་ཟག་འདིས་ལས་ཀྱང་བྱས་འབྲས་བུའང་མྱོང་ཞེས་པ་འཐད་ཀྱི། རྒྱུ་འབྲས་དུས་གཅིག་པ་སུས་ཀྱང་བཞག་མི་ནུས་སོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སེམས་བདག་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་བདག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ད་ལྟར་བ་བདག་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དེ་ཞིག་ནའང་ཁྱོད་འདོད་པའི་བདག་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཆུ་ཤིང་སྡོང་པོ་དག་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིས་བཙལ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་
སུ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་རྨོངས་པས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྨོངས་པས་བརྟགས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བྱས་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་བདེན་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་དེས་བརྟགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པས་སེམས་ཅན་མི་ཁེགས་ཏེ། དེ་བཀག་པས་སེམས་ཅན་བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་དེས་བརྟགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །སེམས་ཅན་མེད་ན་སྙིང་རྗེ་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དེ་གང་ཟག་སུའི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པ་བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་སུ་རྨོངས་པ་ལས་སྙིང་རྗེ་གོམས་པ་སོགས་མི་འགལ་བར་འདོད་དོ།།
སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་

558 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཐོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྨོངས་པ་བཟློག་པ་མི་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་ལ་བཟློག་མི་ནུས། མ་བཟློག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདིས་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་ལ་སྦྱོར་ན་བདེན་པར་རྨོངས་པ་སྟེ། བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་ལའང་སྦྱར་དུ་རུང་མོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་པའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བཟློག་བྱ་མིན་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་སྔར། རྨོངས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་སྔར། འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་བཟློག་དགོས་ཤིང་བཟློག་ནུས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་རྨོངས་པ་བཟློག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་བཟློག་པ་མེད་པ་སྟེ་བཟློག་མི་ནུས་ལ། ལན་ཅིག་བཟློག་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་ལྟར་སླར་ཡང་འབྱུང་བས་གཏན་ཟད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་བཟློག་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོའ་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ ིཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་དམན་ལ་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ིཅིག་ཤོས་རྩ་བ་ནས་དྲུངས་འབྱིན་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྒོ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང༌། བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཀླན་ཀ་སྤང་བ་དང༌། བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ་པ་དང༌། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང༌། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་ཅན་ལུས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། ཆ་ཤས་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལུས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་དང༌། དེས་གང་ཟག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 559

ནི། ལུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་དང༌། དེ་རྣམས་བསྡོམས་པའི་ཚོགས་པ་དང༌། དེ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་རུང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་རྙེད་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པའི་ཚོགས་པ་ལུས་ཡིན་མོད་དེ་ལ་དོགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལུས་སུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཐར་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ལས་དེ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བའི་ཚེ་སྐྱེས་བུའི་རྐང་པ་དང་བྱིན་པ་སྐྱེས་བུའི་ལུས་མིན་ལ། བརླ་དང་རྐེད་པའང་ལུས་མ་ཡིན། ལྟོ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལུས་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུའི་ལུས་སུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། བྲང་དང་དཔུང་པའང་ལུས་མ་ཡིན་ལ། རྩིབ་ལོགས་དང་ལག་པའང་ལུས་མ་ཡིན། མཆན་ཁུང་དང་ཕྲག་པའང་ལུས་མ་ཡིན། ནང་ཁྲོལ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དེ་མིན་ལ། མགོ་དང་མགྲིན་པའང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་མིན་ན་ཡན་ལག་འདི་རྣམས་ལས་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང༌། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་མ་ཡིན་པས་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ།།རགས་པའི་ལུས་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རིགས་1

པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་འདི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕྱོགས་རེ་ཡིས་ནི་སྟེ། ལག་པ་ལའང་ཆ་གཅིག །བྱིན་པ་ལའང་ཆ་གཅིག་སོགས་ཀྱི་གནས་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་ཆ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་ཅན་ཏེ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆ་ཅན་དེས་ལག་པ་སོགས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཁོ་རང་གི་ཆ་རྣམས་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་མོད། ཆ་ལག་པ་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཉིད་ནི་ཆ་གང་ལ་གནས་པ་དེ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལག་པ་ལྟ་བུ་དེའང་རང་གི་ཆ་སོར་མོ་སོགས་ལ་གནས་ལ། སོར་མོ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པས། ཆ་སོ་སོ་ཡན་ལག་སོ་སོ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་རྫོགས་པ་ལག་སོགས་ 1 གཙང་། ཤོག ༣༠ ན ༥ རགས་པ་

560 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཆ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལའང་གནས་ན་ནི། ལག་སོགས་དེ་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དེ་སྲིད་ཀྱི་ནི་ལུས་སུ་འགྱུར་བས་ཆ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྫུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།
དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕྱི་དང་མུ་སྟེགས་པ་འདོད་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ནའང་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ལག་སོགས་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་ལུས་མེད་ན་ལུས་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ནི་དེས་ན་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ལག་སོགས་ལ་བདེན་པར་རྨོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། མི་དང་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མིའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྲིད་མཐོ་ཡོར་དང་སྣང་བ་མི་གསལ་བ་སོགས་འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལུས་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ་མི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཇི་སྲིད་ལག་སོགས་ལ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡན་ལག་ཡོད་པ་དེར་ལུས་སུ་སྣང་བ་ལ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་
བདེན་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷུ་དང་སོར་མོའ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ ིཕྱིར་ལག་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་དོ། །སོར་མོ་དེའང་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཚིགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་བས་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། ཚིགས་ཀྱི་ཆའང་རྡུལ་ཕྲན་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །རྡུལ་ཕྲན་དེའང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཕྱེ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་དབྱེ་བའང་རང་ཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 561

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྡུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་ནི། དྲུག་གིས་ཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་ཚུགས་ཐུབ་པ་
ལྟར་སྣང་ཞིང་དཔྱད་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་ཆགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཕེར་བ་སུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་པ་གང་བུད་མེད་གང་སྟེ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གཞུང་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་ཁེགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ནི་མིང་གིས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླའང་མེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཕྲ་རགས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ། །གང་དག་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འོས་མེད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ནི། གཏིང་མི་དཔོགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།གཉིས་པ་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པ་ལ། ཚོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དགག་པ་དང༌། རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང༌། དམིགས་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང༌། ཚོར་བའི་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། ཚོར་བ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། དེས་ན་ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་བཞིན་དུ་ཚོར་བའང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། མྱོང་བྱ་སྡུག་བསྔལ་དང་མྱོང་བྱེད་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། ཅི་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པས། ཚོར་བ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་

562 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དང་བདེ་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་མི་གནོད་དེ་གནོད་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ན། སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྔ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། བདེ་བའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། བུ་ཤི་བ་སོགས་ཀྱི་མྱ་ངན་གྱིས་
གདུངས་པ་སོགས་ལ་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་སོགས་ཟོས་པས་དེའི་ཡིད་ཅི་སྟེ་དགའ་

1

མི་བྱེད་དེ་བདེ་བར་
བྱེད་པར་ཐལ། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོ་སོགས་ཀྱིས་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པའི་དུས་བདེ་བ་དེ་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བདེ་བ་དེ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ལའང་ལན་དུ་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མྱོང་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཡོད་ན། བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་འདིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་མྱོང་བར་འཇོག །བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དེས་སྡུག་བསྔལ་འདིའི་རགས་པ་བསལ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གཞན་དགའ་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་ཕྲ་བ་ཉིད་དེའང་བདེ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་བདེ་བ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པས་སོ། །བདེ་ན་མྱ་ངན་གདུང་སོགས་ལ།2

།ཞེས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བར་འདོད་
ནས་གལ་ཏེ་བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོ་སོགས་ལས་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་འགལ་བ་བདེ་བའི་རྐྱེན་སྐྱེས་པས་ན། དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་རྟོག་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་མིན་ནམ་སྟེ་གྲུབ་པར་ཐལ། བཟའ་བཏུང་གཅིག་ཉིད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་བཏགས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨ ན ༥ དགའ་བར་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༢༥ ཕྲེང། ༡

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 563

འདི་ཡི་ནི་གཉེན་པོར་ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་ཞིང་ལས་བྱུང་བའི་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་བསམ་གཏན་གོམས་པར་བྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པའི་ལུས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་ཟས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ། དབང་དོན་ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྲད་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །དེས་ན་དེ་གསུམ་ཕྲད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཕྲད་པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དབང་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྲད་ན། རྡུལ་དེ་གཉིས་ལ་བར་ཡོད་དམ་མེད་བར་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྡུལ་དེ་དག་གང་དུ་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་འཕྲད་པར་ཐལ། བར་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བར་དེར་ཡང་སྣང་མུན་གང་རུང་གི་རྡུལ་ཡོད་ལ། དེ་ལའང་བར་ཡོད་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བར་མེད་དོ་ཞེ་ནའང་རྡུལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ངོས་གཉིས་མེད་པས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཕྲད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྡུལ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕྲད་པ་པོ་གང་ཞིག་ཕྲད་བ་གང་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ན་གཉིས་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྡུལ་ཕྲན་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཐིམ་པ་མེད་དེ། རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་བར་སྐབས་སྟོང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་བོང་ཚོད་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྲད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྡུལ་ཕན་ཚུན་མ་ཞུགས་ཤིང་མ་ཐིམ་པ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་མེད་ལ་ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་པ་ལའང་ཕྲད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་པས། གལ་ཏེ་ཕྲད་པ་དང་ཆ་མེད་པར་ཡོད་པ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས་ཏེ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཕྲད་པ་འཐད་པ་མ་

564 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཡིན་པ་ཉིད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རགས་པ་ལ་ཕྲད་པ་དགག་པ་ནི། རྡུལ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རགས་པ་ལའང་ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྔར་ནི་ཇི་ལྟར་ཚིགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཕྲད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་རེག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཚོར་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་བརྫུན་པ་ལ་འབྲས་བུ་བདེན་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར༌། ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་དེའེི་དོན་དུ་ངལ་བའམ་འབད་པ་འདི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་དོན་མེད་པས་སོ། །ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ངལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གང་ལས་གང་ཟག་གང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་ལྟར། བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའང་དཔེར་ན། གྲང་བས་ཉེན་ནས་ཉི་མ་ལའང་བསྡད་པའི་ཚེ་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཟད་ཤུགས་ཆུང་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་དེར་སིམ་པར་མྱོང་བའི་མྱོང་བྱེད་དེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚེའང་གྲང་བས་ཉེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཟད་མ་ཐག་བར་མ་ཆད་དུ་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འགོ་བརྩམས་འོང་བའི་ཕྱིར་དེས་ན་བདེ་བར་འདོགས་པའི་གཞིར་སྡུག་བསྔལ་དགོས་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་བདེ་བ་མི་དགོས་པས་སོ། །དཔེར་ན་སྔོན་པོ་དང་རིང་ཐུང་བཞིན་ནོ།།
ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་ན་སྲེད་པ་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་
གི་ཚེ་ཚོར་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་ཚོར་བའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེའི་ཚེ། ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས་སྲེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་རྣམས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 565
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའམ་ནི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་རེག་པའང་རུང་སྟེ། ཚོར་བ་སྐྱེས་བའི་ཡུལ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚོར་བའང་རང་བཞིན་མེད་དོ།།
བཞི་པ་ནི། ཚོར་བ་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཚོར་བ་སེམས་དེ་ཡིས་རང་
བཞིན་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ལས་སྔ་བ་དང༌། ཕྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཚོར་བ་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་ན་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཚོར་བ་རང་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་མྱོང་བ་མིན་ཏེ། རང་རིག་བཀག་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད་ཚོར་བ་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕུང་པོའ་ཚོགས་འདི་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཕན་པ་ ིདང་། སྡུག་བསྔལ་འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གནོད་པར་བྱ་བ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མེད་པས་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མེད་པའི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ།།
གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པར་བསྟན་པ་དང༌། རྣམ་ཤེས་ལྔ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དབང་པོ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ལ། དེ་དག་གི་བར་ནའང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལའང་གནས་པ་མིན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་བདུན་དྲན་པར་བྱའོ། །མུ་སྟེགས་པས་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པའི་ནང་ནའང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ལ། ཕྱི་ལག་པ་སོགས་ལའང་གནས་པ་མིན་ཞིང་། ཕྱི་ནང་ལས་གཞན་དུའང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ལུས་མིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུའང་བདེན་

566 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

པ་མིན་ལ། སེམས་དེ་ལུས་དང་འདྲེས་པ་མིན་ཞིང་ལུས་ལས་ལོགས་སུའང་ཡན་དགར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་1

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་
བྱ་ཡུལ་ལས་སྔར་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་དམིགས་རྐྱེན་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དུས་ལྷན་ཅིག་ན་དབང་ཤེས་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་དབང་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན་དམིགས་རྐྱེན་མ་སྐྱེས་པས་བསྐྱེད་མི་ནུས། དམིགས་རྐྱེན་སྐྱེས་ན་ཤེས་པའང་སྐྱེས་ཟིན་པས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དབང་ཤེས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་དབང་པོའ་ཤེས་པ་རྐྱེན་གང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་སྟེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་སྔ་ ིམ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན། ས་བོན་ཚིག་པ་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། སྔ་མ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན། དུས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ན། དུས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། ཆོད་མ་ཆོད་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་པས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་བོ།།
བཞི་པ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང༌། ཐུག་
མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང༌། དོན་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྔ་ཕྱི་ལ་བཏགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལའང་སྐྱོན་དེ་མཚུངས་ཤིང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ན། ཆོས་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང༌།
1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༢ རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 567
དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ངོར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་བདེན་པར་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དེའང་ཐག་པའི་ངོས་ནས་སྦྲུལ་དུ་མེད་ཀྱང་སྦྲུལ་དུ་ཞེན་པའི་ངོར་སྦྲུལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ།།ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བློ་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་རློམ་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་མྱ་ངན་ལས་ག་ལ་འདའ་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རློམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། དབུ་མ་པས་ཁས་བླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་བློ་གཞན་བདེན་འཛིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཡོད་པར་རློམ་པ་ཙམ་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དེ་མིན་ཏེ།1 རང་གི་ལུགས་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡོད་པ་དེ་མ་འཆོལ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པ་ཡོད་པར་འཇོག་ཐུབ་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་ལུགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་ནི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གཉིས་པོ་དག །རྩ་ཤེ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་།2

།ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་སྟེ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་སྟེ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རྣམ་
དཔྱོད་ཀྱིས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་མཁན་གྱི་བློ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༢ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༣༦ བ ༢ དོན་མིན་ཏེ།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༤ ཕྲེང། ༡༣

568 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དེ་དཔྱད་བྱ་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་དེ་བདེན་མེད་དུ་དཔྱད་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་གཞན་ལའང་མཚུངས་པས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ཉམས། དགོས་ན་དཔྱོད་བྱེད་དེའང་ནི་རྣམ་དཔྱོད་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དཔྱོད་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དཔྱད་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་ནི། དེའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཡལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་སླར་ཡང་བདེན་མེད་དུ་དཔྱོད་དགོས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་བློ་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་འདི་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་པའི་བློ་སྐྱེས་མ་ཐག་བདེན་པར་མེད་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་དཔྱོད་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཁྱོད་ལ་འགྱུར་ཞིང༌། དཔྱོད་བྱེད་གཞན་དགོས་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྷག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་མཐའ་དག་ཚད་མ་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟློག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགག་བྱ་དང་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེའང་རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་འདས་པར་བརྗོད་ལ་དོན་དེ་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གང་གི་ལྟར་ན། དོན་ཤེས་འདི་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་དང་ཚད་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དབང་ལས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་མེད་དེ་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ལས་ཤེས་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལའང་རྒྱབ་རྟེན་ཅི་ཡོད་ཚད་མས་འཇོག་ན། དེ་སྟེ་དོན་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 569

ཤེས་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསལ་བར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རིང་ཐུང་དང་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུ་མེད་ན་ཕ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཕར་འཇོག་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཕ་མེད་ན་བུ་དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བུ་མེད་པར་ནི་ཕ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དོན་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་ས་བོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ས་བོན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལས་རྟོགས་པ་སྟེ་དཔོག་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་དོན་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡོད་པ་ནི་ཅི་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མྱུ་གུ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་མྱུ་གུ་མཐོང་ནས་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ནའང་གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཚད་མ་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། རང་རིག་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང། རིག་བྱེད་གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང༌། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང༌། རྟག་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང༌། གཙོ་བོ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང༌། རྒྱུ་མེད་དགག་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང༌། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་ཕན་པ་སོགས་ན་རེ། རྨ་བྱའི་མདོངས་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། པདྨའི་འདབ་མའི་རྩུབ་པ་དང་འཇམ་ཤ་སོགས་དང༌། ཚེར་མའི་རྣོ་བ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། པདྨའི་སྡོང་བུའི་ཁ་དོག་དང་འདབ་མའི་གྲངས་སོགས་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་གང་གིས་བྱས་ཤེ་ན་སྔར་གྱི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་ནུས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

570 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

སྔར་གྱི་རྒྱུའི་མཐུ་ཉིད་ལས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་བས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གི་དོན་དྲིས་ལ་དགག་པ་དང༌། རྟག་པ་ཡིན་ན་རྐྱེན་ལྡན་ཀུན་གྱི་
རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང༌། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་པ་དང༌། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་དབང་ཕྱུག་ལྷར་ཁས་ལེན་པ་དག་ན་རེ། དབང་ཕྱུག་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེས་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་གི་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་དྲིས་པས་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་འབྲས་བུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པས་འབྱུང་བ་ལ་ཟེར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲེིབ་ལས་འབྲས་བུ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི། དོན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལའང་དབང་ཕྱུག་བསྒྲུབ་པའི་ཚེགས་ཆེན་པོས་ཅི་ཞིག་ངལ་ཏེ་ངལ་བ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་འདི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་མི་རིགས་པ་ནི་འོན་ཀྱང་ཞེས་པའོ། །ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་རྫས་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ལ་བློ་སྔོན་དུ་གཏོང་བའི་གཡོ་བ་མེད་པ་དང༌། འབྱུང་བ་ལྷ་མིན་ཞིང་རྐང་པ་སོགས་ཀྱི་འགོམ་བྱ་ཉིད་དང་མི་གཙང་བ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟག་པ་དང་། གཅིག་པུ་དང༌། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བློ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་དང༌། ལྷར་ཁས་བླངས་ཤིང་མི་གཙང་བ་དང་འགོམ་བྱ་མིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་མིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་རྟག་པའང་དབང་ཕྱུག་མིན་ཏེ། དེ་བེམ་རིག་གཉིས་ཀ་སྔར་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་དེ་བསམ་བྱ་མིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའང་བསམ་བྱ་མིན་པ་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སོགས་ནི་སྔོན་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 571

ན། ཁྱོད་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་དེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡིན་དྲིས་པས་བདག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དེ་དང་ས་སོགས་དང༌། དབང་ཕྱུག་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོའང་རུང་སྟེ་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་དང་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་དང༌། དབང་ཕྱུག་སོགས་རྟག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པས་དེ་དག་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོར་སྣང་དབང་པོའ་ཤེས་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་སྔོན་པོ་སོགས་ ིལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་སྨྲོས་ཤིག་སྟེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་རྟག་དངོས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཚོར་བ་
སོགས་འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་རིང་གི་ཚོར་བའང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་དེས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་གང་ཞིག་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན་དབང་ཕྱུག་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འདི་རྐྱེན་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་དེའང་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱ་དགོས་ཤིང་དེས་བྱས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ན་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། དབང་ཕྱུག་རང་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དབང་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ལས་ཀྱིས་བྱེད་ན། དབང་ཕྱུག་དེ་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་རང་དབང་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དབང་ཕྱུག་དེ་འབྲས་བུ་བྱེད་འདོད་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་ནའང་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་པས་འབྲས་བུ་བྱེད་ནའང་དེ་དབང་ཕྱུག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་

572 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བྲག་པ་གང་དག་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི། སྔར་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཟློག་ཟིན་པས་ཤི་ཟིན་པ་ལ་བསྣན་མི་དགོས་སོ།།གསུམ་པ་ལ། འདོད་པ་དགོད་པ་དང༌། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་
རེ། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང༌། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།1

།ཞེས། ཤེས་བྱ་
ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དེ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་གྲངས་ཅན་འདོད་དོ། །བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་མུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ།།
གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། དབུ་མ་པ་ལ་སྐྱོན་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་ཆ་
མེད་ཀྱི་རྟག་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང༌། རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བདེ་སོགས་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་ན་དེ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་སྲིད་ན་དུ་མའང་མི་སྲིད་པས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའང་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་མེད་ན་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཙམ་ལྔ་གཙོ་བོའ་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ིགོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྲིད་པའང་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སོགས་
1 གྲངས་ཅན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཝ་ཎའི་དེབ་གཟུགས། ཤོག ༢ ཕྲེང་། ༡༢

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 573

དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་ཟིན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་བདེན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྣམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུའང་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྣམ་སོགས་འབྱུང་བའང་མེད་དེ་གཙོ་བོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྣམ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཕྱིས་སྣམ་བུ་སོགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོའང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གཙོ་བོ་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟག་པ་ཉིད་དུའང་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་བའི་གསལ་བ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པའི་དུས་ནའང་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཅི་ཕྱིར་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཚེ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཕྲ་མོར་གྱུར་ན་དེ་རགས་པ་དང་དེ་དོར་ནས་ཕྲ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་ཕྲ་བ་དེ་དོར་ནས་རགས་པ་དང༌། རགས་པ་དོར་ནས་ཕྲ་བར་འགྱུར་བས་ཏེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྲ་རགས་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རགས་པ་བདེ་བ་ལས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཞན་ནམ་རྫས་གཞན་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རགས་པ་ལོག་ཀྱང་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བས་བདེ་བ་གསལ་བར་མྱོང་བ་རགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །རྫས་གཞན་མིན་ན་བདེ་བའང་གསལ་བར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རགས་པ་འགགས་ན་བདེ་བའང་འགགས་པས་སོ། །འདོད་ན། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟག་པ་ཉམས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་དགོས་པས་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པ་འགའ་ཡང་
ནི་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དོན་གང་ཡིན། རང་བཞིན་སྔར་ཡོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་བློ་ཡུལ་དུ་སྔར་མི་གསལ་བ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་པར་གསལ་བ་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ཁས་བླངས་པས་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེའི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད་དེ་དོན་ཁས་བླངས་ནས་ཐ་སྙད་མི་འདོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་

574 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དོ། །ཡང་ན་གསལ་བ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་སྔར་མེད་གསར་སྐྱེ་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་པ་ཁས་བླང་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ན་ཟན་ཟ་བ་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང༌། ཆ་མེད་ཀྱི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ལ། ཟན་གྱི་རང་བཞིན་དང་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་སོ།།
གཞན་ཡང་རས་གོས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་བགྱིས་ཏེ།
གྱོན་པས་ཆོག་པར་ཐལ། རས་གོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་རྨོངས་པས་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བས་ན་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་མི་གྱོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་གླིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་པས། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས་ཁྱོད་ཟན་ཟ་བ་མི་གཙང་བ་ཟ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ལའང་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡོད་པས་རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བར་ཐལ། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྐང་པ་སྔ་མ་ལ། དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པས་ཀྱང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་མི་གྱོན་པར་རས་གོས་ནན་གྱིས་གྱོན་པར་མཐོང་བས་རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པར་གསལ་ལོ།།
གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པས་ན་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
འཇིག་རྟེན་ལས་གསལ་བ་རྣམ་འགྱུར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་སྐྱོན་མི་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལྟར་ནའང་ཚད་མ་དོན་དམ་
པར་ཚད་མ་མིན་ན་བརྫུན་པའི་ཚད་མ་དེས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བའང་གཞལ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྫུན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་བརྫུན་པ་ཡིན་པའི་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 575

ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཁྱོད་འདོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བརྫུན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོང་ཉིད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བརྫུན་པ་དང༌། དེས་བཞག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྫུན་པ་ཡིན་པ་ཆེས་འཐད་དེ། རྟོག་པས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་བཀག་པ་ངེས་པ་དེ་དགག་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟོག་པས་མ་རེག་པར་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་བདེན་སྟོང་དེའི་དངོས་མེད་བདེན་མེད་དེ་རྟོག་པས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བརྫུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་སྲིད་པས་དགག་བྱ་དེ་བཀག་པ་དེའི་དངོས་མེད་དེ་གསལ་བར་བརྫུན་ནོ།།
སྔ་མའི་དཔེ་ནི་རྟོག་པ་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མོ་གཤམ་བུ་ཤི་བའི་
རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །དགག་བྱ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་ན། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་བདེན་སྟོང་སྣང་བ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡ་གྱལ་བཀག་པའི་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་པ་སྣང་བས་བདེན་སྣང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡོད་དགོས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་ཡང་བརྫུན་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བོ། །དེ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད།1

།ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བར་བདེན་སྟོང་ལེགས་པར་མི་ངེས་པས། སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་ལ་མཁས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་དུ་བུ་ཤི་བ་དམིགས་པ་ལ་བུ་དེ་མེད་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་བུ་དེ་ཡོད་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གེགས་ཡིན་ཀྱང་། རྨི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན་གཉིས་པོ་དེའང་བརྫུན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉེན་པོ་བརྫུན་པས་སྤང་བྱ་བརྫུན་པ་འཇོམས་པ་དང༌། ཚད་མ་བརྫུན་པས་གཞལ་བྱ་བརྫུན་པ་འཇལ་བ་མི་འགལ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་ཚད་མ་བརྫུན་པ་འཇོག་མི་ཤེས་པས་མི་མཚུངས་སོ།།
བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༩ ཕྲེང་། ༡༦

576 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་མ་ཟད། འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་མཇུག་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གཞུང་རྐང་པ་བཞི་པོ་འདི་མུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་མཇུག་སྡུད་ལ་སྦྱར་ཡང་རུང་ཞིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལའང་སྦྱར་རོ། །མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་གནས་པའམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ལའང་། རང་བཞིན་གྱིས་འཁར་གཞོང་ལ་རྒ་ཤག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་དུས་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བར་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ནས་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འགགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའང་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་མེད་དོ། །མདོར་ན། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བདག་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱས་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྨོངས་པ་མ་རིག་པས་བདེན་
པར་གང་བྱས་ཤིང་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ལས་ནི་ཁྱད་ཅི་ཡོད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་སྤྲུལ་པའི་དངོས་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཞན་ནས་འོང་དགོས་ཤིང༌། འགགས་པའི་ཚེ་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། གང་ནས་འོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་གང་དུ་འགྲོ་བའང་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་མེད་པས། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་མྱུ་གུ་ལ་1

སོགས་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༨ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༤༤ ན ༢ མྱུ་གུ་སོགས་པའི་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 577

པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གང་དང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་དེ་དག་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མིན་པ་བཅོས་བུ་ཡིན་པས་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །སྒྱུ་མ་ཞེས་པ་བཞིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང༌། དེ་ནས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་དང༌། དེ་ནས་ཕྱེད་ཀྱིས་དཔེ་དང༌། ཐ་མས་དམ་བཅའ་བསྟན་ནོ། །རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ལ། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབས་ནས་སྐྱེ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང། དེས་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ། དེས་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱུ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་ནི་མེད་ནའང་རྒྱུ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་གཏན་མེད་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པའང་གྲངས་ཅན་རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། ཕལ་ཆེར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དངོས་མེད་རྒྱུའི་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡོད་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྐྱེད་
མི་དགོས་ཀྱང༌། མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱུ་ཡིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོར་བསྒྱུར་དུ་མེད་དེ་དངོས་མེད་དངོས་པོར་སུ་གང་གིས་ཀྱང་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་བཏང་བའམ་བཏང་ནས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་གནས་སྐབས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལས་དངོས་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་

578 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བཏང་ན་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཚེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མིན་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཏེ། མེད་པའི་དུས་ན་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཏང་ནས་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར་དངོས་མེད་དང་ནི་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་དང་ནི་མ་བྲལ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། གནས་སྐབས་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོའང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་ཕྱེད་དངོས་པོ་དང་ཕྱེད་དངོས་མེད་ཡིན་ན་གཅིག་ཉིད་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ཡེ་མེད་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མི་སྐྱེ། མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནའང༌། རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྔར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པ་དེ་ལྟར་ན་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་དངོས་པོའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང༌། མ་འགགས་པ་ཉིད་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་སྟེ་ཚུགས་ཐུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་འགྲོ་མི་འགྲོའ་ས་ཚིགས་ནི། མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་ ིཔ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་འཚོལ་འདོད་ནས་དཔྱོད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་ནས་ལྷ་བྱིན་འོངས་མ་འོངས་སོགས་དཔྱོད་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཆུད་པའི་མྱ་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 579
ངན་ལས་མ་འདས་པའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད།1

།ཅེས་སོགས་དང༌། འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་
པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ལ་གཞལ་བྱས་ནས། །འབྲས་བུ་ཀུན་མེད་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའང་མེད།2

།ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གསུམ་པ་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་རིགས་པར་གདམས་པ་ལ། གདམས་པ་
དངོས་དང༌། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་དམིགས་པ་བསྟན་པ་ ིདང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ ིཔ་དང། དེ་རྟོགས་པ་ལ་འབད་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན། རྙེད་པ་གང་གིས་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་རྙེད་པ་གང་ཞིག་ཤོར་བས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཤོར་བ་ཅི་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། གང་གིས་རིམ་གྲོ་བྱས་པའམ་ཡོངས་སུ་བརྙས་པའི་ཕན་པ་བྱས་པ་དང་གནོད་པ་བྱས་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་པ་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བདེན་པ་བ་གང་ལས་ཡིན་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང། འདོད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མི་དགར་ཅི་ཡོད། དགར་ཅི་ཡོད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙལ་བྱས་ན། སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་གང་ལ་སྲེད་པ་པོ་གང་ཞིག་སྲེད་ཅིང་དམིགས་པ་གང་ལ་སྲེད་དེ། སྲིད་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན་གསོན་པོའ་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདི་གང་ཞིག་སྲིད་ ིཔ་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ་འཆི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར། ཚེ་ཕྱི་མར་འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་བྱུང་གྱུར་གང་ཕན་འདོགས་པའི་གཉེན་དེ་གང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༢༣༠ ཕྲེང། ༤
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༣ ཤོག ༣༦༠ ཕྲེང། ༤

580 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་རོ་
སྙོམས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ནི་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་བདག་འདྲ་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བགྱིས་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འདྲ་བ་ནི་རྩོམ་པ་པོའ་ཁེངས་སྐྱུང་བ་དང་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ ིཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་དང། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ལོང་མེད་བསམ་པ་དང༌། དལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་དང༌། དེས་ན་རང་གཞན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱ་བར་འོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚེ་འདིར་ཡང་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་ལས་མ་འདས་ཏེ། རང་བཞན་རྣམས་ནི་བདེ་བར་འདོད་པས་དགྲ་ལ་འཐབ་པ་དང་གཉེན་ལ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་དག་གིས་རབ་ཏུ་འཁྲུག་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་མ་གྲུབ་ན་མྱ་ངན་དང་འདོད་པའི་དོན་དུ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་རྩོད་པ་དང་བདག་གཞན་ཕན་ཚུན་ལུས་གཅོད་པ་དང་འབིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ངག་ཡིད་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་དག་གིས་ནི་ཚེགས་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་འཚོ་དགོས་པར་སྣང་བས། མཁས་པ་དག་གིས་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྲེད་པར་མི་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ལན་རེ་ཙམ་ཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་
གློག་འགྱུ་བ་བཞིན་དུ་དུས་ཅུང་ཟད་རེ་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། བདེ་བ་མང་པོ་ལོངས་སྤྱད་སྤྱད་ནས་ཡང་ཤི་ནས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྩུབ་པ་ཚ་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དུ་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་རྣམས་སུ་ལྟུང་ཞིང༌། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས་པས་ངན་འགྲོའ་ཉེས་དམིགས་བསམ་པར་བྱའོ། །སྲིད་པ་སྤྱིའི་ཉེས་ ིདམིགས་སེམས་པ་ནི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་ན་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པའི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དེ་དག་ལས་མི་འདའ་བའི་རྒྱུ་ནི་སྲིད་པ་དེར་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མིན་པར་སྲེད་པའི་ཞགས་པས་བཅིངས་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 581

པ་འདི་འདྲ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ན་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ན་ཐར་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །སྲིད་པ་འཁོར་བ་ན་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འདི་འདྲ་མེད་པས་སྲིད་པ་དེར་ཡང་དཔེ་མེད་པའི་མི་ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པ་དེར་ནི་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་ཆུང་
ཞིང་དེར་ནི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚེའང་ཐུང་བ་ཉིད་དང་། དེར་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་སྐབས་སུའང་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་དུ་རེ་བའི་ཐབས་ཁྲུས་དང་སྐུ་མཉེ་སོགས་དང་། ནད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྨན་བསྟེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་བཀྲེས་པ་དང་ལམ་གྱི་ངལ་བ་དང་གཉིད་དང་ཕྱི་ནང་གི་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་དོན་མེད་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་པའི་ལོང་མེད་པར་ཚེ་འདི་དོན་མེད་མྱུར་པོར་ཏེ་མགྱོགས་པར་འདའ་ཞིང་འཇིགས་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་པ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བས་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།
བཞི་པ་ནི། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་ནས་འཁོར་བ་
ལྡོག་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། འཁོར་བ་དེར་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང༌། འདུ་འཛི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཡེང་ཚེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་ནི་ལྡོག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། དེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་དེ་ལྡོག་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང༌། འགལ་རྐྱེན་ཉེར་འཚེ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་སྒྲུབ་པའི་དུས་དེར་ཡང་ངན་སོང་ཆེན་པོར་ནི་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷའི་བུའི་བདུད་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད་པས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་འགལ་རྐྱེན་མང་ཞིང་བཟློག་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་དད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་རྙེད་མི་དཀའོ་ཞེ་ན། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་དུས་དེར་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལོག་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དེ་དག་ཏུ་

582 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་རྒལ་དཀའ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་རྙེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
ཚེ་འདིར་མ་རྙེད་ཀྱང་ཚེ་ཕྱི་མར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙལ་ནས་བསྒྲུབས་པས་ཆོག་
གོ་ཞེ་ན། ཚེ་འདིར་དགེ་བཤེས་རྙེད་དུས་ལེགས་པར་མ་འབད་ན་སླར་ཡང་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་དལ་བ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་རྙེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དགེ་བཤེས་དང་ཕྲད་པའང་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་ཞིང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་ལེགས་པར་མ་འབད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཆུ་བོ་སྤང་དཀའ་སྟེ་ཐར་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ནར་མར་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཨེ་མ་ཞེས་པ་ནི་ཞུམ་ཞིང་སྐྱོ་བའི་དོན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ལས་ཐར་ཡང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དུ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་བའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་བཟུང་ནས་རང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནང་དུ་བྱིང་བ་མི་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ན། ཀྱི་ཧུད་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱ་བར་འོས་པས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན། ལོག་པའི་སྟོན་པས་བསླུས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ལུས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར་གནས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རློམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་གནས་པ་རྣམས་ལ། མཐར་གྱིས་བཅོས་སུ་མེད་ཅིང་སྤང་དུ་མེད་པ་འཆི་བདག་གིས་དང་པོ་ཉིད་དུ་བསད་བྱས་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་འོང་བར་འགྱུར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྔར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་རྒྱུད་ལ་འོང་བ་དེ་དག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་མནར་ལུགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས། དེ་

སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཟིན་བྲིས། 583

ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེས་གདུངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྲིན་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་སྨན་དང་ཁ་ཟས་སོགས་རང་གི་བདེ་བའི་འཚོག་ཆས་ཀྱིས། དེ་དག་གི་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར་སྙམ་དུ་ ིསེམས་ཅན་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་ཐར་ན་ཐར་པར་གྱུར་ཅིག །ཐར་པ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་ ིསྙམ་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་སྨོན་པ་ནི། བདག་ནམ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་དུ་གུས་པར་དེའི་ཐབས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་ཏེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པས་འཁོར་བར་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་སྙམ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་མ་བྲལ་ན་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ ིཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དགོད་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་འདི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལ་གཞི་བྱས། དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིང་ཚིག་དོན་ཁ་ཡར་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་ཁ་བཀང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་རྟོགས་དཀའི་གནས། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་
གཅིག་ལམ། །ངེས་དོན་ལུང་དང་དྲི་མེད་རིགས་པ་དང༌། །དམ་པའི་མན་ངག་རྣམས་ལས་ཅུང་ཟད་བཤད། །རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོའ་གཞུང་ཚིག་ཤིན་ཏུ་བརླིང༌། །བདག་ནི་བློ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་སྦྱངས་ ིཔ་དམན། །ལོག་པར་བཤད་སོགས་ནོངས་པ་གང་ཡོད་དེ། །བླ་མ་ལྷ་ཡི་ཚོགས་ལ་འབད་པས་འཆགས། །གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག་གཅིག་པུ། །རྟེན་འབྱུང་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་

584 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ནི། །གང་གིས་ཐུགས་རྗེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་མཛད་པ། །བླ་མ་དེ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟའི་དགེ་བ་ཟེགས་མ་ཅི་ཡོད་དེས། །སྲིད་པའི་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །དངོས་པོར་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་རབ་བཅད་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བགྲོད་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་གཞུང་བཟང་ཀློག་པ་དང༌། །རྒྱུན་དུ་སེམས་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཡིས། །རང་གཞན་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་གྱུར་ཅིག།
དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་འདི་ནི། བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁུར་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པས་མི་ངལ་ཞིང་མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཞུང་གི་གནད་དུ་མ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་པ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བ་དང་གྲགས་སེང་པ་གཉིས་ཀྱི། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྤྱོད་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཟེར་བའི་ཞུ་ཡིག་མེ་ཏོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་མདོ་ཁམས་སྟོད་ནས་བསྐུར་བྱུང་བས་རྐྱེན་བྱས། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སེང་བཟང་པས་ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཊཱིཀྐ་ཙམ་བྱེད་པ་བྱུང་ན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲེན་པ་དམ་པ་མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་མ་ལུས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས༌མ་ལུས་པ་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་སྤྱི་བོས་བླངས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་ལེའུ་འདིའི་དོན་ཡང་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་དྲིན་མནོས་ནས་ཟབ་མོའ་ིདོན་ལ་དད་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྡོམ་བརྩོན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་ངོ།། །།འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །འདིའི་དབུ་ཞབས་སུ་ཅུང་ཟད་རེ་དང་བར་སྐབས་འགར་ཁ་སྐོང་ཕྲན་ཚེགས་རེ་མིན་པ་རྒྱལ་སྲས་འཇུག་ངོགས་ཀྱི་ཤེར་ལེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདུག་གོ །མངྒལཾ།།

༄༅། །རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་རྗེའི་དྲུང་དུ་གསན་པའི་ཚད་མའི་
བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་
བུ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་ཐར་པར་འཇུག་པའི་མིག་གཅིག་པུ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དང༌། དགོས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་དང༌། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་བ་དང༌། བསྟན་བཅོས་དེའི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དང༌། ཡང་དག་པའི་དགོས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང༌། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ཏེ་དགག་པ་དང༌། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དམན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ནང་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
དེ་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་གེའི་ཆོས་ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། རང་
གི་རྩ་བའི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་གླིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པས་དོན་མཐའ་དག་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བསྟན་བཅོས་ལའང་རྟོགས་གེའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་དང༌། ཡང་། རྟོག་གེའི་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྱབ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད།1

།ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཙམ་ ིབཟུང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོག་པས་ངེས་དགོས་ཀྱི། མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་གེར་བྱས་པ་གཉིས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༠༦ ཕྲེང། ༢༠

586 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ལས། དང་པོ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་མཁོ་བ་བདེན་ཡང༌། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ནི་དེར་རང་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ནང་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་སུ་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདིར་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་ནང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལོག་པར་འགྲོ་བ་བཀག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས། ཁྱེད་ནང་རིག་ཏུ་འདོད་པ་ལའང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རིག་ཚུལ་ཡོད་པ་འཆད་དགོས་སོ། །གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱུ་མཚན་རིག་པ་ལ་ཟེར་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ནི་སྤྱིར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་རིག་པའང་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ནང་རིག་མ་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་དང་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྣམས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གཞན་སྡེ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་
ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་མེད་པའི་སར་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའང་བསྟན་པའི་རྨང་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང༌། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་དང་ཕུང་པོ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་པ་མེད་སར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོད་བསལ་

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 587

དགོས་མི་དགོས་དང༌། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་མི་དགོས་སོགས་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེ་ལྟར་དགོས་ནའང་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་བསྟན་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལན་ཚྭ་དང་འདྲ་བར་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་ཉེར་མཁོ་མེད་ཀྱང་འདི་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་གཙོ་བོའ་ིདོན་གཞན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་དགོས་པ་དམན་པར་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞི་གཞན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དགོས་པ་དངོས་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་
གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཚེ་འདིའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་འབད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་གཙོ་བོར་མི་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཡང་རྒྱང་ཕན་ནི་ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་རོལ་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་དགོས་པར་འདོད་ཅིང༌། སྤྱོད་པ་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མངོན་མཐོ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་སྡེ་རྣམས་དང་རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད། ཡོད་བཞིན་དུ་དེའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་མ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཚོལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱེད་དོ།།
དེ་ལ་སྤྱིར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རྟོག་དཔྱོད་
ཞུགས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་འཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང༌། གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐར་འདོད་མི་སླུ་བ་དང་སླུ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་འཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ནས་ཀྱང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམ་

588 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དཔྱོད་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་དང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྡང་ཡང༌། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཚིག །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན།1

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དང་པོར་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་བརྟེན་ཡང་ཕྱིས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པས། ལུགས་གང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉག་གཅིག་སྐྱོན་མེད་པར་གྲུབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་གིས་ཀྱང༌། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་སྐྱོན་མེད་པ་དང༌། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དང༌། བསྟན་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོར་མངོན་མཐོའ་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཕྱིས་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ ིཡིན་ནའང་། ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་ཐར་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མངོན་མཐོ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའ་དོན་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ ིལའང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན།2

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དང་པོར་བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་
པས་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྷས་བཞི་བརྒྱ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ལྐོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ།3

།ཞེས་དང་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་
ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱིས་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་དཔོག་པར་བཤད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་སྡེ་བདུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༡༢༠ ཕྲེང། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང། ༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༠༩ ཕྲེང། ༨

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 589

ལས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་བསྟན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྙེད་པར་དཀའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང༌། དེའང་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་ཉིད་ལ་བསྐོར་ནས་ཉན་པ་སོགས་དེའི་ཐབས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་འབད་པར་བྱ་ཡི། ཁ་གཤགས་འགྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མི་བྱ་སྟེ་རང་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལ་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་དེའི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་དང༌།
དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས། རྟོག་གེའི་ལུས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ཀུན་བསྡོམས་པས་ལུས་སུ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱད་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་རིགས་པའི་སྒོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་ངག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར།1

།ཞེས་གསུངས་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་ངེས་
པའི་ཐབས་དང༌། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་2

གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར། དངོས་པོ་ལ་གནས་མི་གནས་
ནི་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་སོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། ལྐོག་གྱུར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བློ་སྐྱོན་མེད་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་གྱུར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། བློ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་སླུ་བར་འགྱུར་བས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྟར་སྣང་གཉིས་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།།
རྗེས་དཔག་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༥༢ ཕྲེང། ༤
2 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༥ ན ༣ རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་

590 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཐུག་གི་བར་དུ་བསྒྲུབ་ནུས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེའང་དབང་པོའ་མངོན་སུམ་ ིདང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚུར་མཐོང་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ལྡོག་སྟོན་པའི་ཚད་མར་མི་རུང་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཁོའོ།།
གཉིས་པ་ལ། རང་ཉིད་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་ནི། །མཁས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན།1

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ཕྱི་མ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེའང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པས་སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དཔལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སུན་འབྱིན་དང༌། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་ངག་གསུངས་ཤིང།2

དེ་གཉིས་ཀྱི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ་ལྟར་སྣང་གཉིས་གསུངས་སོ། །བསྟན་
བཅོས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའང་ལེའུ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཆེད་དུ་ལེའུ་གཉིས་དང་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་ལེའུ་གཅིག་གོ །ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ལེའུ་དྲུག་བྱུང་ཡང་དཔེ་བརྟག་པ་དང་སེལ་བ་བརྟག་པ་རང་དོན་དུ་འདུས་ཤིང་ལྟག་ཆོད་བརྟག་པ་གཞན་དོན་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ་ལེའུ་བཞི་གསུངས་པའི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ནི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ནང་དུ་འདུས་ཀྱང་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལེའུ་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། གང་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲོལ་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་ངག །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༡༡༢ ཕྲེང། ༩
2 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༥ བ ༤ གསུངས་སོ།།

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 591

བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལ་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན།1

།ཞེས་བཤད་པས་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་དང་
བཏང་སྙོམས་སུ་གཞག་བྱའི་ཕྱོགས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་པ་དང༌། སྐྱེས་བུའི་མངོན་པར་འདོད་པ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། དོན་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་2

དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི། ལམ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཁོར་
བའི་འཇུག་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གསར་དུ་བསླུ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ཆོས་ཅན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་བཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་བཙལ་ཏེ།3

།ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་
བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། ཐབས་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པས་སྟོན་ཏེ། མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་ཏེ།4

།ཞེས་པས་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་
བསྟན་ཅིང་5

སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱེད་ནུས་སུ་ངེས་པ་ལ།
རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། སྤྱིར་གོམས་སུ་རུང་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་དུ་མི་རུང་བའི་ལོག་རྟོག་བཀག་པ་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱང་སླར་ལྡོག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༨ ཕྲེང། ༡༨
2 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༤ ལུང་དཔྱད་པ་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣ ཕྲེང། ༣
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༣ ཕྲེང། ༨
5 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༦ བ ༣ བསྟན་ཞིང་།

592 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།1

།ཤེས་རབ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་
པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་འདུས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཁྲུངས་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ཅེས་པས་སྟོན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལུགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་སྟོན་པ་ནི། སྔར་
གྱི་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་སླུ་བར་སོང་བ་ནི་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་གིས་བསྡུས་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། ངོ་བོ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང༌། གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་འདུའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང༌། གང་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་འབྱུང་དང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང༌། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལའང་གང་མངོན་དུ་བྱ་བ་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་དང། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་ཁས་ལེན་པའི་གཞན་སྡེ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཉོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
འདུའི་གཙོ་བོ་ནི། སྐྱེ་འཆིས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྡོག་ནུས་པར་ཡང་འདོད་ལ་འདིའི་རྒྱུ་མཐར་གཏུགས་པ་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྟག་དངོས་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པས་སྡུག་བསྔལ་ལྡོག་པར་འདོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྟག་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ནུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ།2

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོར་རྒྱུ་འབྲས་

1 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༦ བ ༦ ཡིན་ནོ།། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༢ ཕྲེང། ༡༠

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 593

གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་རྗེས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་རིམ་ཅན་དུ་མ་དམིགས། དེ་རྗེས་རིམ་ཅན་དུ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྲིད་དེ། རྟག་དངོས་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུའི་གཙོ་བོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་བདག་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བྱ་མིན་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།1

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བདག་འཛིན་ཡོད་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཀྱང་ནན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདག་མེད་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མི་རྒྱས་པ་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ཉིད་བདག་མེད་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པ་དང༌། རྟག་དངོས་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྡེ་འདོད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་གནས་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་རྟག་དངོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་པོ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་མི་སྟོན་པར་དེ་ལས་ལྡོག་
སྟེ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། བདེན་པ་བཞི་ཁ་2

ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་
འབའ་ཞིག་ལ་ཤེས་བྱ་ཞེས་སྟོན་པ་དང། ལམ་ཡང་ཐོབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཞེས་སྟོན་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན། འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་སྟོན་པའང་མི་རིགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་དེ་དང་བྲལ་བ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང༌། ངེས་དཀའ་སླའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ། བཤད་པའི་རིམ་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང། འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་བསྟན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོར་སྐྱེས་ཞིང་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ཁ་3

ཤེས་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐོག་མར་སྡུག་བསྔལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༩ ཕྲེང། ༢༠
2 ཞོལ། ཤོག ༧ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༦ བཞི་ག་
3 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༣ བཞི་ག་ གཙང་ཞོལ་ག་དང་སྐུ་འབུམ་ཁ་འབྱུང་

594 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ནས་ཤེས་པར་མ་བྱས་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་སོགས་མི་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཤེས་པ་ལས་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤོང་འདོད་སོགས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤང་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་ན་སྤོང་འདོད་ཀྱང་མི་ནུས་པས་ཐོག་མར་རྒྱུ་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤང་བྱ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།1

།ལམ་ཡང་ཐོབ་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་དེའང་འདོར་བས་འགོག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།2

།འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་
འདོད་དུས་གཉིས་ཀར་སྐྱེའང་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་ཤེས་པ་དུས་གསུམ་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བས་དེར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེའང་ལམ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་དགོས་པས་ལམ་བསྟེན་བྱར་དུས་བཞི་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅི་ནས་སྐྱེ་མི་འགྱུར།3

།ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི་འཁོར་བའི་འཚང་4

ལེགས་
པར་རིག་ནས། འདི་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་མི་འདུག་སྙམ་ནས་ཡིད་འབྱུང་དང་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་ལས་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་ཚེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་ཤིང་རྒྱུ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་དགོས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ནི། རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པས་གནོད་པར་མཐོང་བས་རྒྱུ་བཅས་སུ་གྲུབ་ལ་རྒྱུ་དེའང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་རྟག་པ་ཡིན་ན་ལྡོག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱུ་གནས་ན། །འབྲས་ལོག་གཟིགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།5

།ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།
རྒྱུ་མི་རྟག་པ་དེའང་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང། དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་
རྣམས་དང༌། དེ་དག་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༥ བསྟན་ནོ།།
2 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༦ བསྟན་ནོ།། ཞོལ་གཙང་ནོ་དང་སྐུ་འབུམ་ཏོ་འབྱུང་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༧༩༧ ཕྲེང། ༡༣
4 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༥ མཚང་
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༢ ཕྲེང། ༦

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 595

ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལས་བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་བདག་གིས་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་དང༌། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བདག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་བྲན་ལྟ་བུ་དེས་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ལ། ལས་བཟང་ངན་ལས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའ་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པ་སྟེ། གང་ཞིག་བདག་ ིམཐོང་དེ་ལ་ནི།1

།ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
ལ་ནི་ཉེས་པ་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་བས་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་དེར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ནི་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་དེ་ཉིད་སྤོང་ནུས་པར་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་འབྱུང་ཡང་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་ལ། དེ་སྤོང་ནུས་སུ་ངེས་པ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ངེས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་ངེས་པས་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་ལ། དེའང་ལམ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པས་དེ་དུས་བཞི་པར་བསྟན་ཏོ།།
གསུམ་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང། རྣམ་པ་ལྷག་
མ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང༌། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཁ་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང༌། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་འཁོར་བ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲེད་པ་འགོག་མི་ནུས་ཤིང༌། དེ་རྟོགས་པ་ལས་འབྲལ་ངེས་སུ་རྟོགས་ནས་མི་འབྲལ་བའི་སྲེད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྲེད་པ་ངང་གིས་འདྲེན་པས་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༩ ཕྲེང་། ༢༠

596 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བསྔལ་དུ་རྟོགས་པས་ཕུང་པོ་ཙམ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། བདག་འཛིན་དེ་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ངེས་པར་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་དེ་དང་འབྲལ་ངེས་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པས་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་དང༌། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང༌།
སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པར་གྲོལ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་དེའང་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སམ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་
དང་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་ལོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་ཤིང༌། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་གཉིས་སྡོམས་པའི་བྱེད་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དབང་རྣོན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང། དབང་བརྟུལ་གྱིས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། མི་རྟག་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་ཡིན་ན་རྟག་པ་དང་

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 597

རང་དབང་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ནི་སྔར་བཤད་པའི། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་སྔ་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་དང་དབང་རྣོན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང༌། དེའང་ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་སྔ་ཕྱི་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་སོ།།
ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང༌། ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་
གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པར་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཐ་མ་ནས་1

མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་བྱས་པའང་
འཇིག་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུས་འཇིག་པ་བྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བསྐྱེད་ན་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཟིན་ལ། དོན་གཞན་བྱེད་ན་བྱས་པ་འཇིག་པར་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཇིག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བསྟན་པ་ལས་ངེས་སོ།།གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་
དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཕུང་གསུམ་བཀག་པས་འགྲུབ་ཅིང༌། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་རྟག་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་བས་གནོད་ལ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ན་འབྲས་བུ་རིམ་པས་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༡ ཐ་མས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ གཙང་། ཤོག ༡༠ བ ༥ ཐ་མ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་

598 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་གྱི་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་དགོས་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད། མི་རྟག་པ་ལོག་ན་བྱས་པ་ལོག་པ་ནི་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དོན་ལྡོག་གི་ཟུར་ཕྱི་མ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལོག་ན་ལྡོག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང༌། མི་རྟག་པ་ལྡོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་ལྡོག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་རྟགས་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་པ་ལ་བྱས་སྟོང་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། མ་ངེས་ན་ཕྱི་རྒོལ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དོགས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་བསྟན་དགོས་ན་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྙེད་ན་ཚད་མ་གཞན་ཐུག་མེད་དུ་བསྟན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྔར་གྱི་དེ་ངེས་ན་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ན་སྒྲའི་བྱས་པ་ལའང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་ཀྱང་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཤིང༌། རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་མ་
ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ངེས་ཀྱང་སྤྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་ལ་སྤྱི་ཁེགས་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 599

ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ལ། མི་རྟག་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་ཀྱང་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྡུག་བསྔལ། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ནི་བདག་མེད་
གསུངས།1

།ཞེས་ཕུང་པོ་བདག་མེད་དུ་ངེས་པ་ལ་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་
གཉིས་ངེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་མེད་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྔར་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོང་པ་བདག་མེད་དང་དོན་གཅིག་ལ། ངོ་བོ་དང་དོན་གཞན་གྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་ཡིན་ཞིང༌། བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ནི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་དོ། །གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་བཀག་ན་དེ་དང་རྟགས་ཆོས་ཚོགས་པའང་ཁེགས་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་དང་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ན་སྐྱོན་དེར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་མི་འགྱུར། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཚོགས་པ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༣ ཕྲེང། ༦

600 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་གནོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།།
དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང༌། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ།1

།ཞེས་རང་གི་རྟེན་ཞེས་སྨོས་ཀྱིས་རྟེན་ཙམ་ལའོ་ཞེས་མ་སྨོས་
སོ། །འོ་ན་རྟགས་ངེས་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་སྲིད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་དང་དེར་སྣང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ཤིང་དེར་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བཟུང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་རང་ལྡོག་ནས་མི་ཁེགས་ཤིང་། ཕྱི་རྒོལ་དེར་སྣང་གི་སྒྲ་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པས་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞན་སྡེས་ཁས་བླངས་པའི་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རུ་བསྒོམ་པ་དང༌། རང་བཞིན་དང༌། སྐྱེས་བུ་དང༌། ཆགས་བྱ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང༌། བཀའ་ལུང་ཙམ་གྲོལ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང༌། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞི་བཀག་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པས། བསྟན་བཅོས་གང་དུ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་མ་བསྟན་ནི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་མ་ཕབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་པ་ནི། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེར་ཤེས་སྒྲིབ་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་བློ་མི་གསལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༣ ཕྲེང་། ༣

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 601

པའི་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང༌། དེའི་དགག་བྱ་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང༌། ཀུན་མཁྱེན་འབྱུང་རུང་དུ་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན།1

།ཞེས་བཤད་
པས། རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་སོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ནས་བདག་མེད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དཔེར་མཚོན་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞིའི་ལོག་ཕྱོགས་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང༌། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དང་། དེ་གོམས་པས་སྒྲོ་འདོགས་བཞིའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་འགོག་པས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
སྒྲོ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་ལའང་རྒྱུ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་འཛིན་པ་དང༌། སྒྲའི་ཚངས་པ་འགྱུར་བས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་བཞི་དང༌། འགོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཐར་པ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་མ་ཞི་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང༌། རེ་ཞིག་ཐར་ཡང་གཏན་དུ་ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་འཛིན་པ་བཞི་དང༌། ལམ་ལའང་ཐར་ལམ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང༌། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པར་འཛིན་པ་དང༌། དེས་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་འཛིན་པ་བཞིའོ། །སྒྲོ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༣ ཕྲེང། ༥

602 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་
མ་བྲལ་བར་བྱས་ན་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་བརྟན་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །དེའི་ཆོས་ཅན་ནི་སྔར་བསྒྲུབས་ཟིན་ལ། རྟེན་བརྟན་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ན། རྟེན་ནི་སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་ན་རེས་འགའ་སྐྱེས་བར་འགལ་བས་གནོད་ལ། རྒྱུ་ཡོད་ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟག་དངོས་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གང་ལའང་མ་ཁྱབ་པ་མི་སྲིད་པས་འབྲས་བུ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བེམ་རིག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ལ། བེམ་པོས་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་པས་སམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་པོ་ཀུན་ཚོགས་པ་རྒྱུར་དགོས་སམ་གང་རུང་རེ་རེས་ཆོག །དང་པོ་ལྟར་ན་མིག་དབང་མ་ཚང་ནའང་ཡིད་བློ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོས་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱིས་སམ་རྡུལ་ཕྲན་གྱིས་བྱེད།
དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དེ་ཕྱི་རོལ་རགས་པའང་ཡིན་ལ་རང་གི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ཤས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་མེད་པ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་པས། གདོང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་དང་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་དང༌། གཞན་མ་བསྒྲིབས་ན་སྒྲིབས་མ་སྒྲིབས་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྒྲིབས་མ་སྒྲིབས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མེད་པར་འདོད་ན། གདོང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་མ་བསྒྲིབས་པར་གསལ་བར་མཐོང་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དོ། །རྡུལ་ཕྲན་གྱིས་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན་རེ་རེ་བས་ཀྱང༌ལྟོས་མེད་དུ་བསྐྱེད་ན་ཡིད་རྟོག་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཀུན་འཚོག་དགོས་ན་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་མ་

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 603

ཚང་ནའང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལའང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་ལས། གཞན་རྒྱུད་ཕ་མ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པས་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན། ཕ་བཟོ་མཁས་པ་དང་བླུན་པོ་ལས་བུའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྔ་མ་ཁོ་ནས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུའི་དྲོད་བཞིན་དུ་རྟེན་མི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཡང༌། མཆོངས་པ་བཞིན་དུ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་དུ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཆོངས་པ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་རྩོལ་བ་སོ་སོས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་ལ། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་གོམས་ཟིན་ཡང་རྩོལ་བ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་ན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་
པ་རྣམ་དག་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། བརྗོད་པ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་བརྗོད་པ་རྣམ་དག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་སྔོན་དུ་སོང་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་སྔོན་སོང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རང་ལྡོག་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཟད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་དང་ཉེ་ ིབས་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདིའི་རྒྱུན་ལའང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་འཛིན་དང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟགས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་སྡུག་བསྔལ་གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་གང་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ ིལྡན་མཐོང་བ་དེ་ལ་དེ་གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་དང་ཉེ་བས་ ིགྲང་རེག་ལོག་པ་མཐོང་བ་བཞིན། གཟུང་འཛིན་རིགས་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་

604 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ལའང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་ཡི། རྟགས་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུར་རུང་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་པ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ།།
ཚུལ་འདི་དག་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ལ་དཔགས་ནས་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་རྡོལ་གཏམ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་གི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་གཏིང་ཚུགས་པའི་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་དང་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པར་དྲངས་ནས། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བློས་ལྟོས་འགེལ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལེགས་པར་བྱས་ན་མ་འོངས་པ་ན་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བ། ཐེ་ཚོམ་ལས་རྒལ་བ། སོམ་ཉི་ལས་རྒལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འདི་ལ་ཆེས་ཆེར་འབད་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དོགས་པའི་གནས་འགོད་
པ་དང༌། དེའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་འགོད་པ་དང༌། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་མི་ཞིབ་པ་དག་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དཔེ་དང༌། དགག་པ་དང༌སྒྲུབ་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་སུ་བཤད་པའང་མཐོང་ཞིང༌། སྤྱི་ཡིན་ན་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 605

རྟགས་སོགས་ལའང་ཁྱབ་ན། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཕལ་པ་རྣམས་དང༌། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱ་ས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རུང་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། རྣམ་གཞག་དེ་དག་མ་འཆོལ་བར་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པ་དང་སྤྱི་གཞི་མཐུན་སོགས་དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ ིགཉིས་ཚོགས་དེ་ཇི་ལྟ་ཡིན་སྙམ་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་ཡུལ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བས་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེས་ཡུལ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ན། རང་མཚན་དེ་དག་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་འཇོག་ཚུལ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ན། ཡོད་ངེས་སུ་མི་རུང་བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང༌། །དངོས་མེད་རྣམ་གཞག་གང་གིས་ནུས།1

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་
ན་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་རང་མཚན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་རྣམ་གཞག་དང༌། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། རྟོག་པ་མཐའ་དག་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པ་དང་། རང་གི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བས། གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་ཚུལ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པ་དང༌། རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གི་འཇོག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་མོ།།
གཉིས་པ་ནི། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྤྱི་གཞི་མཐུན་སོགས་དངོས་མེད་དུ་བཤད་པའང་
མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་བློའ་མཐུ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་གཞག་འདི་ ིལྟར་བྱེད་དེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན། དོན་དམ་མ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགལ་སྙམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༣ ཕྲེང་། ༡༩

606 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ནས་མཁས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་གནས་དེར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རློམ་ནས་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་དངོས་པོའ་གནས་ལུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡུལ་ ིལ་འཇུག་པའི་ཚེའང་རང་ལ་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པས་ལོག་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྒྲ་རྟོག་མ་གཏོགས་པས་ཐ་སྙད་བྱ་མི་ནུས་པས་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་པ་མ་གཏོགས་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་དུ་འཇོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་ངོ་དང་སེལ་ངོར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བར་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་གཞག་བྱ་ས་ཡེ་མེད་པ་དང་། རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་དང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་མ་འདྲེས་ཀྱི་ཚིག་མ་ཕྱེད་པ་དང༌། རྟགས་ཡང་དག་སྒྲོ་བཏགས་སུ་མཛད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཅིག་སྔ་དྲོ་ཡོད་ན་ཕྱི་དྲོ་ཡོད་པར་འགལ་བ་དང༌། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བ་དང༌། ཤར་ན་ཡོད་ན་ནུབ་ན་ཡོད་པར་འགལ་བ་སོགས་སུ་བཟུང་ནས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་འདི་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ན། རྣམ་གཞག་དེ་དག་དང་འགལ་བར་མཐོང་ནས་རྟོག་ངོར་འཇོག་པ་མ་གཏོགས་བཞག་མི་ནུས་པ་དང༌། བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། དངོས་པོའ་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཐ་དད་བློ་ ིགང་ལས། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཐ་དད་པ། །མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར།1

།ཞེས་སོགས་
དང༌། རྗེས་འགྲོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་།2

།ཞེས་དང༌། གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །རྗེས་
འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད།3

།ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གཞུང་གི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དངོས་པོ་བུམ་སྣམ་དང་རྫས་གཅིག་ན་བུམ་སྣམ་གཉིས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། སྐྱེ་འགག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་སོགས་བུམ་སྣམ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ཞིང༌། མེའི་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་དུ་བའི་དུས་ན་མེ་འགགས་པས་མེ་དུ་ལ་སོགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༡ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༡ ཕྲེང། ༡༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༦ ཕྲེང། ༤

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 607

པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང༌། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་ལྟར་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཡིན་ན་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།།
དེ་བཞིན་དུ་བརྡའ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་
ཞིང་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བ་ལང་རང་མཚན་མི་སྲིད་པས་དངོས་མེད་ཁོ་ན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱིས་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་བ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མེད།2

།ཅེས་གསུངས་པས། མེ་དུ་ལ་འབྲེལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་
ཅིང་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ།།
གཉིས་པ་ལན་ལ་དབུ་ཚད་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་འཁྲུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང། ལན་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མའི་ལུགས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ན། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་མ་སོང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་མ་གཏོགས་བཞག་མི་ནུས་པ་དང། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ན། མྱུ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བར་མ་སོང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དམ་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང། མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་བདེན་གཉིས་རེ་རེ་ཚད་མར་བཟུང་ནས། གཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་འཁྲུལ་གཞི་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགལ་སྙམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང། རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་ཅིང། དེ་ལས་གཞན་ལ་མི་འཐད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༢༦ ཕྲེང། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨༨༠ ཕྲེང། ༤

608 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་གེགས་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང། དེ་བཟུང་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་མ་ཤེས་པར་དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་ ིབཟུང་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེའང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་བློ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པའང་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །ཡང་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་སྐད་བྱས་པ་དང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབ་མ་བདེ་ནས་རྟོག་པས་རློམ་པ་ཙམ་མམ་སེལ་ངོར་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས། དོན་དམ་བཞག་ས་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་ཤེས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཇོག་ཤེས་པའི་གེགས་ནི། རྟོག་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་དང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ངེས་པའི་གེགས་བྱེད་ལ། རིགས་པ་འདིའི་ལུགས་ལ་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ན་རིགས་པ་འདི་ངེས་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཞིང་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང༌། རྟོག་པའི་ཡུལ་དོན་
དམ་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང༌། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསེར་བུམ་བུམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་གསེར་བུམ་ཡང་བུམ་པར་སྣང་ཞིང་རང་གི་

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 609

དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེའང་བུམ་པར་སྣང་ལ། སྣང་བའི་དོན་1

དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྣང་
ཞིང་སྣང་ངོར་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པས་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྣང་བ་རང་མཚན་དང་བཏགས་པ་སྒྲ་དོན་ནོ། །སྒྲ་དོན་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། བུམ་མཚན་ནི་རྟོག་པའི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བ་དེ་དང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་གཉིས་ཀའོ། །གསེར་བུམ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་གཉིས་འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་སྣང་ངོར་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཅིག་གོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པས་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་ཡང་རྟོག་པ་དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་ཐལ་བ་དང༌རྟོག་པ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བས་སོ།།
ཡང་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་
རྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལའང་གཟུང་རྣམ་གཞན་ཞིག་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། རྟོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ཞིང་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའང་མི་སྲིད་དོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུའང་འགལ་ཏེ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ།2

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་
སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་རྫས་ཆ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་ནས་ཆ་གཞན་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བར་འགལ་ལ། གཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་བས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མེད་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང༌། བློའ་འཛིན་སྟངས་ལ་གསེར་བུམ་བུམ་པའོ་སྙམ་ ི

1 གཙང་། ཤོག ༡༩ བ ༣ སྣང་བའི་ངོ་ན་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༣ ཕྲེང། ༡༤

610 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དུ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་དོན་བུམ་པའོ་སྙམ་པ་དང་། གསེར་བུམ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཉིད་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་སོགས་མེད་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ།།
སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་འགལ་ལོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའམ་འཁྲ་ས་1

དོན་དུ་མེད་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་མེད་པ་
ལ་དོན་དུ་ཞེན་ཞེས་བྱ་ཡི། དོན་དུ་མེད་པའི་སྣང་བ་དེ་དང་བུམ་པ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་ནས་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མི་རྟག་པར་ཞེན་ཞེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་འདི་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་གཟུང་རྣམ་དང་སྒྲ་དོན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ནའང་གསེར་བུམ་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་མ་གཏོགས་སྒྲ་དོན་འདི་དང་གཟུང་རྣམ་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་མེད་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེས་ན་རྟོག་པ་རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གྱི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་གསལ་བར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་དག །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།2

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པའང་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་འཁྲས་3

ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་འདུག་གི་སྒྲ་དོན་འདི་ཉིད་
སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པའི་གསང་4

ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བ་མ་རྟོགས་ནས་རྟོག་པས་ཐག་བཅད་པ་གང་ཡིན་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༦ འཁྲི་ས་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༣ ཕྲེང། ༡༢
3 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༥ འཁྲིས་ནས་
4 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༦ གསང་བ་

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 611

ཐམས་ཅད་དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་འདོད་པ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་ ིདོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ད་ལྟ་རང་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་ངེས་པ་བྱ་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པས། དོན་འདི་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་ལ་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྣང་བ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ཡང་སྣང་བ་དེའི་མཚན་གཞིར་གསེར་བུམ་བཟུང་དུ་རུང་ཞིང༌། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་ནས་གསེར་བུམ་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་དེས་ཇི་ལྟར་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་རྟོག་པས་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་ནའང་རང་ལ་སྣང་བ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས། དེའི་ཁྱད་པར་གྱིས། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད།1

།ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྟོག་པས་རང་མཚན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དོན་ཡིན་ཡང་བུམ་པའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བུམ་གསལ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བུམ་གསལ་རྣམས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཡང་སྒྲ་དོན་བུམ་གསལ་གྱི་སྤྱི་དང་བུམ་གསལ་སྒྲ་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཁས་ཀྱང་མི་བླང་སྟེ། རང་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རང་མཚན་བུམ་གསལ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་གི་སྣང་ཚུལ་དང་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་བྱས། བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཞུགས་པ་ལས་དོན་ཐོབ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༣ ཕྲེང། ༡༢

612 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་ངེས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང༌།
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ངེས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཏོག་གཅིག་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཟུང་ནས་འདི་ཨུཏྤ་ལ་སྔོན་པོའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་རྟོག་པ་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མེ་ཏོག་དང་ཨུཏྤ་ལ་དང་སྔོན་པོ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། ཨུཏྤ་ལ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་ངོ་བོ་རྫས་ཐ་དད་པས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀར་ཟལ་ལ་འདི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་གཉིས་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟོག་པ་དངོས་པོའ་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ིདེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་བ་ལང་དང་ནག་སྒུར་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླང་དགོས་པས་མཐར་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྒུར་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང༌། སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་ན་བུམ་སྣམ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པས་གནོད་དོ། །ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་རྟོག་ངོར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་བོ། །དེ་ནི། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད།1

།ཅེས་སོགས་
ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་གྱི་བཟློག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །རང་མཚན་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་སྒྲ་དང་བརྡའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་གཉིས་འགལ་བར་མི་བཟུང་སྟེ། རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ན་རང་ཚིག་འགལ་བ་དང༌། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་སྒྲ་དོན་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་ནི་དངོས་པོ་གང་ལའང་བརྡ་དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བློ་དང་སྒྲ་དག་ནི་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།
སྦྱོར་བ་ནི་གང་དང་གང་དུ་དངོས་པོ་ལ་བརྡ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༦ ཕྲེང། ༣

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 613

དུ་དེའི་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནོག་སོགས་དང་ལྡན་པའི་རིལ་པོ་ལ་རྟའི་བརྡར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྡར་བྱས་པའང་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་སྟེ་བརྡར་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ལ་དེའང་འདི་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲའི་དོན་མ་བཀག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་གི་ཚིག་གིས་བསལ་བ་མིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་དམ་བཅས་པ་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སྒྲས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་རྣམས་སྒྲའི་དོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྒྲ་གང་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་ཉིད་དེ་དེ་1

རྣམས་སྒྲའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དམ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་
དགག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཚིག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་གང་སྨྲས་པའི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་དག་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཡང་ལན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲའི་དོན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བ་ལང་རྫིའི་བར་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེའུ་དང་པོའ་འགྲེལ་བཤད་དུ་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ལན་གཅིག་མ་ ིཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བ་ལང་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ཆོས་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་མི་སྲིད་པས་སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་པའམ་ཡང་ན་གསལ་བ་རྣམས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བ་ལང་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་ན་གསལ་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ།།གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དངོས་ངེས་མེད་རྟེན་ཅན།2

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་དགག་
སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་མ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༡ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༢ བ ༥ བརྗོད་པ་ཉིད་དེ་རྣམས་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༤ ཕྲེང། ༢༡

614 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཡིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་དུ་མ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་འགོག་པའི་གཞིར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མེད་ཅེས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་ལས་ལྡོག་པར་འདོད།1

།ཅེས་པའི་དོན་དང་ཡང་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲའི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་གི་བྱས་མི་རྟག་མི་སྣང་ལ། དེ་ནས་སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲའི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ལ། དེ་ཉིད་སྒྲ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་བ་དང། མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ནའང་བྱས་པ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བས། རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ངེས་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ངེས་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་ངེས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་སྒྲའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ཐལ་བ་དང༌། སྒྲ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་དུས་ཉིད་ནས་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་དག་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱི།2

།ཞེས་
སོགས་སོ། །ཡང་ངེས་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྒྲ་རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། གཞན་ཡང་སྒྲ་ངེས་པའི་བློ་དེ་སྒྲའི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་ན་སྒྲའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྫས་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་སྒྲའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ན་སྒྲའི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་སྒྲ་གཞིར་བཟུང་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༤ ཕྲེང། ༡༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༥ ཕྲེང་། ༤

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 615

དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་དེ། །དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་སྣང།1

།ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དང༌། མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་སོགས་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་སྒྲ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་འཁར་གཞོང་ལ་རྒ་ཤག་བརྟེན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་དང་བྱས་པ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་སྦྱར་ཏེ་དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ནས་ཡིན། ཞེས་པ་དང༌། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་ནི་བློས་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བློའ་ིབྱེ་བྲག་རང་འགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང༌།2

།ཞེས་སོགས་དང༌། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི།3

།དོན་
གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱས་པ་རང་མཚན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པས་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞིར་གང་འདོད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་གཏུགས་པ་ན་རང་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ཁས་བླངས་པ་མེད་པར་རྟོག་ངོར་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སེང་གེའི་ང་རོ་བསྒྲགས་པས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཝའི་ཚོགས་སྐྲག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་གཞན་དག་གིས་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་བྱས་པའི་ཚེ། ལན་གདབ་པར་མ་ནུས་པར་ཞུམ་པའི་ཝ་སྐད་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ནའང༌། དེ་གང་གི་ངོར་འཇོག་པའི་རྟོག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༥ ཕྲེང། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༧ ཕྲེང། ༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༡ ཕྲེང། ༡

616 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

པ་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལའང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དེ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ས་ཚིགས་
མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་རང་མཚན་གཅིག་ཤར་ན་ཡོད་ན་ནུབ་ན་ཡོད་པར་འགལ་བ་དང༌། སྔ་དྲོ་ཡོད་ན་ཕྱི་དྲོ་མེད་པ་དང་། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པ་དེ་ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་སྔ་དྲོ་ཡོད་ན་ཕྱི་དྲོ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་དང༌། ཤར་ན་ཡོད་ན་ནུབ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེས་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལ་སྔ་དྲོའ་ཀ་བ་དེ་ཉིད་ ིཕྱི་དྲོ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང༌། ཀ་བ་དེ་ཉིད་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྫས་གཞན་ལ་རེག་པའི་ཚེ། ཤར་ལ་རེག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནུབ་ལའང་རེག་པར་འཛིན་པ་དང༌། བ་ལང་རང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚེ། ཁྲ་བོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་སེར་སྐྱ་ལའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཞེན་པ་ཡོད་པས། མ་འདྲེས་པའི་དོན་སྔ་དྲོའ་ཀ་བ་ཕྱི་དྲོ་མེད་པ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀ་བ་སྔ་དྲོ་ཡོད་ན་ཕྱི་ ིདྲོ་ཡོད་པར་འགལ་བ་དེའི་དོན་མིན་ཞིང། རང་གི་ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་ནུབ་ལ་མ་རེག་པ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤར་ལ་རེག་ན་ནུབ་ལ་རེག་པར་འགལ་བ་དེའི་དོན་མིན་ལ། ཁྲ་བོའ་ངོ་ིབོ་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པ་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི། ཁྲ་བོ་དང་རྫས་གཅིག་ན་སེར་སྐྱ་དང་རྫས་གཅིག་པར་འགལ་བ་དེའི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང༌། །དེ་ནི་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་མིན། །དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལོག་པ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།1

།ཞེས་པའི་གཞུང་
སྔ་ཕྱི་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་དེ་གཉིས་དང་རྫས་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང༌། བརྡ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་
གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བ་ལང་ངོ་སྙམ་པ་དང༌། འདི་བ་ལང་དཀར་པོའོ་སྙམ་པའི་བློ་དང༌། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རང་མཚན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༢ ཕྲེང། ༤

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 617

མིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་ལྟར་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན། །ཞེས་སོགས་དང༌། དེ་སྤྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི། །བྱེ་བྲག་འདི་ནི་བློ་དོན་ལ།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་བློ་
རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་རང་མཚན་མིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་2

འགྲོ་བའི་
བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང༌། བློའ་སེལ་བ་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ ིལོག་པར་སྣང་བ་སྒྲ་དོན་གྱི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ལ། གྲངས་ཅན་སོགས་ལ་གནོད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྔོན་པོའ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད། སེར་པོའི་ཡང་རང་བཞིན་དང༌། གནས་ ིལུགས་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང༌། སྤྱིར་ཁས་བླངས་ཤིང་སེར་པོའ་རང་བཞིན་ཡང་སྔོན་ ིཔོའ་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚེའང། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ ིཉིད་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཐ་དད་བློ་གང་ལས།3

།ཞེས་སོགས་ལ་སྔོ་སེར་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་པོའ་རང་བཞིན་དང་སེར་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ ིདང༌། སྤྱི་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱེ་འགག་གཅིག་ཅར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་དེ་དག་འཇུག་པ་མིན་ནོ། །རྗེས་འགྲོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང༌།4

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་
པས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་ཁྲ་བོ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་སེར་སྐྱ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་བླངས་པས་ཆ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ལེན་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༦ ཕྲེང། ༡༧
2 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༢༥ བ ༣ རྗེས་འགྲོ་བའི་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༡ ཕྲེང། ༡༧
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༤ ཕྲེང། ༡༤

618 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཏེ། སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་1

མི་ལེན་ན། ཕྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན།2

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་
བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་བ་ལང་གི་བརྡ་སྦྱོར་བའི་གཞི་དང༌། གཅིག་གཞིར་
བཟུང་ནས་བརྡ་སྦྱོར་བས་ཀུན་ལ་གོ་བ་དང་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པར་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཡང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་མི་མཐུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ཉིད་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་བརྡ་སྦྱོར་མི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་སྡེ་ནི་བརྡ་སྦྱར་སའི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་གཅིག་ལ་བརྡ་སྦྱར་བའི་རྗེས་སུ་གསལ་བ་གཞན་ལའང་སྤྱི་དེ་མཐོང་ནས་བ་ལང་དུ་གོ་བས་གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་བརྡ་སྦྱོར་མི་དགོས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱིར། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྡར་བཏགས་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྡར་མ་ཡིན།3

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ངེས་ན་དོགས་པ་འདི་ལྟར་སྐྱེ་ས་
ཡོད་དེ། བརྡ་སྦྱར་བའི་བ་ལང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བ་ལང་ལ་བརྡ་མ་སྦྱར། དེ་མ་སྦྱར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བ་ལང་བ་ལང་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར། དེ་མ་གོ་ན་སྔར་བརྡ་བྱས་པའང་དོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བརྡ་དུས་ཀྱི་བ་ལང་རང་མཚན་པ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་གང་བརྡའི་ཡུལ་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང༌། སྐྱོན་དེ་མཚུངས་པས་མི་རིགས་ལ། དེས་ན་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བརྡ་དོན་དམ་པར་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་དཀར་ཟལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པའི་བློའ་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ ིགྲུབ་ན་བརྡའི་སྦྱོར་བའི་གཞི་དཀར་ཟལ་དང་བརྡའ་སྦྱར་ས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༤ ན ༤ ཁས་མི་ལེན་ན།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༣ ཕྲེང་། ༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༨ ཕྲེང། ༢

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 619

གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ན་བ་ལང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་ནག་སྒུར་ལ་བ་ལང་གི་བརྡ་སྦྱར་རམ་མ་སྦྱར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གོ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། སྔ་མ་ལྟར་ན་བརྡ་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནག་སྒུར་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བ་ལང་ལ་བརྡ་སྦྱར་བས་ནག་སྒུར་མཐོང་བ་ན་དེ་བ་ལང་དུ་གོ་ནུས་ཏེ། དཀར་ཟལ་གཞིར་བཟུང་ནས་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ནོག་སོགས་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནག་སྒུར་བ་ལང་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྡ་བྱས་ཀྱི་དེ་དཀར་ཟལ་བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཚོགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྡ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བརྡ་སྦྱོར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བ་ལང་གི་བརྡ་
སྦྱར་ས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན་མི་འཐད་དེ། དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་སྒྲས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་གི་ཚོགས་པ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡའི་ཡུལ་གྱི་གཅོ་བོ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དཀར་ཟལ་བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་ཡང་བརྡའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
བཞི་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། སྒྲ་སེལ་
བའི་ཡུལ་ཅན་དང་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་བརྗོད་པ་དང༌། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང༌། གཞན་སེལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་སྒྲས་དངོས་པོའ་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ་ ིཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲའི་དོན་བསྒྲུབ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བའོ། །སེལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོའ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲའི་ ིཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནི་འཁྲུལ་བས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་བརྒྱུད་པས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་

620 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེས་དོན་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་ལས་ལྡོག་པར་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་སེལ་བའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།
དེས་ན་སྒྲའི་དོན་ནི་སེལ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་
བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ལྡོག་མི་སྣང་བར་བསྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའ་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ ིཔས་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ལ་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་ལ་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་བས། དངོས་མེད་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་བརྗོད་བྱ་བཅད་བྱ་ཉིད། །མ་ཡིན་1

ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་སོ། །བུམ་མེད་
དེ་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་སམ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་སྙམ་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་ཡེ་ནས་མི་རུང་བས་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། གཞན་སྡེ་ལ་བུམ་མེད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་བུམ་མེད་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་སམ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་སྙམ་དུ་དཔྱད་ནས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲས་བརྗོད་ཙམ་ཉིད་ན་དགག་བྱ་བུམ་པའི་ངོ་བོ་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོབས་ལས་འོངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་དུས་ནའང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྣང་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེལ་བ་སྨྲ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༦ ཕྲེང། ༥

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 621

གཉིས་པ་ལ་སེལ་བའི་གཞི་འདིང་བ་དང༌། སེལ་བར་སྒྲུབ་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང།1

།ཞེས་སོགས་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་གོང་དུ་
བསྒྲུབས་ཟིན་ཀྱང་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་ནི་སེལ་བའི་གཞི་འདིང་བའི་ཕྱིར་དུ་དོགས་པའི་གནས་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བའི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལོག་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཞི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་རིགས་མཐུན་ལས་ལོག་པ་དང༌རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དུ་མར་དབྱེར་རུང་ལ། ལྡོག་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ཤིང་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་མིང་སོ་སོས་རྟོག་པ་སོ་སོའ་ཡུལ་དུ་གོ་དགོས་པས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་ཐལ་བའི་ ིསྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཚད་མས་གྲུབ། དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ ིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་བྱས་པ་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་འཇོག་ནུས་ཏེ། ཐ་དད་ཀྱི་དོན་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་བྱས་མི་རྟག་ངེས་པའི་བློས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གོ་ཞིང་དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་དུ་བའི་དུས་ན་མེ་འགགས་མེའི་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་པས་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱུན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༣ ཕྲེང་། ༧

622 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར།1

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཚོགས་རྒྱུན་འཇོག་མ་ཤེས་
པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་མ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཞན་མི་སྲིད་པ་འགལ་ལོ།།
གཞན་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཞན་འགོག་ནུས་ན། སྔོན་པོའ་ཤར་ ིརྡུལ་དང་ནུབ་རྡུལ་ཡང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤར་རྡུལ་གྱི་གོ་ས་ན་ནུབ་རྡུལ་མེད་ནུབ་རྡུལ་གྱི་གོ་ས་ན་ཤར་རྡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོ་ས་སོ་སོ་ན་འདྲེས་ནས་མེད་ཀྱང་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་སྟེང་ན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། མེ་དུ་གཉིས་ཀྱང་དུས་འདྲེས་ནས་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་གཅིག་གི་སྟེང་ན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་བསྐལ་བའི་བར་དུ་བསྒྲེ་བར་ནུས་སོ། །དེས་ན་མེ་དུ་གཉིས་སོ་སོའ་ིདུས་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་རྒྱུན་གཅིག་གི་སྟེང་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གནས་ཤིང་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་ནས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དམིགས། དེ་ནས་དུ་བ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལྡན་དུ་ངེས་ཏེ། དུ་བ་དམིགས་པའི་ཚེ་མེའི་རྒྱུན་མ་དམིགས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་ཅིང༌། མེ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚེ་དུ་བའི་རྒྱུན་མི་གནས་ན་མེ་མ་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།།
རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་ན་དབང་པོའ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྒྱུ་འབྲས་ ིསུ་མི་འགྲུབ་པ་འགྱུར་ཏེ། དེས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པ་འཆད་མི་ནུས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚོགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཀོད་པའི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༨༡༥ ཕྲེང་། ༡༣

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 623

ཚིགས་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་པའི་ཚེའང་སྦྱིན་པ་བཏང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དོན་སྨྲ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ལྟར་ན་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པས་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཟློག་ནས་འཕངས་ན་དོན་སྨྲ་བས་འཁོར་གསུམ་ག་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།
ད་ནི་དཀྱུས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རང་ལུགས་ལ་བསྒྲུབ་མ་ནུས་ནས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་སེལ་ངོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་རང་གི་འདོད་པ་བསྒྲུབས་པས་དེའི་ཟློག་ཕྱོགས་དངོས་སུ་མི་ཁེགས་པ་དང༌། གཞན་འདོད་བཀག་པས་དེའི་ཟློག་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་གསུམ་ཁེགས་པའི་འགལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཡ་གྱལ་གང་རུང་གཅིག་དམ་བཅས་པས་ཆོག་མོད། སེལ་ངོར་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ག་ལ་དགོས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བྱས་པ་སྒྲ་ཡིན་མིན་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འདུས་ཀྱང་རྟགས་སུ་འགོད་པའི་ཚེ་སྒྲར་གྱུར་པའི་བྱས་པའམ་སྒྲ་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡིན་པས་ངེད་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་ཇི་ལྟར་འགོག །དངོས་འགལ་ལ་དེ་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་རྟག་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ལའང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ལ་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་པའང་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་ཡོད་མེད་དྲིས་པའི་ཚེ་ཚད་མའི་ངོར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་ཡོད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བས། དང་པོ་ཉིད་ནས་ངེད་

624 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

ཅིའང་ཁས་མི་ལན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག1

།ཅེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་
ལ་མི་འཇུག་པར་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལ་བཟློག་ནས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་ན་སྒྲ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སྒྲ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་ངེས་སམ་མི་ངེས། མི་ངེས་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་ལ། ངེས་ན་ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབས་པས་ཀུན་བསྒྲུབ་པ་དང༌། གཅིག་བཀག་ན་ཀུན་བཀག་པར་འགྱུར་བས་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཚད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བཟློག་པ་ཡོད་ལ་དེ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ་གཅིག་པོ་དེས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེས་ནི་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ན་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མ་གཏོགས་ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་བསྟན་ནས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས།2

།ཞེས་པས། ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་
ན་རྗེས་དཔག་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་བསྟན་ཅིང༌། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ངེས་པ་རེ་རེས་སྒྲོ་འདོག་རེ་རེའི་ཞེན་ཡུལ་བཅད་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་རེ་རེ་ཁོ་ན་གཅོད་ཀྱི་ཀུན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། མངོན་སུམ་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་རང་གི་གཟུང་བྱ་རང་མཚན་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་མཐོང་བ་མི་འགལ་ལ། རྟོག་པའི་ངེས་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་སེལ་བས་འཇུག་དགོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པས་འཇུག་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ ིརང་མཚན་ཡིན་ན་གཅིག་ངེས་ན་ཀུན་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་སྤངས་པ་ཡི། །དངོས་པོའ་རྗེས་འགྲོ་གཞན་མེད་ན། ི 3

།ཞེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༣ ཕྲེང། ༡༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༣ ཕྲེང་། ༢༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༤ ཕྲེང། ༦

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 625

སོགས་ཀྱིས་གཞན་སེལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་མེད་ན་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་ལ་མེད་ཅིང༌། དེ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ས་བོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ལ་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་གཞན་སེལ་ལ་མཚུངས་པར་རྩོད་པ་མི་མཚུངས་པའི་ལན། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་
བློས་གཞན་སེལ་གསུམ་བཤད་དེ། དེའང་ལས་བྱ་བྱེད་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་འདི་ལ་བསལ་བར་བྱ་བའི་གཞི་རྫ་བུམ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང༌། འདི་བསལ་བའི་རང་བཞིན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང༌། འདིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པར། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་འོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བློ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།2

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཀ་
མ་ལ་ཤཱི་ལས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་འོ།3

།ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བློའ་བདག་ཉིད་དང་དོན་གྱི་ ིབདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློའ་བདག་ཉིད་དང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཞེས་ ིབྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་བློའ་བདག་ཉིད་ནི་བློ་སོ་སོར་སྣང་བ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ ིཔར་ཞེན་པའོ། །དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གི་དབྱེ་བས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་བསྡུ་བའོ། །ཞེས་པ་དང། སེལ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲའི་དོན་རྣལ་མ་ཡིན་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཟུགས་བརྙན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེལ་བ་ནི་དངོས་སུ་སྒྲའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༤ ཕྲེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༧ ཤོག ༩༢ ཕྲེང་། ༢༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༧ ཤོག ༩༢ ཕྲེང་། ༢༡

626 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའ་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ནས་ལྷག་མ་ཕལ་པའི་སེལ་ ིབའང་སྒྲའི་དོན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་དོན་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྫ་བུམ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྫ་བུམ་གྱི་སྟེང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་སྒྲ་དེའི་ཤགས་བསྟན་དང་བློའ་སེལ་བ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང༌། ིདོན་གྱི་གཞན་སེལ་སྤྱིར་སྒྲའི་བསྟན་བྱ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་གཞི་ལྡོག་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རང་མཚན་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་ནུས་ན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འཐད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། དངོས་རྟོགས་མི་རུང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཟླ་གཉིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེལ་བ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག་པས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང༌། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དོན་ཆོས་དང་བློ་ཆོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང༌། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་མེ་ཡོད་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་
ཡིན་དགག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་དེའི་ཤགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་སྟོན་པར་ཤགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་དགག་པ་བསྒྲུབ་པས་ཁྱབ་ལ། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པས་མེད་དགག་སྒྲུབ་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དགག་རྟགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མཐའ་དག་དགག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༨ ཕྲེང། ༣

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 627

རོ། །བློའ་གཞན་སེལ་ནི། ི 1

བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི།
སྒྲ་དོན་མཐའ་དག་དེར་མི་རུང་སྟེ། བསལ་བྱ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཉིད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་པོའ་མངོན་ ིསུམ་གྱིས་མེད་དགག་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་རྣམས་འདྲེ་བ་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རང་མཚན་འདྲེ་བ་མེད་པ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བློའ་སྣང་ཚུལ་ ིདང༌། དོན་གྱི་གནས་ཚོད་དང༌། རང་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།བཞི་པ་ནི། གཞན་སེལ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་
རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྔ་མ་དེ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་ཆོས་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པའོ། །བློ་དང་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བ་གང་ཞིག་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་པ་དང༌རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའོ། །བུམ་པ་རང་མཚན་ཡང་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། བསལ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དགག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ།།
གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང༌། ཕྱི་
རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་དགོས་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་དང༌། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང༌། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད།2

།ཅེས་སོགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་དོན་སེམས་གཉིས་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་བཞག་དཀའ་བས་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །སྒྲིབ་བྱེད་དེ་དག་ཐ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༠ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༣༣ ན ༢ བློའ་གཞན་སེལ་ནི་མངོན་སུམ་བུམ་འཛིན་ ི
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༦ ཕྲེང། ༡༠

628 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དད་ཀྱང༌། །ཞེས་པའི་འགྱུར་རྙིང་ལ། ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང༌།1

།ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་དོན་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ལ། རང་མཚན་དངོས་སུ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པས་བཞག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སོ།།
དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་
ནས་གྲུབ་པ། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་བདེན་གཉིས་དང་འཇོག་ཚུལ་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་ནས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོམས་པས་དེའི་བློ་འདོར་དུ་རུང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ལ། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་བཞག་པས་དེར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཤད་ཀྱང༌། འདིར་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།2

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། སྤྱི་མཚན་དང༌། དོན་བྱེད་
མི་ནུས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་ཅིང༌། མངོན་སུམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། །གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།3

།ཞེས་པའི་
སྐབས་སུའང་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན་རང་མཚན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང༌། ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ།4

།ཞེས་རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་དང༌། ཡང་གཞལ་
བྱ་གཅིག་ཉིད་ཚད་མ་གཉིས་ཀས་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བར་བཤད་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་བཤད་པ་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ལྡན་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ཁ་ཅིག་སྔར་མ་བཀག་པ་གསར་དུ་དགག་པ་མ་བྱས་ན་གནོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ལས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༧༥ ཕྲེང། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༦ ཕྲེང་། ༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༡༧
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༠ ཕྲེང་། ༢༡

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 629

ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕན་གནོད་དེའང་རང་མཚན་ཁོ་ནས་བྱེད་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ།1

།ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ཕན་ཆད་དུ་འབྲས་བུ་མེད་ན་བདག་མེད་ངེས་པ་ལའང་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ས་རང་
མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སོ་སོ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་ལ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཅོད་པ་དང་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཅོད་པ་གཉིས་མཐོང་གི་གཞན་མ་མཐོང་བས་འཇལ་ཚུལ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལའང་སྦྱར་གྱི་ཚད་མར་སོང་ས་སོ་སོར་ངེས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མར་སོང་ས་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་བཤད་པར་གཟུང་དུ་དོགས་ནས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད།2

།ཅེས་
བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇལ་བ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་སྨོས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ས་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་
པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རེ་ཞིག་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་འཇོག་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་རིག་པ་རང་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་པ་མཁས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༠ ཕྲེང་། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང། ༢

630 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

པའི་དབང་པོ་སུའང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་མི་རྟག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་སོགས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས། ལེའུ་གསུམ་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། དེའང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསླད་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན། །ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འགྲེལ་ཏེ། ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལའང་མི་འགལ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཚིགས་བཅད་གསུམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དགོངས་པ་འདི་བཞིན་དུའང་བཤད་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་འཆད་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཕལ་ཆེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་བཀར་མི་འདོད་པས་དེའི་དགོངས་པ་ ིམི་འཆད་ཁ་མེད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ།2

།ཞེས་པའི་ཀྱང་གི་སྒྲས་
སྔ་མ་སྡུད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་རིག་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚིགས་བཅད་དང་པོའ་དོན་ནི། ིདངོས་རྣམས་ཐ་དད་བྱས་པ་སྟེ་འདི་ནི་རྒྱུའོ་འདི་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་སོགས་གཉིས་ཆོས་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་པས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ཡིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༤༥ ཕྲེང། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༤༥ ཕྲེང་། ༡༡

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 631

ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྟོག་པས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་རྒྱང་
ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལོགས་སུ་འཆད་པར་སྣང་ལ། ཡུལ་ཅན་ཡང་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ཁྱབ་པས། གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམས་བསམས་པ།1

།ཞེས་སོགས་
ཀྱི་རིགས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་གྲུབ་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་སྣང་བའང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་མཚོན་དུ་བཞག་པའི་མཚོན་བྱའང་ཡུལ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་ལས་མཚོན་དགོས་ལ། མཚོན་བྱེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཏེ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་མཚོན་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།།
ཚིགས་བཅད་གསུམ་པའི་དོན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་
པ་མཚོན་བྱ་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་མཚོན་པའི་ཚེ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཞེས་མཚོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ། འདི་མཚོན་པར་བྱ་བས་ན་ཞེས་མཚོན་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ་བྱ་བྱེད་དེའང་མཚན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དང་མཚོན་བྱ་བྱ་བ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །བྱ་བྱེད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་སོ།།
བཞི་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང༌། སོ་སོའ་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ ིནི། ཡོངས་སུ་གཅད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། གཅོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང༌། བཅད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་སུ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༢༡

632 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

འདུས་པ་ལ། གཞན་སྡེ་རྣམས་དང་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ཚད་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཇོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་པར་འཇོག་ནུས་པས་འཇོག་བྱེད་གཞན་བརྒྱུད་པ་དོན་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སླུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་དོན་གཅིག་ན། ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་ན་མི་སླུ་བ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པས་ཚད་མར་བཞག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་འཇོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་མི་སླུ་བར་འགྱུར་ཏེ་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་བསྡུས་པའི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་འདིར་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་སྤྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་
ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། བླང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཕྱིར་དང༌།1

།ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་ཚད་མས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལྡན་སྐྱེས་བུས་ཕན་པའི་དོན་ཐོབ་པ་དང༌། མི་ཕན་པའི་དོན་སྤངས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའང་ཡང་དག་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུག་དང་ཚེར་མ་སོགས་སྤོང་ནུས་པ་ནི་ཕལ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་དང༌། ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འདི་ཙམ་མོ།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་
དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་ཚད་མ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཚད་མའི་འབྲས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༠ ཕྲེང། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༦༡༤ ཕྲེང། ༧

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 633

བུ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སྔོན་དུ་གང་ངེས་པ་འགྲོ་དགོས་སྙམ་ན། ཕྱི་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྔོར་སྣང་དབང་པོའ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པར་འཇོག་ནུས་ཀྱི་སྔོན་ ིཔོའ་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་པོར་ངེས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཚད་མར་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་མི་སླུ་བ་དེ་ ིཉིད་རང་སྟོབས་སམ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རང་ངེས་གཞན་ངེས་ལའང༌། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རང་ངེས་དང༌། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་གཞན་ངེས་ཚད་མར་འཇོག་པ་ཡིན་ནམ། ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མ་ངེས་དང༌། མཚོན་བྱ་ཚད་མ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མ་ངེས་དང༌། མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མ་ངེས་གང་གི་སྒོ་ནས་རང་ངེས་གཞན་ངེས་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་རང་ངེས་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཞན་ངེས་སུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཅན་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད།1

།ཅེས་པ་ནི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་
ཚད་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་མཚན་གཞི་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ནམ་ངེས་པ་ན་མི་སླུ་བར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རང་ངེས་དང༌། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་ན་གཞན་ངེས་སོ།།གཉིས་པ་ལ་ཚད་འབྲས་དང་པོའ་རྣམ་གཞག །གཉིས་པ་དང༌། གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ ིདང༌། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི །སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་གཞལ་བྱར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་རིག་པས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བརྩད་པའི་ཚེ། འབྲས་བུ་རྣམས་ལྡོག་པའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༠ ཕྲེང། ༡༥

634 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བསྟན་གྱི། མདོ་སྡེ་པའི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་གནོད་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་གྱིས་འཕངས་ཏེ། བྱ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བར་སྟོན་པའི་ཚེ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་དེ་ནི།1

།ཞེས་
པས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་ཏེ། གཟུང་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོའ་མངོན་ ིསུམ་དེ་བྱེད་པ་པོ་འཛིན་རྣམ་གྱི་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི། དེས་མ་བཟུང་པར་འཇུག་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་རྣམ་བྱེད་པ་པོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ངས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་གཟུགས་མཐོང་བ་པོར་ཞེན་པའི་གཞི་མྱོང་ཙམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཟུང་རྣམ་ཙམ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི་མདོ་
སྡེ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་རུང་བས་ཕྱི་རོལ་ན་སྔོན་པོར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སྔོན་པོའ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དང་ ིརང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །ཤེས་པ་མཐའ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྟོག་པས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པས། རྟོག་པའི་འཛིན་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་རྟོག་པའམ་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་དང༌། དེའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཚད་འབྲས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གཟུང་རྣམ་མཐའ་དག་ཁ་ཕྱི་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དང་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ན་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འདོད་དུ་མི་རུང་བས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་རིག་པས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ནི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༦༣༨ ཕྲེང། ༢༠

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 635

ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་ལ་དེ་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་འདོད་ཅིང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཕྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མའང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་སུན་ཕྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།
འོན་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་བློ་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་དེ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་མདོ་སྡེ་པ་རིམ་གྱིས་དྲང་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ངོར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རྣམ་རིག་པ་རང་ལུགས་ལ་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་གཞན་ཞིག་བཙལ་དགོས་ན་དེའང་མི་རྙེད་དོ། །འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་མི་འདོད་པའང་མིན་ཏེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོགས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང༌། སྔོན་པོ་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའ་རྣམ་གཞག་ཅིག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ཞིང༌། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གསུམ་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། ིསྐབས་འདི་དང་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་གཉིས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་མཚུངས་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མི་མཚུངས་པར་འཇོག་པ་འགལ་ལོ་སྙམ་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བར་མི་རིགས་སོ།།
ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་གཞག་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། གཞུང་གི་དོན་ཡེ་ནས་མ་
རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང། ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་དང༌། འབྲས་བུ་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་གསུམ་གྱི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའམ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་འབྲས་

636 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བུ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། རང་རིག་འབྲས་བུའམ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་མི་འདོད་ཀྱང་དཔྱད་ན་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་སྙམ་ན། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་འཇལ་ཞིང༌། དཔྱད་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་འཇལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་པས། དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བྱས་པ་འདི། དེ་དཔྱད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་ངེས་སུ་སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པ་བཀག་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་གཞག་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་གིའང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་བའི་རྡོག་པོ་ལ་རྐང་པའི་སྟེགས་འཆའ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ།།
དེས་ན་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་
ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང།1

།ཞེས་ཕྱི་དོན་རང་ལྡོག་ནས་
གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་པ་ལའང་གྲུབ་ཟིན་ལ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་རང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནའང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན། རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ནི་མདོ་སེམས་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་བྱས་པ་ལ། རང་རིག་རང་ལྡོག་ནས་འབྲས་བུར་
བཞག་འདུག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། དོགས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར། སྔོར་སྣང་དབང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༦ ཕྲེང། ༡༢

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 637

ཤེས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བཞག་དགོས་སྙམ་པ་དང། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྟ་རེའི་བྱེད་པ་སེང་ལྡེང་ལ་ཞུགས་ནས་འབྲས་བུ་ལ་ཤག་པ་དུམ་བུར་སོང་བ་ལྟར་ཚད་མས་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་རིག་པ་བྱུང་བས་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་དང། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། སྐབས་འདིར་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་དང༌། འབྲས་རྟོགས་དང་པོར་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་འགལ་ལོ་སྙམ་པ་གསུམ་མོ། །རང་རིག་གི་ལྡོག་པ་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཡིན་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འདོད་དགོས་པ་བདེན་ཏེ། རང་རིག་ནི་འཛིན་རྣམ་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་དགོས་ཀྱི། གཟུང་རྣམ་གྱིས་བཞག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལའང་ཁ་ཕྱི་ལྟའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་རིག་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འདིར་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྔོན་པོའ་རྣམ་པ་ཤར་བས་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ིདེ་བཞིན་དུ་ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། ཚད་མས་ཀྱང་ཡུལ་སྔོན་
པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ལ། དེའང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་པས། ཡུལ་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་གནས་ཀྱི། སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་རིག་པ་ཚད་མ་དེའི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །སྔར་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་རྗེས་ལ། སྔོན་པོ་རིག་གོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྔར་སྔོན་པོ་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བཞག་ལ། རིག་བྱ་དེའང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་དུ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རང་བཞིན་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བཞག་གོ།
ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང༌། །ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རང་ལྡོག་བསྟན་པར་ངེས་
པར་བྱ་དགོས་ཟེར་ནའང་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། རྣམ་རིག་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ། ཁྱོད་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྔོན་པོ་འཇལ་བར་འདོད་པའི་ཚེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དྲིས་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྣམ་རིག་པས་

638 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

སྔོན་འཛིན་གྱི་དོན་གཞན་ནི་སྔོན་པོ་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་དེ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོའ་རྣམ་པ་ཤར་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པའི་རྒྱུ་ ིམཚན་དུ་འགྱུར་གྱི། དོན་གཞན་ནི་སྔོན་པོ་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཞེས་སམ། རྣམ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དང་འདྲ་ཡང་རུང༌། འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཟུར་དུ་བཀོད་ན། རིག་བྱ་རྫས་གཞན་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་པ་རྐྱང་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ནི། མིག་གི་དབང་པོའང་སྔོན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བྱར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་རང་རྒྱུད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྔར་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ནི། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས། དོན་རིག་འབྲས་བུར་ཞེས་བཞག་དགོས་ཀྱི། དཔྱད་ན་དེ་འཇིག་སྟེ། དོན་རིག་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་ནས་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་དོན་རིག་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སོང་བས། དཔྱད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་སོང་ཞེས་པའོ།།
བཞི་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་
བྱེད་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང། དེ་དག་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་སྣང་བའི་ཚེ། ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའོ། །གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པ་ཙམ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པས། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 639

ཞེས་པའི་རྟགས་དང། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའོ།།གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་ལས། དཀའ་བའི་
གནས་ཁ་ཅིག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་དང༌། གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་དང། དཔྱོད་པའི་གཞི་དང། གསལ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། གནོད་གེགས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱས་པས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་བཤད་པའང་ཐོས་ལ། དེ་ལ་འཇུག་ལྡོག་མ་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་སྙམ་ཞིང་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པ་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་མ་ངེས་པའི་གོང་ནས་བསྟན་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ལུང་དེའང་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་རང་གི་བསྟན་བྱ་མ་ངེས་པའི་སྔོན་ནས། སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི། ལུང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས།1

།ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུང་ངོ།།
གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དང་ཚད་མ་དེ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་མཚོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཆོས་ཞེས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་ཤགས་ལ་བདེ་བ་སྟེར་བའི་ནུས་པ་ཁས་བླངས་པས་སེལ་བྱེད་སྔར་ཁས་བླངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསལ་བྱ་ཁས་བླངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་གྱི་བསལ་བའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༨ ཕྲེང། ༡༨

640 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

དཔེ་ལ་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་པ་མི་དགོས་ལ་འདིར་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སྔར་སྒྲ་མཉན་བྱར་ཁས་བླངས་མི་དགོས་ཤིང་། འདིས་ནི་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བྱ་1

ཡིན་པས་གནོད་བྱའི་སྔར་གནོད་བྱེད་ངེས་པར་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པས་སོ།།
དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པ་དང་ཞེས་བཤད་
དོ། །དམ་བཅའི་ཟུར་དུ་བྱུང་2

བའི་སྦྱིན་སོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ནི་སེལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་
དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྦྱིན་སོགས་ནི་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེར་སྨོས་པས་ཆོག་མོད་ཆོས་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་རྩོད་གཞིར་ངག་ཏུ་སྨོས་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དེ་ལ་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་སོགས་ཆོས་ཡིན་པ་རྩོད་གཞིར་འཛིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་བཀོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་མ་འདས་སོ།།
བཞི་པ་ལ་གནོད་གེགས་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་དང༌། སོ་སོའ་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ིཇི་ལྟར་བདག་ནི་ཚད་མིན་དང༌། །ཚིག་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ།3

།ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་
སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཚེ། ཚིག་འདིའི་དོན་ཁོ་བོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སྨྲས་ཙམ་ནས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༠ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༤༣ ན ༤ བསལ་བ་ཡིན་པས་
2 ཞོལ། ཤོག ༤༠ ན ༢ ཟུར་དུ་གྱུར་བའི་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༨༢ ཕྲེང། ༡༨

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 641

དག་གཅིག་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། །འོ་ན་འདིར་རང་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་རྒོལ་བ་ཡང་དག་ལ་སྦྱར་དགོས་པས་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ན་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་ཚད་མར་བཤད་པ་ནི། རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་སླུ་བའི་དོན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཚིག་ལའང་ཡོད་དེ། རྒོལ་བ་ཡང་དག་གིས་སྨྲས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་གི་བསྟན་བྱ་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཚིག་རང་གི་བསྟན་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་ཀྱང་མི་ནུས་ལ། དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་ནུས་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང༌། གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་
ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གང་ལ་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་གེགས་བྱེད་དུའང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ།1

།ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཟློག་ཕྱོགས་
ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་དང་ཚོགས་པ་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་དང༌། ཟློག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་ནས་གནས་གསུམ་པར་
དཔྱོད་པ་འཕོས་པ་ན། ཆོས་ནི་ཚེ་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྟེར་བ་ལ་འཇུག་ལྡོག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱ་བའི་གཞི་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ངེས་པའི་ཐབས་ཀྱང་ལུང་ཚད་མ་མིན་པ་གཞན་མེད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་བའི་གཞི་ཚད་མས་མ་ངེས་ན། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པ་མི་རུང་ལ། འཇུག་གཞི་སྦྱིན་སོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ངེས་ན། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས་ལུང་རང་གི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༢༨ ཕྲེང། ༡༣

642 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཟློག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ན་གཞི་སྦྱིན་སོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། གེགས་བྱ་བའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ། ལུང་ཚད་མར་འགྱུར་ཚུལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང༌། ཕན་ཚུན་གེགས་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་དང༌། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ནི་མིན་པས། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གང་ཡིན་དྲིས་པས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང༌ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་གཉིས་གནོད་བྱེད་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཆོས་ཡིན་པའང་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དངོས་ཤགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ལ། གཞི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྟེང་དུ་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་འབྱིན་པ་དང་མི་འབྱིན་པར་དམ་བཅས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་དང་སྟོབས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡ་གྱལ་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དམ་འཆའ་བའི་གང་ཟག་གི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོབས་མཚུངས་སུ་བཞག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་སྟོབས་མཚུངས་པར་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔར་གྱི་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དམ་འཆའ་ན། དཀར་ཆོས་ལས་བདེ་བ་མི་སྟེར་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་འགོ་ལེགས་པར་མཚུངས་པས། ལུང་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་སྟོབས་མཚུངས་དང་གེགས་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལུང་གཉིས་པོ་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་དམ་འཆའ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དང་སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་གཉིས་དང་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཀྱང་སྟོབས་མི་མཚུངས་མོད་ཀྱི། ཚིག་སྔ་མ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁས་ལེན་ན་ཕྱི་མའང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །ཕན་ཚུན་

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 643

གེགས་བྱེད་དུའང་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་ཕྱི་མ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་མ་བཀག་པར་སྔ་མ་མི་འགྲུབ་ཅིང། དེ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ངེས་པ་ལའང་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ལ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ་དང། དངོས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་དང་
གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཟློག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལེགས་པར་ཚང་བས་སོ། །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་མཐོང་བས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། ལུང་ཡིན་ན་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་པས་ཁྱབ་པར་འཛིན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་བྱས་པ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ནི་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལུང་དང་རང་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུར་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁས་བླངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་འབྲས་རྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པར་འོས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱང་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ཤས་ཆེར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རེ་ཞིག་གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལ། ལུང་གནོད་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་དག་གིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བསམས་སོ། །དེས་ན་རང་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ནུས་པའི་སྔར་ནི་རང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་གསུང་ཡིན་སྙམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་མེད་ཅིང་། འཆད་པ་པོས་ཀྱང་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་

644 རྗེའི་གསུང་འབུམ་ཕ།

བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ།།ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྐབས་གང་དུའང་མ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་
ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་དཔོག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་མི་སླུ་བ་དཔེར་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལའང་མི་སླུ་བར་དཔོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གསལ་པོར་གསུངས་ཤིང། དེ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་མ་འདས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཀྱང་མཐར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཐུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང། བརྡའ་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གྲགས་པ་དང༌། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་སྔ་ཕྱི་དང་དངོས་ཤགས་འགལ་བ་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་ནུས་ཀྱང༌། ཡ་གྱལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ནུས་སོ།།
གཉིས་པ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་
པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་ནི་དངོས་པོའ་སྟོབས་ལ་གནས་པ་སྟེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ ིཔ་ནི་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་དང༌། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་ན། ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་ག་བུར་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༨ ཕྲེང། ༡༨

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོ། 645

གྱིས་ཤགས་ལ་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ལ་རྟོག་པ་དངོས་སུ་མྱོང་བ་ནི་རི་བོང་ཅན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཤགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་རྟོག་རང་ག་བ་བཞིན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲའང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤགས་ལ་གྲུབ་བོ། །སེལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་དང། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང༌། རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཞིར་བྱས་ལ། ལུང་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང༌། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་རང་རྟེན་ལའོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ནའང༌། དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །སྔར་བཤད་
པའི་རིགས་པའི་སྒོ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློའ་མཐུ་ཆུང་བ་གང་དག་ཤེས་བྱ་ ིཇི་ལྟ་བ་དང༌ཇི་སྙེད་པའི་གནས་རྣམས་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རྨོངས་ཤིང༌། ལུང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་ནས་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངན་རྟོགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བདག་གི་བླ་མ་མིའི་སེང་གེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་དྲི་མ་མེད་པར་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟིགས་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུའང་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་2

གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ།
བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆ་རགས་པ་བློ་ལ་ངེས་པ་རྣམས་རིགས་པ་སྨྲ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་བརྗེད་བྱང་དུ་བྲིས་བའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །མངྒལཾ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༣ ཕྲེང། ༡༣
2 ཞོལ། ཤོག ༤༤ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༤༧ བ ༢ ཟླ་བའི་

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས།། ིཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའ་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ ིཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའ་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་ ིཔར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདོའ་རྒུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང༌། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་ ིདུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང༌། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ ིཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།། །།